

ספר

לקוטי תורה

מספר

בראשית

והוא לקוטי אמרים על ג' פרשיות התורה. נאמרו מפי אדמו"ר הגאון האלקי אור עולם כקש"ת מוהר"ר שניאור זלמן נבג"מ. ונתוספו הרבה ביאורים ודרושים והגהות אמיתית ע"י אדמו"ר אור עולם נזר ישראל ותפארתו מוהר"ר שמואל נבג"מ בן אדמו"ר הגאון האלקי אור עולם כקש"ת מוהר"ר מנחם מענדל נבג"מ ז"ע מליובאוויטש.

הובא לביה"ד ע"י בניו הרבנים יחיו

זוילנא

31/08/2018

בדפוס ר' יהודא ליב בן המחוקק מרה אליעזר ליפמאן מיץ נ"י.

שנת תרמ"ד לפ"ק

הוצאת

Л И К У Т Е Т О Р А .

הוצאת

Собрание замѣтокъ, объясняющихъ Законъ Божій.

Сочиненіе Раввина Шнеура Залмана.

Часть I.

В И Л Ъ Н А .

Въ типографіи Л. Л. Маца, на Квасномъ
переулкѣ, д. Ш. Кисина № 1195/6 1884 г.

ס פ ר

לקוטי תורה

מספר

בראשית

זהו לקוטי אמרים אמרות ה' מהורות מוזקקים שבעתים מאירים כספירים על ג' פרשיות התורה. נאמרו מפי אדמו"ר הגאון האלקי אור עולם כ"ק ש"ת מוהר"ר שניאור זלמן נבג"מ. ונתנו לכתוב ע"י אחיו ותלמידו הרב הגדול בישראל ירא וחרד לדבר ה' מוהר"ר יהודא ליב זצ"ל מ"מ ומו"ץ דק' יאנאוויטש.

ועתה נתוספו הרבה ביאורים ודרושים והגהות אמיתי' ונתקנו בפנים ע"י נכדו אדמו"ר אור עולם נור ישראל ותפארתו מוהר"ר שמואל נבג"מ בן אדמו"ר הגאון האלקי אור עולם כקש"ת מוה' מנחם מענדל נבג"מ זי"ע מליובאוויטש.

התורה

ויילנא

בדפוס ר' יהודא ליב בן המחוקק מו"ה אליעזר ליפמאן מ"ץ נ"י.

לפ"ק

תרמ"ד

שנת

הקדמה

להבין ענין הנפש האלקית .

בראשית

השמים כסאי .
 ביאור על הכ"ל .
 עוד ביאור על הכ"ל .
 כי כאשר השמים החדשים כו' .
 ביאור על הכ"ל
 עוד ביאור על הכ"ל
 להבין הטעם שנשתנה יצירת גוף האדם
 לא עוב היות האדם לצדו
 הן האדם הי' כאחד ממנו .
 להבין ענין הצרכות
 קיצור מהכ"ל .
 יבל הוא הי' אבי יושב אוהל .
 ביאור על הכ"ל .
 לאינה וראינה .

נח

מים רבים .

דף עמוד	דף עמוד
נה ע"א	א ע"א
נח ע"ב	
סה ע"א	ביאור על הכ"ל .
סח ע"א	עוד ביאור על הכ"ל
טא ע"א	כי פדה ה' את יעקב
ע"ב	ותנח התיבה .
	קיצור מהכ"ל .
	הן עם אחד .

לך

ע"ו ע"א	ענין לך לך .
ע"ב ע"ב	עוד הגהות על דרוש הכ"ל .
פב ע"א	ויאמר כו' לך לך דרוש הכ"ל בהרחב יותר .
פה ע"א	קיצור מהכ"ל .
ע"ב	ביאור על הכ"ל .
פז ע"ב	אנכי מגן לך .
פט ע"ב	ולא יקרא עוד שמך אצרים
צ ע"א	דרוש הכ"ל בהרחב יותר .
צא ע"ב	והבדילה הפרוכת כו' .
צב ע"ב	שרי אשתך לא תקרא כו' .
צג ע"א	בעלם היום הזה נמול כו' .
ע"ב	דרוש הכ"ל בהרחב יותר ועם הגהות .

רמו לד' רוחות העולם כולם אחד ממש. וכדאיתא בהגדה ברוך המקום כינו לו ית' שם מקום על שהוא מקומו של עולם כי בדבר ה' שמים נעשו. והדיבור המחי' השמים והמקום כלול ובטל בא"ם ב"ה. שאינו כמו דבור האדם שההבל יוצא לחוץ ממנו. משא"כ בא"ם ב"ה שאין לו גבול ותכלית ח"ו. א"כ לא יתכן לומר שיצא הדבור לחוץ כי להיכן יצא מאתר שאין לך דבר שחוץ ממנו ח"ו. נמצא הדבור רק מיני' ובי' וכלול ובטל במהותו ועצמותו ית' ולכן נק' הוא ית' מקום [שסובל את הכל כו']. ועד"ו הוא ביטול כל הנבראים לא"ם ב"ה. (ויובן עוד ממארו"ל אלמלא מתכנשין כל באי עולם אינם יכולים לברוא אפי' יתוש א' ובאמת גם כנף יתוש א' אינם יכולים לברוא כי הבריאה היא רק בחיק הבורא ית' ולא בחיק הנבראים כו'. וכתוב לעולם ה' דברך נצב בשמים ופי' במד"ר ובסש"ב בשם הבעש"ט ז"ל שאם הי' מסתלק הדבור יהי רקיע מהשמים אפי' רגע א' הי' חוזר לאין ואפס המוחלט והיינו כי בטובו מחדש בכי"ו מע"ב רק מפני שהתחדשות הוא באופן א' לכן נק' בשם חידוש הישינות. אבל מ"ם זהו חידוש שמתחדשים בכי"ו תמיד. ובאמת ל"ד בכי"ו אלא שבכל עת ובכל רגע נמשך חיות חדש להוות שמו"א וכל אשר בהם. ולמה תקנו בנוסח התפלה מחדש בכי"ו לפי שבכי"ו נראה קצת ענין ההתחדשות כי בלילה הוא זמן החשך ובתחילת היום מתחיל להאיר. ואח"כ זורת השמש שזוהו כמו ויהי ערב ויהי בקר שבמע"ב. וא"כ האיך אפשר לומר ח"ו שהדבור הוא נפרד ח"ו והאיך יהווה ויחי' השמים והארץ וכל אשר בהם שזוהו בחיק הבורא ית' לבד. אלא מפני שהדבור בטל וכלול באו"ם לכן בכל עת הוא מחי' ומהווה ומחדש הישינות כו'. וא"כ דעת לנבון נקל שכל הנבראים הם בטלים מאתר שמקור המהווים כל מה שביכולתו להוות הוא מפני שהוא דבורו של הקב"ה ומיוחד בו. א"כ כולם מיוחדים בו ית' כו'). וזהו פי' אחד שהשמים והארץ וכל צבאם היינו שבעה רקיעים ונכלל בזה כל צבא השמים מלאכים ואופנים וחיות הקדש ונפש החיונית אשר מבחי' פני ארי' פני שור כו' כולם בטלים לאלהותו ית' עד שהוא ית' אחד בהם אחדות פשוט כי כולא קמי' כלא חשיבני. (ויובן עוד ממארו"ל בירושלמי ע"פ תולדות השמים והארץ בהבראם שהם חוקים כיום הבראם ממש שהרי זה ה"א ותרט"ב לבי"ע והשמים או הארץ לא נחלשו כלל שזה מורה שבהם כח הא"ם שהיא מבחי' אני הו' לא שניתי כו'. ומה שאנו רואים בנבראים שהם חלשים מיום ליום עד שכלים לגמרי. זהו מפני שנבראו באופן

כזה

להבין ענין הנפש אלהית. הנה כתיב לא תאכלו על הדם וארו"ל (נצכות ל"י ע"ב) לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם. הענין שקודם התפלה אין הנפש האלקי' מתגלה בהאדם לכן אז נק' האדם בשם דם לבד. היינו לומר שהוא רק בחי' דם ובתוכו הנה"ב. ואין הנה"א מאירה ומתגלה בו עדיין [וכשהנ"א מתגלה אז י"ל שנק' אדם א' דם הוא בחי' התפשטות הנשמה שהיא חלק אלוה ממעל ומרמו באות א' שמתפשטת ומאירה בדם שבו הנה"ב]. עוד (ס"ד י"ד) אמרו רז"ל ע"פ חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כו'. שהנותן שלום לחבירו קודם שמתפלל כאלו עשאו במה שנא' חדלו לכם מן כו' נשמה באפו המכוון ג"כ כמו שנת"ל כי קודם התפלה הנשמה היא באפו ואינה מתפשטת ומתגלה רק באפו. ולהבין זה צ"ל תחלה ענין ק"ש וברכותיה ומפני מה קדמו השתים לפניה הלא הברכות הם מדרבנן וק"ש קי"ל שהיא מדאורייתא. [א"כ לכאוי' הי' מהראוי להקדים הק"ש עצמה דאורייתא שהרי כל דבר שיש בו חומר וחיוב יותר ראוי להקדימו. כמשארו"ל למה קדמה שמע לוהי' כו' והי' לויאמר שוהי' נוהג בין ביום כו']. וגם ענין פסוד"ו שהקדימו ג"כ. גם צ"ל פי' לשון שמע ישראל שהוא לשון נוכח כאלו מדבר לזולתו ואיך שייך לומר כן בק"ש שהוא מה שכל א' מדבר לעצמו. עוד צ"ל מ"ש ב"פ הו' בפסוק ראשון דק"ש. דלכאוי' הל"ל הכי הו' אלקינו אחד ולמה כפל ה' ב"פ. וענין ואהבת. והרמב"ם ז"ל האריך שהאהבה הוא יסוד כל התורה א"כ צ"ל איך ובמה יתעורר האהבה מהפסוק שמע ישראל עד שבא הציווי ע"ז ואהבת תומ"י ע"י אמירת שמע ישראל כו' :

ב ולבוא אל הביאור נתחיל מתיבת אחד. הנה באחד הדלי"ת גדולה רומז לבחי' דיבור העליון שבו נבה"ע. והוא בחי' המאמר הראשון דבראשית כי בראשית נמי מאמר הוא. וע"י מאמר זה נבראו כל העולמות בדרך כלל. וז"ש את השמים ואת הארץ וידוע כי את הוא ריבוי והיינו את השמים מרבה כל צבא השמים וכן ואת הארץ מרבה כל אשר בארץ [וכמ"ש באור החיים ע"פ זה ע"ש]. רק שנפרטו אח"כ במ' מאמרות. וזהו שארו"ל והלא במאמר אחד יכול להבראות כו' לפיכך הד' גדולה להיותו רומז על בחי' דבור העליון ולהיות כן שהתהוות העולם וכל אשר בו הוא מבחי' דיבורו הרי א"כ הם בטלים ממש לגבי בחי' דבור המחי' ומהוה אותם מאין ליש בכל רגע. וזהו הפי' דתיבת אחד היינו כי הח' רומז לו' רקיעים והארץ והד' יש בו ג"כ

הקדמה

וכדי להתלבש בגוף הוא ע"י השתלשלות ב"ע בראת יצרת כו'. (וביאור הענין דלכאוי אינו מובן איך שייך לומר על הנשמה מהורה היא קודם אתה בראת שקודם שנבראת איך יתאר אותה בשם מהורה היא. אך הענין הוא דנשיי עלו במח' הקדומה ופי' עלו במח' היינו בבחי' היותר עליונה שבמח' כמ"ש בלק"ת שה"ש בביאור ע"פ יונתי בחגוי הסלע. וי"ל שזהו כמו שנק' נשמה. שי"ל שזהו בכלל בראת שהוא בחי' בריאה דכלליות היינו בחי' א"ק כנודע. וקודם לזה הוא בחי' מהורה היא היינו כמו שהיא בבחי' מהירה עילאה שאז אינה בכלל בחי' ומדריגת נשמה המחיה את הגוף. וכדי שתבא להתלבש בגוף גשמי ונה"ב צ"ל תחלה ג' בחי' בראת יצרת נפחת היינו בחי' ויפח באפיו נשמת חיים. ולהיותה בחי' גבוה מאד נעלה ששרשה היא בבחי' טה"ע שז"ע מהורה היא לכן ביכולתה להחיות גוף גשמי שנעשה מעפר הגשמי. כמשי"ת מזה לקמן בר"ה להבין למה נשתנה יצירת גוף האדם כו' כי כל הגבוה ביותר יכול להיות נשפל למטה יותר כמ"ש במ"א באריכות. וכמו ראי' תופס דבר גשמי. משא"כ שמיעה תופס רוחניות דוקא וכנודע שיש כמה וכמה משלים ע"ז. ולכן בכדי שיבא מבחי' מהורה היא לבחי' בראת שהוא בחי' עלו במח' צ"ל ש' הוי' כמו שית'). וזהו הוי' אלקינו שהנשמה היא חלק אלוה ממעל ממש שלמעלה משאר כל הנבראים שנמשכו רק מבחי' הרבור שזהו פי' הוי' אחד כנ"ל. אך מ"מ כדי להיות התהוות בחי' מחשבה שממנו נמשכו הנשמות ג"כ הוא ג"כ ע"י ש' הוי' בחי' צמצום והתפשטות והמשכה כו' [וכמשי"ת לקמן דעם היות שהמחשבה הוא עלמא דאתכסי' שלמעלה מעלה מבחי' הרבור מ"מ דגבי מהותו ועצמותו ית' נק' ג"כ רק לבלש ולכן צ"ל ההתהוות ע"י צמצום והתפשטות כו' וזהו בחי' שם הוי' ומ"מ מובן מה שנו' ב"פ שם הוי' כי בחי' שם הוי' הראשון הוא צמצום והתפשטות והמשכה להיות התהוות בחי' מחשבה שרש נשמות ישראל וכדי להיות התהוות בחי' דבור עלמא דאתגליא לא די בצמצום שהי' בבחי' התהוות עלמא דאתכסיא. אלא צ"ל עוד צמצום ואח"כ התפשטות והמשכה וזהו שם הוי' השני]. וזהו פי' פסוק ראשון דק"ש שמע ישראל ששמע הוא לשון הבנה כי בחי' בינה הוא נק' אם הבנים דהיינו שע"י ההתבוננות נולדו האהבה ויראה. לכן תבונה אותיות בן ובת הם בחי' אהו"ד. ולפי שבק"ש צ"ל אהבה ויראה וכמ"ש ואהבת וכמ"ש ל אות א' בשם הרמב"ם שהוא יסוד כל התורה. ואיך הדרך לעורר את האהבה. לזה אמר שמע לשון הבנה שע"י ההתבוננות שהוא בחי' בינה אם הבנים יהי' הולדת

האהו"ד

כזה. וכמ"ש החוקרים שהנבראים חסר לחותם מיום ליום. והיינו שנבראו באופן כזה. וא"כ זהו טבע הנבראים. ולמה השמים והארץ והשמש והירח והמלאכי והגלגלים לא יחלשו ג"כ מיום ליום. אלא לפי שהם נבראים הכללים ניכר בהם כח הא"ס המהוים כו'. וא"כ מוכרה לומר שהם בטלים כו'. וע' בד"ה מי כמוכה באלים נת' שכל מהות כל הנבראים הוא כח הא"ס המהוים ולכן ת"א לית בר מינך שלא יש שום מציאות כלל זולתו ית' ע"ש באריכות). ופי' הוי' אחד כי כדי שיומשך בחי' הרבור להחיותם הוא ע"י שם הוי' יו"ד צמצום ה' התפשטות ו' המשכה הנמשכת אל בחי' ה' תתאה הוא מקור בחי' הרבור וכמארו"ל בה' בראם כו'. וכל זה הוא בעולמות ב"ע שהתהוותם הוא מבחי' הרבור הנק' עלמא דאתגליא :

ג אך נפש אלהית שבישרים היינו שרש ס"ו נשמות המכוונים לס"ד אותיות התורה הם נמשכו מלמעלה מבחי' הרבור שהוא עלמא דאתגליא. (והיינו ששרש נש"י הוא מבחי' ש' הוי' בכלל. ועיקר שרשם הוא מבחי' וא"ו דשם הוי'. כי הוא"ו כשהוא כלול מיו"ד ה' פעמים אז נעשה מהוא"ו ששים ריבוא. כי פ"א וא"ו פעמים יו"ד הוא ששים. ששים פעמים יו"ד היא שש מאות. שש מאות פעמים יו"ד הוא ששת אלפים. וששת אלפים כשכ"א כלול מיו"ד הוא שש מאות אלף שהוא ששים רבוא. וגם) כי ישראל עלו במח' שהוא בחי' עלמא דאתכסיא שלא בא לידי גילוי [וכן ס"ד אותיות התורה הם ג"כ אותיות המח' כמ"ש במ"א] ואורייתא וקודב"ה כולא חד. וא"כ הנשמה היא ניצוץ מבחי' א"ס ב"ה שלמעלה מהשכל כי לית מח' תפיסא בוי' כלל כי אחרי שהוא ברא את השכל איך יכול השכל להשיגו. רק הוא הארה מא"ס ב"ה חלק אלוה ממעל שבכל א' מישראל. וההארה ממנה לאהבת ה' א"ס ב"ה בלא מעם ודעת רק טבעית כאהבת הבן אל האב שאין צריך לזה שום מעם וראיה רק כשירדע את אביו (פי' כשהתינוק מתגדל עד שיהי' בו בחי' הברה שזהו ענין יודע את אביו כו') אוהב אותו וכנראה שאפי' קל שבקלים יכול למסור נפשו על קדושת השם ית' והיינו משום שיש בו חלק אלוה ממעל ורוצה להדבק במקורו ושרשו א"ס ב"ה. (וכמ"ש בסש"ב פ"כ שאפי' מי שיש לו נפש רק מבחי' מל' דמל' דעשי' הנה בו מלוכש מל' דיצי' ודבריאה ומל' דאצי' שבו חכ' דאצי' שבו שורה א"ס ב"ה כו'). וזהו נשמה שנתת בי מהורה היא. ואח"כ אתה בראת. מהורה היא מלשון עצם השמים לטהר בהי' העלם דלית מח' תפיסא בוי'

שיש בחי' גופין דאתקריאו גופין לגבי לבושין כו' דהיינו שכמו בגשמיות עד"מ הלבוש הוא חיצוני ואין ערוך כלל להגוף שמיחד עם הנפש ממש והיו לאחדים, משא"כ הלבוש פושט ולובש כו'. כן אין ערוך כלל לבחי' שרש הנשמה שהי' מתחלה רק מבחי' לבושין. לכמו שתתעלה אח"כ ע"י ירידתה בגוף לאשתאבא בגופא דמלכא שאז היא מתעלה לבחי' קדוש ומובדל כמו שעד"מ הגוף מיוחד עם הנפש כו'. ואף שאין למעלה דמות הגוף ח"ו רק שהוא עד"מ, וגם יובן זה ממשל רוחני משרי אחזה כי המחשבות תמיד מתחלפות ואין נכנסין כ"כ בגוף האדם ר"ל בפנימיותו אך הדבר שהוא מעמיק להתבונן בו ונוגע לעצמיותו נכנס בכל גופו ר"ל בפנימיותו. כמו"כ עד"ו ישכיל האדם ההפרש בין בחי' לבושין שהם רק בחי' חיצוני' לבחי' לאשתאבא בגופא דמלכא שהוא בבחי' פנימי'. ובכדי להגיע לבחי' לאשתאבא בגופא דמלכא הוא דוקא ע"י בחילא יתיר בניצוח המלחמה עם הנה"ב והגוף :

ה והנה המלחמה הזאת אינו יכול לנצח כ"א ע"י ק"ש ותפלה דוקא כדכתי' ויקח רמת בידו שהוא בחי' רמ"ח תיבין שבק"ש, וכמ"ש ג"כ רוממות אל בנרונם וחרב פיפיות כו', וזהו אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי ותרנומו בצלותי ובבעותי. כי האמורי הוא היצה"ר שאומר תמיד בלי הפסק, היינו המחשבות זרות שאינם נחים תמיד ומצינו אמירה בלב כמ"ש ויאמר המן בלבו כו' ונק' ג"כ היצה"ר מלך זקן וכסיל וסימן לשמות מילין שאומר תמיד שמותים כו', וצלותי ובעותי הן בחי' בחרבי ובקשתי לנצח היצה"ר וכמ"ש בזהר שעת צלותא שעת קרבא וקודם התפלה אין הנפש שולמת בגוף רק במוח מצד המלחמה, וזהו ענין אשר נשמה באפו, ומה שהוא דוקא בתפלה והגם שז"ת כנגד כולם, היינו כי ודאי ת"ת כנגד כולם דאוריית' היא היכלא דמלכא עילאה וכשלומד תורה הרי כביכול הוא בהיכל א' עם הקב"ה, ולכן ארז"ל שאין להקב"ה בעולמו אלא ד"א של הלכה, אמנם מ"מ צ"ל מקודם הק"ש ותפלה שהוא בחי' סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה שזהו ענין ניצוח הנה"ב והגוף דהיינו אע"פ שמוצב ארצה בנה"ב והגוף מ"מ ע"י ק"ש ותפלה מגיע ראשו השמימה כו', ועי"ז כשלומד אח"כ תורה ממשיך גילוי אור א"ס ב"ה, וזהו שאמר אבא בנימין על תפלתי שתהא סמוכה למטתי כדי שילמד תורה אחר התפלה, וז"ש אח"כ והיו הדברים כו' ודברת בס כו' כי במה יוכל להדבק בא"ס ב"ה, ולזה כתיב ודברת בס כי בהדבק באותיות התורה הן תשב"כ והן תשבע"פ הוא ממש דבוק בו

האהוי"ר, וזהו שארז"ל כל המאריך באחד מאריכין לו ימיו ושנותיו כי יום לשון זכר ושנה לשון נקבה נכמבואר במשנה רפ"ה דנדרים יום אחד כו' שנה אחת כו' והיינו בחי' יראה ואהבה שהם בחי' בן ובת כנ"ל שנמשכים ע"י האריכות באחד דהיינו ההתבוננ' לפני ק"ש ובק"ש, וזהו שמע ולמי אומרים שמע היינו לבחי' ישראל שהיא הנפש אלקית שנקראת כן ע"ש הפסוק כי שרית לשון שררה, (ופי' וענין שנק' שררה ע"ש שניתן הכח והעזו לנה"א למשול על נה"ב ותאוות הגוף להכניעם שישמעו דרצונכו'), ולכן שייך שכל א' אומר כן לעצמו דהיינו כי הרי בכל א' יש ג"כ נפש החיונית הנמשכת מבחי' הדבור כנ"ל נאות ב'ן ויש בה ג"כ שכל ומדות כו' ואומר שמע ישראל לבחי' נפש האלהית שהיא חלק אלוה ממעל ע"כ עלי' להתבונן בזה, ומהו ההתבוננ' היינו הוי' אלקינו שתתבונן בזה גופא איך ששרשה מאד נעלה למעלה מכל צבא השמים ומלאכים כו' כי היא חלק אלוה ממעל מעלמא דאתכסיא עד שהוי' אלקינו ממש, ואח"כ יתבונן איך שהוי' אחד דהיינו שהשמים והארץ וכל אשר בהם שנמשכו מבחי' הדבור שזהו ענין ד' דאחד כולא קמי' בלא חשיב, וכשיתבונן היטב, בכ"ו בעומק הדעת אזי ממילא יומשך בחי' ואהבת דהיינו האהבה הטבעית בחי' אהבת הבן אל האב כי הוא אבינו האמיתי, וזהו פי' הוי' אלקינו כנ"ל :

ד אמנם הנה הנפש אלהית ירדה בתוך הגוף, והנפש החיונית מושך לתאוות העולם נגד הנה"א הנמשכת למקורה ושרשה, והמלחמה ביניהם עצומה בזה וירידה היא אצלה, אך הירידה צורך עלי' היא היינו שתתחזק ותנצח את הנה"ב שתתפשט הנה"א בכל רמ"ח אברי הגוף ויתאוה בחילא יתיר להדבק באחד והיינו בכל לבבך בשני יצריך והוא עד"מ כמו אב המתרחק מהבן כדי שיצטרך להתקרב אליו, כי מחמת הריחוק מתגבר האהבה יותר בחילא יתיר, וזהו עיקר ענין האהבה מה שרוצה להתקרב אל הדבר ולהמשיכו אליו וכן הנפש מחמת היותה בגוף ונה"ב המושכי' אותה להתרחק ממקור' ושרשה הנה בהתחזקה עליהם בחילא יתיר תתעלה ליכלל במה"ע ית' למעלה מעלה משרשה הראשון שהי' קודם ירידתה בעוה"ז שהיא בבחי' מח' כנ"ל, וע"י בחי' בחילא יתיר שבגוף תתעלה יותר, וכמארז"ל עתידים צדיקים שיאמרו לפניהם קדוש שיתעלו לבחי' קדוש ומובדל, והיינו לאשתאבא בגופא דמלכא שהוא למעלה מבחי' מחשבה כו', כי מח' הוא בחי' לבוש כלבוש תחליפם שפושט מחשבה זו ולובש מחשבה אחרת, וז"ש בת"ז לבושין תקינת לון דמינייהו פרחין נשמתין לבני נשא כו' דהיינו בחי' מחשבה שנק' לבושין, אך אח"כ אמר

הקדמה

בנ"ל. אחרי שעונותיכם מברילין. וכמבואר הפי' באגה"ת פרק ה' בפ"י ויפת באפיו נשמת חיים. כמו שעד"מ כשהאדם נופח לאיזה מקום אם יש איזה דבר חוצץ ומפסיק בנתיים אין הבל הנופח עולה ומגיע כלל לאותו מקום ככה ממש אם יש איזה דבר חוצץ ומפסיק בין גוף האדם לבחי' הבל העליון וזהו ענין עונותיכם מברילין בנייכם לבין אלקיכם [משא"כ דבר אחר גשמי או רוחני אין מפסיק בו ע"ש]. וכיון שכן איך יוכל לנצח המלחמה עם הנה"ב. אך זה אינו כי הגם שהאמת כן שעונות הם מסך מבריל היינו כשאנו שב ומתחרט עליהם אך מאחר שעשה תשובה היינו החרטה גמורה בלב שלם ופורש מרכיו הרעים אין מעשיו הראשונים מעכבים את העבודה מעתה ולזה אמר אני הוי' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מאמ"צ בו' אני הוי' אלקיכם כי כמו שהוצאתי מצרים שהיו ישראל שקועים במ"ט שע"ט אני אני הוא ג"כ עתה כי בכל יום יש בחי' יצ"מ הגם שזה הי' זמן כביר אך הוא ית' למעלה מהזמן וחיוב אדם לראות א"ע כאלו הוא יצא מצרים כי בכל יום הוא בחי' יצ"מ רק שיחפוץ לזה :

אח"כ בא הברכה אמת ויציב שהיא מדאורייתא כי יש בה ט"ו וי"ן שהם המשכות להמשיך עליו אחדותו ית' [וכמו"כ ביצ"מ הכללי בליל פסח אומרים ט"ו מעלות טובות למקום עלינו שהם ג"כ ט"ו המשכות כי ההמשכה וההשפעה נק' טוב בו']. אך מחמת שהתורה קיצרה מאד בזה היינו הפסוק שמע ישראל לזה הוסיפו והקדימו חז"ל שתים לפניו ובא בהם בארוכה בענין ההתבוננות לעורר היראה ואהבה ביוצר אור ואהבת עולם. ביוצר אור הוא הרחב הביאור איך הוא ית' מחי' את כולם והאופנים וחיות כולם משבחים באימה ויראה בו' והם בחי' הנבראים שנבראו מבחי' דבר ה' שנרמוזו בק"ש בקצרה בתיבת אחד כנ"ל אות ב' וחז"ל ביארו זה בברכת יוצר אור. וברכת אה"ע חמלה גדולה ויתירה חמלת עלינו מדבר בנשמות ישראל ששרשן למעלה מבחי' הריבור כנ"ל בפ"י הוי' אלקינו בו' ואח"כ וקרבתנו מלכנו לאשתאבא בגופא דמלכא ממש ע"י הירידה צורך עלי' ובהמשך הזמן שנתמעטו עוד הלבבות וראו שאין די בזה הוסיפו עוד פסוקי' להתבונן במעשה ה' ונפלאותיו. ולכן הקדימו לפני ק"ש כדי שיבואו בק"ש לקיום בחי' ואהבת בו' :

בו ית' כי הן הן אמרותיו המהורות כראיתא בגמ' הקב"ה אומר ומשה כותב בו'. וגם תשבע"פ ג"כ אמר לו הקב"ה כראיתא בגמ' שאפילו מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש בו'. ובזה יובן ענין לא תאכלו על הדם קודם שתתפללו על דמכם בו'. ויש לתמוה הלא ת"ת כנגד כולם ולמה מותר לאכול קודם ת"ת. והענין כי מרת כתר שהיא בחי' רצון כולל כל המדות בו'. כמו מרת כעס אם לא הי' רצונו בזה לא היו כועס. וכן השמחה והעצבות תלויים ברצונו בו' והדם הוא הנפש שהוא הרצון ויש ב' נפשות כידוע דהיינו ב' רצונות שהם הפכיים בו' ולהתלבש א' בחבירו מוכרח שיכומל רצון א' לחבירו ויוכלל בו כי א"א להיות ב' רצונות הפכיים בו' [משא"כ שאר המדות]. ובק"ש קבלת מלכות שמים בכל נפשך שמוסר הרצון הגשמי שלו בשכלו ולבו גם הוא נכלל ברצון א' לה' ממילא אחכפייא סמ"א בו'. והוא ענין מסירת נפש כידוע מה לי קמלא כולה בו'. ולכן באבילה שנעשה הדם מהך שבה בו' ואח"כ במוסרו הנפש שברם לנפש העליון חלק אלוה בו' מתעלה המאכל בו'. ולכן עיקר הקפידה באבילה קודם התפלה דוקא. כדי שמתחלה יהי' השראת רצון הנפש בנפש שברם ואזי עיי"ז אח"כ יתעלה המאכל. וזהו לא תאכלו על הדם פי' כשהנפש העליון עדיין על הדם ולא בתוכו ולא נתלבשה להיות א' בביטול הנפש התחתון בו'. אבל תלמוד תורה למעלה מן התפלה שהוא מלמעלה למטה כידוע לא שייך לה ענין זה לכן מותר באבילה קודם ת"ת :

ו ונהנה אח"כ בפ' שניה כתיב ואספת דגנך ולכאורה הוא מיותר כי מה לי אם יאסוף אם לאו מאחר שכתוב אח"כ ואכלת ושבעת. אך הוא לשון ציווי שיאסוף את הכל לכוונת עבודתו ית' כנמצא בגמ' שהראשונים עשו תורתן קבע ומלאכתן עראי. ולמה לא נאמר שהרבו בתורה ומיעטו במלאכה. אלא הענין כי אע"פ שעשו המלאכה די צרכם אך עיקר כוונתם הי' בשביל התורה כדי שיוכל לעסוק בתורה ולהרבק באחדותו ית'. ועד"ז הוא הציווי ואספת דגנך בו'. שיאסוף הכל לכוונה אחת שהוא בחי' אחד ואהבת ודברת בם בו' :

אח"כ אמר פ' שלישי' שיש בה יציאת מצרים. כי שמא תאמר איך אוכל להתחזק ולנצח הנה"ב

השמים

שפי' ונתן לנו תורת אמת מצריאה וע' בלק"ת צפ' עקב
 צביחור ע"פ ואכלת ושבעת פ"ג בענין תורתך שלמדתנו
 תורתך כמ"ש באל"י שלמדתנו כמו שהיא תורת הצריאה
 כו'. ואם רק דרך מעבר מאי נפ"מ בין תו' שבאל"י
 לתו' הצריאה אך לפ"ז ז"ל מ"ש לא בשמים היא. דאם
 היות שניתנה משמים לארץ עכ"ז מאחר שזהו דרך
 התלצפות. א"כ ישנה גם בשמים. אך זה לק"מ מאחר
 שכבר ניתנה לארץ א"כ אין לחמר ויקחה לנו וישמענו
 אותה כו'. אך אמרם ז"ל אין משגיחין בצ"ק לא בשמים
 היא כו' לכאורה כפשוטו שלא בשמים היא. אמנם באמת
 ל"ק מידי שאין משגיחין בצ"ק להכריע משם פסק
 ההלכה אך היא חלה העיקר כמו שנמשכה למטה. וכן
 לא בשמים היא כ"א ניתנה לארץ דוקא וזכאן ז"ל פסק
 ההלכה. ולכן היושבת בגנים ג"ע התחתון והעליון הצירים
 מלאכים מקשיבים לקולך של לימוד התו' שלמדו בהיותם
 חי ע"פ האדמה דוקא כמ"ש בד"ה חייב אדם לצרף
 מאה זרקות וקצת ראי' לזה ממארוז"ל קמפלגי במתיבתא
 דרקיע כו' ואמרו מאן נוכח רבה ז"ל. דאמר אני יחיד
 כו' והלא קוב"ה ודאי יחיד ומיוחד כו' אלא כי העיקר
 היא כמו שנמשכה למטה. וכן ארז"ל אלה מועדי כו' אחס
 אפי' מוטעים אחס שוגגי' כו' ובמד"ר אני (כז"י) ואחס
 נשאל לב"ד שמ"ע כו' אבל מ"מ ישנה גם בשמים כנ"ל
 כו'). וכך גבי התורה כתיב מימינו אש דת למנו. [וע'
 בזוהר צפ' ויחי דריו"ט ז' רמ"ג א' וצפ' וארז"ל דכ"ז רע"א.
 ל"ב סע"א. יתרו פ"א א'. פ"ב סע"א. פ"ד רע"א.
 תרומה קס"ו ז'. ויקהל ר"ו סע"ב. קרח קע"ו א'.
 חקת קפ"ב רע"א. וע' עוד מענין מן השמים דברתי
 ביתרו דפ"ה סע"א]. והנה כתיב שהאדם הוא העושה את
 התורה. [עמ"ש צפ' מקן סד"ה רני ושמי צת הראשון].
 (ועמ"ש צפ"ה ד"ה לאינה וראינה ס"ב וס"ג צפ'י
 שאו ידיכם קדש וזכרו את הוי' וז"ל סס"ב וזהו לא זז
 מחצבה עד שקראה אמי. שכמו שהאם מזכרת את בנה
 עד"מ כך ישראל מזכרין לאביהם שבשמים כז"י שהם
 הם הממשיכים בחי' קדוש להיות ה' לבאות מקדש
 העליון ע"י נשיאות ידיהם ביחוד ע' ויחוד"ת. וצפ"ג ביאר
 ענין כאילו עשאוני בכלל צפ' ק"ש והיו הדברים האלה
 שבד"ת הכתוב מדבר. ובד"פ באריכות ענין כאילו
 עשאוני כו' בצחי' תורה ומלות ולכן קראה אמי) וכך
 אנו מצקשים בצרכת אהבת עולם אהבתנו כו' לשמור
 ולעשות ולקיים תחלה. לעשותה ואח"כ לקיימה והיינו
 ע"י אב הרחמן רחם עלינו ותן בלבינו בינה שמבחינת
 רחמים עליונים נמשך בינה והתבוננות בלב להיות זה
 ועל ידה עשיית והתהוות התורה [ועיין בחניא פמ"ה

כסאי והארץ הדום רגלי אי זה בית וגו'. להבין איך
 שייך עליו ית' לומר כסאי והדום רגלי. שהרי אין לו
 דמות הגוף ואינו בגדר מקום וכמ"ש הנה מקום אתי
 שהוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו (כמארוז"ל במד"ר
 ר"פ וילא תוך פס"ה ע"פ ויפגע במקום. וכ"ה צפ'
 תשא פמ"ה קרוב לס"פ ע"פ הנה מקום אתי. וכנוסח
 אין לו דמות הגוף ולא גוף. וידוע הקושיא ע"ז בשל"ה
 דכיון שאין לו דמות הגוף מכש"כ שאינו גוף. וכמ"ש
 מזה בכ"ד. וע' בד"ה אור אין סוף למעלה עד אין
 קץ ס"ס ד'. אך הענין הוא כי הא"י נק' גופא.
 ובי"ע הם בחי' דמות הגוף זה. וכנודע בענין כדמותנו.
 ולכן לא מיבעי שבי"ע אינם בערך כו' והיינו שאין לו
 בחי' דמות הגוף אלא גם א"י כלא חשיב. והיינו
 ולא גוף. וכמאמר אל"י בת"ז דלאו מכא"מ איבו כלל).
 אך להבין הענין כי הנה התורה היא מן השמים כמ"ש
 כי מן השמים דברתי וגו' דהיינו שהוא בחי' שמים כי
 שמים אש ומים (וז"ל הלא אורייתא מחכ' נפקת כמ"ש
 בזוהר בכ"ד. וע' לקמן בד"ה כי עמך מקו"ח מפרש
 שמים בענין התו' שם מים שהכוונה על חכ'. וכן
 לקמן במאמר זה פי' שמים תושב"כ שם מים וכאן מפרש
 על חו"ג. ואו' שהתורה היא בחי' שמים. אך הענין
 דהלא נת' בכ"ד שאם היות שאורייתא מחכ' נפקת זהו
 רק שילתא מהחכ' אבל שרשה ומקורה היא בכתר
 (ומקור דברים אלו נא' מפי רבינו ז"ל שבועות תקנ"ה
 בד"ה ויהי קול מעל לרקיע) וא"כ הא"י מפרש על חכ'
 וחו"ג. אלא שבכ"מ שהתו' נמשכת. ומשם נמשכת
 למטה יותר נק' ע"ש בחי' ההוא עד"מ כי מן השמים
 דברתי עמכם שדבורו של הקב"ה חשיב מעשה ה"ה
 בצחי' שמים. וצפי' שמים ז' הפי' אמת הם. ופי' זה
 דאש ומים הוא מהמד"ר בראשית ספ"ד נעל אש ומים
 ופתכן זכ"ז ומזה נעשו שמים. ולכן מפרש כאן כן.
 ופי' שם מים כ"ה צרש"י בחומש ע"פ לרקיע שמים.
 שמפרש מ"ש במד"ר שא מים שם מים שזהו כמו טעון
 מים שפירשו המפרשים. ולפ"ז ז"ל שירידת התו' הוא דרך
 התלצפות ולא דרך מעבר. וכ"מ מפ"י האריז"ל צסידור

ארץ

כי שרש האחותיו הם צבחר כמ"ש לקמן בד"ה מזוזה מימין וע' באגה"ק סו' ה' בד"ה ויעש דוד שם. אלא שנק' רבתי כו'. וכאן מפרש על ז"ת דאימא וכמשי"ת בביאור על מאמר זה). והמשכה שנמשך ומתפשט למטה הוא רק בחי' שם לצד שהוא הארה בעלמא וכמאמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד שאין זו אלא מבחי' שם ומדה מלכותו ית' כי מלכותך מלכות כל עולמים כתיב. [ועי' צפ' תרומה דק"ס ע"ב שמע שם ע' כו' ובמק"מ שם. ובפ' ויקהל דר"י סע"א. ובפ' פנחס דר"ל"ו ב' שם דאחלילין מן ע' רבצא כו' ובפ' ואחחן דרס"ג ח' ובמק"מ שם. ועמ"ש במ"א ע"פ בן פורת עלי עין]. וזהו ענין בינה להבין דבר מחוך דבר פי' תוך דבר נק' בחי' ממלא כל עלמין שהוא בחי' שם דהיינו בחי' זיו והארה הנמשך תוך עלמין. ולריך להבין מזה שאינו אלא זיו כנ"ל שהוא ית' הוא הסובב כל עלמין ולית מחשבה כו' ולאו מכל מדות אלין כלל. (וגמלא מפרש דבר סוכ"ע. מתוך דבר ממכ"ע. ולכאורה פי' הפשוט תוך היינו פנימיות וגמלא כי בערך סוכ"ע נגד ממכ"ע ה"ל לפרש תוך דבר סוכ"ע דבר ממכ"ע. וכמ"ש צפ' אמור ד"ה ונקדשתי בתוך בני סו' ה'. פי' תוך היינו נקודה הפנימיות של הלב ובהג"ה הראה מקום לד"ה ה' לי בעוזרי צפי' קליטה שיהי' נקלט תוך תוכו ופנימיותו. ולמה פי' כאן תוך דבר ממכ"ע. אך הענין דכאן נת' ע"פ מ"ש רבינו נ"ע בד"ה זיוס השמיני עלרת. שמאלו תחת לראשי. כי"ק אחזמו"ר נ"ע שלא נדפס. שתוך דבר הוא התבוננות לבוא לבחי' ביטול היס' לאין. ודבר הוא בחי' ביטול אמיתי להבין איך שלמעלה היס' ולמטה אין. והיינו בחי' ד"ת וד"ע. וביאור הענין הוא דהנה בינה ליבא ובה הלב מבין דבר מחוך דבר. פי' ההתבוננות בגדולת ה' איך שנתהוו יש מאין הוא בא לידי השגה ותפיסה ממש בעין השכל במוח כו' וזהו חילוניות בינה. אבל פנימיות בינה היינו לב שמבין דבר מתוך דבר דהיינו כשמשג' אמיתיות דשם הזי' כו' (וכמ"ש רש"י צפי' החומש ושמי הוי' לא נודעתי לא ניכרתי להם במדת אמיתת שלי) היינו איך שנהפוך הוא באמת דקמי' כלל וכאין חשיב הגברא כו' והגברא הוא היס' האמיתי (ועי' מענין יש ואין ואין ויש בד"ה תפול עליהם אימתה) מלד שהוא מקורא דכולא כו'. בינה זו היא בלב דוקא שהרי זהו הבנת ענין חדש מה שלא הבין בראשונה אלא שהבין דבר מתוך דבר עד"מ אדם שמשג' איזה שכל שמלמדים אותו לא יחי' באדם המקבל התחדשות מלד שכל עלמו כלל כ"א שכל שקבל. אך כאשר יבין וישכיל דבר אחר שכל חדש מתוך השכל שקבל. ה"ז יחשב שכל חדש שהמליא מדעת עלמו היינו שהולידו

(שם נת' שדרך ישר לעסוק בתומ"ל לשמן ע"י מדה"ר מדהו של יעקב לעורר ר"ר על ירידת כיון נפשו ממקורו חיי החיים במשכא לחויה ובפרט ע"י מחדו"מ שלו הנה מלך אסור ברהטוי' ברהיטי מוחא. ושז"ע גלות השכינה. וזש"ה וישק כו' וישא את קולו ויבך שיעקב מדה"ר דלחי' מעורר ר"ר וישא את קולו (ע' בסידור בהקדמה בד"ה הקל קול יעקב) למקור הרחמים העליונים בחי' אב הרחמים (וע' בלק"ת בד"ה שיר המעלות ממעמקים פ"ב וענין ב' בחי' רחמים אלו) ומקורם. ויבך לעורר משם ר"ר על כנס"י ונש"י להעלותם ולייחדם באו"א"ס ב"ה בבחי' יחוד עליון בבחי' נשיקין אהדצקות רוחא ברוחא כמ"ש ישקני מנשיקות פיהו דהיינו התקשרות דבור האדם בדבר ה' זו הלכה כו' ומח' במח' ומעשה במעשה"ל. ועסק התו' בדבור ומחשבת העיון הם בחי' נשיקין ממש. וע' בפירש"י ע"פ זה בשה"ש משמע דקאי על בחי' פנימיות החורה שנק' במד"ר שמיני פי"ג תורה חדשה כמשכ"ת מזה בלק"ת שה"ש בביאור ע"פ כי על כל כבוד חופה פ"ג ע"ש ולכן כתי' לע"ל בצכי יבואו שזהו ההמשכה ובחי' רחמי' גדולים שיהי' לע"ל. משא"כ נשיאת הקול על התעוררות זהו עכשיו בהיום לעשותם היום אם בקולו תשמעו וע' בד"ה ראה אנכי נותן שלא נדפס). וגם כמו יוסכ"פ שהוא התגלות הבינה (שנק' שבת שבתון). הרי זהו ע"י שמעוררים רחמים וע' צפ' ויקרא דע"ז ע"ב. והיינו לפי שבחי' רחמים זהו קו האמלטי בריח התיכון כו'] (ויש לחבר זה עם משנת צס"ב שהרי לוחות האחרונות שנתקיימו ניתנו ביוסכ"פ. וא"כ ענינם וסדרן אחד הוא כו' וזהו ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי לפולחני שבכדי לבוא לפולחני לעשות בתורה ל"ל בחי' התעוררת רחמים שזהו כנפי נשרים שהנשר הוא רחמי כמ"ש בלק"ת בד"ה כנשר יעיר וביאור (והניף). וכילד תהי' התבוננות זו מבואר בק"ש שמע לשון הבנה והבנה זו היא בחיבת שמע עלמה כי שמע שם ע' פי' כי עי"ן רבתי היא בחי' לך ה' הגדולה והגבורה כו' ז' מדות עליונות שהם בחי' לך דהיינו שהם בטלים אליו ונכללים במקורן שעדיין אינן בבחי' המשכה והתפשטות למטה להיות עולים בשם גדולה וגבורה וכו' ואזי נקרא בשם ע' רבתי (וע' בלק"ת בד"ה אם בחקתי תלכו השני פ"א. ע' רבתי היינו בחי' אור ז' הימים. וע' בביאור מאמר זה שלא נדפס מפרש עוד למעלה יותר. ועמ"ש במ"א שזהו ז"ת דעתיקא. וי"ל שזהו ע"י בירור הג"ב כמ"ש מתעלה בבחי' זו. וזהו דכתיב ימי שנותינו בהם שבעים שנה בהם בירור דנה"ב סתם זמן שנלך לבירורו זהו ע' שנה. וע"י בירור זה דע' שנה מתעלה בז"ת דע"י שנק' ג"כ ע' רבתי.

אם ישים אליו לבו כו'] ומה נמשך להיות והיו הדברים
האלה אשר אנכי מי שאנכי מנוך כו' שעי"ז נמשך גילוי
אלהותו והתהוות התורה [וכמ"ס סד"ה רני ושמי
הראשון גבי ויקם עדות ביעקב כו' ובחי' זו נקרא אחי
כו' ע"ש] בבחי' שמים אש ומים . כי הנה התורה קדמה
אלפים שנה לעולם פי' עולם נקרא בחי' אש ומים .
[עמ"ס מענין עולם בד"ה ונרא גבי וששה קלוות רוחניים
כו' ובד"ה ויאמר משה אכלוהו היום גבי שעוסקים בבנינו
של עולם ועי' בפע"ח שער הזכרות בפ"י מלך העולם]
והתורה גבהה מעלתה מאד בבחי' אלפים שנה שהם
למעלה מבחי' עולם [ועמ"ס סד"ה ויהי מקץ מענין
אלפים שנה כו' חכים ולא בחכמה ידיעה מבין ולא
בבינה ידיעה כו' ובד"ה השני ויהי מקץ נת' שזה ענין
נפלאותיך ומחשבותיך . וסד"ה ת"ר מלאת נר חנוכה בש"א
כו' גבי כי לאלפים היינו אלאכך חכמה כו' ועמ"ס
סד"ה מראיהם ומעשיהם ועיין בפ' בלק דקל"ג ב' ע"פ
כי עשית פלא כו' אלף כו' . ועי' בלק"ת תלים ס"ח
בפי' אלפים שאכן . וי"ל שזה ענין אלפים שנה דתורה
סקדמה לעולם כו'] וכדי שתמשך לבחי' עולם דהיינו להיות
מימינו אש כו' שהוא רמ"ח מי"ע שמימין ושס"ה מל"ת
משמאל כו' . הנה המשכה זו היא ע"י אהעל"ת בואהבת
בכל לבבך רוח אייתי רוח ואמשיך רוח [ועמ"ס בד"ה וכל
בניך בפי' אל תקרי בניך אלא בוניך כו' ומה יובן ענין
על שלא זכרו בתורה תחלה שהמשכה זו נקרא זכרו
בתורה וכענין זריכה הנזכר בדרוש זריכה הזימון] . ועי"ז
ודברת גם ודברת לשון הנהגה והמשכה דהיינו להיות
המשכת אור א"ס ב"ה בתורה [ועמ"ס ע"פ הזכר וישלח
דקע"ה ב' ע"פ כי ישרים דרכי כו' שזה ענין המשכת
הקו מאור א"ס שיומשך ויתלבש בהתורה שהיא ב"ק
הנקרא אש ומים כנ"ל . ועמ"ס בד"ה יונתי כו'] וזהו
ענין וידבר ה' אל משה שהמשכת הוי' להיות התורה
זריק להיות המשכה תחלה לבחי' משה שהוא מבחי' כי
מן המים משיתיהו [כי מים יורדים מגבוה לנמוך ועמ"ס
מענין משה בד"ה חלה מסעי גבי כי דלה דלה לנו כו']
וזהו השמים כסאי שהשמים היא התורה הרי היא
כסא עד"מ שנעשה לשבת ושיבה זו היא השפלה לגבי
עמידה שכשהאדם עומד הנה הוא בעל קומה וראשו
ומוחו גבוהים מעל הארץ ועי' שיבה נשפל קומתו .
כך התורה נעשה כסא לאור א"ס ב"ה לבחי' ראשו שהיא
בחי' רצונו וחכמתו ובינתו דאנת חכים ולא בחכ' ידיעה
ומבין ולא בבינה ידיעה ובתורה יורדים ומשתלשלים
חכמתו ובינתו בדברים גשמיים כחפילין וליניית ולדקה
ותרומות ומעשרות וקרבות כו' [ועמ"ס מענין זה בד"ה
ויושב המלך ובד"ה קול דודי גבי דומה דודי לבני ועמ"ס

בד"ה

שהולידו מן שכל שקבל כו' . וזה נקרא נבון שמבין
דבר מתוך דבר כידוע . וכמ"כ יובן למעלה בד' הפכים
הללו דיש מאין כו' נאמר כי אל דעות הוי' שהמה ב'
דעות עליונות שהמשיך ה' בסדר ההשתלשלות שיהי'
כך ב' הפכים מיש לאין אלא המשפיע ומאין ליש אלא
המקבל ושניהם אמת כו' . והמבין שיבין דבר מתוך
דבר היינו שישכיל מהשגת מאין ליש . איך אלא המשפיע
הוא צהיפך יש לאין שזהו התחדשות שכל חדש הגם
שהולידו מהשגתו הראשונה כו' . וזהו דבר מתוך דבר
שהם ב' דברים הפכים ועכ"ז שניהם אמת . וע"כ יוכל
להוליד זא"ז כו' . ולכן ביום השמיני דוקא שהוא פנימיות
בינה שלבב שמבין דבר מתוך דבר באמיתות דשם הוי' .
והיינו להיות ואמת הוי' לעולם כו' עלרת תהי' לכם .
לכם דוקא לפי שעיקר התהוות השמחה בהתבוננות כמ"ס
ישמח ישראל צעושיו . זהו כשמבין דבר מתוך דבר
באמיתות דשם הוי' . איך דקמי' כלא ממש חשיב כו'
אז יגל וישמח בה' אמת שאין הדבר כמו שהבין בראשונה
מאין ליש כו' . ועד"ז הוא כוננת רבינו ז"ל לאן ג"כ
בפי' דבר מתוך דבר . שמתוך ממכ"ע יוכל לבוא לבחי'
סוכ"ע שאין הכוונה שממכ"ע הוא התוך היינו בחי'
פנימיות . אלא שזהו כמו הקדמה שעי"ז יבוא לבחי'
דבר סוכ"ע כו' . משא"כ שם פי' תוך דגש"י לכן פי'
כפשוטו תוך פנימיות הלב . וע' בפ' תלא בד"ה כי
תלא השני פ"ג מענין עלמיות נקודת הלב . ומענין
הארת נקודת הלב . ובהג"ה שם בשם הרמ"ז) . ועי"ז
נמשך להיות ואהבת את הוי' אלקיך ממש ולדבקה בו
ית' בא"ס ב"ה ממש כמ"ס מי לי בשמים ועמך לא
חפלתי וגו' שיהי' רק חפלו ורצונו שהוי' אור א"ס ב"ה
עלמו יהי' אלקיך שורה בקרבך דהיינו שיהא גילוי אור
א"ס ב"ה עלמו על נפשו [ועמ"ס בד"ה רני ושמי השני
גבי וזהו ענין בואו לפניו ברננה כו' דהיינו שלבבו יבין
כו' שעי"ז יבוא כו'] והיינו ע"כ כל לבבך שהוא כמ"ס
אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסוף כי רוח
אייתי רוח ואמשיך רוח שעי"י רוח האדם העולה למעלה
[עמ"ס בזה בד"ה האזינו בפי' והרוח תשוב כו' ע"ש]
שישים אליו דהיינו שלבבו יכסוף לדבקה בו ית' ולהמשיך
בחי' גילוי אלהותו ית' על נפשו ותוך נפשו אזי רוחו
ונשמתו מבחי' סוכ"ע אליו יאסוף להיות מתאסף השראתו
אללו בקרב אים ולב עמוק [ועי' זוהר ר"פ לו ת"ח האי עולה
כו' ואתנהיר כולא מרזא דקדש הקדשים כו' ושם עמוד
ב' עד אין סוף כו' וע"ס בפ"י הרמ"ז שכדי להיות עלייה
זו ל"ל קבלת כח מלמעלה וזהו ענין שמע שם ע' כו'
ע"ס . וכמ"כ תפלה במקום קרבות וכמ"ס בד"ה לבבתיני
הנה ע"י שמע שם ע' נמשך להיות העללה דככל לבבך

11/08/2018 11:08

בד"ה כי עמך מק"ח גבי המשפילי לראות בשמים כו' ועי' צפ' יתרו דף פ"ה סע"ב ע"פ חענה את השמים . שמים ממש דכתיב השמים כסאי כו' . וצפ' פקודי דרמ"א ח' השמים כסאי דא רקייע דיעקב שריא ביה וע"ש במק"מ והיינו כמ"ש ויקם עדות זיעקב ועמ"ש סד"ה מי מנה עפר יעקב . ועי' ברע"מ פ' שופטים דער"ה ח' ע"פ העדותי בכס היום את השמים . וצפ' ויקרא דע"ז ח' ע"פ כי גדול מעל שמים חסדך . וס"פ ויקרא דכ"ה סע"ב ע"פ הרעיון שמים ממעל . ועמ"ש בד"ה האזינו השמים ועי' צפ' תרומה קל"ו ב' ע"פ השמים מספרים ובמק"מ שם והוא ענין אחד עם מש"כ צפי' השמים כסאי . וצפ' בראשית דף ח' ח' ח' פי' פסוק השמים מספרים על חג השבועות שבו מתן תורה וע"ש צפי' הרמ"ז וח"כ כ"ש שעולה בקנה ח' עם מש"כ ועמ"ש בסידור ע"פ השמים מספרים] :

אוצר החכמה

והארץ הדום רגלי . הדום בלשון הפסוק הוא כמו שרפרף בלשון הגמרא שהוא ג"כ כסא קטן והוא מה שמעמידן תחת רגלי הוי"ש להגביה הרגל מעל הארץ וע"ז אמרו בגמ' ע"פ כרסון רמיו אחד לכסא ואחד לשרפרף כסא הוא הגדול שיושבין עליו ושרפרף הוא הקטן שמעמידו תחת הרגלים . והענין כי הנה כנס"י נקרא רגל כמ"ש צנים אתם לה' אלקיכם וברא כרעא לאבזה . והנה כמו עד"מ שנמצא מעלה יתירה בהרגל מה שאין בראש שהרגלים הם המהלכים והם נושאים את הראש ומוליכין אותו למחוז חפצו ונמצא הראש נריך להרגל וגם גידי הראש וחיותו שהדם הוא הנפש הם צרגלים וכשמקיזין דם מהרגל מתרפא הראש ומתקיים וכן כמה רפואות יש שעושין בהרגלים ומתרפא הראש ובצחינה זו נק' הרגל ראש והראש רגל שהוא למטה מהרגל במדרגה זו . וכך הוא למעלה ע"י התכללות המשכות המדרגות נעוץ תחלתן בסופן וסוב"ת אור ישר ואור חוזר . אור ישר נק' מלמעלה למטה כל מה שלמעלה הוא העליון ואור חוזר ממטה למעלה כל מה שלמטה הוא העליון . והוא נעוץ תחלתן בסופן שסופן הוא תחלתן שבחי' הרגל נק' ראש וישראל נקראו ראשית וכתיב וירא ראשית לו וע"י התערוחה דלתתא נעשה למעלה תיקון אורות עליונים [ועמ"ש בד"ה לאינה וראינה צפי' שאו ידיכם קדש וברכו את הוי' . והוא ג"כ מארז"ל לא זו מחבבה עד שקראה אמי . וח"ח עטרת בעלה עטרה על הראש . וז"ש בזכרי' סי' ד' ז' את האבן הראשה . שהיא בחי' אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה . וכתיב כי מראש לורים אראנו . תשורי מראש אמנה . ועיין צפ' תשא דקפ"ט ב' ע"פ נכון יהיה הר' בית ה' בראש ההרים . ועמ"ש במ"א ע"פ מגיד

מראשית אחרית ומקדם כו' . ועד"ז י"ל ג"כ מה שהיו"ט נק' רגל ע' בלק"ת ס"פ משפטים גבי מלות רחיה בג' רגלים . והוא ג"כ ענין בנהר יעברו בהרגל היינו למעלה מבחי' הנהר היו"ט מעדן כמ"ש במ"א] . (ועכ"ז אינו דומה לבחי' עגולים שבבחי' עגולים לא יש כלל ראש וסוף . כמ"ש באריכות במ"א בענין האופן בתוך האופן וע' בד"ה לעומת המסגרת . ובמ"א בענין ומתחת זרועות עולם . אבל הכוונה שיש ראש וסוף רק שמלמעלה"ט החכ' ראש והמל' סוף . ומלמעלה"ע בסיפוך . אבל עכ"ז הנה יש ראש וסוף . ול"ע אם בגבולי אלכסוני' דז"א ג"כ כן הוא וגם מלד התכללות המדות דתיקון חס גס בהם התכללות עד"ז שהסוף הוא ג"כ ראש . וע' בציאור והניף צפ' אמור ענין היותם רך בקנה מל"ע זהו ענין בחי' ריכוך . וגם התכללות מלד הארת ח"ס בהם ז"ע זיעולם ע"ד המשל ופחד עמו כו' . ח"כ ח"ז שייך לענין הג"ל . רק בגבולי אלכסוני' ענין היותם י"ב מורה שיש בהם ראש וסוף . והסוף הוא ג"כ ראש דאל"כ אינם י"ב כ"א ששה . אבל חיבור מוחין ומדות נראה שבהם אינו שייך כ"א התכללות לבד ולא ע"ד ראש וסוף ושהסוף הוא ג"כ ראש . כ"א עם מדת המל' דנתצ"ס וסוב"ת כו' . ומ"מ אינם כמו עיגולי' כו') . והוא שמלינו במשה שבחטא העגל נטלו ממנו חלק אורות [ובשבבת חוזרין ומתנין חליו במתנה והוא ישמח משה במתנת חלקן] וע"ז רמזו רז"ל במ"ש ע"פ לך רד רד מגדולתך כלום נתתי לך גדולה אלא בשביל ישראל . והיינו לפי שהיו ישראל בבחי' הרגל שלו וכמ"ש שם מאות חלק רגלי העם אשר אנכי בקרב . והם היו לו בחי' מקיף ובחי' ראש חף שהם היו לו בבחי' רגל ודחי' . [ועמ"ש מזה בד"ה מי שם פה לאדם] (ועמ"ש בד"ה ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזתים מענין ישכר וזבולן . בענין בחי' תמכין דאורייתא כו' . ושם נת' ג"כ שיש כוונת נעילת התחילה בסוף יוחר מבבחי' ראש המתפשט . ולכא"ו זהו יתרון המעלה מלבד מה שהרגל הוא ג"כ ראש . שזהו כמו שמפרשי' נעתב"ס וסוב"ת ב"מ . אבל שם פי' שכוונת נעילת התחילה הוא בסוף דוקא יותר מבראש המתפשט כו' . ונת' מזה במ"א בד"ה המגיד מראשית אחרית באורך) . וכך הוא בכל ישראל ע"י שמתקן מעשיו שהם בכח המעשה בעשי' גשמיות בבחי' רגלים נעשה מוחו ולבו זכים חלק פעמים ככה [ועמ"ש בדרוש המרגלים צפ' שלח . והנה מרגלים י"ל ג"כ קרוב ללשון רגל והיינו כי נשתלחו לתור את הארץ שהיא בחי' מלות מעשיות שהם בחי' רגל אלא שהם לא ראו בהשפלה זו כו' . והנה מש"כ חלק פעמים ככה י"ל שהוא ע"ד חלק אורות דמשה שנמשך לו ע"י נש"י שהם בחי' רגל כו' . וכך הוא לפי ערך זה בכל

ח

ולכן הגם כי הבינה מל"ע ה"ה צריחה שבאלי' מ"מ ע"י היותם תרדל"מ ה"ז אל"י ממש כו'. וענין אומרו ככה יוצן ג"כ שנגד המעשה הוא שנק' ככה. דהנה יש ג' צחי' זה, כה, ככה, ונת' צמ"א בענין משה נתגבא בזה שזהו באספקלריא האמאירה דאל"י כו' צחי' צלמנו כו'. משא"כ כל הגביאי' נתגבאו ככה כדמותו. שביד הגביאים הדמה כי נבואתם הי' מזי"ע שישיעי' ראה מרבת הצריחה ויחזקאל בי"י וזכרי' בעשי'. וזהו הנק' כה. אבל ככה נח' צמג"א שהי' ההתלבשות בשושן אשר בעילם המדינה נח' שם מה ראו על ככה שגם צחי' ככה מ"מ הגיע להם צחי' מ"ה כמשנ"ת צמ"א. ולפ"ז יוצן גם כאן שהגם שהמעשה נתלבש בדברים גשמי' זילית מלמר הגשמי' דווגה וכן כולם. עכ"ז כשעושה אותם צחי' קבעומו"ש שקדם כמ"ש צמ"א וצכוונת הלב כמ"ש צש"ע גבי תפילין לשעבד הלב והמוח. וצכלל כוונה זו הוא כל כוונת הנח' צכחצי האריז"ל ע' צביאור ועתה יגדל נח' צפ' שלח. נעשה מוחו ולבו זכים להורות אלף פעמים מכמו היותו ככה כשנכנס ללימוד המלובש בעשי' כו'). והנה להיות הדום לצחי' רגל שהוא צחי' כנסת ישראל דהיינו להגביאו ולהעלותה ממטה למעלה הוא ע"י צחי' הארץ שהם מלות מעשיות וכללותן היא הדרקה וע"ז נח' לדרקה תרומם גוי תרומם ממטה למעלה [ועמ"ש מזה צד"ה המגביהי לשבת וצד"ה כי ביום הזה יכפר גבי אמי כפרוש רענן כו'] והגבהה והעלאת זו היא צחי' גוי שהם אוחיות גוי' דהיינו העלאת המדות שנתלקין דרך כלל לג' צחי' חסד דין רחמים [כי נה"י אינו אלא התפשטות חג"ת וענפיהן ועמ"ש מזה צד"ה חייב איגש לבסומי צפוריח] והתעלותן הוא לצחי' יו"ד שהיא צחי' חכ' ע"י הו"ז שהוא הממשך ומחצר המחשבה כו'. [ויוצן זה עפמ"ש צפ' בלק דר"ג ע"ב ציורא ודיוקנא דאבוי אחרשים בי' ממש. וכמ"ש צמ"א. ועמ"ש צד"ה ראה אנכי נותן בענין נחל איתן כו'. וע' באגה"ק בסופו ע"פ ולדרקה נחל איתן. וזהו ג"כ מ"ש ולדרקתן חלקים עד מרום] ככה ממש נעשה למטה בנפש האדם העלאת המדות בשכלו ובינתו כי כשהמדות נפרדות מהשכל הם נחשבות לדבר צפני עלמו ולכן יש לך אדם שמתעורר לבו בשעת התפלה וכיוצא בה שאז היא שעת גדלות המוחין ואח"כ חולפת ועוברת האהבה ופונה לדרכו מהיפך להיפך באין מבין כי הם שני הפכים. והיינו מפני שהמדות נפרדים מהשכל משא"כ בהתכללותן כו' והרי אז הוא עילוי המדות ביתר שאת שנעשו צחי' מוחין. (ול"ל שכמו צירידת השפע מלמעלמ"ע יש צחי' מעברו והתלבשות כמשנ"ל ענין הפרש ביניהם שבהתלבשות נק' ע"ש כו' כן דוגמת זה יש בעלי' מלמעלמ"ע ג"כ צ' צחי' אלו.

וכן

א' מישראל כו'. וענין חלף י"ל שהוא צחי' אהלפך חכמה וכנ"ל ועמ"ש צד"ה ויקרא אל משה מענין א' זעירא וא' רברבא ע"ש. ויוצן ג"כ ע"ד משנ"ת צד"ה מי מנה בענין חף עשיתיו חף מרבה צחי' רביעית היינו גילוי רצון העליון שלמעלה מחצ"ד חג"ת כו' והוא נמשך ומתגלה ע"י העשייה דוקא ע"ש]. (ויוצן עוד ע"פ מארז"ל צמשה ט' פ"ג דאבות. כל שמעשיו מרובי' מחמתו חכמתו מתקיימת. שקיום החכ' הוא ע"י המעשה דוקא. וי"ל דהנה ארז"ל צמד"ר חלף נכנסו' למקרא יולא ממנו משה למשנה. משה למשנה עשרה לתלמוד. מיו"ד של תלמוד אחד להוראה. וזהו דכתי' אדם אחד מחלף מלאתי. ונודע כי מקרא בעשי' והיינו ששפיל עד העשי' כמ"ש צביאור ולא תשבית צפ' ויקרא. וע' צבה"ז במאמר לא עוב כו' עזר כנגדו אהתא דההוא נער. וכ"מ מהביאור דלקמן על מא"ז. ומשנה בי"י ותלמוד צצריחה. ונמלא שמאלף דעשיי' יכולים לבא משה להשגה צבי"י. וממאה די"י יו"ד להשגת הצריחה. ומיו"ד צצריחה אחד לגילוי האלי' כו'. ולפ"ז י"ל שאם האחד שצא לגילוי השגת האלי' זהו דוקא ע"י שמעשיו מרובים מחמתו שעי"ז חכמתו מתקיימת. פי' עומדת חזק עד שצא לתכלית השלימות להכלל ע"י לימוד תורתו באלי' העליון כו'. וכשיוצא לידי פועל שמורה הוראות בישראל מוצן שצא לכלל שרי אלפיו כו'. שיש להם כח מחלף כו'. שהרי אמר שמאלף יולא אחד להוראה ולכן כשנתמנה להורות הרי נשלים פעולת כח המעשה שלו עד שהגיע לשלימות. ונמלא כי ע"י מעשה נעשה מוחו ולבו היינו לצ' שומע להבין כמ"ש בשלמה כו' עד שיוכל להורות לעמו כו'. ח"כ ה"ז נעשה מוחו ולבו זכים חלף פעמים ככה כו'. ועו"ל קיום ל' חזוק ע"ד הבנין כשעומד על יסוד טוב ה"ה חזק לצלי יתמוטט. ונודע כי למעלה היסוד הוא למעלה כו' וקיום ויסוד הבי"ע היא הארת האלי' המבור ונחוי' אותם תמיד כו'. וח"כ פי' חכ' מתקיימת כשמעשיו מרובים עד שצא להארת האלי'. וגם י"ל שורה הלכה למעשה דוקא וזהו להוראה כו'. ועפ"ז יוצן ג"כ ענין עשי' לעילא. שלהיות כח העשייה היא גבוה מאד רק שנשפיל למטה. לכן יכולה לפעול עד שמוחו ולבו יהי' זכים חלף פעמים ככה. אך עדיין ל"ל שבמאה"ז עשי' לעילא פי' שמיעה בהאי אחר תלי' צחי' מל'. עשי' לעילא בינה. והבינה היא צחי' צריחה שבאלי'. וכאן נת' שזהו הארת האלי'. וי"ל שפי' מוחו ולבו קאי על האדם המתעסק בעשיית המלות. ובשמאיר זו הארת האלי' הגם שזהו מצריחה שבאלי' עכ"ז להיותה מצחי' האלי' צכלל עכ"פ נעשו מוחו ולבו זכים ח"פ ככה כו'. וגם י"ל כי חו"ב הם תרדל"מ

^{אוצר החכמה}

אח"כ צ"ה . משא"כ בלא קבלת עול מלכותו ית' אינו ממשיך כלום כי הוא המרומם לבדו מאז המתכסה מימות עולם רק המלך בלבד שבשביב שהוא מלך בו' עכ"ל . ובהיחוד שם כי במלות יש צ' בחי' . הא' המלוא עלמה לפי שפי"ז יומשך ועשה יחוד למעלה ע"י אחרוג ושופר . ואין זה עבודה שהרי יש לה טעם וה"ז דוגמת רפואה וכגולה בו' . ואמנם בחי' צ' נקרא מלות המלך בלי טעם גם אילו לא הי' נעשה היחוד עכ"ז בו' כמו אם אילו נלמדה לחטוב ענים עד"מ . והוא מלות המלך שאין לבקש שום טעם כלל . רק קב"ע כי מאחר שנגד עלים מרומם הוא לבדו בו' . והוא בחי' גלגלתא דחפיה על מוחא . ועיקר נד סיבת חיבורו לנברא' הוא מלד היותו מלך כמ"ש המלך המרומם בו' . וא"כ ממילא מובן שא"א להמשיכו זולת ע"י קצוות"ש הכל . ועי"ז דוקא נמשך ונעשה ג"כ היחוד למעלה . והוא משארז"ל מלות לריכות כוונה דהיינו קבלת עומ"ל שמלות מלך היא עכ"ל . וב' בחי' אלו י"ל שזהו ג"כ שמים וארץ כמו שצד"כ תו' היא שמים ומלות ארץ . כן צד"פ בתורה תושב"כ שמים והושבע"פ ארץ כנ"ל . וכן במלות טעם המלוא זהו שמים . וקצוות"ל זהו ארץ בו' . ושלשה נקראו ארץ כנס"י ותושבע"פ ומלות וכולן נרמזו' במקרא אחד ארץ ארץ ארץ שמעי דבר ה' בירמי' כ"ב כ"ט [וע' בשל"ה פ' ויחי מ"ש בענין ג"פ ארץ וג"פ היכל ה' המה בירמי' ז' ד' . וע' ברע"מ פ' עקב דער"ב סע"ב מענין ג"פ היכל . והנה ענין תושבע"פ שנקרא ארץ והמלות שנקרא ארץ יוצן ע"פ מ"ש צד"ה וישב יעקב . ענין בארץ מגורי אביו היא עסק התשבע"פ . וענין בארץ כנען הוא מעשה המלות ועמ"ש צד"ה וללבו שתי צנות בענין בארלות החיים צ' ארלות בו' . ועמ"ש צביאור ענין המרגלים צפ' שלח שהם צ' בחי' דבור ומעשה . ועמ"ש צד"ה לכן אמור לבני' בענין אל הארץ אשר נשאתי את ידי בו' . וענין בחי' כנס"י שנקרא ארץ עמ"ש צביאור ע"פ שמים המה מלכות בו' אחת היא יונתי ע"ש בשם המ"ח . ועמ"ש צד"ה הבאים ישרם בענין כי תהיו בו' ארץ חפץ . ועמ"ש צד"ה לך לך מארץ אל הארץ בו' . ועמ"ש צד"ה ויגש אליו יהודה . ועיין מענין השמים כסאי בו' ברבות בא ר"פ י"ז . משפטים תוך פל"א . בחוקתי ר"פ ל"ו . נשא ר"פ י"ב . ובגמ' פ"ט דברכות כ"ט א' . פ"ב דחגיגה ד"ב סע"א . י"ד א' . י"ו א' . קדושין ל"א א' . פ"ק דסנהדרין ז' א' . אבות ס"פ שני חכמים] :

אך אי זה בית בו' . כי הכסא והשרפרף אין דרכן להעמידן בחוץ אלא בחוץ הבית ובחי' בית היינו בכל מאדך שהוא בבחי' מקיף כמו עד"מ בית שהוא מקיף את האדם בגגו ובקירותיו [ועמ"ש צד"ה מזמור שיר

וכן העלי' היא ע"ד הירידה בבחי' ההתלבשות בו' . ולכן אמר שנעשו בחי' מוחין . ועוי"ל ע"פ מ"ש צמ"א בשם הצעש"ט ז"ל בחי' הקושי' על שרפי' עומדים ממעל לו היתכן שיעמדו למעלה מש' חד' המהווס . אלא מפני שרונס בקריאתם ובאמירת קדוש ליכלל וליבעל באח"כ הסוכ"ע שלמעלה מש' חד' לשון אדון בו' וה"ה כאילו עומדים שם וכ"ש בעליית המדות למוחין שיקראו ע"ש בחי' המוחין בו') והוא בכל נפשך דהיינו בכל כחות הנפש אפילו בבחי' רגל שגם בחי' הרגל תרום ותגביה [וזהו נר לרגלי דברוך . וע' צפ' פקודי דרמ"א א' והארץ הדום רגלי דא רקיטא דדוד מלכא שריא ביה בו' . ובגין דבעי להתפשטא יתיר לתתא אמר הדום רגלי . וענין דבעי להתפשטא יתיר י"ל ע"ד רגליה יורדות בו' . ועוד יוצן ע"ד מ"ש צפ' קרח דקע"ח סע"א בההיא שעתא דבעי יומא להתקדשא הוו נפקי רוחיהון בו' . והתקדש יומא ולא התבראו . ועמ"ש ע"ז צביאור הזהר . והוא אם תשיב משבת רגליך . ועמ"ש צמ"א ע"פ אז ישיר בענין מלך עומד על הלוח הגוססוים יושב בו' ומשם יוצן מעלת השמים כסאי שפי"ז והארץ הדום בו' ולא יומשך ויתפשט למקום שא"ל] . והנה זהו דרך כלל שנק' שמים וארץ תורה ומלות ודרך פרט בתורה עלמה שמים זו תורה שבכתב שמים שם מים דאורייתא מחכ' נפקת וארץ נק' תושבע"פ כי ארץ מלשון רלון כמארז"ל למה נקרא שמה ארץ שרלטה בו' וארץ ארתיות א' רץ בו' . והענין כי תושבע"פ היא השגת תכלית הרלון לידע איך ומה כגון סוכה שהיא גבוה בו' שאין זה מבואר בתורה שבכתב . והושב"כ היא רק בחי' ארתיות להיות כדמותן בללמן שהן שמותיו של הקב"ה ולכן נקרא קורא בתורה כמו שקורא בשם [ועמ"ש מזה צד"ה לכן אמור לבני'] והיינו מלמעלה למטה . אבל תושבע"פ עיקרה ממתה למעלה ע"י השגת הרלון בנפש תוכלל הנפש במקורה למעלה [וזהו ענין סלסלה ותרוממך ועמ"ש מזה צביאור ע"פ כי ביום הזה יכפר] . (וכן י"ל שיש צ' בחי' אלו דשמים וארץ במעשה"ל ג"כ . דהנה נת' צד"ה ועתה יגדל נא צפ' שלח שיש צ' בחי' במלות בעשייתם . הא' שפי"ע עשייתם מקיים מלות המלך ע"ד ותגזור אומר ויקם . והב' הוא להמשיך אח"כ ורל"ע צ"ה במלוא זו ששרשה ויסודתה בהררי קדש העליון אשר קדשנו במלותיו . והנה תחלת עשיית המלוא לא תהי' בשביל להמשיך אח"כ צ"ה ורל"ע צ"ה לבד . שהרי זהו רק כמו שעושה בדרך סגולה או רפואה עד"מ . או מו"מ כדי להרויח שאין זו עבודה . ותחת אשר לא עבדת בחי' שהמלות לריכים להיות דרך עבודה עבד שמקיים גזירת רבו וליוויו אף בלי טעם ודעת ושום חשים עליך מלך בו' . ועי"ז נמשך ממילא

מקורה שהגשמים יורדים לתוכו והעופות שוכנים שם . ולכן מי שהוא בר שכל יעמיק דעתו ושכלו עד מקום שיד שכלו ועמקות הזנותו מגיע לפי המלות שבתפלה ונושא הענין אחר העיון היעב צבחי' התקשרות והתלהטות היעב מתוך תוך פנימיות נקודת לבבו בו' . וצחי' זו נקרא בית שכמו שהבית הוא פנימי וגם מקורה היעב שלא יכנסו גשמים בתוכו . וכן העופות עד"מ לא ייכנסו שמה בלתי רשות בעה"ב . כן לא יכנסו מחשבות זרות ולא יעלה על לבו שום דבר המתאוה כ"א יהיה קשור ודבוק בחלשים חיים ומלך עולם ע"י התפלה שהיא מל' החופל כלי חרס . או למיד פתיל . והיינו דבוק וקשור בו' . וגם פי' המלות בתפלה כפי פשוטו נקרא בתים והיכלות דעשיי' . כמ"ש צפ' במדבר ד"ה וארשתוך לי ספ"ב . וזהו כלתה נפשי לחזרות הוי הם צ' צחי' חזרות הכל שדרך צם יוכל לכנס לבית תפלה ששם בית המ' מש"ע . ע"י צחי' הביטול בכריעות והשתחויות וע' ד"ה ועשו לי מקדש צענין השתחויות דתפלה באורך בו' . ואמנם עדיין ל"ל הלא גם חזר הפנימיות איננו מקורה ולפי משל הכל הרי הגשמים יורדים בתוכו בו' וא"כ מה יועיל צחי' עמקות דעתו ופנימיותו מאחר שאינו מקורה בו' אך הענין יובן מנ"ש במג"א אשר יבא אל המלך אל החצר הפנימי' בו' אחת דתו בו' וא"כ שזה חצר הפנימיות לבית . דהא צבית יש ג"כ דלתות המשמשים כניסה ויציאה . ועכ"ז לא יכנס למלך בלתי רשות שהוא מחמת פחד וביטול מהמלך וכן חצר הפנימיות היא ג"כ שזה לענין זה . ולכן עם היותו בלתי מקורה עכ"ז אין רשות להמפילים מחשבות זרות והרהורים רעים לכנס שם כלל וממילא לא יבלבלוהו מעסק הדדקויותו בחלקים חיים באמרו ק"ש שזה כמו ביטול דתפלה בו' . וה"ז כמו ממוצע בין חצר החיצונה ובין בית . וכח חצר זה נמשך מתפלה שנקרא בית כנ"ל . וכמוצן מנ"ש במג"א והמלך יושב בו' צבית בו' נוכח פתח הבית . שלכא"ל לל"ל נוכח פתח בו' אלא להגיד לנו מאין נמשך כח זה בחצר הפנימיות הלא איננו מקורה בו' . אלא שזה מפני שהמ' מש"ע יושב נגד הפתח שפתוחה לחצר הפנימי' שהיא פונה קדים בו' . והענין כי א"א להיות גילוי אור א"ס ב"ה דלית מח' תצ"כ ולאו מכל מדות וכו' צבחי' פנימיות הלכך רק מעט מזעיר הארה בעלמא ואפילו גילוי צמוח והשגה דלית מחשבה בו' (וכנ"ל שבהצר הפנימיות מאיר הארת המ' היושב צבית המל' . ומ"מ הוא רק הארה לצד בו') רק צבחי' מקיף וכושב לצד וע"ז נא' ואל זה אביט שרומז על צחי' תפלה . ופי' הפסוק ואת כל אלה ידי עשה צחי' עשה היינו מעשה המלות ויהיו כל אלה כאוס ה' היא צחי' תושבע"פ שהיא כאס ודבר ה' צחי' דבור משא"כ אל זה אביט הוא צחי'

שיר חנוכה הבית] . (וכמ"כ צחי' בכל מאדך מאחר שהיא למעלה מהגבלת הכלי ה"ז ילא מכלל או"פ וגשאר צבחי' מקיף בו' . ולמעלה צחי' בית בכלל נק' בית תפלה כמ"ש כי צחי' בית תפלה יקרא וכן בעבודת האדם) בית זה הוא בית תפלה שע"י התפלה ח"י פעמים ברוך אתה בו' היא המשכת מקופים מצחי' סוכ"ע [והיא צחי' רוחו וגשמתו אליו יחסוף כנ"ל] שהם נמשכין ע"י כריעות והשתחויות באצות ובהולאה תחלה וסוף שהם צחי' ביטול [ועמ"ש ד"ה יהודה אתה] . (והנה כדי לבוא לצחי' זו לבית תפלה . יש קודם צ' צחי' חזרים . כמ"ש אשרי תבחר ותקרב ישכון חזריך ל' רצים . וכתיב כלתה נפשי לחזרות הוי' . ג"כ לשון רצים . והענין הוא כנודע שיש צ' צחי' חזר . היינו חזר החיצונה וחזר הפנימית . אשר צו בית המלך . ולכן לא יבא אדם בתוכו אשר לא יקרא ואחת דתו בו' כמ"ש במג"א . משא"כ בחצר החיצונה שהכל יכולים לכנס בו בו' . וגם מוצן אשר ליכנס צבית המלך א"א כ"א ע"י צ' חזרים הכל . ויוצן ד"ז בעבודה בנפש האדם ע"פ מ"ש צפ' ראה ד"ה כי תשמע בקול פ"ב . דחצר החיצונה הוא צחי' פסוד"ז . וחצר הפנימיות הוא ק"ש . כי בפסוד"ז נו' גדולתו ית' שהוא מחי' ומחיה עולמות ומלאכים כמ"ש הללו את ה' מן השמים בו' מן הארץ בו' הללוהו ברקיע עוזו וקרי"ם נס נפלא בעוה"ז בו' אשר מקור חיותן נק' חצר החיצונה בו' . אבל ק"ש קבעו מ"ש ועול מלות זהו צחי' חצר הפנימיות הפונה קדים קדמונו של עולם . והמלך ישב על כסא מלכותו צבית המלך הוא שמו"ע ביטול . ומשם וישב המלך את שרביע הזהב רשפי אש האהבה . כמעלת הזהב בו' וצחי' חצר הפנימיות שיחגלה גם צק"ש בקיום ואהבה . וזהו אשרי תבחר בו' חזריך צ' חזרות הכל והדר נשבעה בטוב ביתך בו' . וזהו בדרך פרט בתפלה ואמנם בעבודת האדם בכלל הפרט בין בית לחצר כי עם היות ששניהם נעשו מאבנים . שגדר החצר הוא ג"כ מאבנים כמו בית . עכ"ז יש הפרט גדול ביניהם . והוא שהבית הוא מקורה בגג . והחצר הוא בלתי מקורה . והנה כמו בחצר שבלתי מקורה הוא יורדים גשמים בתוכו . ועוף הפורה שוכן בתוכו בו' . כן עד"ז יובן בעבודת האדם בעסקו בתפלה ותורה יש מי שמשים שכלו רק לצחי' האותיות לצד . ואם היות כי גם זו דרך ישרה . שיראה שיאמר הליכופי תיבות כמו שהם באותיותיהם ודקדוקיהם וכמ"ש בטור ובש"ע או"ח צפריעי דקדוקי ק"ש ושאר התפלה שלפניה ולאחריה . עכ"ז א"ז עבודה תמה . כי להיות שצד מלושב רק כח המחשבה לצד בלתי כח השכל והשכל פנוי . הרי יכול ליפול בשכלו מחשבות זרות רבות ורעות הטורדות ומבלבלות מוחו עד שנעשה מוחו ולבו כל עמו בו' . וה"ז כמו החצר הבלתי

עוד מענין כורסון רמיו צפ' ויקרא דע"ו ב' . וע'
 באד"ר דקל"ז סע"ב . וע' עוד מענין השליך משמים
 ארץ צפ' יתרו פ"ה א' משפטים קט"ז א' דמאן יהיב ארץ
 בשמים דכתיב . השליך משמים ארץ אלא ודאי כו' ע"ס .
 ומשם יוצן מאמר רבה צב"ח צפרק הספינה דף ע"ד
 צענין היכא דנשק ארעא ורקיעא צהדי הדדי והוא צחי'
 כי כל בשמים ובארץ דאחיד בשמיא וארעא כו' . וע'
 עוד מענין השליך ס"פ תרומה דקע"ה סע"א וזהו ולא
 זכר הדום רגליו צחי' והארץ הדום כו' . ועו"ל עפמט"ל
 כי הכסא והשרפרף אין דרכן להעמידן בחוץ אלא בתוך
 הבית כו' . והנה הכסא הוא צחי' שמים צחי' תורה
 שנקרא חתן והשרפרף תשבע"פ שנקרא כלה וכן כנס"י .
 והבית הוא המקיף לשיהן כמו חופה שעי"ז דוקא נעשה
 יחוד חתן וכלה וכמ"ס מזה בד"ה תורה לוח . ולכן בחורבן
 בהמ"ק שנסתלק צחי' מקיף עליון דצחי' בית אזי השליך
 משמים ארץ כו' . ופי' גלות זו לצחי' ארץ תשבע"פ
 יוצן ע"פ מ"ס בד"ה להבין ענין הצרכות צענין חותם
 צברוך כו' . ומכ"ז יוצן מארז"ל אס ישראל עושין תשובה
 גאלין כי תשובה בכל מאדך היינו המשכת מקיף עליון
 דצחי' בית כו' ועמ"ס סד"ה כי הסרים ימוש . והנה
 לע"ל כתי' ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזתים . כי
 לע"ל יהיו עליות כל העולמות כנודע מענין וישם מדברה
 כעדן ועשי' יהי' כמו חלי' ח"כ מה שעכשוו הדום רגליו
 הוא צחי' היכל קדש"ק דליצרה ועשי' לע"ל יהיה זה
 צחי' הר הזתים שהוא כתר דאז"ל כו' . והיינו כי עכשוו
 והארץ הוא הדום שהיא צחי' מל' ולע"ל יהיו עלי' המל'
 בכתר כו' כנודע . וזהו ג"כ מ"ס גדול יהיה כבוד הבית
 האחרון כו' כי לפי ערך זה גם הבית והמקיף יהיו מצחי'
 עליונה יותר ממה שהיא עכשוו וכמ"ס וגבה מאד צחי'
 בכל מאדך יהיה מצחי' עליונה יותר ועמ"ס בד"ה מזמור
 שיר חנוכה הבית] :

[ע] סד"ה ראשה ריח צני צענין מטל השמים זה מקרא וע'
 בד"ה האזינו השמים הראשון . צענין יערוף כמטר הזל
 כטלו ושיהם מצחי' שמים . וע' בד"ה תורה לוח מענין מוריד
 הגשם . וע' זח"ב יתרו פ"ה ב' ע"פ חני אענה את השמים והם
 יענו את הארץ . והנה על זהו אמרתי צחי' ואשים דברי בפוך .
 ועמ"ס מזה בסד"ה להבין מ"ס ביום השמע"ל וע' מענין מקרא
 צביאור ע"פ ולא תשכית מלח . ובד"ה והניף הכהן אותם צפ'
 אמור . ענין רננא דאורייתא . ומענין על במא"א ע' י"ד .
 וצביאור האזינו הכ"ל . והנה כמו הצרכה מטל ע"י ראה
 ריח כו' כך צמ"ת גשם נדבות טלא דרעותא ע"י
 שהקדימו נעשה כו' : והארץ הדום ענין משמני הארץ
 זה משנה ע"ס בד"ה ראה ריח . ואפ"ל כי צמחשבה ארץ
 קדמה . ובמ"ר ע"פ ולא זכר הדום רגליו הדם שצין
 רגליו

צחי' תפלה חביב הוא צחי' הצטה הוא הסתכלות צחי'
 עיניך יונים שהיא צחי' המח' לצד והיא היא צחי' מקיף
 וסובב כמו עד"מ מחשבה שמקפת מחשבתו את הדבר
 שחושב עליו וכן הרחי' והסתכלות כו' . משא"כ דבור ומעט'
 הם פנימיים כו' . והצטה זו היא אל עני ונכה רוח צחי'
 ביטול דלית לי' מגרמי' כלום אפי' תורה ומלות (פי'
 שאינו מחזיק טובה לעצמו צמה שמקיים תומ"ל כי לכך
 נולדה כמארז"ל צמשה דאבות) לפי שהמטבה זו ח"א
 להשיג ע"י החומ"ל שהם פנימיים רק ע"י ביטול בחפלה
 וכריעות והשתחוואת כמשל המלך שכורעים ומשתחווים
 לו מפני שא"ל להתקרב אליו מגודל מעלתו אזי ממילא
 נמשך אליו בחינה זו וזהו צרוך אהה כלומר צרוך מעלמך
 ומאלריך [ועמ"ס בד"ה שימני בחותם] . והנה צחינה
 זו של המשכת המקיף כתיב לא הביע און ציעקב שבצחי'
 פנימיות כתיב בוחן לבות וכליות דהיינו להבחין השקופה
 המורגשת אס הוא מקרב איש ולב עמוק באמת לאמתו .
 משא"כ צחי' מקיף לא הביע און וגו' רק ה' אלהיו עמו
 שנמשך מאליו תמיד [ועמ"ס מזה בד"ה ארדה נא ואראה
 (הכוונה על ד"ע שאינו מכריח הצחורה ע"ס . ולכאורה
 ל"ל הלא חו"ב הם פנימי' ומאלא כי בהם צוחן דוקא .
 ובד"ע שבכלל זהו דעת המחבר חו"ב שם לא הביע . אך
 המעיין בד"ה וככה צענין דעת ידיעה דע וידעת שנת'
 שם לק"מ שבאמת דעת זה היא מצחי' גבוה שבכתר .
 שלמעלה משרש חו"ב ג"כ ע"ס צאורך) וצביאור ע"פ
 לצחיני . והנה עד"ז יוצן מה שבחורבן בהמ"ק נאמר
 השליך משמים ארץ כו' ולא זכר הדום רגליו כו' . וע'
 מזה צפ' רחי דריי"ט סע"א וכד האי ארץ אתרחקא
 משמים דלעילא כו' . ודרל"ח א' ע"פ הצט משמים כו'
 ודרמ"ב ב' ע"פ עד די כורסון רמיו כו' תרין כורסון
 ירושלים ואינון מארי דאורייתא ירושלים יראה שלם
 שהיראה עכשוו בגנות כמ"ס בהערה לתיקון חלות .
 וכולאו לא נפלו אלא מעלבונה דאורייתא . והיינו משארז"ל
 ולא יתיר על ביטול תורה . והיינו כי כשעוסקים בתורה
 ממשכיבן להיות השמים צחי' כסא לאור א"ס צ"ה ממש
 ומאירי' בהן מוחין דגדלות השמים מספרים כו' . ועי"ז
 והארץ הדום כו' וכמ"ס צפ' יתרו דפ"ה סע"ב ע"פ חני
 אענה את השמים ועי"ז והם יענו את הארץ כו' .
 משא"כ כשאין עוסקין בתורה ואין מאירים מוחין
 דגדלות בהמדות אזי אין מתקיים מ"ס חני אענה את
 השמים וממילא השליך משמים ארץ וכמ"ס באדר"ז
 דרל"ג סע"ב מ"ט השליך משמים ארץ משום דכתי' אלביש
 שמים קדרות כו' בלא חלף כו' שאין מאיר צחי' אלפים
 דאאלפך חו"ב בהמדות כו' ועמ"ס צמ"א ע"פ מ"ס צפ'
 בלק דקל"א א' ע"פ שחורה חני כו' נפיק דודה כו' . וע'

המקיף למקיף. והמשכה ההיכלות זה שייך ע"י זוגיו
אבל העיקר שישרה ע"ז האור מקיף וכמו צבאמ"ק
שיהי' השראת השכינה בו'. והנה משחרב צבאמ"ק אין
לו להקצ"ה אלא ד"א של הלכה. והם נק' בית. אך ל"ל
'ה' יבנה בית. דהיינו כמ"ש יראת ה' אולרו בו']:

ביאור על הנ"ל.

א להבין שרשי הדברים הנ"ל ע"פ השמים כסאי.
הנה תחלה יש להבין סדר דברי הפסוק
במה שאומר ואת כל אלה ידי עשתה בו' ויהיו כל אלה
נאום ה' בו' לזכר כאן צ' מדרגות עשי' ודבור שהוא
ענין תשצ"כ ותושבע"פ. דהנה ידוע דשרש תושצ"כ הוא
בחכמה וכתוב בחכמה עשיה כמ"ש כולם בחכמה עשית
בו'. והוא לפי שהחכ' נתלבשה דוקא באותיות שבכתב
ודיו שהוא רק בחי' עשי' גשמיות וגם שיהי' הקלף
מעובד בו'. וזה מפני מעלת ומדרגת תשצ"כ שא"א
לה לירד מן החכמה עליונה כ"א ע"י ההלבשה בחי'
העשי' דוקא והוא ליוזר אותיות בכתב בו'. (וע' צפ'
ויקרא צביאור ולא תשצית שמוזן ענין פי' מקרא צעשיי'
לפי שמקרא לרוב מעלתו יורד ומתלבש עד העשיי' בו'.
וכמו ראי' תופסת דבר גשמי דוקא ולא רוחני כשמיעה
שתופסת רוחני דוקא כמו הקול כמ"ש אין מילין תצתן
ולא גשמי הנראה לעינים דוקא. ולכא' הלא ראי'
בחכמה ושמיעה צבינה. ועמ"ש לעיל צענין שמיעה
בהאי אחר תלי' משח"כ עשיי' לעילא. אלא דהיא
הנותנת שלפי שראי' בחכמ' א"א לירד ולהתלבש כ"א
בדבר גשמי דוקא בו'). משח"כ תושבע"פ אינה לריכה
להתלבשות כ"כ בחי' העשי' באותיות הכתב אלא שגם
הלבוש יותר פנימי דילה והוא לבוש הדבור כי הרי ידוע
דעיקרה הוא הדבור ולכך נק' תושבע"פ בו'. [ע' זהר
ויקהל דף ר' ע"א]. והטעם הוא לפי שכל אור
היותר עליון צריך הוא לבוא בהתלבשות ציורת לבוש
גשמי וכל שאינו אור עליון כ"כ א"ל לבוא ללבושים
חינוכים כ"כ בו' וכמ"ש צמ"א [צת"א צד"ה כי אברהם
לא ידענו]. (וע' צפ' לך לך צד"ה הגה אברהם. וצפ'
ירא צד"ה פתח אלי'. וצפ' מקן צד"ה ת"ר מלות נ"ח
צ"ש. ובכ"ד צענין ויבא משה בחוך הענן שהענן נעשה
לבוש למשה. שנת' שם איך שאור היותר עליון מופרש
לבוא למטה בלבושי' רבים וגשמים בו'. וע"ד שא"ה כ
ותרב חכמת שלמה בו' ויחכם מכל האדם בו' וידבר
שלשת א' משל שנת' בכ"ד ע' צד"ה לך לך הג"ל. שמחכ'
שלמה עד שיחגלה למטה הי' צריך ג"א משל חלף משלי'
נגד כל עולם. (והגם שכמ"י הי' מרכזה לבחי' המל'
עכ"ז

רגליו של אברהם. כי נה"י נק' ג' רגלים כמ"ש בלק"ת
מהאריו"ל ס"פ משפטים ובהגהות לד"ה מהלכים צין
העומדים. וא"כ הדום לבחי' יסוד הנק' רגל מזוככת
במא"א אות ה' ססעי' יו"ד ע"כ ל"ל שהוא יסוד דנוק'.
שכמו שהשפרפרף כלי לנו"ה כמ"כ יסוד דנוק' כלי
לקבל יסוד דדכורא. וכ"כ במא"א אות ה' סעיף ג'
הדום נק' המלכות כי היא יונחת נגד רגלי הדכורא
וכן מקום הרגלים היינו הדום עכ"ל והי"נ העיר ממ"ש
צע"ח שער מיעוט הירח פ"ב. ופי' הדום לבחי' רגל
שלא יומשך ח"ו מבחי' יסוד עולם למקום שאינו ראוי.
ע"ד מכירת יוסף יסוד למזרים צע"ח שער האונאה
וכמ"ש מזה צביאור ע"פ בשעה שהקדימו. צפי' לא
תנאף. ושפחה כי חירש בו'. עיין זח"ג פ' אחרי דס"ע
ע"א. וגם כענין קרי אוחיות יקר שהטפה הנק' יקר.
כשהלכה לנוק' דנוגה נעשה במקום יקר קרי במא"א ק'
סמ"ו. וכענין הגפילים היו שלא נקלטה הטפה צרחם
הנוק'. צביאור השני ע"פ אח קרצני לחמי יעו"ש.
שזהו ענין שמור זו משנה וע' במא"א אות קוף סו"ד
צענין קטרת. והספך מזה קטרת זרה. ולכן הנוק'
דקדושה נק' הדום רגליו. וגם שמגבהת רגל הג"לכי
ע"י זה נמשך ציבור שפע עליונה כנודע מענין צעטרה
שעטרה לו אמו ציום חתונתו דוקא ולכן עתה ונהר
יחרב בו'. אך להעביר הערלה מהיסוד זהו ע"י המילה
והיינו הדם שבין רגליו עשיי' נעשה דחיית ק"נ ולכן
המילה כקטרת שה"ע מה עשיי' המ' קשורה בצעלה בו':
בענין איזה בית נו' דבור ומעשה הם פנימיים
ומחשבה מקיף. וא"כ אדם א' מחשבה ד"מ דבור מעשה
היינו מקיפים ופנימיים. והנה ארז"ל ע"פ אז ימלא
שחוק פינן שמשחרב צבאמ"ק אסור שימלא שחוק בו'
וצבאמ"ריו"ל שחוק גימ' צ"פ אור. וגימ' אור אין סוף
וכן גימ' מקור חיים. וצ"פ אור זהו ענין ושמתי כדכד
שמשותף צ' בחי' שמש בו'. שמש הוי'. שמש לדקה
גם שחוק ע"ד שהשעה משתקת. גם ע"ד לחוק עשה
לי אלהים. שהוא התגלות תענוג העליון. כמ"ש בת"א
ר"פ ויאל ע"פ ושבתי בשלום אל בית אבי שלע"ל יאמרו
ליחוק כי אחס אבינו וכ"ז נמשך ע"י בחי' איזה בית
בו' שהרי הלחוק והתענוג חולה דוקא צענין צבאמ"ק.
מעט שהתגלות עתיק הוא צבינה: מענין חצו ע'
צד"ה וכל צנין צענין ח"ת צנין אלא צונין. ומ"ש ע"פ
חבנה ותכונן עיר סיחון. ומ"ש ע"פ אס ה' לא יבנה בית
בו' שהגם ש"ל בחי' צונין. עכ"ז עיקר הצנין הוא
מלמעלה בו' והיינו כמ"כ צענין אל עני ל"ל מג"כ
בו' ועי' צגמ' פ"ק דיומא די"ט סע"ב. וצוהר תרומה
קס"ד א'. ואפ"ל כי בית נק' היכלות ועליהם שורה

בית

עכ"ז מפני שבשלמה כתיב בחכמה שהי' לו לשון נתינה שזהו אינו דומה למרכזה סתם למדת המל' שבטל לגבי רוכבו משא"כבש למה ח"ת הי' נחון לו כו'. ועד"ז יובן כאן). וזהו שנאמר בתושב"ל ואת כל חלה ידי עשתה צבחי' לבוש העשי' דוקא [וע"ד לחכימא ברמיזא מה שא"ל לפרש כלל בהדבור בת"א ד"ה לכן אמור לבני'. ובלק"ת פ' אמור סד"ה ביאור ע"פ והניף הכהן אותם וכן מבואר במד"ר פ' בראשית פי"ב דמ"ג ואת כל חלה ידי עשתה קאי על החורה על שם חלה החוקים והמשפטים והתורות ע"ש] ובתושב"ע נאמר ויהיו כל חלה נאום ה'. פי' נאום הוא צחי' הדבור כידוע בלשון תרגום נאום הוא הדבור וכמו נומינו לשלוח במשנה ספ"ו דגיטין. והיינו דבר ה' זו הלכה דתושב"ע דוקא וזהו צחי' התהוות נאום דהוי' כו' [ועמ"ש מזה ד"ה רני ושמחי בת צפירוש לי הכסף ולי הזהב נאום ה' ומ"ש ע"פ ויאבק איש עמו צפי' משם אורידך נאום ה']. והנה ידוע דשרש תשב"ב ותושב"ע הוא צחי' ז"א ונק' כי תושב"ע מל' קרינן לה ואורייתא מחכמה נפקת היינו צחי' ז"א שהוא תושב"ב כו'. וא"כ הרי על בנין דזו"ג דאל"י הוא שאומר כאן ואת כל חלה ידי עשתה ויהיו כל חלה נאום ה' כו'. וביאור הדברים להיות ידוע בדרך כלל בכל ההשתלשלות הנה הוא צחי' נרנח"י ולנר"כ יש כלים ולחי' יחידה אין להם כלים כלל דהיינו דנר"כ הם אורות פנימים בכלים ונק' מוחא ולבא וכבדא כידוע. וגם יש להם אורות מקיפים חבל חי' יחידה הן רק צחי' אורות מקיפין עליונים שאין להם צחי' כלים לפי שלא ילאו להיות צבחי' למאוס דאור פנימי כו' [ועמ"ש מזה בסדור סד"ה ועשו להם לינית ובלק"ת בהביאור ע"פ השמים כסאי שבסוף שה"ש ונת' מזה ג"כ בהביאור ע"פ בעלם היום הזה נמול אברהם ובהביאור ע"פ וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר פ"א]. והענין הוא בכלל דצחי' הכתר הוא הכולל אורות מקיפים הללו דצחי' יחידה לפי שהוא ממוצע בין המאיל לנאילים ומחמת צחי' יחידה שבו הוא מצחי' התחתונה שבמאיל כו'. [וכ"כ במא"א אות יו"ד סל"ע יחידה בכתר וע' בזה"א פ' בראשית דכ"ב סע"ב גבי חבל איהו חד ולא בחושבן. וע' בזה"א פ' וירא גבי וזהו חנת הוא חד ולא בחושבן ובפ' וארא ד"ה וארא חל אברהם גבי אך הענין שבאמת לגבי קוב"ה מלד עלמותו ומותו יתברך לא שייך עליו מלת אחד שהרי הוא יחיד כו'. ובפ' מקץ בהביאור ע"פ כי אחת נרי בענין מלך יחיד חי העולמים. ובלק"ת פ' ואחחנן ד"ה ענין ק"ש ושם פ"ב גבי וזהו חד ולא בחושבן כו' וכשישים האדם כו' צבחי' יחידה שבגופו כו']. והנה מבואר זה במ"א עד"מ שהשכל במוח הוא

כי

צבחי' או"פ וכלי שהרי קלקול המוח גורם קלקול השכל כמבואר בספרי הרפואה מזה מוכח שהמוח צחי' כלי לאור פנימי המזומנס בו שהוא השכל כו'. ועד"ז מדות בלב ונפש בכבד כו'. משא"כ צחי' הכתר שהוא הרצון אין לו כלי שיגבילנו והוא אינו נחפס בכל חלקי אברי הגוף וגם הנה הוא מושל ושלט בכל חלקי הקטנים שבאברי הגוף כו' [וע' מזה ג"כ בלק"ת פ' לו ד"ה להבין מפני מה יו"ע דפסח וד"ה ויקח קרח ושם ספ"א וד"ה נשא את ראש בני גרשון דרוש השני פ"ב]. וזהו שאמר בכתר עליון דאיהו חפים יכולהו עלמין וליח מאן דתפס צי' כו'. ואמנם הנה מזה הטעם שאין צחי' כלי הגבלה כלל לצחי' יחידה חלה הן אורות מקיפים בלבד מבחתי הגבלה כלל לכך אין מן ההכרח שיחגלו ושיתפשטו למטה ע"י התעוררות מלמטה חלה הן צחין ונמשכין להתגלות למטה מאליהם כי היא הנותנת דלפי שאין להם אחיזה ושייכות למטה בכלים ואורות אין להם ערך עממם עד שיהיו הם מעוררים אותם חלה לאחר שנשלם תיקון דכלי צחים ממילא ושורים עליו כו'. משא"כ צחי' אור פנימי דלפי שהוא יש לו שייכות וקשר וחיצור עם הכלי שהרי הוא מוגבל בכלי לכך יש לו ערך ג"כ עמו עד שלא ישרה בו רק לפי ערך ההכנה והוא לפי ערך ההעלאת מ"ן כידוע והיינו הטעם שאנו אומרים ברוך אתה כו' ממילא יתברך כי מעצמות יבוא אור המקיפים מטעם זה אך הנה לא יבוא ממילא רק אחר שיש צחי' שלימות בתיקון הכלי דוקא. [וכענין יריעות המשכן וכל כליו לאחר שהוכנו בשלימות אז ירד כבוד ה' בענן המקיף ממילא כו' וכמ"ש במ"א באריכות]. [וע' בלק"ת בשה"ש ד"ה להבין ביאור הדברים ע"פ חני ישנה ולבי ער ושם פ"ב בענין פתחי לי כחודה של מחט ואני אפתח לך כפתחו של אולם יעו"ש]. ויוזן זה עוד מהסיף ממ"ש בלעם את שבעת המזבחות ערכתי ואעל כו' והיינו שעשה הכנה שישרה עליו דבר הגבוהה. וע' בלק"ת מהאריז"ל פ' בלק ענין בלעם שהי' מהמקיף. וי"ל שלפי שבלעם ראה שהקב"ה אוהב ח"י וע"י צחי' הפנימית בודאי לא יוכל להם שהגם שהזכיר חטאותם למקומותם עכ"ז כו'. ולכן ניסה ח"י חולי צבחי' המקיף ששם חס חטאת כו' חס נדקת כו'. ומה גם כי אחס המעט כו'. שהגם שלגבי המקיף אינו חופס מקום המספר עכ"ז כו' ולכן עשה הכנה כנ"ל וילך שפי שזהו לעו"ז דתפלה בלחש. חבל מלבד שלא חבה כו' לשמוע משמע שהי' מקום לשמוע שזהו מלד צחי' האו"פ סדר השתלשלות. חלה שגם ויהפוך ה' חלהיך ע"ס שבמאיל לך את הקללה לזרחה זדונות נעשו בזכויות כמ"ש בפ' חלה ד"ה ולא חבה. ולכן כתיב אחר כך וירא בלעם

[ועמ"ש מזה בלק"ת ע"פ וחתחנן אל ה' ושם ספ"ד ובהביאור פ"א וצ"פ ראה ע"פ כי תשמע בקול צד"ה ביאור הדברים גבי דפי' עיני ה' שהוא התחברות ויחוד ב' השגחות] וכ"ז חינו חלה לאחר התיקון דזו"ג באורות וכלים שאז ממילא באה בחי' ההצטו מא"א למטה בזו"ג להעלותם בעילוי הכתר עי"ז בו' [ועמ"ש בת"א פ' תלוה סד"ה ועשית בגדי קדש גבי שמקום שיש משפיע ומקבל בו' וכמ"ש זכר ונקבה בראש ויברך אותם]. וזהו ואל זה אביע עני ונכה רוח וחרד בו'. פי' עני דלית לי' מגרמי' כלום הוא בחי' נוק' דז"א דסיגרא לית לה מגרמה כלום כידוע וכמ"ש תפלה לעני בו'. כידוע בזהר וצב"ת. ונכה רוח הוא בחי' ז"א שנק' רוח בכלל לגבי המל' שנקרא נפש כידוע. ולהיות שהן באים לקבל ההארה מבחי' הכתר כנ"ל ח"א כ"א שיחצטלו ויפשט מכל בחי' כלי והוא להיות בתכלית הביטול במליחות. וזהו כמו ונכה רוח ועני דלית לי' מגרמי' כלום בו' אז אל זה אביע בחי' ההסתכלות דאור המקיף להקיף מכל זד בו'. וזהו ג"כ ענין כריעות והסתחוות דשמו"ע ולזקוף צהם ולכרוע בצרוך דוקא כידוע לפי שפי' הוי' חלקינו ידוע דהיינו בחי' זו"ג דאל"י ובחיבת צרוך שמוריד המשכות אור המקיף שיבוא ממילא ומעלמו דוקא כנ"ל הטעם לריך לכרוע בחי' הביטול הגדול לפי שלא יוכלו לקבל האור המקיף כ"א ע"י בחי' הביטול בלבד ולא בשום דבר זולתו מפני טעם הנ"ל דבחי' המקיפים אין בחי' כלי תופס מקום כלל וכלל. (וחרד על דברי י"ל שזכו כמ"ש בחצירי דניאל. חצל חרדה גדולה נפלה עליהם וכמ"ש צב"ד וע' צפ' במדבר בביאור וידבר דעה"ד צענין מזליהו חזי) וזהו ג"כ שרש הדברים במה שמלך בחי' זו דאל זה אביע כנ"ל נאמר לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל כנ"ל. כי הגה ידוע צפי' י"ג מדה"ר אל רחום וחנון בו' ששרשם הוא בחי' אורות המקיפים דחי' יחידה הנ"ל שלפני כל האל"י אך שם הן בחי' ההעלם הגדול והיינו בחי' האין דכתר דח"א בו' ונריך שיבאו לידי גילוי מן ההעלם דהיינו שיומשכו מאין ליש והוא ע"ד שיהיו נמצאים ממש בחי' גילוי גם למטה בעולם האל"י בו'. וזהו ענין צ' שמות הוי' שלפני הזכרת י"ג מדה"ר באמרנו ויעבור ה' על פניו ויקרא הוי' הוי' אל רחום בו' וידוע דפסיק טעמא צין הוי' להוי'. כי הוי' הראשונה הוא הויות י"ג מדה"ר כמו שהן לפני האל"י בחי' העלם והאין כנ"ל. והוי' הב' הוא הויות הוי' מדה"ר גם למטה באל"י להיות נקרא אל רחום ממש [ע' צד"ה והי' ביום ההוא יתקע בשופר גדול ושם פ"ד] כי הגה ידוע דחיות חסד וחיות חסד בו'. דחסד שבאל"י הוא חסד סתם. אבל חסד שבי"ג מדה"ר שנקרא ורב

חסד

כי עוב צעיני ה' לצרך. פי' שגם צעיני ה' שהוא בחי' ההצטו שהוא בחי' חו"מ כמשי"ת גם כן עוב הוא לצרך את ישראל. ולכן לא הלך כפעם בפעם לעשות הכנה כנ"ל ועכ"פ מובן מזה ח"ך שבקדושה ל"ג ג"כ הכנה וכאשר יש הכנה ממילא שורים המקיפים בו' שלא לפי ערך ההכנה כלל שאינו צורך התעדל"ת כנ"ל) וזהו שאומר גם כאן לאחר שנטעה שרש תיקון הפרטופים דזו"ג דאל"י ע"י תושב"כ וחורה שבעל פה כנ"ל דהיינו ואת כל אלה ידי עשתה ויהיה כל אלה נאום ה' ואל זה אביע בו'. פי' אביע הוא בחי' הארות אור המקיפים דבחי' יחידה שבא ומאיר ממילא אחר שיש תיקון שלם באורות וכלים דנר"ג ע"י העשיה וצפרט ע"י הדבור שהוא עיקר תיקון הנוק'. וזהו פי' נאום ה' שהוא בחי' תיקון הנוק' בו' ((לפי שכל המקיפים נמשכים למל' יותר מטעם שהיא סופא דכל דרגין לריכה שמירה ביותר וכמ"ש על חומותיך ירושלים הפקדתי שומרים בו' וכמ"ש במ"א הטעם שהמל' יש לה ז' מקיפים)) [ועיין מזה צב"ה ז' ר"פ בראשית במאמר בשושנה בין החוחים צפי' חלקים יחננו ויברכנו יאר פניו. ומזה יובן מ"ש תלים סי' מ"ב למאה נפשי בו' מתי אבוא ואראה פני חלקים ועיין זח"צ פ' תרומה קנ"ח צ' ע"פ בזאת אני בוטח כ"א בזאת יתהלל וזאת הברכה]. וזהו אל זה אביע בחי' ההסתכלות דראי' דוקא והוא ע"פ הידוע בכתבי האריז"ל בעליית ז"א בח"א כשמתחיל ז"א בח"א במנחא דח"א מקבל ש"ע"ה נהרין בו' וכשמתחיל צפנים דח"א מקבל ק"ג נהרין בו' [וכמ"ש מזה צפ' ויחי בהביאור ע"פ חכלילי עינים]. וביאור הדברים לפי שבחי' ח"א הוא בחי' הכתר עליון. והגה ידוע ע"פ והחכמה מאין תמצא שהכתר נקרא בחי' אין להיותו ממוצע כנ"ל ולכך נחשב הוא עדיין מעולם הא"ס כי מבחי' מל' דח"ס נעשה בחי' הכתר לכל ההשתלשלות ע"ד כלל כידוע. וע"כ כאשר המדות דאל"י הנקרא ז"א עם המל' שפולה עמו ואינה יורדת בו' ומסתכלים במנחא דח"א דהיינו לקבל מהארת המנח שכתר ששם הוא בחי' אור הא"ס מתבטלים זו"ג דאל"י ממליחות הגבלתם באור וכלי כנ"ל ונעשים גם הם למעלה מגדר כלי כמו אור המקיפים דחיה יחידה מפני בחי' ההסתכלות שלהם שמתכללין בחי' הכתר בהסתכלות הזאת וזהו כמ"ש עיניך יונים בו' עיניו כיונים בו' כמשל היונה שהזכר מביע בו' וכמ"ש במ"א. והוא לפי שא"א שיקבלו זו"ג ההארה בחי' הכלי כמו שהן למטה לפי שבחי' יחידה אין שם בחי' הכלי כלל כנ"ל לכך אין היחוד חלה בחי' ההסתכלות בלבד וכמשל ההסתכלות שהמביע מקיף אותו הדבר שהוא מביע עליו מכל לדדיו וכו'

[[ולכך ימלא הרבה שינוי אופני ההתפעלות במדות
 מפעם לפעם והכל רק משכל והתבוננות ח' לפי שתלוי
 בדעת המוליד הולדת ההתפעלות כו']]. והנה ההתפעלות
 של המדות כבר הי' צשכל והתבוננות אך שירדו מן
 ההעלם לגילוי בלב כי אנו רואים שיש התפעלות אהבה
 גם צשכל עדיין אך ורק שאיננה בגשמיות רק צבחי'
 הרוחניות של השכל הרוחני. אבל מ"מ צשם מדה היא
 נקראת אלא שהיא נק' מדה שצשכל דהיינו התפעלות
 השכל צחמד או התפעלות השכל לדון זהו הנק' חמד
 וגבורה שצבינה שבמוח כמו צ' תלמידים זה מטה כלפי
 חמד צשכלו וסברתו וזה נוטה כלפי גבורה כענין צ"ש
 וצ"ה הללו מטין כלפי חמד כו' וכמ"ש צמ"א. [וע'
 מזה צמדור צדרושי החנונה צהביאור ע"פ כי על כל
 צבוד חופה גבי ציאור ענין תפארת דאימא שגנעשה כתר
 לו"א ובשחרית דשבת ע"פ אין אומר ואין דברים ובלק"ת
 פ' מסעי צד"ה לצאר ענין המסעות ושם פ"צ גבי לא
 יחפון כסול צתבונה כ"א צהתגלות לבו]. ונמלא מוזן
 שהמדות צהיותם עדיין צכח השכלי הן הנק' מדות
 שצשכל והוא צחי'. ז"ת דאימא ומהם מסתעפי' הולדת
 הז' מדות צגילוי בלב הנק' גדולה וגבורה כו' ועל
 צחי' המדות שצשכל נח' לך הוי' הגדולה לך צבחי'
 הביטול וההתכללות לפי שהן כלולים צבחי' השכל
 וההתבוננות עדיין ואינם ניכרים ליש ודבר ממהות
 התפעלות מדה עדיין כו' [וע' צזוהר פ' אמור דל"צ
 ע"א שפי' בן הפסוק והי' שצעת ימים תחת אמו דכתי'
 לך ה' הגדולה והגבורה]. [והיינו לך לפי שהן הנק'
 חמשים שערי צינה כו']] והנה צחי' ז"ת דאימא הנ"ל
 הוא הנק' ע' רצתי להיות צבחי' גדלות והרחבה גדולה
 צרוחב ההתבוננות עלמה מפני שהצינה נקראת רחובות
 הנהר כידוע [ועמ"ש מזה בלק"ת פ' ואתחנן צד"ה שמע
 ישראל וצד"ה ואהבת את פ"א וצמדור שער הק"ש צד"ה
 פתח ר' שמעון ואמר שמע ישראל]. [ויוזן ציאור
 הדברים. דהנה צחי' מדות צבמוחין. אש היות שנושאי'
 ע"ע שם מדה עכ"ז עיקרם הוא צחי' מוחין. וע"ד
 שנת' צמ"א צענין שילוב ה' צאל' ואל' צהוי' שהעיקר
 הוא אות הראשון. שגובר כו' כמ"ש באריכות צכ"ד וע'
 צדרושי ש"ש צביאור שובה השני. וכמ"כ יוזן כאן
 שמאחר צבחי' הצינה היא צעלם צחי' מוח הצינה
 שעיניה היא צחי' התרחבות. וכענין רחובות הנהר לגבי
 למאוס המעיין כ"ה התרחבות הצינה לגבי צחי' צרק
 המצריק דחכ' כו'. ולכן גם המדות שבה אש היות
 כי נופל עליהם שם מדה עכ"ז הגם צבחי' התרחבות
 כמו עלם הצינה כו'. אך לכאור' ענין ארוחב אינו שייך
 למה שהם צאים צהתכללות כ"א מיו"ד. והי' ז"ל שהם

י

חמד כשנמשכים מאין ליש צבחי' האלי' הנה אז הוא
 מוחל וסולח לעונות וכמ"ש נושא עון ועובר על פשע
 כו' שמפני מלך החמד הגדול שלפני ההשתלשלו' אין כל
 ההשתל' דצבי"ע תופסים מקום כלל ואם לדקת מה תחן
 לו כו' לכך נושא עון כו' וכמ"ש צמ"א. ולכך כשמאיר
 הארה זו דרב חמד צאלי' ג"כ צבחי' גילוי אז גם שגנעשה
 פגם וחסרון ע"י העון שם נתמלא ואינו פגם כלל ולכך
 נאמר אז דוקא לא הביט און ציעקב ולא ראה כו' ג"כ
 שאינו רואה את העון להיות תופס מקום כלל מטעם
 הזה כו'. כי ה' חלקיו עמו פי' עמו כי ממילא צא
 מלמעלה כנ"ל ולכך הוא עמו ממילא והוא ע"י צחי'
 הביטול דוקא והיינו דוקא ע"י צחי' ההסתכלות דז"א
 צח"א כנ"ל דע"ז נח' ואל זה אביע אל עני כו' לכך לא
 הביט און ציעקב להיות כי ההבטה זו צאה צבחי' מקיף
 מלמעלה להקיף מכל ד' ופינה כנ"ל ואז ממילא לא הביט
 האון כו' כי אינו תופס מקום כלל כנ"ל [ועמ"ש ג"כ
 בלק"ת צשה"ש צהביאור ע"פ לצבחי' אחותי כלה ושם פ"צ]:
קיצור. ואת כל אלה ידי עשתה זהו תשצ"כ ע"ש
 אלה החוקים ויהיו כל אלה נאום ה' זהו
 תשצע"פ ושורשם זו"ל דאלי' והנה יש נרנח"י יחידה צכתר
 חד ולא צחושבן הרצון אור מקיף ולפי שאין להם כלים
 ח"א להמשיך צחי' זו ע"י התעדל"ת ואעפ"כ נמשך מאליו
 כאשר יש שלימות למטה צהתעדל"ת ואתעדל"ע. ועמ"ש
 צמ"א צענין מתנה טובה יש לי צבית גנוז ושבת שמה.
 מתנה דוקא. ומ"מ אין נותנים המתנה אלא למי שטרה
 צע"ש והמשכה זו זהו ענין ואל זה אביע הסתכלות דע"ק
 צז"א ועי"ז נמשך לו ש"ע נהרין והבטה זו אל עני
 סיכרא. ונכה רוח שם מ"ה ציטול. וזהו ענין הכריעות
 דשמו"ע כורע צצרון ועי"ז זוקף צשם שמחצר צ' השמות
 הוי' דע"ק וז"א ומה נמשך לא הביט און ציעקב ע"י
 המשכת י"ג מדה"ר ויקרא הוי' הוי' אל רחום וחנון כו':
ב [ועתה יש לצאר כסדר הפסוק ענין השמים
 כסאי דקאי על התורה וכן ארז"ל משחרב
 צהמ"ק אין להקב"ה צעולמו אלא ד"א של הלכה והמשכת
 התורה מצחי' יום יום אלפים שנה לצחי' שמים אש
 ומים דהיינו ענין וידבר ה' אל משה שהוא צבחי' כי מן
 המים משיתיהו זהו ע"י ואהבת את ה' בכל לבבך צינה
 ליבא והיינו ע"י ההתבוננות שמע ישראל שמע שם ע'
 רצתי] ויוזן זה ע"פ הידוע צע"ח דשרש הז' מדות
 דאימא עילאה הוא הנק' ע' רצתי והוא צחי' ז"ת
 דאימא. והענין הוא כך להיות ידוע דהתפעלות המדות
 חג"ת כו' כמו שהן בלב הרי הן צאים ונמשכי' מן
 השכל ומי הוא הממשיך אותן מן השכל וההתבוננות
 הוא הדעת כי הוא המתפשט צהמדות להחיותן כידוע

שנה ואהי' שעשועים יום יום כו'. והנה ענין רוחו ונשמתו זהו המשכת הארה מבחי' חיה יחידה שהם צמי' מקיף עליון שאינו מתלבש בכלי כלל כנ"ל. ובחי' רוח ונשמה זהו המאיר בבחי' כלי ע"י עסק התורה כו' :

קיצור ענין שמע שם ע' ע' רבתי היינו ז"ת דאימא ששם הן אחוון רבצין בחי' לך ה' הגדולה והגבורה וההמשכה שנמשך מהמדות להחיות העולמות הוא רק בבחי' שם. בהבדל זה' זרחם ה' זעירא. שם העלאת צ"ן ורפ"ח לשורשם. ע"י אש ישים אליו לבו. להבין דבר מתוך דבר. ואהבת בכל לבבך ימינא ושמאלא ועי"ז רוחו ונשמתו אליו יאסוף. והמשכה זו זהו ענין השמים כסאי כו'. אש ומים הם חו"ג. וזהו וידבר ה' אל משה שהוא בבחי' מן המים משיתיהו. כי גם בשמים עיקרו מים והאש נרמז רק בשין ונקרא תורת חסד ופיה פתחה בחכמה ששם ההמשכה בבחי' חסד כו'. וזהו חכמות בנתה ביתה חלצה עמודיה שבעה במדר"ר ר"פ ויהי ביום השמיני :

ג והנה המשכה זו בבחי' השמים כסאי זהו ע"י ואהבת בכל לבבך וע"י עסק התורה. ואח"כ והארץ הדום רגלי זהו ע"י מעשה המלות וע"י ואהבת בכל נפשך. והענין כי פי' הדום רגלי הוא בחי' עליות המל' שנקרא רגל. ועי' מענין עליות המל' בהביאור ע"פ כי אהיה נרי בענין ארוממך אלקי המלך. ולכאורה רגל הם בחי' נה"י כמ"ש בענין שלש רגלים תחוג לי. אך י"ל כמו שהמל' נקראת בכל ע"ש המדה הנקראת כל כמ"ש הרמב"ן פ' חיי ע"פ וה' בירך את אברהם בכל כן נקראת על שמו ג"כ רגל וכ"מ בזהר פ' וירא דקי"ג ח' ע"פ רגלי חסידיו ישמור וע' במאור' אור ר' סעיק ע' שהמל' נק' רגל כי היא עומדת נגד הרגלים גם כי היא עיקר עמידתה נגד עקב דעתיקה עכ"ל. וע' פרד"ס ערך רגלים ג"כ דהיינו במל'. וכדי להבין ענין הדום רגלי. ז"ל תחלה ענין הנז"ל בפנים שיש מעלה יתירה ברגל מה שאין בראש]. כי הנה עיקר ענין ההפרש בין עולם התהו לעולם התיקון ידוע להיות כי בעולם התהו עדיין אין שם בחי' פרלוקף משא"כ בתיקון שהוא בבחי' פרלוקף. והיינו שבבחי' התהו כל האורות הם זת"ז כו' ובבחי' התיקון האורות כלולים זה בזה כו'. וביאור הדברים הוא עד"מ בפרלוקף אדם הנה הכחות של הנפש קודם התלבשותן באברי הגוף הרי הראש עד"מ למעלה לגמרי מהרגל [עמ"ש מזה צת"א פ' שמות בד"ה מי שם פה לאדם] משא"כ כשנכנסו ונתלבשו באברי הגוף אז מלך האברים שהם כלולים זמ"ז כמו שידוע שיש גידי הראש ברגל וגידי הרגל בראש כו'. גם הכחות מתכללים זמ"ז בתכלית ההתכללות עד שנעוץ סופו בתחלתן ותחב"ס

ז' רחבים ומהו ענין ע' רבתי שרומז לז"מ כ"א כלולה מיו"ד. אמנם באמת כל ענין ההתכללות זהו גם מלך ההרחבה. וכמו מי שהוא בר שכל רחב הנה מלך היותו בבחי' מוחין גדלות יוכל לסבול היפוכו לגמרי. משא"כ מי שמוחו קצר כו' אינו יכול לסבול היפוכו כלל. ועד"ז הוא ענין ההתכללות שזהו מלך רחב כלי המוחין דבינה שמחמת זה באים בהרחבה ובבחי' ההתכללות ג"כ כו'. שענינם אחד הוא כו'. [(ועוד לפי שהשצירה הי' בשם ס"ג שבבינה כו' ולפני השצירה היו הז' מדות דבינה גדולים בהתפשטות ולכך נק' ע' רבתי והו"ע ע' אומות למטה וע' נפש דיעקב הוא התיקון שלהם כמ"ש יבז גבולות עמים למספר בני כו')]. (ועתה זה הוא רק בחי' התפשטות לבד ולא התכללות כי בתהו לא הי' בהם ההתכללות כ"א התפשטות לבד. ולכן למעלה הם זמ"ל לבד ולמטה נתהוה מזה ע'. ועש"ז הוא ע' והיותו רבתי שבשרשו הם זמ"ל ז' מדות שבס"ג שהם בבחי' ההתפשטות. משא"כ מספר בני' שהם ע' שזהו מלך ההתכללות ג"כ כנ"ל). [וע' זח"ב פ' בשלח דס"ב ע"ב ע"פ ויבאו אלימה ושם שחיס עשרה עינות מים ושבעים חמרים וע' בלק"ת פ' ראה בד"ה וכל בניך למודי הוי' ושם פ"ג ובהביאור פ"ב] וכאשר הז' מדות שבבינה מתפשטו למטה אין ההארה מהם רק בחי' שם והוא הארה שבבחי' האותיות והכלים בלבד [ע' מזה בחו"א פ' יתרו בד"ה זכור את יום השבת לקדשו דרוש הראשון גבי ונקרא אותיות מלשון תרגום ואח"כ ובלק"ת בד"ה את שבתותי תשמורו ושם פ"ב מענין שם]. [(ולאיות כי ידוע דרפ"ח ניולוין הוא שנפלו בעולם הצריחה בבחי' ע' רבתי הנ"ל וידוע דבינה הוא שם ס"ג והמל' הוא שם צ"ן וע"כ מספר הכולל דרפ"ח ושם צ"ן בהגיעם למטה הוא מספר שם, (דקדק לומר לשון למטה הוא מספר שם. דכמו שהם למעלה הרי שם צ"ן עם בחי' הרפ"ח ניולוים אינם בבחי' חיצור להחשב מספר אחד זע"ז רק למטה הם מספר ח' גימ' שם).] [וזו שם ע' רבתי כלומר כי זהו מספר הצירורי' דרפ"ח עם שם צ"ן כשעולים למעלה מעלה בשרש מקור חולצם והוא בע' רבתי. [ע' מזה בלק"ת ד"ה זאת חקת התורה ספ"ב] והיינו עליות המל' בשרשה צז' מלכין קדמאין שגא' בהם לפני מלך מלך כו' [וההתבוננו' בכ"ז וכיוצא בזה זהו ענין בינה להבין דבר מתוך דבר. ועי"ז נמשך להיות ואהבת בכל לבבך. ובחי' אש ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסוף. והמשכה זו זהו ענין השמים כסאי וע' זח"ב פ' וארא דכ"ז ע"א בכל לבבך דא ימינא ושמאלא שהם חו"ג לכן עי"ז נמשך ג"כ ההמשכה בבחי' אש ומים שהם חו"ג שלשם נמשך התורה מבחי' אלפים

31/08/2018nnc

וחצב"ס מצלי שימצא בהן ראש וסוף כלל שהרי אלו רואים
 ששפע חיות המוח השכלי מתחזק כאשר ירפאו אבר
 הרגל ויעשו להראש רפואות ע"י הרגל כו'. ולהיות כן
 ימצא ג"כ שיהי' מעלה ומדריגה יתירה באבר התחתון
 מה שבטליון אינו במליאות והעליון יושלם בפעולה זו
 ע"י התחתון כמו פעולת ההליכה שלא יפעל הראש
 כלל גם כשירצה צמוח שבראשו אך ע"י הרגלים יפעול
 פעולת ההליכה ונמצא ע"י הרגל הולך גם הראש מה
 שאין ביכולתו להלך בעצמו והרי נק' הרגל ראש בבחי'
 זו והראש נק' סוף בפעולה זו ובפעולת ההשכלה שבמות
 נק' הרגל סוף מה שיפעול סוף מעשה המכוין בהשכלתו
 כו'. אמנם כלולים זמ"ז ומה שיש בראש יש בסוף כי
 נעוץ סופן כו' וגם נעוץ תחלתן כו' וא"כ אין כאן החלט
 גמור לראש וסוף מאחר שיש גם בהסוף בחי' שנחשב
 עי"ז ראש [וע' מזה בד"ה אחס נצבים היום בולכס].
 והגמסל מכ"ז יובן למעלה שזהו עיקר ענין התיקון
 בבחי' פרוף למעלה בעולם האלי' דהיינו מה שיהיו
 האורות ע"י בחי' הכלים והאחיות הנק' אברים כלולים
 זמ"ז בתכלית עד שהמוחין עליונים מקבלים מבחי' נה"י
 ומשום שגנוץ תחצ"ס ונעוץ סופן כו'. משא"כ בחי'
 התהו שלפני התיקון היו האורות זה תחת זה. פי'
 בבחי' התכללות זמ"ז כלל אלא כא"ל ענין בפ"ע ומאחר
 שנשתלשל השפע בהם מאור לאור במדריגת עילה
 ועלול עד למטה מטה כו' כידוע. הרי בהכרח הי'
 לפ"ז שיהי' מי שהוא במדרגות ובשפלות היותר אחרון
 בהשתלשלו היותר אחרון שיסאר כך בשפלות ולא יעלה
 לעולם ובהיפוך שמי שהוא עליון במדריגה בסדר
 ההשתל' לא ירד לעולם כי הרי הן זמ"ז מבחי' התכללות
 זמ"ז כו'. אבל ע"י בחי' התיקון שהוא בחי' התכללות
 של האורות ע"י הכלים נעשה העליון תחתון ותחתון
 עליון ויוכל הנמוך להתעלות והעליון ירד כי נעוץ כו'.
 [וע' מזה בסידור אחר עלינו לשבח בד"ה ביאור למ"ש
 בס"ב פנ"ב וע' בסדור בד"ה למנלח על השמינית גבי
 ועכ"ז יובן מה שאנו רואים שהתינוק אע"פ שיגדל מעט
 כו' לא יכול עדיין להלך ברגליו כו' לפי ששרש ההילוך
 מגיע בבחי' עלמות הנפש כו'. וזהו ענין שכנס"י נק'
 רגל ברא כרעא דאבוה ונק' ג"כ ישראל לי ראש כי
 תפילין דמארי עלמא מאי כתיב בהו ומי כעמך ישראל
 גוי אחד בארץ כו' שבהם ועל ידם נמשך המוחין
 דגדלות לז"א ע' זח"ג ואתחנן דרס"ב ע"ב. ויובן ג"כ
 ענין זה מענין משה שאמר לו הקב"ה לך רד כלום
 נחתי לך גדולה אלא בשביל ישראל]. והנה טעם הדבר
 שהי' למשה חלק אורות ע"י זכות בני דוקא. יובן
 ע"פ משל אור נר קטן המונח בקרקע הבית ולמעלה

בתחלה

בתחלה בו'. והב' כאשר הן באים בתוספות דהיינו שנמשך להם בחי' גילוי אור מהמאיל' בבחי' תוס' וריבוי אור יתר על המדה מכמו שהן מתחלת אלילותן מן המאיל' בו' ותוס' וריבוי הזה הגה אינו בא רק מסיבת המעשה התחונני' בהעלאת מ"כ בו'. משא"כ מדרגת עלמותם כמו שהן אל' למעשה התחונני' אלא בתמידות יבוא להם שפע ממילא כנ"ל בשביל קיום העולמות בו'. [וע"ש בפע"ח בהקדמה לבחי' זו זהו הנק' בחי' יחוד וזיווג ר"ל המתקת וביסוס הגבורות בחסדים והמשכת והשפעת הדעת בחלקות וזה ומלאה הארץ דעה אחת ה' ומשך מבחי' והאדם ידע את חוה. אדם זה תשב"כ ידע את חוה זה תושב"ע"פ ע"ש ולילה לילה יחיה דעת ר"ל ההשפעה ממ"ע בח"ת. והגה בחי' היחוד הנ"ל נקרא הילוך כמ"ש במא"ל אות ה' סעי' יו"ד. וזהו ענין מעלת הרגל שבה ועל ידה דוקא הוא ענין ההילוך דהיינו ע"י הבירורי' שלמטה ממשיכים בחי' והתלכתי בתוככם שהוא תוס' וריבוי האור מסוכ"ע בממכ"ע ע"ד אני אענה את השמים והם יענו את הארץ כדפי' בזח"ב יתרו דפ"ה סע"ב]:

קיצור

ענין והארץ הדוס רגלי זהו ע"ד ארומן חלקי המלך. כי הגה ע"י נעון סופן בתחלתן יש מעלה ברגל שמקבל הראש ממנו ולכן תפילין דמארי עלמא מאי כתיב בהו. כשעושים רעונו של מקום מוסיפים כח וזהו כלום נחתי לך גדולה אלא. והיינו כי יש צע"ס ב' בחי'. הא'. מה שיש להם חיות קצוב מהמאיל'. הב'. מה שנמשך בהם תוס' אור והתוס' מרובה על העיקר. וזהו הנק' והתלכתי בתוככם ונק' מדלג על ההרים ומקפץ על הגבעות וזהו ^{התנשף}התנשף ע"י האתעדל"ת מכנס"י הנק' רגל וזהו ענין ההילוך ע"י הרגל דוקא. משא"כ בהראש מזל עלמו:

ד אד

והארץ הדוס רגלי היינו שז"ל בחי' שרפרף שנקרא הדוס להרים ולהגביה בחי' הרגל הנ"ל וזהו ענין אחר והוא משום דגם שנעון תחלתן בסופן בו'. אצל מ"מ בחי' הרגל ירד ונשתלשל מאד בירידות המדרגות למטה מטה כמשל מי שיושב על הכסא שרגליו יורדים ונשפלים למטה ביותר ויוכלו מחמת זה להתחלש כחם בו'. ולריך שיגביהו אותם דהיינו לסעדם ולחמכם בשרפרף קטן כנ"ל. כך המשל למעלה דכמו שירדה כנס"י למטה בגופים גשמי"י בו'. (והיינו שכנס"י הוא בחי' מל'. וכמ"ש במ"א שנקרא כנס"י ע"ש שכונס אורות בחי' ישראל דלעילא

בתוכה. ולכן המשילם שכמו כנס"י שלמטה כ"ה בבחי' כנס"י דלעילא והיינו בבחי' המל'). כך בחי' מל' דלצי' למעל' יורדת למטה צבי"ע להחיות רוח שפלים בו' בירידת המדרגות מאד עד להחיות ג"כ שרים דנוגה דעשי' ויוכל להיות שם יניקת הקליפות ביותר וכמ"ש רגלים יורדות בו' [וע' מזה בזוהר ויחי דרכ"א ע"ב וצפ' בשלח דמ"ח. ועיין מזה בסדור בד"ה מזמור לתודה ועיין מזה בזח"ב פקודי דרמ"א ע"א שלכן נריך להרגלים העלאה והגבהה למעלה באיזה סעד בכדי שלא ירדו בחי' הרגלים למטה כ"כ. וזהו ענין השרפרף הנקרא הדוס רגלי בו' והוא בחי' המלות שנקרא ארץ (שכללותה היא הדרקה כמ"ש ולדקה תהי' בו' כל המלות. שעי"ז תחרומם כנס"י כמ"ש ולדקה תרומם) וכן ע"י תושב"ע"פ וזהו ע"ד] מ"ש צע"ה שבהיות תיקון הנוק' קיפל אל' את רגליו בו' [כמ"ש צע"ח שער ז"א פ"ב ושער הכללים פ"ב]. פי' כי הגה ידוע דבדרך כללות ההשתל' נקרא צי"ע הדוס רגליו דא"ל לפי' שבחי' נה"י דא"ל ודע"י מתלבשים צבי"ע וכאשר נה"י מתעלים ונכללים בחג"ת וחג"ת מתעלים ונכללי' בחב"ד בו' זהו שרש בחי' ענין התיקון בו' והיינו מ"ש דא"ל קיפל את רגליו בו' [וזהו דבסידור סד"ה למנלח על השמינית כתב והגה הגם שיש פרסא צין כל עולם ועולם בו' וא"ל דלצי' מסתיים נה"י שבו בפרסא שבין אל' לבריאה בו' אצל בחי' נה"י דא"ק מגיעים עד סוף העשי' וכ"כ בח"א פ' משפטים בהביאור ע"פ ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וז"ל והפרצופין דעגולים ויושר מסתיימים לפני הפרסא שבין אל' לבריאה אלא שנה"י דא"ק בוקע את הפרסא ומתלבשים צבי"ע כי ענין א"ק הוא מחשבה אגא אמלך בו'. יעו"ש. וא"כ ל"ע מש"כ שנה"י דא"ל מתלבשים צבי"ע. ואולי זה היה קודם התיקון שקיפל אל' את רגליו ואך שיהיה מ"מ הענין נכון וכמ"ש צביאור שע"פ ותחת רגליו כי מ' דלצי' נעשה עתיק לבריאה בו'. וא"כ מובן ממילא שבחי' צי"ע שנחלקים לג' מדרגות חב"ד חג"ת נה"י. חב"ד מאירים לבריאה וחג"ת צי"ע בו' כולן אינן אלא בחי' נה"י דלצי' לפי שבחי' נה"י דז"א דלצי' כולל כל בחי' הע"ס דמל' חב"ד חג"ת נה"י המתלבשי' צבי"ע בו'. וזהו ענין ותחת רגליו כמעשה כי עד"מ הרגלים יורדים למטה מבחי' כסא הכבוד בו'. והיינו שנמשכים צבי"ע וכנ"ל. וא"כ אל' מ"ש כאן שבחי' נה"י מתלבשים צבי"ע. וע' בלק"ת מהרח"ו ז"ל פ' בשלח במלות תחומין וז"ל והענין כי בשבת נכללים ג' תחומים נה"י ועולין במקום ג' אמצעים חג"ת בו' ע"ש. וזהו ענין אס חשיב משבת רגליך כדי להעלות בחי'

בחי' נה"י וע' בזח"ב פ' בשלח דמ"ז ע"א ודס"ג סע"ב :

קיצור . לבאר ענין הדוס רגלי ע"ד שבשבת הוא עליות נה"י למקום חג"ת וזהו ענין תחום שבת תחום אלויות תחום עמ"ש בענין תחום צבורך בד"ה ענין הברכות] :

וביאור הדברים . הגה עד"מ כשהאדם אוכל מאכל גשמי יתחזק כח הסילוך ברגלים והחי נושא את עלמו שיוכל לנשאות כל גופו ביתר שאת [משא"כ אם לא אכל ימים הרבה] וממילא יתחזק גם כח השכל שבמוח דהיינו שיוכל להתפלל בזוונה ולהגביה גם חומריות מדת גופו הבהמית ע"י ההתבוננות בשכלו וזהו מחמת כח האכילה שאכל ח"כ ה"ז מסיבת הצירורי' שנתברר המאכל ונהפך לחיות בלב ומוח כידוע [וכמ"ש בחליהו וילך בכח האכילה שהיא צמ"א סי' י"ט ט'] . וכמו"כ למעלה מסיבת העלאת הצירורים ללבושי' דנוגה שמחבררים מהן הפר"ח ניאוליס כו' נתחזק ונתעלה הכח האלקי שהוא צחי' חלי' היותר אחרון והוא צחי' נה"י דחלי' שמתלבש צבי"ע ע"ד החי נושא את עלמו כנ"ל מצלתי יפול גם מהחילוניות ללבושי' והיכולות דקליפה ולא יהיו רגלי' יורדות כו' [ועמ"ש צמ"א בענין מה יפו פעמך צנעלים] מאחר שנתעלו צחי' נה"י דקדושה . והיינו ע"י ענין הדוס רגליו שהוא כמשל השרפרף שמגביה את הרגלים כו' וזהו ע"י הצירורים דרפ"ח כו' שע"י המלות מעשיות כמשי"ת בסמוך . והיינו והארץ הדוס רגלי וענין עליות הרגלים באמרו קיפל את רגליו [היינו שמתעלים בחג"ת וחג"ת בחצ"ד . והענין מה שז"ל הדוס רגליו היינו כדי שלא יתפשטו יותר מדאי במקום החילוני' כמוזן ממ"ש בזח"ב פ' פקודי דרמ"א ע"א צפי' והארץ הדוס רגלי . וע' מזה צכס"ג צכס"ז פ' קרח על המאמר שם דקע"ח ע"א בשעתא דבעי יומא לאתקדשא הו נפקין רוחיהון דשדין כו' ואתקדש יומא ולא אתצריאו וזהו ע"ד הדוס רגלי וע' מזה בזח"א פ' בראשית בסוף ההקדמה דף י"ד ע"א] . ויוזן זה עד"מ בהיות שאנו רואים שע"י המאכל או בעסקן צמו"מ כל היום מפני שמתגשם הרבה עי"ז העסק או ע"י האכילה הגסה הגה יוכל להיות שאע"פ שבשעת התפלה הי' מתפלל בזוונה שלימה צנקודת הלב באהוי"ר מן רוחב ההתבוננו' כו' . עכ"ז בעת העסק צמו"מ נעשה נפרד לגמרי מיחודו ואחדותו ודביקותו ונשאר בהצלי עוה"ז כשאר חכשי העולם ממש ואין זה רק מפני שבשעת התפלה הי' גילוי השכל וההתבוננו' מאיר צחכית והמדות אהוי"ר היו כלולים בהתכללות

צחכית ההתבוננו' והיו לאחדים ואחר התפלה הוא שנפרדו המדות מן השכל מפני שנסחלק מהם השכל ונשאר המדות צחי' הפירוד למטה ואז ממילא מתלבשי' בעיני' גשמי' ונעשה כשאר חכשי העולם . משא"כ בשעת התפלה שהי' עליות המדות בשכל כו' [ועמ"ש בסידור צפי' הללו יה להמשך המוחין הנק' י"ה בהמדות וצלק"ת ד"ה ראה חכמי נותן פ"ג וע' צת"א פ' וישב צד"ה שיר המעלות בשו"ב ה' את שיבת ליון היינו כחולמים ועמ"ש צמ"א בענין יוסף שהיה פותר חלומות שלא להיות צחי' היינו כחולמים כו'] . וא"כ עיקר הסיבה צנפילה וירידה למטה הוא רק מפני צחי' הפירוד המדות מהשכל . אבל צחי' העלייה והוא התכללות לא היה ירד לעולם למטה כו' ועד"מ זה יוזן ג"כ למעלה דהלא ידוע דו' ימי המעשה צחי' חלי' הוא רק צחי' נה"י בעיקרן ושרשן בלבד והוא צחי' שפע האלקי' שירד להתלבש למטה בעשרה מאמרות להבראות יש מאין שהוא כמשל העשי' מיד האדם וכדומה כו' . וצחי' חג"ת דחלי' מתלבשים ומתעלמי' תוך נה"י הללו וצחי' חצ"ד מתעלמין בחג"ת כו' . ולכך נקרא צוהר חלח גו חלח כו' והוא ע"פ סדר הידוע דהנלח ענף החסד והחסד ענף החכמה צקו הימין ועד"ז צקו השמאל . אבל עיקר הגילוי למטה אינו אלא צחי' נלח וסוד כו' . ולהיות כן גם את זה לעו"ז עשה האלקי' כו' והן היכולות כוגה דבי"ע כו' [כי מנה"י לפי שהם לבר מגופא ושם הביטול מועט יותר משם יוכל להיות יניקה כמ"ש כי לא יכול לו ויגע צקף יריכו כמ"ש מזה צד"ה ויאבק איש עמו וצלק"ת צד"ה אלה מסעי דרוש השני פ"ב] אבל לא כן כשצחי' נה"י הללו שנקראו ו' ימי המעשה עולין ונכללי' צחי' חג"ת דחלי' [הרי אז לא יש שום יניקה מצחי' נה"י] כי גם אז לא ימלאו צמדות חג"ת ג"כ שום צחי' פירוד כלל שמסיבתו ירד השפע למטה מטה כ"כ שהרי גם חג"ת מתעלים ונכללים עד"ז צחי' חצ"ד כו' [וזהו ע"ד שהשם שלם ע' צלק"ת ד"ה ראה חכמי נותן] וא"כ ה"ז כמשל המדות אהוי"ר בעת התפלה שמפני שכללים ועולים בחצ"ד לא ירדו ויפלו למטה בענין עשי' גשמי' כו' כנ"ל במשל :

קיצור . [אך ז"ל שרפרף לבחי' רגל שלא יהיה ח"ו צחי' רגלי' יורדות אלא כמ"ש רחלתי את רגלי ע' בתרגום שם ואנא קדשת ית רגלי ע"י ולדקה תרומם וע"י תושבע"פ . וע"ד המבואר צמד"ר חלום פל"ז ע"פ נר לרגלי דבריך . וכ"ה בילקוט בחלים סי' קי"ט ע"פ נר לרגלי וע"פ הקבלה זהו ענין שכדי להיות

להיות עולם התיקון קיפל א"ל את רגליו וע"ד ענין תחום שבת לפי שבשבת הוא עליות נה"י לחג"ת ומג"ת מתעלים לחצ"ד ואז אין יניקה מנה"י ע"י התקשרותן בחג"ת ומג"ת בחצ"ד הפך ענין היינו כחולמים . וזהו ענין שתכלה רגל מן השוק מבחי' עורי דפרודא ג"כ ע"י בחי' נר לרגלי כו' :

ה וזהו ג"כ שרש ענין ולדקה תרומם גוי . פי' תיבת גוי הן אותיות גימל וא"ו יו"ד . הגימל הוא בחי' נה"י [ע"ד והנה שלשה עדרי לאן רובלים על הצאר . וגם הגימל משפיע לבחי' ד' ע"ד גמול דלים כי מבחי' נה"י נמשך השפע לבחי' דל . וע' זח"א ד"ג סע"א גבי עאלת אות ד' ואות ג' וע' צבה"ז פ' בלק מענין תמונת אות ג' ע"פ ומספר את רובע ישראל] והוא"ו הוא בחי' המדות עמנו [והוא בחי' ת"ת כולל ו"ק] והיו"ד הוא חכמה . וא"כ פי' תרומם גוי שיהיה הגימל בחי' נה"י מקושר בחיו"ד חכמה עילאה ששם מקום הביטול ע"י הוא"ו המחזרם ואז אין שום יניקה מבחי' נה"י [וזהו ע"ד רפאות תהי לשרך דהיינו גם מהטבור ולמטה ששם פרסא מפסקת כמ"ש יהי רקיע ויהי מזדיל כו' גם משם לא יוכל להיות שום יניקה . וע' מענין ולדקה תרומם גוי צפ"ק דב"ב ד"י ע"ב וצילקוט ר"פ כי תשא דק"ה ע"ד . ועמ"ש מזה בתו"א פ' מקץ בד"ה המגביהי לשבת] . וזהו והארץ הדוס רגלי פי' הארץ דמלינו כתוב ג"פ ארץ ארץ ארץ שמעי דבר ה' בירמ' סי' כ"ב כ"ט [ע' מזה בחולין פ' העור והרוטב דקכ"ז א' . וצילקוט בתלים ע"פ השמים מספרים ובשלה"ה בתשכ"כ פ' ויחי ד' דש ע"א ועמ"ש מזה בלק"ת פ' שלח סד"ה עובה הארץ מאד מאד] . פי' ג' פעמים ארץ קאי על ג' שרשים של המל' הנקרא ארץ כי שרש המל' בג' מקומות בנה"י ובחג"ת ובחצ"ד [וע' מזה בהרמ"ז ר"פ כי תשא גבי ג' דברים שנתקשה בהן משה ממורה שקלים החדש] כי בכל בחי' ובחי' מג' הללו חצ"ד חג"ת נה"י יש בחי' המל' שהוא בחי' אותיות וגילוי אוחו הבחי' כמו גילוי אותיות השכל וגילוי אותיות הבינה כו' . וכן עד"ז בחי' גילוי אותיות המדות חג"ת וגילוי אותיות נה"י כו' [וע' בזח"ד פ' בלק דקל"ג ע"ב גבי תלת דוכתין דחקרין כל חד אתה . וע' מזה בסודר ע"פ צרוך שאמר והיה העולם . ועד"ז י"ל ענין ג' שרשים של המ' כי אתה היינו ג"כ אותיות מא' עד ת' וה' מולאות . וגם י"ל ג' בחי' אלו הם צי"ע שבחי' ע' בלק"ת פ' שלח בד"ה ביאור ע"פ ועתה יגדל נא . וג' שרשים אלו זהו ג"כ בשלשה אותיות גוי . אשר הג' הוא נה"י והוא"ו חג"ת והיו"ד היינו

גימל

פי' עני ונכה רוח ע"ש . ואמנם גם בזה ל"ל הלל מלך המקיף אין בו החלקות . ולמה דקדק שאל עני ונכה רוח דוקא יביע כו' . אלא שזכו כענין י"ג מדס"ר דמיכה שנאמר בהם ג"כ דקדוקי' וכמשי"ת) . [וזכו השלשה דעות שבגמ' פ"ב דחגיגה ד"ב ע"א ב"ש אומרים שמים קדמו לארץ ובה"א ארץ קדמה וחכ"א זה וזה כאחת נבראו . ובמד"ר פ' בראשית ספ"א . ובפ' בחוקותי פל"ו הוצא דיעה זו הג' בשם רשב"י אמר רשב"י תמיה אני על אבות העולם כו' . והיינו כי מלך סדר ההשתלשלו' מלמעלמ"ט שמים קדמו וכמו הראש לגבי הרגל ובצחי' מלמעלה למעלה ע"ד נעוץ סוב"ת ארץ קדמה שהמל' היא כתר מלמטה למעלה אך מלך המקיפי' דחי' ויחידה שאין שם ראש וסוף כלל קורא אני עליהם יעמדו יחדיו ועמ"ש בת"א פ' בשלח סד"ה להבין ענין לחם משנה ומ"ש בענין זכור ושומר בדבור ה' נאמרו שם פ' יתרו בד"ה להבין ענין האבות הן הן המרכבה] . ולהבין בתוס' ביאור שרש ענין ההצטע שהוא בצחי' אור מקיף דוקא וכנ"ל . יש להקדים ענין ה' והוא מה שידוע שאין בהסתכלות והצטע ענין תחלה וסוף כלל כמו בשאר החושים . דהנה בחוש השמיעה ה"א שישמע האזן כל הדבורים והקולות בפעם אחת אלא מעט מעט וכל דבור וקול שומע האזן בהבדל מדבור זולתו וה"א לב' דבורים שישמעו בבת אחת וכמארז"ל בענין זכור ושומר בדבור ה' נאמרו מה שאין-הפה יכול לדבר ואין האזן יכולה לשמוע . ונמצא הדבור והשמיעה וכן הריח לא יתפוס הכל בבת אחת אלא חלקים חלקים דוקא . משא"כ חוש הראי' אינו כן שהרי אנו רואים בכל מי שיביע ויסתכל על איזה דבר שעת מה הנה מיד כרגע יתפוס כה הראות אותו כללות השטח בבת אחת ממש בלתי קדימת לראיית העין על חלק ה' ממנו מעל חלק זולתו כלל אלא הכל נסקר בסקירה אחת בעין הראות מפני שכה חוש הראי' הוא בא וגמשיך בצחי' אור מקיף כלומר לפי שהוא תופס בצחי' עיגול והיקף לאותו דבר הנתפס בכחו עד שכאלו אותו הדבר שהוא מביט עליו הוא באמצעית וכה ראייתו מקפת אותו ומסבבת מכל לדדיו . וה"כ מוזן שאין בצחי' הראי' חלקים אלא הכל בהשוואה אחת ופעם אחת כו' . וממילא מוזן שאין בה תחלה וסוף ולא מעלה ומטה . (ומה שאנו רואים שכאשר יביע הרואה על איזה דבר שיש בה ליורים עד"מ. לינים ופרחים שאם היות שמביט על כלליות הדבר בסקירה אחת כו' כנ"ל . עכ"ז לא ירגיש לראות בדברים הדקי' מן הדקים שיש בליור הזה בפרטיות הלינים והפרחים או ברשומות הדקים ששם

ראש לגבי תושבע"פ . אמנם באמת תושבע"פ היא ג"כ צחי' הראש כי בדרך העלוי' מלמעלמ"ט למטה הראש כנ"ל וגם תושבע"פ הרי הוא בצחי' א"ח כנ"ל . ועוד והוא עיקר הטעם שהרי חמית' רזה"ע מתגלה בה והרי גילוי הרצון וחכליה האמיתית בתושבע"פ הוא [וכמ"ש במד"ר נשא שם דרנ"ז סע"ד מפני שהם פורשים את התורה ולכך נמשלו דברי חכמים כדרבנות כו' . ע"ש . וזה ענין וכל נפשך לפי' הזוהר ואר"ח דכ"ז ע"א דהיינו בצחי' מל' ור"ל ואהבת בכל כחות הנפש אפי' בצחי' רגל שגם הרגל תרום ותגביה וע' בת"ז בתחילתו דף ה' סע"א ע"פ ועמך כולם לדיקים לעולם ירשו ארץ האי דאחמר בה והארץ הדום רגלי דא שכינתא דאידי כלילא מעשר ספירן כו' . ובכס"מ שם שזכו ויתן אותם חלקים ברקיע השמים להאיר על הארץ וע' בזוהר וילא דקס"ב ע"ב . והנה בזה"א ר"פ נח דנ"ט ע"ב ע"פ ועמך כולם לדיקים מ"ט בגין דנטרין צרית כו' . ובה יש להבין המד"ר באיכה ע"פ ולא זכר הדום רגליו דמפרשי על מצות מילה יעו"ש . והיינו לפי שעי"ז נמשך האור בצחי' והארץ הדום רגלי . וע' עוד בת"ז דף ה' ע"ג מענין והארץ הדום רגלי ובזח"ב תרומה דקנ"ח סע"א כגון סגול כו' . ובפ' פנחס דרמ"ג סע"ב ודרמ"ח ע"א ובפ' שופטים דף ער"ה ע"א ובפרד"ס ערך הדום ובמא"א אות ה' סעי' ג' :

קיצור . וזהו ולדקה תרומם גוי רפאות תהי לשרך ארץ ארץ ארץ היינו ג' שרשים של המל' . ענין תלת דוכתיין דאקרון אחת . בי"ע שבא"י . והיינו ארץ כנס"י ע"י המצות ותושבע"פ יבואו לבחי' שמעי דבר ה' . וזהו ואהבת בכל נפשך ועי"ז והארץ הדום רגלי ובצחי' זו נח' ועמך כולם לדיקים לעולם ירשו ארץ המאיר לארץ ולדרים עליה ויתן אותם חלקים ברקיע השמים להאיר על הארץ] :

ו וכו' בצחי' או"פ דוקא . דהיינו בצחי' נר"ג שיש להם צחי' כלים כנ"ל . אבל בצחי' חי' יחידה אורות המקיפים שאין להם צחי' כלים אין בהם צחי' ראש וסוף כלל עד שנאמר בהם ההפרש בין מלמטה למעלה שלמטה הראש ובין מלמעלה למטה שלמעלה הראש כנ"ל מאחר שאין בהם צחי' מעלה ומטה כלל וכלל כו' . וזהו שאמר השמים כסאי והארץ הדום רגלי ואת כל אלה ידי עשתה ויהיו כל אלה נאום ה' . דהיינו כל הענין המצואר למעלה בתשכ"ב ותושבע"פ שנקרא שמים וארץ והן צחי' עשי' ודבור כנ"ל שכ"ז רק בצחי' או"פ דוקא . אבל בצחי' או"מ איזה בית אשר תבנו לי כו' ואל זה אביט אל עני ונכה רוח כו' . (וכמשנת"ל

שצם. כ"א עד לאחר זמן שיביט בדבר הוא הרבה אז ימלא כל הפרטי' הדקים וירגיש בהם כו'. ולכחו' ה"ז כמו שארי הכחות שאינם באים בצ"א שכובא לעיל. אמנם באמת חינו כן שזכו רק כמו כלל ופרט שאין בפרט אלא מה שבכלל. שכאשר כלל זה כולל פרטי' אלו בהכרח לומר שיסגסם בצחי' הכלל כו' דאל"כ חינו כלל מכל פרטי' אלו כו' ואינו דומה לכח השמיעה שאזן מילין תבחן. ומעט מעט נרגש דבור המספר עד שיודע הדבר שמספר לו. משא"כ הרואה הרי רואה בצ"א כנ"ל אלא שרואה הכלל והפרטי' הנראי' לעין כל. ולא פרטי' הדקי' שזה יכול להיות מב' טעמים או שמקיף העין חינו מתחלק כ"כ לפרטי' דקים עדי שיעמיק היטב. או מפני שגם כח הראי' מוגבלת היא שעד פה תבוא כו'. אבל עכ"ז תפיסת כח הראי' ה"ה בצ"א אלא שבא בצחי' הכלל. והרי מלינו שארז"ל והלא במאמר ה' יכול להבראות. שנת' פי' שמאמר אחד כולל כלליות ע"מ והוא מאמר דבראשית. נמלא עכ"פ היה יכול להיות ההתהוות כמו שהוא עתה גם ממאמר בראשית שהוא כלל שכולל כל המאמרות כו'. (דאם נאמר שהי' בלתי פרטי' ח"כ ח"ז נק' יכול להבראות שהרי הי' באופן אחר. וגם הלא לא לבד מטעם כדי להפרט כו' אלא מפני שרצה שיהי' בפרטיות הדברי' כמו שהן עתה כו'). אלא מפני כדי להפרט כו' ברא בצע"מ וכפי' במד"ש ע"ככלי שעולה לו יו"ד זהו כי יקר יותר כו'. וגם יוצן ממה שנודע שהמח' היא כלל ודבור הוא פרט כו' ובתחלה כשעלה במח' להבראות תיכף כשעלה במח' להבראות נבראו כל העולמות אלא שזכו בכלל וברוחניות ודקות. וחזר ופרטן בדבור בכדי שיהיו בגשמיות כמ"ש עתה. ונמלא כי יש עוד יתרון מעלה לכלל לגבי הפרט כו'. ומה שי"ל שלא הי' רק רוחני' לבד הלא הוא כל יכול וכשהי' רוצה שיהי' ממח' גשמי' היה מתהוה ג"כ כו'. ועכ"פ מובן שהכלל כולל כל מה שבא אח"כ בפרט. ובאמת אין הגדון דומה לראי' כלל שבנ"ד הרי הפרטי' כבר ישגן. אלא שבסקירתו הגה ע"י ראייתו ה"ה רואה וסוקר הכלל מהדבר והפרטי' שבו שגראי' לעין ומ"מ כבר ישנם בזה גם הפרטי' ג"כ. והנם פועלים בדבר הנראה גם שאינם מורגשי' שהרי הדבר הנראה מתייפה ע"י הרשומי' הדקים שאינם נראי' לעין להדי'. ונמלא כי גם מהם יש תועלת בראיית העין בהדבר ההיא כו'. ויוצן זה ע"פ משג"ת בכ"ד שענין ראיית העין הוא ג"כ ע"ד כמו מה שרואי' במראה שהוא ע"י שמחפי' הזכוכי' בחיפוי דק הגה ע"ז חינו נראה דרך

בה כ"א שהדבר שמחזיקין או עומדת נגדה מלטיירת בזכוכית החפוי' הנ"ל. ועד"ז הוא בכלי העין ג"כ שבעלם נקודת העין מה שבתוך הקרומי' המחפים עליה הגה דופן האחרון שבה היינו מה שלמד הראש הוא חשך שזכו כמו הסתר הגיפוי הנ"ל וכל דפנותי' בעיגולה הם בהירים (ולרוב בהירותם לריכי' כיסוי והיינו הקרומי' שהם בגלדי כללים זעג"ז כו'. ולכן למי שנחשך כח הראות קורין סגי נהור לפי שבאמת כן הוא שהקרומי' נעשו דקין או נעברו לגמרי וע"י בהירות אור הנקודה שהוא סגי נהור בלתי אפשר לו לראות שאינו מרגיש הליוז כמשי"ת) מאד. והדבר שרואה אותה מלטיירת בכלי העין וה"ה מקפת לגמרי הדבר הנראה. ולפ"ז מובן שגם דברים הדקי' מלטיירים שם כמו שמלטיירים במראה הנק' שפיגל צל"א. ומה שאינו מרגיש אותם בפרטיות כ"א רק בכלל והוא מה שמתייפה הדבר ההיא י"ל שזה חינו שייך לכח הראיה כלל כ"א להשגת הרואה עצמו. ובאמת בהכרח לומר כן שהרי במראה בודאי נלטייר הכל בצ"א. והיתכן שכלי העין שזכו ג"כ כענין המראה יוגרע שזכו ח"א כלל כו'. אלא שזכו שייך להמשיג כו'. וכמו שיש הפרש בין מי שיש לו חוש להבין היטב מה שהוא רואה. למי שאין לו חוש כ"כ. שמי שיש לו חוש להבין מתפעל באופן אחר לגמרי ממי שאין לו חוש בזה כ"כ. וקרוב הדבר שמי שיש לו חוש טוב הגה הוא מרגיש יותר במהירות גם בראיית דברים הקטנים והדקי'. ונמלא כי עיקרו בצחי' ההשגה שבא ע"י הראי'. אבל הראי' תופסת ומקפת כל הדברים רק שבכלל מתגלה תיכף גם בהשגה והפרטי' הדקי' מתגלי' לאחר זמן ולפי ערך המשיג כנ"ל שזה חינו שייך כלל לעצם כח הראי' כו'. וגם אלו רואי' ההבדל בין ראי' לשמיעה שבשמיעה לבד מה שבא לא בצ"א כ"א מעט מעט. הגה בשמיעה בא הפרט תחלה ואח"כ מבין כלליות הענין לאן הדברים מגיעים וכונתם. ומקור נביעתם. והכרח המדבר המבקשו עד"מ או כוונת המספר. משא"כ בראיה בא הכלל תחלה ואח"כ הפרט. והיינו מפני שהוא חלוק בעצם להיותו בחי' מקיף שהוא כלל כו'). [והנמשל מזה יוצן למעלה דבחי' הארת המקיף עליון נק' ואל זה חביט כו']. [(אך הגה לפ"ז הי' בזה ג"כ הכרח לומר שלא יהיה לכח הראיה גבול וסוף מאחר שאינה תופסת בגדר חלקי' כלל כנ"ל. אך הענין הוא דמ"מ יש לראיה גבול דכל הדברים שלמטה הן תחת בחי' הגבול שהרי אלו רואים שגם לכח

סיבה המביאה לכחות נפשיות שיוגבלו כ"כ כנ"ל .
 (והנמשל מ"ז) יובן למעלה דגם בחי' ההצטת
 והסתכלות למעלה הוא בחי' אור מקיף עליון
 ואינו בגדר חלקי כלל . ולכך אמרו לופה ומצט
 עד סוף כל הדורות פי' בסקירה א' כו' . וכמ"ס
 במ"א . אך ע"י בחי' כלי ההצטת הוא נגבל
 בגבולי' . והיינו אל זה חביב להיות בחי' אור
 מקיף כו' .) . ועם ענין הנ"ל יובן הטעם שכתבו
 המקובלים שהלבוש ב' מלבושים כא' קשה לשכחה
 מפני אור המקיף שמתחלק כו' . כי הנה מבואר
 למעלה דההגבלה האמיתית' בזה רק מסיבת הכלי .
 אבל לחי' יחידה שהן בחי' מקיפים ואין להם כלים
 שיגבילו אותן וזהו ענין כח הזכרון שיש בחדם
 שהוא בא מכה אור מקיף דענין סיבת השכחה היא
 בזה מפני קולר הגבלת כח הכלי שמגביל את
 האור השכלי ולכך הולך ומשתכח מעט מעט . אבל
 מלד בחי' המקיף השורה על כלי השכל אין אותו
 השכל בא לידי הגבלה עד שישתכח במשך הזמן
 ע"כ יזכור אותו גם כשיומשך הזמן ולא יגרע בו
 אור השכל מזמן זה לזמן אחר כמאז כן עתה אחר
 הרבה שנים מאחר שבא מכה שאינו מוגבל בכלי
 הגוף כו' . וזהו עיקר ענין מוח הזכרון שיש בו
 מבחי' אור המקיף כו' . ולכן בפי' קדש שהוא חכ'
 כא' ולזכרון בין עיניך כי חכ' היא בחי' חיה כמ"ס
 והחכ' תחי' . והנה הלוש לבוש ממשיך עליו אור
 מקיף כידוע שאורות המקיפים שורים על הלבושים
 דוקא . [אמנם כשלוש ב' מלבושים כא' אין אור
 המקיף הדוחה הקליפה יכול ליכנס ביניהם ומביאחו
 לידי שכחה . ועמ"ס עוד מענין שכחה בת"א פ'
 תלזה סד"ה זכור את אשר עשה לך עמלק ובלק"ת
 בד"ה וזהו' אללו חמון פ"ג . ובאג"ה בסופו סד"ה
 דוד זמירות קרית להו וע' במא"א אות שי"ן סל"ז .
 ובפרד"ס ערך שכחה וערך זכירה . ובזו"א ר"פ
 מקץ דקל"ג ע"ב ע"פ ולא זכר שר המשקים את
 יוסף וישכחהו . וע' בגמ' פ"ה דברכות דל"ב ע"ב
 ע"פ ותאמר ליון עזבני ה' ואד' שכחני כו' עד ואנכי
 לא אשכחך . וע' בתוס' פ"ק דר"ה ד"ז ע"ב בשם
 הפסיקתא . ומכ"ז יש להבין מ"ס בזכרי' סי' ט'
 גילי מאד כו' עני ורוכב על חמור היינו כדי להיות
 בחי' ואל זה חביב אל עני כו' . וענין ורוכב על
 חמור ועל עיר יובן ממ"ס ע"פ אוסרי לגפן עירה
 כו' . וע' מענין השמים כסאי והארץ הדום רגלי
 בגמ' פ"ב דחגיגה ד"ב סע"א וד"ד ודע"ז ע"א .
 פ' בתרא דברכות דנ"ט ע"א וברכות פ' בראשית
 ספ"א

לכח השכלי שבמוח יש גבול שההשגה בשכל מוגבלת
 היא עד כאן יוכל להשיג ויותר לא יוכל להשיג מפני
 עומק המושג וה"א כלל שחיה ההשגה בלי שיעור
 גם במופג שדור בחכמה כי מאחר שנפשו נכרה
 יש מאין הרי היא תחת הגבול (גם בחי' חי' יחידה
 שבה . אך מ"מ הנה יש הפרש בין חי' יחידה לנר"ן
 והוא מלד הכלים לפי שאין מגבילי' באמת) להיות
 ידוע דנר"ן דאל"י נתלכשו בכלים שנק' מוחא ולבא
 וכדא כו' . ואותן הכלים מאירים בעולמות הנפרדים
 בבי"ע עד בחי' הכלים דעשי' כידוע . וה"כ ע"ד
 דוגמא מי שנפשו מעולם העשי' הרי יש לה בחי'
 כלים דעשי' . והנה בחי' הכלים הוא עיקר הסיבה
 שמביאה לידי הגבלה אמיתית' עד"מ כח השכלי בכלי
 המוח הנה מה שתקלר כח השגתו להשיג עומק
 המושג יוכל להיות שאינו מלד עלם כח השכלתו
 הנפשיות . אלא מלד בחי' הכלי של המוח שנתקלקלה
 אז שיש בה חסרון בעצט תולדתה או מפני מיעוט
 המעלות האריכות באופן שחיה' כלי מוכן לקבל אורת
 כח השכל הרוחני וכיוצא . והרי זה הסיבה שמביאה
 לידי הגבלה אמיתית' . משא"כ עלם כח השכלתו
 אינו בהגבלה כזו עדיין אך ורק שאינו מתפשט
 בלי שיעור כי נכרה יש מאין ויש לו גבול בעלם .
 אבל אינו נגבל כ"כ עד שלא ישיג דבר שכל כמו
 זה שחסר בכלי השכל שאינו משיג כלום . וכיוצא
 בזה יובן שגם אם הכלי שלם בתכונתו מ"מ הוא
 המגביל כח אורת הנפשי להיותה חומריות כו' .
 (ונמצא כי הפרש בין עלם כח הנפש לכחות
 המלוכשי' בכלי הגוף . הוא כהפרש הגבול לגבי
 השערה שהיא ג"כ גבול ע"ד יכולני לשער כמה
 טיפות יש בים שאינו מדידה בגבול כו' כ"א השערה .
 וע"ד שיער עלמו בכה שאינו גבול כ"א מקור עכ"פ
 לגבול . ועד"ז יובן ענין בחי' שיעור שבנפש) ועד"ז
 בשאר האברים הם דוקא בחי' כלים מגבילים
 לכחות הנפשיות כי כח הנפשיות מלד עלמם אין
 להם הגבלה כזו . אך מפני סיבת הכלי הוא שנגבילי'
 כ"כ וכמו כח הראיה בכלי העין . הנה ידוע בספרי
 הטבע שכלה כח הראיה הבינונית עד ס' מילין
 בודאי ולא שאין כח הראיה בעלם תוכל לראות
 יותר מס' מילין בשעת אלא שמחמת שכח הראיה
 הרוחני' נתלכשה בכלי העין הגשמי ולפי אורת כח
 הראיה לא היתה ענין הגבלה כזו עדיין . אך ע"י
 כלי העין החומרי ומכ"ס אם אין העין שלם בתכונתו
 הראוי לכך מוגבל שיעור זה דס' מילין דוקא וכיוצא
 בזה בשאר החושי' כי דוקא האצרי' כולן הן עיקר

ספ"א . פ' בחוקתי פל"ו . ובזח"צ פקודי דרמ"א ח' . ומענין חי זה בית ע' ברבות נשא פי"צ קרוב לר"פ . דרמ"ו ג' . בשעה שאמר הקב"ה ועשו לי מקדש כו' . אמר משה כו' הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך כו' . ואומר השמים כסאי כו' ע"ש . ובסנהדרין פ"ק ד"ז ע"א . ומענין ואת כל אלה ידי עשתה ברבות בראשית פי"ב . וע' ברבות ויקהל פמ"ח מענין ג' בחי' אלה יעו"ש . ומענין ואל זה אביע אל עני ברבות משפטים פל"א קרוב לס"פ ע"פ את העני עמך . וע' עוד מענין השמים כסאי והארץ כו' בזח"צ פ' יתרו דפ"ה סע"ב . תרומה דקכ"ח סע"א . זח"ד פנחס דרמ"ח ע"א ודרמ"ג סע"ב . פ' שופטים דף ער"ה ח' . ת"ז בתחלתו דף ח' ע"א . ועיין בשל"ה ר"פ תרומה . והנה י"ל ע"י חיבור בחי' השמים כסאי והארץ הדום רגלי עי"ז מאיר ממילא בחי' הגבוה משניהם והוא ענין ואל זה אביע כו' . ועמ"ש מזה בהביאור ע"פ ועשית צדי קדש] . ובכל הג' יובן סוף הפסוק ואל זה אביע כו' . ומה שע"ז אמר לא אביע און ביעקב כו' ה' אלקיו עמו . כי הנה כתי' עיניך יוגים כו' וה"ז כמשל יוגה שזקקה לבן זוגה בהסתכלות בלבד כו' . וכמו"כ כתי' עיניו כיוגים כו' ולע"ל כתי' עין בעין בחי' עין ח' כו' כי זהו היחוד בבחי' מקיפי דחי' יחידה שאין שם כלים [(וכמ"ש במ"א ע"פ באתי לגני כו' באתרי' לאו אורחא למיכל כו' ע"ש)] ושם בא ההארה בבחי' אומ"מ בהשוואה מכל לך וזהו הסליחה והמחילה שם הוא דוקא לפי שבבחי' הראי' בעיגול שאינה בגדר חלקי' לא יתפס מקום כלל מה שיש עון ופגם באיזה חלק קטן מן השטח הגדול כו' מאחר שהאור בא בבחי' מקיף כו' . ועוד לפי שהראיה וההבטה הזאת הוא בבחי' מקיף העליון האמיתי שאין שם אפי' בחי' מעומ"ט ובחי' ראש וסוף כלל כנ"ל . וע"כ הוא נושא עון ועובר על פסע כו' כי שם אין כוגע כלל וכמ"ש בביאור ענין י"ג מדה"ר למעלה באריכות ע"ש :

אך הענין הוא דהנה התורה נק' משל הקדמוני . שהיא משל להבין בה בחי' אוא"ס קדמוני ע"ע . ויובן ע"פ הקדמה הידוע בכחצי האריז"ל בספר לק"ת צפי' כל פ' בתחילתה וידבר ה' אל משה דבר אל בני [שמשה הוא יסוד אבא . וענין וידבר הוי' אל משה היינו ההמשכה מאור ח"ס צ"ה ליסוד אבא . דבר אל בני ישראל הם נלח והוד] . דהנה ידוע דאורייתא מחכמה נפקת היינו שיאלת שרשה מחכמה . (ולכא"ו ז"ל הלא נת' בכ"ד פי' אורייתא מחכ' נפקת . נפקת דוקא אבל שרשה בבחי' הכתר . ואיך אומר כאן שרשה מחכ' . אמנם באמת דקדק לומר שיאלת שרשה מחכ' . פי' הדברים ששרש יליאתה היינו תחילת גילוייה לנו היא יאלת מחכ' . אבל שרשה העלמי ע"ז נח' לא ידע אנוש ערכה רק אלקי' הבין דרכה ובידיעה עלמותו יודע את התורה כו' . וא"כ פי' שיאלת שרשה . ה"ה כמו מחכ' נפקת שא' שם כו') ונתפשטה ונתלבשה למטה . והענין הוא דשרשה בבחי' אור אבא ומשם יליאתה למטה ונתלבשה בז"א . וביאור הדברים . הנה ידוע דשרש רמ"ח מ"ע הן ה"ח דז"א ושרש השם"ה ל"ת הן בחי' ה"ג ועד"מ באדם בעדות שבלב הן שולטין במעשיהו אם לעשות כך ולא לעשות כך כו' . כמ"כ למעלה שרשי המ"ע ול"ת נמשכים מבחי' המדות דאלי' מחו"ג מבחי' החסדים נמשך שרש מעשה המ"ע דהיינו שכך וכך יוכשר לעשות ויהיה זו גילוי אלקות (וה"ז תכלית הטוב והחסד כו') ולא באופן אחר (ומה שלכא"ו ע"פ החסד לא היה צריך להיות זו דקדוקי' שכך דוקא ולא כך . כמו שהמוותר אינו מדקדק כלל ליתן למי שראוי דוקא . וכמו אברהם שא' לו ישמעאל יחי' לפניך . אך הענין הוא . דהנה בתיקון הוא בחי' התכללות . וא"כ גם החסד כלול מגבורה . וע' צפ' שלה בביאור ועתה יגדל נח בענין המדידה שכל מלוה כמו סוכה ז"ט ומשהו שרשו מבחי' גבו' דע"י שכלובם צמו"ס כו' . ששם לית שמאלא כו' . (ועמ"ש במ"א בענין גבורות גשמים שהם חיים לעולם . ומענין כי הדם הוא הנפש כו' . ומענין איזהו גבור כו' שנח' טוב ח"א מגבור כו') . ונמצא מובן ענין הדקדוק שכזה דוקא יוכשר ולא בח"א . ומה שאברהם עם היותו מרכבה לחסד דאלי' ועכ"ז ח' לו ישמעאל כו' אפ"ל שדקדק לומר לפניך שלכא"ו ה"ז מיותר . אלא שהכוונה שיחי' בחיים האמיתי' להיות דבוק בחיי החיים כמ"ש בנש"י ואתם הדבקים כו' חיים שנת' במ"א פי' פסוק זה להיות דבוק באוא"ס חיי החיים האמיתי'

להבין

שרשי הדברים הנ"ל ע"פ כה אמר ה' השמים כסאי והארץ הדום רגלי איזה בית אשר תבנו לי וכו' אל זה אביע אל עני ונכה רוח . הנה שרש ענין השמים כסאי שהוא תשצ"כ [שהיא כסא לאור ח"ס צ"ה לבחי' רעונו וחכמתו וזינתו כו'] (ולכא"ו ז"ל ענין בחי' התורה ה"ה בחי' גילוי אור כמ"ש ותורה אור . ושם כסא הוא לשון כיסוי עמ"ש במ"א בענין כסא כה אלק' .

האמיתי' כו'. וזהו שא' לו ישמעאל יחי' בנח' לפי' כו'. ונמלא כי מזה יובן עוד יותר בנח' ריבוי חסד לאברהם שעם היוצא יודע טיב מהות ישמעאל. עכ"ז מצד ריבוי חסדו ביקש וא' לו פי' לוחי שיחי' ישמעאל בנח' לפי' כג"ל) ובהיפך בל"ת שעי' מעשה זרה לא יהיה בו גילוי חלקות אדרבה ינמלא האור ויסתיר על אור האלקי ויפגום בנפש ובשרשה שבט"ס. (ובנח' גבורה זו ג"כ מלוכס חסד. שה"ז הוא תכלית הטוב והחסד שלא יחיר אור האלקי בנח' זו. בכדי שלא יומשך חוס' יניקה לסט"א כו') ולכן חסור לעשותו כמו לא תלבש שעטנז וכיוצא כ"ז נמשכו מבחי' המדות ושרשם למעלה בנח' נה"י דאבא שמהם נעשו בנח' מוחי' למדות כידוע. וזהו וידבר ה' אל משה שהוא בנח' יסוד אבא. דבר אל בני' פי' שתפשט מבחי' החכמה שבחורה להיות מסתעפים מזה המוחין למדות להיות התחלקות מ"ע ול"ת ולבא לבחי' המעשה ממש תפילין גשמי וכו'. וזהו לבני' שהן בנח' נה"י דז"א כי ז"א נק' ישראל וכו"ה דז"א נק' בני ישראל [ועמ"ש בד"ה ואלה שמות בני' הבאים מלרימה כו'] לאמר פי' ממש יתפשט עוד בכני' הנק' נוק' דז"א כידוע. [וזהו שרש ענין ועשייתם אותם חס כתיב שהאדם הוא העושה את החורה דהיינו שהוא הגורם המשכה זו שיומשך אור א"ס בחכמה דהיינו וידבר ה' אל משה כו' ושיומשך מהחכמה אל בני' נו"ה כו' אשר כ"ז הוא ע"י והצבת בכל לבצך כו' חס ישים אליו לבו. רוח אמשך רוח ואייתי רוח וכמ"ש מזה בד"ה בכ"ה בכסליו גבי דם התמיד קודם להטבת שתי נרות וסד"ה מזוזה מימין כו']. ועד"ז יובן ג"כ פי' ענין השמים כסאי פי' שמים היינו מאש ומים (והיינו כמארז"ל נעל אש ומים ופתחן זכ"ז ומהם נעשו שמים). ועיקרו חיבת מים והשין מתיבת אש הוא טפל להיות כי עיקר החורה שנלכשה בז"א הוא מבחי' החסדים והן המ"ע והגבורות דל"ת מעורבים בחסדים הללו [כי גם הן אינן אלא לחועלת גילוי אור החסדים שע"י מ"ע ולא שהן בנח' גבורות ממש כו' וכמ"ש צמ"ח)]. ופי' השמים כסאי היינו שתשכ"כ דנקראת שמים מאש ומים היא נק' כסאי. והטעם לזה יובן תחלה עד"מ בישיבה של אדם התחתון על הכסא דלנו רוחים בזה כמה מדרגות ירידה. הא' מה שנכפף קומתו לישיב על הכסא שהושפל בזה חב"ד שבראשו למטה כו'. והב' גם כאשר כבר ישב הגה איננו יושב עליה ממש רק בנח' נה"י שבו שהן תרין שוקין וכו' ולא בחג"ת שבו שהרי

מדבר

וספר וסיפור שהם חז"ד וכמשנ"ת בסדור ע"פ השמים מספרים כו'. ועיין מענין מוחין דיניקה ומוחין דגדלות בד"ה ביאור ע"פ משה ידבר כו' יעו"ש. ובסדור ע"פ השמים מספרים. ועפ"י יוצן שע"י עסק החורה הנק' ספר וע"י תשבע"פ שהיא נק' דברי סופרים בחי' סופר שלמעלה מבחי' ספר כמ"ס בד"ה ולא אזה צפ' תלא ובד"ה שחורה חני וגאולה עי"י ממשיכים מוחין דגדלות לז"א. מלמעלה מבחי' נה"י דאזא רק שעוזרים דרך נה"י. וזהו ג"כ ענין השמים כסא' כו' שנמשך על זה מבחי' ועתיק יומין יתיב כמ"ס בגמרא פ"ב דחגיגה דף י"ד ע"א. וזהו מספרים כבוד אל. כבוד הוא ל"ב נתיבות החכמה כו'. וזהו לכבודו ולעשות בהם רלונו כו'. ועמ"ש בלק"ת בד"ה האזינו השמים דרוש השני צפי' העידותי ככם היום את השמים ואת הארץ:

קיצור. וברבות להשמים כסא' והשמים מספרים ענין א' והיינו שמאירים מבחי' סופר ספר וסיפור ע"י עסק החורה שנקרא ספר וערבים עלי דברי סופרים. והיינו המשכת מוחין דגדלות לז"א. וזהו וע"י יתיב. עכ"ה:

(ב). **והנה** ארו"ל בספרי ע"פ והיו הדברים האלה לפי שנא' והבנת את ה' חלקיך חינו יודע כיצד לאהוב ת"ל והיו הדברים האלה תן הדברים האלה על לבבך מתוך כך אתה מכיר את מי שאמר והי' העולם ומדבק בדרכיו. הוצא בילקוט פ' ואזחנן רמז תתל"ט. להבין זה איך ע"י והיו הדברים האלה כו' אתה מכיר את מי שאמר והי' העולם אך הענין דהנה איתא במדרש תלים ע"פ השמים מספרים כבוד אל משל למלך שהיו לו מדינות הרבה והיתה כל אחת ואחת אומרת כך וכך זהב יש למלך כך וכך אצנים עובות ועבדים ושפחות יש למלך והיה שם פקח אחד אמר להן מנין אתם יודעים ואתם רחוקים ממנו אלא מדינה שהוא דר בה היא נאה לומר עשרו ושצחו של מלך שהיא יודעת כבודו. כך אמר דוד כל הארץ וכל אשר יש בה אינן יכולים לומר שצחו של הקב"ה ומי יוכל לומר השמים מספרים כבוד אל ואימתי הכל מקלסין אותו כשירוש קרנם של ישראל שנאמר הללו את ה' מן השמים כו' הללו את ה' מן הארץ כו' ואימתי וירם קרן לעמו עכ"ל. ויש לפרש כי הנה מבואר בד"ה והי' מדי חדש ענין שרפים ואופנים הוא ע"ד בן כרך שראה את המלך וכן כפר שראה את המלך כי שרפים הם בעולם הבריאה ששם מאיר בינה דלמי' וחז"ל הם תרין ריעין ע"כ משיגים בחי' קדוש איך שהוא מובדל כו'. ולא כמו הגשמה שמחיה

מדבר זר. וכמו משלי שלמה שהמשיל ד"ת באמרו ראה חיים עם אשה אשר אהבת וכדומה. ועכ"י אחרי שיבין כל דברי המשל היעב יוצן הנמשל כעוב טעם ודעת מה שא"ל להבין בלתי המשל שהרי כל ענין המשל הוא כדאי שיוצן גם שכל העמוק עמוק מאד ג"כ כמו שכל הגלוי כו'. ועד"י יוצן בבחי' החו' טעם היותה בחי' אור כמ"ס ותורה אור. עכ"י הנה גשם דבר ההלכות וכל הדברים אשר נלטינו בחו' נתלכשו בדברים גשמי' וה"י כמו המשל שהוא מדבר זר ובו מלוצם שכל עמוק. רק שגשם דבר ההלכה שבו' ה"י עלמו ג"כ מכוון עמוק שהוא בירור דברים שבנוגה. או הפרדת הסכסוכי' והפירושים שבין אדם לחבירו כו'. משא"כ משלים סתם ה"ה דברים פשוטים לגמרי כו'. ואמנם גם דברים הגשמי' שבו' ה"ה רק כמו המשל בדבר זר שהמשל מכסה על הנמשל עד שיבוא על אמיתתן ואז יהיה מובנים הנמשל כו' ומה גם כי לא כל אדם זוכה לזה שיש כו"כ שלומדי' דברי תורה ואינם מבינים כ"א פשט דבר ההלכה ולא הנמשל הגנוז בה. וכ"ש בחי' אור הגנוז שבה שהוא בחי' אור תורה ויש בחי' על תורה כמ"ס מזה צמ"א בענין מארו"ל כל המשתמש באור תורה. וזילקוט של תורה. וע' בסש"ב פל"י. וגמלא מוצן מה שהחו' נק' כסא לשון מכסה כי פשט הדברים מכסים על הגנוז בה. ועו"ל שנק' משל הקדמוני לפי שגם התורה כמו שהיא ברוחנית עד"מ כמו מה שלומדי' בג"ע כו' ה"ה רק בחי' משל להבין בחי' אור ח"ס קדמונו של עולם כו'. כמ"ס מזה צמ"א. ע' בד"ה אם כסף תלוה. וגמלא שגם מזה יוצן מה שנק' כסא שמכסה כו' עד שנק' רק בשם משל כו'). [ועמ"ש מזה בביאור על פ' תורה אור]:

קיצור. ענין וידבר ה' עלמות אור ח"ס אל משה יסוד אבא דבר אל בני נז"ה לאמר מ'. וזהו השמים ז"א תורה כי מ"ע ה"ח ול"ת ה"ג הן כסא לחכמה שנה"י דאבא מתלבשים בז"א. וזהו כ"ד ספרי דאורייתא כד מים החכמה:

הג"ה. והנה ברבות בא ר"פ י"ז הה"ד כל פעל ה' למענהו כו' לכבודו ולעשות בהם רלונו כו' שנא' כה אמר ה' השמים כסא' ואומר השמים מספרים כבוד אל ובזח"ב תרומה קל"ו ב' מאן שמים כו' ובמק"מ היינו ז"א שביום השבת מאירים בו מוחין דגדלות מאו"א. משא"כ בחול מאיר רק מוחין דיניקה. וזהו מספרים לשון בהירות כמראה אבן ספיר. וגם מספרים שמאיר בו מבחי' סופר

11/08/2018 11:08:00

שמחיה את הגוף כו'. משח"כ האופנים שהם בעשייה
 חין משיגים זהו רק ששומעים ק' מהשרפים. וזהו
 כענין בן כפר כו' ועמ"ש מזה ד"ה רפאני הוי' וארפא.
 והנה זהו דרך פרט צבי"ע עלמן. חכן בחמת כללות
 צי"ע נקרא ומשם יפרד. חבל צל"י מאיר חו"צ ממש.
 ונהר יולא כו' שלמעלה מבחי' ומשם יפרד. ע"כ
 השמים שהוא ז"ל דל"י נקרא מדינה שהוא דר זה
 כי חור ח"ס שורה בחכמה. ובצל"י מאיר חכמה.
 ומבואר במ"א שחכ' מאיר חור ח"ס ממש בחי'
 שלמעלה מסדר ההשתל' כמ"ש במ"א והגדת לבנך.
 ובד"ה חלה פקודי המשכן בענין משכן העדות.
 ומבואר במ"א שענין המשכת המוחין למעלה הוא
 הבחינה שבהם ועל ידם הוא השגת המדות מבחי'
 חור ח"ס וכנודע מענין ההפרש בין נביא ובין חכם
 שהחכם משיג רק ידיעת המליחות והנביא הוא משיג
 המדות. והנה מצויה נביאים וכ"ש חכמה כו'. ע"כ
 השמים דוקא יוכלו לספר כבוד אל. וגם דרך כלל
 צל"י ג"כ יש חבי"ע. וכמו שגבוה מעלת השרפים
 על האופנים צבי"ע כנ"ל. כך גם צל"י הנה החכ'
 מאין תמלא ח"כ היא עכ"פ בריאה שצל"י וגם נקרא
 ח"י שצל"י ע"כ היא דוקא יכולה לספר כו' והיינו
 בחי' סופר חיה סופר כו' ובמא"א אות ש' שרפים
 כנוי לאו"א וזהו עומדים ממעל לאו"א ע"ש. והיינו כי
 או"א בריאה שצל"י כו' וצו"א דל"י מאיר חכמה
 כנ"ל בענין מוחין דגדלות ז"א. ועוד זאת כי גם
 צו"א עלמו הרי מעלת קו' האמצעי תפארת שטולה עד
 הכתר ונקרא צריח התיכון כו' ובו מאיר הקו מאור
 ח"ס וכנז' צצה"ז פ' חיי ע"פ המאמר שם דקכ"ג
 קוצ"ה דאחכיליל מאתר עילאה סדכ"ס וכמ"ש הרמ"ז
 ר"פ תשא בענין העשיר דא עמודא דאמצעייתא וצצה"ז
 שם. ועמ"ש סד"ה וידעת היום בענין והנורא אל
 עליון כו' ומ"ש בסדור שער המועדים ע"פ המאמר
 פ' אמור ז"ד בענין שצת שנקרא ברא פנימי ז"א כו'
 ע"ש. ומ"ש צביאור ע"פ ונקדשתי ע"פ המאמר פ'
 אמור ז"ג ח' בענין הקדוש הראשון דג"פ קדוש דאסתלק
 ו' רזא דשמים עילאין לעילא כו' נהיר ההוא קדש
 בהו כו' היינו עליית ז"א ומעורר יחוד או"א היינו
 המשכה חדשה מאור ח"ס וזהו ענין קדש שלמעלה
 מבחי' קדוש כו'. ולכן השמים מספרים כבוד אל.
 כי הנסתרות לה' חלקינו חינוך י"ה ובחי' כתר נקרא
 סדכ"ס ועיין מענין זה בענין משכן העדות. ובחי' כ
 עדות לישראל כי תפארת עולה כו' כנ"ל. חבל הארץ
 וכל אשר בה היינו צי"ע חינוך יכולים לומר שצחו.
 ועמ"ש כה"ג בסידור ע"פ הדר כבוד הודך ודברי

נפלאותיך חשיחה ועוזו נוראותיך יאמרו וגדולתך אספרנה
 ע"ש. ועד"ז יוצן כאן כי הארץ היא בחי' שפלה שבד"י
 וכמו דומם ועפר שהוא פחות מלקבל השכל. כך עד"מ
 בחי' צי"ע נקרא ומן העפר אשר יהי' בקרקע המשכן
 כמ"ש דד"ה ועתה יגדל נא. שכל השגתם חסוד
 כעשיי' גשמיות. כי השכל הוא בעל גבול. ואין לו
 שום השגה בבחי' בלתי בעל גבול. ע"כ נקרא דומם.
 משח"כ חכ' דל"י שיש בה בחי' חין סוף שהחכמה
 היא עד"מ חכ' דל"ס והגם שאור ח"ס צ"ה הוא
 למעלה מעלה גם מהח' דל"י. ומרומם למעלה
 מגדר חכמה. כמו שהאצן הוא פחות מלקבל החכמה.
 כך עד"מ. להפך הוא ית' מרומם מגדר ומדות חכמה.
 מ"מ כיון שהחכ' דל"י נקרא חכם דל"ס. וזהו
 חכים ולאו בחכ' ידיעא ע"כ שייך לומר השמים
 מספרים כבוד אל שעי' חכמה זו יושג חין הוא ית'
 מרומם לחין קץ גם מבחי' החכ' וכולא קמי' כלל
 חשיב. וגם כנ"ל שעי' המוחין נמשך השגת המדות
 צהאור ועמ"ש סד"ה וחלה שמות צכ"י דד"ה ושרש
 הדברים ומ"ש דד"ה כי תשמע בקול בענין מפתחות
 החילוניות ומפתחות הפנימיות. ומ"ש במ"א בענין כי
 אל דעות ממעלמ"ע הוא יש מאין וזהו ההשגה
 שצבי"ע. משח"כ מלמעלה למטה דכולא קמי' כלל
 חשיב ממש. וזהו הגילוי בחכמה ולכן נקרא החכ'
 חמת כמ"ש צסש"צ פל"ה צהג"ה. וזהו ענין השמים
 מספרים כבוד אל ועמ"ש דד"ה שובה ישראל. דרוש
 הראשון פ"א צפי' כי הוי' הוא האלקים בשמים ממעל
 כו' ע"ש. ומ"ש לקמן צסמוך דד"ה כי כאשר השמים
 החדשים. ומ"ש דד"ה האזינו השמים. דרוש הראשון.
 ומ"ש בענין שאו לגלגלתם כו' מנן עשרים שנה שאו
 גילוי מוחין דאבא יוכל להיות ההעלאה לבחי' גלגלתא
 כתר וכמ"ש בענין ומשה נגש אל הערפל. וכה"ג
 ארז"ל בענין שלמה שאמר הכל הצלים הכל הצל אלו
 אחר אמר כן הכל הצל הייתי אומר זה לא היו לו
 שני פרעות מימיו אומר הכל הצל. חבל שלמה
 שכתוב בו ויתן את הכסף כחבנים לזה נאה לומר
 הכל הצל כו' שאעפ"כ הכל הצל. וכמו"כ מה שצי"ע
 בעלי גבול יספרו שצחו של הקצ"ה מה שיאמרו שהבעל
 גבול חין ערוך חליו חין זה שצח כלל חלא חכ' דל"י
 שהיא חכ' דל"ס ובבחי' זו יושג ג"כ חין ערוך
 חליו ית' כלל שגם החכ' עם רוב מעלתה היא כעשיי'
 גשמיות לזה נאה לומר עשרו של מלך מלכי המלכים
 הקצ"ה. והנה התורה היא מבחי' שמים ממש
 מי עלה שמים וירד. ועיין רבות פ' וארא פי"ב ע"פ
 כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ. כי התורה
 היא

היא נמשכה מח"ע וירדה בארץ . ונקרא ממנו מדינה שהוא דר צה כי אורייתא היא היכלא עילאה דקוב"ה . פי' כי יש עולמות שאין דר צה כ"א לפרקים נמשך בהם הגילוי . וזהו ענין רוכב על כרוז קל שלו ושאת בח"י אלף עולמות כו' . פי' שאט דרך העברה בעלמא כו' . משא"כ התורה דמחוי"ב נפקת נקרא היכלא עילאה שהוא ית' דר צו תמיד . ועיין מזה בסידור בד"ה להבין פ' ראשונה דק"ש שמע ישראל כו' . ואפ"ל כי ח"י אלף עולמות הם צ' עתי"ן דמע"ע ושארשו מע"ס דז"א כזו' בת"א פ' יתרו בד"ה אלפי שנתן . וא"כ הם היכלות דזו"ג ולכן אין אור ח"ס מאיר בהם תמיד כמו בהיכלות דאו"א שנקרא היכלא עילאה דקוב"ה ששם מאיר תמיד כו' כי ג"ד גבוה הרבה מז"ת כמ"ש במ"א בד"ה כי שאל נא לימים ראשונים למן היום כו' . ולכן ע"י התורה שניתנה לנו ארז"ל שע"י והיו הדברים האלה אשר אנכי מלוך היום על לבבך מתוך כך אתה מכיר את מי שאמר והי' העולם שסרי זהו ענין מדינה שהוא דר צה כו' . ועמ"ש מענין והיו הדברים האלה בד"ה כי ביום הזה יכפר דרוש השני . ועי"ז לע"ל יהי' גילוי זה למטה בארץ . וזהו חני אענה את השמים והם יענו את הארץ . ועי"ז השמים כסאי . פי' כסא מורה על הגדולה כמו שאמר פרעה ליוסף רק הכסא אגדל ממך . וצדקות מקץ פ"ז אמרו שכמו"כ למעלה עי"ז והיית רק למעלה . דפי' רק היינו ענין גדולתי למעלה מגדולתכם כו' . ובמ"א נת' כי חלק הוי' עמו ע"כ משיגים איך שגדול הוי' ומכולל מאד ומ"מ גדולתי למעלה זהו בחי' ולגדולתו אין חקר בחי' כתר ישת חשך סתרו שאין משם שום השגה אף לא דוגמת מאור ואור כו' שזהו נמשך רק מבחי' שמש הוי' שהוא בחי' המאיר בחכמה כו' . והמורה על גדולה זו דבחי' כתר זהו ענין הכסא כמ"ש רק הכסא אגדל כנ"ל וכענין אגוסטוס יושב כו' גדולתי למעלה מגדולתכם . כי גדולתכם ע"ד הגדיל הוי' לעשות עם אלה והיינו משם הוי' אכן ולגדולתו כתר אין חקר . וזהו ענין השמים כסאי . כי ז"א הוא בחי' כסא לא"א . וזהו ענין ועתיק יומין יתיב כו' . וכסא זו זהו ענין התורה כו' שהוא כסא לבחי' ולגדולתו אין חקר וכנ"ל . ועכ"ז כסא נמשך ויושב עליו רק בחי' אחוריים כו' כי בתורה מאיר רצון העליון שהוא עדיין בחי' אחור לגבי שעשוע המלך כו' :

כפר . וכן בא"י או"א נקרא שרפיס . גם אור ח"ס שורה בחכמה בחי' שלמעלה מהשתל' . גם ז"א תפארת בריח התיכון עולה עד הכתר קדוש ו' העולה בבחי' קדש . ולכן נאה לומר עשרו השמים מספרים משא"כ ב"ע ארץ עפר דומם פחות מלקבל החכמה . ואין השגתם מגעת רק בבחי' מלכות כמ"ש בד"ה רני ושמחי דרוש השני בפי' ולדקתך ירננו כו' . אבל חז"י חכ' דח"ס . אלא שא"ס מרומם מבחי' חכ' מ"מ החכמה כח מ"ה השגת הציטול . מפתחות הפנימית ונק' משל הקדמוני כמ"ש ע"פ ויוזם אל בני' ובד"ה לבסומי צפוריא דרוש השני . ומשה נגש . מבין עשרים שנה . וזהו מדינה זו נאה לומר עשרו של מלך מל' דח"ס . כמו שלמה שנאמר בו ויתן את הכסף כאבנים לזה נאה לומר הכל הבלים . והנה התורה היא מבחי' שמים . ונק' מדינה שהוא דר צה אורייתא היכלא עילאה דקוב"ה . היכלות דאו"א . משא"כ ח"י אלף עולמות היכלות דזו"ג שאט צפון דרך העברה . ע"כ ע"י התורה יוכל האדם לצוה לבחי' השמים מספרים . דהיינו כמארז"ל ע"פ והיו הדברים האלה כו' מתוך כך אתה מכיר את מי שאמר והי' העולם . וזהו השמים כסאי . הכסא אגדל . גדולתי למעלה מגדולתכם . והמורה על הגדולה זהו הכסא בחי' תורה וע"י יתיב . גילוי רצון העליון נק' אחוריים לגבי פנימיות והוא עוגג העליון . עכ"ה .

ג והארץ הדוס רגלי . רגל הוא כנס"י ויש מעלה יתירה צרגל מה שאין צראש סהרגלים הם המהלכים כו' נעוץ סופן כו' ולכן ישראל נק' לי ראש (שבבחי' זו הרגל היא ראש וכשם שהראש פועל פעולתה צרגל ליישר הילוכה או לכונן הילוך צרגל שתלך ותרקד לפי הזמר שמוזמרים . בן הרגל צמה שהוא ראש דהיינו צהילוכה ה"ה נושא את הראש וכל הגוף למקום אשר בעצמם אינם יכולים לבוא . ונמצא כי בעצם הילוך צרגל היא ראש גמורה נגד כל האזרים כו' . ולכן ישראל שנק' צנים למקום . וצרא כרעא דאצוה . ה"ה כצ"י לי בחי' ראש) . [הג"ה . עמ"ש בד"ה חני דפי' ליצית בענין צשעה שישראל חומרים אישר"מ כו' . ומ"ש סד"ה קול דודי בענין ומקפץ על הצבעות . עכ"ה] . ולהיות הדוס לבחי' רגל להצביהם זהו ע"י והארץ שהם מלוא מעשיות וה"ע ולדקה תרומם גוי כו' [הג"ה . שיהיו בבחי' כי מי גוי גדול כו' . עכ"ה] . (וע' צפ' שלח בד"ה צפ' נסכים ס"ס צ' . בענין ישוב המד"ר שא' אשר לו גוי קרוב אין כתי' כאן דכתי' לבני' עם קרובו

קיצור . מדינה שהוא דר צה היא נאה לומר עשרו . שרפיס ואופניים כמו בן כרך ובן

דלית

מכמו שהן בעצם בתחלה כו'. והב' כאשר הן באין בתוספת דסיינו שנמשך להן בחי' גילוי אור מהמאלי' בצחי' תוס' וריבוי אור יתר על המידה מכמו שהן מתחלת אלילותן מן המאלי' כו'. ותוס' וריבוי הזה הגם אינו בא רק מסיבת המעשה התחתונים בהעלאת מ"ג כו'. [וע"ש בפע"ח בהקדמה דבחי' זו זה הנק' בשם יהוד וזיווג ר"ל המתקת הגבורות בחסדים והמשכת והשפעת הדעת באלקות. וזה ומלאה הארץ דעה את ה' וגמטך מבחי' והאדם ידע את חוה אדם זהו תשכ"ב ידע את חוה היא תשכע"פ. ור"ל ההשפעה נוח' עילאה בחכ' תתאה. והגם בחי' היחוד הג"ל נק' הילוך כמ"ש במאור"א חות ה' סעי' י"ד. וזה ענין מעלת הרגל שבה ועל ידה דוקא הוא ענין ההילוך דהיינו ע"י הצירורים שמלמטה ממשיכים בחי' והתלכתי בתוככם שהוא תוספת וריבוי האור מסוכ"ע בממכ"ע ע"ד אני אענה את השמים והם יענו את הארץ כדפי' בזח"ב יתרו דפ"ה סע"ב. עכ"ה].

משח"כ מדרגת עלמותם כמו שהן ח"ל למעשה התחתוני' חלה בתמידי' יבוא להן שפעם ממילא כג"ל בשביל קיום העולמות כו' והגם ענין הצירור הג"ל עד"מ מאור השכל בכלי הראש שניתוסף ונתרבה כו' ה"ז בחי' תוס' וריבוי אור הג"ל שאינו בא חלה ע"י מעשה התחתונים. והוא ע"י בחי' הצירורי' דרפ"ח ילולין כו' שנק' העלאת מ"ן כידוע וה"ז כמשל הג"ל ברפואה שעושין לרגל כדי שירפא כל הראש שע"י ניתוסף האור כו' ונק' צירור המוחין כו'. וזהו כל עיקר טעם ענין הידוע דבאתעדל"ת נעשה אתעדל"ע דלכא' אינו מובן איך יתכן שהצברתי' בע"ג שאין להם ערך כלל עם הצורה כידוע שיהי' זה ביכולתם לעורר אתעדל"ע שבבחי' האלי' דהיינו להיות תוספת האורות בכלים כג"ל. אך הענין הוא מפני ההתכללות דנעוץ סופן בתחלתן ותחב"ס ויש צרבל מה שבראש עד שהראש ירפא ברפואת הרגל כג"ל. וא"כ ע"י הצירור דמעשה התחתוני' יכול להיות ג"כ למעלה בחי' תוספת האורות בכלים כמו תוספת המוחין בראש שזהו הנק' אתעדל"ע [ובחי' זו נק' רפואה כי כנס"י היא בחי' חולת אהבה ועז"כ סמכוני באשישות כמ"ש בפ' יתרו צד"ה משה ידבר. ועיין בזוהר פ' נח דס"ו ע"ב צפ"ה הפסוק וירפא את מזבח ה' ההרוס עכ"ה]. וזהו שאנו אומרים ברוך אתה הוי'. פי' ברוך שיומשך האור בכלי' בבחי' תוס' צרפה וריבוי אור כג"ל להיות יליאת העולם לגילוי באתה ביתר שאת וכג"ל וזהו העלאת מ"ג ומעטס הג"ל. וזהו שרש ענין והארץ הדוס רגלי כו' דהגם כג"י נקרא רגל

קרובו. חלה דכאן נאמר על ש' הוי' והתם על ש' חלקים ושם בסוף ההג"ה שזהו ע"י התורה שאם יהיו ד"ת קרובים לכס אף אני קורא אתכם קרובים שגא' לצנ"י עם קרובו. והענין הוא דבמ"ת כתי' קול גדול ולא יסף. ותרגום. ולא פסק. ועי"ז נעשו צנ"י ג"כ גדול שהאיר גם מבחי' גדול ה'. והיינו ע"י שפצ"פ דיבר ה' עמכם שנת' פירושו במ"א שעי' שדבר הוי' עמכם במ"ת חכמי הוי' חלקיך שנמשך מבחי' חכמי מי שאכני להיות שהוי' יהי' בבחי' חלקיך. חלק' שלך. ועי"ז נעשה ה' עמכם שהאיר בכא"א בחי' ש' הוי' כי דבורו של הקב"ה חשיב מעשה כו'. ולכן כמו בשם הוי' דכתי' כי גדול ה' מכל האלקים וכתיב ג"כ כמ"פ גדול הוי'. כן ע"י ש' הוי' שבכא"א מיישראל עי"ז הוא גדול ונק' עם קרובו של ש' הוי'. והיינו ע"י שד"ת קרובים אליך. ועי"ז קרוב הדבר אליך. פי' דבר הוא בחי' מל' כמ"ש כאשר דבר מלך שלטון שהוא בחי' שם חלקי' ה"ה קרוב אליך. וכמ"ש ומי גוי גדול היינו שמאיר בהם ע"י הקול גדול בחי' גדול הוי'. שע"י אשר לו חלקים כצ"י קרובים אליו כו'). וביאור הענין יובן ע"פ הקדמה אחת והוא כמה שנעוץ תחב"ס וסופן בתחלתן כו'. דהגם אנו רואים למטה בראש התחתון ענין זה דנעוץ סופן בתחלתן ותחב"ס להיות כי הרגל מעמיד את הראש וגם ע"י סם רפואה ידוע שעושין לרגל כדי שירפא דוקא הראש מפני שיש להן שייכות וקשר וחיבור בגידים זע"ז כו'. והגם מה שמתרפא הראש ע"י רפואת הרגל הענין הוא דניתוסף ונתרבה אור השכל להיות משכנו ביתר שאת בכלי המוח כי בתחלה שהי' אחיה קלקול בכלי המוח עד שמפני זה הי' גרעון אור השכל שלא האיר כ"כ במוח לפי שהכלי מונע את האור כשאין הכלי זך וצהיר כל לרכו כידוע מפני שאז לא יוכל לקבל האור צבי טוב וכשניתקן הכלי ממילא יתיישב בו חלקי האור צבי טוב. ומה שהארת אור השכל מאיר בכלי המוח צבי טוב נק' בשם צירור המוחין לפי שהראש הוא כלי המוחין והמוחין כאשר מתבררים להאיר בהמוח בתוס' וריבוי אור זה נק' בשם צירור כו'. והמשל מזה יובן למעלה בהיות ידוע שהשתל' למעלה באל"י הוא בבחי' אורות וכלים כמו אור החכמה הוא בכלי וכן אור החסד כו'. והגם מבואר בפע"ח בהקדמה שיש ב' מדרגות צי"ס דאל"י. הא' כמו שהן מתחלת אלילותן מהמאלי' בא"כ שנמשך להן מן המאלי' המשכה תמידי' לצורך קיומן העלמי ומה שיסתעף מהן בעולמות כדי סיפוקם בצמחם בלתי תוס' וריבוי

רגל כנ"ל משום דברא כרעא לחצוה כו'. והנה מפני שנתון תחלתן בסופן דהיינו הראש ברגל כנ"ל ע"כ"ש ביכולת כנ"י באחעדל"ת שלהם לגרום למעלה בחי' אחעדל"ע שבראש ומוחין דהיינו להיות בחי' הוספת וריבוי האור בכלי. אך ל"ל והארץ הדוס רגלי. היינו ש"ל בחי' שרפרף שנק' הדוס להדים ולהגביה בחי' הרגל הנ"ל. וזהו ענין אחר והוא משום דגם שנתון תחלתן בסופן. אצל מ"מ בחי' הרגל ירד ונשתלשל מאד צירידות המדרגות למטה מטה כמשל מי שיושב על הכסא שרגליו יורדים ונשפלים למטה ביותר ויוכלו מחמת זה להתחלש כחם כו' וצריך שיגביהו אותם דהיינו לסעדס ולחמכס בשרפרף קטן כנ"ל. כך הגמשל למעלה דכמו שירדה כנ"י למטה בגופים גשמי' כו'. כך בחי' מל' דלגי' למעלה יורדת למטה צב"ע להחיות רוח שפלים כו' צירידת המדרגות מאד עד להחיות ג"כ שרים דנוגה דעשיי' ויוכל להיות שם יניקת הקליפות ביותר וכמ"ש רגליה יורדות כו' [ועיין מזה בזח"צ פקודי דרמ"א ע"א] שלכן צריך להרגלים העלאה והגבהה למעלה באיזה סעד צכדי שלא ירדו בחי' הרגלים למטה כ"כ. וזהו ענין השרפרף הנק' הדוס רגלי כו' והוא בחי' תושבתי' שנק' ארץ מטעם המצואר צביאור הראשון וגם ע"י מלות מעשיות כמ"ש שם הטעם [ועי"ז נעשה עליית כנ"י למעלה מעלה ולדקה תרומם גוי שיחי' הרגל צבחי' ראש מלמטה למעלה כו']. [הג"ה]. וכענין שלש רגלים תחוג לי כו' צנהר יעצרו ברגל כו' למעלה מבחי' ונהר יולא מעדן כו'. וזהו ענין מהלכים צ בחי' הילוך. הא' מלמעלמ"ט ע"י הרגל נמשך הוס' אור צמוחין והן נמשכים ומתגלים מלמעלה למטה כו' כנ"ל. הב' שמלמטה למעלה הרי הרגל צבחי' ראש כו' וכמ"ש צאג"ה צד"ה חיבו וחיוהי וגם הקו מאור א"ס המסתיים ברגלי א"ק מאיר מלמטה למעלה צבחי' אור חוזר. עכ"ה]. וצזה יובן מ"ש צישעי' סי' כ"ח י"ג אס תשיב משבת רגלך [עשות חפניך ציום קדשי וגו']. שבת קי"ח צ' קי"ג א' קי"ט א' ק"א א'. פסחים ס"ח צ'. צינה ל"ד צ'. ובמל"ד פי' דהיינו שלא ילא חוץ לחחוס. והענין] דמצואר בלק"ת מהארז"ל פ' בשלח צטעם תחוס שבת אלפים אמה [שחם המקום פנוי שבין הסע"א וצין נהי"מ דעשיי'. היינו כי בשבת נהי"מ דעשיי' נפרדים מן הקליפות ועולים למעלה צחג"ת. משא"כ צחול רגליה יורדות שנהי"מ דעשיי' מתקרב למקום הקליפות כו' וכאשר עולים נהי"מ בשבת ומתרחקת מהקליפה נשאר חלל ומק"פ ציניהם וצין הקליפה אלפיים אמה כו' והעושה מלאכה בשבת

גורם הכנסת הקליפה למקום החלל ונדצקים צקדושה כמו צחול וזהו ענין מחללי' כו' ע"ש. ועיין מענין מחלליה צזח"א ד' ו' תחלת ע"א]. ועל אותו בחי' החלל הוצהרו צני"י שלא ילאו צו צרגלם חלא יאספו את רגלם לתוך התחוס דקדושה וכמ"ש אל ילא איש ממקומו כו' וגם למעלה בחי' נהי"מ נק' רגליך וע"ז אמר אס תשיב משבת רגליך שצריך לאסוף בחי' נהי"מ דקדושה להגביהם כלפי מעלה בשבת ולא ירדו כ"כ למטה צבחי' חלל דקליפה לגרום להם ג"כ שפע המוחין דשבת כו' [וע' מענין אל ילא איש ממקומו צזח"צ בשלח דס"ג סע"צ וצפ' ויקהל דר"ז ע"א דהא מיניה לצר אחר דחלהי' אחרים חיבו כו' ממקומו דא צבוד דלחתא ושם פי' דאלפים אמה הם נגד שהמל' הנק' מקום צנינה משני בחי' חו"ג ושרשם מחו"צ הנק' אאלפך חכ' וצינה. שמחו"צ חין להם יניקה כו']. ומזה יובן ג"כ דרך כלל על כל פגם וחסרון שנעשה ע"י כל ל"ת כמו לאו דכלאים לא תלבש שטטנו כו' וכיוצא שעי"ז גורם ירידת שפע הקדושה להיות משכנה צבחי' החלל והפגם דסע"א וכמ"ש ולא תחללו כו' וכמ"ש זה הענין צמ"א. והוא ע"ד ענין הנ"ל צירידת בחי' הרגל למטה כו'. [ומזה יובן ענין והארץ הדוס רגלי שעי' קיום המלות גורמים הגבהה בחי' רגלי שהם נהי"מ דקדושה שיהיו נפרדים מהקליפות ויתעלו למעלה. וזהו ולדקה תרומם גוי. דפי' גוי היינו שיגביה נהי"מ המרומזי' באות ג' דגוי שיחללו צחג"ת בחי' וח"ו כו' והיינו ע"י לדקה. שפי' בלק"ת מהארז"ל צישעי' שם שרגל הקוף מורה על רגליה יורדות מוח. וכשנפרד הרגל מהקליפות נעשה מזה ה' וזה מרומז בצדקה שיש צה קוף הא כו'. וידוע שכל המלות נק' צשם לדקה וכמ"ש ולדקה תחי' לנו כי נשמור לעשות את כל מלות ה' כו'. היינו כי ע"י קיום המלות נעשה בחי' עליות נהי"מ שיחפרדו מהסע"א וחזי יעלו למעלה. ועי"ז גורם עליות כל העולמות למעלה מעלה כמצואר מענין עליות דשבת שהתחלה עליות נהי"מ דעשיי' וזה גורם גם עליות כח"צ דלגי' למעלה כו' כמצואר צד"ה את שבתותי תשמורו. הרי שהרגל מגביה את הראש א"כ הראש מקבל מהרגל. וכ"ז ע"י והארץ הדוס רגלי שהוא מעשה המלות ותשבתי' הנקראי' ארץ שהם בחי' הדוס להגביה הרגל ע"ד אס תשיב משבת רגלך כו' ועי"ז וקראת לשבת ענג כו' המשכת וגילוי ענג העליון:

קיצור. ענין והארץ מלות הדוס להגביה כנ"י הנק' רגל

אחר כו'. ויוצן זה בהקדים ענין א' והוא בענין
התכו ותיקון. דהנה ידוע שבעולם התכו היו האורות
בלתי כלולים זה בזה אלא היו הו' נקודות זה תחת
זה וז"ש וימלך תחתיו כמ"ש בע"ח כו'. וביאור
הדברים ידוע דהיינו מפני שהי' ההשתלשלו' בדרך
עו"ע ואע"פ שהעלול לרך לעילתו. אבל העילה ח"י
לעלול היינו כלל וע"כ נק' זח"י שהרי אין העליון
כלול מן התחתון כלל כמו כאשר נמשך אור החכ'
מאור הכתר אע"פ שהחכ' מקבלת שפעה מאור הכתר
בתמידות. אבל אור הכתר אינו מקבל כלל בשום
פעם מאור החכ' העלול ממנו כו'. וגמלא אין
הכתר כלול מן החכמה כלל וגם החכ' אינה כלולה
מן הכתר רק כמה שמקבלת ממנו שפעה. אבל היא
נפרדת לדבר מהות בפ"ע אחרי קבלתה. והוא פי'
זח"י [היו ענפין מתפרדין ומחמת זה הי' שבה"כ.
ובעולם התיקון נעשו בחי' פרלופים היינו עד"מ לומר
אדם שהראש מלמד להרגל ומקבל ממנו. ועמ"ש
מענין תכו ותיקון בפ' שמות דד"ה מי שם פה
לאדם. ומ"ש במ"א בביאור ע"פ לרוקע הארץ על
המים. וביאור ע"פ והניף הכהן אותם על לחם
הצבאים בלק"ח פ' אמור. ומ"ש ע"פ מבלי אשר לא
ימלא האדם את המעשה אשר עשה אלקי' מראש עד
סוף]. והנה השבירה הי' בצחי' הכלים דתכו דוקא
ולא באורות כידוע דז' נקודות דתכו נסתלקו והכלים
שלהם נשברו ונפלו למטה בעולם הבריאה כו'
[ועמ"ש מזה בלק"ח בביאור ע"פ ראשי המעות] ולכך
נק' בשם שבירת הכלים דוקא וידוע דבחי' הכלים
דתכו היו סיבת שבירתן מפני ריבוי האור ומיעוט
הכלים והוא הי' כל עיקר ענין התיקון להיות ריבוי
הכלים ומיעוט האור דהיינו שיהיו הכלים רחבים
ביותר מכפי ערך האור שבהן [ועמ"ש מזה בביאור ע"פ
החלו מאחכם. והנה הכלים דתיקון נתחקו ממה
שנחברר משבה"כ דתכו] דהנה ז' הכלים [הכלים] דתכו
שנשברו ונפלו ואח"כ התיקון מה שהי' יכול להתברר
וליכלל באלי' נכלל באלי' ומה שלא יוכל להתברר
וליכלל שם באלי' נפל עוד למטה מן האלי' והוא
בעולם הבריאה ועד"י מזריאה ליצי' ומיצי' לעשי'
כו'. וכמ"ש במ"א [ועיין מזה בלק"ח פ' פנחס דד"ה
הנה כתיב לעבדה ולשמרה ושם פ"ב ובסידור בהדרוש
ע"פ לו את בני כו' את קרבני לחמי. ושם בביאור].
וגמלא שהסיבה העיקרית להריבוי של הכלים כ"כ
דהיינו שיהי' ריבוי ההשתל' כ"כ באצ"ע הוא ע"י
ענין הבירור דהיינו ע"י מה שנדחה והוברר בחי'
הפסולת בתחלה לפני האלי' ע"כ יכול להיות אח"כ
ריבוי

רגל שלא יהי' רגליה יורדות. ותחלה יבאר ענין
הרגל שיש צרכה להוליך את הראש או לרפאו כי
נעון סופן בתחלתן. ויש בע"ס ב' בחי' מה שיש
להם חיות קטוב. ותוס' וריבוי האור והוא הנק' הילוך
זה נמשך ע"י התעלול' מהבירור' וז"ע הילוך ע"י
הרגל. והרפואה לחולת ארצה. בח"י אמ"ה.
והתלכתי. אני אענה את השמים והם יענו את
הארץ. ענין שלש רגלים. צנהר יעצרו צרגל. אך
לפי שרגליה יורדות מחמת חטא עה"ד שנתערב
הקליפה בקדושה סד"ה ראה ריח בני. ל"ל הדום
רגלי. והוא אם חשיב משבת רגליך. שיפתרו נה"מ
מהקליפות. ומרומז בחיבת לדקה מקוף רגל ארוך
מה שרגליה יורדות נעשה הו' :

תוצר החכמה

ד ועפ"ז אפשר לומר בענין המרגלים שהוא
ג"כ מלשון רגל היינו מה שירדו וכשלתו
לברר ארץ כנען שהיתה בחי' רגליה יורדות. והם
היו מבחי' דכורא ע"כ נשלחו לתקן בחי' רגליה
יורדות כו' שיהיה ע"ד ויעל אדם ממלרים כו'.
עייין בת"א ר"פ יתרו דד"ה בחדש השלישי. ועיין
בהרמ"ז פ' שלח פי' ג"כ ענין המרגלים ע"ד הג"ל.
ורגל פירושו חפוש דהיינו העלה שיפספש במעשיו
ע"ד ושם דרך כל השם אורחותיו כו' וכענין יהושע
וכלב. וכן בכל אדם בעת עסקיו בעניני עוה"י
ובפרט בצעל עסק הרי מתפשט ע"כ הרגל למטה
בק"י. אלא שכאשר מקיים בכל דרכיך דתכו שלא
להתדבק ממש בהם רק ע"ד בא אחיך במרמה. שמה
שהוא בחי' אחיך של היל"ר באכילה ושת' אין זה
רק בצחי' כדי לברר וכמו שאומרים ואספת דגך
בק"ש דוקא עי"ז אח"כ נעשו מה יפו פעמך צנעלים
ועמ"ש ע"פ ואנכי תרגלתי לאפרים בלק"ח ס"פ פנחס
שנמשך בחי' אנכי בצחי' רגל היינו צמנות מעשיות
שהיו עי"ז בחי' הדום רגלי כנ"ל ועי"ז קחם על
זרועותיו ע"ד ולדקה תרומם גוי כנ"ל :

קיצור

ענין המרגלים היה לתקן בחי' רגליה
יורדות ולעשות הדום לבחי' רגל. ע"ד
ושם דרך. ואנכי תרגלתי לאפרים. עכ"ה] :
ה אך הנה עדיין י"ל בענין הג"ל צרגל משום
דנעון תחלתן בסופן כו'. לכך נעשה ע"י
התעלול' התעלול' כו' דמ"מ היא גופה לריבוי עעם
למה הענין כך דהראש ימטרך להרגל והגם שאנו
רואים בחוש שקך הוא מ"מ י"ל שרש הענין על מה
ולמה היתה תחילת הבריאה באופן זה ולא באופן

ריבוי הרחבת כלים בלתי וכו' וכמו שאנו רואים למטה סיבת הרחבת כלים ואזכרים הוא ע"י סיבת הצירורים דמזונות האדם שנעשה דם והדם נהפך לחיות כו' וכמ"ש צמ"א . והנה צירורים הנ' מלמעלמ"ע דהיינו דרך ירידתן של הכלים דתכו ממדרגה למדרגה כנ"ל . אמנם אחר שכבר נפל צירידה אחר ירידה עד ע' שרים כו' . יש עוד צחי' צירורים והוא ע"י העלאת רפ"ח ניולות כו' מלמטה למעלה ומתחלה כבר בעש' ומעש' כבר עוד ועולה ליצי' כו' ועד"ז עד רוס המעלות כידוע ומבואר צמ"א [בציאור ע"פ מי יתקן כאח לי] ולהיות כן גם יהי' סיבת תוס' וריבוי האור למעלה ע"י הצירורי' שמלמעלמ"ע מאחר שע"י הצירורים שמלמעלה למטה נעשה הרחבת כלים הנ"ל לפי ששרש הדברים שמתעלים מלמעלמ"ע הרי הן בשרשן צחי' ז' הכלים דתכו שנפלו כנ"ל והוא למעלה במדרגה מבחי' התיקון כי הגם שמי"ה מצרר ב"ן כו' . אבל לאחר שנחברר הרי מסיבתו דוקא נעשה הרחבת הכלי כנ"ל . וירידת כל ההשתל' למטה כ"כ אינו אלא מסיבת המתברר כנ"ל . והרי שרשו צחי' ש' ס"ג דתכו שלמעלה מש' מ"ה כידוע ולכך בהעלותו למעלה יוכל לגרום תוס' וריבוי האור מפני שבגובה הוא יותר מאותו למטה הראשון שנעשה ע"פ צחי' ש' מ"ה המצבר ולהיותו צחי' הגורמת הרחבת הכלי וע"כ נמלא בצברים צחי' התכללות כמו שנכלל הראש ברגל עד שהרגל יחזיק הראש ויגרום צו תוס' אור כנ"ל . וזהו מב' סיבות הנ"ל . והוא אחת לפי ששרש חיות הרגל הי' למעלה מן ראש בתחלה לפי הנ"ל אלא שירד ברגל ע"פ הצירור שמלמעלמ"ע כנ"ל ע"כ מקבל הראש מן הרגל אח"כ בצירור שמלמטה למעלה והוא כמשל הרפואה שעושין לרגל כו' . ויוצן דבר זה מבואר היטב . ע"פ הידוע צמ"ש כי לא על הלחם לבדו יחי' האדם כי על כל מולא פי ה' יחי' האדם כו' דמבואר בבהאריז"ל משום דמולא פי ה' שבמאלל גבוה ממולא פי ה' שבנפש האדם לכך יחי' את האדם הגם שהאדם יש לו ג"כ מולא פי ה' במאמר נעשה אדם כו' . והטעם הוא לפי שצחי' הצומח גבוה בכלים דתכו יותר משרש צחי' נפש המדברת וע"כ ירד צירידת המדריגה יותר ולכך יחי' את האדם כו' [וכמ"ש מזה ע"פ וידבר משה אל ראשי המטות] . וא"כ לפי הטעין הנ"ל בסדר הצירורי' שמלמעלה למטה שנפל פכולת היותר אחרון בעוה"ז השפל . לפ"ז ג"כ מוכרח לומר ששרש העש' גבוה היה יותר משרש הילי' לפני השבירה וע"כ ירד יותר כו' . ובדרך כלל כל העולמות צ"ע הן אשר ירדו יותר מן האלי' שרשם לפני השבירה גבוה יותר

וע"כ הוא הסיבה שצחי' הצירורים שמלמטה למעלה מצ"ע גורמים תוספת וריבוי אור למעלה באורות דאלי' מאחר ששרש הגשמות ומלאכים גבוהים היו מן האלי' לפני השבירה כו' . וע"ד הנ"ל במאלל הצומח שיחיה את האדם מטעם זה . ועפ"ז יוצן יותר ענין הנ"ל בטעם ההתכללות דראש ברגל עד שיתחזק הראש מן הרגל דהיינו לפי שצחי' הצירורים שמלמעלה למטה הנ"ל היינו כענין טעם הנ"ל המבואר בצומח שהוא למעלה באמת מהאדם כו' ואשר מזה יהי' הרחבת הכלים כנ"ל וגם צחי' ריבוי תוס' אור ע"י הצירורים מלמעלה למעלה כנ"ל הוא ע"פ המבואר למעלה בטעם שהצומח יחיה את האדם והכל ענין א' וסיבה א' לפי ששרש המתברר גבוה מן המצבר כנ"ל ע"כ בעלותו יחי' ויוסיף אור למעלה כו' והרי המלאכים וגשמות שעולין בהעלאת מ"ג הן נכללים בז' הכלים עלמן כמו שהיו קודם השבירה כו' . ובכ"ז יוצן שרש הדברים דהארץ הדום רגלי הנ"ל ולמה יהי' נעוץ תחלתן בסופן וסוב"ת מתחלת הצריחה כו' ולמה ע"י אהעדל"ת נעשה אהעדל"ע כו' כי זהו בהכרח ע"פ הנ"ל בענין התכו והתיקון כו' :

ת"ת 2018/08/31

[הג"ה קיצור . הטעם שהוסד כן שנעוץ סופן בתחלתן היינו לפי שצחי' סופן שרשם בתכו למעלה יותר . כי בתכו היו זח"ז ע"ד עילה ועלול ומריבוי האור נשברו הכלים והוצברו תחלה מלמעלה למטה ומזה נתהוו ע"ס דתיקון . ומה שנפל למטה מתברר עוד מלמטה למעלה ע"י האדם ע' באג"ה סי' כ"ו דג"ה והמשכילים יזהירו . ומה שנפל למטה שרשו למעלה גבוה יותר וזהו שהרגל צחי' א' גבוה מהראש . ועמ"ש בסידור אחר עלינו לשבח דג"ה ביאור למ"ש בסש"ב פנ"ב נ"ג יעו"ש ג"כ מענין זה . ומכ"ז יוצן ג"כ ענין כח המלות מעשיות שנק' הדום רגלי . ועו"י כי זהו מפעולת כח הא"ס שבפעולתו לא יהי' ראש וסוף ויהי' הסוף ראש צחי' א' כיון שכברא מכת חין סוף . שאין צו מעלה ומטה וראש וסוף ולכן ע"י הארה זו הסוכ"ע יש צחי' סוף מה שאין בראש . ונמלא מלד ממכ"ע שייך ראש וסוף . אבל מלד שמקבלים חיות מאור הסוכ"ע חין שייך ראש וסוף . ועמ"ש בציאור ע"פ יציאו לבוש מלכות דבאמת שרש הכלי נמשך מבחי' סוכ"ע דוקא . והאור והגשמה נמשך מבחי' ממכ"ע מהקו וחוט יעו"ש . כי הכלי הוא צחי' היש לגבי האור שהוא צלי מה והתהוות היש הוא מבחי' סוכ"ע הכל יכול . וא"כ מבחי' התיקון שטיקרו ענין הרחבת הכלים הוא נמשך מבחי' סוכ"ע ולכן מלד זה צחי' הרגל שהוא ענין

ענין ריבוי הכלי יותר מזהרש ע"כ יש צבחי' זו מעלה יחירה מלד שרשה צבחי' הכובע כו' . וזה ענין מצלי אשר לא ימצא כו' עמ"ש מזה ד"ה וחי' מספר בני' . וח"כ צבחי' זו התיקון גבוה מעלמו יותר מעיגולים דתבו שהיו צחי' נפש והיושר דתיקון הוא צחי' רוח שגבוה מהגפס . עכ"ה :

ו והנה כ"ז הוא ענין השמים כסאי והארץ הדוס רגלי . ועתה נבוא לביאור ענין חיזה בית אשר תבנו לי . כ"ן הנה כל ענין ה"ל צמה שנתון תחלתן בסופן כו' לא יתכן אלא צבחי' אורות הפנימי' דלפי שהאור בתוך הכלי ולהיות כי השצירה הי' צבלים ומסס נעשה ע"י התעדל"ת מהצירורים צחי' חוס' אור למעלה ה"ל לכך נעון תחב"ס צבחי' ההתכללות כו' ואין זה אלא צמה שיש צחי' כלי דהיינו צבחי' נר"ג שיש להם צחי' כלים והן מוחא ולבא וכדדא . אבל צבחי' אורות המקיפים דהיינו כמו חיה יחידה שאין בהם צחי' כלים כלל [(והגם שיש להם ג"כ צחי' שרש התהוות הכלים כידוע אינן נחשבים לצחי' כלים רק בערך עלמן אבל לא לגבי שלמטה מהן)] . ומאחר שעיקר השצירה הי' צבחי' הכלים דוקא כ"ל שז' הכלים דז' נקודות דתבו הוא שנסצרו ולכך נק' צמס שבה"כ . ח"כ לא הי' גם התיקון אלא צמה שיש צחי' כלי והוא צבחי' או"פ דנר"ג . אבל צבחי' או"מ שאינו מלובש חוך כלי לא שייך בו כלל ענין השצירה וענין התיקון מלד הכלי מתמת התעדל"ת ולא יתכן בו לומר ענין ההתכללות ה"ל דנעון תחב"ס כו' . אלא כך יתכן בו לומר שע"י צחי' התיקון מלד ריבוי הכלים ממילא ומאליו נמשך צחי' אור המקיף ושורה על אוחו הכלי וכדוגמת המשכן וכל כליו כשנגמרו שממילא בא ונמשך עליו הענין . (וע' מענין ענין זה בלק"ת ד"ה ויקרא אל משה הראשון צמס רע"מ דרכ"ה ח' שזכו צחי' ישת חשך סתרו כו') כבוד ה' מצחי' אור המקיפים וכמ"ס צמ"א באריכות [וגם נתבאר כמו"כ צביאור ע"פ חני ישנה צענין ואני אפתח לך כפתחו של הולם וצענין תספרו חמשים יום] . וזהו ענין סמיכות דברי הכתוב חיזה בית אשר תבנו לי כו' למחי דקאמר השמים כסאי והארץ הדוס רגלי דהיינו שצא לפרש עוד אחר שרומז ענין ההתכללות דנעון תחלתן כו' צמה שא' והארץ הדוס רגלי וכ"ל לפי שב"ז אינו אלא צבחי' או"פ לכך תלוי במעשה התחתיים דוקא ומטעם ה"ל . אבל בהמשכת המקיפי' אינו תלוי כלל במעשה התחתוני' אלא מאלהין באין כשיש צחי' כלי למטה . ח"כ חיזה בית אשר תבנו לי פי' חיזה צחי'

אור מקיף אשר יהי' תלוי המשכתו בידכם ולהיות אחס הצונים אוחו אלא מעלמו יבוא וכמו שא' בסמוך ואל זה אביט כו' וזה ידוע דהצית הוא צחי' כלי לאור המקיף דוקא ולכך נק' התפלה צמס בית דוקא וכמ"ס כי ציתי בית תפלה יקרא כו' מפני שצברכות ש"ע באומרו ברוך אתה ה' נמשך ממילא צחי' המקיף ומטעם ה"ל . [ועמ"ס עוד מענין בית ד"ה ויגש אליו יהודה וצד"ה מזמור שיר חנוכה הצית דרוש השני] :

ואל זה אביט אל עני ונכה רוח . פי' אביט ממילא אביט להמשיך אור המקיף צבחי' ההצטה ומטעם ה"ל . והטעם שההצטה נק' צמס אור מקיף . הנה מבואר הוא צביאור הראשון באריכות לפי צבחי' כח הצטת העין בא ונמשך דוקא צבחי' עיגול בהשואה ח' מכל לד צפ"א יחד [שהראיה וההצטה מקיף כל הדבר מראשו ועד רגלו] . ואמנם חין ענין אור המקיף שאומר צכאן צבחי' ההצטה מלד ההצטה עצמה אלא מלד צחי' התענוג שיש בהתכללות והצטה וכמ"ס עייך יונים עד"מ היונים שיש להם תענוג בהצטתם והסתכלותם זה בזה כו' . ויוצן הנמשל מזה ע"ד מ"ס באד"ר באסתכלותא דז"א צמלחא דח"א מקבל ש"ע נהורין ובאסתכלותא דאנפין ק"ג נהורין כו' . [ועמ"ס מזה ע"פ חכלילי עינים מנין . וע"פ ועשית לך . וע"פ ואחתנן גבי וארחה את הארץ] . והיינו שמקבל הארת המקיפי' שצבחי' גלגלתא דח"א המקפת כו' כי אוחו צחי' ענג העליון כשמסתכל למטה צז"א וכן מהסתכלות ז"א אליו צמלחא כו' בזה ההארה דכח דח"א נמשך למטה ואזי ממילא נמשך צחי' הביטול צכלים דז"א ונקרא אז צמס עני ונכה רוח דל"ל מג"כ [וגם י"ל עני זהו מ' צחי' סיכרא . ונכה רוח הוא ז"א (וכמו שפי' צביאור הראשון שז"א נק' רוח לגבי נפש דמ"ל) ועמ"ס צד"ה ששת ימים תאכל מלות דרוש השני פ"צ צענין חכס אינו מדבר צפני מי שגדול ממנו כו' . ומ"ס ס"פ עקצ סד"ה ארץ הרים וצקעות צפי' חסד דמ"ה כו' ונק' חסד לאצרהס וארז"ל פצ"ת דאצות רוח נמוכה כו' מתלמידיו של אצרהס אבינו כו'] . וביאור הדברים הנה תחלה יש להקדים התורה והמלות . דהנה שרש התורה והמלות הוא צבחי' הכלים דז"א דוקא . צהיות ידוע דשית סדרי משנה סדר זרעים צמדת חסד וכו' וכיולא בזה בכל מלוא ומלוא הנה היא צחי' כלי מיוחדת צפרע להיות צחי' כלי למעלה באנ"י [ועמ"ס מזה צבה"ז פ' וישלח ע"פ המאמר כי ישרים דרכי הוי' כו'] והרי ידוע דרמ"ח מ"ע רמ"ח אברים כו' ואפי' אהבה ויראה שצחפלה אע"פ שהם מדות התפעלות רוחניות

עכ"ז

אתחיל 21/08/2018

עכ"ז חינוס רק בחי' כלים לגבי אור האזי' שבהם ועל ידם יתגלה אור האלקי וכו' כי הכלל הוא דכל מה שנמשך ונתפשט שרשו מחכמה ולמטה כבר הוא בבחי' כלי כי מחכ' ולמטה מתלבש בכלים וכמו שידוע דנר"ן מלוכש בכלים כו'. אבל מחכמה ולמעלה דהיינו בבחי' הכתר דיתודה אין שם בחי' כלי כנ"ל [ועמ"ש מזה בביאור ע"פ וידבר חלקים את כל הדברים האלה כו'] ומאחר דאורייתא מחכ' ולמטה נפקת בהכרח שהתלבשותה היא בבחי' כלי כו'. וזהו שנק' עני ונכה רוח באסתכלותא לגבי ח"א כו'. כי פי' עני יתפרש בב' דרכים . הא' עני מן הדעת [ועמ"ש מזה בב"ז פ' תשא גבי וסדל לא ימטיע] . הב' עני מן המלות . ושניהם אמת . כי זהויות בא לגבי בחי' הארת אור הכתר דשם הוא למעלה מעלה מן הדעת המלוכש בכלי המדות או"ר כנ"ל . [וא"כ זהו ע"ד אדם ובהמה וארז"ל אלו בני אדם הערומים צדעת כהדם [הראשון] ומשימים ח"ע כבהמה [דכאי רוח] ועמ"ש מזה בד"ה וילך ראובן בימי קניר תמים . ועד"ז יובן ענין שבחי' אדם העליון שהוא ז"ל נחשב בחי' עני ונכה רוח באסתכלותא לגבי ח"א . ויובן זה עוד ע"ד שכל עליות הנ' נעשית תחלה בבחי' נקודה תחת היסוד שהוא הביטול בתכלית אז יוכל להיות העלייה אח"כ . ועד"ז יש ג"כ בז"א כדי שיומשך לו מוחין דגדלות עליונים דהיינו מבחי' ולגדולתו אין חקר ל"ל בבחי' הביטול גדול בתחלה כמ"ש בביאור ע"פ שימני כחותם פ"ב . ועמ"ש בד"ה מראהו ומעשיהם מענין עליות הגשמות מגעה"ת לגעה"ע הוא ע"י הביטול ועמ"ש בד"ה ושם אחיו יובל כו' . ועד"ז יובן כו'] וגם שם הוא למעלה מעלה מנבחי' הכלים דמלות לפי שאין המלות מגיעים כלל לשם מולד התעדל"ת וכמ"ש אם לדקת מה תתן לו כו' וכמ"ש ואתחנן אל ה' כו' ופי' הכ"מ ז"ל לשון חנם בלא מלות כי הארת הכתר הוא מקור התורה והמלות ולא שיהיו בחי' כלים דמלות תופסים מקום שם שהרי הוא למעלה מנבחי' הכלי כנ"ל . וגם אין כלי האו"ר תופסים אותו כי חינוס נתפס בגבול כלי האהבה כו' . ולכך נק' ז"א בעלותו לשם ששם עני ונכה רוח משום דלית לי' מגרמי' כלום לא בבחי' כלים דדעת באו"ר כו' . ולא בכלים דמלות וע"ד דוגמא אדם שאין לו צמה להחשיב עצמו באיזה דבר מה לא צדעת תורה ולא צמטת המלות כו' מפני שהוא שם כאלו חינוס במציאות דבר מה כי הוא מתבטל מכל מה שהי' כלול תחלה באורות וכלים כו' . ולכך נק' עני מן המעשה וכמ"ש זה עני קרא כו' ונכה רוח מן המדות כו' רק וחרד לדברי פי' לפי שאינו יכול להשיג הארת הכתר רק באסתכלותא כו' ולא ע"י

הדעת ולא ע"י מעשה המלות כו' . ח"כ אין לומר ענין נעוץ תחלתו בסופן הכ"ל עד שמחמת התעדל"ת יהי' התעדל"ע כנ"ל . אך מהיכן יהי' נמשך אור התעדל"ע אין זה מולד נעשה התחומים כלל אלא מולד בחי' הביטול בלבד יוכל להגיע להיות התעדל"ע באה מולד עצמה בבחי' המשכת מקבל כנ"ל וכמ"ש ואל זה אביט בהתעדל"ע בהבעת המקיף אל עני דלית לי' כלום כו' רק וחרד לדברי בבחי' הביטול במציאות בלבד כענין חרדה שמסלקת את הדמים [הג"ה] . ולכן גם צמ"ת גא' ויחרד כל העם כו' . וכן בשופר אם יתקע שופר צעיר ועם לא יחרדו . והיינו שעי' חרדה וביטול זה יונמשך בחי' ואל זה אביט כו' וחרד כו' . עכ"ה] . והוא מפני עולם רוממות הארת הכתר לא יונמשך על איזה ענין יש ודבר מה מוגבל . רק צמה שהוא בבחי' ביטול להיותו צבאתי הגבלה כו' וכענין כריעות והשתחויות שבתפלה וכמ"ש למעלה בביאור הראשון . [וזהו מי אל כמוך כו' לשארת נחלתו . למי שמשים ח"ע כשיריים דוקא] . ובכ"ז יובן ג"כ הטעם שאז נא' לא הביט חון ביעקב כו' ה' אלקיו עמו כו' . לפי ששרש י"ג מדה"ר אל רחום כו' ורצ חסד נושא עון כו' הוא דוקא בבחי' הכתר דח"א ע"י בקיעות הי"ג תיקונין כידוע ומבואר באד"ר . ולפי שגם משם שרש המשכות המלות דתרי"ג מלות דאורייתא הן בחי' תרי"ג ארחין כו' והוא עיקר שרש התורה והמלות ע"כ בהיותו ההארה והמשכה משם ירצה לסלוח העון ושם מקור הסליחה כו' מפני ששרש המ"ע ול"ת נמשך מחכמה ולמטה כנ"ל אם לעשות כך ולא כך כנ"ל כענין אורייתא מחכ' נפקת כו' . אבל למעלה מזה הוא בחי' שלמעלה מתעדל"ת של מעשה המלות ולכך משם מקור הסליחה להיות נושא עון ועובר על פשע כו' לפי שאינו תופסים מקום כלל וכמ"ש אם לדקת כו' וכמ"ש צמ"א . ולכך משם גא' לא הביט חון ביעקב כו' [ועמ"ש מזה בביאור ע"פ לבצתני אחותי כלה פ"ב . והיינו שהמשכה זו נמשך מבחי' עינא פקוחא דח"א דלית שמאלא בהאי עתיקא . משא"כ בז"א הם בחי' חו"ג ימין ושמאל . אבל למעלה בח"א הכל ימין . ועד"ז ארז"ל ספ"ג דפסחים בפ"י ביום ההוא יהי' הוי' אחד כו' כולו הטוב והמטיב כו' ע"ש . והיינו לפי שיהי' גילוי ח"א . ולכן נאמר בזכריה סי' ע' גילי מאד כו' עני ורובב על החמור היינו כדי להיות בחי' ואל זה אביט אל עני כו' . וענין רובב על חמור ועל עיר יובן ממ"ש ע"פ אוסרי לגפן עירה כו' (וכנ"ל בביאור הראשון) . לא הביט הצטת המקיפים על העון לעטם שאינו תופס מקום כלל [(אבל מ"ש משמים הביט ה' ראה כו' השגיח על כל פרעיות זהו

מאור

ב"ה וכעין מ"ם שרפים עומדים ממעל לו . ופי' ממעל לשכינתא . והיינו שתשוקתם להכלל שם כו' . וכן בחי' כללות נש"י במקורן ושרשן יש בהן בחי' רלוא ברלון ותשוקה לדבקה בו בח"ס ב"ה וכמ"ס ואל חיטך תשוקתך . והיינו מפני השגחה בהיותה בבחי' ארץ שהיא בחי' המדרגה התחתונה להיות עם ודבר נפרד כו' . וכן הוא ג"כ בפס' האדם למטה המשכלת ומתבוננת בה' אחד איך שהוא ית' מחדש בטובו כו' ומזהו כל העולמות מאין ליש ממש אשר ע"כ היא ג"כ בחי' ארץ בבחי' רלוא ורלון לדבקה בו ית' ולאחצה את ה' כי הוא חייד . והנה בחי' הרלוא הזה הוא בק"ש ובחי' השוב הוא בחפלת שמו"ע ובת"ת שהוא בחי' גילוי חלקות מלמעלמ"ט כנודע [והענין דמבואר בלק"ת מהאריז"ל פ' עקב ע"פ ארץ חטה כו' ורמון . מט"ט הוא רמון ע"ט . רמון גימ' נוריאל גימ' רלוא . ועס ע"ט גימ' ושוב גימ' שדי יעו"ש . והנה ע"ט ב' עייתין הם ח"י צרכאן דללותא כמ"ס בת"א פ' יתרו בד"ה אלפי שגאן . וז"ל ויש ע"ס מלמעלה למטה וע"ס מלמטה למעלה וכן בחי' ב' עייתין דמט"ט ח"י צרכאן דללותא שהם באי' עכ"ל . ועיין מזה בת"א בד"ה יציאו לבוש מלכות . גבי ושאת בח"י חלף עולמות . ולכן זהו בחי' ושוב . דהיינו ע"י ב' עייתין ח"י צרכאן דללותא נמשך השפע מלמעלה למטה ולכן הוא ג"כ בחי' שדי שהוא יסוד המשכה מהמנוח עד נה"י כו' :

ב ויצי להעיר לענין ושוב מפסוק ובנוחה יאמר שובה ה' רצבות אלפי ישראל ב' רצבות ב' חלפים שהם ג"כ רצותים אלפי שאינן כמ"ס במ"א שהם ב"פ י"א ובמט"ט הם ב"פ ע' . והנה ענין רלוא הוא גימ' נוריאל יש להעיר ממ"ס בזח"ג פ' לו דל"ג ע"א ע"פ ותלף חש מלפני ה' . ח"ר יהודה דא אוריאל . וע"ס צהרמ"ז . והפרד"ס ערך ארגנן כ' כי ואוריאל נוריאל הכל דבר אחד לפי קבלתו חש מהימין או מהשמאל חש אור חש וגור . ובארנוהו בשער ההיכלות פ"ו עכ"ל . והנה ענין רמון זהו טובו הכל קליפתו זרק דהיינו הצירור עה"ד עו"ר לצרר התוך והטוב ולזרוק הקליפה והרע . וזהו ממש בחי' רלוא . וע' בת"א פ' תרומה סד"ה מי יתנך כחא בענין מעסים רמוגי . גם כי ארז"ל אפילו פושעי ישראל מלאים מלות כרמון ומבואר בת"א בד"ה וקבל היהודים שהתורה רמ"ח מ"ע ושם"ה ל"ת הן הן בחי' רלוא ושוב . רלוא במלות עשה כו' ע"ס . ובד"ה וכל העם רואים את הקולות . ח"כ ע"י התורה גם אף פושעי ישראל יוכלו לבוא לבחי' רלוא וכו' וזהו כי רמון בחי' רלוא והרי הוא מלא מלות

מאור הפנימי דהיינו בחי' עינים דז"א וכמ"ס וירא הוי' כי רצה רעת האדם כו') . ה' חלקיו עמו בתמידות מפני שאינו מלך אהדל"ת כלל שיהי' בו שינוי חלף מחליו בא וע"י סיבת הביטול דוקא כנ"ל . [(וזכו פי' עמו עמו ממש שהוא בצלתי הרגשה מלך הביטול ולא בתוכו . אבל בבחי' העלמות הוא זהו עמו ומטעם הנ"ל)] :

בי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה כו' . הנה כתיב בראשית ברא חלקים את השמים ואת הארץ . וארז"ל בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית . וגם אמרו בשביל התורה שנק' ראשית . וא"כ כיון ששמים וארץ נבראו בשביל תורה וישרים מוכרח לומר שיש בחי' שמים וארץ בתורה ובעבודת ישרים שבהן ועל ידן יתקיימו שמים וארץ הגשמיים . (וכמארז"ל תנאי התגה הקב"ה עם מט"ב חש יקיימו ישראל תורתו מוטב . ובח"ל יחזיר את העולם לתכו . וכן איתא בזהר ובמד"ר ע"פ עשרה עשרה הכף שעשה"ד מכווני' נגד ע"מ . וכן אמרו צפי' צמד"ר (פ' י"ב) חלה תולדות השמים והארץ בהבראח חלה בזכות מי נבראו ובזכות מי הם עומדים בזכות חלה שמות בני' וחלה בזכות מי נבראו ובזכות מי הם עומדים בזכות חלה העדות והחוקי' והמשפטי' וכדכתי' אנכי עשיתי ארץ ואדם עליה בראתי שנמשך מבחי' אנכי מי שאנכי עד שיהי' בחי' ארץ הגשמי' ¹⁵¹⁷⁰⁸²⁰¹⁸צד"י שאדם עלי' דוקא בראתי שהוא תכלית מכוון הבריאה וכמארז"ל כל העולם לא נברא חלף לנאות לזה והוא לא נברא חלף לשמש את קונו וכמ"ס כל פעל ה' למענהו וזהו בראתי בגימ' תרי"ג היינו שע"י התומ"ל שיקיים עי"ז יתקיים העולם כו' . ומאחר שבעבודתינו בתומ"ל יומשך קיום וחיוזוק העולם מוכרח לומר שיש בעבודה בגש"י ובתורה בחי' שמים וארץ כו') . והענין הוא כי הנה ארז"ל למה נקרא שמה ארץ שרלחה לעשות רלון קונה . פי' שרלחה היינו ל' רץ וגם ל' רלון וכמ"ס צכה ארון גדוד שהוא ג"כ ל' רץ וגם יש בו ג"כ ענין רלון וכמשי"ת . והענין דהנה כתיב והחיות רלוא ושוב (פי' והחיות יש בו ב' פי' . הא' כפשוטו על בחי' חיות הקדש . והב' הוא בחי' החיות חלקי שמחי' ומזהו כלליות כל ההשתל' הוא בבחי' רלוא"ש . חלף שמפני שזהו מלמעלמ"ט נק' בשם מטי ולא מטי . ומלמעלמ"ע בבחי' חיות זה עלמו הוא בחי' רלוא"ש) . דהנה בחי' רלוא זה הוא ענין תשוקה בלב לדבקה בו ית' והוא ג"כ ל' מרואה כמו הרץ ממקומו להלאה כך הוא ענין תשוקה זו של החיות להיות יוצאים ועולים ממקומם ליבטל וליכלל בח"ס

וע"פ טוב שם כו' וע"פ לריח שמניך טובים כו' ועשית לך שם כו' :

ג עיו"ל

כי יעקב וישראל הם נגד ב' שמות חלקים הוי' בזה"ל וישלח קע"ד ח' וזילקוט ביואל רמז תקל"ז ע"פ והיה כל אשר יקרא בשם ה' ימלט כו' נקרא המקום רחום כו' עד ישראל ששם כשם אלהים לא כ"ש עכ"ל . והיינו ע"י קיום בחי' שיהא האדם חנון ורחום ולדיק עי"ז נקרא בשם ה' יעו"ש . וכ"ה ג"כ באריכות זילקוט פ' קדושים קע"ב ב' רמז תר"ד ע"פ קדושים תהיו . והוא ענין כן יעמוד זרעכם ושמכם שכל המדות עליונות הג"ל יחירו זהם . וזשארז"ל עתידים לדיקים שיקראו על שמו של הקב"ה בפרק הספינה דע"ה ב' . וענין זרעכם עמ"ש בתי"א ד"ה הבאים ישרש צפי' אשריכם זרעו על כל מים . ומ"ש ע"פ אור זרוע לדיק בלק"ת בשה"ש ד"ה ששים המה מלכות דרוש הראשון . ומ"ש ע"ז בהגות לדרוש הג"ל . ומ"ש ד"ה ויהי בשלח פרעה צפי' וזרעתיה לי בארץ . ובאג"ה ע"פ וזרע לדקה שפר אמת . וענין בארץ לא זרועה . ועמ"ש בלק"ת בשה"ש צביאור ע"פ לאינה וראינה בסופו שיש בחי' שלמעלה מזרעה בחי' מלחא כו' פנוי משערות כו' . ומ"ש סד"ה והי' מספר בניי בענין כי גדול יום יזרעאל . ועמ"ש ע"פ כי שת לי חלקי' זרע אחר דקאי על משיח כו' . להעיר מפסוק זרע יעבדנו חלום סס"י כ"ב ובמדרש חלום שם חף הקטנים מקבלים פני שכינה שנא' זרע יעבדנו . וע' בסוטה פרק היה נוטל דף ד' סע"ב] . ופסוד"ז שקודם ק"ש היינו לספר בשבחו של מקום כמ"ש רוממות אל בגרוגם ועי"ז נעשה כמו חרב פיפיות לעשות נקמה כו' דהיינו לקרוע המסכים המבדילים גילוי חלקות . וכ"ז הכנה בלבד לשמו"ע כי בשמו"ע הוא המשכת גילוי חלקות באמרו ברוך אתה הוי' חלקינו שהוא בחי' גילוי סוכ"ע בממכ"ע . אך כדי שיבא לזה לריך הוא לסדר שבחו של מקום תחלה בפסוד"ז כמו בצרוך שאמר והי' העולם . [כי עם היות שהנה"א הוא בחי' ארץ שהוא בחי' רצון אך היינו מלד שורשה יש בה בחי' השתוקקות תמיד לדבקה בו ית' אבל צירידתה למטה להתלבש בגוף ונה"ב אשר הן מסתירים על אורה כו' וממשיכים אותה אחריהם להמשך בקדוה אופל עניני עוה"ז ואז נסתר ונעלם בה השוקה והרצון לחלקות כמודע שלאום מלאום יאמן וכשה קס כו' . ואי לזאת כדי שתוכל לבוא לבחי' הרצון בשעת ק"ש רכיבה הכנה רבה לזה והוא ענין פסוד"ז בסידור שבחו של מקום כו' והכל הכנה לבחי' השוב דשמ"ע כי גם הרצון הוא בשביל להיות

מלות כרמון כו' . ועמ"ש ע"פ פעמון זהב ורמון כו' ונשמע קולו כו' . ובמד"ר פ' בראשית פ"ה נעשה קולו של הקב"ה מיטטרון פי' ל' הכנה . זהו בחי' ושוב שהוא הכנה והמשכה למטה . והוא ונשמע קולו קלא דאשתמע וע' בלק"ת פ' נצבים סד"ה שוש אשים בענין ומעיל לדקה יעני . והוא ארץ חטה ושעורה שהם ענין מזון נה"א ונה"ב כמ"ש בלק"ת ד"ה וספרתם לכם דגבי חג השבועות ואח"כ גפן זהו ג"כ פנימי' נה"א נכנס יין ילא סוד . תאנה ורמון י"ל צירור לבושים ועמ"ש מענין מע"ט קושר כתרים לקונו מתפלתיים ש"י . בתי"א פ' מקץ ד"ה מזוזה מיומן וד"ה מה יפו פעמך בנעלים . וכיון שתפלתיים ש"י הם בבחי' רצון ושוב . והוא קושר כתרים מהם . לכן יש בו ג"כ רצון ושוב ועמ"ש ד"ה ונתתי לך מהלכים בין העומדים בתי"א פ' וישב ולקמן ס"פ וישב בהציאור על דרוש הג"ל עי"ז נעשו המלאכים ג"כ בבחי' מהלכים ולכן נמשך במע"ט ג"כ בחי' הרצון ושוב . ועמ"ש בתי"א ד"ה וקבל היהודים שבחי' האהבה שבבחי' רצון ושוב זהו כשהאבה נמשך בבחי' סוכ"ע כו' . והנה במ"א מבואר פי' והחיות רצון ושוב שהחית עליון הנמשך מלמעלה בא ג"כ בבחי' ר"ש כו' . והיינו ע"י האתעדל"ת בבחי' ר"ש וכמ"ש מזה ג"כ ד"ה רני ושמחי בת דרוש הראשון בענין כי ה' לך כו' . וכ"ז רצון ושוב שמלמעלה למעלה תחלה ארץ רצון ואח"כ שמים שוב ע"ד אני אענה את השמים כו' . ע' מזה בזה"ב פ' יתרו דפ"ה סע"ב ועמ"ש ע"פ הושיעה ימין ועניי בחלום סו' סמך בבחי' אני אענה את השמים זהו דוגמת הושיעה ימין כי נטה ימינו וברא שמים כמ"ש וימינו טפחה שמים . ואח"כ ועניי זהו והם יענו את הארץ ע"ד כי כאשר ירד הגשם והשלג מן השמים והרוח את הארץ כו' . ועיין מזה בלק"ת ד"ה האזינו השמים דרוש הראשון בענין ויבא כגשם לנו ושמ שבקשה זו שזכו עדיין שלא כהוגן . והיינו כי השמים כסאי בחי' אחוריים יערוף כמטר יערוף זהו אחוריים . אבל חיי' כעל י"ל זהו ענין השמים החדשים עומדים לפני . אבל ר"ש שמלמעלה"ע בחי' מטולמ"ט תחלה שמים כו' . ואפ"ל עוד שגם מלמעלה"ט תחלה רצון . וה"ע ברהמים ל' רהיטה ורצון כי תרגום ואל הבקר רץ רהט . ורילה זו היא הרצון מלמעלה"ע . ויש בחי' רהטים דיעקב שהמים רים בהם זהו הרצון מלמעלה למטה . ואפ"ל שזכו ג"כ שמים שם מים בחי' מים עליונים כו' . ובחי' ושוב מפני שאין העולמות יכולים להכיל ע"כ הוא לא מטי כו' . וענין ושמכם עמ"ש ע"פ ואלה שמות בניי כו'

הא

31/08/2018

להיות שוב כגודע. כמו שהלויים היו עפלים לכהנים כו' וגם דרך פרט פסוד"ז הוא הכנה לשמ"ע ג"כ שהוא המשכה וגילוי למטה שמתחלה לריך לקרוע המסכים המבדילים ע"י פסוד"ז ככדי שיוכל להיות הגילוי למטה] איך שבדבור א' בלבד נתהוו שמים וארץ וכל זבאם כו' וכמו שמסיים בצרכה זו בישתבח מלך יחיד חי העולמים ובצ"ש אומרים ג"כ יחיד חי העולמים מלך. פי' שהוא ית' הוא יחיד ומיוחד כמו קודם בריאת העולם וחי העולמים הוא רק מבחי' מלך שבחי' מלוכה היא רק הארה בלבד ממנו ית' שהארה זו נמשכת ממנו ית' להיות חיות כל העולמות עליונים ותחתונים. וגודע שיש ריבוי עולמות למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית. וזהו פי' בשכמל"ו כי ועד אין לו הפסק. והיינו שבחי' כבוד מלכותו נמשך להחיות עולמות ונבראים אין קץ וכמ"ש ה"ש מספר לגדודיו כו'. ובחי' אלף אלפין ישמשוני' ורבו רבבן קדמוהי יקומון וזהו מספר גדוד א' כו'. ועם כל הרבוי הזה מ"מ כולם נמשכים רק מבחי' מלך שהוא בחי' שם לבד כמאמר למען שמו באהבה מלך כו' והוא בחי' ממכ"ע ומזה נולדה בחי' התפעלות האהבה בלבדו באמרו והאבת את ה' אלקיך. פי' את ה' אלקיך היינו כמ"ל שמע ישראל ה' אלקינו כו' והוא מה שמעלה יתירה נודעת לנו מכל גדודי מעלה שקרבנו לשמו הגדול שהוא בחי' סוב"ע וענמיות חלקותו ית' הוא בחי' יחיד שלמעלה מעלה מבחי' חי העולמים שהוא רק מבחי' מלך כו'. וזהו שנק' כנ"י אחת כמ"ש אחת היא יוגתי כו' שהיא מקבלת מבחי' ה' אחד ממש. והיינו ע"י שתי' בבחי' אחת היא לאמה להיות שע"י ההתבוננו' תבא לבחי' אחת להיות לה רק רצון א' לדבקה זו ית' והוא בחי' רצון הנ"ל לבחי' סוב"ע לדבקה בעלמות חלקות וכמאמר מי לי בשמים כו' :

יגזר החכמה

כחי' עשה פלא שבחי' פלא ומקיפי' עליונים הוא רק כמו בחי' עשי' אללו ית'. וז"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ כו'. שמים הם בחי' מקיפים וארץ הם בחי' פנימיים שזו בחי' שור ובחי' גדוד הנ"ל. וארון ואלדג אותם ככה התשוקה שלי ככה ממש בעלמותך. (וזהו ככה ארון גדוד חי' ככ"ה יש בו ב' פי' הא' ככה בעלמיות אוח"ס כו'. ולכן ככה התשוקה ארון גדוד הם אלף אלפיו כו' ולגדודיו כו'. הב' ככה ע"ד מ"ש בסידור ע"פ וחסדיך יברוכה יברכו כ"ה היינו בחי' ש' אד' בחי' מל' כו'. וע"י בחי' כה היא המל' הוא מתעלה לרוץ גדוד. כי הנה אם רואים שבהמל' נמצא בחי' יתרון מה שלא נמצא בן בספי' העליונות והיינו להוות מאין ליש שזהו רק מלד נתצ"ם. שכמו הכתר מאליל הספי'. כמו"כ בחי' המל' מהוה צ"ע כו' שכה זה לא נמצא בספי' העליונות ממנה. וכמו ענין הג' איריים שאויר העליון חס והסתתון חס והאמצעי קר והיינו כנ"ל שנתצ"ם. ולכן ע"י יכול להיות סופן בתחלתן כו' לרוץ גדוד ולדג שור לרוץ גדוד הוא כנ"ל ולדג שור הוא בחי' המקיפי' כו' מפני כי הוא ית' ארון הנפלאות. ועושה פלא כו' :

והנה

בחי' רצון זה הוא בק"ש וזהו ג"כ ככה היינו בחי' כ"ה אחוון דיחודה ועי"ז נעשה בחי' השוב בשמו"ע שהו"ע המשכת יחוד חלקותו ית' למטה כמו למעלה שז"ע יחוד עליון. וזש"א בשמו"ע ברוך אתה לנוכה היינו בחי' גילוי חלקותו ית' כו'. וז"ע ח"י ברכאן דללותא ע"ד ואולם חי אני שיומשך מבחי' חי לבחי' אני. שיש אני ואנכי. אנכי הוא בחי' עלמיות אוח"ס צ"ה. ואני הוא בחי' המל' ושיומשך מבחי' אנכי לבחי' אני זהו ע"י חי כו' שז"ע ח"י ברכאן דללותא וזהו ע"ד יחיד חי העולמים מלך כו'. מבחי' יחיד לבחי' מלך הוא ע"י חי העולמים כו' ואחר התפלה השוב הוא ע"י התורה שגא' ותורה אור כו'. ושייכות ענין התורה לבחי' היחוד עליון הוא כמארז"ל ע"פ או יחזיק במעוזי כו' כל העוסק בתורה משים שלום בפמ"ש"ע ובפמ"ש"ע. פי' פמ"ש"ע הוא בחי' יחוד ו"ה. ופמ"ש"ע הוא בחי' יחוד ו"ה. ושלוש הוא בחי' ההתקשרות והתחברות שז"ע היחוד כו'. וע"י המלות הוא בחי' השוב ביותר שהמלות נתלבשו בגשמיות כו'. והיינו שהם נגד בחי' מחדומ"ע. שע"י התפלה הוא בחי' המח' נעשה המשכה צביראה וע"י התורה צילי' וע"י המלות בעשי' כו'. והעיקר הוא שיומשך למטה בעשי' דוקא

ד וזהו ענין והאבת שבק"ש. ופי' וענין הרצון היינו כמ"ש ככה ארון גדוד ככה דוקא בעלמותך וארון גדוד היינו בחי' אלף אלפין ישמשוני' ורבו רבבן קדמוהי יקומון [ועמ"ש צמ"א ע"פ ורבו כה לתבונתו אין מספר איך ששרש כל גדוד הוא צו"ק דאזי' יעו"ש] שבכולם לא יחפון רק בה' לבדו. ואלדג שור היינו גם בחי' כל המקיפים עליונים כי שור הוא חומה כמ"ש בנות לעדה עלי שור. ועד"מ החומה הוא מקיף לעיר גם הם אלדג כי התשוקה היא רק למהו"ע ית' שמש [שגם כל המקיפים כלא חשיב אללו ית' וכמ"ש צמ"א צפ"י ארון הנפלאות כו'. ולכן נק' שור כמו שהחומה נעשית מאבנים שהם רק בחי' דומם. כך

דוקא . וזהו בכל לבבך כו' לבבך הוא בחי' הרלוא
 בק"ש בכל נפשך הוא בחי' השוב ע"י התורה . ובכל
 מחדך הוא בחי' השוב ע"י המלות כו' :

ה והנה מבחי' רלוא הנ"ל בק"ש נעשה שוב אח"כ
 בתפלה ולכן גם בסוף הק"ש הוא מסיים
 חני ה' חלקיכם . פי' חלקיכם ממש להיות בחי' גילוי
 חלקות בכח"א מלמעלה למטה למהוי אחד באחד כו' .
 ואח"כ בשמ"ע בחי' צרכאן נמשך זה הגילוי אור
 בבחי' שוב ממש בחי' צרכות באמרו בחי' מצרוך
 לאתה בגילוי לנוכח כידוע . ואחר שמ"ע בלימוד
 התורה נמשך גילוי זה בתורה כמ"ס ותורה אור כו'
 כי רוח חייתי רוח כו' וע"י בחי' הרלוא הנ"ל נמשך
 בחי' רוח המשכה מלמעלה ומ"ס חס ימים אליו
 לבו רוחו ונשמתו אליו יחסוף כו' ואח"כ במעשה המלות
 נמשך בחי' שוב זה יותר וכידוע בשרש ענין המלות
 שהוא להמשיך האור בכלי דוקא וכמ"ס כי נר מלוא
 כו' ועל קיום המלות ארז"ל בע"כ אתה חי . פי' לפי
 שאחר האהבה והתשוקה במס"ג בבחי' רלוא הנ"ל אח"כ
 נעשה בחי' שוב להיות בע"כ אתה חי בגוף כדי
 להיות גילוי אור האלקי מלמעלה במעשה המלות .
 וזהו פי' בכל לבבך במס"ג תחלה בבחי' הרלוא
 ואח"כ ובכל נפשך היא בחי' שוב לקשר מחדו"מ
 במחדו"מ של התורה והמלות כו' . והנה בחי' השוב
 נק' שמים כי הנה בבחי' השוב הזה בתומ"ל נמשך
 האור למעלה בבחי' מקיף כידוע שהמלות הן בחי'
 מקיפין וע"כ נעשו המלות לבושי' לנשמה בג"ע כי
 הלבושים והמקיפין ענין א' הם כו' . וז"ש לרורה בלחור
 פחיים כו' לרור זה היינו המלות כידוע והתורה אע"פ
 שנק' מזון מ"מ היא ג"כ בחי' לבוש כמ"ס עוטה אור
 בשלמה [ועיין דבר זה במ"א ע"פ כי ביום הזה יכפר
 כו' בענין כך היא דרכה של תורה כו' אשריך וטוב
 לך . וע"פ וראיתם אותו וזכרתם כו' וע"פ את שבתותי
 תשמורו] ע"כ נק' בחי' שוב זה ע"י תומ"ל בשם
 שמים כי כמו שהשמים מקיפים לארץ כך בחי'
 השוב הזה הוא בחי' מקיף לבחי' הרלוא דארץ
 הנ"ל . ועוד זאת עד"מ מארץ ושמים הגשמי' הרי
 אנו רואים שהארץ אינה רק בגריג חרדל לגבי מרחב
 הכדור של השמים המקיפים עלי' מכל לדדיה בהשוואה
 אחת . כך ערך בחי' הרלוא הזה דארץ לגבי בחי'
 השוב בתומ"ל שנק' רלוא וחכמתו ית' הוא רק כערך
 גריג חרדל לגבי מרחב הגדול לשמים . וזהו השמים
 כסאי והארץ הדוס רגלי . פי' הדוס רגלי הוא ע"ד
 השרפרף לכסא שמגביה הרגלים כך הכשמות שנק'
 שהוא

ברא כרעא דאצוה מתעלים ע"י בחי' ארץ הוא בחי'
 הרלוא . ודרך פרט כל זמן שיש עלי' לבחי' ארץ
 העליונה היא כנס"י כמו בשבת וי"ט דכתי' חס
 תשיב משבת רגלך וכן הג' יו"ט נק' ג' רגלים .
 והשמים כסאי היינו בחי' שוב שהוא ירידה והמשכה
 ה"ז כמו היושב על הכסא שמשפיל קומתו . וזהו ואתה
 קדוש יושב תהלות ישראל . פי' שהוא ית' קדוש
 ומבדל מכל העולמות רק ע"י תהלות ישראל נמשך
 להיות יושב ושפיל למטה וכמא' שהקב"ה יושב ועוסק
 בתורה כו' . וזהו שנק' התפלה סולם מולב ארצה
 וראשו מגיע השמימה . פי' הסולם הוא העלי'
 בבחי' רלוא אך ראשו מגיע השמימה שבשמו"ע מתחיל
 השוב כנ"ל ועיקרו אח"כ ע"י תומ"ל . וזמשארז"ל לחד
 מ"ד דארץ קדמה לשמים בצריאה כי הרי מבואר
 למעלה בענין ק"ש וש"ע ותורה דבחי' הרלוא ל"ל קודם
 לבחי' השוב וכך היא המדה כי מאתעדל"ת דוקא
 נעשה אתעדל"ע וכמ"ס חס ימים אליו לבו ואז אח"כ
 רוחו ונשמתו אליו יחסוף וע"כ ארץ שהוא ל' רלוא
 קדמה לשמים שהוא בחי' שוב . ובכ"ז יוצן משארז"ל
 בראשית בשביל ישראל שנק' ראשית וגם בשביל התורה
 שנק' ראשית ברא חלקי' את השמים ואת הארץ
 הגשמיים . דהנה בתורה ובישראל יש בחי' שמים
 וארץ רוחניים . בתורה הוא בחי' שוב שהוא בחי'
 שמים כנ"ל . ובישראל בעבודתם במס"ג הוא בחי'
 רלוא בחי' ארץ . וע"כ ע"י תורה וישראל דוקא יתקיימו
 שמים וארץ הגשמי' דהיינו ע"י בחי' שמים וארץ
 הרוחני' שהוא בחי' רלוא ושוב ע"י תורה וישראל
 [וזהו ואשים דברי צפ"ך כו' לנטוע שמים וליסוד ארץ .
 וגם י"ל שבתומ"ל עלמין יש בחי' שמים וארץ כי המלות
 מעשיות הן בחי' ארץ כי הארץ הדוס רגלי שרפרף .
 וכך לדקה תרומם גוי . ותורה היא בחי' שמים והמשכה .
 וע' על מאמר מזוזה מימין כו' . וזהו ואשים דברי
 צפ"ך הוא בחי' תורה . וצ"ל ידי כסיתך הוא בחי'
 מלות ע"י"ז לנטוע שמים וליסוד ארץ . וא"ש דבראשית
 היינו בשביל התורה שנק' ראשית שיש בה עלמה בחי'
 שמים וארץ תומ"ל . לכן ע"י"ז מתקיימים שמים וארץ
 וכן בשביל ישראל כו' שיש בהן בחי' רו"ש . ועמ"ס
 ע"פ הזהר פ' שופטים שמים וארץ אינן סהדין כו' :

1517082018תורה

ו והנה כ"ז הוא ענין שמים וארץ דעכשיו של"ל
 תחלה בחי' ארץ רלוא . ואח"כ מקבלת
 מבחי' שמים השוב כו' . אבל לע"ל כתי' הני עושה
 חדשה בארץ . ופי' לעל"ן התחדשות זו בבחי' ארץ .
 היינו משום דלע"ל לא יהי' שיך בחי' רלוא דארץ ע"ד
 שהוא

אוצר החכמה

אלקי' ארץ ושמים ענין חלקי' זה היינו בחי' האלמוס וההסתר ששמים וארץ דעכשיו נמשכו ע"י ש' חלקי' כמ"ש בראשית ברא חלקי' כו'. וע"י ארץ שהוא בחי' רלוא נמתק הדין והאלמוס דש' חלקים המעלים ומסתיר וזהו ביום עשות ה' חלקי' שנכלל חלקי' זה בחי' וזהו פי' עשות ה' חלקי'. היינו יחוד והתכללות שמות אלו יחד. וכ"ז הוא ע"י ארץ ושמים בחי' ר"ש. אך ל"ל ארץ קדמה דוקא בחי' רלוא תחלה אבל לעתיד יהיו שמים חדשים וארץ חדשה הוא בחי' אשר אני עושה ולא ע"י אלמוסי' דש' חלקי' ואז יהיו שמים קודם כי ח"ל לבחי' קדימת הרלוא כו'. וזהו וילא כצדק חלו שהוא בחי' גילוי מלמעלה למטה :

ז אה הגה ל"ל צענין השמים החדשי' וארץ החדשה דאם הם בחים רק בבחי' אהעדל"ע לבד שזהו פי' אשר אני עושה כו' ח"כ אך יתכן בזה בחי' ארץ בחי' רלוא מלשון רץ כנ"ל [והרי לעתיד לא שייך בחי' רלוא כלל אפי' מלמעלה כמשנת"ל וכ"ש לכאורה דלא שייך בחי' זו בהגילוי שלמעלה שהוא בחי' אשר אני עושה]. ולמה אמר והארץ החדשה אשר אני עושה לא היה לו להזכיר רק בחי' שמים לבד. אך הענין הוא דגם בבחי' אהעדל"ע בלבד יש ב' מדרגות הללו דרו"ש רק שהשמים קדמו לארץ. ולהבין איך יתכן בחי' רלוא בעלמות המאליל מאחר שאין דבר מסתיר לפניו כלל. הגה יובן עד"מ שאנו רואים בחי' ר"ש בגוף האדם הגשמי צרות החיים אשר בקרבנו שדופק בלבו ונק' בזה דפיקו לבח' שהחיות שבלב הוא בא בנשימה דוקא רלוא ושוב בהתפשטות והסתלקות וכן חוזר חלילה שמתפשט וחוזר ומסתלק ומתפשט כדפק שביד שהחיות נמשך ומתפשט וחוזר ומסתלק וחוזר ומתפשט. וכן הוא ממש בדפיקו לבח' שהוא ענין התפשטות והסתלקות והתפשטות של רוח החיים שבלב והיינו ממש כמו בחי' ר"ש. ונמצא רלוא ושוב כזה הוא הכל בגוף האדם עלמו עדיין ולא מזולתו אליו [ור"ל שרו"ש זה הוא כענין המשכת חיות הנפש בהגוף שסדר המשכה זו הוא ע"י התפשטות והסתלקות כו' שזהו בחי' ר"ש] וגם הגה יובן עוד במשל זה שבדפיקו לבח' שאין הרלוא קודם לשוב אלל אדרבה השוב קודם לרלוא כנראה בחוש שצראשונה הוא ההתפשטות והמשכת החיות בלב שזהו כמו בחי' שוב המשכת האור בהכלי. ואמנם חומ"י חוזר ומסתלק והוא בחי' רלוא והסתלקות האור מהכלי וחוזר ומתיישב. וכן חוזר חלילה. וכדמיון הנשימה מהכלל הפה שבתחלה יתפשט ההכל והרוח ומיד יחזור בחזרה וחוזר ומתפשט. וכדוגמא הזאת יובן למשכיל למעלה בבחי' רלוא ושוב שמלמעלה למטה [ולא בבחי' בבחי']

שהוא עכשיו שהוא ענין הרלוא והתשוקה ללאת מההיפך אשר החשך יכסה ארץ כו' כנ"ל צענין פסוד"ז שהוא בחי' רוממות אל בגרום כדי שעי"ז נעשה חרב פיפיות לעשות כו' הוא נה"צ והגוף כו' דהיינו ע"י הרלוא נעשה ביטול רלון בחי' אהתפכח חשוכא לנהורא. שזה אינו שייך רק עכשיו שיש קליפות המסתירים עד שהחשך יכסה ארץ והוא בחי' לבושים המלבישים ומסתירים וכמ"ש אלביש שמים קדרות כו'. ולכן הוזהרנו בק"ש השמרו לכם פן יפתח לבבכם וסרתם כו' והסתחיתם. פי' שכל קליפה המסתרת נק' אלהי' אחרים ועבודת כוכבים. וההסתחואה היינו בחי' המשכה כמו ע"י ההסתחואה בקדושה בכריעה בצדוק. שממשיך גילוי חלקות. כך את זלעז"ז כו'. וזהו מארז"ל ישראל שבח"ל עובדי כוכבים בעברה הם. דהיינו כשהוא ח"ו לגמרי חוץ לארץ העליונה שהוא בחי' הרלון לה' ית' בחי' ארץ שרלחה כו' רק שנמשך לגמרי אחרי הצלי עוה"ז הגם שהם דברים המותרים מבחי' טוב שצנוגה עי"ז גורם יניקה והמשכה לבחי' נוגה. וזה נק' ההסתחואה והמשכה לבחי' אלהי' אחרים כו' דהיינו חוס' יניקה לחיוני'. ועי"ז ועל את השמים ולא יהיה מטר שלא יהיה המשכה בקדושה מבחי' שוב השמים עליונים כו'. ובהיות כן נריך כ"א לעורר בחי' רלוא אם ישם אליו לבו לאהפכח חשוכא לנהורא ומרירו למיתקא כו' ולעבדו בכל לבבכם כו' שזהו בחי' ארץ ועי"ז ונתתי מטר ארלכם כו' הוא בחי' השוב. משח"כ לע"ל דכתי' ואת רוח"ט אעביר כו' ולא יהיה כלל בחי' קליפה המסתרת גילוי חלקות וכן נח' ולא יכנף עוד מוריק והיו עיניך רואות כו'. ח"כ ח"ל כלל ענין בחי' הביטול של הים שזהו בחי' הרלוא דעכשיו ללאת מבחי' ההיפך המנגד כו'. וזהו הנני עושה חדשה בארץ. פי' שלא יהי' כמו עכשיו בחי' רלוא אהעדל"ת שעי"ז יהי' המשכה שאז כיון שיהי' הגילוי למטה כמו למעלה ח"כ אין שייך רלוא כו'. [ובזה י"ל מ"ש כי ההרים ימושו כו' כי הם היינו בחי' רלוא כנודע מענין לא כהצרהם שקראו הר כו' ואז יתבטל בחי' זו כיון שגם למטה יהי' הגילוי ממש עין צעין יראו כו'] וע"כ אמר שיהי' אז בחי' השמים החדשי' והארץ החדשה אשר אני עושה אני דוקא דהיינו מלד אהעדל"ע בלבד ולא מלד אהעדל"ת כלל כי ח"ל אהעדל"ת רק לברר ולהפך מחשוכא לנהורא כנ"ל. אבל לע"ל שא"ל לזה יהי' בחי' אהעדל"ע לבד ע"כ א' אשר אני עושה והיינו שקורא אותן בשם שמים חדשים וארץ חדשה. פי' שבאים בבחי' גילוי מלמעלה מ"ט מלד עלמות המאליל אשר לא הי' עדיין בחי' כוז בבחי' גילוי בראשית ההשתל'. כמו דכתי' ביום עשות הוי'

בבחי' רי"ש שוהחיות רי"ש של הנצראי' בו' כ"א אדרבה ג"כ בהשפעה עליונה של ח"ס ב"ה בכלים ועולמות וגם חפי' ממש בראשית מראשית ההמשכה מא"ס ב"ה להתלבש בשרש בחי' הכלים שהן שרש כל העולמות עליונים ותחתונים שייך ג"כ רצוא ושוב שהוא הסתלקות והתפשטות . כי מיד שנמשך ומתפשט ל"ל הסתלקות שאל"כ יתבטלו הכלים מהיות בחי' כלים בו' רק שהתפשטות הוא קודם . והוא כמו בחי' השוב ואח"כ הוא בחי' הסתלקות ורצוא וכן חוזר חלילה . ועמ"ש במ"א ע"פ ויקחו לי תרומה כו' [דשייך ג"כ בחי' רצוא . רק שהתפשטות האור קודם לבח' ואח"כ מיד חוזר ומסתלק וחוזר ומתפשט . וזהו ענין קול דודי דופק שהקול וההמשכה מלמעלה למטה הוא ג"כ כמו בחי' הדפק הנ"ל . ונק' זה בע"ח בשם מטי ולא מטי שהאור מטי ומתפשט וצ"ח ומסתלק ולא מטי . שבחי' מטי הוא בחי' ההתפשטות קודם לבחי' לא מטי . והכל בבחי' חלקות ענמו . וזהו כי ה' חלקיק אש אוכלה הוא ענין דמיון שפע החלקיק' לאש . הוא מפני שהאש טבעו בבחי' הסתלקות אחר ההתפשטות כדמיון דפיקו דלצח . וז"ע השמים החדשי' והארץ החדשה שהוא בחי' ההמשכה העליונה אשר נמשך בחתעדל"ע לצד בזה יש ג"כ בחי' שמים וארץ ההמשכה בחי' מטי נק' שמים ובחי' הסתלקות האור מהכלי הנק' לא מטי זהו בחי' ארץ מל' רצוא . ולכן כאן קדם שמים לארץ בהיות בחי' מטי קדם לבחי' לא מטי . משא"כ ברו"ש דנצראי' ל"ל תחלה ארץ בחי' רצוא ואח"כ שמים בחי' שוב . וכמ"ש והחיות רי"ש וכתו' ביום עשות כו' ארץ ושמים כנ"ל . וזהו ענין כאשר השמים החדשי' והארץ החדשה כו' עומדים לפני לפני דוקא דהיינו בבחי' הפנימיות ועלמיות מה שאין חתעדל"ת מגעת לשם כלל . כן יעמוד זרעם ושמכם . פי' זרעם ושמכם הוא בחי' חתעדל"ת וההמשכה הנמשך ע"י חתעדל"ת . כי הנה המלות נק' בשם זריעה כמ"ש זרע לדקות . ועי"ז מלמיה ישועות בגילוי חלקות מבחי' ש"ע נהרין כו' . ושמכם הוא בחי' קבלת עומ"ש ויעש דוד שם . והנה כבר מבואר שבחי' שמים וארץ החדשי' הוא גילוי מבחי' שאין חתעדל"ת מגעת לשם כלל בגילוי זה יהיה לע"ל . וא"כ סד"א שההמשכה ע"י חתעדל"ת בחומ"ל בבחי' ארץ ושמים שלנו רי"ש תהי' בטילה לגמרי מחמת גילוי העולם שהוא שמבחי' אשר אני עושה . לזה ח' כן יעמוד זרעם ושמכם שגם בחי' זו דחתעדל"ת יתעלה להיות עומדים לפני בבחי' הפנימיו' ממש כמו בחי' שמים החדשים וארץ החדשה כו' . וכמ"ש הנה ישכיל עבדי ירום וגשא וגבה מאד דהיינו עבדי הוא בחי' חתעדל"ת

בחי' לעזבה ולשמרה כו' הנה בחי' זו ממש תתעלה בעילוי אחר עילוי עד כי גבה מאד [רצוא אחתיות לואר כ"כ בלק"ת מהאריז"ל פ' עקב . מזרים מזר הגרון ויל"מ הוא רצוא ג"כ בבחי' לואר ע"י קול תורה כו' בד"ה לכן אמור לבניי . ועמ"ש ע"פ לוארך בחרוזים . ומ"ש מענין ויפול על לוארי בנימין כו' . ובפרד"ס ערך לואר שהוא עליית הת"ת בג"ר וע' מזה צביאור ע"פ ונקדשתי בתוך בניי שזכו ענין הרצוא ע"ש . ואפשר להעיר לענין השמים החדשים כו' מענין הכהנים הלויים שלע"ל יהי' הלויים צמעלה ומדרגה גבוה יותר מהכהנים וכמעלת זהב על הכסף . וכהנים הם המשכה מלמעלה למטה אחה כהן לעולם . והלויים העלאה ועמ"ש מזה בד"ה ויקח קרח . ועמ"ש סד"ה שובה ישראל עד . דרוש השני בסופו] :

31/08/2018

ביאור על הג"ל :

בי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עומדים לפני כן יעמוד זרעם ושמכם . הנה נודע תכלית ירידת הגשמה לגוף בעוה"ז שטרם ירידתה היתה כלולה במאלילה ב"ה באהוי"ר כו' . כי הגשם יש לה שכל ומדות כו' . (והיינו שלא מיבעי שעלם הגשם דבוקה במאלילה אלא שגם כחות הגשם ג"כ דבוקי' במאלין . והענין הוא שטלמיות ומדות הגשם הוא חלק חלקה שאינו בגדר עשר בחי' הגשם שיש להן גדר מיוחד אלא אור פשוט כו' כמ"ש בלק"ת צביאור ולא תשצית צפ' ויקרא וכ"כ הגאון מהר"ל מפראג זל"ל בהקדמתו לס' גבורות ה' ד"ג ע"ג . ועשר כחותי' הם רק כלים לעלם הגשם . שגם החכמה שהיא ראשית שצפער בחיותיה היא רק בחי' כלי לעלם הגשם . כמו שהמוח הגשמי הוא כלי לבחי' השכל והחכמה המתפשט מהגשם . כך עד"ז כח השכל שצנפס הוא כלי לעלם הגשם . שהרי השכל אינו שוה באדם . ומשתנה מקטנות לגדלות שדעת לנבון נקל שהשינוי' אינו שייך בעלם הגשם . ואפי' רצון הוא רק בחי' גלגלתא דחפי' על מוחא . וענין שנק' כלים היינו כמו שע"י הכלי נועלים איזה דבר כך עשר כחותי' הם המגלים הארות הגשם ולא שהם עלם הגשם . וזהו שא' שהגשם יש לה אהוי"ר היינו שגם כלי הגשם היו דבוקי' במאלין . שבחמת על עלם הגשם אינו שייך לומר כלל שדבוקה במאלילה שה"ה חלק חלקה ממעל . כמ"ש כי חלק ה' עמו . אלא שגם כלי' היו דבוקי' במאלין שע"ז שייך לשון דבוק מאחר שאינו עלם הגשם וזהו דכתי' חי ה' אשר עמדתי לפניו שעיני העמידה היא העבודה של הגשם קודם החלבושה בגוף שאז נק'

בשם

נקרא בשמי ממש . ששם שורה אור ח"ס ז"ה ממש ומתייחדים עמו בתכלית היחוד לחיבו וחיוהי חד וחיוהי וגרמוהי חד שהכל בטל וכלל באור ח"ס ז"ה ממש . ועל כולם נקרא שמו שכולם הם בצחי ח"ס . הגם שאין ערוך אליו ית' (ובנודע שאדם לאלי נק' אדם דעשי' בחי' עשי' גשמי') ואפילו עולם האלי' אינו אלא זיו והארה כו' . (והנה גם מלשון עולם האלי' מוזן שאין ערוך כלל אליו ית' שהרי עולם הוא מלשון העלם . וגם לאחר שמתייחדי' ונק' בשם שמו נק' עולם שגם בשם שייך ל' העלם כמ"ש זה שמי לעלם . שהגם שאלי' נק' חלקות מ"מ אינו כמו עלם חלקות כ"א געמליך בל"א כמ"ש מזה באריכות בד"ה וככה תאכלו אותו . וגם מענין היחוד שאיבו וחיוהי חד וחיוהי וגרמוהי חד מוזן שאינם עלם החלקות . שהרי ענין היחוד אינו שייך כ"א בשני בחי' . עד ששייך לומר שאיבו מתייחד עממן כו' . וגם בענין יחודם יש חילוקי מדרגות שלכן איבו וחיוהי הם חד בפ"ע ואיבו וגרמוהי חד בפ"ע . ומאחר שיש בהם חילוקי מדרגות ח"כ אינם עלם החלקות שהוא פשוט בתכלית . וכמ"ש במ"א שראשית התהוות הגבול הוא בחי' הכלים דע"ס וח"כ הם כערך הגבול לגבי בלתי בע"ג שאין ערוך ביניהם כלל . ואפי' לגבי כח הגבול שבח"ס ג"כ אין ערוך ביניהם כערך המאליל לגבי בחי' האלל כו' . ואפי' האורות הגם שבהם אינו שייך עדיין התחלקות פרטי' כמשי"ת . מ"מ מאחר שהם מקוריי' לבחי' ההגבלה שבח"א ח"כ ע"י בחי' הכלים ה"ז מקור לגבול שהכלים מגבילים אותם . ולכן יתכן לומר גם על האורות שאיבו מתייחד עממם ונת"ל שזה עלמו מורה שאינם עלם . שעל העלם אינו שייך יחוד כו' . וגם מאחר שנק' בשמות הנה נודע כי שם אינו עלם . וכמשי"ת שאלי' הוא ל' הפרשה . מבואר שאינו עלם כו' .) רק שההארה היורדת ונמשכת שם היא מתאחדת בלי שום פירוד והתחלקות עד שכולם מלאים מן ההארה ההיא (המיוחדת) ואין שם תפיסת שום דבר זולת ההארה ההיא . כי חלילות מלשון הפרשה כמו ויאלל מן הרוח כו' דגבי משה דתרגומו ואפריש שבדחאי לא נתן כל רוחו על הזקנים עד שהגיעו למעלתו ומדרגתו ממש אלא שהפריש מרוחו והוריד למטה שיתלבש במדת הזקנים כדי שיתעלו קצת ויוכלו שאת עמו כאחד והיו לאחדים . עם היות שאינם אחדות אחד במהותם ממש מ"מ יכולים הם להתאחד עמו . (ובמ"א נתבאר שהזקנים כנגד משה זהו מעין בחי' יו"ט לגבי שבת . שעם היות שיו"ט נק' ג"כ מקרא קדש עכ"ז אינו דומה לבחי' קדש עלמו שפי' מקרא קדש שקוריי' וממשיכיי' בחי' קדש בהם וכמארז"ל ישראל דקדשינהו לזמנים

בשם עומדים כמו המלאכים שנק' עומדים כמ"ש ויעמידם לעד לעולם שזה קאי על המלאכים שנבראו בגוף ונפש . ומפני שנבראו מבחי' הדבור שייך גם על הנפש לומר כן . כן בגשמה קודם התלבשותה בגוף קאי על כלי הגשמה שהם בחי' עשר כחותי' שהרי על עלם הגשמה אינו שייך לומר כן שנק"י עלו במחשבה והמחשבה מתאחד ח"כ אינו שייך ענין העמידה לפניו שז"ע יש וצטל . וענין העמידה הוא בחי' ציטול . והיינו שהיו עשר כחותי' דבוקין במאלילן כו') וירדה ונתלבשה בגוף ונה"צ המעלימים ומסתירים כו' ומלבישים אותה בלבושים לואים הן המדות שמגד הקליפה כו' . (וירדה זו היינו גם עלם הנפש ולא כחותיה לצד . וזהו שא' ומלבישים אותה בלבושים לואים היינו שמלבישי' ר"ל גם עלם הנפש . והגם שבחי' יחידה שבנפש אין שום פגם כלל אפי' בפוי"ש . כמ"ש במ"א בד"ה ושאתם מים שלא נדפס . י"ל שמתלקת ערם ימנא . וח"כ מוזן הירידה הגדולה מאיגרא רמה כו' שקודם התלבשותה גם כחותי' שהם כלים היו דבוקין במאלילן וע"י ירידתה יוכל ח"ו לבח שגם עלם הנפש מתלבשת בלבושי' לואים כו') שירידה זו לורך עליי' היא . כדי לברר בירורי' ע"י המשכת התורה והמלות שבהן מלובש אור ח"ס ז"ה . ובהן ועל ידן יהיה גילוי אור ח"ס ז"ה ממש על נפשו כו' כמ"ש במ"א . (והיינו כמ"ש בס"פ פ"ה מענין מקיף ומוקף . ונת' במ"א שהתורה היא לבושו של הקב"ה כמ"ש עוטה אור כשלמה . כז"י שניהם מתכסים בלבוש ח' כו' ובמ"א נת' שאורייתא וקוצ"ה כולא חד ח"כ ע"י שנעשה התורה מקיף ומוקף מאיר גילוי אור ח"ס ז"ה ממש על נפשו . ואפי' בכלי הנפש ג"כ שהרי שכלו נעשה מקיף כו') . ולהבין זה שהרי התורה והמלות אשר לפנינו הן ג"כ בירידות והשתלשלות המדרגות מאור פניו ית' עד שנתלבשו בעינינו גשמי' וחומרניים (שענין התלבשותם זה זהו ג"כ כמו המכונן מירידת הגשמה בגוף . שהרי בשביל עלם התורה לא היה נריכה הגשמה להתלבש בגוף שהרי התורה ישנה למעלה ג"כ צרוחניות) שלכן ביקשו המלאכים אשר תנה הודך על השמים כו' . ובמה יהי יתרון מעלתן ממעלת אהוי"ר של הגשמה (וח"כ גם הגשמות היו יכולים לקבל התורה צרוחניות . ולא ירדו כ"א לברר לבושי נוגה כמשי"ת) . וגם הרי אמרו כי אורי' בלא דו"ר לא פרתח לעילא שאהוי"ר הן הגדפין המעלות ומנשאות את התורה . והרי אדרבה נראה שמעלת אהוי"ר גדלה מאד ביתר שאת ממעלת התורה :

אך הענין הוא דכתי' כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו כו' . הנק' בשמי הוא עולם האלי' שהוא

לזמנים שאינו דומה לבחי' שבת עלמה עד שגדלה מעלת השבת שנק' קדש בעלם כמ"ס ושמתם את השבת כי קדש היא . שמזדילי' המזדיל בין קדש לקדש . שיש הבדלה ביניהם . ועכ"ז מאחר שנק' בשם מקרא קדש יכולים להתייחד עמו כו') והיינו שהם מיוחדים בזיו ואור הנמשך ממנו . כך עולם האלי' הוא שהאלי' אור ח"ס ז"ה והפריש זיו ואור בעולם שהוא שיהי' יכולת בהם לקבל זיו ואור אור ח"ס ז"ה הזה בבחי' יחוד שיתייחד הכל בבחי' אור ח"ס דהיינו בבחי' אור וזיו הנמשך ממנו . וענין היחוד הוא בב' בחינות איכו וחיוכי איכו וגרמוכי . חיוכי הם האורות דהיינו המקורות שמהן נהוו חכמה וחסד כו' והמקורות הם אורו' וחיות . שבהורות לא שייך עדיין בחי' התחלקות פרטים להיות נק' בשם חכמה או חסד כו' . (וכמ"ס בס"י עשר ספירות בלי מה פי' בלי מהות .) וכמ"ס במ"א בענין האורות דאחליפו דוכתייכו אור החסד בכלי הגבורה כו' . (הגם שמשלשון דוכתייכו מובן שגם בהאור שייך הגבלה חסד ולא גבורה הכוונה שגם לאחר שנתלבשו בכלי החסד לא פעל בהם הגבלה עד שהאור זה לא יוכל להתלבש בכלי הגבורה כו') וגרמוכי הם הכלים המגבילים את האורות שע"י הכלים הם עולים בשם חכמה או חסד כו' (שקריאת שם זה הוא על האור והכלי) ואעפ"כ שורה בהם אור ח"ס בבחי' יחוד ונק' חכ' דח"ס וחסד דח"ס כו' . ששם היות שנקרא בשם חכמה מ"מ אינה נגבלת בשם גבול ומדה חלל כמאמר אנת הוא חכים ולא בחכמה ידיעה כו' . והוא המדע והוא הידוע כו' . ולכן נק' עולם האלי' הנקרא בשמי ממש . אבל עולם הבריאה וממנו ולמטה נקרא לכבודי בראשית ^{אוצר החכמה} ^{החכמה} . כבוד הוא התלבשות וכמאמר אליהו לבושין תקינת לון כו' כמו לבוש שאינו מתאחד עם עלמיות כו' . אלא אדרבה שהעלמיות מתכסה ומתעלם בהן לבחתי הגלות נגלות העלמי' כמו שהוא ואין אור העלמיות נראה חלל דרך לבוש זה ומ"מ לבושין תקינת לון כו' שהוא תקון כדי שיתגלה אור העלמיות דרך לבוש דוקא שבלתי לבוש לא הי' עולם הבריאה יכול לקבל כו' . ולפי שבלבוש זה מתגלה אור העלמות לכך כתיב וצבא השמים לך משתחווים שבעלים כו' . ומחמת שאינו מתגלה אלא בבחי' לבוש לכך הם בבחי' פירוד ומשם יפרד עורי דפרודא כו' שאינם מתאחדים בבאלי' . (שהגם שהעולם הוא בשביל הגילוי . מ"מ מאחר שהוא העלם פעל בהם הפירוד . ועכ"ז בטלים רק שזהו בחי' ביטול היש כו') :

בראשית ברום עולם ומשמיעים ביראה כו' . אריה שאג הוא מיכאל פני ארי' אל הימין וכד איכו שאיג שאיגין לגבי' ש"ע אלפי' אריות כו' שהן מחנה מיכאל כו' . ואריך להבין מהו עבודתם ואיך נחשבת עבודה להם מה שבעלים בהשגתם חיותם וקיומם מאין ליש מאחר שכך היא השגתם ולמה שואגים ומרעישים . איזה חידוש נחמדש להם בהשגתם זו . ומה הם משתוקקים וגנכפים . אך הענין הוא כי הנה עולם האלי' הוא עולם התיקון שנתקן כבר להיות האורות והכלים בבחי' איכו וגרמוכי חד כו' כנ"ל . משא"כ עולמות צי"ע הם משב"כ שבעולם התכו שגפלו צי"ע . ולכן ל"ל עבודה תמה להמשיך בהם בחי' תיקון מעולם האלי' כדי שגם הם יתעלו ויתאחדו . ולא די באור וחיות הנמשך דרך מסך והתלבשות כסדר ירידת והשתלשלו' המדרגות כמו שהוטבע בנצטע יצירת העולם להיות מדרגה אחר מדרגה אצ"ע שעולם הבריאה הוא בבחי' פירוד עורי דפרודא כו' . אלא צריך להמשיך אור חדש מלמעלה עד שיוכלל עולם הבריאה בבחי' עולם האלי' ממש . כי עולמות צי"ע הם אשר צרא ה' לעשות ולתקן מה שלא נתקן כך בסדר השתלשלות בשעת צריחת עולם וגם עולם העשי' שהוא התחנות מכולם מלך בעל חנן צן עבדור הנה חח"ז וימלוך תחתיו הדר כו' שהוא עולם התיקון . (פי' תיקון זה אינו כמו עולם האלי' שנק' תיקון שפירושו שכבר נתקן כנ"ל וכאן פי' שהתחיל עולם התיקון היינו מה שצריך להתתקן כו') וזהו דרך כלל כל העבודה בעולמות צי"ע להיות שהם בבחי' שב"כ שגפלו מעולם התכו צי"ע ואריכים תקון להתעלות ולהתכלל באלי' והתיקון הוא ע"י עבודה :

והנה בעוה"ז הגשמי שהוא מגושם כמו עפר מן האדמה ואעפ"כ מפני שיש בו חיות רוחני מעפר העליון שבעולם התכו שלפני חני' יש בו יכולת להתתקן . והנה ענין התיקון היינו צירור הרע מן הטוב להסיר הסיגים והפסולת כדי שיוכל הטוב לעלות . (וכמ"ס הגו סיגים מכסף ויוצא לצורף כלי שכדי שיוכל לעשות כלי מהכסף צריכין להסיר תחלה הפסולת . וכך כדי שיוכל צי"ע להזדקך שיהי' כלי לאח"כ כמו בחי' היחוד שבאלי' צריכים להסיר בחי' הרע המעורר בהטוב שאינו מניחו לעלות . ובעבודה ז"ע גסות הרוח שהוא יש ודבר נפרד ואין חני והוא יכולים לדור שגסות רוחו אינו מניחו להיות בטל לחלקות . ואין אח"כ שורה כ"א במקום הביטול דוקא כמ"ס אשכנח את דכא ושפל רוח כו' . לכן צריכים תחלה להסיר הרע כמ"ס ובערת הרע מקרבך ואז יוכל להיות בקרבך קדוש כו') . והנה בצריחה

ב. והנה כודע עבודת המלאכים שעומדים מששת ימי

31.08.2018

צבריאם רוצו עוז כו' עד צעשי' רוצו רע ומעורב כו' .
 ולריך עבודה חמה גם לבחי' זו להפריד הרע ובירור
 זה נעשה ע"י סדר התפלה שעד"ז נתקן כל סדר
 התפלה והיינו ע"י בחי' רצוא אם ישים אליו לבו
 כו' . ורצוא זה היינו מ"ש כי צכה ארוץ כו' אדלג
 שור . שור פי' חומה דהיינו בחי' מקיפים ואדלג שור
 ר"ל שאדלג למעלה מבחי' כל המקיפים מחמת בחי'
 רצוא לדבקה בו בח"ס ז"ה ממש שהוא למעלה מגדר
 עלמין ואינו לא בבחי' ממלא ולא בבחי' סובב כו'
 וכל עולם האני' עולם הצרודים נק' אדם דעשי' בלבד
 ואדם דיני' עולם הנקודים כו' . (וכמ"ש מי לי
 בשמים ועמך כו' שמים הם בחי' מקיפים ואדלג שור
 שאדלג בחי' המקיפי' מחמת שרצונו והפלו הוא
 באלק' לדבקה בו ית') ומרצוא זה יתפרדו כל פועלי
 און כמ"ש רוממות אל בגרוגס וחרב פיפיות בידם
 לעשות נקמה בגוים כו' . ועד"ז הוא כל סדר תפלה
 שהיא בכללה רוממות אל כו' ולכן בה ועל ידה נעשה
 הצירור והפירוד הטוב מהרע . וזו היא עבודת התפלה
 ברצוא שהיא צירור המ"ן . (פי' צירור המ"ן היינו
 שיתברר הטוב מן הרע עד שיוכל להיות העלאת המ"ן
 כו') . אבל צירור המ"ד שהיא ההמשכה עליונה
 שמשולם האני' להיות ביטול והתכללו' כבאני' ממש
 בחי' יחוד עליון אשר שם איכו וחיוהי חד איכו
 וגרמוהי חד חד ממש . זה נעשה ע"י תורה ומצות
 שהן הן המשכות מבחי' יחוד עליון דאורייתא וקוב"ה
 כולא חד . ורמ"ח פקודין הם רמ"ה אברין דמלכא
 אברין ממש שהן כלים לאור וחיות הנמשך ומלוכב
 ומתפשט בהם מאוח"ס ז"ה ממש (וכמשנ"ת צמ"א
 שהיד הנותן הלקקה צשעת עשיית המצוה נעשית
 מרכבה לבחי' חסד דרועא ימינא . וא"כ מאיר בה
 בחי' היחוד לחיוהי וגרמוהי שבחסד דאני' . וכן
 בענין עסק התורה שנעשה מקיף ומוקף כנ"ל . א"כ
 מאיר על נפשו וגופו הגשמי בחי' היחוד שבאני' .
 והענין נחלבש בלבושי' החומר' דעשייה הגה הוא מצרר
 חלקו בעולם וכמ"ש גם את העולם נתן בלבם שע"י
 העבודה שבלב ג"כ מוזכר חלקו בעולם . וכ"ש ע"י בחי'
 המעשה צפו"מ כו' . ולכן אמר שמתפשט בהם מאוח"ס
 ז"ה ממש והיינו כמו בחי' הארת האני' שמיוחדת
 במאלילה כו' וכנ"ל . וע' צמ"ב פכ"ג ובהביאור ע"פ
 הנ"ל) אלא שירדו ונתלבשו בענינים גשמיים בשביל
 גשמייות העוה"ז וחומריותו כדי להעלותם ושתכלל גם
 חיות גשמייות העוה"ז באור וחיות העליון (וע' לקמן
 בד"ה להבין למה נשתנה יצירת גוף האדם . שהאדם
 היה גופו מוטל דומם תחלה בכדי שע"י יתעלו גם

דבר היותר תחתון כו') ולכך הולך חיות העליון לירד
 ולהתגשם כ"כ . וצוה יובן יתרון ומעלת עסק התורה
 וקיום המצות בעוה"ז יותר מדו"ר של הגשמה ערם
 ירידתה . כי הגשמה עם היות שהדו"ר שלה גבוהים
 ונעלים מאד ביותר שאת אפי' מן המלאכים שבעולם
 ההוא בכל עולם ועולם לפי מה שהוא כנודע שהמלאכי'
 הם מחויבות העולמות והגשמות הן מבחי' פנימיות .
 עכ"ז מאחר שהגשמה היא בחי' נצרא ומחודש יש מאין
 אינה מיוחדת במאלילה ז"ה כיחוד תורה ומצות
 דאורייתא וקוב"ה כולא חד ממש ורמ"ח מצות הן רמ"ח
 אברים דמלכא ממש שהן הן חכמתו ורצונו ממש והוא
 המדע כו' . (הגם שגש"י עלו במחשבה . מ"מ גם
 המחשבה היא לבוש רק שהיא לבוש הפנימי ולכן אינו
 דומה לתורה שאורייתא וקוב"ה כולא חד וכן האברים
 הם בחי' גופין . משא"כ המחשבה היא לבוש . רק
 מפני שהמחשבה הוא מה שמגלה העלם העלמי לגבי
 עצמו לכן אינו שייך לשון יחוד כלל על עסק הגשמה
 שהרי היא חלק חלקה כנ"ל . ומ"ש כאן שאינה מיוחדת
 במאלילה כיחוד תומ"ז זהו כמו שירדה בבחי' הצריאה .
 וז"ש שהגשמה היא נצרא ומחודש מאין ליש וכנודע מענין
 עבודה היא ואח"כ אתה צרחת . וכ"ז הוא בבחי'
 הגשמה המלוכשת בגוף . אבל בשרש ומקור הגשמה כמו
 שהיא למעלה הגה נק' ישראל ראשית תבואתה
 שהגשמות היא ראשית ומקור התורה כי הגה עלו
 במחשבה פי' מחשבה הוא בחי' חכמה . ועלו במחשבה
 היינו בבחי' העליונה שבמחשבה כמ"ש בלק"ת שה"ש
 צביאור שני דיוגתי . וע' בד"ה אני ישינה פי' עלו
 צמח' בחי' מח' שבמחשבה כו' . וצביאור הראשון
 דיוגתי פ"ב פי' שהגשמות שרשן בבחי' מח' הקדומה
 שהיא בחי' ח"ק . וא"כ מובן שהגשמה עלמה כמו
 שהיא למעלה היא למעלה גם מבחי' היחוד דאיהו
 וחיוהי עד שאינו שייך כלל ענין שם יחוד על עסק
 הגשמה כ"א על כלים שהם עשר בחינות' כנ"ל)
 ומ"מ אורייתא בלא דו"ר לא פרחא לעילא כי מאחר
 שירדה ונתלבשה בענינים גשמיים הרי היא מקושרת
 למטה והרי היא בבחי' ירידה מאור פניו ית' . אבל ע"י
 דו"ר הגה הוא ממשיך אור ח"ס המלוכב בתורה בבחי'
 יחוד גמור להיות אורייתא וקוב"ה כולא חד וכנודע
 מ"ש צמ"א בענין עסק התורה לשמה דע"ז אמרו מעלה
 אני עליהם כאלו עשאוני . עשאוני ממש שע"י עסק
 התורה נמשך הוי"ו של ש' הוי' ז"ה שהוא ת"ת וע"י
 המצות וכללותן היא מצות הלקקה נמשך ה"א של ש'
 הוי' כנודע . (וזכו דכתי' ועל הכסא דמות כמראה
 אדם . ולכאו' הלא אין לו דמות הגוף ולא גוף . אלא
 שקאי

31/08/2018 18:08

שקאי על התורה שנק' אדם כמ"ס זאת התורה אדם . והיינו שכמו האדם הוא צרמ"ח איברי' . כן ע"י התורה נעשה צינן דז"א שהוא בעל ט' ספי' וטפ"ט הם פ"א ורת"ס הוא רמ"ג וה"ח המגדילי' הוא רמ"ח . וכן האדם כלול מג' קוין כמשי"ת . וע' לקמן צפ' יתרו צד"ה משה ידבר בו' . ודרך כלל על תורה ועבודה וגמ"ח נמשכו ג' קוין חח"ן צימין בו' וכן ג' ווי"ן מויסע ויבא ויט בו' שהווי"ן הם המשכות מהיודי"ן שצראש הווי"ן בו' :

ג **והנה** צבחי' זו ארץ קדמה לשמים . ארץ הוא צחי' רגוע שצתפלה דהיינו צירור המ"ן תחלה ואח"כ שמים היינו השפעת המ"ד ע"י תו"מ כי השמים הם צחי' משפיעים כמ"ס המכסה שמים בעבים המכין לארץ מער בו' למער השמים בו' להיות המ"ד מצרר את המ"ן להעלות עד שיוכלל גם צחי' העשי' צבחי' אלז' לחיבו וחיוהי חד בו' . ול"ל קדימת צירור המ"ן תחלה כדי שאח"כ יבא צירור המ"ד לצרר את המ"ן משא"כ צלי העלאת מ"ן חין כח צמ"ד לצרר בו' . (וע"ד שאם היה יחזק צירך את עשו עלמנו הו' נבלע בו בו') . וזו היא עבודתיו כל ימי משך הגלות שהרע גובר ול"ל צירור הרע ולהפרידו מן הטוב . אבל לע"ל צביחת משיח צ"צ כשיושלם ויוגמר כל הצירור ויקוים צלע המות לנחח ואת רוח הטומאה תעביר בו' . שאז יהיו הכל צבחי' עולם התיקון כצאלז' ממש שיהיה יחוד והתכללות למטה כמו למעלה . הנה התכלית הוא שיחיר ויתנוצץ גילוי אור עולם העקודים שלמעלה מעולם האלז' כמ"ס הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד . וזהו פנימי' עתיק שיתגלה ואז יהיה התנוולות נשמות חדשות שאין בהם צחי' צירור . דהנה כל הנשמות אשר מעולם הן שנכללו באדה"ר שצריכים צירור ותיקון והן הן שירדו מחילוני' עתיק שנשתלשלו כסדר המדרגות ומה שהוא מסודר כבר בסדר ההשתל' חין זה חידוש . אבל חידוש נשמות הוא מלמעלה מן ההשתל' מה שלא ירד ונשתלשל עדיון והוא מפנימי' עתיק שלא בא לידי גילוי צסדר השתלשלות כי סדר ההשתלשלו' הוא שמחילוניות שבעליון נעשה פנימי' למטה . אבל פנימי' עליון חינו יורד ומשתלשל כלל . ולע"ל יהו' גילוי אור חדש הזה שלמעלה מסדר ההשתלשלו' . והוא עולם העקודים שלפני האלז' . (וע' צמ"ח שענין נשמות חדשות זהו כמארז"ל לדיקים יושצין ועטרותיהם צראשיהם . שצחי' העטרה שע"ג הראש ז"ע צחי' נשמות חדשות שיתגלו לע"ל) כי צאלז' שהוא עולם התיקון נחקן ונסדר כמו

המחשבה

ובישר הנביא זה לומר שכן יעמוד זרעכם ושמכם . זרעכם הוא צחי' זריעת המ"ד ע"י התורה שהתורה שנתלצסה בעניני' גשמיים הוא צחי' זריעת הגרעין בעפר שעם היות שגוף הגרעין נרקב מ"מ הכח שבו מלמית ולכן חינו לומח חלל דוגמת הגרעין ומזרע דגן חינו לומח אחרוג בו' וכמ"ס למינהו בו' . כך התורה אע"פ שנתלצסה בענינים גשמיים [ויש מ"ד מנות צטילות לע"ל] מ"מ אור התורה הוא המלמית ופועל ישועות בקרב הארץ לצרר את המ"ן ולהעלותו למעלה מעלה . ושמכם הוא צחי' קבלת עומ"ס שמקבלים צמנותיו ית' ונק' צחי' שם שנקרא שמו ית' על ישראל בקבלת מלכותו עליהם . וזהו ומלכותו צרצון קבלו עליהם . משא"כ על עוברי רגונו הוא מושל ולא מלך כי חין נקרא מלך חלל צרצון . וזהו ענין כתר מל' שטיקר המלכות הוא הכתר שמכתירין אותו וכתר היינו צחי' רגון וזהו נעון תחלתן בסופן שהמשכת המל' הוא מן הכתר שהוא הרגון בו' . (וע' צמק"מ שפי' ששרש המל' הוא מרדל"ח) ולכך נק' צבחי' שמכם . והנה זרעכם ושמכם שהן הן המשכות תורה ומלות שצטוה"ז

הן

ואז

מענין שהמ' היא כתר מלמטה למעלה צביאור ע"פ כי על כבוד חופה . ועיין בזהר פ' וישלח דק"ע ע"א ע"פ ויאבק איש עמו מה בין אבק לעפר . עפר דכל איבין נפקין מיניה . ונחבאר הענין בתי"א ס"פ וישלח בד"ה ויאבק איש עמו . שזהו"ע מ"ש אני ראשון ואני אחרון כו' . וגם ברוחניות יש כח להמ' שהוא סוף המדרגות מקור התעל"ת להיות התעל"ע להתשיך אור הע"ס כו' . וזהו ענין שאמר הלל אם אני כאן הכל כאן . ופ"י בזהר ח"א בהשמטות סס"י כ"ה די"ב ע"א אי שכינתא דאקרי אני שריא כאן הכל כאן . והוא אחר דאקרי כל דאריא לאזדוגא ביה כו' עכ"ל . ורומז לבחי' כי כל צממים ובארץ . אך צממת פ"י הכל רומז ג"כ לעצמות אור ח"ס צ"ה כמ"ש ע"פ אמרו אליו כל תשא עון בלק"ת סד"ה טובה ישראל עד דרום השני . וזהו ענין מלא אשה מלא טוב ויפק רגון מה' במשלי י"ח כ"ב . ופרש"י מלא אשה תורה . והיינו תושבע"פ שנק' אשה כמבואר ממ"ש בלק"ת בד"ה ביום השמע"ל כנישין תהא לבון צפי' ואל תטוש תורת אמן . וע' בקדושין ד"ל ע"ב ע"פ ראה חיים עם אשה אשר אהבת והנה תושבע"פ נק' ארץ והיינו על שם שבה עיקר התגלות רגון העליון כמבואר בראג"ה ס"י כ"ט בד"ה ח"ח עטרת בעלה וז"ל והנה מודעת זאת כי הנה רגון העליון צ"ה המלוכה בתרי"ג מצות שבתשצ"ב הוא מופלא ומכוסה וטמיר ונעלם . ואינו מתגלה אלא בתושבע"פ כו' וז"ש אשת חיל עטרת בעלה כו' וכמו כתר ועטרה שעל המוחין כו' עכ"ל . ועיין מזה ג"כ בלק"ת פ' פנחס בד"ה לו את בני דרום הראשון פ"ג . ובפ' תצא בד"ה ביום הזה פ"א . ולכן מלא אשה שהיא תושבע"פ הנק' ארץ מלא טוב ע"ד אם אני כאן הכל כאן כו' . ועמ"ש ע"פ טוב וישר ה' . וזהו ויפק רגון מה' כי ע"י ארץ שהיא תושבע"פ יעורר וימשיך גילוי רגון העליון כו' . ובתד"א פ"י"ח קרוז לתחלת הפרק אחר ס"ק י"ח ז"ל ומנין לתורה שהיא משולה לאשה שגא' מלא אשה מלא טוב ויפק רגון מה' וכיון שלומד את החורה הרי זה מביא טובה לעולם ויכול הוא לבקש רחמים ולהתפלל לפני הקב"ה ויפק את הרקיע ויביא מטר לעולם לכך נאמר ויפק רגון מה' עכ"ל . וזהו ג"כ כנ"ל כי תושבע"פ היא בחי' ארץ ומקבלת מתשצ"ב . וזהו ענין המטר כמ"ש בלק"ת בד"ה תורה זוה . וז"ל ואד יעלה מן הארץ שזהו התעל"ת בחי' רגון וממשיך רגון העליון בחי' אני אענה את השמים ועי"ז והם יענו את הארץ כו' . וע' בלק"ת סד"ה האזינו השמים דרום הראשון בענין ויבא כגשם לנו . וע' במשלי ס"י י"ב ב' ע"פ טוב ויפק רגון מה' . והוא יליאה מההעלם אל הגילוי כמו ותפק לרעב

הן המשכת המ"ד מעולם האני' שהוא עולם התיקון כדי לברר המ"ן שעולה מהעשי' שיוכלל באני' כנ"ל . וא"כ לע"ל כשיושלם ויוגמר הציור ויהיה הכל עולם התיקון ויתנוצץ ויתגלה גילוי אור חדש העליון מבחי' שמים חדשים וארץ חדשה סד"א שלא יהיה עלי' עוד להחורה ומלות . רק ישארו בעולם האני' . ולכן מבשר הגביא שצממת לא כן הוא רק גם זרעם ושמכם יעמוד שם . כי גם אחר שיושלמו כל הציורים ויוכללו באני' עוד זאת תהיה מעלה יתירה בעילוי אחר עילוי שיתעלו גם בעולם העקודים . (וזהו דכתי' כי ההרים ימושו כו' וחסדי כו' וזרית שלומי לא תמוט פ"י הגם כי ההרים ימושו שלא ירכו לבחי' הרגוא כו' עכ"ז חסדי מאתך לא ימוש שהוא בחי' חסד דקשט . וזרית שלומי הוא בחי' יסוד דע"ק שדרך בו נמשך שפע הפנימי דעתיק כו') :

^{מאמר חסידים}
עוד ביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים

הנה במד"ר פ' בראשית פרשה ה' ע"פ ויקרא חלקים ליבשה ארץ למה נק' שמה ארץ שרצה לעשות רגון קונה . וכ' המ"כ ארץ לשון רגון הוא . והקשה הידי משה דלפ"ז ה' ראוי לקרוא לשמים ג"כ ארץ . ונדחק לחרץ . והענין י"ל כמ"ש בשל"ה בהקדמה בית ישראל די"ט ע"א וז"ל וכמה נפלא כי נקודה הראשונה מהאני' סוד הרגון והכתר הוא הרגון כמ"ש לעיל . ונקודה האחרונה דהיינו הארץ נק' ארץ על שם רגון כמבואר בזהר פ' בראשית ויקרא חלקי ליבשה ארץ ז"ל ומה דהוות יבשה [דר"ל ענין עניות ע"ש בזהר דל"ג ע"א] התעבדות ארץ [ארץ חפץ] למעבד פירין ואיבין ולנטע אילנין . והיינו דכתיב ויקרא חלקי ליבשה ארץ כו' עכ"ל . וא"כ זהו ע"ד נעוץ תחלתן בסופן . ולכן המ' שהיא סופן נק' ארץ ל' רגון שהוא מבחי' הכתר . ועיין מזה ג"כ צב"ז ר"פ בראשית ע"פ כשוננה בין החוחים גבי ומה שושנה אית בה תליסר עלין ממשל שהאזיר התחתון חם יותר הרבה מהאזיר האמצעי כו' . וכעין זה מבואר בראג"ה ס"י ק' היינו סד"ה איהו וחיוהי חד וז"ל ועוד זאת יתר על כן על כל הג"ל הארה דהארה דהארה . וכל הג"ל הוא מראה כחה ויכולתה ביסוד העפר הגשמי בגילוי עגום ביתר שאת מיסודות העליונים ממנו וגם מצבא השמים שאין כחה ויכולתם להזיח יש מאין תמיד כיסוד העפר המלמית תמיד יש מאין הם עשבים ואילנות מהכח העומה שבו ואין זאת אלא משום כו' . ומל' דאני' הוא בחי' כתר מלמטה למעלה ונעוץ תחלתן בסופן עכ"ל . ועיין

הרלוא והרלון שבלב האדם מעורר למעלה כ"כ להמשיך מבחי' סוכ"ע . זהו לפי שכנס"י נקראת ארץ אשר נעוץ בה תחלתן בחי' הרלון עליון כנ"ל כמ"ס בת"א ד"ה ויאבק איש עמו . וכמ"ס בלק"ת פ' עקב שזהו ענין נתינת הארץ לאברהם ולזרעו אחריו יעו"ש ד"ה ולבטין שרש טעם קישור . ועיין ד"ה וידעת היום דרוש הראשון בפ' וזאת המצוה אשר צוה ה' לעשות בארץ דקאי על ק"ש . לפמ"ש כ"י"ל כי ארץ שרלתי בבחי' רלוא וזהו ענין ק"ש כדלקמן . ופי' נתינת הארץ שיהי' הרלוא והאעדל"ת מעורר כו' כי והחיות רלוא ושוב דחיות י"ל מעורר למעלה בבחי' ממכ"ע כמ"ס בת"א ד"ה אשריה לה' כי גאה גאה . אבל ע"י הרלוא דבחי' ארץ מעורר למעלה ראה"ע סוכ"ע כי נעוץ סוכ"ת . וע' ד"ה וכל העם רואים שצחי' הלך ונסוע לאברהם זהו למעלה ממדרגת רלוא ושוב של המלאכים היינו כי האבות הן המרכבה עילאה דלפי' כו' . ושם פי' שפי' המלות יש ג"כ בחי' רלוא כו' . וזהו כי צכה ארוץ גדוד למעלה מבחי' הרלוא של גדודי מעלה כי הן מרכבה תתאה לבחי' מלכותו ית' משח"כ מרכבתא עילאה כי צכה ארוץ במהותו ועלמותו ית' . גם צכ"ה היינו כ"ה אחוון דפסוק שמע ישראל . והנה פי' וחסידך יברכוכה יברכו כה כי המשכת הברכה מהכתר לבחי' מ' הנק' כה כדפי' בזהר ס"פ נשא דקמ"ו . ועיין בסידור שהענין ע"ד צעבור זה עשה הוי' לי כו' דודי לי כו' . וכמו"כ פי' כי צכה ארוץ ע"ד בזאת יבא אהרן לקשר ולחבר הנ' באור ח"ס צ"ה ממש בענין ארוממן חלקי המלך ד"ה כי אהה נרי . והנה פסוק שמע ישראל נק' את ה' האמרת היום ועי"ז וה' האמירך וזהו ג"כ ענין כה שכמו שאנו אומרים מי אל כמוך ה' אחד . כמ"כ כביכול אומר ומי כעמך ישראל כו' . והנה צ"פ כה דק"ש שחרית וערבית הם נש"צ כו' :

קיצור שרלתי ג"כ לשון רלוא . ע' צה"ז פ' תזריע כי צכה ארוץ גדוד . שגדודי מעלה הרלוא שלהם מעורר בממכ"ע לכן נק' מרכבתא תתאה והאבות מרכבתא עילאה מעורר סוכ"ע צכה ממש . וזהו נתינת הארץ שיהי' הרלוא מעורר צסוכ"ע צכה ע"ד יברכוכה כ"ה אחוון דשמע ישראל . גם את ה' האמרת וה' האמירך :

ג אך כדי לבוא צק"ש לבחי' כי צכה ארוץ ל"ל תחילה פסוד"ז לעולם יסדר אדם שצחו של מקום כו' . עיין מזה בלק"ת סד"ה אלה פקודי המשכן סעי' ח' ובהציבור צסופו . ושם פי' דפסוד"ז זהו הרלוא ושוב דלויס והוא ענין מרכבתא תתאה ע"ד תשוב ה' תתאה לגבי

לרעב לחמך . והתד"ח מפרש ויפק יפקפק את הרקיע י"ל לשון שצירה כדפי' צערוך ענין פקפק . וע' במס' עדיות ספ"ה צענין שפקפק בטוהרת ידים . ובתוי"ט שם צסם הרמז"ס לשון זלזול . וציבמות פרק הצע"י דס"ג ע"ב כיון שנשא אדם אשה עונותיו מתפקפקין שגח' מלא אשה מלא טוב ויפק רלון פרש"י מתפקפקין נסתמין . ומפרש לשון פקק החלון . ולפי' הערוך י"ל שנסבירין . ובפ"ד דסוכה דמ"ג ע"ב אחי לפקפוקי בלולב . פרש"י לזלזולי בלולב . ובפרק אין מעמידין דל"ה ע"א גזירה חדשה היא ואין מתפקפקין בה . ופירש"י ואין מפרשין טעמא כדמפרש טעמא . מתפקפקין לשון חטיטה בדבר סתום לפשפשו . כמו מתפקפק ונוטל ח' מבנתיים פ"ק דסוכה דנ"ו ע"א שם פרש"י מתפקפק סותר ומנענע את כולן כו' . ועד"ז אחי שפיר ענין ויפקפק את הרקיע אשר מבחי' ועלר את השמים יומשך שיפחתו השמים . ועד"ז י"ל פי' עונותיו מתפקפקין שהם נסתרים . והיינו ע"י מלא אשה מלא טוב . וכתיב טוב וישר ה' ע"כ יורה חטאים בדרך . עיין ילקוט בתלים על פסוק זה דל"ט ע"ב רמז תש"ב :

קיצור ארץ שרלתי לשון רלון . נעוץ תחלתן צסופן . ולכן עפר דכל איבין נפקין מיניה . אם אני כאן הכל כאן . וענין ארץ חושבנ"פ מלות כנס"י . וזהו מלא אשה חושבנ"פ מלא טוב בחי' כל תשא עון ויפק רלון כי אחעט"ב . יפקפק את הרקיע . ע"ד מתפקפק ונוטל אחת מבנתיים . והיינו ע"י אחי אענה את השמים אחי ראשון . ואזי והם יענו את הארץ . וע' זהר ס"פ ויקרא ע"פ הרעיון שמים ממעל . עונותיו מתפקפקין כי טוב וישר ה' ע"כ יורה חטאים בדרך . כל תשא עון כו' :

ב והנה פי' שרלתי היינו ג"כ לשון רלוא שהוא ג"כ ענין ריאה וענין רלון שז"ע אם רץ לבך . וכן ויריאונו מן הבור ר"פ מקץ דתרגום וארהטוהי לשון ריאה וצוהר פירשו ג"כ לשון רלון . וכן ברלוחו עם חלקים באיוב סי' ל"ד . שפירשו ל' רלון . והר"ר יונה פירשו לשון מרולה כ"כ במכלול . אם ראיית גנב וחרץ עמו תלים ל' י"ח . ת"י ורהיטת עמיה . ורש"י פי' נחלית ללכת עמו . הרי יש לשון רץ שסובל צ' הדברים יחד ל' רלון ולשון מרולה . וזהו ג"כ ענין והחיות רלוא . וענין ארץ שרלתי . וזהו כי צכה ארוץ גדוד ארוץ אוחיות רלוא . וכענין פי' אם רץ לבך עיין בת"א ד"ה וקבל היותהם . וע' ג"כ צה"ז פ' תזריע ד"ה הנה עליהם מי חטאת . ושם דקי"ז ע"א איך הרלוא בלב דוגמת הרץ ברגליו כו' . והנה הנה שיהי'

לגבי וא"ו . ואזי יוכל לבוא בק"ש לבחי' תשוב ה' עילאה לגבי יו"ד כו' יעו"ש שזהו המכוון מבחי' ו"ה ובחי' י"ה זהו נק' ממכ"ע וסוכ"ע . כי י"ה נק' עלמא דאחכסיה ו"ה נק' עלמא דאחגליה וסגלות . וע' בח"א פ' בשלה בד"ה אזי ישיר משה ובג"י . וסד"ה לבסומי צפוריא דרוש הראשון . ועיין בלק"ת בד"ה אס בחוקתי תלכו דרוש השני פ"ב צענין אך קודם בחי' תלכו ל"ל פסוד"ז מל' זמיר ערילים ישעי' כ"ה ה' . החקיקה מבחון כו' שהוא מלשון זמיר ערילים כו' שהוא מזמר ומכרית בחי' הרע כי ע"י רוממות אל בגרוס נעשה חרב פיפיות להכרית הרע דנה"ב . והוא כענין המבואר סד"ה כי כארץ תוליא למחה צפי' ותהלה נגד כל הגוים . וע' סד"ה ושבתה הארץ צפי' את כרמך לא תזמור וחגייתותיהם למזמרות ישעי' ב' י"ד . בנבל עשור אומרה [תלים קמ"ד ט'] : ועמ"ש ע"פ עת הזמיר הגיע . שיר ב' י"ב . ומ"ש ע"פ למען יזמרך כבוד . וע' מזה צב"ז פ' בשלה בד"ה משריין ורתיכין . וצענין מזמור שיר ליום השבת צמ"ג ס"פ אחרי דע"ט ע"ב מזמור מ' שיר ז"א ליום השבת ע"ק מבואר דשיר גבוה ממזמור . ועמ"ש מזה סד"ה מזמור שיר חנוכה הבית דרוש הראשון . וכעין זה יובן ענין פסוד"ז לגבי ק"ש כמו מזמור לגבי שיר כו' . עו"ל ע"ד מ"ש שמתחלה ל"ל מפתחות החילוניות ההתבוננות מבחי' מלכותו ית' . וזהו ענין פסוד"ז ואח"כ מפתחות הפנימיות ההתבוננות במהו"ע ית' . וזהו ענין ק"ש ועמ"ש בד"ה כי תשמע בקול שאמר החילונה זהו פסוד"ז וחלר הפנימי' זהו ק"ש ובית המל' זהו שמו"ע ועמ"ש בלק"ת פ' במדבר בד"ה וארשתוך לי מענין כלתה נפשי לחירות הוי' . חלר החילונה וחלר הפנימי' . גם י"ל ע"ד מ"ש צב"ז ר"פ בראשית צענין כשוסנה כו' כן רעיתי כו' י"ל זהו ג"כ ב' בחי' הג"ל . ועמ"ש בהגהות לד"ה צב"ה צבסליו שזהו הענין שלפ"ד חכמים דפלגי על אבא שאול דס התמיד קודם להטבת חמש נרות ולקטרת כי התמיד על מזבח החילון וקטורת על מזבח הפנימי . וזהו ענין ב' בחי' הג"ל דמפתחות החילוניות היינו מזבח החילון ואח"כ מפתחות הפנימיות מזבח הפנימי . והיינו ג"כ כענין חלר החילונה וחלר הפנימי' . ועמ"ש צענין שנענש דוד על שאמר זמירות הוי' לי חוקיך כו' :

תשוב ה' עילאה ב' בחי' כלל בד"ה שיר השירים . אך פסוד"ז לשון זמיר ערילים . רוממות אל בגרוס ועי"ז וחרב פיפיות שנדחה הרע שהאור דוחה החשך סד"ה כינר מרקדין גבי ובית הלל אומרים כו' . למען יזמרך כבוד . מזמור שיר . מפתחות החילוני' חלר החילונה פסוד"ז . ומפתחות הפנימיות חלר הפנימי' ק"ש . וכן מזבח החילון ומזבח הפנימי . דוד נענש על שאמר זמירות הוי' לי חוקיך :

ד ועפ"ז יש להבין קצת מ"ש בלק"ת מהאריז"ל פ' עקב ע"פ ארץ חטה צענין רמון גימ' נוריאל והוא מט"ט כשהסיר ממט"ט ט"ט ח"י נשאר רמון כי ט"ט בחמטע מט"ט הוא חיות ותוכיות הרמון כי מ' מימין ורון משמאל והם סוד הקליפה הנק' רמון ובחוכם ח"י ט"ט ואכל וחי לעולם וכן ר' מאיר רמון מלא חוכו אכל וקליפתו זרק ובהחיות בחי' ח"י ט"ט אין אחיזה לחילוני' אצל בלבוש והוא הרמון יש להם אחיזה וצזה ג"כ סוד הספוק והחיות ר"ש רעוא כמנין רמון אותיות לואר לואר דחימה עילאה שהוא גרון עד הוד תפשטת והחיות הוא ושוב כמנין שדי [ר"ל ט"ט דמט"ט שהוא חי עם רמון שניהם יחד גימט' ושוב שהוא כמנין שדי] דחייה למטה מהחיות ואייה כללות כולם עכ"ד . ומ"ש שמהקליפה של הרמון יש אחיזה לחילונים יובן ע"ד מ"ש צפרד"ס שער אבי"ע פרק ז"ח . ובעה"כ ערך עץ צענין עה"ד טו"ר ובערך מט"ט ובערך נער והרי נאמר אי לך ארץ שמלכך נער . עיין זח"א פ' חיי דף קכ"ד ע"ב . והיינו מפני שיש מקליפת הרמון יניקה ואחיזה ליצה"ר . ולכן המשילו רז"ל מה שפושעי ישראל מלאים מלות כרמון . ואף שהם מלאים מלות נק' פושעי ישראל כי מקליפת הרמון יש אחיזה ליצה"ר . ועמ"ש מזה בח"א בד"ה אוסרי לגפן עירה דע"ז ע"ג ובמ"ש שבחי' ט"ט דמט"ט זהו חי היינו כמ"ש בח"א פ' יתרו דק"ך ע"א בד"ה אלפי שנאן ויש ט"ס מלמעלמ"ט וט"ס מלמעלמ"ע . והן ב' עייתין דמט"ט ח"י צרכאן דללותא שהם באל"י . משא"כ ח"י צרכות דשחרית שהן בבחי' מט"ע דעשוי' עכ"ל . וענין ב' עייתין אלו מבואר צת"ז תקון י"ח דכ"ט ע"א וז"ל דלדיק חשע איבו מעילא לתתא ומתתא לעילא חשע נקודין חשע טעמי כו' עכ"ל . ועיין בהקדמת ה"ז דף ד' סע"א . והנה לפעמים יש ג"כ עשרה מלמעלמ"ט ועשרה מלמעלמ"ע כמ"ש בכמה דוכתי . וזהו ענין עשדים גרה השקל שהן ע"ס מלמעלמ"ט וע"ס מלמעלמ"ע כמ"ש צפרד"ס שער הראשון פרק ששי . ועד"ז פי' בפע"ח צענין סוכה שהיא גבוה למעלה

קיצור שלבוא לבחי' כי צכה ארוץ ל"ל תחלה פסוד"ז י"ל פסוד"ז כענין שיר הלויס לארמא קלא . מרכבה תתאה . וק"ש מרכבה עילאה . וע"ד וחסידך ירננו זהר ר"פ וילא אז תשוב ה' תתאה ואח"כ

31/08/2018nkn

כו'. והיינו ע"ד שבחי' ושזב נמשך אחר הרלוא של פסוד"ז זמיר ערליים כו' להפריד ערלת הלז כנ"ל סעי' ג' אזי יוכל לבוא בחי' ושזב שיומשך מבחי' שדי די ספוקא כו'. וזהו ענין רלוא גימט' רמון שהרי הרלוא הוא להפריד הרע דגה"צ מהטוב ולהפריד מהתאוות גשמיות ולהיות רק נפשי חויתיק. וזהו בחי' זירור הרמון להפריד מקליפת הרמון אחיות היגה"ר. וזהו ענין כפלת הרמון רקתך והוא זירור הטוב שבטע"ד מהרע שבו ויומשך מזה בחי' ועסיס רמוני :

ויע' בת"א פ' תרומה סד"ה מי יתקן בענין מעסים רמוני גם כי ארז"ל אפילו פושעי ישראל מלאים מלות כרמון ומבואר בת"א בד"ה וקבל היהודים שהתורה רמ"ח מ"ע ושס"ה ל"ת הן הן בחי' רלוא ושזב ורלוא במלות עשה כו' ע"ש. וזד"ה וכל העם רואים את הקולות. ח"כ ע"י התורה גם אף פושעי ישראל יוכל לבוא לבחי' רלוא כו' וזהו כי רמון בחי' רלוא והרי הוא מלא מלות כרמון כו' ועמ"ש ע"פ פעמון זהב ורמון כו' וגשמע קולו כו'. ובמד"ר פ' בראשית פ"ה נעשה קולו של הקב"ה מטטרון פי' לשון הנהגה זהו בחי' ושזב שהוא הנהגה והמשכה למטה וזהו וגשמע קולו קלא דאשתמע וע' בלק"ת פ' נלבים סד"ה שוש אשים בענין ומעיל לדקה יעטני. וזהו ארץ חטה ושעורה שהם ענין מזון נה"א ונה"צ כמ"ש בלק"ת בד"ה וספרתם לכם דגבי חג השבועות. ואח"כ גפן זהו ג"כ פנימי' נה"א נכנס יין ילא סוד תאנה ורמון י"ל זירור לבושים. ועמ"ש מענין מע"ע קושר כתרים לקונו מתפלתיהן ש"י בת"א פ' מקץ בד"ה מזוזה מימין וזד"ה מה יפו פעמין בנעלים וכיון שהפלתיהם ש"י הם בבחי' רלוא ושזב. והוא קושר כתרים מהם לכן יש בו ג"כ רו"ש. ועמ"ש בד"ה ונתתי לך מהלכים בין העומדים בת"א פ' וישב ולקמן ס"פ וישב בהביאור על דרוש הנ"ל שעי"ז נעשו המלאכים ג"כ בחי' מהלכים. ולכן נמשך במט"ט ג"כ בחי' הרלוא ושזב. ועמ"ש בת"א בד"ה וקבל היהודים שבחי' האהבה שבחי' רלוא ושזב זהו כשהאהבה נמשך מבחי' סוכ"ע כו'. והנה במ"א מבואר פי' והחיות רלוא ושזב שהחיות עליון הנמשך מלמעלה בא ג"כ בבחי' רו"ש כו'. והיינו ע"י האתעדל"ת בבחי' רו"ש וכמ"ש מזה בד"ה רני ושמחי בת דרוש הראשון בענין כי ה' לך וכו'. וכ"ז רו"ש שמלמטה למעלה תחלה ארץ רלוא ואח"כ שמים שזב ע"ד אני אענה את השמים כו' עיין מזה בזח"צ פ' יתרו דפ"ה סעי"ב ועמ"ש הושיעה ימין וענני בתלים ס' ס' שבחי' אני אענה את השמים זהו

למעלה מעשרים חמה. וא"כ איך אומר כאן שהם ע' מלמעלה"ט וט' מלמעלה"ע הרי אמרו עשר ולא תשע. אך הענין מובן עפ"מ"ש בזהר וע"ח דז"א הוא בעל ע' ספירות והמל' משלימתן לע"ס ועז"כ חכמי שלומי אמוני ישראל וזמ' הם ע"ס וא"כ מזד"ז"א הם ט"ס מלמעלה"ט וט"ס מלמעלה"ע דכיון שהוא רק בעל ט"ס ח"כ הבחי' נעוץ חב"ס זהו עד יסוד. וממנו מתחיל נעסוב"ת ומבחי' זו נמשך ח"י חלק עלמין חי דוקא והלדיק נק' חי. וזמ' שהם ע"ס אז עיקר נעוץ"ס הוא עד הבחי' העשירית ומשם נעסוב"ת וזהו עשרים גרה השקל. וכן מבואר ממ"ש בת"א שם. משא"כ במל' הם רבותים והפריד"ם שער ממטה למעלה פ"צ נדחק בכל זה לומר דלאו דוקא ב"פ טי"ת דה"ה ב"פ ח"י"ת כו' וזהו דוחק כי בחי' מלמעלה"ע נמשך מזד נעוץ"ס ואזי נעוץ"ס"ת וא"כ הוא רק בבחי' סופן שהוא מ'. אך כמ"כ בלדיק שהוא יסוד לפי שהוא סופן בבחי' ז"א דלפי'. ומזה נמשך ע' תקיעות דר"ה שלש של שלש שלש. וכן תשעה ברכות דמוסף דר"ה שזריך להמשיך בחי' אלו במל' ואזי הם ע"ס עשר פסוקי מלכויות ועשר זכרונות כו'. עכ"פ ילא לנו מזה שבחי' ב' טיתין דמט"ט זהו הפנימיות שלו מה שנמשך בו מבחי' לדיק יסוד עולם שכולל ט"ס מלמעלה"ט וט"ס מלמעלה"ע. וזהו ג"כ ענין ע"ט דלטפת דגבי תפילין. ועיין בתו"א בד"ה יביאו לבוש מלכות דקנ"א ע"ד פי' ענין ושאל בחי' חלק עולמות כי ח"י ברכאן דלוחא נגד ח"י חוליות כו' המשכה מבחי' ח"ע עד ירכין נו"ה כו' ואח"כ בליה נמשכים הח"י ברכאן במלאכים ושם מתחלקים לח"י חלק עולמות כו' והיינו ע"י רוכב על כרוב קל שלו שהוא מט"ט. ולכן זהו בחי' ושזב שיש במט"ט דהיינו ע"י ב' טיתין ח"י ברכאן דלוחא נמשך השפע מלמעלה"ט בחי' חלק עולמות של המלאכים והיינו ע"י מע"ע כו' וכמ"ש בד"ה ונתתי לך מהלכים בין העומדים בבחי' העומדים שהם המלאכים נמשך ג"כ ההילוך שנס"י ממשיכים ע"י תפלתם כו'. וזהו אשר מח"י ברכאן דלוחא של נש"י נמשך שרוכב כו' ושאל בחי' חלק כו' ולכן ושזב גימט' שדי שהוא המשכה מלמעלה למטה ע"י בחי' לדיק יסוד עולם שהוא החשיעי בחשבון ע"ס וכמ"ש בזהר פ' ויקרא די"א ע"ב תשיעאה שדי דאמר לעלמא די דהא די ספוקא הוא כו' וספוקא לא אחי לעלמא חלה מן לדיק לחיכו יסוד עולם דאמר לעולמו די עכ"ל. ולכן נא' לאצרהם שם זה גבי מלות מילה. ועיין בזהר פ' לך דל"ה סע"א וע"ב. משא"כ קודם המילה כו' והיינו כי ע"י עת הזמיר הגיע להעביר הערלה אזי יוכל להיות גילוי בחי' זו

תורה 2018/08/31

זהו דוגמת הושיעה ימין כי נטו ימינו וזרח שמים
 כמ"ש וימינו טפחה שמים ואח"כ וענני זהו והס יענו
 את הארץ ע"ד כי כאשר ירד הגשם והשלג מן השמים
 והרוח את הארץ. ועיין מזה בלק"ת בד"ה האזינו
 השמים דרוש הראשון בענין ויצא כגשם לנו ושם שבקשה
 זו שזכו עדיין שלא כהוגן והיינו כי השמים כסאי זהו
 בחי' אחוריים יערוף כמטר. יערוף זהו בחי' אחוריי'
 אבל אחי' כעל י"ל זהו ענין השמים החדשי' עומדים
 לפני. והנה בחי' ר"ש שמלמעלה למטה בחי' מטולמ"ע
 תחילה שמים כו' ואפ"ל עוד שגם מלמעלה למטה תחלה
 רצוא וה"ע צרעטים לשון רהיטה ורצוא כי תרגום ואל
 הצקר רץ רהט. וריצה זו הוא הרצוא מלמעלה למעלה.
 ויש בחי' רהטים דיעקב שהמים רנים בהם זהו הרצוא
 מלמעלה למטה. ואפ"ל שזכו ג"כ שמים שם מים
 מבחי' מים עליונים כו' ובחי' וסוד מפני שאין העולמות
 יכולים להכיל ע"כ הוא לא מטי כו'. וענין ושמכם
 עמ"ש ואלה שמות בני כו' וע"פ טוב שם כו' וע"פ
 לריה שמניך טובים כו' ועשית לך שם כו'. עוי"ל
 כי יעקב וישראל הם נגד ב' שמות חלקי' הוי' בזח"ח
 וישלח קע"ד ח'. וזילקוט ביואל רמז תקל"ז ע"פ והיה
 כל אשר יקרא בשם ה' ימלט כו' נק' המקום רחום
 כו' עד ישראל ששם כשם אלהים לא כש"כ עכ"ל.
 והיינו ע"י קיום בחי' שיהא האדם חנון ורחום ולדיק
 עי"ז נק' בשם ה' יעו"ש. וכ"ה ג"כ באריכות זילקוט
 פ' קדושים קע"ב ב' רמז תר"ד ע"פ קדושים תהיו.
 וזה ענין כן יעמוד זרעכם ושמכם שכל המדות
 עליונות הנ"ל יחירו בהם וזה שארז"ל עתידים לדיקים
 שיקראו ע"ש של הקצ"ה בפרק הספינה דע"ה ב'.
 וענין זרעכם עמ"ש בת"א בד"ה הבאים ישרם צפי'
 אשריכם זורעי על כל מים. ומ"ש ע"פ אור זרוע
 ללדיק בלק"ת בד"ה ששים המה מלכות דרוש הראשון.
 ומ"ש ע"ז בהגהות לדרוש הנ"ל. ומ"ש בד"ה ויהי בשלח
 פרעה צפי' וזרעתיה לי בארץ. ובאג"ה ע"פ וזרע
 לדקה שכר אמת וענין בארץ לא זרעה. ועמ"ש בלק"ת
 בשב"ש צביאור ע"פ לאינה וראינה בסופו שיש בחי'
 שלמעלה מזריעה בחי' מלחח כו' פנוי משערות כו'.
 ומ"ש סד"ה והי' מספר בניי בענין כי גדול יום
 יזרעאל. ועמ"ש ע"פ כי שת לי חלקי' זרע אחר דקאי
 על משיח כו'. ולהעיר מפסוק זרע יעבדנו תלים
 סס"י כ"ב. ובמדרש תלים שם חף הקטנים מקבלים
 פני שכינה שנא' זרע יעבדנו. ועיין בסוטה פרק היה
 נוטל ד"ך סע"ב. ועוד י"ל בענין כן יעמוד זרעכם
 לפי שישראל הם זורעי על כל מים ע"ד מים רבים
 לא יוכלו. ואדרבה ע"י מים רבים הנ"ל נעשה העליי'

ביתר שאת כמ"ש בת"א ר"פ נח. וא"כ ע"י מים רבים
 הנ"ל נגבשה הזריעה לעולם התכו ויהי לע"ל כמו
 עקודים כמ"ש באריכות בד"ה והארץ היתה תכו
 דתקס"ח הוצא לעיל. וזהו ענין זרע הבא ממקום אחר
 מבחי' מים רבים הנ"ל:

להבין

הטעם שגשגה יצירת גוף האדם משאר כל
 הנבראים כמו הצומח והחי שכולם נברא
 גופם ע"י מאמר ה' כמ"ש ביום ג' תדשא הארץ
 דשא עשב מזריע כו' עץ עושה פרי כו' ויהי כן.
 וכן ביום חמישי ישראלו המים שרץ נפש חיה כו'. וכן
 שכולם הרי שהארץ הולידה את העשבים ואת האילנות
 צאוי"ח כמו שהוא אח"כ עם הנפש הצומחת שבו וכן
 גם הבע"ח הולידה הארץ ג"כ כמו שהן חיים את
 הדוב ואת הארי כו' וגם המים שרצו כן שרץ נפש
 חיה הם הם הדגים ג"כ כמו שהן דהיינו הגוף עם
 הנפש החיונית שבתוכו יחד ע"י מאמר ה' שאמר תולא
 הארץ כו' ישראלו המים כו' והוא לזה ונבראו כמו שהן
 עתה וכמארז"ל בקומתן נבראו. משא"כ צבריאח האדם
 שנעשה גופו תחלה בפ"ע עפר בלי שום נפש חיונית
 בתוכו. וכמ"ש ויילר ה' חלקים את האדם עפר מן
 האדמה וכמארז"ל שעה ראשונה לבר עפרו כו' ומתחלה
 הי' גולם כמ"ש גלמי רחו עיניך עד שאח"כ ויפח
 באפיו נשמת חיים הרי שלא ילא גופו מן הארץ על
 דרך שהוא עתה צהיות בו נפש החיונית והמדברת
 ללא שלקח עפר ועשה ממנו גוף. ואח"כ נפח נשמה
 באפו כו'. וזהו בחי' שפלות לגבי האדם שהרי הגוף
 שלו נמוך במדרגה יותר מגופות הבע"ח שנתהוה בחי'
 דומם עד שאח"כ ויפח באפיו כו'. עם היותו מובחר
 בנבראים וז"ש אחר וקדם כו'. (ובמ"א פי' אחר
 וקדם. קדם שכל העולם לא נברא אלא ללוות לזה.
 ולכן נברא באחרונה בכדי שימלא הכל צמוכן כו'.
 ואחר שאפי' יחוש קדמך. פי' קדמך במעלה שהרי
 הבע"ח שרשן מבחי' התכו שקדם במעלה מבחי'
 התיקון. שכ"ז הוא מלד הנפש. וכאן פי' על הגוף
 שמלד הגוף הוא אחר שהרי הי' דומם תחלה בלתי
 שום חיות. מה שלא הי' כן בגופות הבע"ח שתיכף
 שנוצרו ילא חיותם ג"כ עמם בשוה ולא הי' הגוף דומם
 בלתי חיות כו'). אך להבין זה על מה ולמה נהייתה
 כן. הענין הוא כי הנה ד' בחי' דלח"ס הם כנגד ד'
 אותיות דש' הוי'. הדומם הוא כמו עפר ואבנים
 ומתכות שאין לו גידול והצומח הם אילנות ועשבים
 כו' ובע"ח יש להם כ"ז ונוסף ע"ז נפש החי' הרוחני'.
 ובמדבר נוסף עוד על כולם נפש השכלית נפש המדברת
 כו'

מדבר הוא יו"ד וקס"י שלמעלה מעלה מן הי"ו אלא
 בצחי' ה' תחלה שהוא מקור צחי' דומם הוא מתלבש
 כי נעוץ תחלתו בסופן דוקא . והענין דכתי' צח' יסד
 ארץ כונן שמים בתבונה ושמים וארץ הם רוחניות
 וגשמיות שהם דרך כלל דומם ולומת כי הדומם הוא
 הגשם היותר אחרון והלומת יש בו חיזה רוחניות
 ולמעלה היינו זו"ג שהמדות נק' לומת שיש בהן קטנות
 וגדלות . אבל האותיות הם צחי' דומם שאין בהם
 גידול כו' . (גם י"ל כי הולדת המדות נולדי' מהתבוננות
 השכל ה"ב כינה ומדות הם כמו עו"ע פועל ונפעל
 שהם קרובי' במדרגה כנ"ל משא"כ יו"ד וקס"י הם
 נעלי' במדרגה כו') והנה שמים עם היותם נעלים
 במדרגה הוא כוננס בתבונה שלמעלה מהחכמה וצח' יסד
 ארץ שלמעלה במדרגה משמים . ולכאורה נהפוך
 הוא . אבל הענין מטעם הנ"ל כי היא הנותנת צחי'
 המדות מקבלים מהבינה שמהתבוננות מתפעל והוא
 צחי' חי ולומת . משא"כ החכ' היא למעלה מערך זה
 אבל בה יסד ארץ משום דנתחב"ס כו' ולכן הי' גוף
 האדם מתחלה דומם דוקא ולא כשאר בע"ח שנתהוה
 גופם צחי' לומת מתחלתם ולא הי' דומם . משא"כ
 אד"ר דכתי' צי' גלמי ראו עיניך צחי' גולם ודומם
 ואח"כ ויפח כו' לפי שנשמתו מצחי' ח"ע וצח' יסד
 ארץ . וזהו יובן מ"ש בצריחת האדם ויזר ה' אלקיים
 צב' שמות כי להיות התחברות נפשו וגופו מדבר ודומם
 הרחוקים זמ"ז בערך יותר מריחוק הגוף מהגשם שבשאר
 כל הבע"ח כנ"ל שלומת וחי סמוכי' יחד . משא"כ
 הדומם עם המדבר שרחוקי' זמ"ז מהקלה אל הקשה ולכן
 כדי שיתחברו יחד הוא ע"י צ' שמות :

ג ויהנה ענין שהגשמה שמצחי' מדבר נתלבשה
 דוקא בגוף שמצחי' דומם כמו כח הראי'
 מחפשת בעשייה הגשמיות . משא"כ כח השמיעה
 אינו נמשך רק לשמוע קול . וזהו ענין יסוד אימא
 קצר ויסוד אבא ארוך כמ"ש צביאור ע"פ הכך יפה
 רעייתו וצב"ז פ' תשא גבי והדל לא ימעיט כו' .
 שלכן יש צב"ח כל א' מישראל למס"נ הגם שאין בו
 כינה כו' . ועוד כמ"ש צד"ה למנח על השמינית
 שבין א"י לצריחה יש מסך ופרסא ועקבי א"ק נמשכים
 גם בעשייה . וע"ד ועברתי צב"ז אני ולא מלאך כו' .
 גם כמ"ש צד"ה כי אברהם לא ידענו גבי כי הנה ידוע
 ממשל הארי כו' . וכמ"כ הארת חכמה עילאה מוכרת
 להתלבש במקום היותר נמוך דהיינו עניני הלכות טמא
 וכשר כו' וזהו ומרדכי ילא כו' ע"ש . וצביאור ע"פ
 ויזווס שזהו שנק' התורה משל הקדמוני . משל דוקא
 ששכל

כו' . והנה דרך כלל הבע"ח הם כלולים מצ' דברים
 הגוף שבו הוא צחי' לומת שהרי נולד קטן ונעשה גדול
 והנפש שבו היא נפש החי' למינה . ומה ששניהם ילאו
 ביחד מן הארץ . דהיינו הגוף עם נפש החי' שבו ע"י
 מאמר ה' כו' היינו משום שצחי' לומת וחי עם היותם
 צ' מדרגות זו למעלה מזו אבל הם סמוכים זה לזה .
 ולכן יכולים להתחבר יחד דהיינו שיהי' התהוות צבת
 אחת כיון שצחי' לומת הוא סמוך לצחי' חי ואין ביניהם
 הפסק עוד מדרגה אחרת לכן נתהוו הבע"ח גופם
 ונפשם החיונית צבת אחת כנ"ל . משא"כ המדבר רחוק
 בדילוג הערך מהלומת ולכן לא הי' יכול ללחץ עם הגוף
 כאחד . (ולפי משנת"ל צד"ה כי כאשר השמים החדשים
 יוצן צטוב טעם יותר שהנפש היא חלק חלקה ממעל
 עד שלא יתכן כלל לשון יחוד על עולם הנפש . להיות
 כי היחוד שייך צשני דברים נפרדים דוקא . ולכן
 מרוחקת היא צתכלית הריחוק מהגוף שהוא דומם .
 וזהו דכתיב רוח האדם העולה היא למעלה . למקור
 שרשה שחלק ה' עמו כו') :

ב ואמנם מה שגופו הי' דומם דוקא הוא כי היות
 ידוע שהאדם הוא תכלית הבריאה והיינו
 להיות הוא מעלה הנילוות שנפלו צד"ח ע"י שנעפלים
 לצרכיו לחם לאכול וצד' ללבוש והוא יש בו דעת לעבוד
 את ה' כו' . ועד"מ כשצריכים להגביה חיזה דבר מן
 הארץ ע"י כלי ההגבה הנקרא ליווער צריכים לאחוז
 בחלקים התחתונים שבו דוקא כמו בהגבה כותלי בית
 שצריכים להתחיל להגביה הקורה התחתון דוקא ואז
 ממילא יוגבה גם העליונים הימנו . משא"כ אם הי'
 מתחיל ^{לעלה} מלמעלה לא הי' מגביה התחתונים .
 כמו"כ נשמת האדם נתלבשה בגוף שמצחי' דומם היותר
 תחתון מכולם ויעלה אותו וממילא יתעלה גם הלומת
 שהוא למעלה מדומם כו' וע"ש זה נקרא מדבר מלשון
 ידבר עמים כלומר שהוא המנהיג את כולם בהיותו מעלה
 אותם ע"י עבודתו כו' . (דהנה כתי' אשר צרא חלקי'
 לעשות ותרגמו לחקן . ואמנם מוצן שטיקת התיקון
 הוא צעשי' והיינו שיזדקך העשיי' לעלות במעלה האלי'
 וכנ"ל צד"ה כי כאשר השמים החדשי' וצביאורו . וזהו
 מדבר ל' ידבר היינו שיפעול בעבודתו שיתעלה העשי'
 להיות כמעלה המדבר שיהי' מוכן לשבתו עשיי' יושלם
 מה שנתארה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים) .
 והנה נשמת האדם דוקא יען היותו צחי' מדבר הגבוה
 שכולם יתלבש דומם דוקא ולא צלומת כי לומת רחוק
 מצחי' מדבר רק לצחי' החי הוא סמוך כנ"ל שהם צחי'
 ו' וצחי' ה' עילאה דש' הוי' הסמוכה לוי"ז אבל צחי'

ד ולהבין בחוס' ביאור ענין וייצר ה' חלקי' את האדם עפר מן האדמה ואח"כ ויפח באפיו נ"ח שהגוף שלו בתחלתו ה' בלא נפש עדיין והי' דומם מעפר גשמי ואח"כ נתלכשה בו נפש חיה המדברת כו' משא"כ בשאר כל הגבראי' לזומח וחי שגופם ונפשם ילאו כא' מן הארץ כו' . הענין יובן בהקדם דכמו שיש בגשמיות ד' בחי' דלח"מ ככה גם ברוחניות נמצאים ד' בחי' אלו ועד"מ כנפש האותיות הן בחי' דומם שאין בהם גידול כו' והמדות הן בחי' לומח שהרי התפעלות קטנה בתחלתה מתלהבת אח"כ עד שתהי' שלהבת עזה כו' ולמיחותם הוא מן השכל כמו שהלומח גשמי היה בתחלה לפון ועמון בארץ ואח"כ יולא ולומח לחוץ . כן המדות הם כלולים ונעלמים תחלה בשכל המולידם ואח"כ יולאים בגילוי . ובמשל למעלה המל' נקרא דומם וז"ל דלחי' שהוא המדות נק' לומח והיינו שלומח מן חימח עילאה שהוא בחי' השכל העליון שנק' בשם חי כמ"ש בחוה כי היא היתה אס כל חי וגם החכ' נק' חיה כדכתי' והח' תחי' כו' . ונמצא שהלומח עם החי הם סמוכים זל"ז בלי דילוג והפסק מדריגה אחרת אמלטיית צנייהן . והם מתאחדים ומתדבקים ז"ז מלד עלמותן ומחותן שהרי מתחלה הי' הלומח כלול בחי ממש שהוא ענין העלם המדות בבחי' עיבור בהשכל כולד הלפון בצעון האס דירך חמו הוא ממש וגם אח"כ ביציאתן לחוץ עדיין לריכין לאמן הם בימי יניקה שהשכל מחיה ומגדל את המדות והוא קיומן ממש ולכן גם בגשמיות במאמר תולא הארץ נפש חיה ילא גוף הבהמות ונפשות שהם בחי' לומח וחי כאחד מן הארץ ועל היותן סמוכי' ומתאחדי' זע"ז גם בשרשן כנ"ל . משא"כ הדומם רחוק מן החי ביותר שהרי בחי' לומח מפסיק צנייהן . ועד"מ האותיות אין להם שייכות כלל להשכל שאינן כמו המדות שהם בערך וסוג קרוב עם השכל וראוי הוא שיהיה התחות ההתפעלות מן השכל כמ"ש לפי שכלו יהולל איש וע"כ הם סמוכים זל"ז כנ"ל . אבל האותיות הן הגה ממהות וסוג אחר כי הם גשמיים ממש ואין להם שייכות כלל למהות השכל [ועמש"ל דד"ה צכ"ה צכסליו גבי נרות וקטורת] ולכן גוף האדם שהי' דומם וגולם נתהוה כמו שהוא בלא נפש החיונית כי לא יכלה נפש החיה כלל להתחבר עמו . אמנם אח"כ נתלכשה בו נפש האדם עם היותה בחי' מדבר שהוא למעלה בערך גם מן החי . אבל הענין כי היא הנותנת שבבחי' שלמטה מטה ביותר א"א שירד וישפיל א"ע שם רק מי שהוא גבוה בערך ביותר ולכן בגוף שמבחי' דומם היותר נמוך במדרגה נתלכשה נפש המדברת הגבוה מכולן . משא"כ

ששכל היותר עמוק חינו מתלכש כ"א במשל . וכמו העפה גשמיות לגבי דבור השכל . וע' צבס"ז פ' בלק דק"ל ע"פ זרכו ה' מלאכיו שזכו ענין זוג גופני דגשמות ששרשו מעלם החכמה ולכן הגשמות מתלכשים בגוף גשמי . וכמ"כ בענין התורה שנתלכשה בגשמיות כמ"ש צבס"ז פ' בראשית דכ"ז בענין מעשה לו עזר כו' . ועמ"ש צבס"ז ר"פ בראשית כשונטה בין החוחים שלכן הארת הכתר מאיר במ' כו' . והנה עיקר המכוון להעלות העשיי' וכמ"ש דד"ה מי מנה בענין אף עשיתיו . שזכו ענין מי מנה כו' רובע ישראל הבחי' הרביעית שבישראל שלמעלה מצו"ע נמשך ע"י עשיי' והיינו ענין מדבר כו' כי ד' בחי' דלח"מ הן אבי"ע . והיינו כי בעשיי' נפל מבחי' היותר עליונה כמשל הנ"ל מן החדי' והשור . וכמ"ש מענין דומם ששרשו גבוה מאד דד"ה מזמור שיר חנוכה הבית . ובסדור דד"ה אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי ובד"ה ויגש אליו יהודה . בענין יוסף ויהודה . וזכו ענין עד דוד הגדיל . וכוס ש"צ דלע"ל דוד יברך . וע' ביאור חוקת התורה . וכן ענין מלח בקרבן להעלות הדומם . ונק' מלח ברית חלקין ועמ"ש דד"ה שימני כחותם מענין בחכמה יסד ארץ :

והנה עולם החיקון חיבור האורות וכלים שיהיה ביטול היס כמ"ש בסדור שער הק"ש . אך במלאכים הכלי קרוב להאור . אבל באדם הכלי והגוף אינו בערך האור . ולכן להמשיך הביטול בכלי זה בענין אף עשיתיו ז"ל ע"י אור ונשמה גבוה כו' . ובביאור ראשי המטות נת' שבעשיי' יש דבר חדש מה שאין בכל העולמות רוחניים ששם הכלי מערך האור . אבל בעוה"ז הגוף מעשיי' ובחטא יחמתי חמי ומתלכש בו גם נשמה דלחי' כמו באברהם כו' והיינו כי עשיי' נקודה מרכז העיגול שנמשך לשם כל הקוין מהעיגול . וכמ"ש צמ"א שעולמות עליונים כבר נבררו ומאיר בהם ממכ"ע ועוה"ז לא נברר לכן מאיר בו סוכ"ע . ע"כ דרך כלל נראה זה באדם שגופו דומם ונשמתו מדבר . גם אדם כולל כל העולמות כמ"ש צללמנו כדמותנו . לכן יש בו מהראש עד סוף מדבר דומם . ועמ"ש דד"ה כה תברכו אין עליות דל"ח הכל ע"י האדם ועמ"ש דד"ה אוסרי לגפן גבי כמלות רזוקן שלע"ל וגבה מאד יעלה כל הבחי' דל"ח כו' ועמ"ש סד"ה ראה ריח בני שלפי ערך כו' בעשייה כו' ובכדי כו' : ובזח"ד נשא קמ"א ע"צ וייצר בשני יודין . רזא דע"ק וז"א . היינו כי כדי שיהיה התחברות הנשמה העליונה בגוף הגשמי שמבחי' דומם זהו דוקא ע"י בחי' סוכ"ע ומפליא לעשות כו' גם שז"א לגבי ע"ק נק' כגופא בלא נשמתא כו' :

11/08/2018 10:00

משח"כ צלומח שלא נתלכשה צו רק נפש החיה רק שאותה הנפש יראה כאחד עם הגוף . אבל בדומם חינו כן שלא יראה הנפש המדברת עמו כא' רק שאח"כ נתלכשה צו כו' . (וע"ד כמו צבהמ"ק שהי' מאצבים ועפר וצו דוקא הי' השרחת השכינה . וכמ"ש מזה בלק"ת פ' הצרכה צד"ה מזמור שיר חנוכה הבית הראשון והשני ע"ש) :

דלמי' שהיה אס כל חי דצ"ע שע"ז נח' תולא הארץ נפש חיה . פי' ארץ העליונה שהיה המל' תולא נפש כל חיה הם המלאכים שנק' חיות וילאו ביחד גופם עם נשמתם כי הגוף שהוא בחי' לומח הוא אלל וסמוך לבחי' החי כנ"ל שהלומח הי' כלול בחי' צבחי' עיבור כו' . (ולכחו' י"ל הלא גוף המלאכים הם מבחי' אש ורוח שהם ג"כ חינם בחי' לומח . אך הענין הוא שזכו מפני שרוח הוא דוגמת בחי' המדות ולכן רוח ציני' ששית ספירן מקנני' ציני' . וממלא צו גם ענין הלמיחה שהרי ז"ע העבודה לבטל בחי' גסות רוחו שזכו מה שנלמח רוחו בקרבו עד שמגביה ח"ע צבחי' גסות שזכו כמו בחי' הלומח . וגם באש שייך קטנות וגדלות להגדיל המדורה משח"כ בדומם כו' . אך מה דמשמע שנפש האדם לא נמשכה ע"י בחי' ארץ העליונה . ונת' צכ"ד שגם נפש האדם ירדה דרך בחי' ארץ העליונה . ולכן עלייתה ג"כ דרך בחי' ארץ העליונה ולכן צתפלה שהיה בחי' העלאת הנפש כתי' והתפללו אל ה' דרך ארצם שמכוונת אל בחי' ארץ העליונה כמ"ש צמ"א וגם באברהם נח' אל הארץ אשר אראך מטעם הנ"ל ואולי י"ל שזכו ההפרש בין בחי' מעבר להתלכשות . שעם היות שגם נפש האדם ירדה דרך ארץ העליונה עכ"ז חונה מתייחסת ע"ש הארץ לפי שירידתה היא רק דרך מעבר בלבד כו') :

ה וביאור כ"ז . הגה יוצן ע"פ ענין ההפרש שבין מלאכים לגשמות . כי הגה המלאכים נק' צשם חיות ובהמות כמ"ש פני ארז' אל הימין ופני שור מהשמאל כו' והם מורכבים ג"כ מגוף ונפש ונק' חומר ולורה כמו צנ"א רק שההפרש ביניהם לבג"א הוא שגופם רוחני יותר וכמ"ש הרמב"ן ע"פ עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוהט שמרוחניות שני היסודות אלו אש ורוח נעשה גופות המלאכים יש מהן שגופיהם מבחי' רוח והוא כמו מחנה מיכאל ויש שמבחי' אש וכמו מחנה גבריאל כו' . משח"כ גופות צנ"א הם מגשמות ד' יסודות ארמ"ע . אמנם הסיבה לזה למה ניתנו להם גופות רוחניות מלישראל . כי הגה תכלית הירידה צהשתלשלו' העולמות הוא רק כמ"ש ולכצודי צרחתיו כו' דהיינו להיות ציעול היש וזהו עיקר ענין עולם התיקון יחוד והתכללות אורות וכלים שהן דרך כלל בחי' אין ויש כי האותיות הן בחי' הארת והמשכת ח"ס צ"ה והן צבחי' ציעול והכלים הם בחי' יש חו"צ חו"ג . והנה ציעולם התכוו לא יכלו הכלים להכיל את האורות דהיינו שלא הי' נכלל וצטל אל האין . ועיקר ענין התיקון הוא להיות התכללות האורות עם הכלים וכן להיות התכללות חו"ג שמאלא וימינא כו' שהוא בחי' ציעול היש לאין . וגם המלאכים יש להם עבודה זו לבטל היש והגוף שלהם ע"י נשמתם שהיה מבחי' אין ונלקחה מחילוניות הכלים . וכן גם ישראל צריכין לבטל היש שהוא הגוף הגשמי שלהם ע"י נפשו האלקית שהיא בענמה ח"ל תיקון לפי שהיה צבחי' אין כו' ונלקחה מפנימי' הכלים הגבה למעלה ממקור מחצב נפשות המלאכים . ולכך יכולה להפוך ולכבוש גם גוף גשמי . משח"כ המלאכים אלו הי' להם גוף גשמי לא היו יכולים להפכו כלל ולהיות צציעול היש . אלא היו נופלים ממדריגתם לגמרי רק נשמות האדם דוקא מלד מעלת נשמתם עלו צמתשבה כו' יכולים להפוך גם גוף גשמי וכמשל מדורת אש גדולה שמאירה למרחוק יותר מקטנה כו' . וממלא מוצן עכ"פ שגוף ונפש של המלאכים הן קרובים בערך זל"ז ונתהוו כאחד ממש ממקורם הוא בחי' מל'

ו וכמו"כ יוצן גם למעלה יותר בחיון עילאין שהם האבות שהן הן המרכבה והיינו צבחי' אצי' והיו כלולים מתחלה ג"כ צצטן אימא עילאה צבחי' עיבור ואח"כ ילאו לגילוי ואז הם צבחי' יניקה כו' . (דהנה אלו ורואים שיש בחי' המדות צשכל דהיינו שכתיתצונן צשכלו באיזהו דצר יתהוה אללו בחי' כוסף ותשוקה לדצר ההיא ערם שינא צבחי' מדת אהבה לפועל . שזכו בחי' המדות צשכל שיעדיין לא ילאו בלב בחי' תוקף כחוקף המדות אלא שזכו נעיית השכל עדיין שנוטה שכלו כך . ולאחר שינאו צבחי' מדות צפועל ג"כ יונקי' מהשכל . שהרי מדוע יראה כך מפני שכבר התצונן צשכלו שטוב וישר לפניו כך וכך . וה"ז נק' צשם השתלשלו' עו"ע . והיינו כמו עד"מ אחיות השלשלת הוא מפני שצבעת אחת נכנסת צחצרתה . כך עד"מ המדות ישנם גם צבחי' השכל שזכו כמו אחיות הטבעת . ואמנם קריאת שם השתלשלות זהו מפני שג"ר של העלול אחוז ודצוק צבחי' ז"ת של העילה שמבחי' מדות צשכל נעשה מוחין למדות ועס"ז נק' השתלשלות שמתלשל מזה לזה כו') . והיינו ענין לומח וחי הסמוכים זה לזה שנמשכים זמ"ז

זיין

בדרך

סמוכים זל"ז כנ"ל . משא"כ המל' הנה בחכ' דוקא יסודה ממש וכמ"ש בזכר אבא יסד צרתא . דהיינו דכמו שהחכ' נמשכת מאין ליש שלא בדרך השתלשלות כך גם המל' שהיא בחי' אלוותיות יש בזה בחי' זו צמח שגמשת ג"כ מבחי' אין שהרי עפ"י השתלשלות לא הי' ראוי להיות התהוות האלוותיות מהשכל או מהמדות כו' [ומש"ל דגם חכ' נק' חי' כמ"ש והחכמה תחי' היינו כי בחכ' יש ב' מדרגות בחי' אבא עילאה והוא יו"ד של ש' הוי' ח"ע . אצל בחי' ב' הוא נק' ישראל אבא ומרומז בלות ה' כמ"ש במשנת חסידים מס' או"א . והנה בחי' ה' הוא בחי' מקור לבחי' חי' כמס"ל שד' אלוותיות ש' הוי' הן מקור בחי' דלח"מ לכך בחי' זו הב' דחכ' נק' ג"כ חי' וזהו והחכמה תחיה אצל בחי' ראשונה נק' מדבר] . ולכן אדה"ר היה גופו דומם ממש כי יש ב' מיני אדם א' הוא בחי' שם מ"ה שנק' אדם כמ"ש כתפארת אדם לשבת בית שבחי' ת"ת שהוא כללות ז"א הנק' שם מ"ה נקרא אדם . ואמנם בחי' אדה"ר היינו בחי' ח"ע שהיא ראשית האני' ממש והוא בחי' ש' ע"כ ולכן הוא דוקא שהיה גופו דומם כי בחכ' דוקא יסד ארץ שמהחכ' הוא שיכול להיות התהוות הדומם ואדרבה בדומם דוקא מתלבשת החכ' משא"כ בצומח שהרי כונן שמים הוא בתבונה בלבד משא"כ נפש החי לא יכלה להתלבש בגוף שמבחי' דומם שהרי מהבינה לא יכול להיות רק בחי' השתלשלות בלבד עו"ע והוא בחי' לומח ולא התהוות בחי' המל' הנק' דומם שזה אינו אלא מח"ע דוקא כו' . וז"ש בצריאת האדם דוקא ויירר ה' חלקים בב' שמות שבהן ועל ידן הוא התחברות החכ' עם המל' כו' :

ז . ונמצא מוזן מכ"ז עכ"פ צעוז טעם ודעת מה שנפש החיה יש לה גוף שמבחי' לומח דוקא ונפש המדברת היותר עליונה יש לה גוף מבחי' דומם כי אדרבה היא הנוטת כי נשמה גבוהה היא שיכולה להתלבש בגוף נמוך דוקא כו' . וזהו בין למעלה ובין למטה כלומר בין בעולמות עליונים שיש שם דלח"מ והם בחי' מלאכי' הנק' בשם חיות ועופות כנ"ל כמ"ש פני ארי' לפני שור לפני נשר כו' ויש שם בחי' מדבר ונשמת אדה"ר כולל כל נש"י כו' . וכולם נולדים מהארץ שהיא מל' דלני' . והנה במאמר תולא הארץ נפש חיה ועוף יעופף שהוא ענין התהוות נפש החי' אזי הגוף שלה יצא כא' עם הכפש דהיינו שהיה הגוף בחי' לומח וילא ביחד עם הכפש והיינו מפני שגם הנפש נלקחה מחילוניות הכלים דמל'

בדרך השתלשלות עו"ע כו' . משא"כ בחי' הדומם שהיא בחי' המל' היא מובדלת בערך מהם ואינה נמשכת בבחי' השתלשלו' עו"ע כדרך המשכת המדות והשכל כי מן החכ' ולמטה הוא בחי' השתלשלו' עו"ע חכ' ואח"כ בינה ואח"כ דעה עד שאח"כ נמשכים המדות כו' עד בחי' המל' ולא עד בכלל כי התהוות המל' שהיא בחי' אלוותיות דבר ה' אינן מסוג וערך הבחינה שלמעלה ממנה עד שיתכן לומר שתהא נמשכת בדרך עו"ע וכמשל האלוותיות הגשמיים שאינן מערך המדות והשכל כו' . אלא שהתהוותן הוא מלמעלה יותר והיינו מעלמיות הנפש שקצועים בה כ"ב אלוותיות אלו כי הגם דלח"מ מהגרונ' כו' היינו שהם באים ומתלבשים במולאות אלו . אצל שרשם נפש כידוע ומבואר באגה"ק ע"פ ויעש דוד שם . ולכן אלוותיות שוים יכולים להורות על ב' שכליים הפכים רק בשינוי הירופי' בהקדמת ואיחור אלו זה מזה . ח"ע"פ שהן הן אלוותיות ממש ויהי' שינוי גדול בהשכלה מהיפוך להיפוך כמו מאש למים שזהו חסד וזהו גבורה כו' . והטעם מפני שבחמת גוף ועלם האלוותיות אין להם שייכות למהות השכל כלל עד שיתכן לומר שאלוותיות אלו שייכים לשכל זה דוקא ולשכל שכנגדו יטערו אלוותיות אחרים בדרך שהוא במדות שיש שכל נוטה כלפי חסד ואינו נוטה כלפי גבורה ויש שכל נוטה כלפי גבורה כו' לפי שהן נמשכים בבחי' השתלשלו' עו"ע כו' . וכמו כן למעלה התהוות האלוותיות אינו בהשתלשלו' עו"ע וכמו שהמדות נמשכי' מבינה כי אינם מערך זה כו' . אצל מ"מ לזאת הנה יש בהם מעלה יתירה שהתהוותם הוא ממקום יותר עליון שמשם דוקא הוא שיכול להיות השפלה זו להיות התהוות מל' המל' והוא מ"ש בחכ' יסד ארץ כונן שמים בתבונה שבחי' ארץ נמשכת מהחכ' דוקא שהיא למעלה משכל המושג הנק' תבונה שבו כונן שמים שהם המדות ח"ע"פ דגם המדות נמשכים מחכ' היינו ששם הוא מקורם . אצל עיקר התהוותם להיות בהתחלקות כמו שהן עתה הוא מן התבונה כי החכ' נק' יו"ד שהיא למעלה מהתחלקות עדיין כנקודה שהיא בלתי מתחלקת כידוע והשפעת המדות ממש הוא ג"כ בבחי' כללות והוא כדמיון חלק הבן שמהאב נמשך עפה א' לבד רק שהיא כוללת כל גופו . אצל עיקר בנינו בגידול אבריו להיות פרוץ אדם בהתחלקות האברים הוא מהאם ע"י עיבור בצטן האם . וכך הוא ית' כונן שמים שיהיו המדות מתכוננים היטב כפי שג"ל בבחי' פרוץ הוא בתבונה דוקא והיינו ענין עיבור המדות בבינה ואח"כ יש ימי יניקה ומוחין כו' . והוא ענין לומח וחי שהם

שנעשה יש ודבר נפרד לא שישארו כך כ"א שיהיו
 בצחי' ביטול היס . וזהו הכוונה שאין מלך בלא עם
 ש"ל עם נפרדים כי עם הוא מל' עוממות שהגחלים
 כשהם עוממות שגכבה מעט האש שהי' בהם היינו
 שנעשו מליאות יש ודבר נפרד . ועכ"ז כמו שהעם
 בטלים לגבי המלך וגשמעי' לרצונו . כן בצחי' היס
 הנעשה ע"י הצמנמים דש' חלקי' יהי' צחי' ביטול
 היס לחין המהווים כו' וצחי' זו הוא הגק' ג"כ בשם
 שכינה פי' שכינה הוא מל' ושכנתי בתוכם שעי' מדה
 זו הוא מתלבש בצנראי' . משא"כ אם הי' ההארה
 מתגלית כמו שהיא בעצמותה לא היו הצנראים יכולים
 להכיל אותה כלל וכנ"ל . (כי לע"ל כשיזדכך העולם
 מחומרייתו וגסותו כתי' ושם העיר מיוס הוי' שמה .
 שתמורת שנק' עכשיו עיר חלקינו יקרא לע"ל בשם
 הוי' . וכן ארז"ל עתידים לדיקי' שיקראו על שמו של
 הקב"ה ופי' רש"י ז"ל שיהי' שם הוי' . אבל עכשיו
 אם הי' הגילוי משם הוי' לא היו הצנראים יכולים
 להכיל כלל והיו מתבטלים לגמרי ע"ד כמו המלאכים
 הנ"ל) והנה נז' בדרז"ל ענין גלות השכינה כמו
 שאמרו גלו לאדום שכינה עמהם גלו לבבל כו' .
 וענין גלות זה הוא כך צהיות כי תכלית ירידת
 והמשכ' אור חלקותו ית' שנמשך להתלבש בצנראי'
 ולהחיותן ע"י צמנום דש' חלקי' כנ"ל עד שיהיו
 מחושים באופן שהם צחי' יש ונפרד הוא בשביל
 שאח"כ יתבטל היס לחין ע"ד מ"ש ונבא השמים לך
 משתחווים שכל המלאכים לבא מעלה מיכאל וגבריאל
 כו' עם שהם צחי' יש ודבר אבל הם בטלים אל
 האין וזהו נח"ר לפניו ית' שיהי' יש ושיתבטל וצוחת
 דוקא הוא חפץ ובשביל זה הי' ירידת הארת חלקותו
 ע"י העלמים והסתרים עד שיהי' התהוות היס כנ"ל
 וכדכתי' כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וגו' .
 (ובמ"א נח' שהתהוות שיהי' מליאות היס זהו ע"י
 שם חלקי' ואמנם מה שאח"כ יהי' ביטול היס זהו
 ע"י ש' הוי' . וזהו דכתי' כל אשר חפץ הוי' עשה
 בשו"א וכת' בדבר ה' שמים נעשו כמשכ"ת מזה
 לקמן פ' מקץ בד"ה מזוזה מימין . וכאן מפרש שגם
 הביטול נמשך מש' חלקי' . ומתבאר יותר ממ"ש לקמן
 שהשכינה נ' בשם מראה . וא"כ ל"ל שהתהוות היס
 הוא בשביל צחי' ביטול היס והכל מש' חלקי' והוא
 בכדי שאח"כ יוכלו העולמות והצנראי' לקבל גילוי ש'
 הוי' וכדכתי' ושם העיר מיוס הוי' שמה . וזהו קרוב
 למשכ"ת במ"א שעיני הצמנום דשם חלקי' הוא בכדי
 שיהי' הגילוי שהצמנום היא סיבת הגילוי . אמנם שם
 הכוונה שיהי' גילוי הארה המצומצמת . וכאן פי' בכדי
 שיהי'

דמל' לכן גופו ג"כ רוחני והוא צחי' לומח כו' . אבל
 נפש המדברת של האדם לא נתהוות ביחד עם הגוף
 רק שאח"כ מתלבשת בגוף דומם דוקא היותר נמוך כי
 להיותה בעצמה עליונה ביותר ע"כ יכלה לסבול גם
 גוף גשמי כו' [וכמ"ש ג"כ במ"א שזהו ענין ההפרש
 בין זיווג נשיקין שממנו התהוות המלאכים שהוא רוחני
 ביותר . ומ"מ הוא רק השפעה חיוני' ולכן לא
 יכולים להתלבש בגוף גשמי . אבל זיווג גופני שממנו
 נשמות עם היותו השפעה גשמי' . אבל שרשו בפנימ'
 דייקא וע"כ מתלבשים בגופות כו'] . ובין למטה דהיינו
 בהתהוות דלח"מ גשמי' מהארץ הלזו שנפש החיה
 יראה מהארץ ממש דהיינו שחומר ולורה של החי שהוא
 ענין נפשו החיונית וגופו ילאו שניהם מן הארץ כמו
 שילא הלומח שחומר ולורה שלו וילאו שניהם כא' להיות
 סמוכים וקרובים בערך כנ"ל . אבל במדבר אינו כן
 כנ"ל שהגוף נתהוו מן הארץ בצחי' דומם ואח"כ
 נתלבשה בו נפש מלמעלה והיא הנפש המדברת שלא
 יכלה לשכון בצחי' לומח רק בדומם גשמי כו' . והיינו
 כי גם למעלה מעלה בצחי' חני' הוא כמ"כ שהחי
 מתלבש בצומח והם סמוכים כא' והוא מ"ש כונן שמים
 בתצונה וארץ יסודתה בחררי קדש ח"ע כו' :

לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו .
 כתיב כי שמש ומגן הוי' חלקים . פי' הוי' הוא
 גילוי והמשכת ההארה להיות מקור להתהוות העולמות
 כי הוי' מלשון התהוות כוודע . (והיו"ד שבראש
 התיבה מורה על תמידות ההתהוות כמו ככה יעשה
 חיוב) אך אם היה הארה זו מתגלית וגמשכת להיות
 חיות לצנראי' כמו שהיא בעצמותה לא היו הצנראי'
 כלל על אופן שהם עתה כי לא הי' יכול להיות מליאות
 יש ונפרד כמו שהוא עתה מאחר שאור וחיות המהווה
 היה מאיר עליו בגילוי אלא היו בצחי' ביטול המליאות
 מכל וכל כמו שהוא קמי' ית' דכולא כלל חשיבי .
 ולזאת עשה השי"ת מגן ונרתק לשם הוי' והוא צחי'
 ש' חלקים שמעלים ומסתיר חוקף ההארה והיינו ע"י
 גבורות וצמנמים ואז יכול להיות התהוות היס ונפרד .
 (וכמארז"ל הושיע הקב"ה אצבעו הקטנה צנייהם
 ושרפם . שאפי' במלאכים שהם שכלי' נבדלים אם
 נתגלה להם יתר מכפי חוק הקצוב ע"פ קו המדה
 נשרפו שנתבטלו ממליאותם כו' . וא"כ עיקר מליאות
 שיהי' יש ולא יתבטלו זהו על ידי הגבורות וצמנומי' דש'
 חלקים כו') וזהו פי' שם חלקים לשון שררה כי אין
 מלך בלא עם (וזהו הקדמה למה שמפרש אח"כ שגם
 הביטול היס נמשך מש' חלקי' . והיינו שהמכוון

שיהי' גילוי ש' הוי' ולמעלה יותר במשי"ת). אבל בחי' גלות השכינה הוא כשנמשך הארת חלקותו ית' הנק' בשם שכינה ומתלבשת בהשרים להחיותם והם יש ודבר צפ"ע לי יאורי כו' רק דקרו לי' חלקא דחלקייה. אשר זהו בחי' גלות ממש מאחר שלא נעשה בחי' ביטול אח"כ מירידה זו. וזהו הפך הכוונה כנ"ל והוא סוד גלות השכינה שהארת חלקות מקור חי העולמים נשפלת ונגלית עד תחתית המדרגות שהם מדור הקליפות והיכלות החיצונים וכדוע :

ב והנה השכינה נקראת בכתוב בשם מראה. כמ"ש במראה אליו אחודע. והענין שהוא עד"מ כמו המראה הגשמית שפעולתה להראות לאדם מה שמלאחוריו והיינו ע"י שהזכוכית מנופה צלפוי כסף שהוא מכסה ומסתיר על הזכוכית ומונע את הראות בלתי תוכל להתפשט עוד להלכה. ומחמת העיכוב והמניעה נעשה אור חוזר עד שתפול הראות גם לאחוריו [והוא מכח הזכוכית והצלפוי] מה שלא הי' יכול לראות אם לא הי' נפוי זה. אך מ"מ היינו דוקא כשהיא מנופה ומכוסה בכסוי דק וקלוש כמו הכסף. אבל כשהיא מכוסה בכיסוי עב וחשוך לא יראה זה כלום. (וזהו העבודה לברר ולזכך הגוף והנה"ב. דהנה בתחלת ירידת הגשמה בגוף מלך עולם גסות חומר הגוף והנה"ב מחשיכי' לגמרי שהוא כמשל כיסוי עב שאין יכולים לראות כלל בבחי' אור"י. ולזאת העבודה היא לזכך חומר הגוף והנה"ב שיהי' רק כדוגמת כיסוי דק שאז יכול להיות בחי' אור"ח). וכך יובן הנמשל. והוא כי הנה שם הוי' הוא בבחי' המשכה מלמעלה למטה כנ"ל ובחי' מל' ית' שהוא הנק' בשם חלקים היינו בחי' למנוס והסתר שבה מסתתרת ומתעלמת ההארה בלתי תתפשט ותתגלה עוד כנ"ל ומחמת למנוס והעלם זה נעשה אור חוזר שהוא חוזר ועולה למעלה מעלה יותר מכפי ערך כח מקור ההארה המתפשטת דשם הוי' (וזהו מ"ש במשל שרואה מה שלאחריו) וכמ"ש אשת חיל עט"ב. (הנה העטרה היא ע"ג הראש בבחי' מקיף. וידוע שענין המקיף הוא לפי שלעולם מעלת האור ח"א לבוא בבחי' אור"פ ולהתיישב בכלי. לכן נשאר בבחי' מקיף. ועכ"ז העטרה שע"ג הראש מזה ניתוסף הדרת פנים ג"כ והוא מבחי' הארת המקיף בפנימי כו') וכתוב והי' אור הלבנה כאור החמה (ואור החמה יהי' שצעתים כאור שצעת הימים פי' שצעת הימים הם ז"ת דעת"י. וע' בלק"ת צד"ה והי' אור הלבנה. וא"כ יתוסף חוס' וריבוי אור בשם הוי'.

וזהו בית יעקב לכו ונלכה כאור הוי' היינו כאור המאיר בשם הוי'. שזהו ע"י בית יעקב יו"ד עקב שנשפל הוי"ד בבחי' עקב לברר בירורים גם בעקבות משיחא שעי"ז יהי' בחי' ח"ח עט"ב ויאיר חוס' אור בשם הוי' ואז ונלכה כאור המאיר בשם הוי' כו') והיינו כמשל המראה שע"י הכיסוי המסתיר ומונע התפשטות ההארה נעשה אור"ח עד למרחק וד"ל. (ובמ"א נח' שע"י שמונע ומעכב עי"ז נעשה תגבורת יותר. וכמשל המים כשמעכבים הילוכה מתחזקת ויוצאת מהגדרים המגבילים אותה כו' כמ"ש במ"א באריכות. ואמנם זהו משל על תשובה. וזהו לפי משנ"ת בכ"ד שהביטול היש נמשך משם הוי'. וכשהגוף ונה"ב המסתירים מונעים את הנה"א עי"ז בא לבחי' תשובה בחילא יתיר. אך כאן הכוונה על סדר העבודה. וההגבלה והביטול שניהם באים מלך בחי' שם חלקים שמסתיר ומגביל להיות מליחות היש. ושיהי' ביטול היש לאין. אלא שמפני שמגביל עי"ז נעשה אור"ח עד למרחוק היינו בחי' כתר ועטרה הנ"ל כו'). וז"ש עולת שבת צשבתו וכן מ"ש רז"ל [כתובות ס"א] ע"פ בעולת בעל בעלייתו של בעל עולה עמו כו' ועמ"ש ע"פ הראני את מראיך כו' שזהו ג"כ ענין ירידת הגשמה בגוף המסתיר שהוא לורך עלי' לחזור ממטה למעלה להתכלל כאור ה' כו'. והוא ג"כ מ"ש ויעש ה' חלקים לאדם ולאשתו כמות עור וילבישם שהוא בחי' לבוש המכסה ומעלים וע"י לבוש והעלם זה נעשה אח"כ הכאת האור חוזר כנ"ל :

ג וזרחו לא טוב היות האדם לבדו. פי' וענין היות האדם לבדו היינו להיות הכל המשכה בבחי' גילוי מלמעלה שז"ס אדם העליון שם מ"ה על הכסא דמות כמראה אדם כו' שיהי' בבחי' גילוי מאליו ומעלמו למטה שאז הי' הכל בבחי' ביטול כמו שהוא למעלה בבחי' יחוד דכולא כלא חשיבי כאין ואפס וזהו היות האדם לבדו ר"ל שהי' הכל צביטול אליו ית'. אעשה לו עזר כנגדו שיהי' עזר וסיוע מבחי' כנגדו דוקא דהיינו מבחי' הצמנוס והסתרת המנגד להתפשטות ההארה כנ"ל שמחמת זה מחסוה הגוף ונה"ב שהם בחי' יש ונפרדים כנ"ל ומזה דוקא יהי' העזר כי מהעלם זה נעשה אח"כ אור"ח למעלה מעלה. וכמ"ש לחוק עשה לי חלקים שיעקר החוק והתענוג לע"ל ישמח ה' במעשיו נמשך משם חלקי' כמ"ש במ"א שעי"ז יהי' אח"כ הגילוי מבחי' שלמעלה משם הוי' כמ"ש עד יעבור עמך הוי' והוא בחי' אשר לא ישב אדם שם כמ"ש

כמ"ס ע"פ זעטרה שטערה לו חמו כו'. (פי' שטערה לו חמו י"ל כמ"ס זכר ונקבה בראש ויקרא שם אדם ויברך אותם שהזכרה הוא ע"י יחוד זוי"ג שאז נמשך תוס' זרעה. וכמ"ס הלדיק אבד היינו כשאינו משפיע לבחי' מל' אז אבד מלקבל זרכאן כמ"ס במ"א. ופי' זעטרה שטערה לו חמו י"ל שזו מה שמת"ה דחימא נעשה כתר לז"א. ואמנם באמת לפמשג"ת כאן י"ל שפי' זעטרה שטערה לו חמו היינו שאמו נותנת העטרה. אבל עגם העטרה היא למעלה הרבה מבחי' חמו. והיינו כנ"ל שנעשה בחי' האו"ח עד למרחוק שזו למעלה גם מן החכ' שחכ' היא בחי' יו"ד דשם הוי' וע"י האו"ח מאיר תוס' בשם הוי' כנ"ל זענין ואור החמה יהי' שזעתיים. וי"ל ששרש בחי' המל' היא מרדל"א כמ"ס המק"מ ומשם בא העטרה. רק שאמו נותנת העטרה לפי שהתגלות התענוג הוא צדינה. וכמשל השכל כשמשגיגים אותו ציבוב אז מתענג ממנו. ואמנם עיקר הלחוק והתענוג עשה לי חלקי' דוקא היינו שפי' בחי' ההסתר בא האו"ח כו'). והנה אחר חטא אדה"ר כתיב כתנות עור זע"ן. כי מקודם החטא הי' הכיסוי וההעלם דק ביותר דהכתיב ויניחהו בג'ע כו' (שמה שעכשיו הוא תשלוש שבר הי' אז העבודה כידוע שלעבדה זהו רמ"ח מ"ע ולשמרה זהו שס"ה ל"ת. ח"כ מובן שהי' העבודה באופן אחר שההסתר הי' דק מאד. ואפ"ל שלפ"ע דקות ההסתר הי' האו"ח עוד גבוה יותר.) אבל אחר החטא הוא בחי' הכנגדו ביותר שהוא בחי' ק"ג וזהו ענין כתנות עור כי הגה עיקר ענין יניקת החיולוני' הוא ע"י העור כי יניקתם הוא מבחי' השערות כמ"ס כרחל לפני גוזיזה נאלמה [עמ"ס פ"ה החכמה פנחס ע"פ לו את קרצני כו'] ועיקר למיחת השערות הוא ע"י העור שיש בו גומות שמהם השערות נומחות כו'. כמ"ס גבי פרה אדומה היו זה שתי שערות בתוך גומא ח' פסולה כו'. ובפ' העור והרוטב נקב שאין הדיו עובר עליו כו' ולכן העבודה הוא ע"מ עבוד עורות וזה נק' עובד חלקי' שמתקן הסתר בחי' העור הנ"ל הנמשך משם חלקי' להיות אחתהפכה חשובה לנהורא כו'. ולכן נא' ויעש ה' חלקי' לאדם ולאשתו כתנות עור שני שמות כו'. וגם הפי' דשני שמות קאי לאדם ולאשתו לאדם עשה שם הוי' ולאשתו שם חלקי'. וחנוך הי' חופר מנעלים פי' לאחר שנתקן בחי' עור הנ"ל ע"י כתנות עור

לאדם וחוה חפר מהם חנוך מנעלים כמ"ס ענין זה ע"פ מה יפו פעמיך זנעלים כו' ע"ש. ומ"מ גם חילו לא חטא אדה"ר ולא הי' קליפת נוגה מ"מ הי' שייך עזר מבחי' כנגדו רק שהי' בחי' הכנגדו בדקות יותר והוא שהיתה העבודה להעלות מתחת הפרסא כי יש בחי' פרסא בכל העולמות שמה שחת הפרסא חינו ממהות שלמעלה מן הפרסא כמו באדם יש בחי' פרסא שהוא חצר הכבד המפסיק ומבדיל והרי כל בחי' האדם המוח והלב וכל החושים הן למעלה מן הפרסא. ומה שלמעלה מן הפרסא חינו ע"ד מהות הכחות המעולים שלמעלה מהפרסא. ועד"ז יוצן למעלה זענין בחי' פרסא שיש זעולמות דקדושה עלמין זין חלי' לבריאה כו'. לכן הי' שייך להעלות מתחת הפרסא חף גם זבחי' היותו קודם החטא וזה הי' ענין העזר כנגדו זכוונת הבריאה. אבל אחר החטא הוא עזר כנגדו ענין בירור קליפת נוגה. וזהו ענין ויגרש את האדם כו'. ומ"מ גם בחי' זו נמשל לנפוי דק וקלוש שיכול להיות ממנו אור חוזר כי ק"ג היא כלולה מטו"ר והוא חיות כל דברים המותרים כו' שנק' היתר שאינו אסור וקשור בידי החיולונים ויכול להעלות הטוב זבחי' אור חוזר כו'. ובכ"ז יוצן מה שאומרים זכרתי חתנים זכרתי שמח תשמח משמח חתן וכלה ובזכרה אחרונה שהיא אשר ברא אומרים משמח חתן עם הכלה פי' כי הכלה היא בחי' מל' תחלה היא מקבלת האור מהחתן שנמשך מעלמא דדכורא זעלמא דנוקבא. וזהו חתן וכלה. אמנם אח"כ הוא משמח חתן עם הכלה שפי' הכלה הוא משמח את החתן שהרי נעשה לו עזר ממש ותוספת אור מבחי' כנגדו כנ"ל. וזהו שנעשית זעטרה לזעלה:

ויאמר ה' חלקים הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע ועתה פן ישלח ידו כו'. י"ל ח' מהו שפי' עה"ד נפקחו עיניהם להיות כחלקים יודעי עו"ר. וגם מ"ס ה' חלקים ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי. לעולם ומה איכפת לו בזה הרי מה שליוה אותו שלא לאכול הוא ג"כ כדי שלא ימות. ועוד והוא העיקר מאין ידע הנחש מזה אשר ביום הכלכם ממנו ונפקחו עיניהם שלפי האמת כן הוא. ואם אדם ששמע הליווי מהקב"ה לא הכיר בזה רק כפשוטו שאמר לו ה' אלהים כי ביום חלכך ממנו מות חמות והנחש לא זכר כלל ששמע הליווי הזה וגם אם שמע כשנאמרה אדם מאין הי' בו זיגה יתירה להבין

שכנגדו גובר כאשר מלאנו ראינו נשמות ישראל מראש הדורות עד עתה שהיו כמה עתים משונים פעמים בדור א' היו נשמות שצמעה עליונה ונלחו את הרע ובדור אחר היו רשעים גדולים שגבר הרע מאד . והיינו כי כולם נמשכים מאדה"ר והי' זו ג"כ שינויים אלו פעמים גבר הוא ופעמים גבר הרע עליו . וכ"ז הי' לפי שהוא צחי' פנימיות ומיד שידע מן הרע נתערב עמו ממש ואם כן הוא מלחמה גדולה וקשה להפרידו מאד אלא עת כך ועת כך כנ"ל . (ולקרב הדבר שרש ההפרש בין ידיעת הטו"ר למעלה . מלבד מה שי"ל שהרע למעלה בשרשו אינו רע כלל וכענין שטן ופיניס לש"ש נתכוונו וע' בלק"ת בד"ה ויעש משה נחש נחשת . אלא גם לפי שמשתלשל למטה שנעשה רע . הנה הידיעה למעלה שהיא צחי' מקיף מובדל בערך לגמרי מידיעת האדם ע"י אכילתו שפעל שנפל בתאוה עליהן וכדלקמן בש' האריז"ל . והיינו כי ע"י ידיעתו נעשה אלו כוסף ותשוקה ותאוה . משא"כ הידיעה למעלה שהיא צחי' מקיף לבד שאינו שייך כ"ז להיותה צחי' מקיף לבד . ומזה יוכל האדם ללמוד מוסר בהנהגת האדם הן באכ"ש ומשגל . והן בשארי דברים שהתיאוב והכוסף והתשוקה לדבר ההוא ע"י מקשר א"ע לצחי' הרע המעורב בדבר ההוא . וקרוצ לענין אכילת עה"ד טו"ר . ולזה כיון צח"א פ' משפטים בד"ה לא תהי' משכלה . שז"ל בלא לב ולב . היינו הגם שהאדם מוכרח לאכ"ש ושח"ד האשמי' אלא שז"ל בלא לב ולב . היינו שהידיעה לא תפעול בו הזזה עצמית עד שהי' תאב וכוסף ומשתוקק שאז נעשה הוא עצמו צחי' נוק' ומקבל מצחי' הרע דנוגה המעורב בדבר ההוא כו' . וז"ע ג' שרי פרעה שר הטבחי' שר המשקי' שר האופים שהם בעבודה ג' צחי' תאוות האכילה ז"ע שר האופים . ותאוות השתי' ז"ע שר המשקים . והרתיחה צמו"מ ז"ע שר הטבחים . והם קנה ושע ורידין צחי' מיצר הגרון . שכל הנ"ל אפשר לעשותן בלא לב ולב . אלא שמחטא עה"ד טו"ר שנתערב הוא עצמו עם הרע נמשך לדורות שע"י עשיית ג' דברים הנ"ל צרתיחת הדמים מוסיקף הצל מחטא עה"ד טו"ר . ולכן שומר נפשו ירחק מזה כ"א לעשותם בלא לב ולב כו') וכן גם עפ"י פשוט שמקודם היו ערומים והיו עסוקים בתשמיש להוליד בנים ולא יתבוששו כמו שהיו אוכלים ושוחים כי מלות ה' היא ולא היו יודעים כלל שיש תאוה בזה . אבל אחר שאכלו עה"ד וידעו שיש תאוה בזה אזי קשה לפרוש כו' . ולכן לא ראה הקב"ה שיטעם האדם מעה"ד כי לו הדבר מזיק כנ"ל והי' רוצה

להבין דבר מתוך דבר יותר מהאדם עצמו . אם לא שנאמר שגבוה הוא מהאדם וכ"ז פלאי . הנה תחלה יתבאר מ"ש האדם היה כאחד ממנו לדעת טו"ר שהוא מאמר ה' להמלאכים ומשמע שלמעלה יודעים את הטוב ואת הרע גם שניהם . אבל מ"מ אינן מעורבים זה בזה כי גלוי וידוע שזה טוב וזה רע ומובדל הרע מן הטוב אע"פ שידוע שם הטו"ר . משא"כ צחי' עה"ד טו"ר היינו צחי' תערובת הטוב עם הרע שהרע יונק מהטוב והטוב מהרע והיו לאחדים . וז"ל דברי פי' עץ הדעת טוב ורע היינו לשון ידיעה וא"כ למה נעשה תערובות טו"ר מחמת הדעת בטו"ר הלא למעלה ג"כ ידוע הטו"ר . אך ההפרש בזה הוא ענין ההפרש בין מקיף לפנימי כי צחי' ידיעת הטו"ר שלמעלה היא צחי' מקיף בלבד ולכן יכול להיות הבדלה בין טוב לרע שידע את הרע ולא יחליפנו ולא ימירנו בטוב ח"ו כענין שממית בידים תחפש והיא בהיכלי מלך שאע"פ שהיא בהיכלי מלך אבל יודע הוא ומכירה ששממית היא ויש הבדלה בין טוב לרע כמאמר המדביל בין קדש לחול והיינו מלך שידוע טו"ר צחי' מקיף עליהם ולכן אינם מתערבים יחד וכענין צחי' לבונה זכה שצ"ח סממני הקטרת שהעשר סממנים הם י' ניזוני קדושה המובלעים בקליפות . והי"א היא לבונה היא צחי' מקיף עליהם ואינה מתלבשת בפנימיותם [ולבונה היא ג"כ חיות להם אבל לפי שהחיות הזו שהיא מחיה אותם הוא רק ע"י שהיא צחי' מקיף בלבד עליהם ע"כ אינה מתערבת עמם כלל וכולה טוב] והנה המקיף הוא גם דוחה את החיונים כנראה בציור האילן שבפרד"ם במקיפים ופנימיים שמעמד ומצב הקליפות אחוריהם אל המקיף כו' . משא"כ צחי' עה"ד טו"ר הוא צחי' פנימי ואז הטוב מעורב עם הרע ממש . וז"ש הן האדם היה כאחד ממנו . פי' שהוא היה ג"כ כאחד ממנו פי' כמו שבצחי' אחדות דהיינו למעלה ידוע הטו"ר כן הי' גם הוא ע"י שטעם מעה"ד המעורב טו"ר . אבל לו הדבר מזיק כי הרי האדם הוא מצחי' פנימי' ומיד שידע הוא מן הרע ע"י שטעם מעה"ד הרי יתערב עמו ויהי' הוא ממש מעורב ברע לא כמו שהוא למעלה שאע"פ שידועים גם את הרע מ"מ מובדל הוא ומרוחק מן הטוב ואין לו התקרבות כו' לפי שהוא צחי' מקיף אבל האדם שהוא מצחי' פנימי כשידע גם הוא מן הרע אזי יתערב הוא גם הוא ממש עם הרע כי צחי' פנימי' א"א להיות כ"כ מובדל הרע כנ"ל ואז הוא קשה מאד להפריד את הרע אלא מלחמה עצומה היא ולאם מלאם יאמץ פעמים זה גובר ופעמים

תאריך: 31/08/2018

הוא שלח ידע ממליחת הרע כלל ויהי' כולו קדוש ולא רצה להכניסו במלחמה עלומה הזאת . אבל אחר שכבר טעם מעה"ד ונתערב ברע אז אמר פן ישלח ידו ולקח גם מעה"ח ואכל וחי לעלם פי' שתשם עוד מעתה שכבר נתערב ברע ולקח גם מעה"ח ששרשו מבחי' שלמעלה מהשבירה שמשם הוא שהי' התחלת המיתה והתהוות עה"ד עו"ר . משא"כ מה שלמעלה מהשבירה הוא עה"ח ואם יאכל גם ממנו וחי לעולם . פי' כי הרי באמת מבחי' זו נא' אם לדקת מה תתן לו [חיוב ל"ה] ורצו פשעך מה תעשה לו . וא"כ אף שמעורב ברע הרי גם אם רצו פשעך כו' ויכול להיות וחי לעולם ואז גם הרע שבו יהי' לו קיום לעולם מאחר שהוא מבחי' פנימי' והרע מעורב כו' וא"ל לו להפרידם מעליו א"כ כשיהי' הוא חי לעולם אזי גם הרע שבו יהי' לו קיום לעולם . וזהו היפך הכוונה שהרי ל"ל בלע המות לנחם שיהי' ובערת הרע כמאמר והרשעה כולה בעשן תכלה שזה יהי' לימיה"מ כי בכל משך הגלות הוא עת הביורורים והפרדת הרע והיינו ע"י בחי' חכמה דבחי' התברירו להפריד הרע מהטוב ולכן נק' החכמה דין . שלא כמו שדימו המקובלים הראשונים שהחכ' כולה חסד שהרי היא מקור חסד . והחייב המליח שיש זה ג"כ דין ושיבחו האריז"ל שכן מצוהר בזרזר באדרת כחמרה דשקיע ושכיך על דורדיי' כו' . כי מאחר שיש ביורורים להפריד הרע וזהו ע"י גבורות וע"ז נא' [תהלים ל"ד] אשרי הגבר אשר תייסרנו יה שגם היסורים שהם לתועלת העצרת הרע הוא מבחי' י"ה וכידוע שהיסורים הם לתועלת הפרדת הרע כי הקליפות נמשלים לעלוקה שכשמואל"ל דם אזי מיד מתה . וז"ש [משלי ל'] לעלוקה שתי בנות וזהו ג"כ ענין שעיר המשחלה וכן וישלח יעקב וגו' מנחה לעשו אחיו עזים מאתים כו' שבה שנותן לו חלקו הוא מפרידו וכך ל"ל לאחר שכבר טעם האדם מעה"ד ונתערב ברע אזי צריך לביורורים עד שיפרידו ע"י שיקחו כל ניולוי קדושה שבו כו' . וכ"ז הוא ע"י החכ' שבחכמה התברירו לפי שיש זה גם בחי' גבורות להיות תייסרנו יה וכמ"ש [דברים ח'] כאשר ייסר אים את בנו כו' . משא"כ וחי' כתר שלמעלה מחכמה הוא רחמים פשוטים וכחשיכה באורה ולכן פן ישלח ידו ולקח גם מעה"ח (אז וחי לעולם מאחר דאם לדקת מה תתן לו כו' ולפי שהוא מבחי' פנימית וא"כ הרע קשור ואדוק בו ויהי' גם לו קיום ולא זו היא הכוונה כנ"ל וכמ"ש בזרזר גבי ר' אחא מכפר ערשא שכיפר בקטרת על מקום שהי' הנגף שם ואמרו לו שלא הועיל כי עדיין

בחיובא אשתכח . בשלמא אים היו עושין תשובה כו' . ולכן מיד וישלחו מג"ע לעבד את האדמה אשר לקח משם דהיינו עבודת הביורורים ע"י זריעה חרישה וקצירה ואח"כ באכלו ממנו ואומר אחד ואהבת הוא מזרר ומעלה כו' . ואז צריך לילך ממש על האדמה אשר לקח משם ושמה יאכל ושמה יזרר הביורורי' . אך ל"ל ח"ך הי' מתחלה כוונתו ית' כשלא ידע האדם מטו"ר כלל מאחר שיש מליחת הרע בעולם א"כ ח"ך יתבררו הביורורי' שזה ל"ל ע"י האדם . אך הענין כי אז הי' באופן אחר ממש שלא בדרך מלחמה אלא ע"ד מ"ש ויניחאו בג"ע לעבדה זה רמ"ח מ"ע להמשיך אור א"ס בג"ע וע"י רבוי התגלות האור ממילא יתעלו ניולוי קדושה שנפלו ונתערבו ברע ויהיו נכללים בתוך האורות עליונים שימשיך האדם כנר בפני האבוקה שאם האבוקה קטנה אזי נר הסמוך לה יוכלל בה ואם ירחיקוהו מעט לא יתכלל בה מפני שהאבוקה קטנה . אבל אם תהי' האבוקה גדולה אזי אע"פ שיהי' הנר רחוק יהי' מתכלל בה וע"ד שהי' בזמן שבהמ"ק הי' קיים שהרי ארז"ל לא גלו ישראל אלא כדי להוסיף עליהם . קדושה . דהיינו להעלות ניולוי ומה הי' נעשה אם לא חטאו ולא היו גולים אלא ע"כ ל"ל שאז היו נכללים הניולוי ממילא כנר בפני האבוקה כמו נעמה העמונית וכן כל העמים באו לשמוע חכמת שלמה וכמ"ש במלכת שבא כו' . והיינו לפי שאז הי' אבוקה גדולה עד"מ ע"כ ממילא מתכללים בה הניולוי ואם הי' נמשך בהמ"ק כן יותר היו כולם מתבררים עד"ז וכמ"ש לע"ל [פנ"ג] אז אהפוך אל עמים שפה צרורה כו' והלכו גוים לאורך כו' . וכך הי' ענין האדם כשלא הי' חוטא שהי' כולו קדוש כי גם גופו נלקח ממקום המזבח וממנו נעשו רמ"ח חבריו כלול בשמן כו' והי' עומד בג"ע ושם הי' מוסיף אורות וממילא היו הקליפות כלים ע"י שהיו הניולוי קדושה כלים מהם . אבל הדבר הי' שלא ע"י מלחמה כו' . משא"כ אחר שחטא אזי ל"ל הביורורי' ע"י עבודה ומלחמה שעת ללוחא שעת קרבא כנ"ל וצריך לירד אל מקום הקליפות ושם יזררם וזהו את האדמה אשר לקח משם . ובה יובן גם מה שהנחש ידע מזה . כי הגם אדה"ר עלמו שהי' כולו קדוש למעלה מעה"ד עו"ר לא ידע ממליחת הרע כלל כנ"ל . אבל הנחש שהוא עלמו נלקח מבחי' עה"ד עו"ר וידע מזה וידע שמה שצויה לאדם שלא יאכל ממנו הי' בכדי שלא יהי' לו ידיעה ברע כלל שלא יצטרך לכווס עמו במלחמה כלל . וחרה לו מאד על שכ"כ נשמרים ממנו אף שלא לידע ממנו שלא יבשל בו והשיא עלות בנפשו שמוטב לו שיכנס האדם בזה ויהי' מלחמה ואז

פעמים

31/08/2018nkn

ומצטרי אחזה חלום משא"כ צבחי' סוכ"ע נח' ויחמינו
 צהוי' כו'. וע"כ הצרכה הוא מן העולם מצחי' בינה
 וכמ"ס בזהר אמור דל"ט ח' צפי' בעבר הנגר מעולם.
 ההוא נהר עולם חקרי כו'. לצחי' העולם מ' מקור
 דבי"ע והיינו שיומשך ש' הוי' סוכ"ע צבחי' ממכ"ע
 ולא יהי' הפסיק טעמא מפסיק כו' שהוא ענין יהי'
 רקיע ויהי' מצדיל כו'. והצדילה הפרוכה כו'. ול"ע
 דלקמן סעי' ג' נח' בשם הפרד"ס דאדרבה הפסיק
 טעמא מייחדם ומחברם. ועו"ל צפי' הצרכה מהעולם
 דאחכסיה ע"ד מ"ס האלשיך ר"פ בראשית צפי' ואהי'
 אללו חמון חמון בהקדמה צ' כי הגה ספור הדברים
 הנבראים בששת ימי בראשית חף שהוא ג"כ כפשוטו
 ממש הלא ירמוז ג"כ אל הדברים הנאללים עליונים
 רוחנים לחין תכלית ועד לא נברא העולם כו' כי למטה
 השמים כפשוטו ויש למעלה צא"י שמים שהוא ז"א
 דא"י חף ומים חו"ג כו'. וכן השמש למטה מאור
 גשמי ולמעלה זהו ענין ש' הוי' כמ"ס שמש ומגן הוי'
 חלקי' כו' ולכן נמשל התורה ללוח ופנקס שבו ראה
 הקב"ה וברא דוגמתו שמים וארץ גשמיים כו' יעו"ס
 ודפח"ח. וא"כ עד"ז יש לפרש הצרכה מעלמא דאחכסיה
 היינו שיחירו אורות הנאללים הרוחניים גם בעלמא
 דאחגליא בכדי שלא יסתירו ולא יעלימו הגשמיים
 כו' וע"ד שנח' לע"ל השמים החדשים והארץ החדשה
 דהיינו שלא יסתירו ולא יעלימו על גילוי חלקותו ית'
 ועד"ז נחמר ולא יהי' לך עוד השמש לאור יומם והי'
 לך הוי' לאור עולם. והיינו כמו שהוא למעלה מצחי'
 שמש ומגן זהו ענין הוי' חלקי' ממש כך יחיר ויתגלה
 צחי' זו למטה זהו ענין צרוך הוי' לשון בריכה והמשכה
 צחי' גילוי כו'. ועמ"ס בלק"ת דד"ה ואתחנן אל הוי'
 צפי' צרוך שאמר כו'. והנה בית ראשון הוא בינה ה'
 עילאה ובית שני הוא מ'. ולכן חסרו ה' דברים
 צבית שני הנמשכים מן ה' עילאה. וכמ"ס מזה בלק"ת
 בדרושי' לר"ה דד"ה יו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת
 ושם פ"ה יעו"ס. ופ"כ במא"י חות צ' סעי' י"ד בתי
 ישראל אימא וברתא בית ראשון בינה בית שני מ'.
 כי צבית ראשון הי' המ' מגיע עד אימא שיה לז"א.
 וצבית שני חזי פרנאף שיעור מקום של רחל תמיד
 ונק' שניהם בתי ישראל אימא וברתא זו בית לישראל
 סבא וזו בית לישראל זוטא עכ"ל. ועיין במק"מ פ'
 שמות ד"ט ע"ב. והנה ישראל סבא זהו צחי' עת"י
 המאיר ביסוד אבא כו'. והיינו כמ"ס הרמ"ז ר"פ
 שמיני וז"ל כי גם עתיק סודו ממש ישראל ועיין בלק"ת
 צשה"ס ע"פ לחינה ורחינה דרוש השני בהציאור בענין
 שרש הנשמות מישראל סבא. וע' מענין לשני בתי
 ישראל

פעמים שיגבור גם הוא וכמ"ס [קהלת ח'] עת אשר
 שלט האדם בחדם כו' משלא ידע האדם מזה כלל ואז
 יהי' הטוב המעורב בו נכלל בחדה"ר כנר בפני האבוקה
 והוא ימות ויפסד לגמרי וזה בערמומית לחוה וכמ"ס
 [בפר"א פי"ג] בא ס"מ ורכב על הנחש כו'. ואמר כי
 ידע חלקי' כי ביום חלככם ממנו וגו' והייתם כחלקים
 ידעי טו"ר. וכן הוא עפ"י האמת ולא אמר שקר כנ"ל
 רק שבערמה דיבר זה כי הוא אמר והייתם כחלקי'
 למעלותי. חבל באמת זהו חסרון חף שיהי' יודע
 עו"ר כחלקים הנה למעלה חין זה פוגם כלל חף שיודע
 עו"ר מ"מ הרע נבדל לפי שלמעלה הוא צחי' מקיף.
 משא"כ חס האדם שהוא מצחי' פנימי יהי' יודע מטו"ר
 לו יהי' הדבר מזיק כנ"ל :

בלק"ת

מהאריז"ל נח' הענין שאדה"ר הי' הולך
 צהיכלות כי צחי' חדם הי' למעלה גם
 מרשבי" כי הי' בערך אחר ממש שהרי הי' יחיר כפיו
 של הקב"ה. ובהיכלות הטומאה לא רצה להביע כלל
 והשיאו הנחש שעכ"פ יביע מה שיש בהם ועי"ז נכשל
 ונפל בתאוה אליהן. וכן שמעתי מהק' ר' אברהם בן
 הס"מ ז"ל ע"פ ויט יהודה עד חיש עדולמי ושמו
 חירה שמחמת מעשה דיוסף חזי ויט. פי' ויט
 היינו שנטה למטה צהיכלות הקליפות עד חיש עדולמי
 כדי להעלות ניזונות ממש וזהו ענין הכוונה דכפילות
 אפים כו' :

להבין

ענין הצרכות כי הגה חנשי כנה"ג תקנו
 הצרכות בזמן בית שני. חבל בזמן בית
 ראשון לא היו מצרכים [הג"ה]. כי ענין הצרכה לשם
 הוי' הוא ע"ד צרוך הוי' מן העולם ועד העולם היינו
 מעלמא דאחכסיה שהיא בינה לעלמא דאחגליא מל'.
 כמ"ס בזהר וילא דקנ"ח ע"ב. ושם מבואר ג"כ אשר
 צ' שמות הוי' הוי' חרין עלמין נינהו וכמ"ס בזהר נשא
 קל"ח ע"א בענין הוי' הוי' פסיק טעמא בגווייהו
 וכמ"ס מזה בלק"ת פ' חקת בציאור ע"פ זאת חקת
 התורה אשר לוח הוי' כו' ע"ש שהם צחי' ממכ"ע
 וסוכ"ע. ועמ"ס דד"ה וירא ישראל את ה' הגדולה
 בת"א פ' בשלח ודד"ה כי אחה נרי הוי'. והנה שם
 הוי' צחי' סוכ"ע מאיר צבינה הנק' עלמא עילאה עלמא
 דאחכסיה כנודע שהתגלות עתיק הוא צבינה ולכן נק'
 הבינה הוא דא עתיקא. ושם הוי' דז"א שהוא נק'
 ממכ"ע מאיר במ' הנק' עלמא תחאה. ונק' עלמא
 דאחגליא. וע' בלק"ת פ' ואתחנן דד"ה וידעת היום
 והשבות דרוש הראשון. שלכן צבחי' ממכ"ע נח'

הנק' נערים על שהם בחי' קטנות לגבי אוח"ס הכלתי
 בע"ג ועמ"ש בת"א דד"ה בכ"ה בכסלו גבי חנוך לנער
 כו'. וענין הברכה בהם היינו שיומשך בהם תוס'
 וריבוי אור וכענין פי' ונערים ממשחה נגינתם. כי
 עכשיו ההשפעה הנמשך ע"י הנערים שהם מט"ט
 וסג"ל המשחלשלי' מזו"ג בזה בהסתר והעלם
 אוחותינו לא ראינו וזהו הצמא והקטנות והברכה היא
 שלא יהי' העלם והסתר כ"כ. וכמו בנס דפורים
 הנה גם בלבוש הטבע נתגלה בחי' נס וגילוי וכמ"ש
 וראו כל חפסי ארץ את ישועת חלקינו. וכן י"ל ג"כ
 בזו"ג הנק' כרוזים יומשך בהם ריבוי אור מנו"ה
 דאימא עיין במאו"א אות כ' סעי' מ"ד וז"ל כרוזים
 נק' נלח והוד ובתחתונים נק' מט"ט וסג"ל כו' וכן
 זו"ג איסו בנלח ואיסי בהוד נקראו כרוזים ופניהם איש
 אל אחיו חנפין באנפין עכ"ל. ועיין מזה בזח"ג פ'
 אחרי דכ"ע ע"א וברע"מ פ' פנחס דרל"ו ובזח"א דף
 א' ע"פ הנלנים נראו כו'. וא"כ פי' יצרך את הנערים
 שהם הכרוזים היינו שיבא בהם הברכה מא"א ארך
 חפסי חנפי רבזי כו'. ועפ"ז י"ל שלכן צריך הוא
 אותיות כרוז. היינו שיומשך ויאיר הברכה בבחי' כרוז
 כו'. וכל זה בבית שני. אבל בבית ראשון שהי' המ'
 במדריגת הבינה לא היו לריכים לצרך. אך קשה לי
 על מש"כ שבבית ראשון לא היו מצרכים. שהרי ארז"ל
 ע"פ וגאוס הגבר הוקם על. שדוד המע"ה תיקן מאה
 ברכות. כמבואר ברבות פ' קרח. וגם לפמ"ש דהברכה
 היא בבחי' כרוזים הרי בבית שני לא היו כרוזים
 כלל. ואפ"ל כי מבואר דד"ה למנלח על השמינית ענין
 שלע"ל דוקא יהי' כנור של שמונה נימין אבל בבית
 ראשון הי' הכנור של שבעה נימין. והביא במגדל
 עוז סוף ה' תשובה בשם הרמב"ן שהשבעה נימין
 הם ז' ספירות שהיו מקבלים מהם כו' ולע"ל
 בימות"מ תושג הספי' השמינית והיא בינה. נמלא
 עיקר גילוי הבינה לא הי' גם בבית ראשון. רק
 שהמ' הי' מגעת עד אימא שזה לז"א כנ"ל בשם
 המאו"א ובמק"מ פ' שמות ד"ט. אבל לע"ל יהי' גילוי
 הבינה ממש וע"ד ציוס שהוא יהיה כו'. והנה פי'
 שמונה נימין היינו ג"כ חיבור ב' שמות הוי' וזהו
 ענין אז. אז ימלא שחוק פינו כו'. היינו חיבור
 סוכ"ע שהוא חלק פלא בז"ת. עמ"ש מזה בלק"ת
 סד"ה ציוס השמיני שלא את העם. והא בזה תליא
 כי סוכ"ע מאיר בבינה כנ"ל. וכיון שכן גם בבית
 ראשון היו לריכים לצרך ולהמשך מבחי' נימא
 השמינית בז' נימין כו'. ולכן תיקן דוד מאה ברכות.
 ויוזן זה יוחר עפמ"ל בשם החלשין. דנמלא עיקר
 הברכה

ישראל בזח"א פ' בראשית ד"ג ע"ב באריכות ובסה"מ
 סי' קל"ח. ומענין ישראל סבא וישראל זוטא בת"א
 דד"ה אלה שמות בני' כו' יעו"ש. ועיין בת"א פ' ויגש
 בענין משמה חתן וכלה וענין משמה חתן עם הכלה
 בהשוואה אחת כו'. ועפ"ז מוזן מש"כ אהמו"ר נ"ע
 שבבית ראשון לא היו מצרכין כי מאחר שטיקר ענין
 הברכה הוא להמשך מבחי' סוכ"ע המאיר בבינה בשם
 הוי' דממכ"ע המאיר במ' והרי בבית ראשון מעלמו
 הי' מאיר אור הבינה כנ"ל שהוא הנק' בית ראשון.
 א"כ לא הי' נצרך לצרך ולהמשך בחי' זו אלא בבית
 שני שהוא מל' אשר חין זה אור הבינה ונק' בית
 לישראל זוטא שהוא ז"א בחי' כי נער ישראל שנק'
 קטנות לגבי הגלות דישראל סבא כו'. וגם היא רק
 חני פרטוף כו' נגד תנה"י דז"א כו' ע"כ אז דוקא תקנו
 הברכות לצרך את השם היינו להמשך מבחי' שם הוי'
 דלעילא הסוכ"ע המאיר בבינה שיאיר בש' הוי' דז"א
 הממכ"ע וממנו יאיר במ'. ולכן כל ברכה שאין בה
 שם ומלכות אינה ברכה. וכ"כ במאו"א אות ב' סל"ה
 וז"ל ברכה מזד אימא עילאה בריכה הטליונה [עיין
 בסידור צד"ת ^{החכמה} הזימון ובזהר ס"פ ב' דמ"ב
 ע"ב מענין מקור מעין ים] ששם מימי החכמה
 נאספים לחוכה [ועיין זח"ב ס"פ בשלח דס"ג ע"ב כד
 ע"ק סדכ"ס בעי לצרכא כו' אשרי כולא ואכליל כולא
 בהאי עמיקא עילאה] המברכת למל' בריכה התחתונה
 כו' עכ"ל. ופי' ברכה זו למל' נראה שבא ע"י ז"א
 ולכן איכא מ"ד דרק כל ברכה שאין בה שם אינה
 ברכה שאע"פ שלא הזכיר מ' הוי' ברכה. ויוזן זה
 עפמ"ש בת"א ס"פ ויגש בענין משמה חתן וכלה ובסידור
 דד"ה מהרה ישמע צערי יהודה. ועמ"ש דד"ה לאינה
 וראינה צפי' שאו ידיכס קדש וברכו את הוי'. ולכן
 גדול הטובה חמן יוחר מן המצרך כי חמן גימ' הוי'
 אד' היינו שיומשך הברכה מז"א למל' ויהי' יתד במקום
 נאמן יתד שלא תמוע. ולכן ע"ז מורה שם אד' וכמ"ש
 במאו"א שם שזהו ענין מאה אדנים שבמשכן לקבל
 מאה ברכות כו'. היינו האדנים הם מש' אד' שמקבל
 ע"י חמן הברכה משם הוי' כו' ועמ"ש במ"א בענין זו"ג
 שהם הממוצעים לחבר ההמשכה מאוח"ס צבי"ע וזהו
 ענין כרוז אחד מקלה מזה וכרוז אחד מקלה מזה
 כמ"ש בת"א ס"פ תרומה בכ"ק אהמו"ר נ"ע וז"ל וגודע
 שהז"א הוא חכלית ירידת אוח"ס מלמעלה למטה בכדי
 להאיר אח"כ לבי"ע ע"י הנוק' כו' ע"ש. וזהו ענין
 מטבע קצר ומטבע ארוך כדלקמן ס"ט. והנה צפי'
 יצרך את הנערים מבואר בזח"ג פ' בלק קפ"ז ע"ב
 ובזח"א ויחי דרכ"ח ע"ב דקאי על השנים כרוזים שהם

חית

הברכה זהו שיהי' הגילוי למטה ממש ע"ד מה שהוא למעלה וזה לא הי' גם בבית ראשון כ"א לע"ל דוקא יהי' גילוי בחי' זו :

דמזליה חזי כו" [עמ"ש סד"ה כ"ד מרקדוין] שהרי לית מח' תפיסא צי'. והוא רס וגשא למעלה ממזלייהו [הג"ה]. ועמ"ש בלק"ת סד"ה האזינו השמים דרוש הראשון דשרש מזלייהו נמשך מבחי' מזל ונוצר ונקס וידוע שהס נק' שערות דהיינו י"ג ת"ד. וענין משל השערות מצוחר בת"א פ' תלוז דד"ה ועשית בגדי קדש. שאין להס ערך ויחוס כלל עם המוחין שבראש כו' ע"ש. ולכן אפי' חכ' עילאה היא כעשי' גופנית לגבי או"א"ס צ"ה. ולכן אפי' דעת עליון נק' בהמה רבה ואו"א"ס צ"ה המאיר בכתר נק' רישא דלח' תיידע כו' שאינו מושג אפי' בחכ' ודעת עליון דל"ני וע"כ האמונה היא למעלה מהחכ' ודעת וע' בסדור שער ל"ג בעומר בענין ברכה והודאה. וזהו ועטרותיהם היא האמונה שנק' עטרה היא בראשיהם ועמ"ש דד"ה ואכלתם אכול. עכ"ה]. והנה בזמן בית ראשון היו נשמות ישראל במעלה העליונה והי' או"א"ס שורה ומחגלה בנפשם להיות אללם גילוי אמונה זו כאלו רואה כו'. אך בזמן בית שני לא היו הנשמות במעלה עליונה כ"כ תקנו חנשי כנה"ג הברכות להמשיך גילוי אמונה זו להיות ברוך ונמשך הוי' או"א"ס צ"ה בגילוי למטה [הג"ה]. וביאור הענין כי הנה נת' לעיל סעי' א' אשר בבית ראשון הי' המ' מקבלת מאימא עילאה כו' משח"כ בבית שני כו'. והנה חו"צ הם תרין ריעין דלא מתפרשין והחכ' נק' ראוי' איזוהו חכס הרואה את הנוול כאלו רואה בעין ממש הולדת והתהוות היש מאין. וע"כ היו הנשמות במעלה עליונה להיות ולדיק באמונתו יהי' כאלו רואה ממש כיון שהי' מאיר בחי' חו"צ והחכ' נק' ראוי' כנ"ל. לכן במ"ת היו רואין את הנשמע כו' וכל זמן הבית ראשון הי' מאיר חו"צ שהוא ענין הראיה ושמיעה כו'. משח"כ בבית שני שנתמעטה קומת כנס"י ואינה מקבלת המוחין מחו"צ כ"א מהמדות ולכן נפסקה ג"כ הנבואה ע"כ אין מאיר בחי' חו"צ בהנשמות להיות בחי' רחיה ממש. וע"כ אף שכל ישראל מאמינים כו' אינו בבחי' כאלו רואה ממש. ועמ"ש ע"פ אס לא חדעי לך שזכו ענין אוחותינו לא רחינו אין עוד נביא ואין ^{היום} יודע כו'. גם י"ל האמונה נק' עטרה והוא בחי' כתר שבמ' מקור הנשמות והרי אז בבית ראשון שהיתה מקבלת מצינה ח"כ הי' הכתר שלה מאיר באור גדול יותר ע"כ הי' אללם גילוי האמונה כאלו רואה כו'. ועוד יובן ענין זה עפמ"ש בת"א דד"ה ואלה המשפטים צפי' וזרעתי את צ"י זרע אדם וזרע בהמה שיש צ' מדרגות בנש"י הא' הם הנשמות הגבוהות מאד שהן נשמות דל"ני ונקראו זרע אדם שיש בהן דעת חזק באלקות והדעת ממשך

קיצור ענין הברכה הוא ע"ד ברוך ה' מן העולם ועד העולם היינו ממש הוי' דע"ק המאיר בצינה סוכ"ע שיאיר בממכ"ע שס הוי' דז"א ובמ'. ושלח יהי' הפסק מחמת הפסיק טעמא. יהי' רקיע ויהי' מזדיל. ולקמן נחבאר דאדרבה הפסיק טעמא הוא מייחדם ומחזרם כו'. ועמ"ש ע"פ כמים הפנים לפנים. ע"כ נק' הברכה להמשיך מבחי' י"ה צו"ה שיהי' השם שלם כמ"ש בלק"ת פ' ראה דד"ה ראה אנכי ונתן שזכו ענין את הברכה אשר תשמעו כו' ע"ש. והנה בית ראשון הוא צינה וצית שני הוא מ' שני צתי ישראל. וז"א נק' ישראל. וכן עת"י נק' ישראל שסם עיקר בחי' כי שרית עם חלקים כי לית שמאלא כו'. ולכן בבית ראשון לא היו לריכים כ"כ לברך שהרי צינה היתה מאירה בבית ראשון. אבל בבית שני מ' הולרכו לתקן הברכות. והברכה בשם ומל' זו"ג שרש צ' כרובים מט"ע וסנד"ל שבהם ועל ידם מסתתר השפע והברכה גלוי כמ"ש וראו כל הפסי ארץ וענין אמין הוי' אד' לכן הי' מאה אדנים לקבל מאה ברכות. והנה אמין זהו ענין אמונה כמ"ש בכד הקמח אות א' בערך אמונה שאמין היא מלה גזרת מלשון אמונה. אך ברכות פ' קרח אמרו שדוד תקן מאה ברכות. הענין כי גם בבית ראשון הי' הכבוד כ"ו נר היינו כ"ו מספר ש' הוי' המאיר בנר בחי' כי אהה נרי הוי' של שבעת נימין שהס בחי' ממכ"ע. ולע"ל יהי' של שמונת נימין גילוי סוכ"ע המאיר בצינה. ולכן גם בית ראשון הי' ל"ל המאה ברכות להמשיך מבחי' סוכ"ע בממכ"ע כנ"ל. והיינו כי עיקר הברכה זהו הגילוי בבחי' רחיה ממש וזה יהי' רק לע"ל שעז"כ עין בעין יראו כו' ונגלה כבוד הוי' כו'. והגילוי שהי' בבית ראשון עיקרו בבחי' דעת ולא מערך הגילוי דלע"ל. עכ"ה]:

ב והענין כי הנה כל ישראל מאמינים בני מאמינים כו' [הג"ה]. כמ"ש במד"ר פ' בשלח פכ"ג ע"פ תשורי מראש אמנה כו' בזכות אברהם שהאמין בה' כו' היא האמונה שישראל נוהלים ועמ"ש בזה ע"פ ששת ימים תאכל מלוח בסידור שער חג המלות. עכ"ה] מה שגלחו חכמי הפלסופים והחוקרים להבין בשכלם כי האמונה היא למעלה מההשגה והשכל ואפילו מההשגה שבשרש נפש האלקי שבישראל

ע"פ כי טובים דודיק כו' שע"י יינה של תורה ממשיכים או"פ וע"י הזכרות או"מ ול"ל אשר ז' המשכות אלו הם מש' הוי' דלעילא אלא שע"י המלות נמשך האו"פ כו'. ואפ"ל ע"ד מ"ש בלק"ת בשה"ש בביאור דשחורה אני פ"ו הנזכר לקמן בסמוך ששרש מ"ע נמשכים מבחי' ו"ה אשר בשם הוי' דע"ק ומל"ת מי"ה שהם חב"ד דע"י ומבחי' זו הם ג"כ ד"ס ע"ש. ולכן עריבים עלי. או כמש"ש בסוף הביאור צפי' כיריעות שלמה שהם מקיפים דחב"ד דע"י. ואפ"ל שמבחי' מקיפים אלו זהו ענין עריבים עלי דברי סופרים כו' וכן ודאי ע"י המלות נמשך האמונה בסוכ"ע וכמ"ש באריכות דל"ה וידעת היום והשבות דרוש הראשון ושם פ"ג בענין שכן ארץ ורעה אמונה כו' ובהביאור שם המתחיל להבין בחוס' ביאור ע"פ וידעת ושם ספ"ג וכמ"ש דל"ה ראה אנכי נתן צפי' את הזכרה אשר תשמעו אל מלות הוי' וא"כ מש"כ דע"י הזכרות הוא שממשיכים חיות בהאמונה היינו לפי שע"י הזכרות ממשיכים בחי' גבוה יותר דהינו בחי' המקיף כו'. ועיין דל"ה ואלה המשפטים. אשר משה לפי ששרשו מאד נעלה מבחי' עיגולים ומקיפים. לכן יוכל להמשיך בחי' דעת גם בנשמות נמוכות דבי"ע הנק' זרע בהמה כו' ונק' רעיה מהימנא שזן ומפרנס את האמונה כו' ועד"ז יובן כאן פי' עריבים עלי כו' או כפשוטו כי הזכרה זהו הגילוי הנמשך ע"י המלוא. עכ"ה]:

קיצור

מאמינים. מראש אמונה. אמונה למעלה גם ממזליהו חזי. מזל שערות צבית ראשון נשמות עליונות הנק' אחים למקום שנמשכו מיחוד חו"צ רחיה ושמיעה גם זרע אדם. משא"כ צבית שני בענין זרע בהמה צי"ע לכן אריך זכרה להמשיך ויחמינו בהוי' דע"ק שהוא סוכ"ע. והנה ערבים עלי ד"ס מקיפים ובענין משה לפי שזמן המים משיחיהו עיגולים ומקיפים יוכל להמשיך הדעת גם צבי"ע:

ג וסדר

השתלשלות המשכות הגילוי הוא מתחלה להיות הוי' חלקינו הוא גילוי או"מ צ"ה בנש"י להיות חלקינו ממש צבחי' ציטול לפי שהם מפנימיות העולמות. משא"כ המלאכים שהם מחילוניות העולמות [הג"ה]. עיין דל"ה זכור ושמור בדבור א' שהמלאכים שרשם מבחי' הדבור כו' משא"כ ישראל עלו במח' כו'. וזה נקרא איהו וגרמוהי חד צהון והרי א"ל שיומשך בהדבור בלתי שיומשך תחלה במח'. ומזה יובן מש"כ ששל המלאכים דוקא נא' ומש

נמשך מבחי' רחי' צבחי' שמיעה וממשיך מהמוחין במדות אצל הצחי' הכ' הן נשמות דבי"ע הנק' זרע בהמה שאין בהם דעת מבחי' א"י כ"א מבחי' צי"ע כו'. והנה צבית ראשון שהי' המ' במדרגת הבינה לכן היו נמשכים נשמות גבוהות וכמו הנשמות הנקראי' אחים וריעים למקום וכמ"ש למען אחי וריעי כו' למען בית חלקינו כו' שאז בזמן צבית חלקינו הי' קיים הי' נמשכים נשמות הנק' אחי' וריעים וכן הנשמות הנק' בניס הם ג"כ נשמות גבוהות. אבל בזמן צית שני שנחמעה הקומה וכת' ונהר יחרב ויבש לא נמשכו נשמות עליונות כ"כ כ"א נשמות דבי"ע ולכן חקנו אנשי כנע"ג את הזכרות. והנה הזכרות הם המשכות חו"צ איהו צרוך ואיהי זכרה כמ"ש בזח"צ תרומה דף קס"ג א'. ובזח"ג פ' ואתחנן דרס"ד ע"ב. וחכ' היא צחי' רחיה ולכן החכמים שהם עיני העדה חקנו את הזכרות ועמ"ש מזה ע"פ ואתחנן אל הוי' ובהביאור. גם הנה מבואר דל"ה וידעת היום והשבות שבבחי' ממכ"ע א"ל לאמונה כי ע"ז נא' ומבשרי אחזה אלזה אחזה ממש. רק האמונה היא צבחי' סוכ"ע אני הוי' לא שניתי וכן נת' צח"א פ' בשלח דל"ה וירא ישראל פי' ויראו העם את הוי' ויחמינו בהוי' היינו ז' שמות הוי' הנז' למעלה. ויראו העם את הוי' היינו שם הוי' דלתתא המהוה כל העולמות מאין ליש ע"י ש' הוי' יו"ד למלוא ה' התפשטו' כו' ונק' עלמא דאתגליא שהוא צבחי' השגה ושייך בו ל' יראה יראה צושת כמשל הרואה את המלך כו' ויחמינו בהוי' הוא ש' הוי' דלעילא שהוא צחי' רזון מה שעלה במח' להיות הוי' דלתתא להוות העולמות. וע"ז ארז"ל עד שלא נברא העולם הי' הוא ושמו בלבד. וזהו ענין עלמא דאתכסי' שאינו נראה ומושג ולא שייך בו צחי' יראה כ"א אמונה יעו"ש. נמלא מוצן שטיקר ענין האמונה מה שאין בו השגה רק ל"ל אמונה זהו צבחי' סוכ"ע הנק' ש' הוי' דלעילא. והרי זהו ענין הזכרות צח"י שממשיכים מבחי' עלמא דאתכסי' ש' הוי' דלעילא להאיר בעלמא דאתגליא לכן ע"י הזכרות נמשך צחי' האמונה וזהו ח"ת מה אלא מאה שע"י מאה זכרות נמשך צחי' מ"ה וציעול היש שזהו ג"כ ענין האמונה לבטל שכלו והשגתו כו'. והיינו להיות ומ"ה שם בנו בני צבורי כו'. וע' בלק"ת פ' ואתחנן דל"ה וזאת המלוא פי' ע"י מאה זכרות ממשיכים האלף צבחי' מה ונעשה מאה ואלף זה בענין א' דאנכי אלף דהיה ע' בסדור סד"ה אד' שפתי תפתח. וזהו עריבים עלי ד"ס שהם הזכרות שתקנו חכמים יותר מיינה של תורה וכמ"ש מזה צח"א פ' שמות דל"ה להבין מארז"ל

ומשם יפרד והיינו לפי שנמשכו מבחי' הדבור אשר
הדבור עד"מ יולא ונעשה דבר נפרד מהאדם המדבר.
משא"כ המחשבה מתאחדת עם הנפש המשכלת.
וכמ"ש מזה באריכות בלק"ת פ' נזבים ד"ה כי כארץ
חוליה למחה ושם פ"א. ועיין ד"ה מנורת זהב.
שלבן הם דוקא הכלי לשמן ואור שבמנורה שהם
המלות והתורה. ובז"ל שהתומ"ל נמשכים משם הוי'
דלעילא וכמ"ש ד"ה וירא ישראל הג"ל. וכן נת'
בביאור ע"פ שמורה אני בלק"ת בשה"ש בדרוש השני
שע"ז הפסוק בהביאור ושם פ"ו יעו"ש. וא"כ לפ"ז
פ"ה הוי' חלקינו קאי ג"כ על שם הוי' דלעילא הסוכ"ע
שנמשך ומאיר בנש"י להיות חלקינו ממש כו'. משא"כ
בחילוניות העולמות אין מאיר בחי' זו והם מקבלים
משם חלקים כמ"ש באגה"ת פ"ד. והיינו לגבי עובדי
כוכבים ומזלות. ע' ד"ה ויקח מן הבא בידו מנחה
בת"א דמ"ב סע"ד מש"ש לפיכך עליהם נא' רם על
כל גוים הוי' ויעקב יו"ד עקב הוי' חלקינו כו'
הגם שיו"ד היא הארה כו' ובד"ה בשלח פרעה
בענין כמה ארך אפים כו'. משא"כ בסע'
דקדושה כו'. ולכן נק' יעקב הקטן כו' בחי'
למלוא שהרי בעלמותו ומכותו כו'. ועיין עוד מענין
הוי' חלקינו ד"ה כי ביום הזה יכפר דרוש הראשון
פ"א בלק"ת פ' אחרי. ומש"כ עוד ע"פ עולת תמיד
בפי' ישראל לי ראש כמו שיעקר התלבשות אור
הנשמה היא בהמוחין שבראש ומהם נמשך ומתפשט
בכל האברים. כך הוא ענין לי ראש שבנש"י
לפי שעלו במח' נמשך בהם התלבשות החיות מאו"ה"ס
ומשם נמשך ומתפשט כו'. ועיין ד"ה והי' ביום
ההוא יתקע בשו"ג. שעד"ז הוא ענין ר"ה לגבי כל
ימי השנה שנק' ראש שבו נמשך כללות החיות של
כל השנה וממנו נמשך ומתחלק אח"כ ל"ב חדשים
כו' ע"ש. ומכ"ז יובן ענין הוי' חלקינו ועיין ד"ה
לצאר ענין יוהכ"פ ספ"א. גבי ולפי שישראל עלו
במח' כו' שבחי' ישראל גבוה מאד נעלה מבחי'
התפשטות חילוניות מלכותו ית' כו' ע"ש. ועמ"ש
ד"ה מה עובו פ"ב וספ"ג בפי' ברוך אתה הוי'
חלקינו. חלקינו הוא ממכ"ע ושיהי' הוי' חלקינו
היינו בחי' סוכ"ע יומשך להיות בבחי' חלקינו. ופי'
ברוך אתה היינו מהותו ועלמותו ית' שלמעלה מבחי'
הוי' יומשך להיות הוי' חלקינו ממש יעו"ש. והיינו
מבחי' אתה הוא ה' לבדך עמ"ש ע"פ רפאני ה'
וארפא כו' כי תהלתי אתה. וכיוצא בזה נת' בפי'
נזבים ד"ה כי המליה הזאת ספ"א בפי' אנכי ה'
חלקך יעו"ש. גם במ"א נת' בפי' ב' שמות שבפסוק

ראשון דק"ש הוי' חלקינו היינו מה שנמשך שם הוי'
יו"ד למלוא ה' התפשטות כו' ולהיות בחי' מחשבה
עלמא דלחכמי' ששם שרש נש"י שעלו במח'. ואח"כ
כדי להיות בחי' דבור המהות מלאכים ושאר נבראים
ל"ל עוד למלוא והתפשטות והוא ענין שם הוי' הב'
דהיינו הוי' אחד כו'. כי החי"ת מורה על שבעה
רקיעים והארץ וד' רמות כו'. ולפי"ז הוי' חלקינו
היינו יחוד חו"ב הנק' או"ה כי בינה נק' מחשבה
ומקבלת מהחכ'. הוי' אחד היינו המדות והדבור
הנק' זו"כ כו'. וכן משמע הפי' ד"ה בהעלותך
את הנרות בלק"ת פ' בהעלותך דרוש הראשון פ"ב.
ואפ"ל עוד בענין הוי' חלקינו הוי' אחד. כי הגה
פי' חלקינו זהו הפסוק טעמא שבין שני שמות הוי'
דהיינו ענין יהי רקיע ויהי מזדיל בין מים למים
בין עליונים שהוא עלא עילאה דע"ק עלא דבדולחא
שבמו"ס ובין מים דז"א כדפי' בספד"ל רפ"ה ובאשל
אברהם בהטעמים גבי פסוק. אלא לפי שפסוק זה
אינו הפסק והבדל גמור כשאר הפרסאות והמסכים.
וכמ"ש בספד"ל שם התפרש ולא התפרש כו'.
ובפרד"ס שער הטעמים פ"ג כ' שהפסוק זה הוא
המייחד ומחברם. וזהו כענין אות אלף שהקו
הסולך באלכסון השני יודי"ן שהם מים עליונים ומים
תחתונים והיינו ע"ק וז"א כנ"ל והקו מחברם שיהי'
לאחדים ממש כי אלף היינו אחד כו'. וכן פי'
במאו"ה אות ה' סעוף ד' גבי חבני שיש ואין לומר
מים מים שהם מ"ד ומ"ן ב' גדי א' כי העליונה מים
זכרים והתחתונה מים נוקבים והרקיע המזדיל הכל
אחדות אחת עכ"ל. וכ"כ בפרד"ס סוף ערך מים.
ע"כ נקרא חלקינו שאינו למלוא גמור כמו שם חלקים
כי חלקינו מורה ג"כ על הגילוי כו'. וכמ"ש בזח"ב
תרומה דף קנ"ט ע"ב דהיינו תפארת וכ"כ במאו"ה
אות ה' סע"י קנ"ה והיינו כי ישראל אינם מפרידים
ח"ו המים התחתונים שמהם השפעת תענוגי עוה"ז
לעשותם יש ודבר נפרד כ"א מחברים אותם למים
עליונים ע"י הביטול בבחי' מים התחתונים בזכים חן
בעיני למהוי קדם מלכא. גם סד"ה וידעת היום
פי' ענין כי הוי' הוא החלקי' בשמים ממעל היינו
שגם בסוכ"ע יש ב' בחי' הוי' חלקים. וא"כ פי'
הוי' הוא החלקי' זהו ענין הוי' חלקינו שע"י פסוק
טעמא זה נמשך האור מבחי' ע"ק בז"א. וזהו
הוי' אחד פי' אחד היינו שמתחברים ב' שמות
ההוי' דע"ק וז"א ומתייחדים ממש ע"י שנמשך ומתלבש
האור מע"ק בז"א וזהו הנק' אור הוי' דהיינו האור
המאיר בשם הוי' דז"א כמ"ש בזח"ג נשא דק"ל ע"א
ובפ'

שהדבור נעשה נפרד משא"כ המה'. וגק' מגורת זהב כלי לגילוי שם הוי' דלעילא הנמשך ע"י תומ"ל. וכש"כ לגבי רם על כו'. רק בצחי' רם ומקוף. גם פי' ישראל לי ראש וכמו ראש השנה. וא"כ פי' צחי' חלקינו שיומשך משם הוי' דלעילא. גם חלקינו הפסיק טעמא שבין שני שמות הכוונות שבפסוק ראשון דק"ש המחבר ב' הכוונות. ועי"ז הוי' אחד. שמתחברים ע"ק וז"ל וכמ"ס ציוס ההוא יהי' הוי' אחד. וזהו לבו ונלכה באור הוי' ובמלאכים ומשם יפרד לפי שנמשכו מה' מולאות הדבור ונשתלשלו עד הרי צחר טורי דפרודא. אבל הגשמות שהם מפנימות שאני שהרי גם במלאכים רק וכנפיהם פרודות משא"כ ופניהם כו' :

ג ואומר נ"ע בד"ה היושבת בגנים פי' הרי צחר טורי דפרודא הם בק"ג. והיינו שמבחי' ד' מחנות שכינה בהשתלשלות וירידת מדרגות מדרגה אחר מדרגה נמשך ג"כ בק"ג וכמו שנה"ב נמשכת מפני שור כו'. ועמ"ס מזה בלק"ת פ' חקת בד"ה זאת חקת החורה. ועיין בזהר בשלח דמ"ט ע"א אעבר וסליק לההוא אחר קדישא עילאה כו'. והיינו משום ששרש וניקתם משם צ"ן כו'. אכן ע"י נשמות ששרשם משם מ"ה דז"א הנה בהם ועל ידם דוקא יומשך הציטול למטה לברר ק"ע. וכמ"ס מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ שעושים וממשיכים בחי' אחד גם בארץ כמ"ס בתו"א פ' וישב בד"ה והנה אנחנו מאלמים אלומים. ויוזן זה עוד עפמ"ס בזהר פ' וילא דקנ"ח ע"א ר' חזקיה אמר אי הכי הא אחמר כל מה דאוליד עלמא תתאה פרודא איבו דהכתיב ומשם יפרד. מה תימא ציוסף ובנימין כו' אבל ת"ח רזא למלא בכל זמנא לדיק מעלמא תתאה נפיק ועייל ביה עייל ומיניה נפיק עכ"ל. ולא מוזן עדיין התירון כיון שנמשכו מעלמא תתאה שהיא מ' אמאי אינן בכלל ומשם יפרד כמו ד' מחנות שכינה. ובספר זהרי חמה פי' כיון שע"י מ"ן דבנימין ומ"ד דיוסף מתייחדת כנס"י עם הת"ת וכנודע צענין אלה תולדות יעקב יוסף. ולכן יוסף ובנימין אינן בצחי' ומשם יפרד. וכן מלאחי צבא"מ סי' י"ז בשם הט"ח וז"ל והסוד כי הלל תחלה הנקבה משפעת צעת הזוג בתפארת מ"ן בסוד אור חוזר בסוד יסוד אחד. ולכן המזבח הי' בחלקו של עורף שהוא בנימין וכמ"ס בזה"א בהשמטות סי' ב"ה ד"ע סע"א וז"ל בג"כ תנינן היסוד הי' מהלך ע"פ כל האפון וע"פ כל המערב ואוכל בדרוס חמה אחת ובמזרח חמה אחת בגין דחולקיה דבנימין הוה בג"כ אית ליה יסוד דהא הוא שליט הוה

וצפ' אחרי דס"ו ע"ב צפי' בי נשבעתי. וכענין שאחז"ל ספ"ג דפסחים ע"פ ציוס ההוא יהי' הוי' אחד שיהי' הכל הטוב והמטיב והיינו ע"י הארת ע"ק דלית שמאלא בהאי עתיקא וכשיחיר בז"א יהי' כולו הטוב והמטיב. וא"כ הוי' אחד היינו כאשר ממשיכים אור ע"ק בז"א וזהו ע"י הוי' חלקינו. וזהו ע"ד אחת היא יונתי כו' שאחז"ל שזו ענין אחד הי' אברהם היינו ג"כ שהאיר זו המקוף דבחי' מזלי' בגילוי גמור בה"פ ולכן אחד הי' כו'. ואפ"ל עוד אחד הי' שהי' שום חללו כל עניני העולם דכמו שהי' מצרך על שמועות הטובות צרוך הטוב והמטיב הי' מצרך בשמחה כמ"כ על הסיף הי' מצרך ג"כ בשמחה. וכמו שלמדנו זריזותי' דאברהם צענין העקדה וא"כ הי' מדה"ר ומדה"ד חללו בהשוואה אחת וזהו אחד הי' אברהם ועי"ז המשיך מלמעלה מבחי' הוי' אחד שהוא הבחי' דלית שמאלא בהאי ע"ק וכמ"ס ימיך ה' כו' ימיך כו' צ"פ ימין. ובכ"ז יוזן מה שאומרים בנסח הצרכה הוי' חלקינו שממשיכים מבחי' הכתר מל' דא"ס ע"י הפסיק טעמא לבחי' מלך העולם היינו מל' דא"י שזהו ענין שם הוי' שבמל' כמ"ס צפרד"ס שעה הטעמים שם. עכ"ה] שעליהם נא' ומשם יפרד והי' לר' ראשים ארבעה נהרות הם ד' מחנות השכינה מחנה מיכאל כו'. [הג"ה ארוכה. ועיין בלק"ת גבי שבעות בד"ה וספרתם לכם צענין וכנפיהם פרודות כל אחד מדרגתו מובדלת מן חבירו שהוא לפי שמקבלים מבחי' הדבור אשר ה' מולאות הפה ג"כ מובדל ממולא חבירו בזמ"ק מהשפתים וספר"ן מהשניים כו'. ובזה"ג ואחחנן דרס"ו סע"א ההוא נהרא דנגיד ונפיק חשקי לבל גנתא כו' ומתמן אחזנו עילחין ותתחין כד"א ומשם יפרד וע"ס במק"מ ובהרמ"ו. ובזה"א וילא דקנ"ח ע"א גבי מכאן ולתתא חקרן הרי צחר דכתיב ומשם יפרד והי' לארבעה ראשים. טורי דפרודא. ועיין עוד מענין הרי צחר טורי דפרודא בזהר בראשית דכ"ט ע"ב. ובמא"א אית ה"א סע"ף ז' הרי צחר נק' הדיכלות טורי דפרודא כי צבריהא לאו איבו וגרמיהי חד בהון עכ"ל. ועיין זח"א ויחי רמ"א ע"א. וי"ל כי השצטים אף שהם י"ב בקר דבריהא הרי שרשם י"ב גבולי חלכסון דז"א. לכן אינן בצחי' משם יפרד כמו המלאכים והיינו שגם צירידתן לצריאה הם חלי' שבצריאה כנ"ל :

קיצור

וסדר ההמשכה תחלה הוי' חלקינו שגש"י מפנימי' ומלאכים מחיצוניות. מחו"ד

הן ה' של שם וי"ד של שם . ועמ"ש מזה
 צביאור ע"פ וינזום אל בני' ואל פרעה כו' . וגם
 כמ"ש בלק"ת פ' בחקתי בענין פי' בעבר הנהר
 ישבו אבותיכם ומ"ש ע"פ ששים המה כו' אחת
 היא יונתי כו' יעו"ש . ול"ע בהרמ"ז ר"פ עקב
 בענין הצרכות . גם ע"ד מ"ש בד"ה ואלה
 המשפטים בענין כי תקנה עבד עברי . שאף
 הגשמות דבי"ע שהם בחי' ומשם יפרד מ"מ שרשם
 למעלה גם למעלה מבחי' נהר היוצא מעדן ולכן
 נק' עברי ע"ש בעבר הנהר כו' ע"ש . רק שצריך
 קנין והמשכה מהעלם לגילוי . ועוד דהא פי' בלק"ת
 בד"ה וספרתם לכם דגבי חג השבועות דגם במלאכים
 רק וכנפיהם פרודות . משא"כ ופניהם הפנימיות
 שלהם חיון צחי' פירוד . ח"כ כש"כ נש"י שהם
 מבחי' פנימיות ממש . וע' צב"ה"ז פ' בלק על
 המחמר שם דק"ל ע"ב ע"פ צרכו ה' מלאכיו . ע"כ
 הם מתקנים בחי' ומשם יפרד כו' . ע"כ הג"ה ארוכה] :

קיצור . טורי דפרודת הם ק"ל ושרשם משם צ"ן
 מ' ע"ד עה"ד חטה היתה ונש"י שרשם
 משם מ"ה לכן בשבטים לא היו אותיות ח"ט . ולכן
 יוסף וצנימין אף שנולדו מרחל שהיא מ' עלמא תחאה
 ח"גם בכלל ומשם יפרד . כי אדרבה בהם ועל ידם
 נעשה יחוד מ"ה וצ"ן והם עלמם הכלי ליחוד זה .
 וח"כ הענין שהגשמות ממשיכים מבחי' העליונה יותר
 צהר היוצא מעדן . ועמ"ש בענין ומעין מבית ה'
 יוצא . וזהו ענין שבנוסח הצרכה אומרים הוי' אלקינו
 ואח"כ מלך העולם :

ד וזה שארז"ל פ"ק דצרכות דף ד' ע"ב מיכאל
 צחת . ולא אמרו ח"ה שיעור על נש"י לפי
 שענין טיסה שטסים את העולם לא שייך לגבי גשמות
 כלל שהעולם ומלואו חיון חופסים מקום כלל נגדם .
 משא"כ לגבי המלאכים תופס העולם ח"ה מקום אלא
 שמיכאל די לו בטיסה אחת וגבריאל בשתים כו' ואלהו
 בארבע עם גופו שהי' תחלה גשמי ונהפך כו' .
 [הג"ה . וכה"ג נת' בלק"ת ס"פ הצרכה בד"ה מזמור
 שיר חנוכה הבית דרוש הראשון פ"א . כי הגה מלינו
 שהמלאכי' אומרים שירה כו' . ובחמת גם הגשמות
 אומרים שירה כו' אלא שלא מלינו מפורש כן במקרא .
 והטעם מפני ששירת המלאכים נשמעת בחזני הנביא
 כו' והיינו שיש להם גופים כו' מיסוד הרוח הפשוט
 ומיסוד האש הפשוט . ולכן המלאכים חופסים מקום
 שיש מלאך גדול מהלך ת"ק שנה ויש מלאך בשליש
 עולם

הוא לגבי הווא לדיק יסוד עולם . אבל בחולקיה
 דיחודה דחיהו מזרח לא ה"ל יסוד דהא חיהו ארחקיה
 מיניה כו' . ור"ל שיעקר לדיק יסוד עולם הוא יוסף
 יסוד ז"ל המשפיע שפע הדעת הנק' בשם מ"ד . אלא
 שצנימין מכון כנגדו דהיינו שהוא המעלה מ"ן בחי'
 יסוד דנוק' . וכמ"ש מענין פי' יסודות דזו"ל בדרוש
 הכותן לשכוי צינה שניהם בחי' ביטול עצמותו
 ההתקשרות להשפיע וכן ההתקשרות לקבל . ועמ"ש
 מזה בסוד שער התפלה בהציאור ע"פ אחרי ה'
 חלקיכם תלכו גבי ושרש ענין וכו' תדבקון . וזה ה'
 טענת יהודה עם יוסף בענין ויגש אליו יהודה כו'
 כי אחיו מת ויותר הוא לבדו שהוא צנימין משמש
 במקום היסוד כו' ולכן היסוד של המזבח ה' בחלקו
 של צנימין דוקא . ועמ"ש מענין העלאת מ"ן דנוק'
 שהוא מה שמזררת מעולם התהו בלק"ת פ' חוקת
 צביאור ע"פ אזו ישיר ישראל כו' עלי באר כו' .
 ועוד יובן זה עפמ"ש בהגהות לד"ה ששים המה מלכות
 שבלק"ת בשם"ש דרוש הראשון בענין אור זרוע ללדיק
 שהמלאכים נמשכים מבחי' מ' ולדקתך ירננו . אבל
 הגשמות נמשכו מבחי' אור זרוע ללדיק שהוא בחי'
 ולדיק יסוד עולם כו' . וע"כ התחיל ואמר לדיק מעלמא
 תחאה נפיק בסוד אור חוזר . ואח"כ ציה עייל בסוד
 אור ישר מ"ד . הרי שיוסף עם היותו בעלמא דנוק'
 עכ"ז עלמא דדבורא הוא ולא בעלמא דפרודת תחת
 המלכות כו' עכ"ל וכן צנימין . ועיקר הטעם היינו
 מפני שע"י יוסף וצנימין נעשה היחוד העליון דמ"ה
 וצ"ן שיומשך הביטול העליון דח"י' דמ"ה גם למטה
 צצ"ן וזהו ענין שהמ"ד מזרר המ"ן כמ"ש סד"ה והנה
 אנחנו מאלמים אלומים . ח"כ ממילא זהו היפך בחי'
 ומשם יפרד כ"א אדרבה למהוי אחד באחד וכמ"ש מזה
 בד"ה בן פורת יוסף אשר ענין יוסף הוא מ"ש יוסף
 ה' לי בן אחר . דהיינו שמבחי' אחר שהוא מה שכל
 בשב"כ מעולם התהו בק"כ נכלל ע"י הצירור צחי'
 צ"ן היינו מ"ה שם צנו שם מ"ה דח"י' והיינו ע"י
 מ"ן צנימין ומ"ד דיוסף הרי ע"י נחקן עולם הפירוד
 ליכלל ביחוד העליון כו' . ומכ"ז מובן ענין הנ"ל מה
 שבנוסח הצרכה אומרים הוי' אלקינו שנמשך האור
 בש"י וע"י אח"כ נמשך בהעולמות והוא שיתוקן עולם
 הפירוד כו' . והיינו שש"י ממשיכים ממדרגה עליונה
 יותר שבחי' ונהר יוצא מעדן ממה שנמשך ע"י המלאכים
 כמ"ש בת"א פ' יתרו צביאור ע"פ זכור ושמור בדבור
 אחד שהמלאכי' ממשיכים יחוד חילוניות דא"ו"א ונק'
 ג"כ ונהר יוצא מעדן ומ"מ ומשם יפרד . אבל נש"י
 ממשיכים בחי' יחוד פנימי' חו"ב וב' בחי' אלו

עולם והיינו שהגוף שלהם גדול כ"כ כו'. משא"כ שירת הנשמות חיון נשמעות לפי שאינן צבחי' התלבשות בגוף כלל כו' עכ"ל יעו"ש מזה. וכן נחבאר עוד בסודר שער הק"ש דה"ה להבין ההפרש בין ק"ש לשמו"ע כי כל מלאך יש לו חומר ועורה כמו נפש וגוף. וגם נחבאר ששרש ההוהותן הוא מצחי' כלים דזו"ג דלצי' שנעשים נשמה לע"ס דבי"ע יו"ד כלים הפנימיים נעשה נשמה לע"ס דצריחה והתיכונים לע"ס דיצי' ויו"ד כלים החיצונים נעשה נשמה לע"ס דעשייה. ונזכר ג"כ בלג"ה סי' ה' דה"ה ויעש דוד שם צ"ש הארז"ל שצחי' חיצוניות הכלים דמ' דלצי' המרומות צה' של שם הוי' ירדו ונעשה נשמה לעולם העשייה כו' ע"ש. ולכן מלאכים דצריחה גבוהים ממלאכים דיצי' לפי ששרשן מכלים הפנימיים כו' ע"ש בסידור. ומלך שבהכלים דלצי' יש הארת האור ע"כ מזה נמשך שיש בהמלאך נשמה וגוף ששרשן מאורות וכלים. אמנם נראה לבאר הענין עפ"מ"ש צמ"א ע"פ מאמר הזהר ר"פ וילא דקמ"ח ע"פ קומה ה' למנוחתך אפי' במאנין דילי לא אשתמש אלא במאנין דילך. פי' מאנין דילי הם כלים דלצי' שנק' מאנין דילי כי גם הכלים דלצי' הם חלקות דאיהו וגרמוהי חד והם נעשים נשמה לע"ס דבי"ע ומאנין דילך הם כלים דע"ס דבי"ע שאינן חלקות רק נצראי' ממש וכן אפי' האורות נפש רוח דבי"ע הם נצראים רק הנשמה דע"ס דבי"ע שנמשכה מכלים דלצי' הוא חלקות. והנה המלאך נצרא ע"י ע"ס דבי"ע. ונשמתו י"ל שנמשך מהנשמה דע"ס דבי"ע שהיא אלהות וגופו נמשך מהכלים דבי"ע שהן נצראים וע"כ הגוף שלו תופס חיזו מקום כו'. אכן הנשמות ישראל שנא' זה עהורה היא שנמשכה מלצי' רק אח"כ אחה נראת שנמשכה דרך בי"ע כו'. ע"כ הם למעלה ממדרגת גוף כו'. והנה שרש צחי' מקום וזמן נמשך ממדת מלכותו ית' כמ"ש בצ"ב ח"צ פ"ז שהוא שם אדנות. אבל שם הוי' הוא למעלה מצחי' זמן ולמעלה מצחי' מקום כו' ע"ש. ומבואר באגה"ת פ"ד בענין פי' כי חלק הוי' עמו שהמלאכים שרש ההוהותם מצחי' הדבור עליון שהוא צחי' מ' ונקרא שם חלקים ושם אד'. אבל הנשמות נמשכים מפנימיות החיות שהוא שם הוי' וזהו כי חלק הוי' עמו כו'. ועמ"ש מזה בת"א פ' מקץ דה"ה רני ושמחי דרוש השני ובהביאור גבי ולכן עבודת המלאכים ג"כ צריכה שהרי נמשכים מצחי' מל' ומל' דצריחה הוא מקור וחיות המלאכי' דצריחה ומל' דיצי' הוא מקור ושרש המלאכים דיצי' כו'. אך המלאכים חיון להם אלא צחי' רינה לפי שאין מקורם אלא מצחי' מלכות בלבד. משא"כ נש"י

הם כלולים מכל הפרופים נעשה אדם בללמו חו"א חו"ג. ולכן יש להם ג"כ צחי' שמחה הוא צחי' המשכה למעלה למטה בחומ"ל רמ"ח אברים דמלכא ט"ס דז"א כו' עכ"ל. ועיין במק"מ פ' בשלח דה"ה מענין שרש האדם ומזה מוזן הג"ל דגבי המלאכים תופס העולם חיזו מקום. והיינו לפי ששרש המלאכים הוא מצחי' מל' בלבד אשר משם שרש המקום והזמן כנ"ל וכמ"ש ג"כ דה"ה רני ושמחי הג"ל צפי' מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודור עולמים הם צחי' מקום ודור ודור הם צחי' זמן הכל נמשך מצחי' מלכותך שהרי הזמן והמקום הם נצראים ומחודשים מאין ליש שקודם צריחה העולם לא הו' צחי' זמן ומקום כלל ולא היו יכולים להיות נצראים שהם בעלי נבול צצחי' זמן ומקום אלא ע"י צחי' מלכותו ית' שבה שייך צחי' זמן. מלך מלך וימלוך כו' משא"כ באו"א צ"ה עלמו שכשמו כן הוא חיון לו סוף כו' עכ"ל. ולכן כיון ששרש הזמן והמקום חיזו רק מצחי' מל' בלבד וגם המלאכים שרשם מצחי' מל' ע"כ העולם תופס חיזה מקום לגבי המלאכים. משא"כ לגבי הנשמות ששרשם מל' הוי' ממש שלמעלה מצחי' מל' אשה הוא למעלה מעלה מצחי' מקום וזמן ע"כ העולם ומלואו חיזו תופס מקום כלל אללם כו'. כיון שאינן בגדר מקום כלל וכ"כ הרמב"ן בשער הגמול הוצא בהרמב"ם ה' השוהה פ"ח בהפירוש וז"ל אלא כך היא קבלת רבוחינו ז"ל הקב"ה ברא נפשות הצדיקים והן בלי ספק רוח זכה ודקה ביותר שאינה גוף נגבלת ונגדרת בשום מקום כו'. והכתוב מעיד בו ויפח באפיו נשמת חיים יאמר כי מנשמת אל נתנה לא מהשתלשלו' הסיבות כו'. וא"כ החיך נגבלת הנפש במקום הנק' גיהנם י"ל כמו שאנו יודעים שנפש כל אדם שוכנת בו ומחוצרת בגופו כו'. ועד"ז ל"ל ענין הנשמות שבג"ע התחתון שהוא בגדר מקום קלת. זהו ע"י שהנשמה מתלבשת בלבוש רוחני מה שהוא בגדר מקום קלת כענין גופות המלאכים כו' ונק' חלוקת דרבנן כו'. אבל ג"ע העליון חיזו בגדר מקום כלל. והנה בענין מיכאל באחת וגבריאל בשמים פי' מהרש"א לפי שמיכאל צחי' חסד וגבריאל ממונה על הדין ולפי שרחמי שמים מרובים ניתן כח למיכאל לעשות שליחותו בצריחה אחת כו' ע"ש. וכענין זה מלאחי בצפר שושן סודות לתלמיד הרמב"ן ז"ל דנ"ב ע"א וז"ל כבר נחבאר שאילנות מיכאל הוא מן החסד וגבריאל מן הפחד ומיכאל תמיד מוכן לעשות חסד עם ישראל שנאמר כ"א מיכאל שרכס כלומר שהוא מליץ טוב על ישראל כדאיתא בזו"מא וגבריאל ממונה על הדין כו'. ויולד מזה מאחר שמיכאל הוא שר

חסד

אוצר החכמה

חסד והוא מלד ימין רחוי לו להיות ראשון וכיון שהוא ראשון רחוי לו לטוס בטיסה אחת למחר לעשות רצון בוראו ולהתנהג במדת החסד עם בניו וגבריאל שהוא שני לו מלד שמאל ולפי שניתוסף לו כח האש ניתוסף לו כח הגבורה וכאלו מורכב משני יסודות רוחניים ובעבור כי הוא דין והש"ת הוא ארך אפים שם לו שתי עיסות. והטעם אולי בין כך ובין כך ישוּב ונחם על הרעה אשר דבר לעמו. ואשר לא הזכיר משרי מעלה בכחוז הים מספר לגדודיו כ"א אלו השנים לפי שאלו הן מן הקיימים בלתי מקבלים חלוקה כו'. ואלהיו בארבע כבר ידעת שאלהיו ע"ה הוי' מן הנצראי המורכבים מן היסודות עם היות שנפשו נקיים ועבורה כו' ובמדרש מלינו מאמר עוזר לזה מאי דכתי' והרביעי פני נשר זה אליהו ח"כ נראה שהוא במדרגה רביעית. ומ"ה בשמונה כו' נוטל רשות כו' שהוא מדרגה השמינית וכל מעלה הקודמת מעכבות אותן מן הפורעניות אולי ישוּבו הפושעים ושב ורפא לו עכ"ד. ונראה מעלה השמינית זה הוד שהוא ענף הגבורה ועו"ג כל היום דוה אוחיות הוד כו' וע"כ כל המעלות שהם למעלה מההוד מעכבות עליו כו'. ואפ"ל עוד כי יש ז' רקיעים והארץ והם ח' מדרגות ומיכאל שהוא חסד ממשיך מרקיע היותר עליון ע"כ יכול לשוב בטיסה אחת כו' ומ"ה אין לו שליטה ברקיעי' רק בארץ שהיא בחי' השמינית ע"כ אינו יכול לשוב רק בשמונה עיסות כו'. ובש"ך פ' ראה בפסוק לא תאכלו כל תועבה כ' בשם מ"כ אשר מה שאומרים אחר התפלה מימרא של אר"א א"ר תנינא ת"ח מרביש שלום בעולם כו' לפי שיש בו ח' פעמים שלום עם מלת שלום כדי להכביר ח' כנפיו שלא יערער על התפלה כו'. והמכוון י"ל שממשיכים מכל המעלות העליונות כו' כנ"ל. ואפ"ל עוד דהנה מבואר בלק"ת פ' קרח ע"פ ויגמול שקדים שע"י אהרן נמשך השפעת החסד במהירות שלא יתעכב בהעולמות והיינו לפי שממשיך מבחי' ורב חסד כו' ע"ש. ולכן מיכאל שהוא ג"כ כה"ג מבחי' חסד ושרש החסד הוא מא"א דלית שמאלא בהאי עתיקא ע"כ הוא ממחרר ההשפעה ולכן הוא נמשך למטה בטיסה אחת. משא"כ גבריאל שהוא מודה"ד כנ"ל חף שיש שם אל בסופו והוא גבורה שבחסד כמ"ש מזה בצה"ז פ' פקודי על המאמר שם דרל"ג ע"פ לבוש הבדים כו' עכ"ז כיון שיש בו ג"כ גבורה לכן אין ההשפעה נמשך במהירות וכמ"ש שבהמשכה מעולם לעולם יש עיון על זה אם רחוי הוא לימשך למטה או ישאר למעלה כו'. ולפמ"ש במא"א אות ד' סעי' מ"ה ד' חיות אריה אבא שור אימא אדם ת"ת נשר מ' עכ"ל. וד'

ברכות. עכ"ה]:

ואח"כ

מלשון דהא שהוא נתינת טעם לדבר כלומר לפי שקדשנו במלותיו. ולונו מלשון לוותא והתקשרות באח"ס צ"ה שרש המלות למעלה לכך יש לנו כח להמשיך גילוי אח"ס צ"ה בצרכה זו. [הג"ה. הגה פי' אשר קדשנו במלותיו מזבחר בלק"ת בד"ה ראשי המטות כי חיות כל העולמות הוא רק מבחי' מלכותו ית'. אבל במהותו ועלמותו ית' לית מח' תפיסא צי' וזהו ענין קדוש ומוזבל ועז"י ישת חשך סתרו וע"י החומ"ל נמשך מקדושה זו ממש. ונק' לכו לחמו בלחמי. והיינו לפי שכל המלות מעשיות הם צירור בחי' נוגה ששרשו מעולם התבו וממשיך עי"ז רלון עליון שהוא בחי' כתר עליון כו' ע"ש. אך עדיין אינו מובן כי זה שחיות כל העולמות הוא מבחי' מלכותו ית' בלבד היינו המלאכים ושאר העולמות. אבל הנשמות מלד עלמן ג"כ שרשן מבחי' כי חלק הוי' עמו כנ"ל סעי' ד'. וח"כ מהו העליו' ע"י המלות וזה נת' בד"ה כי כארץ תוליא למחה ובהביאור שם פ"א כי שרש נש"י נמשכי' מבחי' חכמה ונק' צנים אחס עד"מ הטפה שנמשכה ממות האב וע"י קיום המלות יתעלו בבחי' כתר כי תרי"ג מלות דאורייתא עם ז' מלות דרבנן הם תר"ך עמודי אור כו' ע"ש. וכ"מ בס"ב ח"א פ"ב ופ"ד שהרי צפ"ב כ' שהנשמות נמשכי' ממחשבתו וחכמתו ית' ובפ"ד כתב שהשלשה לבושים דמחדומ"ע שעי' המלות גדלה וגבהה מעלתן לחין קץ על מעלת כר"י עלמן כו'. והטעם י"ל כנ"ל וכ"מ באגה"ק סי' כ"ט ד"ה ח"ח עט"ב גבי ודרך עמודים אלו עולים הנר"י שלו לנרור צנרור החיים את ה' פי' להיות לרורות ומלובשות באור הכתר הוא רנה"ע צ"ה כו' ע"ש. ובד"ה שבת שבתון ובהביאור משמע כי שרש הנשמות מנר"י דלחי' שהוא מהבינה וכן משמע מפ"י הרמב"ן ע"פ ויפח באפיו נשמת חיים. וע"י חומ"ל מחעלים בבחי' חכמה כו' ע"ש. וקרובים הדברים זל"ז כי בחכמה שורה אח"ס ע"י הכתר כו'. ופי' במלותיו פי' בד"ה וירא ישראל את ה' הגדולה דתקס"ד שלא נדפס בת"א כי מלה ל' נותא וחיבור והיינו ענין חיבור אור המאליל ח"ס צ"ה בע"ס דלחי' חיבור זה נק' מלותיו כמו ענין הקב"ה מניח תפילין היינו מה שמאיר אח"ס בחצ"ד ובפרט הם ד' מוחין וכמ"ש בת"א בד"ה משה ידבר צפ' יתרו ושם נחבאר שזה ענין לאתקנא רזא דשמיה כו' יעו"ש. ואשר קדשנו במלותיו שנתן לנו הכח הזה שנמעשה המלות הגשמיים נוכל להמשיך מלותיו המשכת אח"ס בע"ס דלחי' כו' וזהו ועשיתם אתם כאלו עשאוני. וכמ"ש מזה ג"כ בד"ה חני ישנה פ"ג גבי תמחי. ועד"ז פי' בד"ה

זכור

ה ואח"כ מלך העולם שעל העולם הוא גילוי מלכותו ית' בלבד שאין מלך בלא עם כו' [הג"ה. אך ע"י שממשיכים תחלה בחי' גילוי ממדרגה עליונה בחי' צה"י חלקינו כנ"ל סעי' ח' ונק' עושי' רלנו ש"מ כנ"ל סעי' ד'. לכן עי"ז הרי ממשיכים בבחי' מלך העולם תוקף וריבוי האור. וכענין הכו' במד"ר פי' בשלח ר"פ כ"ג בענין אז ישיר משאמרנו שירה לפניך באז נתייבבה מלכותך כו' וכמ"ש במ"א. ועמ"ש בד"ה כי תלא דרוש הראשון צפי' ישתבח שמך לעד מלכנו. וסד"ה שובה ישראל עד דרוש השני שהוא ע"ד לעדי עד ימלוך כו'. ועמ"ש במ"א ע"פ והי' הוי' למלך על כל הארץ כו' ועיין מזה בזח"א ס"פ נח דע"ו ע"ב. ואפ"ל ע"ד הכו' לקמן פי' וילא בד"ה ושבתי בשלום צפי' והי' הוי' לי לחלקים והיינו ענין והי' הוי' למלך. וע' בילקוט פי' בשלח רמז רכ"ג ע"פ ה' ימלוך שאלמלא אמרו ישראל ה' מלך לא הי' שום כו'. עכ"ה]. והנה ע"י הברכה ממשיך ברכה והמשכה להיות גילוי אור ח"ס בנפש כלל ישראל שתחזוק אמונת ה' בלבם בבחי' גילוי כאלו רואה כו' [הג"ה. עמ"ש סעיף ב' מזה. ועמ"ש לקמן צפ' בשלח בד"ה להבין ענין לחם משנה. גבי ברכת הארץ שאומרים נודה לך לשון הודאה כו'. שתנחנו מודים שהגשמיים בעל והאמת הוא כמו שהוא קמיה כו'. וענין ומצרכים אותך הוא כי ההפרש בין ברכה להודאה כי הודאה הגם שמודים שהאמת הוא כמו שהוא קמי' מ"מ אינו בגילוי ממש. וענין ברכה הוא שתי' המשכה בגילוי ממש כמו שהוא למעלה כו' עכ"ל. ומעתה יובן כי האמונה ענין אחד הוא עם הודאה שמאמינים שהאמת כן הוא ומ"מ הוא רק בבחי' מקיף ונק' עטרה. אבל ע"י הברכות שהם המשכה בבחי' גילוי ממש לכן נעשה עי"ז האמונה וההודאה כאלו רואה כו'. ועוד נת' ענין זה בלק"ת פי' עקב בד"ה ואכלת ושבעת וברכת ושם פ"ב שבחי' הודאה זהו ענין יחו"ת ביטול היס' וברכה הוא גילוי יחו"ע ביטול אמיתי. וכדי שיהי' ביטול היס' צריך לזה ג"כ ברכה והמשכה מבחי' יחו"ע. ועוד נחבאר זה יותר שם בד"ה ולהבין שרש הטעם פרק שני יעו"ש שענין ברכה והודאה זהו ענין אמת ואמונה. ומכ"ז מובן מש"כ שעי' הברכות ממשיך שתחזוק האמונה בגילוי כאלו רואה כו'. עכ"ה]:

אתר התוכנית

אך המוקדם לברכה והמשכת השראת גילוי זה הוא המברך שהוא הוא העושה המלות לפי שהמלות הם כלים להשראת אח"ס ממש ובהם ועל ידם ממשיך אור ח"ס למטה. וזהו אשר קדשנו במלותיו. אשר

מית

31/08/2018 11:00

מלמעלה מהחכ' כמ"ש בד"ה ויהי לכם לצינית הגז"ל
 ובד"ה בחתי לגבי גבי חריתי מורי . כמו"כ כי ענין
 המלות ע"י העלאת מ"ן מעוררים תר"ך עמודי אור
 דכתיב שלמעלה מהחכ' . ולכן עי"ז יש כח להמשיך
 מבחי' ברוך יסוד אבא המקבל מהכתר כו' . וזהו
 בח"י אשר קדשנו במלותיו ולונו אשר הוא נתינת טעם
 שאיך לנו יכולים להמשיך הברכה וגילוי ש' הוי' זהו
 ע"י שקדשנו במלותיו ולונו כו' וכנ"ל והקדושה גבוהה
 מבחי' הברכה וכמ"ש ג"כ במדרש תלים סי' י"ט ע"פ
 יום ליום יביע אומר . כל זמן שהמלאכים מקדשים
 להקצ"ה בקדושה הוי' יודע מרצפ"ה שהוא יום .
 ובשעה שהיה רואה אותן מקלסין אותו בברוך יודע
 שהוא לילה כו' . ועמ"ש בפי' קדוש וברוך בלק"ת פ'
 תזריע בד"ה קמיפלגי במתיבתא דרקיע דקדוש הוא
 בכתיב וברוך הוא בחכ' וע"כ ע"י שקדשנו במלותיו
 יוכלו להמשיך בחי' ברוך וגילוי כו' . ועמ"ש עוד
 מענין ולונו בביאור ע"פ חלה מסעי דרום השלישי .
 ומ"ש בד"ה אם בחקתי תלכו ובד"ה כי תשמע בקול
 גבי לשמור את כל מלותיו . ואפ"ל זהו ענין יקב מ"ש
 וגם יקב חלב בו ואיתא יקב ר"ת יחוד קדושה ברכה .
 יחוד היינו מה שמייחדים שמו פעמיים בכל יום
 ואומרים שמע ישראל ה' חלקינו ה' אחד . קדושה אשר
 קדשנו במלותיו ולונו והיינו קבלת עומ"ש ועול מלות
 ואז עי"ז ממשיכים הברכה כו' . ועמ"ש בד"ה וידעת
 היום בפי' ולדיק דהיינו המקיים המלות באמונתו יחי'
 שע"י מלות נמשך חיות בהאמונה כו' . ולכן המברך
 העושה המלות הוא מוקדם לברכה ועיין באגה"ת פ"ו .
 ומפני שהוא הממשיך להם ההשפעה לכן הוא נוטל
 חלק בראש ואם בעוברי ראונו כך לעושי ראונו עאכ"כ
 שהממשיך וגורם ההמשכה הוא נוטל חלק בראש
 וכמו גבי כה"ג אמרו ונוטל חלק בראש כו' :

זכור ושמור בדבור אחד בת"א פ' יתרו גבי ובהם
 ועל ידם יומשך גילוי חלקות ואור ח"ס ב"ה שלמעלה
 מבחי' אדם בעסק תורתם ועבודתם בקיום המלות
 שבבחי' אדם . וזהו ענין וישמחו בך ישראל מקדשי
 שמך בת"א בד"ה אומר לגפן והיינו להתקנה רוח
 דשמייה ע"י המלות כנ"ל . וע' בד"ה לבאר ענין יוהכ"פ
 פ"א גבי ציני וצין בני אות היא . ול"ע בלק"ת פ'
 שלח בד"ה ויהי לכם לצינית דרום השני . ולפ"ז פי'
 ולונו שהוא ג"כ גם לשון נוותא וחיבור היינו שהעלה
 אותנו לחבר אותנו אל מלותיו ממש . והיינו כמ"ש
 בד"ה הבאים ישרש שהמלות נק' זריעה זורע לדקות .
 והזריעה בתוך ארץ חפץ שהם בני' והיינו כענין יסוד
 הנק' אור זרוע ללדיק ובחי' מ' הנק' ארץ . ובשרשן
 הם יסוד ומ' דח"ק כו' ע"ש . וא"כ ולונו היינו נוותא
 וחיבור מ' דח"א עם ז"א וכמ"ש במ"א בענין וילווים
 דמשה ואהרן שיהיו בבחי' תרין ריעין וע"י קיום
 התומ"ל יומשך שגם ז"נ יהיו בבחי' תרין ריעין חל
 כל ילען כו' כמ"ש סד"ה שובה ישראל עד דרום
 השני . וזהו ולונו . אמנם בד"ה ושבתה הארץ דתקם"ב
 פי' כי המלות נשפלו בענינים גשמיים שנלקחו מק"כ
 מה שנפל בשב"כ מעולם התהו ונש"י שרשן משם מ"ה
 דתיקון ע"כ ולונו לשון נוותא וחיבור היינו חיבור מ"ה
 וב"ן שבחי' שם מ"ה שיש בנש"י יצרר ב"ן ועמ"ש ע"פ
 והנה אנחנו מחלמים חלומים כו' . וענין שם מ"ה
 בנש"י מאיר ע"י ח"י ברכאן דללותא קול דממה דקה
 לכן ע"י התפלה מתעלים מעשה המלות כו' . אך לאחר
 שנתבררו הנילוים דב"ן עולים בשרשם בס"ג שלמעלה
 משם מ"ה . ולכן ממשיכים אור הכתר תר"ך עמודי
 אור ואזי ח"ח עט"ב . וא"כ לפ"ז ג"כ פי' ולונו שחיבר
 שם מ"ה עם שם ס"ג שלמעלה ממנו . דהיינו חיבור
 האו"פ דתיקון עם המקיף עליון דתהו כו' . ואפ"ל זהו
 ענין כי ^{אמר החכמה} לישראל הוא חק גימ' מ"ה ס"ג . ועמ"ש
 בת"א פ' וישלח בד"ה ויקח מן הבא בידו מנחה והוא
 דרך כלל חיבור האזי' עם הכתר עליון הממשיך אור
 המאזיל ח"ס בנאלים כו' . ומכ"ז מובן מה שע"י קיום
 המלות יש כח להמשיך ברכה כי הברכה ענינה
 המשכת מ"ד וכמ"ש בד"ה להבין ענין לחם משנה
 הגז"ל ויסוד אבא נק' ברוך כו' . ופי' המשכת מ"ד
 מבחי' יחו"ע ועמ"ש מענין מים בד"ה וכל העם רואים
 את הקולות בענין ה' קולות קול ה' על המים והרי
 במעשה המלות יש מ"ן ומ"ד . וכנ"ל בד"ה ראשי
 המעות הג"ל ובהביאור פי' לכו לחמו בלחמי . וע"כ
 עי"ז יש כח להמשיך הברכה כו' . וגם לפי המבואר
 במ"א שכדי להמשיך האור מהחכ' ל"ל מקור לזה

קיצור . ענין שאח"כ אומר מלך העולם . וע"י

הברכה ממשיך חוקף בהאמונה כי אמונה
 היא כמו הודאה ובחי' יחו"ת ואמונתך בלילות והברכה
 המשכה וגילוי מבחי' יחו"ע ובענין אמת ואמונה ולכן
 בלילה אומרים המלאכים ברוך להמשיך ברוך בבחי'
 אמונה ואמונתך בלילות והמוקדם הוא המברך והעושה
 המלות . וזהו אשר קדשנו במלותיו ולונו . ופי' קדשנו
 הוא גילוי אור כתר וחכ' . ובמלותיו מלשון נוותא וחיבור
 של או"א ח"ס בנאלים . ונק' להתקנה רוח דשמייה
 חק"ב שנתן לנו הכח להמשיך בחי' זו . ולונו ג"כ לשון
 נוותא וחיבור . חיבור ארץ חפץ עם רמ"ח אברים
 דמלכא ולדיק יסוד עולם . [ועמ"ש ע"פ לו את בני'
 את

אח קרבי מענין לו ואיך יש ג"כ לעומת זה בחי' לו
 וזהו ענין והי' להם דבר ה' לו ללו כו' וע"י קיום
 ולונו נפטר מבחי' לו דלעו"ז] או ולונו חיבור מ"ה .
 ומה שם בנו בני בכורי ישראל עם ב"ן המתברר ע"י
 מעשה המלות ואח"כ מתחברים בס"ג . וזהו חיבור
 מ"ן ומ"ד . ולכן עי"ז יש כח לצרף ולהמשיך צרוך
 כו' וגם כי צרוך המשכות יסוד אבא וע"י המלות
 מעוררים תר"ך עמודי אור דא"א והם מאירים בחו"ב
 כנודע מענין קנה חכמה קנה בינה כו' לכן עי"ז
 ממילא נשפע הברכה מיסוד אבא כו' . ועמ"ש ע"פ
 ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה כו' אשר תשמעו
 אל מלותי כו' ושם נת' ענין נותן ע"ד הקצ"ה נותן
 לו מלוא עומסו וע"ש מענין ברכה . ועי"ל מענין
 המכוון מהברכות ע"ד מ"ש בלק"ת פ' ראה ד"ה ראה
 אנכי נותן לפניכם היום ברכה שהברכה ע"ד יהא שם
 י"ה רבא מצרך שיומשך בחי' י"ה זו"ה ויהי' השם
 שלם . ובחי' זו ננפש כי י"ה שננפש זהו ענין משכיל
 לאיתן בחי' נקודה בהיכליה חו"ב . ושיומשך זו"ה זהו
 ענין נחל איתן וכמ"ש יבאג"ה בסופו סי' ל"ז שיאיר
 החכ' שבמות צפנימיות הלז בינה ליבא . ומעלת בחי'
 משכיל לאיתן שיהי' בחי' איתן בעבודת ה' דהיינו
 החזק ע"ד אם חומה היא אם מעמיד דבריו כחומה
 כו' . וזהו ענין כי עם קשה עורף הוא ועיין בת"א
 פ' בשלח ד"ה לסוסתי ובד"ה וס' הולך לפניכם
 שבחי' י"ה ובחי' ו"ה הם ג"כ עלמא דאחכסי' ועלמא
 דאחגליא . ולכן בקי"ם שהי' גילוי י"ה ראתה שפחה מה
 שלא ראה יחזקאל ע"כ מוזן ע"י המשכת י"ה נמשך
 הגילוי אמונה ננפש . ובבחי' י"ה מאיר ע"ק . ועיין
 בד"ה החללו מאתכם שגם בחי' חיבור י"ה זהו ע"י
 התורה שלום בפמשמ"ע עכ"פ הברכה שיהי' בבחי'
 משכיל לאיתן וה"ע ישכיל עבדי כו' ולכן חדש תשרי
 נק' ירח האתנים כו' שבו נולדו איתני עולם] :

ו והנה אמרו צירושלמי פ"ק דברכות אמתניתן
 מקום שאמרו להאריך אינו רשאי לקצר
 כו' לחתום אינו רשאי שלא לחתום כו' א"ר יודן
 מטבע קצר פותח בהם בצרוך ואינו חותם בהם בצרוך
 מטבע ארוך פותח בהם בצרוך וחותם בצרוך . ולהבין
 זה גם להבין מהו לשון חותם הל"ל ומסיים . הענין
 כי הגה נודע שיש ב' בחי' עלמא דאחכסי' ועלמא
 דאחגלי' . והגה על עלמא דאחגליא נא' ומשם
 יפרד והי' לארבעה ראשים ארבעה נהרות כנגד
 ארבעה מחנות השכינה שהיא מתלבשת צבי"ע כו'
 ובהשתלשלות וירידת המדרגות מדרגה אחר מדרגה

בהתלבשותה בהשרים כו' נעשה עלמא דפרודא כו'
 ושם יש אחיזה וניקה לקליפות וסע"א לינק מהקדושה
 כביכול וא"י ביד כנען אך אין יניקתם אלא ממותרי
 השפע ופסולת כו' ולא מעיקר הקדושה ח"ו .
 [הג"ה . עיין בזהר ויחי דרמ"ז ע"א ע"פ צנות
 לעדה שבחי' מל' לועדה להשפיע צבי"ע ע"י צנות
 שהם י"ב מלאכים הנק' י"ב בקר והם ג"כ ד'
 מחנות שכינה . והיינו שכדי שיומשך מבחי' מל'
 שהוא הדבור העליון בחי' ריבוי התחלקות רצות
 מדרגות כמו מחנה מיכאל ק"פ אלף וכמ"ש אלף
 אלפים ישמשוני' כו' הים מספר לגדודיו כו' לריך
 שיבוא אור השפע מבחי' מל' תחלת בבחי' הכללות
 בלבד שהם ד' משריין ד' מחנות שכינה הנק' ד'
 נהרות והם המרכבה לפני ארי' פני שור כו' ומהם
 אח"כ מסתעפים פרטי המשכות עד אין שיעור
 והיינו כמו מספי' חסד שבמל' שמשם שרש פני
 ארי' שהוא בחי' א' הגה אח"כ מתחלק ליו"ד ויו"ד
 ליו"ד כו' וכעד"ז עד אין מספר . וגם כמו שהדבור
 מתחלק תחלה לה' מולאות הפה זהו ראשית ההמשכה
 ואח"כ מתחלק לירופי אותיות רבים וכמ"ש מכ"ז
 צב"ה ר"פ במדבר ע"פ איש על דגלו כו' . ובלק"ת
 ד"ה וספרתם לכם דגבי חג השבועות בענין שעורה
 שעור ה' . ועיין מזה בסדור ד"ה ששת ימים תאכל
 מלות דרוש השני . וגם כמו ששואבים המים מהנהר
 תחלה בחבית גדולה ואח"כ ממנה שופכים לכלים
 קטנים כו' . ועמ"ש בדרוש תרבות לורים בענין
 הוי' הוא האלקים כמו שממשיכים מים בצנורות
 רבים כו' . כך להיות ההמשכה מבחי' מל' רבוי
 הנבראים צבי"ע מתחלה נעשה ומשם יפרד והי'
 לארבעה ראשים ד' מחנות שכינה כנ"ל . ועיין מזה
 ג"כ צב"ה פ' בשלח דמ"ח במאמר ת"ח כל משריין
 דלעילא כו' וכה"ג נתבאר פי' מה רבו מעשיך ה'
 שהרבו התחלקות המדרגות נמשך ע"י כי כולם
 בחכמה עשית ומהחכ' נתהוה הדבור ושם נעשה
 התחלקות לירופים רבים . וראשית התחלקות הדבור
 הוא לחמשה מולאות שמהם שרש ד' מחנות שכינה
 ומואל החמישי גיכ"ק מהחך ממשיך בהם ההתכללות
 והביעול שיהי' הים בטל ולא יהי' נפרד לגמרי
 כו' . ועמ"ש מענין התחלקות המדרגות צביאור ע"פ
 ויקהל משה כו' . וזהו ענין ומשם יפרד והי' לד'
 ראשים ד' נהרות כי נהר לשון המשכה כו' . ובמאור
 אות ד' סעי' כ"ה פי' ד' נהרות הם אר"ה וזו"ג אפ"ל
 שהם אר"ה וזו"ג דבריאה שהם ג"כ ד' מחנות שכינה
 מל' דאלי' . וכ"כ שם סעיף מ"ה ד' חיות אריה
 אבא

אבא שור חימא כו'. או י"ל שכוונתו על או"א וזו"י דאל"י וכ"מ זי"ג שם מהת"ז תקון כ"ד דל"א ע"א שהם ד' אותיות הוי' והיינו כי לגבי או"אם שלמעלה מאל"י הנה גם ע"ס דאל"י נק' ומשם יפרד כי באל"י יש חו"ג הנק' ענפין מתפרדין בזח"א פ' חיי קב"ג א'. שהרי הם כמו מים ואש. ולכן ל"ל עושה שלום במרומיו כו' וכן חפ"י או"א שהם תרין ריעין דל"מ כו' הרי הם דבר ומוק' עד"מ שהם ב' בחי' וכן נק' אין ויש וחכמה מקור החסדים וזינה מקור הגבורות. [ואפ"ל שזהו ענין ד' בתי התפילין שהם ד' נהרות דאל"י ובהם ועל ידם מתקנים הפירוד דד' נהרות דזי"ע כי ד' נהרות שבאל"י חט"פ שנק' ג"כ ומשם יפרד אין זה ח"ו מהערך בחי' ומשם יפרד דזי"ע ולכן עי"ז מתקנין זי"ע כו']. ולכן ל"ל עושה שלום בפמליא שלמעלה שהם חו"ב כמ"ש בד"ה החללו כו'. ובחי' והחמישית לפרעה עושה שלום ביניהם כו' והיינו ג"כ כדי שיומשך השפע בזי"ע לריך להיות התחלקות ד' נהרות דאל"י הג"ל ולפ"ז יפרד כמו פשט רמז דרוש כו' ד' מינין שבלולב אחדות כו'. גם כמ"ש צביאור ע"פ את שבתותי חשמרו פ"ב בענין שהאדם דאל"י נק' אדם דעשי' לפי שהכלים דאל"י הם שרש להתהוות זי"ע ולכן שייך עי"ז ומשם יפרד. והיינו לגבי ע"ס דעקודים שהם עקודים בכלי א' ואין שייך שם התחלקות כלל וכמ"ש צפ' נח בד"ה הן עם אחד. ועמ"ש צביאור ע"פ מים רבים צפ' תולדות וצד"ה וקבל היהודים וקבל לשון יחיד]: (*)

קיצור

וענין מטבע קצר ומטבע ארוך. נודע שיש ב' בחי' עלמא דאחכסיה ועלמא דאחגליא ובעלמא דאחגליא נח' ומשם יפרד ד' נהרות כנגד ד' מחנות שכינה ובהשתלשלות יש אחיזה לסט"א אך ורק ממותרי השפע. ובהג"ה ענין ההתחלקות לד' נהרות כדי שיבא רבוי התחלקות מדרגות וכמו מהדבור מתחלק תחלה לה' מולאות וכמו ששופכים מהנהר לכלים גדולים ואח"כ מחלקים לכמה כלים קטנים. ובמא"א פי' ד' נהרות הם באל"י. וז"ל מה שנק' ומשם יפרד היינו לגבי עקודים בכלי א'. והנה צרבות פי' ד' נהרות מלרים בצל כו'. והיינו שיניקתם מד' מחנות שכינה. ועמ"ש בענין ומעטרא לי' כסאכאה לשבולתא שומר לפרי. ויש כשושנה בין החוחים ענין אגוז המוח וקליפותיו. וכן במרכבת יחזקאל מתחיל רוח סערה כו' ומתוכה כו' וזהו ענין נהרות בצל כו'. וזהו לא תבשל גדי בחלב אמו כדי יינקו מעיקר השפע:

ויענין התהוות מותרי השפע ופסולת בעלמא דאחגליא היינו כי הגם שגם עלמא דאחגליא מלך עלמה באמת אינה דבר נפרד ח"ו וכמ"ש [דברי' ד'] כי הוי' האלקים כו' [ועמ"ש מזה בלק"ת פ' בלק בד"ה ציאור ע"פ מי מנה כו' ושם ספ"א]. אלא שהוא בחי' גילוי מה שהי' בהעלם בעלמא דאחכסיה וכמשל הולד שמנטייר בצטן הנקבה בהתחלקות עלמות וגידין כו'. שהם מטפת הזכר לזכר שממנו עלמות כו' אלא שבטפת הזכר לא היו התחלקות עלמות וגידין צפ"מ רק שהיו בכח הטפה ההיא בהעלם וע"י שהיתה בצטן הנקבה ט' חדשים מנטייר ציור הולד ויוצא מההעלם אל הגילוי כו'. [הג"ה וזהו כעין הזרע שזורעין בארץ וממנו לומח שבולת חטה ושעורה מהארץ. עכ"ה] והנה כמו במשל הולד כאשר נתגדל וגמר ליור כל האברים אזי דוחה ממנו שערות ופרנים שזהו סימן גידול הולד שהוא בשלימות כשגמרו שעריו ולפרניו כו' וצנחתו מרחם אמו דוחה פסולת יותר ע"י פתיחת נקביו כו' מה שלא הי' פסולת זה בטפה כי אין הולד נוטר אלא מצרור שבה [הג"ה. וכמו"כ השבולת הנלמח מזריעת החטה הרי יש בה קליפות קש ותצן לבד החטים. והזריעה הי' חטה נקייה בלא קש ותצן. ואעפ"כ בהלמיחה מזה יש חטים הרבה וגם קליפות קש ותצן. נמלא אמו רוחים מהמשלים אלו שמלך הלמיחה והגידול נתהוה פסולת אף שלא הי' פסולת זה בהמקור שממנו נמשך למיחה זו. היינו טפת הדבר או החטה הנזרע בארץ. וקרוב לזה יש לומר ג"כ בענין הנגר המחה מן המעיין שהמעיין נק' מים חיים והנהר הנמשך ממנו ומתגדל הרבה י"ל שאינו נק' מים חיים ועמ"ש מזה בלק"ת צד"ה ששים המה מלכות בענין נהר מביאי' מצריך. וע"כ כי מלך הריבוי וגילוי נתערב בו פסולת לגבי מים חיים של המעיין. ולכן אינו נק' מים חיים. עכ"ה] כך עד"מ בהגלות נגלות סדר ההשתל' בעלמא דאחגליא מהעלם אל הגילוי בריבוי התחלקות המדרגות להיות ליור פרטי העולמות במזגם ובתכונתם אזי נעשה בחי' מותרי שפע ופסולת שדוחה לחוץ. משא"כ בבחי' עלמא דאחכסיה שהוא בהתכללות כו' ושם חציון עוזו ואין שטן ופ"ר ח"ו כו'. [הג"ה. וכנודע שבאל"י לא יגורך רע וצד"ה ויעש משה נחש נחשת כו' וז"ל ושרשם למעלה הוא טוב וכשיורד למטה ע"ד השתלשלות המחיה נעשה באמת רע גמור ודינים גמורים כו' וכמו משל הדיין הפוסק הדין הוא טוב שמכוין לתיקון העולם והשוטר המכה הוא גבורות קשות וזהו ע"ד מזיעתן של חיות יוצא

ובענין עוטה אור כשלמה להשלמה הוא חילוניות התורה נובלות חכמה והאור זהו הפנימי' התורה עיין באגה"ק סי' י"ח ע"פ עוטה אור וסד"ה ביום השמע"ל בענין עוטה אור ובסדור צביאור ע"פ ועשו להם לילות . וע"כ החותם צבחי' תשבע"פ הנק' רקיע י"ל ע"י אור פנימי' התורה ששם אין שום שרש לפסולת דוגמת מן שלא הי' בו פסולת :

קיצור וענין התהוות מוחרי השפע ופסולת בעלמא דאחגלי' הוא כמו בהולד צבטן האם מתהוים לפריים ושערות חף שהולד נולד רק מהצבור שבהטפה . וכמ"כ מזריעת החטה גדל שכולת שיש בה קש ותבן ועד"ז הנהר לגבי המעיין שנק' מים חיים והיינו מלד ירידת השתלשלו' המדרגות וכמו מהלחם הסולת מתהוה פסולת באלטומכא . גם ע"ד אור מים רקיע :

ח הג"ה . וענ"ל לתרץ בענין שרש התהוות הרע מהיכן נמלא דהנה ח"ס צ"ה הוא בלתי בעל גבול . ואמרו המקובלים והחוקרים שמאחר שהוא ית' בתכלית השלימות בלי שום חסרון ח"כ ודאי יש בו ג"כ כח להשפיע צבחי' גבול ותכלית שאלו לא הי' בו כח זה להשפיע צבחי' גבול אין זה שלימות וכח ההשפעה צבחי' גבול זהו ענין כלים דע"ס דאלי' . וזהו ענין שש שדי שאמר לעולמו די וזהו ג"כ ענין ע"ק וז"ל צבחי' ע"ק זהו מה שמאיר צבחי' ע"ס וצלי גבול . וז"ל הוא מה שמאיר צבחי' גבול . שלכן נק' זעיר . והנה לכן צו"א יש חו"ג שיש ג"כ מדה"ד כי מאחר שמאיר צבחי' גבול ומדה נמשך ג"כ מדה"ד כו' למי שעובר על הגבול של ראונו ית' . אבל צבחי' ע"ק שהוא מה שמאיר בלי גבול הוא נושא עון ורע חסד כו' . והנה החו"ג הם שרש עוב ורע וכמ"ש בלק"ת פ' שלח בד"ה צפ' נסכים פ"ג וז"ל כי בכל עולם ועולם יש צחי' כו"ר ואין ר"ל רע ממש ח"ו אלא רע מלשון כעס וחימה והוא ענין חו"ג שכל העולמות עכ"ל . ולכן מהגבורות ומדה"ד הוא שרש התהוות הרע וכמו שנק' בזהר סטרא דשמאלא ועיין מזה בזהר פקודי דף רכ"ד ע"ב . אך סדר התהוות זו הוא ע"ד הג"ל שנת' שכל מה שנשתלשל למטה יותר מתהוה יותר צחי' התגבורות הרע על הטוב כו' ועמ"ש עוד מזה בד"ה האזינו השמים דרוש השלישי ספ"ז ע"פ והנה אופן אחד בארץ ת"י מלרע כו' ע"ש . ובזה ח"ש מארז"ל פ"ב דתגיגה די"ג ע"ב דברקיע השני מלמעלה למטה הנק' מכון

יולא נהר דיגור כו' . [וכמו הדבור מוסיף הכעס . בעלמא דאחגליא שולט עין הרע . ונמלא ג"כ ענין ומתלמידי יותר מכולם . הצרכה שורה בדבר הסמוי מן העיין] ובפרד"ס שער כ"ה פ"א האריך ג"כ צביאור ענין זה וז"ל ויש שואלין מאחר שהקדושה והטהרה והדקות הוא באלי' באין תכלית והוא מובדל מהמדות האלה תכלית ההבדל ח"כ מהיכן ילאו הקליפות והטומאות . והיכן היו קודם יצירתן . ולכאורה היא שאלה עזומה וישתומם המשכיל עליה . וקבלנו מזה ממורינו תירוץ נאה והוא משל אל הדגן המנוקה מכל פסולת תכלית הנקיין והטהרה הנה עכ"פ שיאכל האדם אותו ויתעכל המזון ההוא במעיו ישאר שם פסולת הרבה ופרש . והנה הנאמר שבשעת אכילתו חכל הזוהמא והפרש ההוא . לא חלה לפי מליאות המזון קודם אכילתו הי' הדבר הנאכל ההוא יותר נקי שהי' יכול להיות צמליאות מובדל מכל פרש ומכל זוהמא . אמנם לאחר האכילה והבדלת הדבר המוצהר ממנו ישאר הפרש ההוא מה שלא הי' עד עתה ר"ל נמלא האלטומכא גרמה התהוות הפרש והפסולת] וכן הדבר צבחי' האמת הוא כי למעלה במקום האלי' אין דבר רע יורד מן השמים כי למעלה הדברים דקים תכלית הדקות אמנם בהתעבות הדברים וירידתן צסדור מדרגות הנחללות הוכרח היות הדבר נפרד אוכל מתוך אוכל ויתהוה שם פסולת . עוד משל נאה ומחיישב יותר להמשיל אל זרע האדם אשר הוא המוצהר המתהוה בגוף האדם והוא יולא מהמזון דרך האשדות ואותה הטפה צבטן המליאה יתהוה ממנה הולד ודברים אחרים מזוהמים מזולת הולד וכי יעלה על הדעת שבמזון האדם שהוא מוצהר הגוף יתהוה בו מליאת הזוהמא ההוא לא ודאי . שא"כ יספה כרגע . אבל הזוהמא ההוא מתהוה בהמשכת הטפה זרעית ממקום למקום וממדרגה למדרגה מתהוה הזוהמא בהבדלת המוצהר יתהוה ממנו הולד [וע' מענין שליח באג"ה סי' כ'] ומשאר מתהוה הזוהמא וכן הדרך צבחי' למעלה במקומם אין דבר רע . אמנם בהמשכתם למטה יתהוה ממנו בהבדלת הטוהר והקדושה דבר עמא שהיא הפסולת סיגי הזהב . ולפמ"ש הפרד"ס צשם זח"צ תרומה קס"ז בענין אור מים רקיע וצבחי' רקיע מתהוה הפסולת . ועיין מענין אמ"ר בסידור ע"פ הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע עוזו . והנה רקיע י"ל תושבע"פ צחי' נוק' מים תושבע"כ ובענין שמים שם מים כמ"ש בלק"ת בד"ה האזינו השמים השני . ואור י"ל פנימי' התורה שלמעלה מצחי' מים

31/08/2018nkn

הרשעים למען לא יפגעו בני אדם מעבודת ה' וכמ"ס ברבות בראשית ס"פ י"ב וכ"מ בתרגום בקהלת ס"י ז' י"ד ע"פ גם את זה לעומת זה עשה האלקי בגין לאובחא בהון בני עלמא והעיקרית משום שע"י זלעו"ז יהי' בירור ועלייה כענין מי יתן טהור ממחא וכנ"ל שע"י יאמרו לע"ל ב"פ זה . והנה טוב זה יל"ט מאד זה יל"ר כו' . אלא דמ"מ דברי הפרדס נכונים לענין חיזה דרך נתהוה הרע שמ"מ הרי לא יגורך רע וע"י ילדקו המשלים הג"ל אות ז' מהסתהוות הצפרנים ושערות בהולד כו' . אבל לא לומר שזה נשתלשל ממילא כהסתהוות הפרש בחלטומכא אלא שזהו צריחה ממש בידי שמים רק שנצרח ונשתלשל ממדרגה למדרגה ע"ד הג"ל . ומ"מ שרש התהוות הרע נמשך מקו השמאל בחי' גבורה . ולכן ביום שני למע"ב לא נאמר בו כי טוב . וזהו ענין רקיע השני מכון שבו היו מונחים הדברים הרעים כו' . וכבר נת' דבחי' חו"ג שי"ך רק בז"א שהיא דבחי' מה שמאיר בגבול . משח"כ בע"ק מה שמאיר דבחי' א"ס אמרו לית שמאלא בהאי עתיקא וזהו ענין אין רע יורד מלמעלה . ומ"ס ובורא רע היינו ע"י התלבשות בז"א ששם יש קו השמאל כו' כנ"ל . ועיין מזה בחו"ג נשא דקל"ז ע"ב ע"פ וה' המעיר על סדום כו' מאת ה' מן השמים יעו"ם . ובמד"ד פ' בשלח ר"פ כ"ה ע"פ הנני ממעיר לכם לחם מן השמים כו' :

קיצור עו"ל כי אמרו המקובלים והחוקרים כי בח"ס הכל יכול יש בו ג"כ הכח להאיר דבחי' גבול ומדה . ומבחי' הארה שבדבחי' גבול נמשך ג"כ מדה"ד כי בהארה זו הנק' ז"א שי"ך חו"ג משח"כ בע"ק לית שמאלא בהאי עתיקא . והנה חו"ג נקראים ג"כ טוב ורע יען כי ממדה"ד בהכרח משתלשל התהוות שלוחי הדין . וכמו מזיעתן של חיות יולא נהר דינור ולכן אמרו שברקיע הנק' מכון ה' מונח כל הדברים הרעים . ועוד כי לגבי הא"ס שיה עדין העליון עם עשייה גשמיות כמו ששואה אללו רבוא רצות עם מספר אחד א"כ מה קשה על צריחת רע הנמשך ממדה"ד כי אללו כחשיכה כאורה רק לחיזה מכון צרח הרע זהו כדי שיהפכוהו לטוב ויהי' טוב מאד ומ"מ שרש השתלשלות הרע הוא מקו השמאל] :

ט והנה מטבע קצר רומז לעלמא דאחכסיה שהוא בחי' טיפה בלבד בהתכללות דבחי' העלם ובכח

מכון אחר רקיע הראשון הנק' ערבות עם היו מונחין כל הדברים הרעים עד שבה דוד וביקש רחמים והורידן לארץ כו' . ועיין מזה בספר רמף אהבה ס"פ ל"ה . ולכאורה לפי חשבון ז' רקיעים א"כ ערבות הוא חסד ומכון גבורה כו' לכן בו מונחים כל עניני הג"ל עכ"פ שרשם בגבורה עליונה וזה נגד דברי הפרד"ס וז"ע . וע' בדרשות הר"ן שהאר"ך בענין ובורא רע ביסעי' מ"ה ז' . וכתו' כי ירד רע מאת ד' . ומאמר המינים מי שברא טוב לא ברא רע משח"כ לפי האמת . ובהשמטות זח"א ס"י למ"ד שהרע נמשך מהתהו . ובצ"ר פ"ג אמרו שנעולם אין הקב"ה מייחד שמו על הרע שנח' ולחשך קרא לילה אינו מייחד דוקא . אבל לפמ"ס א"ס דכיון שהוא ית' עם היותו א"ס יש בו ג"כ כח זה להאיר ולהשפיע דבחי' גבול שמזה נמשך מדה הדין א"כ מזה נמשך ג"כ ובורא רע . וגם אפשר לבאר הדבר קלת יותר ולומר דמעיקרא לק"מ כ"כ דידוע שהא"ס ב"ה מרומם מהע"ס עד שהחכ' ועשיי' גשמיות שוין לגבי א"ס ואמר באגה"ק סד"ה להבין מ"ס בלוואת הריב"ס שאין לך גשמי כעפר הארץ כו' אעפ"כ לגבי א"ס שיה הארץ גשמי עם ח"ע וקמי' כחשיכה כאורה ושממית בידיים כו' א"כ מה יקשה לנו צריחת הרע יותר מצריחת בע"ג דקדושה אפי' ג"ע העליון מאחר שהכל אין ערוך כו' שהרי ג"ע העליון אינו ערוך אליו בהשוואה אחת עם עפר הארץ הגשמיות כנ"ל . אעכ"ל כמ"ס שמלמס א"ע להאיר דבחי' גבול ותכלית עם היותו בלי גבול וכשמו כן הוא שאין סוף ותכלית אעפ"כ זהו מבחי' הכל יכול להאיר דבחי' גבול ולכן מאיר ג"כ דבחי' מדה"ד שממנה נמשך העונשים העלומים כו' והיינו ע"י ובורא רע כו' . ולא יקשה למאי ולחזיה תועלת צרח הרע הנמשך ממדה"ד ולמה לא ה' גם הארה זו שבדבחי' גבול ג"כ הכל רק טוב לבד שאע"ג דקמי' כחשיכה כאורה מ"מ הרי בערך הנצרחים הרע שנאוי ובווי ואינו ערוך להטוב גם אללו ית' הרי תכלית כוונתו רק הטוב לבד ושונא הרע וכמ"ס ואת עשו שנאחי וכמה עונשים עלומים לאין שיעור על העושה רע . א"כ לחיזה תועלת צרח התהוות הסט"א שממנו נמשך הרע . והן חמת שארז"ל פ"ה דסוכה דנ"ב ע"ב ארבעה מתחרט עליהם הקב"ה שצרחם ואחד מהן הוא יל"ר כו' . ומאמר זה לריך פירוש . אבל עכ"פ נראה שנצרח כדי לצחון בו האדם שהרי לכן לא ניתנה תורה למלאכים משום כלום יל"ר יש ביניכם . ועד"ז שאר מיני רע נצרחו כדי לייסר בו

מזה ע"פ ביאור מאמר הזכר פ' בחקתי דף קי"ד
 ע"כ ע"פ דומה דודי ללצי בענין ונתתי משכני
 בתוככם . ודוגמא לדבר כמו ענין יל"מ שהי' רק
 מהקב"ה כמ"ש חני ה' חלקיכם אשר הולאתי אתכם
 מאמ"ל . ואתפ"כ הי' זה ע"י ז' ממוולעים משה
 ואהרן אשר משה קבל המאמר מהקב"ה והוא לגדול
 ביטולו שנק' כבד פה כו' למעלה מבחי' עלמא
 דאתגליא כ"ח מן המים משיתיהו בחי' עלמא דאתכסי'
 כמ"ש בת"א פ' בשלח צד"ה אז ישיר משה וצניי ע"כ
 הי' צריך לימשך ג"כ דרך אהרן שגא' זו נאשרן אחיך
 יהי' נביאך מלשון ניב שפתים היינו שבו ועל ידו יצא
 הדבור בגילוי לכל ישראל ולפרעה כו' . ועד"ז יוצן
 הגמשל למעלה בענין זו"י דלצי' שהם בחי' חילול
 שהחיליל אור ח"ס תחלה ז' בחי' אלו כדי שבהם
 ועל ידם יומשך גילוי אורו לצי"ע כו' . ועיין בלק"ת
 פ' שלח צד"ה והיה לכם ללציות השני ושם פ"א בענין
 חשה חש ה' הנלקח מבחי' חיש חש יו"ד דהיינו
 זו"י אשר ע"י ז' בחי' אלו נשפע ונמשך שפע ואור
 המחיליל צבי"ע כו' ע"ש . וזהו הוא אהרן ומשה אשר
 אמר ה' להם הולאו כו' הוא משה ואהרן . ואיתא
 ברבות בראשית ספ"א פעמים מקדים משה לאהרן
 כו' דוגמא כמו בשמים ובארץ פעמים מקדים כו' .
 וברבות בראשית ר"פ יו"ד ויכולו השמים והארץ שני
 כלים נאים כו' . ענין כלים נאים היינו כנ"ל שהם
 הכלים שבהם ועל ידם דוקא יוכל להיות נמשך
 המשכה מאוח"ס ז"ה לנצחיים וכמ"ש חני חנה את
 השמים והם יענו את הארץ וכמ"ש מזה בזה"כ פ'
 יתרו דף פ"ה :

קיצור הפי' באתח ארובה כפרש"י ולא כהרמז"ם
 וכ"מ בתוספתא והנה עלמא דאתכסיא דאתכסיא
 ועלמא דאתגליא הם כלים שבהם ועל ידם נמשך
 שפע הח"ס צבי"ע ודוגמא יל"מ מהקב"ה ע"י משה
 ואהרן כמ"ש וילוו אל צניי כו' וזהו הוא משה
 ואהרן כו' ועד"ז שמוס וארץ שהם זו"י הם ז' כלים
 נאים כו' :

ולבאר הענין יתרו קלת י"ל ע"ד מה שאמר רבינו
 כ"ע עוד פעם ח' ע"פ המגיד מראשית
 אחרית [ועמ"ש ע"פ כי חזק בריחי] שהוא ע"ד ענין
 ואהי' אללו אמון אומן לוח ופנקס ברבות ר"פ בראשית
 ובזה"כ פ' תרומה דף קס"א על הלוח יש הכל רק
 בקיצור . ומזה עושה חח"כ אריכות הצנין . אמנם
 למטה על הלוח רק דמיון ולא המהות . אבל למעלה
 ע"ד"מ

ובכח . ולכן הוא מטבע קר שכולל הכל בלשון קר .
 אבל מטבע ארוך רומז לעלמא דאתגליא שהוא בחי'
 גילוי ההתהוות לפרטי פרטים בהתחלקות רבות ועלומות
 וכך הוא מטבע ארוך באריכות הדברים בפרטי פרטיות
 הדברים רבים שנאמרו ונשנו בה . [הג"ה . זה כפרש"י
 ספ"ק דברכות די"א סע"א דפי' אחת ארוכה אמת
 ואמונה . ואחת קלרה השכיבנו . דלפ"ז הטעם אשר
 אמת ואמונה נק' ארוכה הוא מפני שיש בה אריכות
 דברים יותר מצברכת השכיבנו ודל"ה כמ"ש הרמז"ם
 צפי' המשניות וז"ל והצרכה הארוכה הוא יולר אור
 ומעריב ערבים והקלרה הוא אהבת עולם ונקראת
 ברכת יולר אור ארוכה ואהבת עולם קלרה מפני שכל
 ברכה שיש בתחלתה צורך ובסופה צורך נקראת ארוכה
 ושאינה כן נקראת קלרה עכ"ל . נמלא להרמז"ם מה
 שנקראת ארוכה זהו מפני שיש בה ג"כ חותם צורך .
 וכאן משמע הפי' צהיפך דמה שחותם בה צורך זהו
 מפני שהיא ארוכה שהיא מעלמא דאתגליא ח"כ ענין
 שחותם בה צורך לא זהו ענין האריכות . אלא
 זה נמשך מלד שהיא ארוכה בעלמא באריכות דברים
 ע"כ צריך לחתום בה צורך . וזה כפרש"י . והרשב"א
 בחידושו נוטה לפי' הרמז"ם ומ"מ הביא ראיה ברורה
 מהתוספתא לפרש"י אלא שנדחק מאד בפירושה לשטתו .
 והנה גם לפר"ת שחלק ג"כ על פרש"י מ"מ הפי'
 כמ"ש כאן לפי פרש"י דהאריכות של הברכה גורם
 שצריך ג"כ חתימה . כמו שביאר דבריו הר"ר יונה .
 והרשב"א בחידושו דוחה לגמרי פר"ת ע"ש . והרע"ו
 צפי' המשניות נמשך אחר פי' הרמז"ם . ונבוא לעניינו
 הנה עלמא דאתכסי' ועלמא דאתגלי' פי' רבינו
 כ"ע צד"ה המגיד מראשית אחרית שהם דבר ונוק'
 ונק' ראשית ואחרית . וזהו המגיד לשון המשכה
 כמו נהר דיגור דנגיד ונפיק והמשכה זו היא
 מבחי' ראשית עלמא דאתכסי' הנק' דבר לעלמא
 דאתגלי' הנק' נוק' ע"ש שהיא מקבל . ויש
 בהמשכה זו ג' בחי' שארה כמותה ועונתה כו'
 ומבואר שם ענין ז' בחי' אלו דדו"ג שהם זו"י
 דלצי' הוא שהם בחי' ממוולעים בין המחיליל אוח"ס
 ז"ה לצי"ע שהם בעלי גבול שכדי שיבא ההמשכה
 מא"ס הצבע"ג לצבע"ג ל"ל בזה ז' בחי' הנ"ל דהם
 עלמא דאתכסי' ועלמא דאתגלי' הנקראי' דבר
 ונוק' כו' . כי עלמא דאתכסי' זו נמשך השפע מא"ס
 ז"ה ועדיין מבחי' זו ח"א להיות הגילוי צבי"ע
 מרוב הביטול לח"ס ח"א שיומשך מבחי' זו ההשפעה
 למטה מבחי' יש ונפרדים . לכן ל"ל נמשך תחלה
 מבחי' עלמא דאתגליא ומשם יומשך לצי"ע כו' וכמ"ש

31/08/2018 10:11:11

לגבי הה"א וכן הו"א לגבי ה' אחרונה כו'. אך לפעמים נמצא להפך שבחי' ארוך גבוה מבחי' קצר כמו הכתר נק' ארך אפים וז"א נק' זעיר אפין ולע"ל יהי' יום שכולו ארוך. כסא דמלכא משיחא מחזיק ארך לוגין. ובמ"א ח' קב"ד ח"א פרנף היותר ארוך שבאלי'. ועיין בת"א סד"ה לך לך בענין עיגולי אריך כו'. גם ע"ד יסוד אצא ארוך ויסוד אימא קצר כו' וע' בפרדס ערך עולם ובמ"א ע' י"ב. עולם ז"א ועלמא אריכא בינה כו' וכן בענין חד אריך וחד קצר כו'. אך המכוון מכ"ז שהשפעה ח"א נמשך ומחפשת למטה יותר. וגם בקיום לעולמי עד כענין מאריכין לו ימיו ושנותיו. וכמו דורות הראשונים האריכו ימים ושנים מחמת שצאה שרש ההשפעה מח"א. משא"כ בימי דוד אמועט שני שצאה ההשפעה מז"א וגם ע"י התלבשות בנער מט"ט כו'. אך י"ל דלא סתרי כי בח"א הוא ריבוי האור ומיעוט הכלי וכמו בחי' עקודים שהע"ס עקודים בכלי ח'. ובז"א הוא להפך. ע"כ מה שא"א נק' ארך אפים י"ל מלך ריבוי האור ומלך זה צאה האריכות ימים כו' שזהו הכל מכת רבוי האור והחיות כו'. ועמ"ש בד"ה להבין מ"ש באלו"ח שבחי' התענוג מחפשת באריכות יותר מכל כחות הנפש :

קיצור. עוי"ל ענין מטבע קצר ומטבע ארוך. ע"ד ואחי' אללו אמון. וענין כלל ופרט. קול ודבור. גם מחשבה ודבור. תשב"כ ותשבע"פ. הוי' הוא האלקים. תפלה קצרה עקודים בכלי אחד. ומעיין לגבי רחובות הנהר. ראש לגבי הרגל. אך קשה מענין ח"א זעיר. מאריכין לו ימיו. וי"ל דלא סתרי כי זהו האריכות ורבוי האור ועד"ז עולם התענוג מחפשת באריכות יותר כו' :

י ולכן הנה במטבע קצר שהוא עלמא דאחכסי' ח"א אלא לפתוח בצרוך להיות זרכה והמשכה מאוח"ס ז"ה בעלמו שהזרכה הוא להיות המשכה וגילוי מעלמיות אוח"ס ז"ה שאינו בגדר עלמין כלל אבל במטבע הארוך שהיא עלמא דאחגליא אחר שמס יפרד כו' לכן ל"ל גם כן חותם בצרוך (*) [הג"ה. עמ"ש בד"ה חס זכרת קדמה בענין שני פירושים שיש בתיבת צרוך. ועמ"ש בד"ה ביום השמיני שלח צפי' ויצרכו את המלך. ועיין ברבות פ' נשא ע"פ יצרכך ה' וישמרך. שאע"פ שכבר נמשכה הזרכה לריך שמירה עדיין המשל שלא יבואו לסטים כו' ושמירה זו זהו ענין החותם]. וענין החותם הוא כמו לשון חותם של האגרות מבחון כדי יקרא באגרת

פד"מ כשעלה ברעונו עי"ז נתהוו העולמות רק שהיו רוחניים וזהו ע"מ החורה לוח ואומן ואח"כ נמשכו דרך פרט. ועיין מזה ג"כ במהר"מ אלשיך ר"פ בראשית שביאר ענין המדרש עד"ז ג"כ יעו"ש. וזהו עלמא דאחכסי' ועלמא דאחגליא וזהו ענין ראשית ואחרית ובהביאור שם עשה מזה ג' מדרגות. הא' כשעלה ברעונו שם ענין שמים וארץ כא' נבראו. הב' כשנמשך מזה להיות לוח עד"מ מאמר דבראשית במאמר אחד יכול להבראות וזהו ע"י עלמא דאחכסיא. הג' כשנמשך ע"י עלמא דאחגליא. וזהו המגיד ממשך מראשית באחרית. וזהו מטבע קצר ומטבע ארוך וזהו ג"כ ענין כלל ופרט. ועמ"ש מענין כלל ופרט בד"ה ז' פ' שמות ד"ג ע"א ע"פ אחי מלכון כלה. קול איהו כלל דבור איהו פרט. ועמ"ש מענין קול ודבור בסידור שער ר"ה בד"ה אד' שפתי תפתח צפי' בקול דברי אלקים חיים. ובמ"א ח' כ' מ"ז כלל ופרט הם ז"נ והוא מהזכ"ב תרומה קס"א סע"ב ואחמקן רס"ד ח' שהם תשב"כ ותשבע"פ. וכ"מ ממה שארז"ל ע"פ ויהי ככלותו לדבר אהו וארז"ל צפי' ככלותו כללים מסר לו כמ"ש מזה בשל"ה גבי חג השבועות וכמ"ש במ"א ע"פ ויהי ככלותו. ויש להעיר ממ"ש בסידור בד"ה הקל קול יעקב וז"ל ובתחלת ש"ב כשעלה ברעונו לצרוא העולם במחשבה אחת נבראו כל העולמות בדרך כלל ונפרטו אח"כ בט' מאמרות ע"ש. נמצא המח' הוא כלל והיא עלמא דאחכסיא והדבור הוא פרט והוא עלמא דאחגליא וז"ה כי תלך דרוש הראשון פ"ג המחשבה שהוא מקור ושרש לעלמא דאחגליא כו' ד' רצתי דאחד שהוא המאמר האחד שבו נכללו כל העשרה מאמרות כו' ע"ש. וכן ענין הוי' הוא האלקי' כדפי' בת"א פ' וארא בד"ה וידבר אלקים כו' צפי' אימתי גדול הוי' כשהוא זעיר אלקינו עיר ובתים לירופי אוחיות הדבור המחלקים השפעה שם הוי' לריבוי בחי' פרטים אז נודע הגדולה כו' ע"ש מובן השפעה הצאה מבחי' שם הוי' זהו כלל ובחי' עיר אלקינו זהו פרט. ולכן נאמר אלקים קדושים לשון רבים משא"כ הוי' אחד והיינו ע"ד כלל ופרט. ועמ"ש בשם האו"ת מהמגיד בענין תפלה קצרה שהוא עקודים אשר כל הע"ס עקודים בכלי ח' מה שאח"כ נעשו ה' פרנפים כו' היינו כי שם הכלי שהוא האוחיות מועט והאור הוא רב ובאלי' הסיף ריבוי הכלי ומיעוט האור. וכמו הראש לגבי הגוף שבהראש ריבוי האור ועיקר השכל והכלי קטן וההפך בהגוף וכש"כ ברגלים כו' וכן המעיין קטן והוא מים חיים. משא"כ רחובות הנהר ועמ"ש בת"א בהביאור ע"פ מים רבים שצפ' נח בענין אחות לנו קטנה כו' וכן היו"ד דשם הוי'

מדע"ד היה חטיין סגיין וסיינו כי מלד בחי' ורצ
חסד יוכל להשפיע חיות גם במקום שאין הביטול
כו' ולכן כדי שיחי' העולם לדיקים הולך להיות
שיחוף מדע"ד . ולכן עיקר היופי הוא ע"י
התכללות חו"ג יחד שאז נמשך השפע במקום הראוי .
משח"כ ע"י חסד לצד שהוא גוון אחד יוכל להיות
נמשך גם במקום שאינו ראוי ואין זה יפה . וזהו
ענין החכמה שיש בה ג"כ קצת דין כו' להיות ואח"כ
את יעקב ושונא את הרשעים . ולכן בי"ת הוא
סימן ברכה . וזהו ענין פתח צדק שהוא שיומשך
ע"י לגור מהכתר בחכמה במקום הביטול כו' וכענין
פתח את ידך יודיך . ואחר שנמשך בחכ' שוב
לא יוכלו החילונים לקבל כי אור אבא דוחה החילוני'
כמבואר בדרוש הגגעים . ולכן ח"ל לחותם . אך
אור אבא מאיר רק עד האלי' משח"כ בצריחה אינו
מאיר אור אבא ולכן שם ומשם יפרד וע"כ יוכל
להיות יניקה גם לעורי דפרודא ממש . ולזה ח"ל
חותם צדק ששם חיות ששם צבי"ע יש חילונים ולריך
ליתן להם חיות ויניקה יומשך רק כפי המדה מצחי'
מותרות ולא מעיקר השפע . ועמ"ש ע"פ חס בן הוא
והמתן אותו ואם בן הוא וחיה שיניקת החילונים
מעלמא דאחגליא הגק' עלמא דנוק' ולכן שם ח"ל
חותם ועמ"ש מזה צביאור ע"פ וכל בניך בענין ח"ת
בניך חלל בוניך . וזהו ענין חייב אינש לבסומי
צפוריא עד דלא ידעי בין ארור המן לצרוך מרדכי .
כי הנה ענין המן שהפיל פור הוא הגורל היינו
לצחי' דכחשיכה כאורה ששם כעין עד דלא ידעי
בין ארור המן לצרוך מרדכי ר"ל שגם המן יוכל
להיות לו השפעה כי שממית צידים תחפש כו'
ורבו פשעין מה חטטה לו כו' כי דוקא בחכ'
הוא צחי' צרוך מרדכי . משח"כ צצחי' דכחשכה
כאורה משם גם ארור יש לו יניקה וזהו ענין
האלף כו' כנ"ל . והגם דפורים זהו ע"ד פתח צדק
שממש דוקא מצחי' עד דלא ידעי בין כו' המשיכו
להיות צרוך מרדכי ושיהיה ארור המן ולא יהיה לו
יניקה כו' . וכמ"כ חותם צדק כי הטבעת וחותם
המלך ניטלה מהמן וניתנה למרדכי כו' . וע' בזח"א
ס"פ חולדות קמ"ה ח' ע"פ פיה פתחה בחכ' דא ב'
דבראשית כו' ד"א דא ה' בתראה ועמ"ש מזה בסדור
ע"פ מזמור לחודה . ומכ"ז יובן ענין פתח צדק .
ועמ"ש מענין קמן צבחר ופתח בחכמה ובענין פי'
פתח את ידך ח"ת ידך חלל יודיך צד"ה כי
ההרים ימושו ומ"ש ע"פ ופתחת עליו פתחי חותם
צד"ה ועשית לין . לפ"ז פתח צדק היינו שלא
יחי'

באגרת הזאת חיש זר אשר אין נרצונו שיודע הכתוב
שם . כך הוא החותם הזה מן הצרכה וההמשכה אשר
ימשוך עוד אחר המטבע הארוך שהמשכה זו שהוא
גילוי ההעלם תהיה רק צצחי' הקדושה לצדה ואין
לזרים אתה חלק ונחלה . [הג"ה . כי ממה שצריך
ילחק את עשו נמשך גלות אדום שהחריבו בהמ"ק .
וצדרוש והגלח זו ירושלים נת' חותם אותיות חומת
תחום . שכמו החומה הוא שמירה כביצ העיר כמ"כ
ענין החותם וה"ע תחום ע"כ יומשך השפע ולא יותר .
והנה החומה עושין מאבנים שהם אותיות היינו ע"י
אותיות התורה נעשה חומה וכמ"ש חני חומה וארז"ל
חני חומה זו תורה כו' והיינו תשבע"פ נק' חומה ע"ד
נקבה תסובב גבר . ועמ"ש בענין שלע"ל פרוזת תשב
ירושלים מחמת שיבוער הרע ולכן לא ירד לחומה .
חלל ואני אהיה לה נאום ה' חומת חש . והנה החשמל
ג"כ מגין מיניקת החילונים והמשך שבין חני' לצריחה
זהו מצחי' החשמל ואפ"ל שזהו ענין החומה והחותם
צדק כו' והוא מצחי' אותיות כו' ועיין בזהר פ'
צלק דקפ"ז ע"פ המלחך הגואל . בענין נטירי לביתך
שהוא ע"י המשכת אור מקיף וע"ש בהרמ"ז] . וזהו
ההפרש שבין פתיחת הצרכה לחתימתה כי פתיחת
הצרכה הוא המשכת הגילוי לצד להיות צרוך וממשך
הוי' חלקי ישראל מן העולם ועד העולם . חבל
החתימה הוא שחסי' המשכה זו בקדושה דוקא .
בצוחר צעמו ישראל צאהבה [הג"ה . וכמ"ש כי
יעקב צחר לו י"ה ישראל לסגולתו . ואיתא במדרש
הרבה דצרים צרא הקב"ה וצירר לו אחד מהן כמו
שבת מימי החול . ח"י משאר חרלות . שביעית משאר
שנים . ובחר צישראל כמ"ש ברבות פ' במדבר פ"ב
דרט"ז ע"ב ועיין קצת מזה צפ' אמור ס"פ כ"ט
ואח"כ את יעקב ואת עשו שנחתי [מלאכי ח'] יצחר
לנו את נחלתינו [תהלים מז] כו' [הנה בזהר ר"פ ויגש כד
צרא קב"ה עלמא כו' צאות בית כו' ואי תימא חלק כו'
חלל בגין דאקרי ציה ארור כו' היינו כי חלק רישא
דחתון הוא כחר . וחכמה הוא בית ומצחי' כחר
להיותו צחי' ח"ס שם נאמר כחשיכה כאורה כמ"ש
צד"ה צשלח פרעה בענין כמה ארך אפים כו'
וצד"ה וארא חל הצרעה צפי' קודב"ה צגלותה סליק
לעילא לעילא כו' . וצד"ה כי עמך מקור חיים צפי'
רם על כל גוים ה' וצד"ה ויאבק חיש עמו צפי'
חם תגביהי כנשר . וזהו שמצחי' חלק יוכל להיות
יניקה גם לצחי' ארור . ועד"ז ארז"ל ברבות בראשית
ס"פ י"ב ע"פ ציוס עשות הוי' חלקים שאלמלא
היה נצרה העולם צמדת האחד לצד צלי שיחוף

יוד

יהי יניקה מלד רבוי החסד וחותם צברוך שלא יהי רבוי היניקה מלד ההתלשלו' ממדה"ד מסט' דשמאלא ועמ"ש לקמן אות י"ד צפי' השקיפה כו' וצרך כו' :

קיצור . ולכן במטבע קצר ח"ל אלא לפתוח צברוך . ואזי כל תמוט . כי לא יגורך רע אבל במטבע ארוך עלמא דאחגלייא . ומשם יפרד ז"ל חותם . אותיות חומת חני חומה ו תורה . חשמל מגין . ענין שצריחת העולם מתחיל באות ב' שהוא סימן זרבה אע"פ שאות אלק גבוה יותר . אלא כי פיה פתחה בחכ' פותח צברוך . הג"ה . ואפ"ל שזהו ענין גדול העונה חמן יותר מן המצרך כי הזרבה מתחיל בבית ואמן באלף והיינו כי אחר שהתחיל צברוך אזי גם מהאלף נמשך ג"כ צבחי' זו . ולכן עשה"ד מתחילין באלף כי אחר שהתחיל התורה בבית שהוא סימן זרבה כמ"כ מצחי' הכתר עליון יומשך צבחי' זו כו' . וענין עניית חמן זהו קיום הזרבה וכמ"ש ברע"מ ר"פ עקב דף רע"א ע"א דא איהו דורגא בקומא בדקא יאות ומאן איהו דא זרבה דאחיבו עלה חמן . והיינו כי חמן שזהו שגם ביחוד יקיים זרבה וגילוי זה להיות ביטול היש וכמ"ש סד"ה משה ידבֵר צפי' והאלקים יענו כו' . ולכן חמן גימ' הוי' אד' וקיום זה זהו כענין חותם צברוך . והחותם עיקרו ע"י המקיף עליון שהוא הכתר . ולכן ארז"ל חותמו של הקב"ה חמת נמצא מתחיל החותם באות אלק והסיום עד תי"ו ע"ש חני ראשון ואני אחרון כו' כמ"ש זרבות סדר וישלח פ' פ"א . עכ"ה . וא"כ החותם כענין קו האמצעי שממנו אין יניקה וידוע דקו האמצעי שרשו גבוה מקו הימין . והגם שנתבאר שמצחי' דכחשבה כאורה יוכל להיות יניקה היינו מלד חילוניות הכתר ולא מלד הפנימית כמ"ש מזה דד"ה ויקח חמן את הלבוש צענין כי גאה גאה גיאה על גיוותניא שמסלק אורו מהגיאים . וצביאור ע"פ זאת חקת התורה ועיין בת"א פ' בא ע"פ למען תהי' תורת ה' צפיק צענין כי ציד חזקה הוציח ה'] ולכן נקרא בלשון חותם כמו שחותמין על האגרת שלא יקרא אחר וכמו חותם ממוגע זר שהוא שמירה כו' . ולכן חותמין צברוך שהוא המשכה מצחי' המקיף שהיא שמירה מלמעלה כמ"ש (שם קכ"א) ה' שומרך ה' לך כו' ולכן החותם של כללות ישראל הוא בנעילת יו"כ שאז זוכים ישראל למעלה העליונה (ויקרא ט"ז) לפני הוי' חטתרו למעלה מצחי' הוי' כו' וכמ"ש צמ"א :

יא ועתה נבוא לענין ב' זרבות הראשונים של

נשואין שהם יולד האדם ואשר ילד האדם צללמו אשר הראשונה היא מטבע קצר שפותחת צברוך ואינה חותמת צברוך והשניה היא מטבע ארוך פותחת צברוך וחותמת צברוך . והענין כי הגם צגמ' פ"ק דכחצות ד"ח ע"א אמרו אשר ב' זרבות אלו הם כנגד אדם וחיה [ומתחלה ר"ל דהיינו כמ"ד אדם וחיה נבראו בצ' יצירות וע"ש צפרש"י ובשט"מ שיישב קושיית החוס' על פרש"י . גם מהרש"א בח"א יישב פרש"י . ואח"כ העלו צגמ' דהיינו גם כמ"ד חדא יצירה הואי . היינו כמ"ד פ"ב דעירובין ד"ח ע"א ע"פ ויבן את הללע . פרלוקי שמתחלת ברייתו נברא בשני פרלופין זכר מלפניו ונקבה מאחור שזהו הנק' יצירה אחת וללחו לשנים ועשה מהנקבה חיה וכדאיתא ג"כ פז"ת דזרבות דף ס"א א' . ואעפ"כ מצרכין על אדם וחיה שני זרבות משום דאזלינן בחר מחשבה ובמח' עלה לברוא אותם שנים כמ"ש זכר ונקבה בראש ולבסוף לא נברא אלא אחד [היינו 17 פרלופין שנק' יצירה א' לפרש"י] כמ"ש כי צללם אלקים עשה את האדם . ומ"ד המצרך שני זרבות עליהם היינו משום דבחר מחשבה אזלינן מה שעלה במחשבה לברוא שנים כן נת' צגמרא שם . ולכאורה אינו מובן מדוע נעשה מהמח' עיקר יותר מהמעשה שלא נבראו אלא א' . ומלאחי בזה פי' חמייתי בספר הפלאה ^{ע"פ} דכחצות שם ד"ה שהכל ברא לכבודו וז"ל וידוע כי ללם אלקים הוא בנשמה והיינו כדאיתא לקמן ששנים עלו במחשבה להבראות והוא בריאת הנשמות במחשבה . אבל הגוף נברא אחד כו' עכ"ל לענינינו והוא מדברי מהר"ם הלשיך בפ' זרעית כדלקמן . מבואר מדבריו שמה שעלה במחשבה לברוא שנים אף שלבסוף לא נברא אלא אחד אין ר"ל שמהמח' לא נעשה דבר כ"א נבראו שנים ממש דהיינו הנשמות שלהם שזהו עיקר בחי' צללמו כדמותנו היו שנים ממש . אלא שלבסוף היינו צבריית הגוף נברא אחד ד"ו פרלופין ולכן אחי שפיר ה' דבחר מחשבה אזלינן כי הרי העיקר הוא בריאת הנשמה והגוף הוא עפל להנשמה . וכיוצא בזה פי' בשל"ה צענין מארז"ל בתחלה עלה במחשבה לברוא את העולם במדה"ד ראה שאין העולם מתקיים כו' דאין ר"ל שהמחשבה היה לבטלה כו' יעו"ש . ואם נעמיק בהדברים יותר לפמ"ש צוהר וצכהאריו"ל שגם זו"ג למעלה שהם מקור כל הנשמות דאצ"ע נבראו ג"כ ד"ו פרלופין דהיינו יצירה אחת וכמבואר באריכות בפע"ח גבי ר"ה בדרוש הכסירה . ובע"ח שכ"ח שער הכסירה ובזח"ג פ' אחרי דע"ז ב' ובזח"א פ' זרעית דל"ה ע"א . א"כ לפ"ז צריך לפרש ענין שבמחשבה עלה לברוא שתיים שהנשמות

שהנשמות היו שמים ורק הגוף הי' אחד . עכ"ל דפי' הגוף היינו הכלים דע"ס דזו"כ שהם הנק' גופין כמ"ש בת"ז במאמר דפתח אליהו וכמה גופין תקינת לון כו' חסד דרועא ימינא כו' . ועיין הפי' מזה ב"אג"ה סי' ג' דד"ה וילבש זקקה כשריון . והנשמות דזו"כ הם האורות דע"ס . בחי' ע"ס צלי מה למעלה ממכות הכלים והם נבראו שמים והיינו כמו חו"ב שהם שנים רק שהם תרין ריעין . וזהו ענין שעלה במח' לברוא שמים כי מח' היינו חכמה או כתר . ועיין בלק"ת בשב"ש ע"פ יונתי בחגוי בהביאור בענין כי לא מחשבותי מחשבותיכם יעו"ש . ומה שנבראו גוף אחד פי' מהרש"א בח"א פ"ק דכתובות כדי שיהא שלום ביניהם יותר כיון שהיו יצירה אחת ממש וכן למעלה בזו"כ דלפי' כי המ' יורדת צבי"ע ומתרחקת כו' ולכן מבקשת שימני כחותם כו' . עיין זח"ב פ' משפטים קי"ד א' . ולולי שנבראו גוף אחד ממש לא הי' חושש כ"כ על תיקונה כו' ע"כ נבראו גוף אחד שיחוש עליה ועל תיקונה כמו על עצמו משא"כ באו"א א"ל לזה כי הם תרין ריעין דל"מ . ועיין במהרמ"א פ' בראשית ע"פ ויפל ה' אלקים תרדמה כו' . וע"פ זאת הפעם עלם מעלמי מזוהר בעין מ"ש בספר הפלאה הג"ל וכעין מ"ש במהרש"א . וכעין מ"ש צביאור דיונתי הג"ל צפי' כי לא מחשבותי מחשבותיכם :

קיצור . ענין צ' ברכות דנשואין יולר ואשר יולר

מטבע קאר ומטבע ארוך הם נגד אדם וחיה ואף שנבראו ביצירה אחת ד"ו פרלופין אעפ"כ מברכין שתי ברכות דיוולר משום דעלה במח' לברוא אותם שנים ולבסוף לא נברא אלא אחד ואולינת בתר מחשבה כי לא מחשבותי מחשבותיכם והיינו שממחשבה זו נבראו הנשמות שנים רק שהגוף הי' אחד וכן למעלה בזו"כ שנבראו ד"ו פרלופים ואח"כ ל"ל נסירה כנודע בכוונת ר"ה זהו רק בהכלים דע"ס שלהם אבל האור והנשמה שלהם הם שנים כמו או"א ונבראו בגוף אחד כי להיותן דודים ולא ריעין דלא מתפרשין ע"כ עי"ז שהם התהוות גוף אחד יהי' עזה כמות ^{התהוות} ההבה כו' ולכן שימני כחותם כו' :

יב והנה אדם וחיה רומזים לתשב"כ ותשב"ע פ' כי

אדם הראשון פי' במאו"א א' ל"ב שהוא אבא עילאה פרלופ ראשון שניכר בלפי' . ופי' אבא עילאה היינו עלמיות החכמה שלמעלה מבחי' נה"י דאבא השפעת החכ' הנק' בע"ח ישראל סבא כו' . וזשארז"ל צב"ב ס"פ חז"ה דף ג"ח ע"א במאמר ר'

בעלמא ביתור אות וכתובצב"פ הן מתבארות יפה כו' כי היא בחי' זינה רחובות הנגר בחי' אות ה' שיש לה אורך ורוחב וכמ"ס מזה בד"ה ביום השמע"ל . ות"א כנישין תחי לכוון גשם פ"ג . אבל החכ' היא אות יו"ד שהיא רק נקודה אחת שכל הנעלם ועמ"ס מזה בזה"ז פ' אחרי דע"ט ע"ב במאמר הביאו עלי כפרה כו' יעו"ס מענין אות יו"ד דשם ותשבע"פ זהו ענין חוה . ולכן ארז"ל בפרק חזקה . שם . שרה לגבי חוה כקוף בפני אדם כי שרה הוא מלשון שררה בחי' מל' ולגבי זינה נק' כקוף כו' . ועד"ז נק' מ' לגבי זינה כגר בפני האבוקה כי זינה גילוי ש"ע נהרין דא"ל . וזהו ענין האבוקה כמ"ס במ"א . והנה בחי' חוה היינו גילוי כי תרגום ויגד וחוי . והתרגום ענינו גילוי וביאור כמו מאן דמתרגס לי חבית אליבא דחד תגא כו' . בז"מ פ' המפקיד דמ"א ע"א . ומבואר בזהר ויחי דף רל"ד ב' דכל לשון ויגד אגידה הוא בחי' חכמה יעו"ס הטעם . וא"כ וחוי שהוא תרגום ויגד היינו גילוי החכמה והוא בחי' זינה וזהו ענין חושבע"פ כמ"ס בת"א צפ' וארא בביאור ע"פ לכן אמור לבני' בענין ארץ טובה ורחבה . וזהו ענין יוס ליוס יביע אמר ולילה ללילה יחוס דעת . כי אמר ודעת י"ל ג"כ ע"ד תשצ"כ ותשבע"פ . אמר ע"ד וידבר ה' אל משה לאמר . יביע אמר כמו מעיין הנובע נביעת האמר דרך כלל ועשו להם ליציית כו' . והדעת זהו ביאור הדברים לאשורן ולכן הוא בלילה שאז למד משה תשבע"פ כמ"ס במדרש תלים ע"פ זה . ותשבע"פ היא המברר עה"ד עו"ר וזהו יחוס דעת . והנה מבואר במ"א בד"ה לך מארץ שיש זינה בחי' זינה מעלה יתירה מבחכמה כו' כי התגלות עתיק הוא בזינה כו' שכדי להיות כח הגילוי למטה נמשך מבחי' עליונה יותר וכן בתשבע"פ שהוא מזינה יש זה מה"ט ג"כ מעלה יתירה מבחכמה . וזהו זינה יתירה ניתנה באשה שהיא תושבע"פ . וזהו כתר לי זעיר ואחוק באיוב רס"י ל"ו . כתר הוא ענין המתנה ושתיקה כי סייג לחכ' שתיקה סייג היינו גדר שהוא מקיף על הדבר כמו"כ פי' סייג לחכ' כי השתיקה הוא מה שא"ל להתגלות בשכל . כמו שחוק כך עלה במח' שהוא למעלה מההשגה וכן בקי"ס נאמר ואחס תחרישון כו' . ועמ"ס בביאור ע"פ אלה פקודי המשכן בענין מ"ע ומל"ת בחי' לא הוא בענין שתיקה כו' . ומבואר לעיל אשר בחי' הזינה שהוא להיות גילוי החכ' ל"ל המשכה לזה מבחי' עתיקה . וזהו כתר לי זעיר ואחוק שמבחי' כתר נמשך בחי' ואחוק יחוס דעת כו' . גם חוה פי' במד"ר פ' בראשית פ' ב' כי

לשון חויא ויש בחי' זו בתושבע"פ כי הנה את התנינים הגדולים פי' בזחי פ' בראשית שהם ד' מחנות שכינה שהן מחול לשכינתו של הקב"ה לקלסו ולרוממו מלשון שירות ותשבחות מלשון שם יתנו לדקות הוי' . שופטים סי' ה' י"א . ובמל"ל שם ב' יתנו ענין לדבור כי ושנתם לבניך תרגומו ותתנוון וזהו ג"כ ענין לימוד המשניות כמשארז"ל פ"ק דב"ב ד"ח ע"פ כי יתנו בגוים עתה אקבלם שהוא ענין לימוד המשניות וע"כ נקראו מארי משנה תנינים מלשון תנינא חנן הנו' בגמ' כ"כ בספר עה"כ בשם אורי וישעי . כי כמו שזכרנו דקליפה בעל לה"ר נק' נחש . כמ"כ לעומת זה בקדושה כח הדבור בד"ת ואשים דברי צפ"ך :

19708/2018/תנ"ך

קיצור

ענין אדם וחוה הם תשצ"כ ותשבע"פ . אדה"ר אבא עילאה מה שמו ובחי' יעקב נק' ומה שם בנו ז"א הוא דמות דיוקני לגבי אבא וזהו ושמי הוי' לא נודעתי להם כ"א זה נמשך ע"י עסק התורה . וזהו ענין האבות הן הן המרכבה לבחי' תורה . אך אור אבא תשצ"כ מאיר מרחוק אחכמה והיא רחוקה ממני רק ברמיזה והגילוי הוא ע"י תושבע"פ זינה רחובות הנגר והוא חוה תרגום ויגד וחוי . וזהו ולילה ללילה יחוס דעת . וזינה יתירה ניתנה באשה תושבע"פ . כתר לי זעיר ואחוק . גם חוה לשון חויא ושנתם תרגום ותתנוון ואשים דברי צפ"ך :

יג והנה

זכרת יולר האדם הוא כנגד אדה"ר ותשצ"כ דהיינו שהזכרה הוא בענין הידוע צפי' על שלא זכרו בתורה תחלה דהכוונה כדי להמשיך אור א"ס בחכ' . כמ"ס מזה בלק"ת פ' ראה ע"פ וכל בניך וזד"ה שה"ס פ"ב צפי' הקב"ה יושב ועוסק בתורה ומ"ס בד"ה נ"ח כו' ומזוזה מימין . ועמ"ס בד"ה אכלוהו היום צפי' נותן התורה לשון הוה והמשכה זו בחכמה זהו ענין יולר האדם וכמ"ס בד"ה זכור ושמור בדבור א' נאמרו כי התורה נק' אדם שדרך כלל הוא ג' קוין תורה ועבודה וגמ"ח ובפרטות מתחלק לרמ"ח אברים כו' . אבל אוח"ס ז"ה הוא רס וגשא כי לאו מכא"מ איהו כלל ושם נאמר כי לא אדם הוא כו' . וכדי להמשיך מבחי' כי לא אדם לבחי' אדם להיות אנת הוא חכים כו' זהו ענין זכרו בתורה והוא ענין יולר האדם . אך פי' יולר היינו כנודע שיש אדם דבריאה ואדם דיני' כו' . ומבואר בע"ח מהת"ז שאדם קדמון נק' אדם דבריאה וזהו דרך כלל כתר עליון שנאמר בו ישח חשך סתרו וכתיב וזרח

וזכרה חשך שנק' חשך ע"ש שאין בו שום תפיסה
 והסגה כמ"ש בד"ה ראשי המעות וזד"ה שחורה אני
 ונאורה דרוש הראשון . וזהו בחי' אדם קדמון
 כמ"ש צפרדס ערך אדם שנק' כן הכתר להורות
 כי הוא קדמון לכל האצילות בו . וגם י"ל הטעם
 כי בו מלוכס הוא"ס שהוא קדמון ולכן נק' ועתיק
 יומין בו' לא שיש בו ערך שנים וזמן ח"ו כי הוא
 קדמון שלמעלה מגדר זמן בו' . אלא שלשכך האזון
 במה שהיא יכולה לשמוע נק' כן לומר שהוא היפך
 ענין ההתחדשות שנים . וע"כ נק' ועתי' לומר שהוא
 היפך מהמחדש ח"ו . וכמו שנק' חכם אף שהוא
 מרוכס למעלה מגדר החכמה אלא שהכוונה לשלול
 ממנו הפך החכמה וכו' וכן בענין חי . כמבואר
 בספרי המחקר . ועד"ז הוא ענין ועתיק יומין ולפי
 שבחי' זו שהוא הארת אור א"ס מלוכס בכתר נק'
 הכתר ג"כ אדם קדמון שעם היוותו בחי' אדם דבריהא
 מלוכס בו הארת הוא"ס שהוא קדמון בו' . וכמבואר
 בע"ה שבחי' ע"י מלוכס ומאיר בא"ל . ומ"מ נק'
 אדם דבריהא שהרי הוא כאלל ונתהוה וכמ"ש בע"ה
 שמ"א פ"ג שיש בכתר ב' בחי' הא' מה שאינו
 במנין ע"ס והוא בחי' עתי' . והב' מה שהוא
 בחשבון ע"ס וזהו ענין א"ל . וע"כ מלך בחי' זו
 השנית נק' אדם דבריהא בו' ואף שבע"ה פי' שא"ק
 שהוא אדם דבריהא הוא למעלה מהכתר דלא"י .
 מ"מ הרי א"ק הוא כתר דכללות העולמות וכמ"ש
 במ"ה מסכת כללות העולמות רפ"ב שאדם קדמון
 הוא סוד החריק של הארבע עולמות אבי"ע . ואז"י
 הוא חכ' דכללות . דבריהא הוא בינה דכללות בו'
 ע"ש . ולכן בחי' כתר וא"ל נק' אדם דבריהא וכו'
 שהוא בכללות העולמות לא"י נק' יולר האדם אדם
 די"י בחי' יולר אור וכן החכמה הוא אור וגילוי
 בו' . וזוה יובן הפסוק בישעי' ס"ו מ"ג לפני לא
 נולר אל ואחרי לא יהיה . שהקשו הראש"ע והרד"ק
 איך שייך לשון נולר באלקות שהוא קדמון וכן לשון
 לפני בו' . אך הסירוב כי שם אל נק' בו הבורא
 ית' ע"י התלבשותו בספירת החכ' והחסד . וכן
 אלקים נק' ע"י התלבשותו במדת הגבורה וכמשנ"ת
 מזה באריכות בד"ה להבין מ"ש באז"ח בתחלתו שם
 פ"א ועפמ"ש ברבות ספר שמות פ"ג שמי אחת
 אבקש לידע לפי מעשי אני נקרא בו' ע"ש .
 ובת"א פ' בא בד"ה בעלם היום הזה יאלו כל
 לבאות ה' . וזד"ה משה ידבר וזד"ה אשירה להוי'
 כי גאה גאה בפי' ושמרו דרך הוי' . משא"כ מלך
 מהותו ועלמותו אינו נתפס בשם וכמ"ש ג"כ בלק"ת

פ' אחרי סד"ה כי ביום הזה יכפר דרוש הראשון .
 וכיון שכן נמצא שם אל הגם דקאי על הבורא ית'
 ממש ולא על ספירת החסד והחכ' עלמון ח"ו .
 אך כיון ששם זה אינו שייך במהותו ועלמותו מלך
 עלמו אלא ע"י התלבשותו במדת החכמה והחסד
 וכמאמר לפי מעשי אני נקרא אז דוקא יתכן לו
 שם זה . לכך שייך לקרוא על שם זה לשון נולר
 אל כי לשון נולר הוא ענין הגילוי הנמשך מן הטעלם
 כמו חומר וזורה שהזורה הוא הגילוי מן החומר
 ההיולי כמ"ש הרמב"ן בפיו' החומש ר"פ בראשית .
 ובע"ה שמ"א פ"ג פי' הכתר הוא דוגמת החומר
 ההיולי . וממנו נמשכו ד' עורות ד' יסודות חו"ב
 תו"מ בו' ע"ש . לכן נק' זה יולר אור שממשך
 גילוי האור מבחי' ישת חשך סתרו בו' . ועמ"ש
 סד"ה כי ביום הזה יכפר הכל בפי' ונצבת על האור
 בו' . וזהו פי' לפני לא נולר אל כי אל היינו הארה
 ע"ד מ"ש אל ה' ויאר לנו . והיינו גילוי החכ'
 שהוא הנק' ראשית הגילוי הנמשך מהטעלם הכתר
 הנק' ישת חשך סתרו . וזה לפני לא נולר אל פי'
 לפני החכ' דלא"י שהיא ראשית הגילוי וראשית מנין
 הע"ס לא נולר אל דהיינו שלא נתגלה בבחי' אורה
 וגילוי בחי' אל שהוא ענין חכים ולא בחכ' ידיעא
 בו' . וגם בחכ' יש ל"ב נתיבות פליאות חכ' .
 והנתיב הראשון נק' נתיב לא ידעו עיט רק ל"א
 נתיבות הם נמשכים בבחי' גילוי ומהם נמשך לכל
 צדיק ולדיק ש"י עולמות כי כל נתיב כלול מיו"ד
 לכן מבחי' ל"א נתיבות נמשך ג"כ ש"י עולמות והם
 ג"כ קנה חכ' קנה בינה צ"פ קנה גימ' ש"י . וזהו
 ג"כ ענין יקר . מ"ש כל הון יקר ונעים . יקרה היא
 מפנינים . ובמד"ר ויקרא רפ"ב עשרה דברים נק'
 יקר בו' ע"ש . וזהו ענין נולר אל גלוי ל"א נתיבות
 החכ' מבחי' הטעלם של נתיב לא ידעו עיט בחי'
 ישת חשך סתרו בו' ואין זה תימא אס שם אל לא
 קאי אלא על האור והינו ממנו ית' המלוכס בחכ'
 וחסד ולא על מהותו ועלמותו מלך עלמו שהרי
 מלינו שאפילו יעקב אבינו קראו הקב"ה אל כמשארז"ל
 פ"ב דמגלה די"ח ע"א ע"פ ויקרא לו אל חלקי
 ישראל . דפירושו אשר חלקי ישראל קרא ליעקב
 אל להיותו מרכבה לתפארת דלא"י וקרוז לזה מלאתי
 אשר פי' בכלי פז בישעי' ס"ו מ"ג גבי והדרך השני .
 ותוכן כוונתו כי הארתו ית' לברוא העולמות כולן
 ולהחיותן ולקיימן וזהו רק הארה מעלמותו אבל מהותו
 ועלמותו נשגב לבדו . וכל השמות מה שנק' בורא
 ויולר זהו בבחי' הארה זו . ובבחי' זו נק' אל
 היינו

בזהר ר"פ וארח צענין עד תאוות גבעות עולם .
 גם עפמ"ש בזהר פ' ויחי דף רמ"ז ע"פ צבקר
 יאכל עד ועיין בזהר פ' ויקרא דף ז' ע"א גבי
 ואימתי חקרי בר נש שלים כו' כגונא דשמא קדישא
 עילאה וע"ש במק"מ :

היינו בעל היכולת להוות כל נמצא ושליט עליהן
 ושאר השמות וגילוי הארה זו מעלמותו שיין לקרוא
 לשון יצירה ע"ד יוצר אור . ועז"ל לפני לא נוצר אל .
 זהו חוכן הענין חכ"פ שאין לשונו כן . ועיין
 כה"ג בסידור בפ' הפסוק אשרי שאל יעקב בעזרו
 שצרו על ה' אלקיו ע"ש . וזהו ענין יוצר האדם
 שהוא חכ' עילאה שזהו בחי' אדם הראשון . וברכה
 שניה אשר יצר את האדם בצלמו הוא נגד תשבע"פ
 חכמה תתמה בחי' חוה ע' מענין חכ"ע וחכ"ת בד"ה
 כי אתה חבינו כי אברהם לא ידענו . ומענין את
 בד"ה ואתחנן אל הוי' בעת ההיא ומענין אותיות
 בד"ה מזוזה מימין . ומענין ב"פ בצלמו בצלם בד"ה
 כי תלך ומענין עדי עד בד"ה שובה ישראל עד
 ע"ש בפ' עד . ועיין בזהר פ' שלח דקנ"ט ע"א צענין
 תלת עלמין אית ליה לקוב"ה ובפ' הרמ"ז שם שנגד
 זה ג"פ קדוש והם עולם הא"ס לפני הא"י . ואלי'
 ובריאה כו' . וזהו ענין ג' זרכות אלו דנשואין שהכל
 ברא לכבודו בחי' ולכבודי בראתיו בחי' ח"ק שנק'
 אדם דבריאה הח"כ יוצר האדם בחי' יצרתיו והוא
 חכ' עילאה שהוא בחי' אילנות בכלל הח"כ אשר יצר
 כו' דמות תבניתו הוא חכ"ת מקור דבי"ע בחי' ח"ק
 עשיתיו כו' . ועמ"ש עוד מענין יוצר אור בד"ה
 הבאים ישרש בפ' יעקב בראך ישראל ירך כו' .
 וענין והחקין לו ממנו צנין עדי עד פי' בהפלאה
 ע"ד ותבואי בעדי עדיים ועמ"ש מזה ע"פ חלה
 פקודי המשכן משכן העדות כו' . והיינו כמ"ש ע"פ
 כ"א בזאת יתהלל כו' שטיקר המכוון הוא להיות
 ב"ע . וזהו וייצר בשני יודי"ן ואמרו שב' יודי"ן
 הרומזים לשני יצירות הם כנגד יצ"ע ויצה"ר . והם
 שייכים ג"כ לאדם וחיה כי התערוחה דכורא לגבי
 נוק' הוא ע"י יצה"ר אלא שבשרשו אינו רע ממש
 אלא ע"ד שמאלו תחת לראשי כו' . וידוע כי טוב
 זהו יצ"ע מאד זה יצה"ר כשהספק לטוב . וזהו ע"י
 הצירור מבחי' ח"ת בירור עה"ד טו"ר כו' . וזהו
 וחי' ביום ההוא ילאו מ"ח מירושלים כו' וכן נאמר
 באברהם לך מלך כו' אל הארץ אשר ארץ
 שהיא בחי' מ' שע"ז דוקא אשר ארץ בחי' עין
 בעין יראו כו' ולכן והחקין לו ממנו צנין עדי
 עד שהוא ענין צעדי עדיים . ועמ"ש עוד בלק"ת
 בשה"ש סד"ה קול דודי גבי ומקפץ על הגבעות כו'
 ובציבור ע"פ עלי באר שהמ' היא כתר בע"ס דאור
 חוזר ממטה למעלה . ולכן ממנה נמשך העדי
 עדיים שהם הכתרים כו' . ועיין באג"ה סי' כ"ט
 בד"ה ח"ח עט"ב . גם י"ל פי' עדי עד ע"פ מ"ש

קיצור יוצר האדם הוא תשצ"כ וי"ל פותח צברוך
 כידוע מענין על שלא צרכו בתורה תחלה
 להמשיך מבחי' כי לא אדם בבחי' אדם ג' קוין .
 ופי' יוצר היינו גילוי מההעלם מבחי' ח"ק ע"ד יוצר
 אור ובורא חשך . ישת חשך סתרו . וזהו עשיתק
 יומין יתיב . כי ח"ק הוא כתר דכללות . וזהו
 ענין לפני לא נוצר אל . אל היינו נהירו דחכמתא
 אל ה' ויאר לנו . גם המשכת ל"א נתיבות מבחי'
 נתיב לא ידעו עיט . ונק' להנחיל אהבי יש יקר .
 וקרוב לזה פי' צבלי פו . וברכת אשר יצר הוא
 תשבע"פ נמצא ג' זרכות שהכל ברא בחי' ח"ק
 יוצר האדם אדם דיצי' ואשר יצר בחי' ח"ק עשיתיו
 תלת עלמין אמת ג"פ קדוש . והחקין לו ממנו
 צנין עדי עד ותבואי בעדי עדיים כי ח"ח עט"ב .
 וייצר צ' יצרים וטוב מאד זה יצה"ר כשהספק
 לטוב ילאו מים חיים מירושלים וזהו לך לך כו'
 אל הארץ :

מזרח החכמה

יד וזרקה ג"כ ענין כי הגה יוצר הרים . פי' כמ"ש
 בזהר שיש טורי נהורא והם חג"ת דלא"י .
 ויש טורי חסוכא חג"ת שבכתר והרים הגבוהים . בחי'
 רגוא ושוב אברהם קראו הר כו' כמ"ש בד"ה כי
 ההרים ימושו כו' . וטורי חסוכא הם בחי' מטי
 ולא מטי כי ההשפעה מאוח"ס בא"י צ"ל ג"כ ע"י
 למאוס התפשטות שאל"כ לא יכלו לקבל . וזהו
 ענין מטי ולא מטי והם הנק' טורי חסוכא ועמ"ש
 בפ' וסקל בפלס הרים בד"ה אחס נלבים . וגילוי
 ע"ס דלא"י מבחי' טורי חסוכא וע"ס הגנוזות נק'
 כי הגה יוצר הרים ועמ"ש בד"ה קול דודי בפ' יוצר האדם .
 מדלג על ההרים וזהו ע"ד הג"ל בפ' יוצר האדם .
 ובורא רוח ומגיד לאדם מה שיחו שיהי' שיחו בבחי'
 מ"ה וביטול . והוא ע"י עסק התורה וכמ"ש ע"פ
 תבנה ותכונן עיר סיחון כו' . והנה ידוע צענין
 חשה כי תזריע וילדה זכר שתלה הכחוב נקבות
 בזכרים כו' ואת דינה צחו ע"ד אבא יסד ברתא .
 וזהו בחכ' יסד ארץ שהוא מ' משא"כ כונן שמים
 ז"א הוא בתבונה כמ"ש בד"ה וייצר הוי' אלקים את
 האדם . והנה שמים וארץ הם ג"כ תשצ"כ ותשבע"פ
 נמצא

ואזי ממילא אין נמשך יניקה לחיובים כו'. וזהו נמשך ע"י אברהם שהוא בחי' משקוף כנ"ל. ולכן כך חותמין :

קיצור ענין כי הגם יולד הרים טורי נהורא הנמשכי' מטורי חשוכא עוד יאמר כי פותח צברוך זהו ע"ד. כוונן שמים בתבונה אך בחכמה יסד ארץ זהו חותם צברוך. וזהו ענין המצורף. כך ברכות לראש לדיק. ונק' חתום תורה בלמודי. כך יהיו חותמין וענין מגן אברהם. וענין אברהם אבר מ"ה יס"א ארוך כו'. לכן ממנו בא החותם. עוי"ל פותח צברוך שלא יהי' יניקה מריבוי הסוד וחותם צברוך זהו שלא יהי' יניקה ממת מדע"ד כנו"ל ססעי' יו"ד. וזהו השקיפה כו' וצרך. וזהו כך חותמין כי המשקוף זהו אברהם כו' האדם הגדול כו' :

איצור החכמה

שו וביאור הענין שז"ל חותם צברוך בחי' חוה ותשבע"פ היינו כמארז"ל פ"ז דיומא דע"ב סע"ב ע"פ וזאת התורה אשר שם משה זכה נעשית לו סם חיים לא זכה כו'. וזהו ע"ד משארז"ל ע"פ אעשה לו עזר כנגדו. זכה עוזרתו לא זכה כנגדו ביבמות פרק הצע"י דס"ג ע"א וקאי על חוה שהיא ג"כ תשבע"פ שעז"נ ראה חיים עם אשה אשר אהבת כו' כמ"ס בלק"ת פ' פנחס דד"ה קדש ישראל. והיינו כי לפי שתשבע"פ היא ח"ת שירדה לעלמא דפרודא ונחלבהש דדברים גשמיים כו' כמ"ס בח"א פ' שמות דד"ה קול דודי. שלכן כאמר על תשבע"פ שחורה אני שאין נראה בהם שום אור כלל. אבל בחמת ונאווה כו' וזהו לבון הלכתא כו' ללכנס בלובן העליון כו' יעו"ש. ולכן נק' תשבע"פ עה"ד עו"ר וכמ"ס בזח"א בראשית דכ"ז סע"ב ובזה"ז שם ובאג"ה סי' כ"ו דד"ה והמשכילים יזהירו. לכך זכה כשעוסק לשמה ולקיימה נעשית לו סם חיים כי מצרר עה"ד עו"ר ומחברו עם עה"ח ונק' וזאת שממשיך הוא"ו לבחי' זאת התורה כמ"ס בזח"ג ר"פ חקת דקע"ט ע"ב וע"י שעה"ד נחברר הרי מתגלה אורות דהוה שלמעלה מהתיקון. והיינו כמ"ס היש בה עץ אש אין דבחי' עץ היינו עה"ח אבל אין הוא מה שלמעלה מעה"ח והוא נמשך ע"י צירוף עה"ד שמהפך היש לאין כו'. וזהו ענין סם חיים ועמ"ס צפי' ממעל לעלים ועיין בזח"ג ר"פ תזריע דמ"ב ע"ב ע"פ גמלחהו טוב ולא רע כל ימי חיים בגין דכתי' ועה"ד עו"ר טוב אימתי בזמנא דאינו

נמלא תשבע"כ הנק' דבר ז"א ושמים והוא ענין יולד האדם נמשך מהתבונה ותשבע"פ נוק' וארץ שרשה מהחכמה שלמעלה מהבינה ולכן ברכת יולד האדם רק פותח צברוך. והיינו מה שנמשך מהבינה בז"א כי כל ברכה הוא מבינה דהיינו מעלמא דאחכסויא כו'. אך בצרכת אשר ילד את האדם צלמו שכנגד נוק' הוא ג"כ חותם צברוך לפי ששרשה מהחכמה. ויסוד אבא ארוך ונמשך ומתפשט ג"כ למטה להיות חותם צברוך. ומלינו מעלת חותם צברוך גבי אברהם שנאמר והיה ברכה וארז"ל יכול יהיו חותמין בכלן ת"ל והיה ברכה כך חותמין. ואפ"ל כי פי' חותמין צברוך זהו ענין המצורף שהוא זיכוד הנק' חותם כנודע מענין חותמך ופחילך ומטך. וזהו ענין בן פורת יוסף לשון פריה ורביה שהוא רבוי הברכה וכמ"ס בזח"ב תרומה קל"ה ב' וזהו ענין ברכות לראש לדיק בזח"א וילא קס"ב. ונק' חותם כמ"ס חתום תורה בלמודי שהם נו"ה הנק' למודי הוי' המריקים השפע אל היסוד כו' כמ"ס בזהר ס"פ לו דל"ה ע"א. והנה חסד אתגלי בפומה דאמה וזהו ענין בקר דאברהם ובקר דיוסף. וע"כ כך חותמין וגם החתימה מגן אברהם בחי' מגין זהו כענין חותם מגן הוא לכל החוסים בו כמ"ס בת"א דד"ה זכ"ה זכסלו. ועמ"ס מענין מגן אברהם פ' לך ע"פ אנכי מגן לך. וגם אברהם אבר מ"ה היינו יסוד אבא שמסתיים זיכוד ז"א כו'. גם כמ"ס השקיפה ממעון כו' וצרך כו' וארז"ל במד"ר פ' כי תשא ר"פ מ"א גדול כחן של מוילחי מעשרות שהן הופכין את הקללה לברכה אתה מולא כל מקום שכתוב בתורה השקפה לשון לער הוא וישקף ה' על פני סדום חוץ מזו כו' שנא' השקיפה וצרך שהיא לעוזה והיינו שאפי' מדה"ד תתהפך לרחמים ויהי' מזה הברכה וע' מד"ר פ' וילא פרשה ע"ג. והיינו ע"י המשכה מבחי' כתר דלית שמאלא כו' וארז"ל ברבות שמות ספ"ב בענין והגעתם אל המשקוף זה אברהם כו' וילחק ויעקב ב' מזוזות הפתח ולכן כך חותמין שיהי' השקיפה כו' וצרך. ועמ"ס דד"ה יפה שיחתן של עבדי אבות כו'. ועמ"ס"ל סוף אות יו"ד די"ל פי' וחותם צברוך כדי שלא יהי' יניקה מלד מה"ד וכנ"ל סעי' ח' שמבחי' הגבורות והדין משתלשל יניקתם כו'. והחותם לזה הוא ענין השקיפה כו' וצרך כי השקיפה צ"מ הוא מדה"ד וישקף אל מחנה מלרים כו' ושהי' מתהפך מדה"ד למדה"ר כמ"ס במד"ר פ' וילא פע"ג הנ"ל. וזהו ענין השקיפה כו' וצרך כו'.

דליון ימי השמים נהרין עלה ומזדווגין עמה כדקא יאות דליון ימי חיייה בגין דעץ החיים שדר לה חיים ונהרין לה ובההוא זמנא גמלתהו טוב ולא רע ופי' המק"מ כי עה"ד עו"ר היא המ' שרגליה יורדות מות הנק' רע. אך ע"י דליון ימי השמים שהם ו"ק דז"א נהרין עלה עי"ז היא בחי' טוב ולא רע ונותנת לתחתונים שפע טוב וכאלו נותנת לז"א ולכן אמר גמלתהו טוב. והרמ"ז פי' שט"י שנמשך לה מעץ החיים נמשך לה כח לעשות הבירור לברר הטוב מק"ג שהיא מעה"ד עו"ר בחמת. והיינו משום כי בחכ' התברירו והאיש דרכו לכבש ע"כ ז"ל נמשך לה הכח לברר מבחי' חכמה וז"א כו'. ולכן כשעוסק בתשובה"פ לשמה שט"י ממשך זה מבחי' עץ החיים. כי הגם בחי' חיים היינו אמונה ואהו"ר כמ"ש לדיק באמונתו יחיה. וזיראה כתיב יראת ה' לחיים. וזאהבה כתיב כי טוב חסדך מחיים וכתיב וזכרת בחיים כו' לאהבה את ה' אלקיך כו' ס"פ נלבים. וכן בחכ' נאמר והחכ' תחיה. לכן ע"י בחי' אלו בעסק התורה ממשך בתשבע"פ מבחי' עה"ח ואזי גמלתהו טוב ע"י שמזכרת הטוב מעה"ד עו"ר. וזהו שנעשית לו סם חיים. משא"כ לא זכה שאין לבו זך ועוסק זה שלא לשמה כ"א להיות יש ודבר שט"י מפריד תשבע"פ מבחי' חכמה כח מ"ה שהוא בחי' עה"ח ששם הוא הביטול אמיתי. ולכן אומרים ונפשי כעפר לכל תהי' ועי"ז פתח לבי בתורתך. משא"כ בבחי' גיאות ויש וע"י שנמשך אחר הישות ומפריד ח"ת מח"ע בחי' ונרגן מפריד חלוף וגורם בחי' רגליה יורדות כו'. ולא נעשה הבירור מעה"ד עו"ר שטיקר הכח לברר הוא ע"י כח מ"ה וביטול בחכ' התברירו כנ"ל ולכן נעשית לו כו'. דלכאורה אינו מוזן מדוע נעשית לו סם מות. ולפמ"ש ח"ש לכיון דתשבע"פ זהו בחי' חוה כנ"ל בענין ולילה ללילה יחוס דעת לכן כשלא זכה גורם בחי' זא נחש על חוה. משא"כ כשזכה גורם והאדם ידע את חוה דהיינו יחוד תשבע"כ עם תשבע"פ שיחוד זה הוא המשכה פנימית מתשבע"כ בתשבע"פ כמ"ש בלק"ת פ' הברכה זד"ה תורה לזה כו'. אבל כשלא זכה זהו ע"ד שגהפך המטה לנחש. ואז נק' חוה לשון חויה כפשוטו כמשארז"ל ברבות זרחשית ספ"כ צפי' חוה חיויה חיוך ואת חיויה דאלים כו' ע"ש. והיינו כי הנחש הוא ג"ק הטמאות היונקים מק"כ. וק"כ יונקת מהמ' הנק' חוה כו'. וזהו ע"ד הנחש השיאני זא נחש על חוה. ומזה נמשך הזוהמא כמ"כ שייך בחי' זו בעוסק בתשבע"פ

הנק' חוה בדרך לא זכה שאמרו פי"ו דיומא שנעשית לו סם מות מפני שממשך זה נחש כו'. ועמ"ש זב"ה"ז פ' וישלח דף קע"ה בענין ופושעים יכשלו צם דקאי על לא זכה כו'. ועמ"ש מענין תשבע"כ ותשבע"פ שהם עה"ח ועה"ד בלק"ת זד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה. וזאג"ה זד"ה והמשכילים יזכירו כו'. ועמ"ש ע"פ וצרך את לחמך ואת מימך דקאי על תשבע"כ ותשבע"פ. וזהו ענין דואג ואחיתופל כו' שנטרדו כו' וע"כ כדי להיות זכה נעשית לו סם חיים לזה ז"ל חותם בצרוך. ועיין זב"ה"ז ר"פ זרחשית במאמר כשושנה בין החוחים שלפי שהיא בין החוחים נמשך זה י"ג מדע"ר מא"א לנערה לה. וברבות ס"פ במדבר פ"ה ע"פ למען שמי אחריו אפי ותלתי אחטם לך דורש אחטם לשון חותם כו' שימני כחותם כו' והיא גרמה להם שלא נכרתו בגלות הוי לבלתי הכריתך עכ"ל. והנה אחטם לשון חוטם שהוא בחי' ריח. וכמ"ש בלק"ת ס"פ שלא זד"ה וישלח יהושע כו' בענין לבעל החוטם אני מתפלל והיינו דכתיב ותלתי אחטם לך בזח"ג נשא דק"ל סע"ב. ומשם מקור הברכה כמ"ש וירח את ריח בגדיו ויברכהו כו' ומשם נמשך לבלתי הכריתך כי כרת נמשך מכתר דקליפה כרתיאל במא"א כ' ט"ו. והוא נמשך ע"י ביטול תורה שט"י הכרת חכרת וגו'. אבל ע"י ותלתי אחטם לך מבחי' כתר עליון דקדושה עי"ז נופלים הקליפות ונמשך לבלתי הכריתך כו' וזהו ענין החותם וכנ"ל בענין השקיפה כו' וצרך כו' היינו ביטול כחות הדין שנמשך ע"י ההמשכה מא"א כו'. ועמ"ש בלק"ת פ' נשא זד"ה הוי' יחתו מריביו כו'. ועיין ברבות וישב פ' פ"ה ע"פ חותמך ופתילך ומטך. חותמך זו מ' המד"א שימני כחותם. היינו שצמ' נמשך מבחי' ותלתי אחטם לך כמ"ש תהלה לדוד. גם אחטם ריח הוא יראה כמ"ש והריחו זיראת ה' וכתו' והי' אמונת עתך חוסן כו' יראת ה' היא אולנו עיין בשבת פ' זמ"מ דל"א. ולכן ע"י היראה נמשך החותם בתשבע"פ. גם ויפה זאפיו נשמת חיים ס"ת חותם וחיים היא אמונה יראה ואהבה כנ"ל ועי"ז נמשך החותם :

קיצור מה שז"ל חותם בצרוך. כי אשר שם משה זכה נעשית לו סם חיים שעה"ד עו"ר נחזר ומחבר בעה"ח וממשך מבחי' אין שלמעלה מבחי' עץ. והיינו ע"י שממשך תחלה מעה"ח חיים אמונה אהו"ר. משא"כ לא זכה ונמשך אחר היש וכענין המטה שגהפך כו' ושיהי' זכה זהו ע"י חותם בצרוך שהחותם

31/08/2018תח

שם י"ה הוא קיום כל העולמות כמ"ס זי"ה הוי' לור עולמים . ובמק"מ שם פי' הטעם באופן אחר . וע' זהר תרומה דקס"ה ע"ב ע"פ סולו לרוכב בערבות זי"ה שמו . ובזהר ר"פ במדבר דקיי"ח ע"ב ע"פ שבטי י"ה עדות לישראל בגין די"ה עדות לישראל ודאי ובגין דא הראובני השמעוני י"ה בכל חד וחד והרמ"ז שם פי' משום שמוחין דא"ל שהם י"ה מלובשים תוך ז"ל הנק' ישראל לכן הן עדות לישראל . ועד"ז פי' המק"מ פ' פקודי דרכ"א ב' באריכות . ואפ"ל ע"ד החסידות ממ"ס בלק"ת פ' ראה ד"ה וכל בניך למודי הוי' שזכו ענין בינה בן י"ה שז"ל הנק' ישראל נק' בן י"ה היינו בינה . ובעבודה הוא ענין שיש בנפש רלוא ושוב הנמשכים מבחי' י"ה . ועמ"ס פ' מקץ ד"ה רני ושמי דרוש הראשון צפי' כל הגשמה תהלה י"ה וזהו נר הוי' נשמת אדם ולכן י"ה הן עדות לישראל . שישראל ע"י רלוא ושוב ממשכים גילוי י"ה וצב"ז שם פ' במדבר פי' דענין י"ה הן עדות לישראל . עדות לשון קישוע כמו בעדי עדיים היינו מה שתפארת דלוימא נעשה כתר לז"א . ולכן תעודה שהיא עדות לישראל היא ג"כ לשון רוממות כי זהו רוממות מה שנמשך הכתר לישראל מבחי' י"ה וצ"ה מאיר ע"ק כמ"ס בזהר תרומה קס"ה ב' ע"פ סולו לרוכב בערבות זי"ה שמו . וזהו לור תעודה שתי' שומר וגולר הטוב ע"ד נולר תאנה את בחי' תעודה הנ"ל דהיינו בחי' י"ה עדות לישראל שלא יסתלק ממך בעונך ע"ד כי ה' חלקך מתהלק כו' להילך להיות לל על ראשך כו' יראה בך ערות דבר ושצ מאחריו . וגם כמ"ס בתו"א ד"ה ועשית לץ בענין פי' כס י"ה שעמלק הוא כס המכסה על בחי' י"ה שלא יחיר צו"ה שהוא בחי' ישראל . ויש בחי' זו בנפש הוא ענין עוונותיכם מזדילים צניכס כו' ע"כ ל"ל לור תעודה שהוא בחי' י"ה עדות לישראל כו' . והיינו ע"י שיתבונן צבחי' לור תעודה שהוא ענין כי צי"ה הוי' לור עולמים . והמק"מ פ' במדבר שם פי' בענין י"ה עדות לישראל שגם המל' נק' י"ה משום כי אבא יסד ברתא ובג"כ הראובני השמעוני פי' י"ה בכל א' מהשצטים היא המל' שמעידה בהם שלא עמאז את בריתם כמ"ס גן נעול . ח"כ לפ"ז לור תעודה זה"ע שמירת הברית כדי שיהי' תעודה ועדות בנו מבחי' י"ה כו' . ועמ"ס בלק"ת ד"ה האזינו השמים דרוש השני בענין העדותי כסם היום את השמים ואת הארץ . והוא ג"כ בחי' י"ה כי בחכ' יסד ארץ כונן שמים בתבונה וע' בילקוט פ' האזינו

דמו

שהחותם נמשך ממקום עליון יסוד אבא . ומשם כח צירור עה"ד כי בחכ' לא הי' שצב"כ . גם חותם ותהלתי אהטם דרשו אהטם לשון חותם כי חוטם הוא ריח ובחי' ריח זהו יראה כמ"ס והריחו ציראת ה' . ועז"נ יראה ה' חולרו שזהו הקיום לכל שיתא סדרי משנה כמ"ס צגמ' בשבת פרק במ"מ דל"א ע"א . ובמד"ר פ' כי תשא ר"פ מ"ס כל נגר שאין בידו ארגליא שלו [פי' כלי אומנות] אינו נגר למה שקפלויות של תורה [ראש וכתר] ציראת הטא שגאמר יראה ה' היא חולרו . והיינו שעי' יראה ה' נמשך שיהי' לו תורתו סם חיים וזהו ענין חותם בצרוך . וזשארז"ל במד"ר פ' קרח יראה גימטריא כמו תורה ע"ס . היינו לפי שטיקר קיום התורה שיהי' זכה נעשית לו סם חיים הוא ע"י יראה ה' :

אוצר החכמה

עו והנה הדרך שיזכה האדם לחותם זה י"ל בהקדים הפסוק לור תעודה חתום תורה בלמודי צישעי' סו' ח' ע"ז . ופרש"י לור תעודה לשון העדותי ככס היום לשון התראה . קשור התראה . וחתום התורה על לב למודי תלמידך יראי שמים הנקראים למודי הוי' ואם תאמר אין לשון קשירה נופל בלימוד התורה שגאמר קשרם על לוח לבך עכ"ל . והנה בפרד"ס ערך תעודה כ' הבינה נק' תעודה כ"כ ברע"מ וצת"ז . ובזהר פ' אמור ד"ל ע"ב ע"פ לתורה ולתעודה פי' שהמל' נק' תעודה כו' עכ"ל . וע' מזה ג"כ במא"ל אות תי"ן סעי' מ"א וצ"י שם ג"כ ב' פירושי' הנ"ל . והנה תעודה הוא לשון עדות כדפרש"י ברות סו' ד' ע"פ ואת התעודה בישראל משפט העדות וכ"כ בתרגום שם וכ"כ כאן ע"פ לור תעודה וכאן כ' שהוא ג"כ לשון התראה כמו העדותי ככס היום את השמים ואת הארץ . ורש"י כ' שיל' שהוא ג"כ מלשון יעודד שהוא ענין רוממות וחיווק . והנה בפרד"ס ערך עדות כ' עדות הוא היחוד ועדות אלויות דעות ע"ד כי אל דעות . ופי' וענין יחוד זה עיין בסדור ד"ה מזמור להודיה . ושייכות היחוד לעדות י"ל ע"ד והאדם ידע את חוה נק' היחוד ידיעה שהוא להיות ומלאה הארץ דעה וכך הוא ענין עדות הודעת דבר הכסתר וגם היחוד נק' סוד הוי' ליריאו ובריתו להודיעם יסוד י' סוד ולכן י"ל נק' בינה תעודה כי שם היחוד תדירי וגהר יולא מעדן יולא תמיד תרין ריעין דלא מתפרשין . עוד כ' הפרד"ס שם דבזהר פקודי דרכ"א ע"ב ע"פ שבטי י"ה עדות לישראל אומר שמה דא דהיינו י"ה איהו עדות לישראל ומפרש הטעם בפרד"ס לפי שעי'

יא

31/08/2018 10:14

רמז תתקמ"ב שעדות השמים והארץ היינו שבזמן שישראל עושין רצונו של מקום כא' והי' ביום ההוא אענה נאום ה' אני אענה את השמים והם יענו את הארץ והארץ תענה את הדגן כו' וע' מזה בזמ"ב פ' משפטים דפ"ה סע"ב ודפ"ו ע"א . ולכן ל"ל לור תעודה . ולפי ה"ל דתעודה זס"ע י"ה עדות לישראל א"כ פי' לור תעודה זהו ע"י כל הגשמה תהלה י"ה דהיינו ע"י רז"ש ובחי' הרצוא של הגשמה הוא מס"ג בק"ש והיינו מסירת הרצון כו' ואח"כ יהי' בחי' שוב כדפי' בתו"א ד"ה רני ושמחי ה"ל . ואז אח"כ יהי' חתום תורה שע"י ימשך גילוי התורה ממקורה ושורשה שהו"ל בבחי' י"ה חו"ב אלפים שקדמה תורה לעולם כו' להמשיך בבחי' וחו"ו . ע' בזמ"א פ' בראשית ד"ג ע"ב גבי ומסכא נפקא אורייתא דליהו קול דיעקב דהיינו מבחי' י"ה יעו"ש . וע' לעיל ד"ה השמים כסאי גבי כי התורה קדמה אלפיים כו' וכדי שתמשך לבחי' עולם כו' הנה המשכה זו היא ע"י התעדלות בואהבת ככל לבצך כו' והיינו ע"י ותן בלבנו בינה כו' ע"ש . וזהו שע"י לור תעודה בק"ש יומשך התורה בגילוי ובבחי' חותם . וכ"ז לפי הפי' דבחי' חו"ב י"ה הם עדות לישראל וזהו התעודה . אבל י"ל עוד ע"ד ואתם עדי נאום ה' ואני אל . בישעי' סי' מ"ג י"ב . וגם י"ל בלמודי שהם מלמדים אותי כך תעשה כו' וברך את עמך ישראל כו' וע' מזה במד"ר ס"פ ויקרא ע"פ והוא עד או ראה או ידע שאמרו והוא עד אלו ישראל שנא' ואתם עדי כו' או ראה אתם הראת לדעת . או ידע וידעת היום והשבות אל לבבך כו' . ובספרי איתא כשאתם עדי אני אל וכשאין אתם עדי אין אני אל . ולכא' תמוה . ו"ל מהו ענין ואתם עדי . ויש לבאר קצת ע"ד מ"ש בלק"ת פ' ואתחנן ד"ה וידעת היום דרום הראשון בענין דעת ואמונה שמה שהקב"ה ברא כל העולמות ומחי' אותם זהו מורגש בבחי' דעת והרגשה ועו"ג ומבשרי אחזה אלוה . אך הנה דעת והרגשה זו הוא בבחי' ממכ"ע . אבל בבחי' סוכ"ע אני הוי' לא שניתי כו' ובבחי' זו אין שייך דעת והרגשה אלא זו היא בחי' אמונה כו' . אך ל"ל ורעה אמונה פי' ורעה מפרנס שרריך לפרנס ולהמשיך מזון להגדיל את האמונה עד שתהי' קבועה בלב האדם ג"כ בבחי' דעת והרגשה כו' . והמשכה זו להיות הגדלת האמונה הוא ע"י תומ"ל כו' . וזהו ולדיק באמונתו יחי' לדיק נק' מי שמקיים התורה והמלות שע"י ממשך הדעת באמונה עד שבאמונתו יחי' יעו"ש . וזה"ע

ואתם עדי דהיינו ענין אתם הראת לדעת כו' וידעת היום כו' . וזהו הפי' לור תעודה שתשמור עדות זו דבחי' ואתם עדי שבק"ש על כל היום כמ"ש באג"ה סי' ע' ד"ה אהובי אחיי וריעיי וע' בתו"א פ' וישב ד"ה שיר המעלות בשבז כו' היינו כחולמים . ומזה יובן הפי' דתעודה נק' מל' כי היא מקור הכשמות שהם בבחי' ואתם עדי . וענין כשאתם עדי אני אל ר"ל שע"י ממשיכו' הגילוי מלמעלה שנק' אל כמ"ש אל הוי' ויאר לנו כו' ובחי' אל מויתאם ממלכים כו' ובחי' חסד אל כל היום ועמש"ל סעי' י"ג בענין פי' לפני לא נוצר אל . דהקשו איך שייך לשון נוצר באל שהוא קדמון ונלחי . והסירוך שזו ע"ד יוצר האדם דקאי ג"כ על האדם העליון האדם הא"י יען כי בחי' הארה זו זהו מה שא"ס ז"ה מאיר לנשמות כמשנ"ת בתו"א בפ' משפטים ד"ה ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר . ובאג"ה ד"ה אשרינו מה טוב חלקינו . ולכן שייך ע"ז יוצר האדם ע"ד יוצר אור . וכך הוא ענין לפני לא נוצר אל דינירה זו הוא ענין הגילוי אור מה שנמשך הא"י מההעלם אל הגילוי . ולכן כשאתם עדיי אני אל . ר"ל שנמשך ומאיר בבחי' גילוי להיות אל הוי' ויאר לנו עד שמזה נמשך משארז"ל פ"ב דמגילה דו"ח ע"א ע"פ ויקרא לו אל חלקי ישראל שהקב"ה שהוא חלקי ישראל קרא ליעקב אל . וכ"ה במד"ר פ' וישלח ס"פ ע"ט . ובזמ"א פ' תולדות דקל"ח ע"א . ובפ' קדושים דפ"ו ע"א . וע' מזה בעה"ק חלק העבודה פי"ח . עכ"פ איך שיהי' הפי' אלו רואים שבחי' שם אל מתייחס אל הארת א"ס ז"ה בנשמות וע' בהרמ"ז ר"פ שמיני בפ' ישראל ישר אל יעו"ש . וזהו כשאתם עושים רצוני אני אל שמאיר אור גדול במקור הגשמות ע"ד ויקרא לו אל . וכשאין אתם עושים רצוני אין אני אל ר"ל שמשלק אורו מלהאיר ע"ד שגת' בתו"א ד"ה וארא אל אברהם בפ' קודב"ה בגלותא סליק לעילא לעילא . ומכ"ז יובן איך ש"ל לור תעודה בחי' ואתם עדי וע"י ואני אל כו' . והנה מזה נמשך חתום תורה בלמודי בבחי' וכל צורך למודי הוי' . והיינו כי חותמו של הקב"ה אמת ע"ש אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי כו' וע"י לור תעודה ממשך המשכת אוח"ס ז"ה בהתורה כנז' בדוכתי טובא והיינו חתום תורה והתורה נק' ג"כ אמת כי אין אמת אלא תורה ובחי' תתן אמת ליעקב וזהו חתום תורה בלמודי . והוא ג"כ ההמשכה מתשב"ב בתשב"ע"פ כמ"ש ד"ה ואלה שמות בניי בפ' והאתנים מוסדי ארץ אתנים אותיות תנאים בחי' איתן כו' :

קיצור

דורש כו' כי ר"ע ה' מקור תושב"פ כמו שאמרו סתם ספרי כו' וכולהו אליבא דר"ע] שהיה בחי' חכמה תתאה . שממאמר ח' שבתושב"כ כמו ענין שמירת שבת שנאמרה בתורה בכלל נעשה מסכת שלימה שהוא גילוי פרטי הלכות שבת מה הן האבות מלאכות וכי"ל מתחייב בהן וכל עניניהם בכל פרטיהם ודקדוקיהן . ולכן נק' תושב"פ בשם חוה כי חו"ה בגימט' המלוי של הוי"ה [שהוא עולה י"ע] כי המילוי הוא גילוי ההעלם כמ"ש צמ"ח וגם חוה לשון גילוי כי תרגום ויגד וחוי . והגדה לשון המשכה שנמשך מההעלם אל הגילוי וז"ש ויקרא האדם שם אשתו חוה כי היא היתה אש כל חי ולכאורה ח"כ למה קרא שמה חוה ה' לו לקרא שמה חיה אלא לפי שחיה ל' גילוי והו' כי היא היתה אש כל חי . פי' ולכך הו'יאחס מהעלם אל הגילוי כמו אש הבנים שהולך מלטייר בקרבה והיא מו'יאחט מההעלם :

וזהו יום ליום יציע אמר ולילה ללילה יחיה דעת . פי' יום ליום בחי' תושב"כ יציע אמר אמר ר"ת אש מים רוח ובחי' תושב"כ יציע כמעין הנובע ממקורו שהוא עדיין דבוק צמקורו ומתאחד עמו לפי שתושב"כ הוא בחי' ח"ע ושם שורה ומתגלה אוח"ס הוי' בחכ' ולכן שם יציע כמעין הנובע שנובע מן המקור ואינו הולך ומתפשט באורך ורוחב רק נציעו דחכמתא בלבד שהוא בחי' נקודה וצדק המצריק והאמ"ר שהוא ר"ת אש מים רוח כלולים ומתעלים בו בהעלם ובכח ולא בגילוי ובפ"מ שאין שם התחלקות בחי' אש רוח מים ממש כעו שהם אחר שנפרטו ובאו לידי גילוי רק הם בבחי' נציעו בלבד כהתכללות המעיין הנובע ממקורו ומתאחד וכלל צמקורו הוא ח"ס ב"ה הוי' בחכ' . ולילה ללילה בחי' תושב"פ יחיה דעת בבחי' גילוי לבאר ולפרט פרטי התחלקות ההתהוות כמו שהם בסדר ההשתלשלות צמדרגות רבות ועלומות [וזהו שמרע"ה למד ביום מקרא ובלילה משנה כשהי' צהר כו'] :

והנה ברכה ראשונה כנגד אד"ר שהיא בחי' ח"ע תושב"כ דהיינו כדי להמשיך אור ח"ס בחכמה כו' . ופי' יולר כמו לר לורה עד"מ שהוא מלייר תמונת החומר . ותמונה זו היא ג"כ גילוי בערך החומר שהי' חומר פשוט כמו גוף גולמת המתכת . ומראהו ומעשהו או הצורה שמליירין עליו הוא גילוי החומר שנעשה על תמונה זו דוקא והרי לור זה אינו דבר נפרד ואין הליור נראה דבר בפ"ע אלא שעי' הליור מתראה

קיצור תעודה לשון עדות . עדות אוחיות דעות והוא ענין חיבור ויחוד דעת תחתון שרש הנברא' עם דעת עליון וע' בד"ה אלה פקודי המשכן בענין משכן העדות . גם עדות ע"ד י"ה עדות לישראל לכן ל"ל לור תעודה עדות זו שלא יסתלק ממך בעונך ע"ד כי ה' אלהיך מתהלך כו' להליך כו' ויראה בך ערות דבר ושז מאחרין . וגם לור תעודה ע"י כל הגשמה תהלה י"ה ועי"ז נמשך בחי' י"ה עדות לישראל ולכן מזה נמשך אח"כ תחום תורה להמשיכה מבחי' י"ה בבחי' ו"ה . עוד יש לפרש העדות ע"ד ואחס עדי ואני אל . דהיינו כמ"ש אהה הראת לדעת כי הוי' הוא האלק' אין עוד מלבדו וכתו' וידעת היום והשבות אל לבבך ועי"ז ואני אל . אל הוי' ויאר לנו . ול"ל לור תעודה עדות זו שבק"ש להיות שמור על לוח לבו כל היום ועי"ז יזכה לבחי' תחום תורה בלמודי תורתו של הקב"ה אמת] כנגד שתי יצירות שהי' באד"ר תחלה נברא האדם לבדו ברו פרלופין ואח"כ נסר הקב"ה את חוה כו' . וביאור הדבר הזה אדם וחיה רומזים לתושב"כ ותושב"פ . תושב"כ בחי' אדם בחי' טפת הזכר לובן שממנו עלמות כו' כי תושב"כ היא בחי' חכמה עילאה שאינה אלא בחי' עפה ונקודה שהחכ' היא בחי' צדק המצריק צמוחו שעדיין לא באה לידי אורך ורוחב ההשגה להבין ולהשיג כל דרכי החכ' בכלל ובפרט רק שהוא כצדק בעלמא שמתנוגץ ומאיר צמוחו כח ההשכלה ואינו מתגלה אלא בחי' נקודה אלא שאח"כ מתפשטת הנקודה באורך ורוחב ובאה לידי השגה ואזי נקראת בשם בינה כו' וכך היא בחי' תושב"כ שאין בה גילוי ההשגה שהרי ר' עקיבא ה' דורש על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות . שההלכות הללו אינן מבוארות ונגלות בגילוי ההשגה בקוץ ההוא רק שכל קוץ וקוץ כלול מכמה תלי תלים של ההלכות הכלולים ונעלמים בקוץ ההוא מבחי' העלם והרי אין בקוץ זה אלא רמז בעלמא ובחי' נקודה והקולין הן בחי' תנין . וכן ע"ז כל בחי' ענת"ח הכל רמוזים לכמה ענינים וכמה סודות מופלאים . וכל זה הוא בתושב"כ בבחי' העלם ובכח ולא בפועל וגילוי וכמשל עפת הזכר הכלולה מכל הבחי' שצולד לובן שממנו עלמות וגידין כו' שבעטפה ההיא אין התחלקות העלמות וגידים כו' נגלים צפוי"מ רק שבהעלם ובכח . וי'יאחס מהעלם אל הגילוי הוא ע"י שהייה ע"ח צבטן הנקבה ששם מלטייר הולך והיא מו'יאחט לידי גילוי בהתחלקות האברים פרטים נגלים . וכך הוא עד"מ י'יאחט מהעלם מתושב"כ שהיא בחי' ח"ע לידי גילוי הוא ע"י תושב"פ [ור"ע ה']

מתראה חכמת הכלי באופן יותר נאות מכמות שהי' גולמו . וגולמת הכלי עלמו הוא שנלעיי ונתגלה . כך הנה בנמשל האדם שהוא תושב"כ הוא ג"כ בבחי' גילוי אל החומר הראשון שהוא כח היולי שלא נתפס בו שום גילוי שעליו נאמר [תהלים י"ח] ישת' חשך סתרו וחומר היולי הוא נק' בשם אדם דבריאה וראשית הגילוי הוא בחכמה תושב"כ ונק' אדם דיני' . וברכה שני' נגד חוה בחי' תושב"כ . ולכן נתוסף בה תיבת את . אשר יצר את האדם . את . פי' בחי' אלוות מל' ועד תי"ו שהלוותיות הן מבחי' עלמא דאתגליא כי האלוותיות הן גילוי השכל . והיינו גילוי חכמה תחלה שהיא בחי' גילוי לחכמה עילאה תושב"כ כנ"ל והוא גילוי אחר גילוי שהח"ע הוא גילוי חומר הראשון היולי כנ"ל . וזהו כללנו כלל דמות חכמתו . כי כלל לשון יורה וגילוי וכפל כללנו כלל . פי' גילוי אחר גילוי . גילוי הראשון להיות אור ח"ס בחכמה עילאה בבחי' יביע ואח"כ גילוי חכ' תחלה והיא היא דמות חכמתו דהיינו בחי' עלמא דאתגליא ממש . והתקין לו ממנו בנין עדי עד שבחי' עלמא דאתגליא ח"ע שרגלי' יורדות כו' מ"מ חכמה דבר נפרד ח"ו אלא והתקין לו ממנו בעלמו כי גילוי חכמה תחלה הוא גילוי הארת אור ח"ס ב"ה עלמא שבחכמה עילאה אלא לפי שבה נפרטו ונתחנקו בבחי' רצוי המדרגות בדרך פרט מה שהיו כלולים בח"ע בהעלם בדרך כלל הנה האור שבה הוא מלומא ומלוכבש בכמה מיני מלומים והתלבשות שונות כדי להאיר ולהתגלות בכל מדרגה ומדרגה לפי מה שהיא להיות המדרגות ההם נראים ונגלים ולא יתבטלו במליאות . וכ"כ נתלמא האור ונתמעט עד שירד מדרגה אחר מדרגה בסתר המדרגות שהלבוש מסתיר ומכסה על האור ההוא ונעשה מקור לעלמא דפרודא להיות ומשם יפרד כו' . אבל עיקר מלומ האור הוא כדי שיהי' בנין העולמות שלא יתבטלו במליאות . וזהו בנין עדי עד דהיינו להיות לעדי עד ימלוך להיות מדת מלכותו עדי עד למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית והוא התגלות מלכותו בבחי' ח"ס ממש רק שכדי שיהי' גילוי ח"ס ב"ה בבחי' מלכותו הוטרך להיות בחי' בנין . דהיינו להיות הסתר האור ומלומו והתלבשותו בכמה מיני לבושי' עד שיאיר ויתגלה אור זה בבחי' זו דוקא . כי אור ח"ס מלד עלמו כשמו כן הוא אין לו סוף כו' ולאז מכל מדות כלל כמ"ס במ"א ואפי' אור ח"ס שבח"ע הוא בבחי' מלומ ולבוש שח"ע נק' בשם לבוש לאור ח"ס כו' . וכל מה שירד האור ונתגלה גילוי אחר גילוי ירידה היא זו .

ומיעוט האור והתלבשותו וירידה זו היא כדי שיאיר אור ח"ס ב"ה גם במדרגות התחתונות . כי נתחלה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים . וא"כ תכלית המכוון מבחי' מלכותו להחיות עולמות נפרדים חנה להיות נפרד ח"ו רק אדרבה להיות בנין עדי עד' כי והתקין לו ממנו כו' כנ"ל :

אוצר החכמה

אך הנה ארז"ל זכה נעשה לו סם חיים כו' דבזכותא תליא מילתא , ואחר כוונת הלז של העוסק בחורה נאמר הדברים כי לפי שעוסק בתושב"כ שהיא חכ' תחלה שירדה לעלמא דפרודא ונתלבשה בדברים גשמיים שהם מהע' שרים שנתלבשה בהם ברצוי השתלשלו' המדרגות ליתן בהם כח וממשלה על הדברים הגשמיים ההם והדבר הגשמי שעוסק בו שהוא תחת ממשלת השרים הוא המסתיר ומכסה על קדושת אור ח"ס הגמשך מח"ע ומתלבש בחכ' תחלה לכך יכול להמשיך את האדם ולהורידו ולהפילו למטה כל יראה גאות ה' והוד מעטה לבושו שהוא התלבשות אור ח"ס ב"ה הגמשך ומתלבש בחכ' תחלה בפסק הלכה הערוכה בדברים הגשמיים ההם . כי דבר ה' זו הלכה והיא חכמתו ורגונו כו' . ולכך לא זכה ונמשך אחר עלמא דפרודא וגורם להפריד עלמא דאתגלי' היא חכמה תחלה ממקורה ושרשה היא ח"ע ונותן יד וממשלה להיות שליטה ואחיה לקליפות וס"א שיהי' יניקתם ואחיותם מעיקר הקדושה כו' ולא מן השמרים ופסולת אשר ניתן להם כדי חיותם מלמעלה מחב' תחלה היא מלכותו ית' בהתלבשותם בהשרים כו' דרך ירידת והשתלשלות המדרגות מדרגה אחר מדרגה עד שירדה בסתר המדרגות שנמשך להם חיות מעט מן השמרים והפסולת דרך יניקת שמרות ולפרטים מותר השפע כו' . כי מאחר שנמשך אחר גשמיית הדברים שהן מהשרים כו' ומחשיב אותם ליש ועיקר הרי מעורר כך למעלה כביכול ולכך נעשה לו סם המות ממש שלוקח חיותו מהקליפות הנקראות מות ומשם נופל לו מחשבות רעות מהיכלות הקליפות וס"א להחזיק ח"ע ליש ודבר כמה שלומד כו' [וע' ביומא דע"ב ב' ע"פ וזאת התורה אשר שם משה זכה כו' . ובזה ר"פ חקת בענין וזאת וע' בפי' בהר דף ק"י ע"ב בענין ועשה עוב כו' ע"ש] . וזהו האומר אין לי אלא תורה כו' שאומר אין לי לעלמי מפני שהוא בבחי' לא זכה ורעה להיות לעלמו יש ודבר נפרד . ולכן אפי' תורה אין לו שהתורה היא נשפעת ונמשכת במקום קדושה דוקא כי אין אור ח"ס שורה אלא במי שבטל כו' . והיינו סטרא

דקדושה

העולם והסתר מלבושי הגוף ונה"צ שמנוגה שמלבישים את הגפס. וכמו שהמדות שבגפס חלקי' אהוי"ר כו' כך הם בזה לעו"ז כי אהבה זו היא מבחי' יחוט' שנראה העולם ליש כו' מחמת התלבשות אור ח"ס בהשתלשלו' וירידת המדרגות עד שנעשה עוה"ז הגשמי כו' ולכן נריך מלחמה ולאם מלאם יאמן ואלמלא הקב"ה כו' שיש בכח נפשו לעורר את אהבה עד שתחפץ להתפשט מלבושי' לפי שבחמת אינה דבר נפרד כו' רק היחוד הוא מבחי' יחוט' כו' [ועמ"ש ע"פ שיר השירים בענין ב' בחי' בלה משם יוצן מ"ש כאן ועיין עוד מ"ש ע"פ לאינה וראינה בענין שאו ידיכס כו'] וע"ז התפלל דהע"ה יחד לבבי. כי אע"פ שהם שני לבבות מדת יום ומדת לילה אינן נפרדים בעצמותן ח"ו רק מדת הלילה היא בחי' גילוי לעצמות המדה שהיא מדת יום כדי שתבא בחי' גילוי בפו"מ מהעלם ומצפוני בינת הלב לידי גילוי הלב בפו"מ שיהא הלב כלי ומשכן להשראת אהבה זו. וכן אהבה עליונה הבאה מלמעלה מן השתלשלות בחי' אהבה בענוגים מבחי' יחוט' תהי' בגילוי הגפס באהבת הלב המלוכשת בגוף ונה"צ שהיא אהבה מיחוט' ואין גילוי המדה דבר נפרד מעצמות המדה רק והתקין לו ממנו כו'. אלא שא"ל שתבא בחי' אהבה עליונה לידי גילוי רק ע"י מדת לילה וחשך שהוא למצו האור והתלבשותו בירידתו מדרגה אחר מדרגה עד שקנה שם לעצמו מדת לילה ויחוט' ונראה כאלו הוא דבר נפרד לכן התפלל יחד לבבי כו'. והנה בגילוי המדות מאחר שנראה כאלו הוא נפרד ויש שם התלבשות הגוף ונה"צ שמנוגה המעלימים ומסתירים כו'. לכך יש אחיזה לקליפות וסטי"ל להתאחו ולניק מעיקר הקדושה ח"ו ולזאת ל"ל המשכת החוחס דהיינו להיות המשכה וברכה עליונה להפריד הקליפות ושלל תהיינה גילוי המדות כ"ל ליחודו ג"כ וכמ"ש יחד לבבי. וחוט"ס אותיות תח"ס כלומר עד פה תבוא ולא תוסיף שלל תהי' תוספת חיות יותר משיעור המוגבל כו' דהיינו שלל יוסיף האדם תת כחו וכל יגיעתו לנפשו הבהמית רק כמ"ש יגיע כפיך כו' וכמ"ש במ"א. ובזה מעורר למעלה באחעדל"ת שלל יומשך להם אלא מותר שפע שערות ופריניס כו' וכמאן דשדי בחר כתפוי כו' שאינו נותן מרנונו הטוב דרך אהבה וחיבה וכ"ז באחעדל"ת תליא מילתא. והכח לאחעדל"ת זו שיהא תלוי בזה אחעדל"ע הוא מבחי' חוחס הנ"ל:

דקדושה ולכן כל השפעת הקדושה היא מומנה ולולתה דהיינו שאינו רונה לעצמו. משא"כ סט' דקליפה הרי כל עיבו דעבדין לגרמייהו וכו'. ולכן אמרו על דואג ואחיזופל ללא מסקי שמעתתא חליבא דהלכתא. אצל דהע"ה כתי' וה' עמו שהלכה כמותו כב"מ. והיינו לפי שהמשכת התורה היא דוקא במקום קדושה ואחר כוונת הלב של העוסק בתורה. כי כפי מה שהוא באחעדל"ת. כך מעורר למעלה שיערה עליו רוח ממרום באחעדל"ע אס זכה ומדצק ח"ע באור ח"ס הנמשך בתורה וכמ"ש וכל בניך למודי ה'. דהיינו שיהא לימוד הלכה זו מפני שהיא דבר ה' כו'. אך הכח הזה להיות המשכת אור ח"ס שבחורה בקדושה דוקא הוא הוא מבחי' החוחס שלמעלה וכמ"ש חוחס תורה בלמודי שפי' בלמודי להיות למודי ה' דוקא וחוחס זה הוא המפריד הקליפות שלל יניקו מעיקר הקדושה ח"ו כנ"ל. ולכן אנו חוחמין בצרוך שלל יהי' יניקה ואחיזה לקליפות ע"י לא זכה כי גם חוחס זה באחעדל"ת תליא מילתא. והנה מבקשי ה' יבינו כל שכמו שהוא לענין תורה כך כיוולא בזה הוא לענין עבודת הלב באהוי"ר כו'. כי הנה ב' בחי' יש בלב דהיינו פנימיות הלב וחילוניותו. בחי' פנימי' הלב הוא התלהבות והתלהבות האהבה לה' בשמחה וטוב לבב מרוב כל שהוא שמחת הגפס האלקי' המשכלת ומתכוונת באוח"ס ב"ה מקור חולצה ושרשה שהיתה כלולה במאילנה ב"ה ערם ירידתה לעוה"ז. וגם עתה כן הוא כל חפנה וכל ישעה להתענג על ה' הוא אור ח"ס ב"ה ממש אהבה בענוגים בגילוי אור ח"ס ב"ה בחכ' שבגפס כח מ"ה כו'. ואיזה חכס הרואה את הגולד מאין כו' שאין העולם מעלים ומסתיר על אור ח"ס ב"ה שאינו בגדר עלמין כלל וכולא קמי' כלל וכאין ממש. ואי לזאת תהי' דביקות הגפס בשרשה באלקי' חיים בהתכללות ויחוד עולם כמו שהיתה כלולה ומיוחדת ערם ירידתה וע"ז נח' יום ליום יביע כמעין הטובע ממקורו שמתאחד עמו ומזה תהי' שמחת הגפס בה' עושה הוא אור ח"ס ב"ה השורה ומתגלה בחכ' ותהי' השמחה גדולה לאלקי' בהתלהבות והתלהבות הגפס מחמת קרבת ה' הטוב לה ובשמחתה לא יתערב זו ח"ו כי אין בנמצא שמחה זו כמוה וכדוגמתה בזלעו"ז כלל שהיא מבחי' יחידה שבגפס שאינה מלוכשת כלל בלבושי הגוף והנה"צ רק שתחמלא הגפס אורה ושמחה לה' לבדו. וזוהי מוה"י וי"א ואור כמ"ש יום ליום יביע. אצל חילוניות הלב היא מדת לילה וחשך שיש בו

עוד קיצורים והגהות למאמר הנ"ל .

לבצחתי בענין בחדד מעיניך . וזהו ערבים עלי דברי סופרים כו' :

(ג) וסדר המשכת הברכה תחלה מתלבש בהנשמות שהם מבחי' פנימיות עלו במחשבה .

משא"כ המלאכים מבחי' דבור חילוניות [גם כמ"ס בענין איש אשר כבדו בך אותם סד"ה ראה אנכי נותן ול"ע בזח"ג בלק ק"ל ע"ב דאומר וז"ל שבחא עילאה ללא אתמסר למלאכי עילאה בלחודייהו אלא בהדי ישראל מאן איבו קדוש . ברכה אתמסר לון בלחודייהו כמה דאתמסר לישראל אבל קדוש לא אתמסר לון בלחודייהו ^{אוצר החכמה} אלא בהדי ישראל . וצב"ז שם על מאמר הנ"ל מצואר הפי' שהברכה לשם הוי' ז"א בא ממוחין דאימא ע"כ המלאכים ג"כ ממשיכים ברכה זו וכמ"ס ברכו הוי' מלאכיו . אבל הקדוש זהו המשכה ממוחין דאבא זה אין ביכולת המלאכים עצמם להמשיך כ"א בהדי ישראל . ועיין ההפך בין מוחין דאימא ובין מוחין דאבא כד"ה מלה זו בלק"ת פ' לו . וה"כ עכ"פ הרי המלאכים ממשיכים ג"כ הברכה . וכאן אומר דהמשכת הברכה מתלבש דוקא בהנשמות לפי שהם מבחי' פנימי' כו' . ול"ל דאע"ג שהברכה נמסר גם למלאכים לצד מ"מ הברכה שהנשמות מזכרין היא מבחי' עליונה יותר משום שהנשמות מזכרין ברכות אלו על המצות בא"י כו' אשר קדשנו במצותיו כו' והרי התומ"ל לא ניתנו למלאכים כ"א לישראל . א"כ ברכה זו שעל המצות ודאי בא ממקום עליון יותר מבחי' קדש כמאמר אשר קדשנו במצותיו . וזהו ע"ד מ"ס בלק"ת בשה"ש כד"ה לאינה וראינה דרוש הראשון צפי' הקדוש ברוך הוא . היינו שממשיכים ברכה צבחי' קדוש בוא"ו מבחי' קדש שלמעלה מבחי' וא"ו ועז"ל שאו ידיכם קדש וברכו את הוי' . ועי"ז ארז"ל לא זו מחצבה עד שקראה אמי . והרי לא מלינו במלאכים בחי' זו שקראה אמי רק בהנשמות והיינו לפי כי ברכה זו מבחי' קדש העליון אין כח במלאכים להמשיך כ"א בהנשמות דוקא לפי שהם למטה בגופים וע"י אהכפיה ואההפכה יוכלו להמשיך ברכה זו . וכמ"ס בזהר ס"פ פקודי בענין ברוך אתה שבשמו"ע שהוא היכל קדש"ק דבריאה שמתמלא ברכה מלמטה למעלה וע"י רבויא דברכאן שלמטה למעלה נמשך כמ"כ הברכה מלמעלה למטה מבחי' קדש"ק דא"י . וז"ש בזהר בלק דלעיל שלכן הנשמות אומרים ברכו את הוי' . ובמלאכים כתיב ברכו הוי' . ואפ"ל מטעם הנ"ל שבהנשמות יש הברכה צב' בחי' מלמעלה"ע ומלמעלה"ע . ועמש"ל בפנים תחלת סעי' א' בשם האלשיך ר"פ בראשית כו' ע"ד

(א) ענין הברכה הוא ע"ד ברוך הוי' מן העולם ועד העולם ועמ"ס כד"ה ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה שפרש הברכה נמשך מבחי' אנכי והוא שמדבור אנכי הוי' אלוקיך נמשך ש' הוי' בגוף והברכה ע"ד יהא שמיא רבא מברך שיאיר בחי' י"ה צבחי' ו"ה . ולכן בבית ראשון שהוא בינה קן נפור לא היו לריכים כ"כ לצורך וצבית שני מ' הולכרו לתקן מאה ברכות . ומ"ס שדור תיקן מאה ברכות כי מ"מ הכנור היה של שבעת נימין :

(ב) והנה כ"י מאמינים . והאמונה היא למעלה מההשגה ואפילו מבחי' מזליותו חזי . ע' זח"ג נשא קל"ד מענין מזל חוטא יקירא כו' ושיהי' קו וחוט ז"ל למאס כו' [הג"ה . ואפ"ל ע"ד שנת' בענין מעלת רעוהא דלבא כי אר"א מהאי מוחא נפקו אהכלילו במזל ז"א בע"ק אחיד ותליא היינו למעלה מבחי' מזל ז"א כמ"ס בלק"ת צביאור שימני כחותם ובת"א פ' יתרו כד"ה ענין האבות הן הן המרכבה וצביאור האזינו השמים דרוש השני . א"כ הרעו"ד נמשך גם למעלה מבחי' מזליותו חזי כמ"כ האמונה כי המ' שרשה גם למעלה מהז"א מבחי' רדל"א והוה תשורי מראש אמנה שהוא כתר . עכ"ה] . והנה בבית ראשון שנק' בית לישראל סבא לכן נמשכו נשמות עליונות שנקראו אחים לז"א . [עמ"ס ע"פ ואלה שמות בני' כו' יעקב ובניו כו' ובפ' שמות כתיב את יעקב כי לגבי ישראל סבא נק' יעקב בכלל בני ישראל כו'] והאירו בהם חו"ב ראייה ושמיעה ונקראו אחים למקום [עיין זח"ג משפטים דקכ"א סע"א בענין ואנשי קדש ההיון לי] משא"כ בית שני שהוא בית לישראל זוטא . לא נמשכו נשמות גבוהות כ"כ ונהר יחרב ויבש . גם ע"ד זרעתי את בית ישראל זרע אדם זרע בהמה . לכן הלריכו לתקן הברכות להמשיך אור בהאמונה ע"ד זרעה אמונה . שיהי' צבחי' ולדיק באמונתו יחי' . [ועיין במאור"א אות בית סל"ט ברוך נקרא יסוד אבא כו' . גם יסוד זעיר נקרא ברוך כו' . עכ"ל . ואפ"ל זהו והמלך שלמה ברוך ויסוד ז"א נק' חי וע"כ ע"י הברכה נמשך שיהי' באמונתו יחיה . ועמ"ס מענין זרעה אמונה כסוד כד"ה ששת ימים תאכל מלות דרוש הראשון והברכות תקנו החכמים שהם עיני העדה בחי' ראי' עמ"ס בלק"ת סד"ה ואתחנן כו' צפי' ואראה את הארץ . כי במשה וירא ראשית לו . וזהו המשכת בחי' ראייה בכנס"י . ועמ"ס סד"ה

ממ' ולדקתך ירננו. בד"ה רני ושמחי דרום השני. וצד"ה ששים המה. דרום הראשון. ומזה יוצן מ"ש בזכר וילא דקני"ה ח' בענין יוסף ובנימין שאע"פ שנולדו מרחל הנקרא עלמא תתאה חינו בכלל ומשם יפרד. לפי שהם לדיק עליון ולדיק תחתון דהיינו ענין אור זרוע ללדיק כו'. ועמ"ש במ"א אשר ד' בתי התפילין הם ג"כ בחי' ד' ראשים. הגמשי' מהגהר היו"א מעדן לפמ"ש במא"א אות ד' בכ"ו ד' ראשים הם אר"א ז"ל אך הם אינן מבחי' ומשם יפרד כמו וכנפיהם פרודות כו' :

מצבת החסמה

(ד) ולכן ארז"ל מיכאל באתת כו'. משא"כ לגבי הגשמות אין העולם תופס מקום כלל.

כי המלאכים שרשם מש' חלקי' והגשמות שרשן משם הוי'. וע' ד"ה מזמור שיר חנוכה הבית דרום השני כה"ג בענין שיר דמלאכים ושיר דגשמות. ואגב תבאר פי' מיכאל באתת כו' ומכאן מבואר דמיכאל גבוה מגבריאל. ול"ע מ"ש במד"ר פ' במדבר פ"ב דגבריאל הוא בחי' דגל מחנה יהודה מזרח ומיכאל דגל מחנה ראובן דרום. וע' במד"ר פ' שמות פ"ב ע"פ וירא אליו מלאך ה' וזהו פי' הוי' חלקינו :

(ה) ואה"כ מלך העולם. ע' ילקוט בשלח רמז רנ"ז בשם המכילתא בענין ה' ימלוך שאלמלא

חמרו ה' מלך. וכתבאר במ"א ע"פ ויהי בישראל מלך. ובהגהות לד"ה ועשית לין בענין הכסא שלם. וע"י הברכה ממשיך תוקף בהאמונה ע"ד ולדיק בחמונתו יחיה. לדיק יסוד נק' חי. וממשיך החיות במ' שע"י חי העולמים נמשך מבחי' יחיד בבחי' מלך. ומ"מ בחמונתו יחיה שאפילו לדיקו של עולם בחמונתו הוא חי כמ"ש במד"ר בקהלת דל"א ח' ע"פ מה יתרון העושה. וענין לדיק זהו ג"כ מאה ברכות כמ"ש בר"ח שהקוף לדיק רומז מאה ברכות. וכן למעלה מאה ברכות נמשך במ' ע"י לדיק וע' בזכר ר"פ חקת דק"פ ע"ב ע"פ ונאם הגבר הוקם על. וזהו כענין בברכת הארץ אומרים תורה וברית להמשיך מבחי' ברכה בבחי' הודאה והמשכה זו שיהי' ההודאה והאמונה ע"ד בחמונתו יחיה. ופי' אשר קב"ו. במלותיו לוותא וחיבור של אור א"ס בל"י. ולונו יסוד ובמד"ר ע"פ ויהי בישראל מלך דרכו של מלך ללוות כך לו את בניי. וע' בד"ה תורה לוח דתקס"ו שלא נדפס בלק"ת מענין הניווים של המלות שיש בהם חכמה נפלאה ומעולה משאר ליוויים. ועמ"ש בלק"ת פ' פנחס בענין לו את בניי ואמרת אליהם את קרבני לחמי. ושרשם מבחי' בחר

עד וא"כ עד"ז יש לפרש הברכה כו' ע"ש. ח"כ כשמזכר עד"מ על הגפן מחבר ומקשר הגפן גשמי לגפן העליונה ובחי' זו לא שייך במלאכים. גם כמ"ש בלק"ת בד"ה ראה חכמי נותן בהקל"ור סעי' ה' שברכה היא בלות ביי"ת סימן ברכה. אך ע"י המלות ממשיכים הברכה מבחי' גבוה יותר דהיינו ראה חכמי נותן לפניכם היום ברכה חכמי מתחיל בחלף כו'. ועד"ז ענין מאה אל תקרי מה אלא מאה היינו שנמשך הברכה מבחי' חלף כו' ועי"ו מבחי' מה נעשה מאה. ובחי' ברכה זו זהו דוקא בהגשמות ולא במלאכים דהיינו ע"י אשר קדשנו במלותיו כו' ולכן בברכות אנו אומרים בח"י חלקינו :

קיצור מההג"ה. למלאכים ג"כ נמסר להם ברכה כמ"ש זכרו ה' מלאכיו והיינו ההמשכה ממוחין דאימא עלמה. אבל בגשמות נא' שאו ידיכם קדש וזכרו את הוי'. ועי"ו לא זו מחבבם עד שקראה חמי. והיינו הברכה על המלות שלא ניתנו למלאכים. וסימן ברכה שנברא בו העולם הוא צבי"ת ומעלה יתירה בגשמות. ראה חכמי. שמתחיל בחל"ף נותן לפניכם ברכה. וזהו ח"ת מה אלא מאה בחל"ף גם הברכה ע"י ריבוי דברכאן שמלמטה למעלה ועמ"ש בלק"ת פ' נשא בד"ה כה תזכרו כו' ואני אברכם ברכה בראש. ברכה בסוף. עכ"ה] ועמ"ש בד"ה מנורת זהב כולה. לי ראש. חלקינו הפסיק טעמא שמחבר ב' הסויות הבחי' מן העולם הבא עד העולם הזה להיות אחד. והיינו ע"י אחד היה אברהם. ובהברכות ממשיכים בחי' זו להיות מלך העולם [ובפע"ח שער הברכות פי' מלך העולם היינו בינה ור"ל ע"ד דחיתא בזח"ב ר"פ יתרו דס"ו ע"ב חית מלך לעילא דחיהו ברזא דקדו"ק כו'. והיינו בינה. וא"כ כיון הברכה היא ע"ד ההמשכה מן עלמא עילאה לעלמא תתאה מ' לכך מזכרים מלך העולם שיהי' נמשך מבחי' רזא דקדו"ק כו'. כמו שיהי' הגילוי לע"ל והיינו ע"י ברוך אתה. אתה כהן לעולם שהוא המשמש לבחי' מלך עילאה רזא דקדו"ק כו' :

(ג) השני. והנה במלאכים כתיב וכנפיהם פרודות לפי שמקבלים מה' מולאות הדבור. ופרודות ע"ד ומשם יפרד והי' לארבעה ראשים. ד' מחנות שכינה ונקרא הרי בחר עורי דפרודא. ובהשתלשלות נמשך ד' נהרות דק"נ. אבל הגשמות שנקראים ועמך כולם לדיקים שרשם מאור זרוע ללדיק בחי' ולדיק יסוד עולם. למעלה מהמלאכים ששרשם

כתר מל' דא"ס . ולכן תחת אשר לא עזרת כו' ועזרת
ע"ד לו ללו ע"ש . עוי"ל ע"י הברכה נמשך חיבור י"ה
זו"ה וזהו ע"ד השם שלם ואלך העולם כסא שלם :

(ו) והנה מטבע קצר זהו עלמא דאחכסיה . ומטבע
ארוך עלמא דאחגליא ושם נאמר ומשם
יפרד . ע' בלק"ת בשה"ש ז"ה ששים המה הראשון .
שגש"י נקראו תמתי שממשיכים שגם בעלמא דאחגליא
לא יחי' בנחי' ומשם יפרד ושזכו ענין אור זרוע ללדיק
שיחי' מגמיה ישועות . וחולי בצרכות ג"כ זהו ע"י
שפוחת וחוחם בצרוך שזכה מתקן עלמא דאחגליא .
ועל"ק סעי' ע' :

אברהם

(ז) וענין התהוות מותרי . השפע ופסולת בעלמא
דאחגליא [ע' בזח"ב תרומה דקס"ז ע"ב
בענין אור מים רקיע שכשנמשך ונעשה בחי' רקיע אזי
נפרד הפסולת . נמלא כשהי' בנחי' אור מים לא הי'
שם פסולת ובנחי' רקיע נחגלה פסולת ובמק"מ שנחשב
פסולת לגבי חיליות אלא מזה נעשה עולם הבריאה .
ואפ"ל כמ"ש בנ"א שט"י הרקיע אזי ירדו המים
תחתונים ונחגשמו מנש"כ מקודם כשהיו מים במים
כו' . ומ"מ עי"ז נזדככו המים עליונים יותר מכמו
שהיו מקודם יהי רקיע ויהי מזדיל . ושרז"ל פ"ד
דר"ה דל"א ח' בשני מה היו אומרים גדול ה' ומחולל
מאלד בעיר חלקינו על שם שחילק את מעשיו כו'
וכמדומה שנמלא במדרש עד שלא נבחרה ח"י היו כל
הארעות כשרות לנבואה אבל משנבחרה ח"י כו' וזהו ע"ד
ההכדלה בין מים למים וזודחי חכ"כ בח"י הנבואה
גדול יותר כו'] והוא כמו צהולד בצטן האם אף שזולד
מהברור שצטפה מתהוין פסולת שערות ונפרטים :

(ח) ויני להעיר ממשארז"ל ביומא דס"ט ע"ב זהו גבורת
גבורתו שכובש את יצרו לז"ל מהו יצרו . אלא
ע"ד מ"ש בזח"ג נשא דקמ"א ע"ב ע"פ ויילר בחרין
יודין רזא דע"ק ורזא דז"א . ורז"ל אמרו ויילר שיצרו
בי"ט וביצה"ר . ויש לפרש שז"א שיש בו מדה"ד נק'
יצרו לגבי ע"ק שאין שם דין וזהו הפירוש זהו גבורת
גבורתו דע"ק שכובש את מדה"ד זהו נק' שכובש את
יצרו . וח"כ כמו שנאלל ממנו ית' מדה"ד הנק' יצרו
כו' . כמו"כ עד"ז נברא ונשתלשל ממדה"ד ג"כ בריאת
הדינים קשים שהם סיגי הזהב כו' . והכלל שהוא ית'
כל יכול . ולכן יוכל לברוא גם הרע :

(ט) והנה מטבע קצר ומטבע ארוך רומז לעלמא
דאחכסיה ועלמא דאחגליא [וזהו ג"כ ענין

תשכ"כ ותשבע"פ וכלקמן שהם אדם וחיה . וכן היו"ד
לגבי ה"ה"א . לעולם ילמד אדם לתלמידו דרך קלרה
עיין מזה צה"ז פ' אחרי על המאמר הביאו עלי
כפרה זוהר שם דע"ט ע"ב] . מטבע קצר עיין צה"ז
פ' אחרי דע"ט ז' בענין לעולם ישנה אדם לתלמידו
בדרך קלרה שזכו ענין אות יו"ד דשם . וכמו המשנה
לגבי הגמ' כו' . וכמו המעיין לגבי הגמ' ע'
זח"א פ' בראשית דכ"ד ע"ב מטעין מקום שאמרו
להאריך אינו רשאי לקצר . מפרש ע"ד חד אריך וחד
קליר דהיינו חו"ג כו' . ובמק"מ שם לקצר בתפלה
הנוגעת אל המל' להאריך בתפלה הנוגעת אל ז"א
כי באמצעות המל' עולה התפלה אל ז"א כי היא
השער לה' עכ"ל :

י ולכן במטבע קצר שהיא עלמא דאחכסיה ח"י
אלא לפתוח בצרוך . וח"ל חותם כי שם
אין שליטה לחילונים [שלבן אין הברכה מנזיה אלא
בדבר הסמוי מן העין . שאין שולט עין הרע וזהו
מעלת לוחות אחרונות שניתנו בחשאי כמ"ש בלק"ת
ד"ה האזינו השמים דרוש הראשון ספ"ד . וענין
פותח בצרוך י"ל ע"ד פותח את ידיך יודיך . שנחי'
היו"ד זהו מטבע קצר . והפתחה שיחי' זו חוספת
אור ויאיר בכל האלי' ועמ"ש ע"פ פותח את ידיך
ומ"ש מזה דה"ה חכלילי עינים מיינן] אבל במטבע
ארוך עלמא דאחגליא ומשם יפרד ז"ל חותם בצרוך .
[וע"ד שנת' בהביאור ע"פ וכל בניך בענין ח"ה בניך
אלא בניך שלכן ז"א רובו מהחסדים ובמ' ז"ל גבורות
לדחות החילונים וחוחם זה נמשך מהחכמה ושרשו
מגבורה דע"י שבמו"ס . גם י"ל חותם זה ע"ד י"ג
עלין לסחרא לכנ"י ולנטרא לה . לפי שהיא מקור
דבי"ע אשר רגליה יורדות וכו' לריכה שמירה והיינו
ע"י המשגה י"ג מדה"ר . וע' מזה צה"ז ר"פ
בראשית . וזהו ענין כה תברכו בחי' כה שהיא מ'
לריכה ברכה ושם ג"כ ע"ד חותם בצרוך . ולעיל נת'
שאין הברכה מנזיה אלא בדבר הסמוי מן העין שהוא
עלמא דאחכסיה . וזה שגם בעלמא דאחגליא יהי'
הברכה ז"ל נמשך ממקום עליון יותר . דוגמת שזכה
יוסף דלא שלטא ביה עינא בישא מפני שזכה
לאשתגחא בעינא עבא עילאה דע"ק כמ"ש בזח"ג
נשא דק"ל ע"א לכן נמשך בחי' חותם בצרוך
שבעלמא דאחגליא . והבן . ונת' מזה צפ' כי השא
בענין ונתנו כופר שעי"ז לא ישלוב עין רע ויהי'
הברכה שורה גם בדבר שבמנין . וח"כ חותם זה
י"ל ע"ד חותמו של הקב"ה אמת שמבואר במד"ר
וישלת

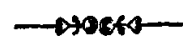

והנה או יראה וכו' וכן בחילוניות המדות שהן חו"ג יש התכללות ג"כ חסד שבגבורה כמו המכה את בנו שהוא בחי' גבורה וכלל בזה בחי' חסד וההכה שמחמת ההכה רצונו להדריכו בדרך הישר ולכן מכה דייקא בנו ולא אחר כי אשר יאהב יוכיח . וכשהביטול הוא ביטול פשוט נקרא שיר פשוט וכשיש בזה עוד מדה אחת אהבה או יראה [עמ"ש צפי' הזהר פ' קרח ע"פ קרואי מועד] נקרא שיר כפול וכשיש התכללות המדות [אהוי"ר גם שניהם בהביטול] נק' שיר משולש ועד"ז יש ג"כ שיר מרובע [עמ"ש צענין תכלת וארגמן וחולעת שני ושש משזר שהן התכללות ד' מדות יחד אהוי"ר ורחמנות ובחי' שש הוא ההכה מוסתרת וי"ל שהוא בחי' הביטול כו'] כי כארבע רוחות השמים פרשתי אחכם שהוא התכללות מלפון לדרום ע"י הרוח המנשב מלפון לדרום וכן ממזרח למערב כו' [ולפעמים יש התכללות כל הד' בחי' מזרח מערב לפון ודרום ע"י הרוח המנשב כך כו'] והוא ג"כ ענין הליכת השמש ממזרח למערב הוא ג"כ ענין ביטול והוא בחי' נפש שבשמש שהוא בחי' השגחה ומחמת זה גוף השמש הולך תמיד בגשמיית בבחי' ביטול [כמבואר צענין שמש בגבעון דום כו' בדרוש דחרבות לורים] . ויש בזה ב' דעות בהליכתה אם הוא מלד ההכה ותשוקה או מלד ביטול הפשוט . ובאמת יש לפעמים ביטול פשוט ולפעמים יש בזה ג"כ בחי' אהבה כנ"ל [ח"ש זרח השמש כו' הולך אל דרום וסובב אל לפון כו' וכדפי' ע"ז בזהר ר"פ וילא שהוא להיות בחי' התכללות ד' בחי' מזרח ומערב לו"ד כו' זרח וכל הן מזרח ומערב] :

קיצור והנה יש שיר פשוט היינו ביטול פשוט ויש שיר כפול ושיר משולש גם שיר מרובע בחי' ביטול עם התכללות המדות והוא ג"כ ענין כארבע רוחות השמים פרשתי . וכן הילוך השמש ממזרח למערב ג"כ בבחי' ביטול והתכללות :

ג וזהו ענין יובל אבי כל תופש כנור כו' . פי' יובל לשון הולכה שמוציל וממשיך למעלה ע"י כנור ועוגב בחי' שיר כנ"ל שע"י השיר הוא העלייה יולאין בשיר כו' . ויבל הוא היה אבי יושב אהל ומקנה . כי כתיב לשמש שם אהל בהם פי' כדי שיהיה להשמש בחי' זו שיהי' לה בחי' ביטול ותשוקה הוא ע"י אהל בהם . אהל הוא בבחי' מקיף מלמעלה נמשך הארה זו שיהי' תמיד בבחי' ביטול והוא בחי' יבל לשון ויבל לחמורים שהוא ענין בלבול ותערובות פי' שהיא הארה מבחי' מקיף ששם הוא בלי התחלקות ויובל

וישלה פרשה פ"א שהוא ענין חני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין חלקים משם דוקא נמשך החותם . ובהנה בראשית דף כ"ד ע"ב צענין מקום שנהגו להאריך אינו ראוי לקצר מפרש ע"ד חד אריך וחד קליר דהיינו חו"ג וע"ד תקיעה שברים . לפ"ז י"ל ששרש ב' בחי' אלו זהו ענין זעיר הנפין ואריך הנפין ומה שבמטבע ארוך דוקא אריך לחתום כמ"ש בד"ה ויאבק איש שיניקת החילוני' הוא דוקא ממקום גבוה מבחי' דכשכה כאורה . וע"ד מ"ש בת"א פ' יתרו סד"ה בחדש השלישי . וצפ' וארא סד"ה וידבר חלקים כו' וארא אל אברהם :

יבל הוא היה אבי יושב אהל ומקנה . ושם אחי יובל הוא היה אבי כל תופש כנור ועוגב . [בראשית ד' כ' כ"א] . הנה ארז"ל כל בעלי השיר יולאין בשיר כו' . פי' שכל בחי' העלאה ממכות למכות כמו מג"ע התחתון לג"ע העליון וכדומה הוא ע"י השיר שהוא בחי' ביטול היש וכנודע שלא יוכל להתהוות מיש ליש אלא"כ נעשה היש תחלה בחי' אין אז יוכל להתהוות ממנו יש אחר בתום ברכה . כמשל הגרעין הנזרע בארץ שלריך להתרקב מקודם ואח"כ יכול לנמח מזה הרבה גרעינים . וכמ"כ למעלה בנשמות ומלאכים כדי שיהי' לו עלייה בתוספת השגה אריך מקודם להיות בבחי' ביטול היש והשגה ראשונה שהיה לו ואח"כ יוכל לעלות להשגה יותר גדולה והוא בחי' עמוד שצין ג"ע התחתון לג"ע העליון הוא בחי' ביטול כנ"ל . והוא כל ^{השיר} ^{השיר} יולאין בהשגחה ונמשכים לעלות למעלה ע"י השיר ולכן בשעת הקרבת הקרבן היה אריך להיות ג"כ שיר כי ענין הקרבות הוא העלאה ממטה למעלה אשה ריח ניחוח ואריך לזה ג"כ בחי' שיר בחי' ביטול כנ"ל שיוכל להתעלות :

קיצור הנה כל העלאה מגעה"ת לגעה"ע הוא ע"י השיר שהוא בחי' ביטול היש כי א"א להיות מיש יש יותר נעלה עד שיבא היש הראשון תחלה בבחי' אין וכמשל מזריעת הגרעין :

ב והנה יש שיר פשוט ושיר כפול וכנודע שבהעמוד יש ג' גוונים חיוור וכומק שהוא בחי' חו"ג וירוק בחי' התכללות כו' . כי הנה בבחי' ביטול יש הרבה מדרגות . יש בחי' ביטול פשוט נקודה אחת בחי' יו"ד ויש בחי' ביטול שכלל בזה גם מדות בחי' **יב**

לכס פי' שלכס תהי' אותו היוכל שמוליך וממשיך
 ושבתם איש אל אחוזתו וגו' להחללל למהוי אחד באחד
 נשיקין כפולין עכ"ל. וכן מבואר בלק"ת מהאר"ז פ'
 בהר וז"ל יסוד היוכל בחולם כו' כי הז"א עולה עד
 הבינה כו' ע"ש ויוכל במלאופם שהוא המשכה מבינה
 לז"א מוכיח בגמרא מדנקרא נהר ונהר הוא המשכה
 מלמעלה למטה והיינו שגא' והי' כעץ כו' ועל יוכל
 ישלח שרשיו שבחי' עה"ח הוא בחי' ז"א כמ"ש כי
 האדם עץ והוא מקבל המשכה מלמעלה על ידי הנהר
 שהוא בחי' יוכל במלאופם וכן מובן ג"כ צפרד"ס
 שם. ולכן החילוק ג"כ בין נקודת מלאופם לחולם
 שהחולם הוא למעלה לרמוז לבחי' עליה משא"כ
 המלאופם בחוץ האות ועיין צפרד"ס שער כ"ח פ"ג.
 וכמ"ש במ"א ע"פ ליון במשפט כו' ליון בחולם. וליון
 במלאופם כו' ע"ש :

קיצור נת' יוכל במלאופם הוא המשכה מבחי'
 בינה כי בינה נק' יוכל בחולם מפני
 שיש בה נש"צ. והחילוק בין יוכל בחולם ליוכל במלאופם
 הוא בין העלחה ממטלמ"ע להמשכה מלמעלמ"ט :

ב ודנה ענין בחי' יוכל במלאופם שהוא המשכה
 מבחי' נש"צ לז"א הוא כמ"ש במ"א ע"פ
 עיני כל אליך ישברו. כי הנה אמרו הלב רואה הלב
 שומע. וכן אמרו בינה ליבא. והענין הוא כי
 בהתבוננות באו"ס צ"ה איך שהוא סוכ"ע וממכ"ע כו'
 כשהוא עדיין צמות תבונתו ולא באה ההרגשה בלב
 נק' מוח בינה. אכן כשנתפס ממנה אור להאיר גם
 בלב נק' שערי בינה עד"מ כמו השער הנפתח ללאת
 צו לחוץ. כך יולא אור ההשגה מן מוח תבונתו ונתפשט
 בלב שהלב משער ומשיג גם הוא אותה ההתבוננות.
 וע"ז נאמר הלב שומע שמע ישראל וכו' והוא בחי'
 יוכל במלאופם שמוזיל וממשיך ההמשכה ע"י נש"צ
 לז"א שהם המדות שבלב כו'. והוא והי' כעץ כו'
 ועל יוכל וכו' כי המדות שבלב נק' לומח שיש בהן
 קטנות וגדלות שההשגה מתגדלת וכו'. ולא יראה כי
 יבא חוס פי' שלא יבא ויפסיק מחמת החמימות
 לדברים גשמיים כו'. והיינו מפני שעל יוכל ישלח
 שרשיו שהמדות מגדלים ההמשכה מנש"צ להיות הלב
 רואה הלב שומע ולכן נק' בחי' זו נהר דכמו דנהרא
 מכיפי' מצריך שכשיוולא מן המעיין הוא קטן ואח"כ
 נהרצב מאד כך המדות כשהם כלולים בשכל אין
 תופסים מקום ואח"כ מתגדל המדה בלב כו' וכל זה
 הוא ההמשכה מבינה לז"א כנ"ל. והוא פי' אבי כל
 תופש

ויוכל להתערב הכל שיומשך הארה גם למטה שיוכל
 להיות אח"כ בחי' יוכל אבי כל תופש כנור שהוא
 בחי' ביטול כנ"ל. והוא אבי יושב אהל ומקנה שבחי'
 אהל הוא בחי' מקיף כנ"ל ולכן יוכל להיות גם
 למקנה להמשיך למטה [כי המקיף אין צו מעלה ומטה
 כמ"ש ומתחת זרועות עולם] כמו יעקב שהיה רועה
 לאן מקל לבנה לח כו' [התכללות חג"ת ע' זהר ויל"א]
 שאדם אחר רועה לאן הוא רועה בגשמייות. משא"כ
 יעקב שהיה יושב אוהלים המשיך מבחי' מקיפים להיות
 רועה לאן והוא יושב אהל ומקנה כנ"ל [ועמ"ש מעיין
 יוכל צפ' שלח ע"פ מקושש ועיין עוד מעיין מקנה
 צפ' ויל"א ע"פ ושם שנים בצאנך כו' וע"פ ואלה
 המשפטים כו'] :

31/08/2018 8777

קיצור והוא יוכל אבי כל תופש כנור יוכל לשון שמוזיל
 ע"י השיר. ויכל הארה בחי' המקיפים והוא אבי
 יושב אהל. ולכן יכל לשון בלבול ותערובות כי שם
 התכללות והוא בחי' לשמש שם אהל בהם שע"י אהל
 זה יש להשמש ביטול הנ"ל והתכללות. ולכן נמשך
 ג"כ למטה למקנה וכן יעקב יושב אוהלים רועה לאן
 ע"י מקל לבנה כו' :

ביאור על הג"ל.

א ולבאר קצת בחוספת ביאור בענין יכל ויוכל.
 הענין כי יוכל במלאופם שהוא אבי כל
 תופש כנור כו' היינו שהוא המשכה מבחי' מוחי' דאימא
 שמבחי' זו נמשך השיר וכמו שאין אומרים שירה אלא
 על היין שהוא בחי' בינה והוא בחי' יין המשמח
 שהוא בחי' השמחה הגולד מההתבוננו' בגדולת ה' וכן
 הלויים שהיו אומרים השיר הם מבחי' זו והטעם שנק'
 בחי' בינה יוכל הוא כמ"ש צפרד"ס בענין יוכל בחולם
 וז"ל שהוא הבינה שנקראת כן מפני שהיא כלולה מנ'
 שנה בצוד נוי"ן שערים והיא שנת החמשים שהוא שער
 הנפלא ממרע"ה כו' ונק' המדה זו בשם זה כשהיא
 מנהרת צנ' שערים משפיע רצ ושפע טוב והוא
 משמעות יוכל ועל יוכל ישלח שרשיו עכ"ל. אך לא
 חילק בין יוכל במלאופם ליוכל בחולם. והחילוק
 ביארו רז"ל בדרוש ע"פ וימלאו כנ"י איש מקושש
 ענים כו' וז"ל ועל יוכל ישלח שרשיו שהוא בחי' יוכל
 בחולם ושניהם לשון הולכה כמ"ש לך יובילו מלכים
 שי בחולם אלא שבחי' יוכל במלאופם ר"ל שהוא ית'
 מתנהג ומתמשך למטה ע"י החומ"ס ויוכל בחולם שהוא
 מנהיג וממשיך אותו למעלה כמ"ש יוכל היא תהי'

תופש כנור הוא צחי' אהבה צתענוגים כידוע בענין
 ים כנרת שמימיו מתוקין ככנור כו'. וכנור קולו נמוך
 והוא האהבה שצפנימית הלב ועוגב קולו רם ועולה
 יותר כמ"ש האלשיך צפי' תהלים. והיינו האהבה
 הנראית בחילוניות ג"כ. וגם י"ל כמ"ס בסידור
 האריז"ל דעוגב הוא צחי' הוד והכל א' להיות כי בינה
 עד הוד התפשטת לכן אמר תופש כנור ועוגב שמצחי'
 נש"צ הג"ל נמשך בכל המדות שבלב עד שנמשך בצחי'
 הודיה ג"כ. אך ענין אבי כל תופש כנור כו' היינו כי
 לפעמים אינו מתפעל מהתצוננות לבד כ"א ע"י כנגן
 המנגן שהשיר ממשך המשכה משכל במדות והוא ענין
 תופש כנור כו' וית' לקמן אות ה' בע"ה :

קיצור ופי' יוצל במלאופס המשכת נש"צ היינו מהשכל
 למדות שבלב והוא כעץ שחול כו'. והיינו
 אבי כל תופש כנור אהבה צתענוגים. ועוגב בינה
 עד הוד התפשטת :

ג וביאור צחי' יצל אבי כל יושב אהל יוצן ע"פ
 מ"ס בספר הגלגולים להאריז"ל ס"פ ל"ד
 וז"ל וזוה חבין פסוק ומצני יששכר יודעי בינה לעתים
 ר"ת יצל. והענין כי יששכר נמשך מקין שהוא יסוד
 של אימא בינה והוא יודעי בינה וכבר פרשתי פכ"ט
 כי יצל הוא גלגול קין אוחו שנא' זו ותלד עדה את
 יצל. לפי"ז מ"ס שם יוצל בוי"ו הוא ע"ס. וכולם
 חולדותיו של קין ומשרש נשמתו ויששכר הוא צחי' יצל
 ולכן נרמז בר"ת יודעי בינה לעתים ר"ת יצל עכ"ל.
 וכן מלאחי אח"כ בלק"ת בסופו ע"פ יודעי בינה לעתים
 ע"ס. לפי"ז מבואר בהדיא שיצל ג"כ מצחי' יסוד
 אימא צחי' בינה. וא"כ צריך להבין מה בינו לבין
 יוצל. ולכן נלפע"ד לפתוח לזה פתחא מהדרוש ע"פ
 ראו קרא ה' בשם צלאל צלל אל היית וידעת שצלאל
 אמר לעשות משכן תחלה היינו היריעות ואח"כ הכלים
 להיוטו צלל אל. והנה חוכן המכוון המבואר שם הוא
 כי צחי' וידעת הנז' כאן הוא ע"ד מ"ס וידעת היום
 והשבות אל לבבך כו' פי' תחלה צריך להיות צחי'
 וידעת שיהי' דעת והתצוננות היטב בגדולתו ית' אך
 כי הוי' הוא האלקים אני הוי' לא שניתי כו' ואח"כ
 יומשך והשבות אל לבבך להיות הגילוי במדות שבלב.
 וכנגד צ' צחי' אלו הוי' יריעות וכלים במקדש כי ועשו
 לי מקדש ושכנתי בתוכם כתי' בתוכו לא נאמר אלא
 בתוכם היינו כנש"י יש ג"כ צחי' המקדש יריעות
 וכלים מקיפים ופנימים והיינו כי צחי' וידעת הוא
 עדיין צחי' מקיף שאף שבמוח בינתו ודעתו הוא

מעמיק בגדולת ה' כיון שלא באה ההרגשה בלב נק'
 זה מקיף עדיין ונק' יריעות המשכן אהל ומקיף. אצל
 בגילוי בלב להיות הלב שומע הוא צחי' והשבות כו'
 זהו צחי' פנימיות ונק' כלי המשכן דצחי' ושכנתי.
 והנה המדות הם ד' מדות בכלל והם אהוי"ר וצחי'
 רחמים ועוד צחי' אהבה מסותרת וזה"ע ד' כלים
 שבמשכן מגורה צדוים ושולחן זלפון הן אהוי"ר והמזבח
 באמצע קו האמצעי צחי' רחמים וארון אהבה המסותרת
 וכנגדן ביריעות תכלת וארגמן ותולעת שני ושש. אך
 בעוד המדות כלולים בצחי' וידעת שהוא צחי' יריעות
 הם כולם כלולים ומיוחדים ממש והוא שהי' משזר.
 משא"כ בצואו בהרגש בלב אזי עת לכל חפץ תחת
 השמים. פי' עת וכלי מיוחד. ולכן הוי' המגורה
 צדוים כו' וכמ"ל. וצלאל אמר שמתחלה צ"ל יריעות
 מקיף ואח"כ יומשך לפנימי' כלים והיינו להיותו צלל
 אל ולכן וידעת תחלה. ועפ"ז יוצן ג"כ ענין יצל לשון
 צלילה ותערובות המדות יחד בצחי' משזר להיותו יושב
 אצל מצחי' מקיף מד' יריעות. ויוצל הוא התפשטות
 במדות שבלב ונק' שערי בינה שער שיוצאים בלב
 כו'. לכן מתחלה צ"ל בצחי' יצל יושב אהל וידעת
 ואח"כ צחי' יוצל והשבות. והנה המעלה ביצל שהוא
 יושב אהל ומקנה שמצחי' מח' טובה נמשך להיות
 מצטרפה למעשה. ועמ"ס צמ"א שכל מה שהמדות
 למעלה יותר הם יותר צחי' התכללות. והוא המעלה
 שבצחי' יצל יותר מצחי' יוצל ולכן בנהר היוצא שהוא
 צחי' יוצל כתי' ומשם יפרד כו' משא"כ מצחי' ומעייני
 יצא כמ"ס צמ"א. אך אעפ"כ יש מעלה יתירה ביוצל
 מצד הגילוי ולכן צ"ל צ' הצחי'. וענין מ"ס בלק"ת צפי'
 ומצני יששכר כו' עי"ז יודעי בינה לעתים ר"ת יצל.
 דלכאורה צריך להבין איזה שייכות יש לצחי' הג"ל לגבי
 יששכר. אך הענין שיצל ויוצל שניהם מצחי' קין
 שהוא שרש ומקור צחי' הלויים רק יצל הוא יושב אהל
 ע"ד בני גרשון נושאי יריעות אהל מועד וידוע דשרש
 קין גבוה מהצל צחי' קין למעלה מצחי' בריאה יש
 מאין וכמ"ס קניתי איש את ה' (בנין) [ענין] קנין
 הוא ע"ד מ"ס צפי' צרוך צוראך צרוך קונך כו' רק
 שלפי שהי' גדול ביותר כל הגדול מחבירו יצרו גדול
 כו'. ולכן נפל למטה וע"י יששכר צחי' תורה יתוקן
 ואז לע"ל יתעלו הם יותר וכמ"ס בלק"ת ביחזקאל ע"פ
 הכהנים הלויים ע"ס :

קיצור ופי' יוצל במלאופס המשכת נש"צ היינו מהשכל
 למדות שבלב והוא כעץ שחול כו'. והיינו
 אבי כל תופש כנור אהבה צתענוגים. ועוגב בינה
 עד הוד התפשטת :

ג וביאור צחי' יצל אבי כל יושב אהל יוצן ע"פ
 מ"ס בספר הגלגולים להאריז"ל ס"פ ל"ד
 וז"ל וזוה חבין פסוק ומצני יששכר יודעי בינה לעתים
 ר"ת יצל. והענין כי יששכר נמשך מקין שהוא יסוד
 של אימא בינה והוא יודעי בינה וכבר פרשתי פכ"ט
 כי יצל הוא גלגול קין אוחו שנא' זו ותלד עדה את
 יצל. לפי"ז מ"ס שם יוצל בוי"ו הוא ע"ס. וכולם
 חולדותיו של קין ומשרש נשמתו ויששכר הוא צחי' יצל
 ולכן נרמז בר"ת יודעי בינה לעתים ר"ת יצל עכ"ל.
 וכן מלאחי אח"כ בלק"ת בסופו ע"פ יודעי בינה לעתים
 ע"ס. לפי"ז מבואר בהדיא שיצל ג"כ מצחי' יסוד
 אימא צחי' בינה. וא"כ צריך להבין מה בינו לבין
 יוצל. ולכן נלפע"ד לפתוח לזה פתחא מהדרוש ע"פ
 ראו קרא ה' בשם צלאל צלל אל היית וידעת שצלאל
 אמר לעשות משכן תחלה היינו היריעות ואח"כ הכלים
 להיוטו צלל אל. והנה חוכן המכוון המבואר שם הוא
 כי צחי' וידעת הנז' כאן הוא ע"ד מ"ס וידעת היום
 והשבות אל לבבך כו' פי' תחלה צריך להיות צחי'
 וידעת שיהי' דעת והתצוננות היטב בגדולתו ית' אך
 כי הוי' הוא האלקים אני הוי' לא שניתי כו' ואח"כ
 יומשך והשבות אל לבבך להיות הגילוי במדות שבלב.
 וכנגד צ' צחי' אלו הוי' יריעות וכלים במקדש כי ועשו
 לי מקדש ושכנתי בתוכם כתי' בתוכו לא נאמר אלא
 בתוכם היינו כנש"י יש ג"כ צחי' המקדש יריעות
 וכלים מקיפים ופנימים והיינו כי צחי' וידעת הוא
 עדיין צחי' מקיף שאף שבמוח בינתו ודעתו הוא

קיצור ופי' יצל כתב בגלגולים שהיא ג"כ צחי' יסוד
 אימא אך הוא קודם גילוי השכל במדות
 שבלב רק הוא עדיין צחי' דעת המלוכש במדות
 אימא

אימא כי וידעת תחלה ואח"כ והשבות וכשהוא עדיין
 בצחי' דעת הוא מקיף כלל אל היית וידעת והמקיף
 כולל כל המדות כא' וכמו יריעות המשכן משזר
 ואח"כ יוצל או"פ נש"צ כנ"ל ושניהם מצחי' קין
 קניתי צרוך קונך וניחקנו ע"י יששכר יודעי בינה
 לעתים ר"ת יצל :

ד והנה להבין שייכות צחי' יששכר שהוא צחי'
 יודעי בינה לצחי' יוצל. יוצן דהנה מבוחר
 למעלה צפי' יוצל במלאפס דר"ל שהוא ית' מתנהג
 ומתמשך למטה ע"י החומ"ל. אך באמת דרך פרט
 כמו שצחי' יצל הוא למעלה מצחי' יוצל שהוא צחי'
 תערוכות והתכללות כנ"ל כמו"כ יש צחי' ומעלה יתירה
 בחורה מצחי' ההמשכה ע"י מעשה המלות שלכך
 יששכר העוסק בחורה הוא צחי' יצל שלמעלה מצחי'
 יוצל. וא"ש כפשוטו מ"ש יצל אבי כל ישב אהל
 שהעוסק בחורה נק' יושב אהל כמ"ש ביעקב איש
 חס יושב אהלים ופרש"י אהלו של שם ועבר וצחי'
 יצל הוא אבי כל יושב אהל ועוסק בחורה. ולהבין
 זה הוא ע"פ מ"ש צמ"א [צד"ה בשטה שהקדימו נעשה]
 בענין מעלת החורה מה שיש בה צחי' יותר ממצמות.
 והוא כי הנה המלות נז' בזהר שרמ"ח פקודין איגון
 רמ"ח אברים דמלכא. פי' כמו עד"מ אבר שהוא
 צמר גידין ועלמות שהוא צחי' כלי להאור והחיות
 מתפשט בחוכן וכללותן נק' בשם אבר. כך המלות
 הם כלים לרצונו ית' שבהם וע"י מתפשט אור וחיות
 רצון העליון ית' מסוכ"ע להיות צחי' ממכ"ע צחי'
 גילוי בתחתונים דהיינו ע"י ישראל עושי המלצה כמ"ש
 אשר קדשנו במצותיו כו'. והנה החורה הו' צחי'
 הדם הוא הגפש שהוא הוא הממשך רוח חיים באברים
 מן הגפש עלמה והוא מקור חיות הגפש באברים.
 כך הוא ענין החורה שהיא נותנת חיים לצחי' המלות
 עלמן. והוא זאת החורה אדם א' ד"ס שהן הן
 פירושי המלות ופרטי הלכותיהן איך שחסי' המלות
 כתיקונה. וזהו יוצן מארז"ל כל העוסק בחורה עולה
 כאלו הקריב עולה שנא' זאת החורה לעולה כו'
 ואמרו ע"פ מוקטר ומוגש לשמי ומנחה טורה

לעסוק צד"ת ואפי' בהלכות שבת סוכה כו'. אלא
 הענין הוא כנ"ל שהחורה היא צחי' הדם הממשך
 חיות לכל האברים בשום בכללותן. משא"כ המלות שהם
 אברים דמלכא עד"מ יש בהן התחלקות עת וזמן
 כמ"ש לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים. פי'
 שהמלות אעפ"י שהן חפץ ורצון ה' יש בהן עת וזמן
 לפי שהם תחת השמים פי' שהם למטה מצחי' החורה
 הנק' שמים לפי שהמלות הם התגלות המשכה הרצון
 להאיר באו"מ"ס צ"ה באיזה צחי' כמו עד"מ לעשות
 סוכה כו' שהוא התגלות או"מ"ס צ"ה צחי' עליונה
 ומדרגה עליונה מאורות עליונים מפני שקך עלה
 ברצונו והחורה היא התנהגות באיזה אופן חסי' התגלות
 זאת כמו עד"מ בסוכה שחסי' דוקא ז' על ז' טפחים
 ושלא חסי' סככה מדבר המקבל עומאה וכיוצא בהם
 הרבה פרטי דינים באיזה אופן דוקא יחי' המשכה
 הרצון ואז דוקא יחי' שורה ומתגלה או"מ"ס צ"ה צחי'
 זו עד"מ בעה"צ מסדר בביתו שכלי פלוני יעמוד במקום
 פלוני וכלי פ' יעמוד במקום פ'. וכך הוא ענין צחי'
 החורה שנעשה כמו בעה"צ לעסק המלות ולכן נמשלו
 המלות להיות נקראים בשם אברים דמלכא שהחיות
 המתפשט בחוכן הוא לחלוטית המגדלם לצד צחי'
 קרירות. משא"כ חסי' נמשלה לדם צחי' אדם א' דם
 שהדם הוא הגפש והוא הוא הממשך עיקר החיות
 ורוח חיים אשר בקרבו ולא צחי' גדלה לצד ולכן
 היא למעלה מצחי' מקום וזמן. והוא זאת החורה
 אדם פי' האדם שעל דמות הכסא דמות כמראה אדם
 צחי' אדמה לעליון צחי' סוכ"ע למעלה מצחי' מקום
 וזמן וכמ"ש הנה מקום אחי וגו' שלגבי צחי' מעלה
 ומטה שוין כמו שאנו רואים בחוש שהדם הוא הגפש
 המתפשט בחוכם להגדילם נעשה כמוהו והי' לבשר
 אחד ממש ויש בהם התחלקות האברים ולכן הם נחונים
 תחת הזמן והמקום. אבל החורה שאינה צחי' התגלות
 המשכה הרצון כלצד רק צחי' התגלות הנהגת הרצון
 כנ"ל והרי היא ממשכה הנהגת הרצון"ע לתוך הרצון
 המתפשט בחוך המלות והרי מקור המשכה זו נק'
 רעד"ר שאינה בגדר מקום וזמן כלל :

וע"פ הקדמה זו יוצן ענין שייכות החורה לצחי' יצל.
 דהנה צחי' יצל הוא לשון כלילה ותערוכות
 כמו ויצל לחמורי' דהיינו שהוא צלי התחלקות כו'.
 וכך הוא צחי' החורה כי צחי' המלות יש בהם התחלקות
 עת וזמן כנ"ל צפי' עת לכל חפץ. וכך למעלה
 בשרשן כן הוא שכל מלות מרמ"ח מ"ע היא צחי' אבר
 וכלי א' שהרי הוא צחי' מתחלקות מאבר וכלי שני
 כו'

כו'. וכמו ה'ד והרגל שהן בחי' שונות זה מזה לכן גם בשרשן הם בחי' זמן ומקום דהיינו מקום רוחני כמ"ש במ"א. ושרשן מבחי' חסדים כמיא דאשקי לאילנא וזהו בחי' יוצל שהוא בחי' נהר היוצא מעדן שהוא בחי' מים. משא"כ התורה כוללת כל חיות האזרים בלי התחלקות עת וזמן ומקום וכלי מיוחד שהעוסק בתורה סוכה בכל זמן ג"כ מקיים מצות עסק התורה כו' והיינו לפי שהוא בחי' אדם א' דם שהוא למעלה מבחי' מים והוא עיקר החיות [והוא בחי' ה"ג דעתיק מקור קו המדה כו'] והוא המשכה מבחי' רעדכ"ר שהוא הרצון הכללי המקור לכל הרצונות וזהו ממש בחי' יבל לשון בלבול ותערובות בלי התחלקות כו'. וזהו ענין בת מטרד בת מי זהב מטרד שמטריד ועושה בלבול ותערובות. והיינו מבחי' זהב שהוא בחי' גבורות כמעלת הזהב על הכסף ובחי' מים כו'. וזהו ענין תורי זהב דוקא שלמעלה מבחי' נקודות הכסף כמ"ש במ"א. וכמו דשס"ה ל"ת שהן שס"ה גידי הדם גבוהים מרמ"ח מ"ע שהן רמ"ח אזרים כו'. וזוהו יוצן ג"כ פי' ויבל לחמורי' כי יששכר חמור גרם שבוכל עול התורה כמו חמור למשא זהו בחי' יבל וגם לשון תלמוד בבלי בלול במשנה כו' התכללות :

יצר החכמה
מאת 2018

קיצור ושייכות בחי' זו לתורה כי מצות הם יוצל במלופם המשכה ברמ"ח אזרים בהתחלקות עת לכל חפץ. אבל התורה היא התכללות המשכה הנהגת הרצון מבחי' רעדכ"ר וזהו יבל בלבול ותערובות בלי התחלקות עת וזמן ומקום וכלי מיוחד. אדם למעלה מבחי' מיא דאשקי לאילנא בת מטרד תורי זהב שס"ה ל"ת ויבל לחמורי' יששכר חמור גרם :

ה ובוהו יוצן פי' ומבני יששכר יודעי בינה לעתים ר"ת יבל שזהו מעלה יתירה ונפלאה שיש בעסק התורה שע"ז נמשך בחי' המקיף שלמעלה מבחי' התחלקות שהוא יבל יושב אהל ומקיף כנ"ל להיות מאיר ומתגלה בבחי' פנימי ממש חוץ הכלים וזהו בינה לעתים כי עתים היינו הכלים וכמש"ל בפ"י עת לכל חפץ שהן רמ"ח אזרים כלים לבחי' חפץ ורמ"ע והם יודעי בינה ר"ל שמחברים וממשיכים בחי' בינה לעתים וכלים הנ"ל וכמבואר למעלה שבחי' חיות הנפש ממש שלמעלה מבחי' התחלקות חיות האזרים הוא מלווה דם כו'. והכח הזה בתוכה זהו לפי ששרשה מבחי' ה"ג לשון גבורה והגבורות הכח להמשיך האור המקיף שיתגלה בבחי' פנימי. משא"כ מבחי' חסדים הוא רק בחי' וימינו

תחבקי בחי' מקיף לצד ולא בבחי' גילוי בפנימי מפני שהחסדים הם בבחי' קרירות כמו מים ואין בהם תגבורת זו להכניס ולהמשיך האור בכלי בפנימיות וכמ"ש במ"א. ונמלא ביששכר שהוא בחי' תורה יש ב' המעלות והוא שבחי' יבל ומקיף יהי' בגילוי בפנימיות. וזוהו יוצן מ"ש לשמש שם אהל בהם והוא כחתן יוצל מחופתו ישים כגבור לרוץ אורח. כי התורה נק' שמש. וע"ד מארז"ל פני משה כפני חמה והוא נק' תורת משה ולשמש שם אהל בהם שע"י יומשך מבחי' אהל ומקיף כנ"ל בענין יבל. משא"כ קודם מ"ת בלתי אפשר הי' להמשכה זו רק ע"י גודל האתעדל"ת ע"ד יבל שהוא הי' אבי כל יושב אהל לפי שהי' נשמתו גבוה כ"כ מבחי' קיין שהי' יכול להמשיך בחי' אהל. אבל עכשיו יכול כל אדם להמשיך בחי' זו ע"י התורה [ועוד זאת יש עכשיו יתר שאת שיומשך הגילוי בפנימיות וזהו שם אהל בהם שהאהל והמקיף יומשך בגילוי בהם כחתן יוצל מבחי' חופה ומקיף להיות חות דרגא בבחי' פנימיות והיינו ישים כגבור שזהו ע"י בחי' תגבורת הכח מגבורה עילאה כו' כנ"ל] ולכן נאמרה התורה באהל מועד מלשון ונועדתי ל' התחברות והוא ג"כ בחי' דעת יודעי בינה לשון התחברות לחבר בחי' האהל והמקיף ובלל ידי כסיתך שע"י התורה נמשך התחברות המקיף וזהו ואשים דברי צפ"ך ובלל ידי כסיתך. וזוהו יוצן מ"ש מהרה ישמע כו' קול מלהלות חתנים מחופתם ונערים ממשחה נגינתם כי פי' חופה הוא בחי' מקיף. והוא ענין לשמש שם אהל בהם. שהאהל ומקיף הוא בחי' יסוד חימא. וזהו בחי' יבל יושב אהל ונק' חתן כמ"ש לשמש כו' כחתן כו'. אך נגינתן הוא הנגינה והשיר זהו בחי' יוצל אבי כל חופש כנור ועוגב. והיינו כשמהצוננות לצד שמתצונן בגדולת ה' נמשך ההתפעלות זהו קול מלהלות חתנים מחופתן. פי' מבחי' החופה עלמה הוא בחי' וידעת נמשך אה"כ הקול והגילוי בבחי' והשבות כו' וע"ז נמשך ג"כ מלמעלה גילוי המקיף ממש בחי' סוכ"ע. אך מי שאינו מתפעל ע"י ההתצוננות עלמה כ"א ע"י סיוע מהניגון שהנגינה מעורר את האהבה. וזהו ענין השיר שהיו הלויים אומרים כו' שע"י הנגינה נעורר ההתפעלות ע"י ההתצוננות זהו ענין ונערים ממשחה נגינתם שהנערים הם למטה במדריגה מבחי' חתנים שהוא בחי' עוסקי התורה כו'. לכן לא יתפעלו מההתצוננו' לצד כ"א לריך לנגינה לעורר הכוונה. והוא בחי' יוצל אבי כל חופש כנור כו'. שהוא המשכה מנש"ב למדות. וז"ש והי' אור הלבנה כאור החמה. פי' בחי'

בחי' לבנה זהו בחי' נער כמ"ש ויהושע בן נון נער ופני יהושע כפני לבנה . ולע"ל שיהי' עליות העולמות יהי' אור הלבנה כאור החמה ע"י בחי' משתה נגינתן . אך בחי' אור החמה שהוא בחי' חתן הג"ל יהי' כאור שבעת הימים זהו בחי' חופתן המקיף נהורא קדמאה כו' :

קיצור וזהו יודעי בינה לעתים להמשיך מאור המקיף סוכ"ע בפנימי והיינו ע"י גבורה תגבורת . אבל וימינו תחבקי לבד . וזהו לשמש שם אהל בהם ישיש בגבור כו' . תורה באהל מועד ואשים דברי כו' ובלל ידי כסיתוך . וזהו ענין מזהלות חתנים נמשך מהחופה עלמה מבחי' וידעת לבחי' והשבות ע"י התורה ובחי' נערים נמשך ההתפעלות ע"י נגינתם שירה על היין ובל תופש כנור . ולע"ל בעליות העולמות יהי' אור הלבנה בחי' נער כאור החמה חתן דעכשיו ואור החמה דלע"ל יהי' כאור שבעת הימים נהורא קדמאה :

אוצר החכמה

אוצר החכמה

שה"ש ג' צאינה וראינה וגו' . ציוס חתונתו זה מתן תורה וציוס שמחת לבו זה בנין בהמ"ק . להבין למה נמשל מ"ת ליום חתונתו (שלכחו' זהו משל גשמי מאד) ובנין בהמ"ק לשמחת לבו . והענין דתפלה הוא במקום קרבות . והנה תפלה נק' עבודה שבלב כמ"ש בגמ' ע"פ ולעבדו בכל לבבם איזו עבודה שבלב זו תפלה ולכן בהמ"ק שהוא מקום הקרבת הקרבות נק' שמחת לבו (וכמארז"ל על הקרבות שא' הקב"ה נח"ר לפני שאמרתי ונעשה רצוני כו' . שז"ע שמחת הלב ואין זה בחי' ענג שיתבאר לקמן כ"א שמחת הלב כמשי"ת במקומו) שהרי הקרבות הם כענין התפלה שנק' עבודה שבלב ולכן גם עכשיו התפלה בכוונה וצפרט בצבור צבה"ג הנקרא מקדש מעט היא בחי' שמחת לבו כביכול . והענין דהנה כתיב לבבתי אחותי כלה שכנס"י נק' לב דהנה עד"מ הלב באדם ששופע החיות לכל האזרים דכל הדמים הולכים מן הלב ויוצאים לכל האזרים דרך הגידים והעורקים עד סיוס כל הגוף כמו גם בצפורני הרגל מגיע חיות הדם שהוא הנפש כידוע . והנה כל הדמים שיוצאו מהלב לכל האזרים הם חוזרים ושבים ללבת אל הלב והיינו שיש בלב צ' חללים שבחלל א' צו מתקצרים הדמים העולים מהאזרים אל הלב ויוצאים דרך חלל הב' . (כ"ה בספרי הרפואה . ולפי

מ"ש צס' שזיל אמונה ל"ל שהכוונה על צ' גידי' שדרך גיד האחד צא הדם ללב מהכבד וכל האזרים . ודרך גיד השני הולך מהלב לכל האזרי' . ויש מהרופאי' שכתבו שגיד המשלח הדם בכל האזרים הוא בחלל השני . ומ"ש בלק"ת בד"ה אני ישינה שהמוח פותח את הלב להמשיך הדם בכל האזרים . הכוונה על הפתיחה והסגירה שבלב שז"ע דפיקא ללבא . וזה צא מן הרוח חיים שבחלל הב' שהוא מוליך האידי' למוח כמ"ש חכמי המחקר . וצס"ה יש בלב ג' חללי' כמ"ש צטור יו"ד סי' מס) וגם הדם שנתהוה מהמאכלים והמשקים עולה אל הלב ואח"כ יוצא מהלב לכל האזרים . וה"ז כדמיון כל הנחלים הולכים אל הים ואח"כ חוזר חלילה ויוצאים המים מהים אל הנהרות ע"י גידי הארץ כו' ולכן הים איננו מלא כו' . והנה כמ"כ בעבודה שבלב זו תפלה שאז זמן העלאתה והתקשרות האהבה של הניצוץ האלקי צהקב"ה ואתערותא זאת בלב הוא דוקא כמ"ש ואתבת כו' בכל לבך וה"ו כמו קבוצן הדמים מהאזרים אל הלב . וזהו שמע ישראל שמע ל' חסיפה וקיצוץ לבחי' ע' רבתי הוא כללות השבע מדות . ואתבה זו נמשכת ונולדה ע"י התבוננות בפסוד"ז ובשמע ישראל . ופי' שמע ישראל ה' אלקינו הוא בחי' יחוד חו"צ שנק' צהר פ' חיי שרה מחשבה ויוצלא . והענין ע"ד מ"ש צהר דבמחשבה א' צרא כל העולמות והוא כענין נופה ומביע עד סוף כל הדורות בסקירה אחת כי מה שנמשך ונתהוה בחי' זמן עבר הוה ועתיד זהו מקורו ושרשו ממדות עליונות וכמ"ש חלק שנים צעיניך כיום אתמול וששת ימ"צ שרשן מששה מדות הג"ל וע"י שנמשכו המדות בצבור ומתחלקי' לחלקים נעשה מכל מדה חלק שנים ומתחלקים עוד לר"ח וימים ושעות כו' . אבל בבחי' המוח' עילאה שלמעלה מהדבור ואפי' מהמדות דהיינו קודם שנולדו ונמשכו בחי' מדות שם נכלל הכל בסקירה אחת . וזהו פי' הוי' אלקינו שהוא בחי' מחשבה בג"ל . וישראל עלה במחשבה לכן נא' הוי' אלקינו . וכמו שהוא בבחי' זמן כך הוא בבחי' עולם ונפש כי עולם שנה נפש הם . וכיון שהוא למעלה מבחי' שנה כך בחי' מח' הג"ל הוא למעלה מבחי' עולם והוא בחי' סוכ"ע . ואי לזאת יומשך ואתבת שיהי' הוי' אלקיך שיהי' גילוי בחי' סוכ"ע . וענין פסוד"ז שלפני ק"ש היינו בהיות שער ק"ש הוא בחי' העלאת לבא לבחי' בכל לבך עד"מ העלאת וקבוצן הדמים מהאזרים ללב ע"כ תקנו לומר מזמורים מיוחדים שמזמור זה הוא העלאת מבחי' אזרים אלו ומזמור שני העלאת מאזרים אחרים וכמ"ש צבהארז"ל שמזמורים דהללויה הן ע"ס דיצי' שבמזמור

ועיין באגה"ק בסופו סו' ל"א ד"ה קודע בשערים
מ"ט בתקונים :

1517082018תרה

והנה חנו רואים באדם שאם סיבוב והילוך רוח
החיים מהלב אל האזניים ומהאזניים אל הלב
הוא כהלכתו אזי האדם זריח בתכלית . אך אם יש
חיזה קלקול באיזו מקומן כמו חיזה ארעם ומכה
בחיזה אבר המונע ומעכב או ממעט סיבוב והילוך
הדם אזי נפסק או מתמעט הקשר הלו המקשר כל
האזניים אל הלב ואזי נופל האדם למשכב וחולי ה"י
ולריך רפואה . וכך הגמשל בעבודה כי עסק האדם
כל היום הוא כמשל המשכת החיות מהלב אל האזניים
דהיינו מהתפלה אל רמ"ח מ"ע רמ"ח האזניים וגם
לכל מעשה האדם ע"ד וכל מעשיך יהיו לש"ש . ולכן
אם העסק בהיתר ע"ד"ז יוכל למחר לחזור ולעלות
מהאזניים אל הלב להיות ורפואה בכל לבבך . אבל
אם נכשל באיזה עון ה"ז כמו מכה באיזה אבר
המונע ומעכב העלאה ונפסק הקשר וזהו חולי הנפש
וע"ז אמר מכף רגל ועד ראש אין זו מתוס פלע
וחזרה כו' ואין תקנה כ"א ע"י תשובה שנקראת
רפואה כמארז"ל גדולה תשובה שמציאה רפואה לעולם .
והיא בחי' בכל מאדך שמצחי' זו נמשך רפואה אם
ח"ו יש קלקול בצחי' אהבה דבכל לבבך . כי תשובה
קדמה לעולם פי' שממשיך אור מצחי' שלמעלה מכל
החיות דהשתלשלות העולמות והיינו ע"י מאדך בחילוף
יתיר . ולכן ביכולת המשכה זו לתקן הפגם והקלקול
שבסיבוב והילוך רוח החיות מהלב אל האזניים שהוא
בחי' האור וחיות המחי' עולם שנה נפש בחי' מל'
מכ"ע שנק' לבי כנ"ל וכיון שע"י תשובה נמשך בחי'
ממעמקי' מגלה עמוקות מה שהוא נמשך אור חדש
ומחודש ע"כ חוזר ומחדש החיות כו' . (והוא כמו
עד"מ הנהר כשנחסר מימיו מתמת רפש וטיע הנקבץ
או שאר מונע אשר מונע הילוך המים לריכי' לחפור
אוחו בעומק יותר . ועד"ז יובן בעבודה דכתי'
ממעמקי' קראתיך הוי' . כי המלות עשה תלוי' זו"ה
ול"ת בי"ה . וכשפוגם באיזה מלוא . או כשעושה
המלוא רק על דר ההרגל וכן בתפלה כמ"ס ויפתחו
צפיהם ולבם לא נכון עמו . והגם שעז"נ אח"כ והוא
רחום יכפר עון . עכ"ז אינה כדבעי ומונע הילוך
המשכת חלקות הנמשך ע"י התפלה . וכן ע"י קיום
המלות שמגיע הפגם צש' הוי' וכמו שאומרי' בק"ש
שעהמ"ע אם פגמתי באות יו"ד וכן באות ה' כו'
ע"י ביטול פרעי המלות המזכרים שם . לזאת לריכים
לחפור בעומק יותר עד שיגיע לפנימיות עומק נקודת
הלב

שבמזמור זה הוא מל' דיני' ובמזמור שני נגד יסוד
דיני' כו' ע"ש . וכ"ז הוא בחי' רלוא והעלאה ואח"כ
שמו"ע בחי' הוא בחי' טוב והמשכה . וכן עסק התורה
ומלות מעשיות . והוא כמו שהדמים נמשכים מן הלב
לכל הרמ"ח אזניים ושם"ה גידים כך המלות נק' רמ"ח
אזניים דמלכא . ומלות בלא כוונה כגוף בלא נשמה
והכוונה הוא התפלה [כמ"ס צמ"א ע"פ לא הביע און
ביעקב] לכן זהו כמשל התפשטות והמשכת הדם מהלב
לכל הרמ"ח אזניים (והנה כמו באדם שאם ה'י
סיבוב והילוך הדם רק מה שכבר ישנו בהאזניים ה'י
האדם נחלש . כ"א שמוכרח לאכילה שע"י שאוכל
מאכל . והמאכל מתעכל ונעשה דם ואז הכבד שולח
הדם ללב . כ"ה צרוחניות שהקרבות נק' צשם לחם
כמ"ס לחמי לחשי . והיינו ע"י שמקריבין הקרבן ששרשו
מצחי' החרו רק שנפל בשבירה . וע"י הקרבת הקרבן
מקריבין את הגילוף דהו שנתרחק מאז היתה השבירה
שיאיר בצחי' התיקון . וגמלא כמו שע"י המאכל הגשמי
מתוסף דם כן ע"י הקרבת הקרבן מתוסף אור בתיקון .
ומזה בא בחי' שמחת לבו ככ"י . שע"י שמתקרב הגילוף
שנתרחק ע"י"ו נמשך השמחה . וכמשל ב' אהבים
שלא ראו זא"ז זמן רב . כשמתראים יחד ע"י מתעוררי'
בשמחה וטוב לבב . כך קירוב הגילוף שנתרחק מאד
מאז ה'י בחי' שבה"כ . וכשמתקרב נעשה בחי' שמחה .
ועד"ז יובן בתפלה שבמקום קרבות תקנו שטינין
התפלה הוא כמ"ס זוהר מאן דאכיל נהמא אפוס
חרבא שהוא בחי' צירור הכה"כ ששרשו ג"כ מפני שור
רק שהוא מפני אדם שבפני שור . ונתרחק להיות
נה"כ גשמי למשוך אחר דברים הגשמיים וכשמזכרי'
אותה בתפלה להעלותה לשרשה ע"י מתקרב הגילוף
דהו שיאיר בצחי' התיקון . ומזה נמשך השמחה .
וי"ל שז"ע ג"כ מ"ס עבדו את ה' בשמחה כו' .
וגמלא שזהו כמו מהמאכל ניתוסף דם בלב . וקוי
הוי' יחליפו כח שע"י יעלו אבר כו' . וכך יובן ג"כ
למעלה כי גם בחי' המל' הנה בלילה יורדת לבי"ע
וה"ז כמו ירידת הדם מהלב עד לפורני הרגלים
וירידתה זו לצרר רפ"ח ניצולים ואח"כ מחלות לילה
מתחלת לעלות והוא כמו שהדמים עולים אל הלב
וע"י נמשך מהמות ללב והוא ענין יחוד או"א וזו"כ
בק"ש ותפלה כו' . (וע"י ירידת המל' בבי"ע ג"כ
מזררת צירורים מרפ"ח ניצולין כמ"ס ותקם בעוד
לילה ותתן ערף . ערף רפ"ח עם הכולל . וע"י
העלאת הניצולות מתוסף תוס' אור וה"ז כמשל המאכל
כו' .) וזה שכנס"י נק' לבי לבצתני אחותי כלה
[ועמ"ס ע"פ ולבי ער כו' דופק כו' וה' פקד כו']

הלב שהיה בחי' רעו"ד . ועי"ז ממעמקי' קראתיך הוי' . מחדש . הגם שנפגם ע"י זיטול המצות כנ"ל מ"מ יומשך מחדש ש' הוי' ויתמלא הפגם . והי"ז כמשל הנשר שנריכי' לחפור בעומק יותר . כן ע"י שחופר בעלמו לבוא לבחי' עומק נקודת הלב נמשך מלמעלה ג"כ בחי' עומק . וענין ממעמקי' לשון רבים נת' במ"א שז"ע עומק הלב ותעלומות לב . ועי"ז נמשך מלמעלה ב' עומקי' להיות קראתיך הוי' מחדש כו') . [ותיקון המכה הוא ע"י הוידוי דברים אשמנו בגדנו כו'] :

והנה התורה נק' ג"כ רפואה לנפש כמ"ס ולכל בשרו מרפא והיינו ג"כ משום דהתורה קדמה לעולם שבה ועל ידה נמשך ג"כ אור חדש מלמעלה מהשתלשלות . וזהו זיום חתונתו זו מ"ת פי' כי התפלה נק' עבודה שבלב והוא ענין שמחת לבו ובלב הוא יסוד האש שהוא העלמה מלמעלה למעלה . אך יסוד המים הוא צמות ובו שורה כח התענוג שבנפש כי מים מגדלים כל מיני תענוג והתענוג הוא למעלה מהשמחה . ^{הוא} והנה עד"מ הטפה נמשכת מיסוד המים שבצמות ובה מתלבש מעטם השכל והתענוג שבנפש ולכן עי"ז נעשה הולדה חדשה להוליד בדומה לו . והיינו דוקא ע"י התלבשותה בטיפה גשמית . משא"כ בדבור כו' . כמו"כ ע"י התלבשות התורה בעשי' גשמיות היום לעשות יומשך עי"ז אור חדש ממש מאור ח"ס ב"ה מלמעלה מהשתל' . וז"ש אין כל חדש תחת השמש . משא"כ עמלא דאורייתא דהוא לעילא מן שמשא ממשך אור חדש כי ס"ר אותיות התורה הן אותיות המחשבה . והרי במח' ח' לופה ומציע כו' והתורה היא מבחי' מאד עמקו מחשבותיך עמקו דוקא בחי' עומק המח' וכמו גבי תשובה כתי' ממעמקים והיינו דוקא ע"י התלבשות התורה בגשמיות וכמשל הג"ל . ופי' וענין אור חדש הוא כי הגה ידוע דשרש כל ההשתל' דאבי"ע הוא נמשך מבחי' הקו"ח והוא נמשך ע"י אמרוס ומק"פ מתחלה ונמשך אח"כ רק קו ולכן כל מה שנמשך מבחי' הארת הקו לא נק' אור חדש ממש כו' . אך אור הנמשך מעלמות אוח"ס שלמעלה מהחלל והקו נק' אור חדש וכמארז"ל על ד"ת ככ"י יהיו צעיניך כחדשים כו' . (וזהו דכתי' קול דודי הגה זה בא מדלג שקאי על התורה שהיא בחי' דילוג מלמעלה מהקו . וכתי' כי תרכב על סוסך שקאי על מ"ת שהוא כמשל הסוס שמוליך ממקום שבעלמו אינו יכול להגיע משם . ואנו מצרכי' בכ"י נחתן התורה ל' הוה שצכ"ו נמשך אוח"ס בתורה . לכן ככ"ו יהיו צעיניך כחדשים) . ולכן נק' חתן חות

דרגא מדלג על ההרים בחי' דילוג מלמעלה מהשתלשלות כו' . ולכן בקרבנות הנשיאים הוכפל בתורה בכ"א ולא אמר וכן הקריב נשיא פלוני אלא משום דאעפ"י שצירופי האותיות שבכל קרבן של כל הנשיאים שוין הן ממש מ"מ האור המלוכש בהן הוא בכ"א בחי' אור חדש ממש וכמו שלשים ומאה משקלה שהם ה' שמות הוי' הגה בכל קרבן של נשיא נמשך בחי' ה' שמות דהוי' חדשים מעלמות המאליל מה שלא נמשך כן בשל נשיא שלפניו כו' ע"ד ממעמקים קראתיך הוי' :

וזהו לאינה וראינה . פי' לאינה ממקום שרשם למעלה בג"ע להתלבש בעוה"ז הגשמי כי דוקא היום לעשותם בעוה"ז אז יומשך ע"י התורה אור חדש ומחודש כו' . משא"כ למעלה ברוחניות כנ"ל . (והיינו לפי שנתון תחלתן בסופן שבסוף דוקא יש כוונת נעילת התחילה למעלה יותר מצבחי' ראש המתפשט כמ"ס במ"א בד"ה ועמדו רגליו זיום שהוא על הר הזיתים . ונת' מזה במ"א באריכות) :

במלך שלמה במלך שהשלום שלו . פי' ע"י שנמשך אור חדש מלמעלה מהשתלשלות נעשה בחי' שלום והתחברות ב' הפכים משפיע ומקבל אש ומים . ולכן ארז"ל העוסק בתורה משים שלום בפמשמ"ע ובפמשמ"ט . כי הגה מל' דאלי' נעשה עתיק לבריאה ומחבר אל' עם בריאה אף שאלי' ובריאה הם ב' הפכים . והכח הזה בבחי' מל' דאלי' הוא להיות כי נעון סופן בתחלתן ושרשה מבחי' כתר שהוא בחי' תחתונה שבמאליל ע"כ זיכולתה לחבר אל' עם זי"ע . וכידוע בענין המשל ופחד עמו ע"כ עושה שלום במרומו כו' . וזהו מלך שהשלום שלו היינו בחי' מל' דא"ס שכל השלמות נמשכים משם :

בעטרה שטערה לו אמו כי מלות התורה הן תרי"ג מלות לאורייתא וז' מלות דרבנן שהם תר"ך עמודי אור בחי' כתר ועטרה והוא מה שלמעלה מהשתלשלות . והנה עד"מ הטערה היא עשויה מאבנים עובות מאירים ומצהיקים מאד והרי גוף האבנים הם רק בחי' דומם אלא שמזככים אותם (והיינו ע"י הצהקת השמש והכוכבי' במקום ההוא מזדככי' שם האבנים עד שהם מקבלים אור שיוכלו להאיר וכמ"ס להר תעשה לתבה שיש פי' ח' שתלה אבן עוב להאיר התיבה) ולפי שהוא דבר פלא שהדומם כאבן יאיר כ"כ ע"כ הם יקרים מאד ולכן ניתן לתכשיט על הראש אעפ"י שהראש מעלתו נכבדת להיות

להיות שבו שוכן אור החכמה כו'. וכך המלות נעשים בעניינים גשמיים מבחי' ק"ג אלא ע"י הצירור נעשה זה דבר הפלא שהיה גשמי יהי' בטל לכן נעשה מזה עטרה ובחי' המשכת הכתר והוא לעילא מן שמשא כו'. (והיינו שמה שהשמש מאיר זה אינה חידוש כלל שנבראת כך. אבל דברים הגשמיים דנוגה יודכבו כ"כ שיהיו בטלים ויהיו כלי לאור"ס זהו חידוש ודבר פלא מאד לכן זהו עצמו לעילא מן שמשא. ועי"ז נמשך בחי' הכתר שהוא לעילא מן שמשא כו') :

ביום חתונתו זו מ"ת כבר מבואר למעלה הטעם שנק' ביום חתונתו שהיה המשכת ח"ע מוחא כו' ובזה מתלבש כח התענוג שהוא פנימי' הרצון כנ"ל. ושמחת לבו זה בנין בהמ"ק פי' פתיחת הלב נק' שמחת לבו (והיינו בחי' נח"ר לפני שאמרת ונעשה רלוני ואין זה בחי' ענג. והוא כידוע שיש בכתר שני בחי' א"א ועת"י. שא"א הוא שרש ומקור הגאלי' . ובחי' עת"י הוא בחי' התחתונה שבמאלי' . כי הכתר הוא ממוצע בין עלמיות המאלי' לגאליים והממוצע ל"ל כלול מב' הבחי' . ולכן בחי' נח"ר לפני שאמרת ונעשה רלוני הגם שמעורר בחי' הכתר עכ"ז זהו רק בא"א שנק' רצון לבד כידוע . ואמנם יש בחי' חפץ שהוא בחי' פנימיות הרצון זהו בחי' הענג ששרשו הוא מפנימיות הכתר בחי' עת"י . ובזה יובן בטוב טעם ענין ככ"ו יהיו בעיניך כחדש' כי צמ"ת נמשך מבחי' פנימיות הכתר בחי' עת"י שזהו בחי' או"ח שלמעלה משרש האלימות ג"כ . ובאמת יש מ"ת ככ"ו שז"ע שמצרכין נותן התורה ל' הוה להיותו הוה ככ"ו תמיד לכן ככ"ו יהיו בעיניך כחדשים . ואומרים ז"ל כחדשים זהו מפני כי ההמשכה דאחמול הי' ג"כ מלמעלה משרש האלי' א"כ אין זה שם חדש. כ"א שההמשכה היא חדשה והכל מבחי' א' היינו מבחי' פנימיות הכתר בחי' עת"י . וכפשוטו שאפי' לומד הלכה שלמד תמול מ"מ יהיו בעיניך כחדשים מפני שעי' לימודו שלומד שנית נמשך הארה חדשה מפנימיות הכתר מה שלא נמשכה אחמול . ומ"מ הוא רק כחדשים ולא חדש ממש שהרי למד גם תמול הלכה זו ממש . ועי"ל שגם ביום שמחת לבו זהו ג"כ המשכה מפנימיות הכתר . וז"ע נח"ר לפני שאמרת ונעשה רלוני פי' ע"י שנעשה רלוני עי"ז נח"ר לפני למעלה מבחי' הרצון . ולפי"ז נח"ר קרוב לבחי' הענג . אך זה נק' שמחת לבו י"ל שזהו בחי' התגלות התענוג שבבינה . ולא עלם בחי' הענג . אבל ביום חתונתו י"ל שזהו בחי' ענג בעלם כמו

יג

שהוא בעלם הענג הפשוט . וגם י"ל שזהו כענין ההבדל בין ענג המורכב לענג הפשוט . שהרי שמחת לבו זהו ענג המורכב ברצון כו' שנמשך ממה שנעשה רלוני . משא"כ ביום חתונתו זהו בחי' ענג הפשוט כו'. . משא"כ בגלות נק' חולת אהבה שאין הסיבוב והילוך רוח החיים מהלב אל האזניים כדבעי . וע"כ אומרת סמכותו כו' ע"י התורה שנק' רפואה כנ"ל . (והיינו שכמו החולה שמויאש מן החיים שנתקלקל חיות הראשון שהחי' גופו . הגם ע"י סממני הרפואה חוזר לצריאותו ונמשך חיות מחדש להחיות גופו . ויש חולים שכשמתרפאים מחליים נעשים צריחים יותר מכמו שהיו קודם שחלו . כן ע"י התורה שנק' רפואה מתרפא מחליו ונמשך חיות מחדש . וכנ"ל בענין ככ"ו נמשך בעיניך כחדשים . וגם בתורה יש בחי' טל תורה שהוא מבחי' עלא דעקיף מעתיקה שמחי' גם בגוף כו') . והנה התענוג והשמחה לכאורה ענין א' הם . אבל באמת ב' ענינים הנה . כי עד"מ עשיר שיש לו מעמון כסף וזהב צולטרו הוא שמח ועוב לב חטפ"י שאינו רואה אוחו וגם חטפ"פ שהממון רחוק ממנו כמה מאות פרסאות . אך להיותו יודע שיטנם בשלימות בודאי חטפ"י שמכוסה ונעלם הוא מעיניו עתה ישמח לבו מאד וזהו ענין ומהות השמחה שיכול להיות על הטוב אף כשהוא נעלם ומכוסה מעיניו . אבל ענין התענוג והשעשועים אינו אלא דוקא כשרואה הדבר שמתענג ממנו בעיניו ממש כמו שעשוע האב עם בנו הוא דוקא כשרואהו בעיניו . משא"כ מרחוק אינו שייך תענוג רק שמחה ולכן מצרכין ברכת הראיה כשרואה אדם החביב לו כו' . והנמשל יובן בענין שמחה של מלוא דהנה טעמי תורה לא נתגלו עתה שאין עתה הגילוי רק שכן רלוני ית' . ולע"ל יתגלו טעמי תורה בחי' ענג עליון שיש בכל מלוא אמנם גם עתה ידוע לנו שמלובש ונמשך בהמלוא מבחי' תענוג העליון רק שאין מהותו מושג ולכן יכול להיות מזה בחי' שמחה גדולה וכמ"ש בשמחה ובטוב לבב מרוב כל . כמו שהעשיר שמח מהמטמון אף שאינו רואהו בעיניו כו' . אך לע"ל יתגלה מהות התענוג העליון וזהו ישקני מנשיקות פיהו . ולכן בהמ"ק נק' שמחת לבו שהי' האור ג"כ מוסתר בארון ונפורת כו' . וכן תפלה באהוי"ר הוא ג"כ רק השגת המליאות ולא המדות . אך ביום חתונתו זו מתן תורה נמשך בחי' תענוג אלא שמ"מ עכשיו אין התענוג בגילוי שמלובש ג"כ בהתלבשות בעיניו' גשמי' כ"א לע"ל יתגלה מתוך הלבושי' ועי"ז נאמר וראינה בבחי' ראיה

ממש

ממש כמ"ש ולא יבנק עוד כו' והיו עיניך רואות כו' :

ועפ"ז יובן המדרש [בפ' בראשית פ' כ"ז] ע"פ ויתעצב אל לבו אמר רבי זכריה משל למלך שצנה פלטין ע"י אדריכל ראה אותה ולא ערבה לו על מי יש לו להתעב לא על אדריכל כך ויתעצב אל לבו עכ"ל . כי ממש"ל בענין זכריה שמחת לבו זה בנין בהמ"ק שמדת מלכותו ית' נקראת לב שממנו נמשך החיות לכל האברים והח"כ חוזרים הדמים מכל האברים אל הלב . כך בחי' מלכותך הוא מכ"ע שממנה נמשך השפעת החיות לבי"ע והוא בחי' ממכ"ע והח"כ עולה האתעדל"ת מבי"ע לבחי' מל' ואתעדל"ת זו הוא מ"ש והאבת את הוי' אלקיך בכל לבבך כו' . ולכן בנין בהמ"ק שבו מקריבים הקרבנות שהוא ענין העלאת מ"ן מבירור ק"י ופ"ש הבהמית נק' שמחת לבו שהשמחה היא פתיחת הלב שע"ז המ"ן נמשך מ"ד מבחי' סוכ"ע בממכ"ע .

51/08/2018תנ"ך

ולכן הסיפוך מזה הי' צדור המבול שהיו מכעיסין ובחין . הי"ז עד"מ כמו שיש ח"ו קלקול בהאברים המונע סיבוב והילוך הדם מהלב אל האברים ומהאברים אל הלב כו' . ועי"ז לא נמשך ג"כ מהמוח בהלב ונפסק הקשר כו' . וכך הוא ענין ויתעצב אל לבו שלא נמשך האור בגילוי מבחי' סוכ"ע אל בחי' ממכ"ע הוא בחי' מל' כו' . (וכמו מי שהוא צמ"ש שמוחו ולבו עלצוי ורחוק משמחה בתכלית ולכן לא נמשך גילוי מהמוח ולב כי שמחה גורם גילוי . והשמחה בא ג"כ מבחי' גילוי . ומי שהוא עלצב הוא סיפך זה כו') . ולכן בפ' נח אחר שהקריב קרבן וכתיב וירח ה' את ריח הניחוח כתיב ויאמר ה' אל לבו כו' והוא ע"ד מעין שנק' בנין בהמ"ק מקום הקרבנות שמחת לבו כנ"ל . (שגורם למעלה פתיחת הלב וכן למטה שיהי' מלא וגדוש משמחה ה' וגילוי אלקות כמו שהי' בצמ"ק . ולכן היו קורים את השם ככתבו כו' כמו לע"ל שיהי' נק' כמו שנכתב כו') :

פרשת נח

אוצר החכמה

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפוה . אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוו יבזו לו . הגה מים רבים הם כל מרדות הפרנסה והמחשבות שבעיני עוה"ז כו' . ועכ"ז לא יוכלו לכבות את האהבה שהוא בחי' האהבה המוסתרת שיש בכל נפש הישרים בטבע מבחי' נפש האלקי' שטבעה לעלות וליכלל תמיד למעלה כשלהבת העולה מאליה כמ"ש לעיל מיניה רשפיה רשפי אש שלהבת יה [עיין במק"מ פ' בשלח דף כ"ו ע"ב ובמא"א אות שי"ן סמ"ב ועמ"ש ד"ה על כן יאמרו המושלים . גבי להבה מקרית סיחון ומ"ש בענין אש שלמעלה ד"ה לבאר ענין יוהכ"פ] שהוא בחי' שלהבת הבאה מלמעלה שהיא הנפש האלקית שקודה התלבשותה בגוף הגשמי היתה נהנית מזיו השכינה והיתה מיוחדת בתכלית היחוד בא"ס ב"ה . ולזאת גם אחר התלבשותה בגוף הגשמי לעסוק בענינים גשמיים שהן הנקראים מים רבים עכ"ז לא יוכלו לכבותה [ועמ"ש ע"פ ושעריך לאבני אקדה סד"ה ושמתי כדכד] מלהיות תמיד

בבחי' אהבה ותשוקה נפלאה לעלות וליכלל למעלה [ופי' מ"ש מלהיות תמיד זהו ע"ד מ"ש למען יזמרך כבוד ולא ידום ועמ"ש סד"ה ואתה תלוי צפי' להעלות נר תמיד ועמ"ש ד"ה יהודה אתה בתחלתו אלא שלמטה כו' אצל למעלה כו'] ואדרבה ע"י התלבשותה צמים רבים הנ"ל יכולה להגיע למדרגה היותר גבוהה מקודם שירדה לעוה"ז כאשר יתבאר :

והנה בחי' מים רבים הנ"ל נק' מי נח וכמ"ש [ישעי' נ"ד] אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ כן נשבעתי מקלץ עליך ונגער כך [עיין בספר עיר גבורים] כי הגה נח הוא נייחא דרוחא שהוא בחי' שביחה כהדס השוכת ממלאכתו וכמ"ש וישבת ציוס השביעי והרגומו ונח ציומא שביעאה כו' . ומ"ש נח נח ב"פ הם נייחא דעילאי ונייחא דתחאי שהוא בחי' שבת תתאה ושבת עילאה שיהי' לעתיד שנק' יוס שכולו שבת משא"כ שבת תתאה אינו כולו שבת כאשר יתבאר . [עיין במא"א אות כו"ן סעי'

21/08/2018

מלמטה שאין לו מזל מלמעלה כו' שהם המזלות שהם המשפיעים חיות כל עוה"ז וכמ"ש [דברים ל"ג] וממגד תבואות שמש וממגד גרש כו' והמזלות הם מקבלים מע' שרים והשרים מקבלים משמרי אופנים והם מקבלים מהמלאכים וגבוה מעל גבוה עד שכולם מקבלים מבחי' מלכותו ית'. וכמ"ש מלכותך מל' כל עולמים שמהוה את כל העולמות מאין ליש ממש והוא רק בחי' זיו השכינה בלבד שאינו חלף בחי' זיו והארה בעלמא בלבד לגבי מהותו ועלמותו ית' כביכול שהוא בחי' ח"ס ממש הי' הוה ויהי' בלי שינוי ממש וכמאמר אתה הוא קודם שנברא ואתה הוא לאחר שנברא כו'. ואחרי התבוננות כל הנ"ל בעומק הדעת תתעורר נפשו בחי' אהבה ותשוקה נפלאה כרשפי חש לנחת מהוך החשך והעלם הגשמי הזה ורק לדבקה בו ית' וכמ"ש [תהלים ע"ג] מי לי בשמים ועמך לא חפצתי כו' שלא יחפון כלל לא בג"ע התחתון ולא בג"ע העליון שהם רק בחי' זיו והארה בלבד וכמאמר ל' לדיקים יושבים וכו' ונהנין מזיו השכינה כ"א לדבקה בו ית' ליכלל בחי' מהותו ועלמותו ית' ונק' צוה"ק לאשתאבא בגופא דמלכא כו'. ונק' בחי' אהבה זו בחי' תשובה שהוא בחילא יתיר שבאה דוקא מהוך החשך שהיה עוסק רק בענינים גשמיים והבלי עולם. לפי שיתרון האור הוא מהוך החשך דוקא. ונק' אהבה זו בחי' בכל מאדך שהוא בלי גבול ממש שבאה דוקא מן הסיפוך שהוא החשך וכמ"ש טוב זה מלאך חיים טוב מאד זה מה"מ שע"י הסיפוך והחשך דוקא שהוא בחי' נה"ב יכולים לבא לבחי' אהבת בכל מאדך שהוא בלי גבול ממש. והיינו לפי שבשרשה למעלה מעלה שורש נה"ב גבוה יותר מבחי' נפש האלקי' וכמ"ש [בראשית ל"ו] ואלה המלכים אשר מלכו כו' לפני מלך מלך לבני'. שהוא בחי' נפש האלקי' רק שע"י שבה"כ נפלו למטה מטה כמ"ש וימלוך וימת כו'. אבל בשרשם הם למעלה מעלה מבחי' נפש האלקית. ולזאת גם כנו שנפלו למטה יש להם תגבורת על נפש האלקי' מפני ששרשם הוא מבחי' מלוכה שהוא בחי' התגשאות כו'. וגם האדם מקבל חיות מבחי' בהמות ומאכלים ובלעדם אינו יכול לחיות משא"כ המאכלים אינם לריבים אל האדם. וכל זה מפני שבשרש שרשם למעלה הם גבוהים הרבה מבחי' הגשמות ולזאת ע"י ירידת והתלבשות נפש האלקי' בנפש הבהמי' דוקא לעסוק בצטרות ומחשבות הפרנסה בעניני' גשמי' שהם הנקראים מים רבים הנ"ל יכולה לבא לבחי' אהבת בכל מאדך. שהוא בלי

סעי' י"ט ועיין בזוהר פ' נח דנ"ט ע"ב ובפ' בראשית דף ה' ע"א] כי הגה לכאורה אינו מוזן ענין המבול שאם הי' רק להעביר ולשחת האנשים החוטאים למה הולך לבחי' רעש גדול כזה הלא ברגע א' הי' ביכולת ה' להעבירם אף בלא המבול. אך באמת היה המבול בא לטהר את הארץ שגא' כי מלאה הארץ חמס ונתקלקלה מאד [עיין בזוהר פ' נח דס"א ח' ודס"ב ריש ע"א ועמ"ש צביאור ע"פ אלה מסעי בענין שגזרו עומאה כו'] והיה נלך לטהרה ולזאת בא המבול דוקא שהוא בחי' מים בכדי לטהר את הטמאים שהוא כדוגמת המקוה מ' סאה שהיא מעברת את הטמא. כמו"כ הי' המבול בא בכדי לטהר את כל הארץ ועיין ביחזקאל סי' כ"ב כ"ד והוא ע"ד מ"ש וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם כו'. ולזאת נקראים מים נה שנטשה מזה נייחא דרוחא כו'. והנה שעבוד הפרנסה נק' ג"כ מי נח וכמאמר ל' שבחר לו אברהם אבינו שעבוד נגד גיהנם [ועמ"ש מזה בד"ה ואלה שמות] שכנו שאי אפשר להגשמה לבא בג"ע ליהנות מזיו השכינה עד שתהרד קודם לכן בגיהנם וכמו שאמרו גבי אחר מוטב דלידייני' וליתי לעלמא דחתי וגם לעבול בנהר דינור כמ"ש צמ"א. כמו"כ ע"י שעבוד יכולים לעלות למעלה מעלה למדרגה היותר גבוה. [ועליו' זו היינו גם בעוה"ז בחי' תשובה ומע"ט שע"ז אמרו יפה שעה א' בתשובה ומע"ט בעוה"ז מכל חיי העוה"ב ועמ"ש בד"ה כי תשמע בקול]. והנה שעבוד אין הפי' מה שיש עלינו עתה מלך ושנוטל מאתנו מס שגם בזמן צהמ"ק הי' עלינו מלך ישראל והמס הי' ביותר כידוע שחלק עשירי הולך כ"א ליתן. חלף הכוונה היא שבזמן צהמ"ק הי' קיים הי' נמשך ברכה והשפעה עלומה עד שא"י היתה ארץ זבת חלב ודבש כו' שלא ע"פ הטבע כלל כמ"ש בגמ' סוף מס' תבואות ולא הי' כלל דאגות וטרדת הפרנסה. ועתה יש לכל אור"א יגיעות וטרדת הפרנסה לעסוק בעניני' עוה"ז הגשמי והוא בחי' מים רבים הנ"ל שנק' מי נח שהוא בחי' נייחא דרוחא לפי שע"י בחי' מים רבים הנ"ל מתעלי' הגשמה למדרגה היותר גבוה מקודם התלבשותה כו' שהיתה רק נהנית מזיו השכינה כו'. וכמאמר ל' יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט בעוה"ז מכל חיי העוה"ב לפי שהוא בחי' יתרון האור מהוך החשך דוקא. שהוא בחי' אחכפיי' סט"א ואתהפכת חשוכא כו' שכשעוסק כל היום בענינים גשמיים בצטרות הפרנסה שהם הנק' חשך ומחבונן אח"כ בתפלה איך שאין לך עשב

לכסומי צפוריא וכמ"ש עד יעבור עמך הוי' וכתי'
 לפני הוי' תטהרו. וע' זוהר צפ' פקודי דרל"ח א' בענין
 וישאו את התיבה ותרם כו' ע"ש והיא עליי' המל'
 מבי"ע הנק' ארץ ועלמא דאחגלייא לאזי' כו' ע"ד
 והחיות נושאות את הכסא כו'. ועליי' זו הוא בשמו"ע
 וזהו טעות הבעלי עסקים שזדעזעו שאין יכולים
 להתפלל כ"כ כמו היושבי אוחלים כי אדרבה נהפוך
 הוא שהם יכולים להתפלל יותר כי יתרון האור הוא
 מחוץ החשך דוקא כו'. [ועמ"ש סד"ה רני ושמתי
 בת שיש בצחי' בת חביבות יתירה מצחי' אחותי כו'
 ע"ש. ועמ"ש ד"ה מי יתך כחא לי כו' בענין
 אמלאך בחוץ דקאי על תפלת הבעלי עסקים ושם
 נאמר אשךך צחי' נשיקין כו' וע"ש שהדריקו' נשמות
 מצחי' יוסף לדיק עליון והבעלי עסקי' מצחי' בנימין
 לדיק תחתון. וי"ל שזהו צ' צחי' נח נח כו' וע'
 בא"ח ריש הל' ר"ה שהמנהג לעבור לפני התיבה בר"ה
 ויהכ"פ הפרנסים כו' וע' באגה"ק בסופו שהבעלי
 עסקי' יעברו לפני התיבה בשבת]. וזהו שנק' מי
 נח נייחא דרוחא שהוא צחי' השבת כמ"ש כי זו
 שבת מכל מלאכתו כו'. שצו' ימי המעשה הוא
 צחי' התפשטות והמשכת מלכותו ית' למטה כמו
 ביום הראשון נאמר ויאמר חלקים יהי אור כו' יהי
 רקיע תדשא הארץ דשא כו' שנקראים ימי המעשה
 ובשבת הוא צחי' שביחה ממלאכה ונייחא דרוחא
 שהוא עליית העולמות למעלה כאדם השוכח ונח
 ממלאכתו. [וזהו ג"כ ענין ותרם התיבה מעל הארץ
 עפמ"ש"ל בשם הזר פקודי דרל"ח א' בשגם כי
 התיבה הוא הדבור עליון ובשבת הוא עליית הדבור
 כו' והיינו ותרם התיבה כו'. גם כי התיבה הי' זה
 ג' מדורי' זה למעלה מזה והם נגד ג' עולמות
 בי"ע כמ"ש בשל"ה ובשבת כולם עולים באילנות.
 ועמ"ש ד"ה לסוסתי בענין הירידה דחול והעליי'
 דשבת כו']. כמו"כ הוא צחי' טרדת ועסק הפרנסה
 בענינים גשמיים שנק' מים רבים כשמתהפכי'
 ועולים אח"כ בצחי' חלקות ע"י התפלה כנ"ל נק'
 צחי' זו צחי' נייחא דרוחא שהוא צחי' שבת כנ"ל
 כידוע שכל תפלה מו' ימי המעשה היא הארה מצחי'
 שבת כנ"ל. [ועיין מ"ש ד"ה לא הביט און ציעקב
 צפי' ולא ראה עמל צישראל שבצחי' יעקב און
 שייך און אבל עמל ויגיעה ימלא זו והוא העבודה
 בששת ימי החול בצחי' מים רבים הטורדים והוא
 ההשפלה בצחי' רשות הרבים להעלות משם לרשות
 היחיד יחידו של עולם כענין ורב להושיע ועמ"ש
 ד"ה והנה אנחנו מאלמים אלומים. אבל בצחי'
 ישראל

צלי גבול כנ"ל שהיא מדריגה היותר גבוה מהיותה
 קודם ירידתה בגוף שהיתה רק נהנית מזיו השכינה
 כו'. והיינו ע"י אחכפי' ואתהפכא חשוכא דוקא שהוא
 צחי' יתרון האור שמחוץ החשך כנ"ל. לפי ששרשם
 למעלה גבוה ממדריגת נפש האלקי' כנ"ל רק שנפלו
 למטה כמ"ש וימלוך וימת כו' וע"י אחכפוי' נעשה
 תח"מ. [וזהו מחי' מתים אתה ורב להושיע שמצחי'
 ורב צחי' מים רבים הנ"ל יהי' להושיע ע"י הבירור.
 וזהו ענין כל רב מצבל. כי צבל צחי' כי שם צבל
 ה' כענין שצה"כ ואחר הבירור נמשך מצחי' צבל
 להיות ורב להושיע. ולכן גם תלמוד צבלי נקרא
 במחשכים הושיבי אלא שג"כ מן החשך ימשך יתרון
 אור ועמ"ש ד"ה ונתתי לך מהלכים בענין ורב יעבוד
 לעיר כו'. ועמ"ש כה"ג ד"ה וכל בניך למודי צפי'
 ורב שלום כו' והיינו כמ"ש ד"ה בשלח פרעה בענין
 בגדי עשו בנה הגדול כו' וד"ה בכ"ה בכסלו בענין
 ושם הקטנה רחל. מי יקום יעקב כי קטן הוא
 כו'. והיינו כי בתיקון האורות מועטים וע"י בירור
 נה"ב יומשכו אורות דתהו המרובים בכלים דתיקון
 ועמ"ש ד"ה יונתי בחגוי' בענין והחיות נושאות כו'.
 וז"ש רבבה כלמח הסדה נתתיך דהיינו ע"י שעבוד
 מלאים כו' נמשך בהם צחי' רבבה כו' וזכו למתן
 תורה דכתי' זה ואתא מרבבות קדש כו' וגם כמ"ש
 ורב טוב לבית ישראל. מה רב טובך אשר לפנת כו'
 וזהו ג"כ מ"ש ותרבי ותגדלי כו']. וזהו מארז"ל יפה
 שעה א' בתשובה ומע"ט בעוה"ז מכל חיי העוה"ב
 כנ"ל. ולזאת נקראו מים רבים הנ"ל מי נח לפי
 שנעשה ע"י נייחא דרוחא שנעשה מהם תיבת נח
 שהוא צחי' תיבות התפלה וכמ"ש בא אתה וכל ביתך
 אל התיבה כו'. וזהו ויגברו המים מאד כו' חמש
 עשרה אמה מלמעלה גברו המים כו' שהוא צחי'
 תגבורת נפש הבהמית על צחי' נפש האלקית בעסק
 הפרנסה וענינים הגשמיים אך עי"ז נעשה אח"כ
 יתרון אור כו' כנ"ל. וזהו וחלק התיבה על פני המים
 דוקא ותרם התיבה כו' שעי' המים דוקא מתעלות
 תיבות התפלה ועולה למעלה מעלה כנ"ל. [והנה
 עד"ז בעבודה בענין רבות מחשבות דנה"ב הטורדים
 את נה"א הנה אחר הבירור ותרם התיבה כו' זהו
 ענין ע"ז ויין דאמת וליב שהם נגד ע"ז שיר המעלות
 ע"ז שבוים דישתבה שהם המשכת צחי' י"ה לצחי'
 הנפש חלקית וכענין שלהבת יה הנז' לעיל. וגם
 אדרבה ותרם התיבה יותר כי שמו"ע הוא למעלה
 מצחי' אמת וליב וזהו ענין יד רמה תשובה עילאה
 שעי"ז נא' כי יד על כס יה כמ"ש סד"ה חייב אינש

ישראל גם עמל ויגיעה לא ימצא בו כי הוא בחי' שבת בחי' נייחא לתהפכה חשובה לנסורא וכענין זהניח ה' לך מכל אויביך כו' הג"ל וזד"ה זכור דעמלק . ולכן אז חסור להכניס מר"ר לרה"י . כי אין שייך אז רה"ר ועורי דפרודא . בחי' מים רבים הטורדים . כ"א ההעלחה הוא צרה"י עלמנו היינו בעולמות רבי"ע מעולם ועד עולם . אך נייחא זו והתגלות בחי' ישראל בשבת נמשך ע"י העבודה שבחול כי מי שטרח בערב שבת כו' . וזה ענין טרחא לתנחומא . שאחר הטרחא יבוא לתנחומא בחי' נייחא וע' צפרדס שער הטעמים בענין לתנחומא . וז"ש בת"ז ע"פ אז תתענג על ה' דא ללותא דמעלי שבתא . כמ"ש מזה במ"א זד"ה גן נעול והיינו לפי שזהו בחי' שבת תתאה שהוא הנייחא שאחר הטרחא בכל ששת ימי החול כו' . וע"י בחי' מים רבים הג"ל נתברר ונולד בחי' תבנה רבה בנפש שלמעלה מבחי' תבנה עולם והיא התגולה בשבת ועמ"ש זד"ה להבין מארז"ל ע"פ כי טובים דודיק] . אך כל זה הוא שבת תתאה . ויש עוד בחי' שבת עילאה שהוא מה שיהי' לעתיד שנק' יום שכולו שבת [ועיין לעיל שזהו ענין נח נח צ"פ . והענין כי בחי' הא' זהו הנייחא הנמשך ע"י העבודה והטרחא שבתחלה כענין ונוח בארבעה עשר בו כו' כמבואר לקמן בהביאור . והוא ענין יחוד מ"ן ומ"ד שע"י ציבור הרפ"ח נילולים שהצירור הוא ע"י השפלה ועורח גדול כג"ל בענין מים רבים כו' והוא מלחמה עלומה ואזי אח"כ בשמנלח המלחמה בחי' כי שריתי עם חלקים נעשה נייחא כו' . וכ"ז הוא העלייה מבי"ע לחז"י עד חב' דחז"י שמשם נמשך המ"ד וע' זד"ה למנלח על השמינית אבל שבת עילאה זהו השביתה והנייחא בעלם שלא ע"י טרחא ועבודה הג"ל . אלא כי גם חז"י אין ערוך לח"ס ז"ה ונק' ג"כ השפלה גדולה אף כי שם לא יגורך רע ח"ו להיות שייך עורח ועלז . אעפ"כ לגבי ח"ס ז"ה גם החכמה היא כעשוי' גשמיות מטעם . והנייחא הוא עליות בח"ס ז"ה שלמעלה מבחי' ח"ע . ויוזן זה קלת ע"ד חדה"ר קודם החטא שנא' בו ויניחו בן עדן . ויניחו פי' במדרש בראשית רבה פט"ז הניח לו . והוא לשון הנאה וקורח רוח דהיינו מנוחה . וה"ז הי' קודם השבת . ובשבת הי' ודאי מתעלה בחי' נייחא עליונה יותר וכמ"ש בספר הגלגולים וצלקת . והיינו כענין שבת עילאה . שהוא בחי' נח הב' שגם אחר בחי' נייחא ^{התנחומא} שייך בחי' נייחא זו הב' כי נייחא הא' כעבודה ועמל יחשב לגבי נייחא הב' . כמ"ש ויניחו בג"ע לעבדה . אע"פ שבאמת גם נייחא

הא' הוא תענוג אין קץ כג"ל . ועמ"ש כה"ג זד"ה האזינו השמים בענין פי' שבת שבתון שנאמר ביוהכ"פ דהיינו שהשבתות של כל השנה הם לגבי יוהכ"פ כחול לגבי שבת כו' . ועמ"ש לעיל זד"ה הן האדם הי' כאחד ממנו בענין ויניחו בג"ע כו' ועמ"ש זד"ה שובה ישראל בענין שבת ויוהכ"פ . ועמ"ש בסידור צפי' שירו לה' שיר חדש . דקאי על שבת עילאה שלע"ל שנק' שיר חדש . ע"ש היטב ויוזן ההפרש בין שבת תתאה ובין שבת עילאה . ועיקר פי' שיר חדש היינו כמ"ש זד"ה כי כאשר השמים החדשים שלעתיד יהי' התגלות נשמות חדשות שיומשכו מפנימית עתיק כו' . משא"כ עכשיו ח"א להמשיך הטפה רק מחילוניית עתיק . ולכן כל בחי' נייחא דשבתות דעכשיו הם לגבי שבת דלע"ל כערך כו' כי עכשיו נמשך הנייחא היותר עליונה דהיינו גם הגילוי בשבת נמשך הטפה מחילוניות עתיק . אבל לע"ל שיומשך הגילוי מפנימית עתיק זהו ענין נייחא הב' העיקרית . וענין בחי' זו בעבודה היינו בחי' מטי ולא מטי שנק' שמים וארץ החדשים והוא למעלה מבחי' רלוא ושוב כו' . והנה עכ"ז גם בכל שבת מאיר הארה מבחי' שבת עילאה . והיינו מה שנמשך מחילוניות עתיק שהוא עכ"פ גילוי מל' דח"ס אשר החכמה מאין תמצא יש מאין כו' . והוא ג"כ בחי' שלמעלה מהצירורים וכמ"ש בענין המן זד"ה ויאמר משה אכלוהו היום ונק' פנימית ממש לגבי הח"ע שנק' אחרונים לגבי בחי' זו . וע"ז אמרו מתנה טובה יש לי בבית גזי ושבת שמה כו' מתנה דוקא . ולא כמו הנייחא דשבת תתאה שנמשך ע"י הטרחא כו' אלא שמתנה זו אינו שורה כ"א על שבת תתאה שבתחלה . וענין בחי' זו בעבודה היא בחי' תבנה בתענוגים המבואר באגה"ק סי' י"ח ע"פ מה יפית . שע"ז נאמר עבודת מתנה אתן כו' והיא למעלה גם מתבנה רבה דבכל מאדך כמ"ש צביאור ע"פ חכלילי עינים מיין ע"ש . והיינו שהיא כמשך מבחי' שלמעלה מהתהו והתיקון כי תהו מבחי' עולם הנקודים ובחי' תענוג עליון הוא בחי' טעמים שהוא מבחי' עקודים כו' . ועמ"ש סד"ה להבין ענין לחם משנה . ועד"ז י"ל מה שבקשה אסתר כ"כ אם על המלך טוב יתן גם מחר ליהודים אשר בשושן כו' . כי הנה ארז"ל שלע"ל כל המועדים צעילי' ומגלת אסתר לא חבטל ח"כ יש בה הארה מבחי' שבת עילאה ג"כ וכנודע מענין יוהכ"פ ופורים בחד דרגא חינון . לכן ביקשה שינתן גם מחר כדי להיות עוד בחי' נוח צט"ו בו שהוא נייחא אחר נייחא כו' . והיינו כי מה שלגבי

שלגבי כללות ישראל נק' נייחא שהוא צחי' אהפכא
 חשוכא לנהורא כמו צחי' שבת תתאה והיינו אחר
 המלחמה דממלק ביום ה'י"ג טע"ז נאמר אח"כ והיה
 בהניח כו' עדיין לגבי בני עליי' אשר הם צחי' שושן ממש
 שושן עמק חיומה. אין זה נייחא אמיתי' כ"א לריכוי'
 לברר עוד יותר כי דא מוחא לדא ודא קליפה כו'
 עד שיגיעו לגילוי צחי' שושנה עילאה שכינחא עילאה
 וכענין ב' מס"כ שבאחד וכלל כפשך המבואר ע"פ שיר
 השירים שהן ב' צחי' בלה כו'. ואז אחר בירור וצחי'
 בלה שארי ולבני נמשך גילוי צחי' ונוח בחמשה עשר
 בו כו'. והיינו צעת מילוי הלבנה דקיימא סיהרא
 באשלמותא כו'. גם בחמשה עשר בו זהו צחי' י"ה
 ולשם נמשך גילוי נייחא הב' דצחי' שבת עילאה שהוא
 יסוד אבא שמקבל מעתיק כו'. והתחלת הקריאה ב"א
 באדר ג' ו"ה כמ"ש צמ"א. ועמ"ש בד"ה שיר
 השירים הג"ל בענין ב' צחי' חתן וזהו ענין ב"פ נח.
 כי חתן חות דרגא והמשכה כחתן יולא מחופתו כו'.
 וכמ"כ צחי' נח נייחא והמשכה. והמשכה זו מצחי'
 סוכ"ע צחי' חופה כו'. והנה עד"ז י"ל ג"כ ענין אל
 המנוחה ואל הנחלה. מנוחה זו שילה. כי היא בחלקו
 של יוסף שהוא צחי' לדיק עליון הממשיך צחי' נייחא.
 ונחלה זו ירושלים א"כ הוא למעלה מצחי' מנוחה כי
 היא צחי' בית עולמים וזהו כענין נייחא שאחר נייחא.
 והגם כי עיקר צחי' זו יתגלה לע"ל. אך הרי כמ"כ
 בענין שבת עיקר צחי' שבת עילאה זהו יום שכולו
 שבת לע"ל ומ"מ הארה ממנו מאיר בכל שבת.
 ועמ"ש מענין אל המנוחה ואל הנחלה בד"ה מזמור
 שיר חנוכה הבית. והיינו כי דוד הגדיל. וז"ש במשיח
 ונחה עליו רוח כו' עיין באדר דק"ל ע"כ דהיינו
 צחי' נייחא זו דשבת עילאה ואז וגר זאב עם כבש
 כו' לא ירעו ולא ישחיתו כו'. כי התגלות זו יהי'
 אחר שלימות הביור שכתב ואת רוח הטומאה אעביר
 כו'. והנה כמ"כ צחיבת נח היה וגר זאב עם כבש
 כו' ע"י גילוי הארה דצחי' זו. שזהו ענין נח נח
 כ"ל. ועד"ז נאמר לע"ל יבא כל בשר להשתחוות.
 כי עיקר עונש דור המבול לפי כי השחית כל בשר
 את דרכו כמ"ש בלק"ת. אבל לע"ל לא ירעו ולא
 ישחיתו כ"א אדרבה יבוא כל בשר להשתחוות. וע'
 בעמ"מ שער עשירי פ"ז מענין זה ופעשע יונק כו'.
 וזהו אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ. כי
 הנה אף שהם באו לטורח אך לא בכל זמן לריק עהרה
 כ"כ [וכנ"ל כי עיקר מה שאריך מפני כי השחית כל
 בשר כו' והוא פגם הצרית. וז"ש מי יתן עהור מטמא
 ועיין זוהר בפ' תזריע דמ"ח ב' דלא אקרי עהור אלא כד
 צחי'

נפיק מסטרא דמסאבא כו'. אבל יש עוד צחי' קדוש
 שלמעלה מצחי' עהור ע"ש. וצביאורי הזהר שם. ועד"ז
 ארז"ל עתידים לדיקים שיאמרו לפניהם קדוש כו' ועיין
 מענין טהרה בר"ח שער היראה פ"ה וצשער הקדושה
 פט"ז י"ז]. כן נשבעתי מקלף עליך ומגער בך. כי
 הנה אף שמבואר למעלה שע"י צחי' מים רבים הג"ל
 נעשה יתרון אור כו'. שהוא צחי' אהבת בכל מאדך
 כנ"ל. עכ"ז יש עוד צחי' אהבה רבה הצאה מלמעלה
 שהוא למעלה מעלה אף מצחי' האהבה שבאה ע"י
 מים רבים הג"ל. והוא מ"ש וימינו תחבקני כו'.
 וצחי' האהבה זו יתגלה לעתיד [הנה להבין ענין שרש
 הארת צחי' אהבה זו נלע"ד שיוצן עפמ"ש צכמה
 דרושי' שצחי' זו דוימינו תחבקני זהו ענין התגלות
 האהבה רבה בחג הסוכות שהיא צחי' ה' לך כו' וימינו
 תחבקני. כמזכר מזה צכמה דרושי' דשייכי לסוכות
 ושמע"ל. עיין בד"ה ושחבתם מים. ובד"ה להבין
 מ"ש ביום השמע"ל תהי' לכם. ובד"ה האזינו השמים
 נח' שזהו ענין אהי' כעל לישראל. דכנס"י שביקשה
 ויבא כגשם לנו נק' ששאלה שלא כהוגן. והיינו שצחי'
 כגשם שהוא ענין עשי"ת שהאחעדל"ע וזקתי עליכם
 מים עהורים וטהרתם נמשך ע"י אחעדל"ת ואד
 יעלה כו' צחי' תשובה והרוח תשוב. אכן צחי'
 אהי' כעל זהו התגלות אה"ר עליונה מצחי' שאין
 אחעדל"ת מגיע שם כו'. והיינו כי מ"ן ומ"ד שרשם
 ממזלות דנואר וקסא שציג"מ הרחמים ועד שם מגיע
 אחעדל"ת והמשכה זו נק' וזקתי עליכם מים עהורים
 ומבואר בזוהר פ' תזריע דמ"ע ע"א שהן נק' שירי טלא
 דבדולחא. אכן עלמיות טלא דבדולחא שבמו"ס הוא
 למעלה מעלה מצחי' שירי טלא כו' וזהו למעלה
 מהמזלות דכנס"י וע"כ אין המשכה זו נמשך ע"י
 אחעדל"ת אלא ע"ד אהי' כעל כו'. וזהו ענין וימינו
 תחבקני חסד דע"י המלוכש בגלגלתא דא"א כו'. וזהו
 ענין חג הסוכות. כי כל האזרח בישראל פי' מה
 שלע"ל יחיר ויזריח צחי' ישראל צחי' פנימי' ישבו
 בסוכות עכשיו נמשך צחי' אל ומקיף בחג הסוכות.
 ואפשר שזהו צחי' ישורון ע"ד שיר חדש נשמות
 חדשות שיחירו ויזרחו צחי' ישראל כו'. ובמדרש
 כ' ישורון צחי' ישראל סבא. והוא ג"כ למעלה
 מצחי' סתם ישראל. כי סבא רומז לעתיק יומין
 כו'. ובכ"ז יוצן מארז"ל בשבת קי"ח כל המקיים
 שלש סעודות בשבת ניגול משלש פורעניות כו'.
 כי בכל שבת יש שבת תתאה ושבת עילאה ועיקר
 צחי' שבת עילאה הוא צמחה דשבת וסעודה שלישית
 ע"כ עי"ז ניגול מהפורעניות כי שבת עילאה היא

בח' שלמעלה ממי נח כו'. וזה שארז"ל שלכן נק' מי נח לפי שלא ביקש רחמים על דורו כמשה . דהיינו שלא המשך מבחי' שבת עילאה בח' על שלמעלה מבחי' מים רבים כו'. וז"ש דהע"ה פדה בשלום נפשי מקרב לי כי צרבים היו עמדי . ופי' שא"ל לבחי' קרב ומלחמה ע"ד מים רבים כו' אלא בבחי' שלום . והיינו לפי כי בחי' צרבים היו עמדי היינו הצירור שנעשה ע"י מים רבים הנ"ל להיות נעשה מזה אהבה רבה רבה אמונתך ורצ להושיע בחי' זו הי' עמדי גם בלעדס וא"ל עברה על ידם כו' כדי לבוא לבחי' אלו . ואפשר להעיר לב' בחי' אלו ממ"ש ע"פ מי מנה כו' שיש ב' בחי' . הא' כמ"ש והי' מספר בני אשר לא יספר שהוא בגדר מספר רק שיהי' אשר לא יספר ח"ס זהו כענין ורצ להושיע ורצ שלום כו' וע' במדרש מגלת אסתר בסופו מענין הצרכה צריבוי השלום צריבוי כו' . אך יש עוד בחי' עליונה יותר היינו לפני אחד מה אהה סופר שאינו בגדר מספר כלל וזהו ענין שבת עילאה כו' . וזהו ענין ותנה התיבה בשבעה עשר יום כו' . ופי' צפ' בהעלותך דקאי על תשרי והיינו לפי שאז ג"כ ימי הדין ויש מקטריגוי' כמ"ש ויבואו בני האלקי' כו' ע"ד מים רבים הנ"ל וישראל מתעוררים בתשובה ומזה נמשך בחי' ותנה התיבה בחי' נייחא הנ"ל . ויש בזה ב' בחי' עש"ת בחי' ויבוא כגשם לנו ובחי' סוכות אהי' כעל והיינו צ"פ נח וזהו בשבעה עשר יום פי' שבעה תיקוני דרישא דא"ל ששם הוא בחי' על המתגלה בסוכות ועשר היינו עש"ת עשר עומקים כו' ממעמקי' קראתיך כו' ומלמעלה למטה קא חשיב . אי נמי בשבעה עשר יום היינו בחי' ורצ עוב לבית ישראל כי עוב היינו שבעה עשר וכמ"ש ביוסף לדיק עליון בן שבע עשרה שנה כו' וזהו ובטובו מחדש בכל יום מע"ב וכ"ש צר"ה אור חדש לכל השנה וגם כמ"ש הטוב כי לא כלו רחמיך שגם מקור יג"מ הרחמי' נמשכים מבחי' טוב כו' טוב טעם ודעת למדני כו' . ואפ"ל כי בחי' טוב הנ"ל היינו ע"ס דא"ל וז"ת דע"י המתלבשים ברישא דא"ל . או שבחי' טוב היינו יסוד דא"ק כמ"ש במ"א בענין ואני נתתי לך שכס אחד על אחיך כו' . וזהו כי לדיק ה' לדקות אהב ישר יחזו פנימו . פי' לדיק הוא בחי' טוב הנ"ל כמ"ש אמרו ללדיק כי טוב . וישר היינו כמ"ש צפ' ויקרא דע"ו ב' והוא ענין הנ"ל וזהו ענין בחדש השביעי היינו תשרי אותיות ישרת ישרי לב . ועמ"ש ע"פ לעשות

הישר בעיני ה' כו' . על הרי אררט ת"י עורי דקדרון . היינו עורי חשוכא כו' ועל הרי היינו למעלה מבחי' הנ"ל וכדלקמן בענין כי ההרים ימוש כו' וכמ"ש כי ההרים ימוש והגבעות תמוטינה וחסדי מאתך לא ימוש וברית שלומי לא תמוט כו' . שהוא בחי' חסד עליון ואה"ר הבאה מלמעלה להיות וימינו תחבקי [באדרא דק"ל ע"ב פי' דוחסדי מאתך לא ימוש היינו חסד דלגאו דעתיקא דעתיקין והוא מ"ש כי חפץ חסד הוא . ומבואר שם שהוא למעלה מחסד דז"א הנק' חסד עולם . אכן באור תורה מהמגיד נ"ע מבואר דבחי' כי חפץ חסד הוא הוא למעלה גם מבחי' ורצ חסד . וז"ל סוד כי חפץ חסד הוא האמור במדות דאריך ארפיין . ובזעיר ארפיין נאמר ורצ חסד . כמ"ש חסד לאברהם . ויש לומר משל על זה יש אדם שהוא מכניס אורח ונק' בעל חסד דהיינו כשרואה אורח מכניסו לתוך ביתו ועושה עמו חסד . אבל אין לו התלהבות וחשקות תמיד להכניס אורחים ולעשות עמהם חסד ולחזור אחר זה אלא אם נזדמן לו אורח עושה עמו חסד . ויש שאינו נפסק מראונו הזה שהוא חושק תמיד בלי הפסק לעשות חסד עם בני אדם ומחזר תמיד אחר זה כמו אברהם אבינו ע"ה שהיה מלמער מאד כשלא היו לו אורחים לעשות עמם חסד . והמדה זו היא באריך ארפיין שנקרא רלון כי רלנו תמיד לעשות חסד [וע' בשל"ה באות ריש בענין רלון] לכן כתיב במדותיו כי חפץ חסד הוא רלנו תמיד לעשות חסד . ובז"א הוא מדה סתם שאין לו תמיד רלון זה כמו בא"א . אך בשעה שאריך ארפיין מאיר בז"א נק' אז ז"א ורצ חסד כי אז קיבל מא"א חסדים הרבה לכן ב"ג מדות שקיבל ז"א מא"א נאמר ורצ חסד עכ"ל . וז"ל דהיינו מ"ש באד"ר דחסד דלגאו הוא בעתיקא דעתיקין . כי ז"א נק' ג"כ זקן כשמקבל יג"מ מא"א . אבל עכ"ו אינו דומה לא"א שנק' עתיקא דעתיקין כו' . וזהו ההפרש בין ורצ חסד לבחי' כי חפץ חסד . דהנה עם היות בחי' ורצ חסד זהו ג"כ עד"מ כשרואה אורחי' כו' . אבל בחי' כי חפץ חסד שחושק וחפץ שיזדמן לעשות החסד עד שמלמער כשאין מזדמן כו' . ופי' אדמ"ו שזכו מפני התענוג שנתלבש בהחסד שלו שיש לו תענוג עלום מעשיית החסד ולכן מלמער כשלא נזדמן לעשות החסד מפני שמחמת זה לא נתגלה התענוג . וזהו ענין הלער שהוא הפך הענג . ח"כ מבואר דבחי' כי חפץ חסד הוא זהו המדות שבתענוג והיינו חסד דעתיק . וגם במ"א נח' כי חפץ הוא פנימי' הרלון היינו מה שיש לו תענוג מהרלון

ע"ד כי חפץ צבת יעקב והיינו כי רצון הוא ח"א
 וחפץ הוא ע"י צחי' תענוג. ומ"ש הה"מ כ"ע שהם
 המדות דאריך אנפין היינו ע"י התלצפות ע"י באל"א כמ"ש
 הרמ"ז. והיינו עד"מ התגלות התענוג בהסוד. ועיין
 מענין כי חפץ חסד בהרמ"ז פ' אמור. וצפעה"ח
 שער י"ב פ"ח. עכ"פ מובן מזה שצחי' כי חפץ
 חסד הוא זהו התעל"ע שלמעלה מאתעדל"ת כמובן
 מהמשל הנ"ל של הה"מ כ"ע. וע"ז נאמר וחסדי
 מאתך לא ימוש. לפ"ז י"ל צחי' ורצ חסד זהו
 הנמשך ע"י מים רבים הנ"ל שעי"ז נעשה ורצ להושיע
 החסד צרבו ורצ חסד. אבל שבת עילאה יהי'
 התגלות צחי' חסד עליון ואל"ר הנמשך מצחי' כי
 חפץ חסד הוא חסד דעתיק כו' ויימנו תחבקיני.
 ועמ"ש מזה ע"פ שימני כחות. עוי"ל צפי' מים
 רבים שהם המקטרגים עיין ד"ה ולא אבה כו' לשמוע
 אל בלעם. לא יוכלו לכבות את האהבה היינו כמ"ש
 ויהפוך כו' כי אהבך ה' אלקיך. וכן פי' במדרש
 דפי' האהבה שאהב הקב"ה את ישראל. ועמ"ש
 ד"ה ^{51/08/2018} כחפוח כו' כן דודי בין הבנים וזהו
 ויעבר אלקים רוח על הארץ כו' היינו ע"י רוח
 קול השופר שצ"ה נחשורר כן למעלה גם ע"י
 והרות תשוב כו' ולכן מזכירים בראש השנה וגם את
 נח ^{51/08/2018} צהבה זכרת כו' ועי"ז ותנה התיבה בחדש
 השביעי וכמ"ש צפ' בהעלותך דקמ"ז וע"ש צפי'
 הרי אררט שהם כחות הדין היינו שגם המקטרגי'
 נהפכי' לטוב. וזהו ענין כן דודי בין הבנים בני
 אלקי' כו' שמצחי' ואררט קשה כלה כצחי' ירח
 האתנים איתן קשה קשה עורף ומתחלה חמש עשרה
 אמה גברו המים מחמת ביטול ל"ת הנמשכים מי"ה
 אך ביוהכ"פ עד יעבור עמך הוי' לפני הוי' תעברו
 כו' למעלה גם מצחי' י"ה כמ"ש במ"א. ומשם
 נמשך להיות ויהפוך את הקללה לברכה כו' והיינו
 שמצחי' אררט יהי' נכלל בצחי' ירח האיתנים טורי
 תשובה ועמ"ש ע"פ הזכר פנחס דרמ"ע בענין טורי
 תשובה. וע"ש דרנ"ד רנ"ט מענין ותנה התיבה
 וצפי' הרמ"ז שם מענין מי המבול. ועכ"ז יובן
 הפסוק למרבה המשרה כו' מ' סתומה שהיא
 צחי' תיבת נח שהיתה מרובעת דוגמת מ' סתומה
 והענין כי בזהר בראשית שבעליית סיהרא להיות
 כגוונא דחימא עילאה דאיהי מ' סתומא כמו
 דאוקימנא ברא דלמרבה המשרה עכ"ל. וע' זוהר ר"פ
 שלח קנ"ו צ'. ופי' כי שרה היא צחי' מל' ולמרבה
 המשרה היינו עליי' המל' צמל' דא"ס וכענין מלך
 המלכים אגוסטוס יושב כו' ואזי יהי' לשלום חין

קץ צחי' וצרית שלומי לא תמוט. ע"י גילוי יסוד
 דל"ק כו' וזהו ענין וחי' אור הלכה כאור החמה
 ואור החמה יהי' שבעתים כו' היינו עליי' יסוד
 ומל' דל"י ביסוד ומל' דל"ק כו' משל"כ יסוד
 דל"י נק' קץ חי כמ"ש צפרדס ש"א פ"ב צשם
 התקונים לדיק איהו נטיל לשמאלא דאיהו ילחק
 קץ חי חי עלמין קטיר בשמאלא כו'. ולכן חין
 היחוד בתמידית עת לחבק ועת לרחק כו' אבל
 לעיל יהי' צחי' ולשלוס חין קץ כי וחסדי מאתך
 לא ימוש כו' וכמו חו"א תרין ריעין דלא מתפרשין.
 וזהו ענין מלך שהשלוס שלו. והיינו צחי' שבת עילאה
 יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים משל"כ עכשיו
 אחר שבת יש חול עליות וירידות כו' וז"ש וגבה
 מילחק כו' וע"ז נאמר עיניך תראינה ירושלים נוה
 שאנן אבל כל ילען ע' באדר"ז דרנ"ג סע"ב. ובאל"ר
 דקל"ז סע"א. ולכן מזכירים במנוחה דשבת שהיא
 הארה משבת עילאה מנוחת שלום השקט וצטח כו'.
 והיינו ע"י גילוי מו"ס דשכיך ושקיע והוא ישקיע כו'.
 ועמ"ש במ"א צפי' כיריעות שלמה. גם פי' ולשלוס
 חין קץ שיומשך ויתפשט השלוס למטה עד חין
 תכלית עד כי יהי' ושעשע יונק על חור פתן כו'
 כי זאת רוח העומאה לעציר כו'. ועד"ז הי'
 בתיבת נח וגר זאב עם כבש כו'. ועמ"ש מזה
 לקמן חי"ה גבי ומן הבהמה אשר איננה עבודה.
 וזהו ענין מ' סתומה שאין שם יניקת החיולונים
 וממילא הכל שלום. וכ' הרד"ק בישעי' ע' שלהפך
 זה בנחמ"ו צ' י"ג בחומות ירושלים אשר המ
 פרוצים מ' פתוחה בסוף התיבה. והיינו לפי שפרצו
 בה אויבים ונעשית כמדבר מ' פתוחה פתח ומבוא
 ליניקת החיולונים כו' לכן נכתב מ' פתוחה אפילו
 בסוף התיבה. אבל נגד זה בלמרבה המשרה בעלוי'
 המל' הגה מ' סתומה גם בתחלת התיבה כו':

ועתה מזכיר קלת פסוקים בענין התיבה שמלאנו
 ביאור ע"ז. ובפרת אותה מבית ומחוץ בכופר
 ראיתי מי שפי' כי לפי שכ' צח"ז דתיבת נח הוא צחי'
 יום הכפורים חימא עילאה. ויום הכפורים לשון
 כפרה. גם כפורים פי' בזהר פ' אמור ד"ק ע"ב
 דתרי נהורין נהרן בחד כו' היינו בינה ומל'. וזהו
 ענין מבית ומחוץ בכפר. והוא כי מבואר בזהר פ'
 אחרי דע"ח ח' ע"פ מולדת בית או מולדת חוץ שהם
 בינה ומל' כי בחכמה יבנה בית שהיא בינה. והמל'
 נק' חוץ לפי שהיא מקור דבי"ע. וכמשנ"ת בצח"א
 פ' תולדות דקמ"א צ' ע"פ חכמות בחוץ תרונה.
 קלא דנפקא לבר כו'. וע"ז אמר שצחי' הכפר
 שהוא

שהוא ענין התגלות המחילה וסליחה הנמשך מעתיקא קדישא יהי' מתגלה ונמשך מבית ומצחון היינו צבינה ומל'. והיינו כי בפגם העריות ובפרט בדור המבול מגיע הפגם צב' בחי' הכל' כמו"ש בזה שם ובפ' ויקרא דע"ו סע"ב ובשאר דוכתי וע"כ גם הכפרה ל"ל צב' בחינות אלו. ועו"ל בענין צ' בחי' כפר אלו היינו כמו"ש צמ"א ע"פ חכמי חכמי הוא מוחה פשעין שהמשכה מבחי' חכמי נמשך צב' צבחי' הא' להיות מילוי האורות שנחסרו ע"י העוונות הב' להעביר המקטרגים להיות מחיתי בעב פשעין כו'. גם י"ל פי' מבית ומחון. כי הנה חרז"ל אבל מתכפר הוא בתורה ובגמילות חסדים וזהו ענין מבית שהיא תורה ומחון ע"י גמ"ח כמו"ש צמ"א ע"פ אמלאך בחון כו'. וכמ"ש בילקוט בהושע רמז תקכ"ב ע"פ כי חסד חפנתי ולא זבח שיש לנו כפרה אחת שהיא כמותה ואיזה זה גמילת חסדים לכך נאמר כי חסד חפנתי. וע"י צ' בחי' אלו דמבית ומצחון בכפר תוכל לעמוד גם מפני חונק המים : שלש מאות חמה אורך הציבה כמדומה מבואר צמ"א שהם נגד ג' עולמות צ"ע. כי אורך הוא המשכה מלמעלה למטה. וחמשים חמה רחבה חמשים שערי צינה. ושלשים חמה קומתה חצ"ד : צורה תעשה לתיבה. אבן עוב אבנא הוא בחי' יו"ד והוא המאיר באימא עילאה. ולמ"ד חלון היינו כמו"ש צע"ח שער הכללים פרק א' מכתר לחכ' ומחכמה לצינה צא האור ע"י חלון כו' ע"ש. בחי' כתר. ועיין מענין אורך התיבה כו' במד"ר פ' נח פל"א וע' בילקוט במיכה בפסוק תרום ידך ובזהר פ' נח ד"ס ע"א ובמק"מ שם : תחתיים שניים ושלשים תעשה. בשל"ה פי' צ"ע. ובא"ת מהמגיד כ"ע פי' בעומק יותר. בשם ריבש"ט זלה"ה כי יש בכל תיבה מתיבות התפלה והחורה ג' בחי' עולמות נשמות ואלהות ועולים ומתקשרים ומתייחדים זה בזה עם אלהות ואח"כ מתייחדים ומתקשרים יחד האותיות ונעשים תיבה ומתייחדים יחודים אמיתיים באלהות ולריך האדם לכלול נשמתו בכל בחי' ובחי' מהגזכר. ואז מתייחדים כל העולמות כאחד ועולים ונעשים שמחה ותענוג גדול עד אין שיעור. וזהו תחתיים שניים ושלשים דהיינו עולמות נשמות ואלהות תלת עלמין אית ליה לקב"ה הגז' ר"פ שלח דקנ"ט. ועיין צמ"א ד"ה והנה אנתנו מאלמים אלומים נז' ג"כ ג' בחי' מלאכים ונשמות ואלהות. ובמק"מ שם פ' שלח פי' בשם הרח"ו שהם אל"י בריאה יצירה וי"ל שזהו מ"ש הצעש"ע עולמות היינו יצירה נשמות בריאה אלהות

יד

אל"י. אך הרמ"ז שם פי' שהם ג' בחי' הכוללים כל החלל. היינו ח"ק. ואל"י וצ"ע. ומרומזי צ"ה ע"ש. ועמ"ש מענין ג' בחי' אלו צביאור ע"פ ויאמר משה אכלוהו היום כו'. לפ"ז אחי שפיר יוחר פי' הצעש"ע כ"ע שהם ג' בחי' עולמות נשמות ואלהות. והיא השכלה מופלאת להשכיל מה בין אל"י למה שלמעלה מאל"י. שזהו ענין ההפרש בין נשמות לאלהות. כי הנשמות נמשכים מכלים דאל"י שעם היותן ג"כ חלקות איהו וגרמוהי חד. אך עכ"ז אינם דומים כלל להאורות שהם חלקות ממש. וזהו עלמנו ההפרש בין אל"י שהוא בחי' כלים. לעולמות הא"ס שהם למעלה מבחי' כלים דאל"י ולכן נק' אלהות ממש. גם י"ל ההפרש בין צ' בחי' אלו בענין ההפרש בין היחוד דאיהו וחיוהי חד ובין היחוד דאיהו וגרמוהי חד. ועולמות הם צ"ע כצדאים ממש. לפ"ז זהו כעין פי' העמיה"מ שער עולם התבו פנ"ו שהתיבה היא מגיע עד בחי' עהירו עילאה. ונה הוא האור הנמשך צבחי' זו כו' ע"ש. והיינו כמו"ש הצעש"ע כ"ע דתחתיים שניים ושלשיים הם תלת עלמין הכל אשר לפי' הרמ"ז הם כוללים לכל החלל שהי' בשעת האמזום כו' ע"ש. ומבואר צמ"א ע"פ ולא תחללו שע"י העוונות גורמים הסתלקות אור א"ס מהחלל ונעשה חלל כו' ח"ו. לכן בדור המבול הי' ל"ל התיקון בכל מקום החלל ע"י התיבה ונח כו' : ומן הבהמה אשר לא עהורה. ראיתי מי שפי' וז"ל דאין לך כל בע"ח שאין לו שורשו למעלה. רק למטה הוא עמא ולמעלה הוא דין קדוש בשורשו כו' וכל מה שקולטתו התיבה לא היו עמא ח"ו רק דין קדוש הוא אשר לא עהורה היא למטה ולכן לא אמר עמא כי כל דבר חזר לשורשו לעילא עכ"ל. ועמ"ש בחוספת צביאור ע"פ יביאו לבוש מל' בענין שרש התהוות הדברים הטמאי'. והענין כי באו"ת פי' בענין צא שבת צא מנוחה. כי הנה כשעלה במחשבתו ית' לצרוא העולמות מיד נלטיירו ונתהוו ממש ע"ז וכמ"ש צפרד"ס. ועמ"ש מזה צביאור ע"פ יונתי. רק שע"י הדבור אח"כ נתהוו כמו שהן עתה. אבל בעודן במחשבה היו רוחניים כו'. ועיין מזה בת"א דל"ה מזוזה מימין ונ"ח משמאל ובהציאור שם. ובחי' זו של שרש העולמות כמו שעלו במחשבה נק' מנוחה ובשבת מקבלי' חיותן מבחי' הכל' שנק' מחשבה. והנה תיבת נח הוא ג"כ בחי' נייחא ח"כ אזי צאו בפועל ממש לכמו שהיו כשעלו במחשבה. ושם אין שייך עמא ח"ו כ"א שרש בחי' גבורה כו'. והרא"י מפני ארי'

ארי' שלמטה הוא עומא וצמרכבה הקדושה פני ארי' אל הימין כו'. ומכ"ז יוצן עומק דברי רז"ל רפ"ק דפסחים לדבר בלשון נקיים לתפוס הדברים כמו שהן בשרשן. ועמ"ס מזה ע"פ ויעם משה נחם נחשת כו' והציע אל הנחש כו' מסתכלין למעלה כו' גם זו לטובה כו' ע"ש באריכות. ומכ"ז יוצן טוב טעם מה שבתיבת נח הי' בחי' וגר זאב עם כבש כו' וכן פרה ודוב כו'. כי דוקא בהשתלשלו למטה נעשה הארי' והזאב דורסי'. משא"כ כמו שהן בשרשן למעלה הנה פני ארי' לפני שור ישכנו יחדיו כו' וכ"ש בצמחשבה עילאה ששם כולם כלולים יחד. וענין וישאו את התבה ותרס כו' יוצן עפמ"ש בד"ה מי מנה צענין פי' ורובע ישראל. כי הנה כתי' ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו מחודומ"ע ביי"ע. אך אף מרבה בחי' רביעית אל' שגילוי זה דוקא ע"י אף עשיתיו בעשיי'. וע"י בחי' אף כו' ע"ש דהיינו ע"י תשובה ומע"ט נחשפך מחשוכא שהוא בחי' אף לנהורא כענין טוב זה יל"ע מאד זה יל"ר ועי"ז דוקא יתרון האור כו' כמ"כ בחי' מים רבים הנ"ל כמ"ס מעיינות תהום רבה. אשר הם מבחי' אף. וכשתחבררים ע"י נח הם דוקא מעלים את התיבה שהיא ביי"ע לבחי' הרביעית שהוא אל'. ולפי' הבעש"ט כ"ע לפי' הרמ"ז התיבה הוא ביי"ע דכללות כי א"ק נק' אדם דבריאה כו'. וב' בחי' שלמטה ממנו נק' יל' עשיי'. וע"י מים רבים הנ"ל נעשה התרוממות התיבה בבחי' למרבה המשרה היינו בבחי' מל' דא"ס שהוא אלילות דכללות. והיינו כנ"ל צענין שבת תחאה ושבת עילאה. שהעליות נעשו דוקא ע"י בחי' צירור המים רבים בששת ימי המעשה. שמוזה נעשה הנייחא דשבת. ועמ"ס צביאור ע"פ אלה מסעי צענין קרוב לזה צענין אבי"ע דכללות]:

שהוא בחי' חכמה שנק' עדין יולא נהר לשון המשכה להשקות את הגן שהם ג"ן סדרים לאורייתא. [הנה כתיב במשלי כ"ד ג' ד' בחכמה יבנה בית כו' ובדעת חדרים ימלאו כל הון יקר ונעים. ופי' בחדר"ז דרפ"ט סע"ב וחלין נהרין מנהירו דההוא מוחא עילאה סתימאה דנהיר במזלח כו'. וע"ש דר"א ח' דקל"ה ח' כ"ד סע"ב. ח"ב ס"פ משפטים. ופי' חדרים ימלאו חדר ר"ת חסד דין רחמים טע"י הדעת נמשך ההשפעה צמדות כמ"ס בתניא פ"ג. שמהם שרש שיחא סדרי משנה כשר פסול כו' וע' בד"ה השמים כסאי. והנה הדעת ממשך הפנימית כמ"ס בפע"ח בכוננת הלולב להר"ר יוסף מערבי. וי"ל שזהו ענין כל הון יקר. כי הנה עמודא דאמלעיתא נק' עשיר ברע"מ פ' תשא וע"ש צפי' הרמ"ז. והיינו לפי שקו האמלעי עולה עד הכתר וכ"ש הדעת שקו האמלעי דת"י וגם כמארז"ל דעה קנית מה חסרתה וצנסהדרין דל"ב ח' כל אדם שיש בו דעה לסוף מתעשר שנאמר ובדעת חדרים כו'. ומש"כ דהון ביתו הוא המשכה מחכמתו היינו כי הדעת נק' ג"כ נהר היולא מעדן כו' כי הדעת מזווג חו"ב וגם ממשך מחו"ב צמדות כו' ועמ"ס מענין הדעת בד"ה ואלה המשפטים ולקמן צפ' חולדות בד"ה מים רבים. וצפ' יתרו בד"ה משה ידבר] שהן פירוש וטעמי המלות ונעשה מהם בחי' ג"ע עליון וג"ע תחתון עד שגשגלשל מטה מטה ששרשם מבחי' חכמתו ית' שנק' ראשית ההשתלשלו ואינו ערוך כלל לגבי מהותו ועלמותו ית' שהוא למעלה מההשתל' [ועיין בתניא ח"ב פ"ט בהג"ה שאחר האמלעם ומקום פנוי ועוד ריבוי למלומים אזי דייקא שייך לומר מ"ס הרמב"ם הוא היודע והוא המדע כו' אבל בלי אמלעם והלצשה הג"ל לא שייך כלל לומר הוא היודע והוא המדע וכו' כי אינו בבחי' וגדר דע"י ומדע כלל ח"ו אלא למעלה מעלה עילוי רב עד אין קץ אפי' מבחי' וגדר חכמה עד שבחי' חכמה נחשבת אללו ית' כעשייה גשמיות עכ"ל. ובתניא ח"א פ"ב בהג"ה. וס"פ מ"ו. והנה גם דעת העליון שנמנה צע"ס כשאין הכתר נמנה. הרי אין ערוך לבחי' כתר ג"כ לפנימי' הכתר שאינו נמנה צע"ס זהו לפי שהיא בחי' תחתונה דאור א"ס חד ולא בחושבן ע' לקמן צפ' וירא בד"ה פתח אליהו. א"כ אף שהדעת הוא הארה מהכתר ולכן נמנה במקומו אך כיון שנמנה צע"ס א"כ עכ"ל שאינו ערוך כלל לבחי' הכתר שהוא חד ולא בחושבן וע"ד שנתבאר בתניא פמ"ח פי' אין ערוך וזהו

אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בזה יבזו לו. כי הנה מבואר למעלה אף שמים רבים שהם ערדות הפרנסה ונהרות שהם המחשבות בענינים גשמיים שנקראו בשם נהרות דניידי ואולי. משא"כ מים הם מכונסים ועומדים וכל זה לא יוכלו לכבות את האהבה ואדרבה בהם וע"י דוקא תבא לבחי' האהבה היותר גדולה היינו בחי' בכל מאדך הנ"ל. ולזה אומר אה"כ אם יתן איש את כל הון ביתו כו'. הון ביתו נק' חכמת התורה שהן פירוש וטעמי המלות שנמשך מבחי' חכמתו ית'. וכמ"ס נהר יולא מעדן להשקות את הגן. כי מעדן

חזו ענין ולא בחושבן . וזהו כעין מ"ש אדמו"ר נ"ע
 באג"ק בסופו ועוד זאת כו' כי הן מס"ג שבפנימי'
 א"ק כו' מ"ה הוא יולא מהמלח הארה בעלמא כו'
 ע"ש . והוא כמ"ש הרמ"ז ר"פ וישב בד"ה חכמת
 המסכן הארה לבד כו' לגבי הגבורות שילאו מלכוד
 און וחוטם כו' . והמשכה הכל זה שעי' האון נק'
 פנימי' לגבי הארה שעי' המלח והרי מובן שמ"מ אין
 ערוך כלל בחי' זו לגבי הפנימית ממש דל"ק כנראה
 בחוש באדם עד"מ וכמו ערך אור השמש שבעולם .
 לבית ע"י נקב לגבי כל אור השמש שבעולם .
 ועד"ז הוא הדעת עליון עם היותו המשכה פנימי'
 דמ"מ אינו ערוך לגבי פנימית הכתר ממש עד שזה
 נמנה בע"ס ופנימי' הכתר הוא למעלה מעלה מגדר
 ע"ס כו' וכנ"ל ולעתיד הוא שיהי' התגלות פנימי'
 הכתר בב"א א"ה] . וזהו אם יתן איש שהוא לשון
 גבורות ולמלומים כמ"ש [שמות ט"ו] ה' איש
 מלחמה כו' שכדי שיומשך מעלמותו ית' להתהוות
 בחי' חכמה שאינו אלא זיו והארה בלבד א"א להיות
 כ"א ע"י למלומים וגבורות רבים . [ועמ"ש בד"ה והי'
 לכם לליניית מענין איש שהוא אש יוד שהוא גבורות
 דאבא שגם ל"ב נתיבות חכ' הם ל"ב חלקים וגם
 חכמה עילאה נתהוה ע"י שערות מזלל בחי' גבורות
 ולמלומים וכמ"ש צביאור ע"פ ולא אבא כו' ויהפוך
 כו' . וזהו פי' אש יו"ד בחי' גבו' ולמלומים עד
 שיהי' בחי' ח"ע שהוא יו"ד . ויש פי' איש הוא כח"ב
 כמ"ש בפרד"ס בעה"כ ערך איש . אבל עכ"ז הענין
 הוא ע"ד הג"ל שהוא המשכה ע"י גבורות ולמלומים
 מהכתר שיהי' התהוות חו"ב ע"י שערות כנ"ל . ולפי'
 א"ש מ"ש ביום ההוא תקראי לי אישי כו' עיין פרדס
 שם] . וזהו אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה
 שהוא אהבת בכל מארך המצואר למעלה שהוא
 לאשתאבא בגופא דמלכא . וכמ"ש מי לי בשמים ועמך
 לא חפצתי כו' שלא יחפון לא בג"ע כו' שהם אינם
 רק זיו והארה בלבד רק לאשתאבא בגופא דמלכא
 שהוא מהותו ועלמותו ית' . ואי לזאת בון יבזו לו הון
 ביתו הג"ל שאינו אלא זיו והארה כו' וד"ל . [והנה
 זהו ע"ד המצואר בזהר פ' מנורע דף כ"ד סע"ב
 אם יתן איש דא קב"ה . את כל הון ביתו כד"א כל
 הון יקר ונעים . באהבה דכ"י לגביה ולא לאתקשרא
 בהדה . בון יבזו לו כו' להווא הון יקר דהא לית
 רעותא אלא בשעתא דכ"י מתקשרא ביה בקב"ה כו'
 עכ"ל . והוא ג"כ מ"ש במדרש שה"ש רבה ע"פ
 נגילה ושמחה בך כו' כל חפץ טוב שיש בציתו טלי
 אותו ולכי לבית אביך כו' עד אין חפץ טוב לי

בעולם יותר ממך . אך לכאורה ל"ל מאיזה טעם
 יהי' עולה על הדעת שיהי' רלון הקב"ה ליתן לכנס"י
 את כל הון ביתו . ולא לאתקשרא בהדה כו' עד
 שיטערך לומר אם יתן כו' בון יבזו לו כו' . ולכאורה
 י"ל ע"פ המדרש הג"ל שהאיש אמר כן לאשתו מפני
 שלא היו לו בנים ממנה . ועד"ז כשכנס"י נק' עקרה .
 שאין הולדת בנים שהן אהוי"ר כו' ועמ"ש לקמן
 בד"ה לא תהי' משכלה ועקרה . ועמ"ש מענין פי'
 עקרה ג"כ בד"ה ה' לי בעוזרי . אך עכ"ז אין הגמטל
 מובן דבשלמא בהמשל כשאין לו בנים מגרשה ונושא
 אחרת . אבל בהגמטל חלילה לומר כן . אך הענין
 י"ל עפמ"ש כאן בספר ערוגת הבושם מפסוק על כן
 יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו כו' .
 וענין זה הוא ג"כ למעלה כי הנה ז"א הוא נק'
 בן והוא מקבל מאו"א וכמ"ש באדר"ז דרז"א א'
 באריכות . ועיין צפ' אמור דף ל"ד סע"א ע"פ מי
 כמוכה באלים הוי' נאדר בקדש . נאדר בקדש
 ודאי כברא דאתקף באביו כו' . והיינו כי ז"א
 הקב"ה קדוש בזו"י שהוא המשכה להיות סכ"ע
 וממכ"ע והוא מקבל מבחי' אבא קדש העליון שלמעלה
 מעלה מבחי' קדוש בזו"י וכמ"ש בד"ה לאינה וראינה .
 ועיין צפ' ויקרא דף י"ג ע"א ע"פ שאו ידיכם קדש
 כו' ובז"ה שם . וכש"ל יחוד זו"ג בהכרח שז"א יורד
 מהיכלות דאו"א להיות משפיע במל' . וזהו ענין ע"כ
 יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו כו' .
 וא"כ זהו ירידה . והיינו פי' חתן חות דרגא ולכן
 בגלותא קב"ה סליק לעילא לעילא לפי שאז אין היחוד
 נמלא ועמ"ש מזה בד"ה וארא אל אברהם . ולכן יש
 סברא שלעתים לא ירצה לירד מאו"א כי הוא בחי'
 ברא דרחים לאו"א יתיר מגרמי' ונפשי' שהוא נק'
 קדוש בזו"י ואו"א הן בחי' קדש העליון שלמעלה
 מבחי' הוי"ו . ולמלאות חשוקת כנ"י יתן את כל הון
 ביתו הג"ל . אך באמת ל"ל דוקא ע"כ יעזוב כו' ודבק
 כו' וכמ"ש ואתם הדבקים כו' . והענין דכתיב . זכר
 ונקבה ברא אותם ויברך אותם כו' ועמ"ש מזה לקמן
 סד"ה ועשית בגדי קדש לית ברכתא שריא
 אלא באחר דדבר ונוק' כו' שעי"ז נמשך ברכה
 והמשכה מלמעלה מהשתלשלות . ועיין צפ' ויקרא ד"ז
 ע"ב . והנה בעה"כ של בעל סדר הדורות הביא
 בשם ספר הכוונות וז"ל אדם כולל זכר ונקבה . איש
 זכר לבד עכ"ל . ולענ"ד זהו תלמוד ערוך פרק הבע"י
 דס"ג ע"א א"ר אלעזר כל יהודי שאין לו אשה אינו
 אדם שנאמר בראשית ה' ב' זכר ונקבה בראם ויברך
 אותם ויקרא את שמם אדם . ועיין מזה בספד"ל

ספ"ג

ותורה]. אכן כ"ז הוא הפי' ועממי המלות שהוא
 בחי' חכמת התורה שנמשך ממחמתו ית' כנ"ל.
 אבל גופי המלות מעשיות כמו תפילין וסוכה ומלות
 דקדק שגא' [ישעיה ל"ב] והי' מעשה הדקדק וכדומה
 שהן הם רלונו ית' שלמעלה מהטעם והדעת הנמשך
 בבחי' חכמה. ולסיות ששרשה גבוה מאד ממדרגת
 התורה כו'. ע"כ נתלבשו בדברים גשמי' דוקא
 שא"ל לבא לבחי' השגה כו' וכמו שאמרו ז"ל
 לחכימא ברמיזא שדבר העמוק מאד א"ל לגלותו
 בדבור כ"א ברמיזא שמראה לו באצבע כו' [ועמ"ש
 לקמן ע"פ יציאו לבוש מל' ועיין ד"ה יונתי
 בענין הראיני את מראיך ועמ"ש ד"ה טובה הארץ
 מאד מאד וכו' מזה קצת ד"ה ולבן שתי צמות].
 כמו"כ מלות מעשיות מפני ששרשם מאד נעלה
 שהן פנימיות רלונו ית' כפיכול שלמעלה מהשגה.
 לזאת א"ל לבא לידי גילוי למטה כ"א בהתלבשותם
 בדברים גשמיים דוקא כי נעון תחלתן בסופן דוקא.
 וזהו והיו הדברים האלה אשר אנכי מלוך היום
 כו'. כי הגה כל פ' ק"ש שמע ישראל הוא רק
 התבוננות מבחי' שמותיו כו'. ועי"ז והבנת בכל
 לבדך כו' עד שיגיע לבחי' אהבת בכל מאדך
 הנ"ל שהוא ליכלל ולדקדק בו צמחותו ועלמותו
 ית' ממש. וא"ל זאת כ"א ע"י קיום מלותיו ית'
 דוקא שהן פנימיות רלונו ית' ונעון סופן בתחלתן.
 וזהו אשר אנכי מי שאנכי שהוא מהותו ועלמותו
 ממש ולא בבחי' אור וזו כלבד מלוך ע"י קיום
 מלות מעשיות דוקא כנ"ל. [ועיין לקמן סד"ה הולך
 לפנים יומם]. היום כו' שהיום דוקא שהנשמה
 מלוכשת בתוך הגוף. משא"כ קודם התלבשותה
 בגוף היתה רק נהנית מזיו השכינה כו'. וזהו
 ודברת צם שהוא מלות הדבור של התורה. וכמ"ש
 והגית בו כו'. ועקימת שפתיו הוי מעשה כו'.
 [כ"ה בגמ' פ"ז דב"מ ד"ל סע"ב ובסנהדרין דס"ה
 ע"ב ופ"ק דכריתות ד"ג סע"ב. וע"ש בתוס' דב"מ
 שם שהקשו ע"ז ותירלו וכ"כ המ"מ סוף ה' שכירות.
 ולתירולס ל"ע איך כאן נק' מעשה וי"ל דגם כאן
 הוא דבור המציא לידי מעשה דגדול תלמוד שמציא
 לידי מעשה. ועוד דבסנהדרין שם לפרש"י לא
 משמע כתיירולס וע"ש בתוס' ובחידושי הר"ן
 שם חילק בין אותיות צומ"פ לשאר אותיות וכ"כ
 בגמוק"י פ"ז דסנהדרין שם. ובחידושי הרשב"א פ"ג
 דשבעות דכ"א פי' צמס הר"י מוגש דעקימת שפתיו
 הוי מעשה זוטא ולא מעשה רבא. עכ"פ בגד"ז
 בעסק התורה בדבור גם להתוס' והמ"מ י"ל דעקימת
 שפתיו

ספ"ג דקט"ח א'. ועיין צפ' וילא דקס"ה א' וישב
 קפ"ב סע"א. פקודי רל"א ב' ח"ג מ"ד פ"ג קמ"ח.
 והנה בחי' אדם גבוה מאיז כמ"ש צפ' תזריע דמ"ח
 א'. ויש מי שהקשה כיון דאיז הוא כח"ב איך
 אדם גבוה יותר ותירץ שאעפ"כ אדם גבוה יותר כי
 אדם הוא ש' מ"ה דאיזו שקיו דאילנא כו'. אך
 עוי"ל עפמ"ש צפ' משפטים דקכ"ב א' כמראה אדם
 ולא אדם. ובמק"מ שם דעיקר פי' אדם הוא אריך
 אגפין וז"ל נק' כמראה אדם. ונת' מזה באריכות
 ד"ה יונתי בחגוי הסלע. כי אדם הוא אור כללי
 וכענין א"ק שהוא אריך דכללות אבי"ע נק' אדם.
 וז"ל נק' רק כמראה אדם או איז. אכן ע"י
 והחיות נושאות את הכסא כו' הם נושאות בחי'
 דמות כמראה אדם שהוא ז"א ונוק' להעלותו
 לבחי' א"ל עד שיהי' מאיר בז"א בחי' אדם ממש
 כמו א"ל והיינו ענין ש' מ"ה דאיזו אורה אילנות
 כו' וכן למטה באדם בחי' זו מגיע לנה"א ע"י
 בירור נה"ב ששרשה מבחי' והחיות נושאות כו'.
 וע' מזה לקמן פ' יתרו ד"ה להבין ביאור ענין
 האבות הן הן המרכזה. והנה לסיות והחיות
 נושאות זהו ע"י המל' שהיא מקור דבי"ע לכן
 נאמר ע"כ יעוזב איז את אבי ואת אמו ודבק
 באשתו שע"י יהי' בחי' אדם ממש שהוא למעלה
 מבחי' איז וכנ"ל. ועיין צפ' משפטים דל"ד סע"ב.
 גם לכן בת"ת מאיר ש' הוי' עיין ד"ה הן עם
 אחד כו' ובביאור הזכר פ' חיי שרה בענין קב"ה
 דתחליל מאתר עילאה סדכ"ס כו'. גם נודע
 שת"ת וכתר ענין א' הוא וכ"ז הוא ענין בחי'
 אדם כו'. ועמ"ש ד"ה טובה ישראל בענין כי
 עמך הסליחה למען תורה. שתכלית רלונו לסיות
 למען תורה. ומ"ש ד"ה והתהלכתי בענין עושין
 רלונו של מקום ובביאורי הזכר פ' וילא בענין
 וזרה השמש כו' אל מקומו שואף. האי מערב
 אקרי מקומו דשמשא כו' ועמ"ש ד"ה ביום השמיני
 שלח כו' ומ"ש ד"ה ששים המה מלכות כו' בענין
 אחת היא יונתי תמתי שכנ"י גורמת השלימות להיות
 גם בי"ע כמו אלו' כו'. ועוי"ל צפי' הון ביתו
 שאינו אלא זיו והארה שהוא ע"ד מ"ש בלק"ת
 תלים ע"פ ויקם עדות ביעקב עדות בחי' הארה
 כמו העדות שאינו עלמיות הדבר כו'. ועדות היינו
 דעת אשר בדעת כו' כל הון יקר כו' ולכן בזה
 יבזו להארה זו לגבי העלמיות ממש כו'. ועמ"ש
 מזה באריכות בביאור ע"פ אלה פקודי גבי משכן
 העדות. וע' לקמן סד"ה רני ושמחי מענין עדות

ביאור על הנ"ל .

שפתיו הוי מעשה כנ"ל . ועיין בספר המאור פ"ק
 דשנת גזי מפסיקין לק"ש מ"ש ב' הירושלמי ולא
 מודה רשב"י שמפסיקין לעשות סוכה כו' עד זה
 שגון וזה שגון כו' מוכח כדעת הר"י מ"גש כו' ונ"ע .
 ואפשר גם להר"י מ"גש ת"ת אינו כשאר עקימת
 שפתיו שנק' מעשה זוטא לצד מעטס הנ"ל דמביא
 לידי מעשה] . וזהו אחות לנו קטנה שנעשה בחי'
 אחות והוא לשון אחת שמתאחדת בתכלית עם מהותו
 ועלמותו ית' כביכול ממש ע"י קיום המלות מעשיות
 כנ"ל . [ועמ"ש מענין אחותי בד"ה כי תבואו אל
 הארץ כו' ושבתה הארץ כו' . ומ"ש מענין אחת היא
 בד"ה ששים המה כו' אחת היא כו' ומ"ש ע"פ אחת
 שאלתי מאת ה' כו' . ויש להעיר ממ"ש אחת דיבר
 חלקים כו' . וממ"ש ציוהכ"פ אחת בשנה יכפר .
 וממ"ש ויקח אחת מללעותיו כו' . וע' לקמן סד"ה
 הן עם אחד ושפה אחת כו' . וממ"ש על אבן אחת
 שצעה עינים וע' לעיל בענין ואל אחת תכלה
 מלמעלה . ועיין בפ' אמור דפ"ט ע"א ע"פ ולאחותו
 הבתולה הקרובה אליו כו' ופ' פנחס דרנ"ח ע"ב
 ע"פ והקרבתם עולה כו' ועמ"ש בד"ה ביום השמיני
 שלח בהגהות בענין פי' בתולה שהיא בחי' מעיין
 החוס פנימי' הלב שאין משם יניקה לחילונים ולכן
 היא הקרובה אליו . אליו ממש כגודע מענין אליו
 ולא למדותיו כו' וע"כ היא בחי' אחות לנו קטנה
 ע"ד מ"ש באגה"ק בד"ה קטנתי מכל החסדים דכל
 הקרוב אל ה' ביתר שאת כו' הוא יותר כלל ואין .
 וזהו י"ל דלא סתרי אהדדי מ"ש הקרובה אליו עם
 מ"ש ותחלב אחותו מרחוק . וכמ"ש באגה"ק צפי'
 מרחוק ה' נראה לי כו' . ע"ש . גם י"ל ע"ד מ"ש
 במ"א צפי' לרחוק שנעשה קרוב סד"ה והתהלכתי
 בתוככם . ועו"ל כמ"ש בד"ה ביום השמיני שלח
 בענין יחוד כנס"י עם הקב"ה שיש בזה קירוב וריחוק
 וקירוב כו' ע"ש . ועוד יוצן ענין פי' קטנה ממ"ש
 בד"ה ויהי קול מעל לרקיע כו' ע"ש] . וכמ"ש וימינו
 תחבקני כאדם החובק את חבירו מכל לדדיו כו'
 וזהו מה נעשה לאחותינו ביום שידובר זה . [אפ"ל
 דפי' מה נעשה היינו המשכת שם מ"ה ע"ד הנז'
 לקמן סד"ה חייב אינש לבסומי צפוריא צפי' ומה
 הגיע אליהם . גם ע"ד שנת"ל בענין שם מ"ה דאיהו
 אורח חיליות כו' וכנז' לעיל בענין פי' אדם כו' .
 וז"ש הנה ישכיל כו' וגבה מאד אותיות אדם] :

להבין הענין שחפלת הצעל עסק יהי' במדרגה
 גבוהה כו' . לריך להבין ענין ירידת הנשמה
 שהיא הגיון חלקות צעורה"ז בגוף ונפש הבהמית
 להיות ערוד תמיד במחשבות ודאגות הפרנסה בהבלי
 עוה"ז . וזהו ירידה גדולה . מההכרח לומר שירידה
 זו היא לורך עליי' . שלאחר שירדה ונהלצשה בגוף
 ונפש הבהמית תוכל לעלות למעלה מעלה ע"י אהבת
 בכל מאריך שהוא צלי גבול . כמארז"ל כוז זה מלאך
 חיים מאד זה מה"מ כו' וזה דוקא ע"י האהבה
 הבאה מנפש הבהמית כמו שאנו רואים למטה שכת
 הבהמה גדול מכת האדם . כמו"כ למעלה ארז"ל
 במקום שבע"ת עומדין לדיקים כו' . והיינו מפני
 שבחי' בע"ת הוא בחילא יתיר וזכח והתגברות
 גדול [והנה גם בלדיקים בחי' כל אשר תמלא ירך
 לעשות צחק עשה . ופי' זוהר פ' פנחס דר"ך סע"א
 דקאי על הנשמה כמ"ש צעוד דצו"נא דליק ושריא
 על רישיה כו' ועמ"ש צפי' דכח היינו חי' יחידה
 שהם מבחי' כתר חכמה כו' . אך עכ"ז בחי'
 תשובה הוא בחילא יתיר כמו שכת הבהמה גדול
 הרבה מכת האדם וכמ"ש ורב תבואות זכח שור]
 והיינו מפני שבחי' נפש הבהמית הוא מבחי' עולם
 התבו . ובחי' התבו הוא למעלה מבחי' תיקון כמ"ש
 אשר מלכו לפני מלך מלך לבני שהוא בחי' התיקון .
 ולהבין כ"ז הנה איתא במדרש בתחלה עלה במחשבה
 לברוא את העולם צמדה"ד ראה שאין העולם מתקיים
 שיקף מדה"ר כו' . ואין הפי' כמו שהעולם סוברין
 שצמדה"ד הוא בחי' למאוס ומניעת ההשפעה . כי
 הרי בחי' גבורה היא אחת ממדותיו ית' . כמ"ש
 [ד"ה א' כ"ע] לך ה' הגדולה והגבורה שהם עשר
 ספי' דאזי' המחיי' ומאזי' מאין ליש . ועוד הנה
 כתיב [דברים י"ב] כי הדם הוא הגפס שעיקר
 חיות האדם הוא הדם . ודם נמשך מבחי' גבורה
 מדה"ד . אלא הפי' מדה"ד הוא בחי' גבורה לשון
 תגבורת שכת החיות מאור ח"ס בא בהתגברות יותר
 מבחי' החסד שהוא נמשך למטה מטה אבל הוא בא
 בבחי' קרירות . משא"כ בחי' גבורה שבא החיות
 מאור ח"ס בהתגברות רב למאד . ע"כ ממילא כשבא
 בדרך השתלשלות למטה נעשה בחי' דין מי שאינו
 ראוי לקבל ההשפעה אינו יכול לקבל מפני שהחיות
 נמשך בהתגברות רב . משא"כ בחי' חסד שבא החיות
 בקרירות יוכל למשוך ולהתפשט למטה מטה . אבל
 בחי'

אוצר החכמה
31/08/2018

שערותם דוקא והגזיר הוא דוקא מימין כו'. ח"כ
 מכ"ו משמע שהגזירה והכח נמשך מבחי' ימין
 דוקא . ודקס"א ב' ודא הוא כח אד' שהוא חילא
 דחתי מע"ק סדכ"ס . ובמק"מ שם שסם הרח"ו כח
 אד' שפע הבא מאריך לכל הספירות . ולכן נלע"ד
 לתרץ כ"ז ע"פ מארז"ל איזוהו גבור כו' אשר מוצן
 מזה שיש ב' בחינות גבורה וכה הא' היא כה הסבלנות
 להיות כובש את כעסו . ולהיות מושל ברוחו . והב'
 היא הגבורה כפשוטו להתגבר ולכבוש את שונאו .
 וע"ז אמרו שבחי' הא' היא עובה וגבורה יותר עד
 שאמרו איזוהו גבור כו' . ועד"ז י"ל הנמשל למעלה כי
 הגם עיקר הכח הוא בא"א כנ"ל וגם כח ר"ת כתר
 חכמה והם יחידה והיא שהם למעלה מנר"ן וע' מזה
 בהרמ"ז פ' פנחס בדף ר"ך סע"א וע"ב . ועיקר ענין
 כח זה היינו ע"ד הסבלנות שהוא ארך אפים כו' נושא
 עון כו' וכמאמר הסובל ומעלים עין כו' וכתו' ואני
 אסבול . וזהו שבחמט המרגלים המשיך משה גילוי
 בחי' זו וע"ז אמר ועתה יגדל נא כח כו' וגם פו'
 ואני אסבול היינו שהוא ית' מקומו של עולם היינו
 סוכ"ע וממכ"ע שזהו הפי' שסבול את הכל . וכעין
 מה דפרש"י בצראשית ד' י"ג ע"פ גדול עוני מנשוא .
 בתמיה אתה עווען עליונים ותחתונים כו' . וא"כ זהו
 גודל הכח שהוא ית' נושא אותם חף צשעה שהם
 מכעיסים אותו אעפ"כ משפיע להם טובו וחסדו .
 ועד"ז אמרו באדם שיראה להדמות ח"ע לעליון ית'
 להיות סבלן ולהיות כובש את יצרו כו' . אך זהו
 חסד דא"א ואמנם יש ג"כ גבורה דא"א ואמנם אמרו
 ג"כ לית שמאלא בהאי עתיקא . דהיינו שאין שם
 דיכים ח"ו כ"א הגבורה היא ע"ד אתה גבור כו' מחיה
 מתים אתה . שהוא להתגבר על הסיפק להכניס החיות
 גם בבחי' שלמטה מטה מאד וכענין רצב להושיע .
 גבור ומושיע . שהיושעה עיקרה חסדים ומ"מ יש בה
 גבורה ג"כ להתגבר על הרודף כו' והיא אינה כענין
 בחי' הסבלנות . כי להושיע את הנרדף היינו ע"י
 שיפיל את הרודף כו' וכמ"ש צפ' שמות ויקם משה
 ויושיען . ועד"ז ארז"ל פ"ט דברכות דנ"ח סע"א ע"פ
 לך ה' הגדולה והגבורה . הגדולה זו מעשה בראשית .
 והגבורה זו יל"מ . כי יליאת מזרים היו אותם
 ומופתים שלמעלה מהטבע א"כ זהו הגבורה להתגבר
 על הנהגת הטבע הנמשך משם חלקים גימ' הטבע
 והוא כענין כי שרית עם חלקי' ששם הוי' משתדר
 ומושל על ש' חלקי' זהו נקרא בחי' גבורה כו' . וע'
 מזה במק"מ ובהרמ"ז ר"פ בראשית גבי חמש עלין
 תקיפין דסחרין לשושנה ואיכון חמש איקרון ישועות
 כו'

בחי' גבורה הוא החיות בהתגברות בחי' ז' מלכים
 והוא עולם התאו שלכן נק' י"ס בעולם התאו שם
 מלכים . ועפ"י הקבלה מבוואר שבחי' התאו הוא
 ריבוי האור ומיעוט כלים . ובחי' התיקון הוא בהיפך .
 פי' רבוי אור שהאור והחיות בא בהתגברות רב כי כל
 הי"ס היו בהתגברות רב כמו בחי' חסד הי' מדה
 חסד בהתגברות רב וכן כל הי"ס וגם לכן לא הי'
 התכללות המדות להיות כלול חו"ג מפני שכל בחי'
 ומדה הי' בכח והתגברות רב . לכן לא הי' יכול
 להתכלל עם היפוכו והיה כל מדה בפני עצמה וזהו
 שראה שאין העולם מתקיים כי מזה אינו יכול להיות
 תיקון עולם ולצורך תיקון עולם הוצרך להיות בחי'
 תיקון . היינו בחי' קוין התכללות המדות זה בזה
 והוא בחי' ריבוי כלים ומיעוט האור שהאור וחיות
 אינו בא בהתגברות רק בחי' חסד בקרירות ולזה
 יוכל להיות התכללות חו"ג שני הפכים וכמארז"ל
 [צפ"ה דאבות] להודיע כמה ארך אפים לפניו שכל
 הדורות היו מכעיסין ובאין עד שבא אברהם אבינו
 כו' . שמחמת שאין המדה בא בהתגברות נמשך
 להיות ארך אפים וסבלנות . [הנה ארז"ל רפ"ד דאבות
 איזוהו גבור הכובש את יצרו שנאמר טוב ארך אפים
 מגבור כו' . ועפ"ז נלע"ד שיחורץ לנו ענין אחד .
 כי הנה כתי' לך הוי' הגדולה והגבורה והיינו שגדולה
 היא מדה החסד וגבורה נק' מדה הדין אלא דפי'
 לעיל דענין מדה"ד והגבורה היינו לשון תגבורת שכח
 החיות כו' בא בהתגברות כו' . והנה לכאורה יש
 לדקדק מפשטי הכתובים דגבורה היא בימין דוקא
 ולא בשמאל . והרי ימין הוא חסד דרועא ימינא .
 והיינו כי הנה משמע שגבורה וכח ענין אחד הוא
 כמ"ש ובידך כח וגבורה . וכתו' גבורי כח עושי
 דברו תלים ק"ג ב' . ע' זהר בלק קל"א ח' . וכתו'
 גבור לא ינלל ברב כח . ובשמעון הגבור כתי'
 צמה כוחך גדול . שופטים י"ז ו' . א"כ משמע
 שהגבורה היא הכח . וכח משמע שהוא בימין כי
 שמאל נק' יד כהה . וימין נק' יד שבכח במנחות
 ספ"ג דל"ז ע"א . וכן פשעי' דקרא ימין ה' נאדרי
 בכח . וכן ועתה יגדל נא כח אד' כו' ארך אפים
 ורב חסד כו' וכן פי' בזהר ח"ג קע"ח ח' ע"פ
 לעשות בכתך דא הוא ימינא . וכן ממ"ש וקוי ה'
 יחליפו כח . ועוד מאחר שמלינו גבי שמעון הגבור
 שגבורתו הי' מחמת שערות הגזירות כדכתי' אם
 גלחתי וסר ממני כחי . שופטים י"ז י"ז . ושערות
 הגזירות הם מאריך אנפין כמ"ש בזהר ח"ג דקכ"ז
 ע"ב ושם שהלויים שהם מקו השמאל הם מגלחים

פרשת תולדות

שערות. היינו שערות דרישא שהם שעיעין נמשכי' מגלגלתא וחסד דעתיק ואעפ"כ הכח תלוי ונמשך מהם כמבואר לעיל מענין שמשון. ושערות דדיקנא תקיפין חיוני להכניע החילונים ועיין באדרה קל"א ע"ב. והנה עד"ז יוצן ג"כ באדם ב' בחי' כח. הא' ע"ד מ"ס ביששכר ויט שכמו לסבול. דהיינו לקבל עליו עול תורה ע"ד שונה פרקו מאה פעמים ואחד לשנות טבעו והגילותו. והוא ענין גבורה וכח שבימין, וכמארז"ל ע"פ בגבורה ולא בשתי בגבורה של תורה כו'. והבחי' הב' הוא ענין מארז"ל הוי גבור כארי. שענין גבורת האריה הוא לטרורף טרף ולדרוס. ועד"ז אריה דאכיל קרבנין והוא בחי' אש שלמעלה המכלה הים וכן באדם הוא רשפי אש האהבה שנק' שלהבת י"ה כמש"ל. והנה מבחי' כח האהבה זו נמשך ג"כ הגבורה להתגבר על תאוות נפש הבהמית ולהפילם ע"ד אחכפיה סט"א ואחכפיה חסוכא לנהורא. וכענין מ"ש צבני גרשון שהם מגרשים תאוות נה"צ כמ"ש גרש את האמה הזאת כו' שסיבת גרוש זה נמשך מחמת תוקף האהבה לה' שע"ז יתגבר על המנגד להאהבה וזהו ענין גבור כארי. ובזה יוצן דפני אריה אל הימין ואיך למטה הוא טורף ודורס הרי הימין הוא חסד חלא הענין כי פי' ימין דפני ארי' היינו תוקף האהבה לה' ומזה נמשך הגבורה להתגבר על המנגד וכענין צינה דינין מתערין מינה דהיינו על הסף המנגד להתחזקנות או על מי שאינו מתכוון. ומבחי' גבורות חלו ע"י שבה"כ נשתלשל למטה האריה שהוא דורס כו' ולכן אריה גימ' גבורה כי כללות כח זה הוא ע"ד כח הנמשך מהצינה שהוא הגבורה להלחם עם המנגד כו' ומ"מ נמשך מחמת תוקף האהבה ולכן הוא אל הימין. ועד"ז נאמר גור ארי' יהודה צנימין זאב יערף. אמנם ביששכר נאמר יששכר חמור גרם שהוא ג"כ בחי' כח הנמשך מבחי' כח מה להיות ויט שכמו לסבול עולה של תורה כחמור למשאוי. וזהו ג"כ שהשצטי' יש מהן שנמשלו לחיות כנ"ל בענין יהודה וצנימין. ויש שנמשלו לבהמות כמו יששכר. וציוקף כתיב צכור שורו הדר לו חלא שנאמר צו ג"כ וקרני ראש קרניו שהי' כלול מב' הבחי' להיותו למעלה במדרגה מכל אחיו השצטיים. ודרך כלל ההפרש בין חיות לבהמות היינו ההפרש שבין שני בחי' כח הנ"ל שהחיות הרבה מהן דורסי' כענין הארי והזאב והדוב כו' משא"כ הבהמות הם בחי' כח הסבלנות להיות נושא משאוי. כמו השור לעול וחמור למשאוי. ויש בהם בחי' הביטול להיות נכנע לגבי האדם וכמ"ש צמ"א

כו' דהמק"מ פי' צמס הארז"ל ה' אלצעות שביד ימין והס ה"ג ממותקות. והרמ"ז פי' שהם ה"ג דעתיק. ולפ"ד הרמ"ז שהוא בחי' גבורה דעתיק ואעפ"כ לית שמאלא בהאי עתיקא הענין שהוא עד"מ למטה השולט בשתי ידיו שגם שמאל חונה יד כהה ואעפ"כ היא כשמאלו לענין הנחת תפילין ושאר דברים. כמו לענין כהונה דבעינין ימין דוקא הימנית נק' ימין. כך בא"א שניהם הם בחי' כח. רק שחסד דא"א הוא ע"ד הסבלנות ורצ חסד מאריך אף כנ"ל וגבורה הוא ע"ד בחי' הישועות להושיע את המל' מן החלונים וכענין הרצ את ריבינו כו'. ועד"ז מבואר צמ"א בענין הכותן שלג כומר. ובאדם ענין השולט בשתי ידיו יוצן עפ"מ"ש בד"ה לחינה ורחינה בענין שאו ידיכם שהם ב' פסוקי' דשמע ובשכמל"ו ביטול דיחוי"ע ויחוי"ת והשולט בשתי ידיו זהו הגבורה להיות גם ביחוי"ת הביטול כמו ביחוי"ע כענין לעשות הישר כו' ואפשר גם למעלה י"ל כן ענין הגבורה דע"י להתגבר על הים והמסתיר להמשיך הגילוי צבי"ע כמו באחי' כו' וכמו לע"ל שיהי' פחד ילחך בגילוי גם למטה כמ"ש בד"ה חלה תולדות. זהו הגילוי מבחי' גבורה דע"י ולכן כא' ולא בכסף תגאלו כמ"ש בלק"ת על פסוק זה. ועד"ז ג"כ ההפרש בין הגילוי חלקות שצפסח וסוכות ובין הגילוי שצ"ה ויוהכ"פ. שצמועדי' שרש הגילוי מבחי' חסד דע"י להמשיך הגילוי למטה ע"ד מקדש ישראל והזמנים כמ"ש צמ"א וצ"ה ויוהכ"פ שנק' ימי הדין שרש הגילוי מגבורה דע"י וכמ"ש בזר פ' פנחס דף רי"ד ע"ב ע"פ חשף ה' את זרוע קדשו דא דרועא חדא דציה תליא ישועה כו' וכד האי אהער לקבלה כמה דחילו שריא בעלמא. וע"ש צפי' הרמ"ז. וזהו ג"כ קרוב לענין המבואר בד"ה ושמתו כדכד כדין וכדין מלמעלמ"ט ומלמעלמ"ט וכמ"ש ג"כ ע"פ והתהלכתי בחוככם. ומכ"ז יוצן ענין הנ"ל טעם שעם היות הגבורה היא בחי' כח זהו הכח וגבורה להכניע החילונים ולכבוש המלחמה ושרשו מגבורה דא"א כנ"ל וזהו ענין הישועות. אמנם מפני זה לא נשלול הכח מיד ימין כ"א אדרבה שם עיקר הכח אך ענין בחי' כח זה היינו ארך אפים וסבלנות. ובזה יוצן דחכמה נק' כח מה. ובפרד"ס ערך כח פי' שצינה נק' כח חלא כי חו"ב מלבישי' חו"ג דא"א לכן בחכמה הוא כח מה שהוא כח הביטול הנמשך מבחי' ארך אפים וסבלנות. וזהו כח ר"ת כתר חכמה כנ"ל. ובצינה הוא בחי' כח הנמשך מגבו' דא"א. ושרש ב' בחי' חלו ג"כ מגלגלתא ומו"ס שבהם מלובשי' חסד דעתיק וגבורה דעתיק כו'. ומאם נמשכי' ג"כ ב' בחי'

צמ"א צענין כרחל לפני גוזזי' נאלמה . וגם שפושטת
 לאררה לשחיטה כמ"ש כללן טבחה . וכ"ז היינו צ'
 בחי' דרלוא ושז . ושרשם מחכמה ובינה . וזהו
 ענין העונה אישר"מ בכל כחו . פי' בכל כחו היינו צ'
 בחי' כח הג"ל דהיינו תפלה כנגד תמידים תקנוס הוא
 בחי' ארי' דאכיל קרבנין . ועסק התורה והמלות
 זהו ענין ורצ תבואות בכח שור . יששכר חמור
 גרם . גם כח הוא צ"פ י"ד יד הגדולה ויד החזקה .
 ועיין בפרד"ס שכ"א פ"ד . ועיין מענין מ"ש צענין
 ארי' ושור צביאורי הזר פ' ויחי דז"ה שבע עשרה
 שנה . ועיין בזר פ' בהעלותך קנ"ד א' גבי כד געי
 האי אריה כו' וצ"פ בלק קל"א א' ע"פ גבורי כח .
 שאגין כאריין תקיפין כו' וצמ"א נת' שגם בחכמה
 עלמה יש צ' בחי' הא' הציטול בעלם הב' להכניס
 הציטול בהיש והוא ענין בחכ' התביריו עיין מזה
 צביאורי הזר פ' תשא גבי אבנא למשקל זה דא יו"ד
 היינו י' הוא עלם החכ' ומלויו ו"ד ג"כ גימ' י' זהו
 ההמשכה להיות בחכמה התביריו והיינו להיות ציטול
 היש . וצביאור ע"פ והי' לכם לליית נת' ענין גבורות
 דאבא שזכו ענין אש יו"ד להמשיך הציטול בהיש כו' .
 עוד יש להעיר לענין צ' בחי' כח הג"ל דארי' ושור .
 ממ"ש צמ"א צענין צ' פרשיות דק"ש פ' ראשונה הוא
 אור הגבורה בכלי החסד . ופ' צ' זהו אור החסד
 בכלי הגבורה וזהו ענין מ"ב וע"ב . והנה בגמ' פ"ק
 דעבודה זרה דע"ז איתא חיה גסה הרי היא כבהמה דקה
 לפרכוס . א"כ מזה משמע שכל הבהמה הוא גדול
 יותר ^{החכמה} והיינו להיותו שרשו מבחי' כח מה שלמעלה
 מהבינה ושרשו מבחי' טוב ארך אפים מגבור כו' .
 ועמ"ש צ"פ צראשית בד"ה כאשר השמים החדשי' .
 שהרלוא לגבי השזב הוא כמו ארך אפים שמים שהוא
 רק כמו גרגיר חרדל כו' ע"ש . ועיין צ"פ וישלח דקס"ח
 ריש עמוד צ' צענין שיעקב נתן לדעה"ה כ"ח שנה
 והוא כענין כח אד' . וזהו ג"כ ענין מ"ש צזר תרומה כ"ו
 צ' ארך היריעה האחת שמונה ועשרים צאמה ע'
 צ"פ פקודי דרל"ג א' ובמק"מ שם שמונה ועשרים
 היינו בחי' כח :

51/08/2018hhnx

בחי' כדמותנו ולכן היא בחי' דין . כי צנין המל'
 מהגבורות שיוכל להיות יש ודבר נפרד צצ"ע . וענין
 בה תצרכו להמשיך בה גילוי יחו"ע וגם המשכת י"ג
 מדה"ר וע' בסידור צפי' וחסידיך יצרכובה . והמשכה
 זו נק' כח מה וזהו ענין שנתן יעקב לדוד כ"ח שנה
 כג"ל והמשכה זו הוא ע"י צ' בחי' כח הג"ל שבאדם
 והעיקר ע"י עסק התורה וכמ"ש הקל קול יעקב שעי"ז
 חין הידים כו' לפי שעי"ז ימיוך נאדרי בכח כמ"ש
 צמ"א . גם צ' בחי' קול דיעקב היינו תפלה ותורה
 שהם צ' בחי' הג"ל . וזהו ענין ויבא עמלק וילחם עם
 ישראל צרפידים . צרפידים דוקא שהוא ענין התרפית
 כו' ומכ"ז יוצן ג"כ ענין חנוכה . חנו כ"ה להמשיך
 בחי' כח כ"ה והיינו ממש ענין ועתה יגדל נא כח
 אד' והיינו ע"י שהדליקו נרות כי נר מלוא ותורה
 אור שעי"ז ממשויכים כח כה כג"ל . וכן צ"פ פנחס
 דר"ך סע"א פי' צנין דההוא נהורא דצוילינא איהו כח
 דשריח עליה כו' . וי"ל ג"כ כי השמן הוא בחי' חכמה
 כח מה בחי' שזב והאור הוא בחי' רלוא כו' ועמ"ש
 בד"ה כי אהה נרי . וזהו ענין גדול אדונינו ורצ כח
 דפי' ס"פ תרומה דקט"א צ' וכי לא ידענא דקצ"ה
 גדול איהו ורצ כח . אלא דר"ל דשזב זה קאי למדת
 מלכותו ית' שהיא ג"כ בחי' ורצ כח . והיינו ע"י
 שממשיכי' בה הכח מלמעלה מנודות העליונות מח"ס
 צ"ה הסוכ"ע וכדפי' צ"פ פקודי דרל"ה א' בפסוק זה
 שעיני המשכה זו להיות ע"ד את שני המאורות
 הגדולים כו' ועי"ז מדה זו היא גדול ורצ כח . ועיין
 עוד באד"ר דק"מ ע"ב צענין ורצ כח דהיינו צת"ד
 דז"א . ואפשר דלכן חנוכה שמונה ימים כי בינה
 הנק' כח היא בחי' שמינית מלמטה למעלה ומשם
 ממשיכי' הכח העליון להיות יגדל נא כח אד' וחז"ל
 הם תרין ריעין כו' . ועמ"ש צענין כנור דימות המשיח
 של שמונה נימין בסידור גבי עלי עשור כו' . גם
 ההפרש בין כה ובין כח זהו כענין ההפרש בין ה'
 לחית לכן מדליקין שמונה ימים להמשיך בחי' כח
 צבחי' כ"ה . גם בלח"ה ההא וחית קרובים זל"ז ולכן
 יש הו"א בגמ' מנחות ל"ז דיכבה היינו יד שזכה . וכן
 אמרי' בסוטה צענין הנקי הנקי . ע"ש ד"ז ע"א
 בפרש"י ד"ה א"ר תנחום . ובשבוטות דל"ז סע"א
 ובקדושין ל"ב א' . ועיין בתשצ"ן ח"א סי' נ"א דס"ל
 שאם כרעא דס"א דבוקה לגגה לא בכל הכרעא רק
 בדקיקות לא נפסלה כו' ע"ש . ויש קל"ת רא"י לו
 מגמרות הג"ל . ומכ"ז יוצן ענין חנוכה צבחי' כה
 להמשיך בחי' כח כה כו' . ול"ע ממ"ש צענין מזמור
 לתודה שהפרש בין חמץ למלוא הוא צענין חית להא .
 א"כ

א"כ אדרבה בחי' ה"א גבוה יותר . מיהו לק"מ דיש כמה בחי' בלחותיות . דהא חי אפשר להכחיש שבחי' החית מורה בבחי' בינה או גם בחכמה עילאה כענין ביום השמיני עלתה . גם לבושי' דכה"ג הן שמונה בגדים ועיין בפרד"ס בשער האותיות בלוח חית פי' כי לפעמים היא צהוד שהיא שמינית מלמעלה למטה ולפעמים היא צבינה שהיא שמינית מלמעלה למעלה . לפי' י"ל דמבחי' הוד יוכל להיות יניקה לחילונים כמ"ס בפרד"ס שער ירך יעקב ספ"א ופרק שני בסופו . וזהו ענין חית דחמץ . בדכתי' והודי נהפך כו' . וכן בעבודה יודוך ה' כל מעשיך כי אפילו גבול אפוס מחתרתא רחמנא קריי' בבחי' הודאה ומ"מ הוא עובר רלוגו ית' . ועמ"ס לקמן בענין חית שהוא לשון שצירה זו' וזהו חית דחמץ . אבל מלה זה"א היא הביטול מבחי' עולם התיקון . אבל הבינה שהיא שמיני' מלמעלה למעלה ממנה אין יניקה לחילונים . ולכן בחנוכה הוא לחקן מדת ההוד שהיא הח' שמלמעלה למטה ע"י המשכת הבינה שהיא ג"כ ח' . וזהו ענין בינה עד הוד אחפשת שממשיכים החבונות בהודאה כו' . ובפרטות ע"י השמן והאור שממשיכי' יהוד חו"צ כו' . וכמסג"ת בד"ה מזמור לתורה הג"ל שע"י המשכת חו"צ ניתקן ונתברר גם החמץ כו' ע"ש . וזהו ענין הדלקת שמונה נרות . ובמנורה שבמקדש היו שבעה נרות נגד שבעה המדות עליונות להמשיך בהן שמן ואור והיינו המשכת המוחין במדות עמ"ס מזה בד"ה בכ"ה בכסלו . אכן בחנוכה שמונה נרות היינו להמשיך מבחי' עליונה יותר ממוחין דא"ח עצמן . ועיין בספר שערי אורה שער א' דף י"ד שהאריך בענין כה חברכו וז"ל ומסר ביד הכהנים המפתחות העליונות להמשיך הברכות והשפע והאלימות מכל המעלות והספירות העליונות לבריכה זו הנק' כה וכו' ושזהו ג"כ ענין חפילין של יד דכתי' ללוח על ידכה מלא בה"א כו' עכ"ל . וענין מפתחות יש להעיר ממ"ס בד"ה כי תשמע שהמל' נק' מפתחות החילוניות וזהו ענין כה וע"י התורה ממשיכים מבחי' פנימיות וזהו ענין מפתחות הפנימית . ובהג"ה בשערי אורה שם דברכת כהנים כלולה מג' בחי' כהן ולוי היוצק על ידיו וישראל ש"ס המקרא לכהנים והיינו ג' בחי' חורה ועבודה וגמ"ח כו' . גם להעיר לזה ממ"ס בדרוש ברכת הזימון שממשיכים למל' הנק' כוס ישועות מהבריכה והמעין והמקור כו' . ועד"ז הוא פי' כה חברכו . ועיין בענין כה צפ' ואתחנן דף רס"ד ע"ב . ונחזור לענין כה . הנה באדר"ו דף רל"ה

מז

ע"ב מאן כה אד' ההוא דאקרי מולא קדישא סדכ"ס היינו בחי' כתר שנק' מולא . וברע"מ פ' פנחס דרמ"ה סע"א כ"ח פרקין [שביד ימין ושמאל] לקבליהו כה אד' דליון כ"ח אחוון דקרא קדמאה דעובדא דבראשית . ובפ' בשלח דנ"ג סע"א ע"פ ויוניאך בפניו בכחו הגדול ממארים . בפניו דא יעקב . בכחו דא יחק . הגדול דא אברהם . וכ"ה צפ' ויקרא דכ"ה ע"א . ומ"ס בכחו דא יחק זהו כמ"ס צפ' לו דל"א ע"ב ע"פ קול ה' בכח דא יחק . אבל כיון דהגדול דא אברהם א"כ משמע שבחי' ימין הוא ג"כ כה גדול יותר כו' . דהגדול יש לפרשו ג"כ על בכח ולומר בכחו דא יחק . אכן בכחו הגדול דא אברהם כו' וזהו ע"ד הג"ל רעוב ארך אפוס מגבור כו' . והנה כמו בשמשון הגבור כחו תולה בשערותיו כנ"ל כמ"כ י"ל ע"י הלכות התורה שנק' סלסלה ותרוומתן שהלכות שבמ"ע נמשכי' מבחי' ושער רישי' כעמר נקי ושבל"ת מבחי' קוולותיו תלחלים תלוי תלים של הלכות ע"כ י"ל עי"ז ממשיכים כה לבחי' כה כו' . וזהו ג"כ ענין השמן דנ"ח כמ"ס בשמן העוז על הראש כו' . שהוא נמשך בבחי' שערות הראש והזקן עיין פ' ויקרא דף ז' ע"ב ובפ' אמור דפ"ח סע"ב . וכן באדם ע"י עסק התורה נמשך כה בנה"א ששרשה מבחי' כ"ה שהיא כנס"י בדכתי' כה יהיה זרעך להחגבר על נפש הבהמית כמ"ס בד"ה בחדש השלישי בענין ה' עוז לעמו יתן כו' . ועיין באגה"ק ע"פ חגרה בעוז מתניה . גם י"ל לפי שהתורה היא מבחי' זה כנודע מענין משה נחבא בזה וכמ"ס סד"ה ראשי המטות גבי לאמר זה הדבר כו' ע"כ עי"ז דוקא נמשך הכה והעוז לבחי' כ"ה . דהיינו שגם ביחוד' יהי' הגילוי כו' . משא"כ אם ח"ו התרפית וכו' אזי לר כה כה כי מחמת ההעלם דיחוד' בחי' כדמותו הרי כתי' מלך חלקים על גוים דהיינו גם לעובדי כוכבים כמ"ס סד"ה ביום השלישי גבי אנשי יריחו כו' . ועיין מ"ס סד"ה ויהי מקץ שנתיים ימים איך מחמת העדר העסק בתורה נמשך ופרעה חולם . פרעה היינו עלמא דאתגלייא אין הגילוי בו רק בבחי' חולם כו' ומחמת זה נמשך יניקה לשבע פרות הרעות כו' ע"ש . וזהו ענין קדוש יהי' גדל פרע שער ראשו שעי" בחי' שערות הג"ל ממשיכים מבחי' קדוש ומובדל סוכ"ע . וזהו ענין בכחו הגדול דוקא שהוא האור שכלי גבול . ועד"ז כשמן העוז כו' נק' שמן משחת קדש וכמ"ס סד"ה בהעלותך את הנרות . וזהו ח"ש מ"ס באדר"ז דרל"ה ע"ב דכח אד' היינו מולא שעס היותו בחי' כתר

31.08.2018 11:11

אוצר החכמה

שהיא חית ר"ת חכמה וממנה נמשך לדלית היא מל'. ועד"ז י"ל חית ימים דחוכה הוא חכמה עילאה שמשם נמשך השמן לבחי' מל' כו' וזהו ג"כ ויתן עוז למלכו כו' [ואדרבה יכול להיות שני הפכים בתכלית כמו שמלינו צנין צהמ"ק שהיתה השמחה גדולה עד מאד כשאמר שלמה שיר השירים שלא היתה מיום צריחת העולם. וכמ"ש [מלכים א' ח'] כי מלא כבוד ה' את בית ה'. שבה האש מלמעלה היינו בחי' גילוי השכינה למטה. נמצא שהי' השמחה רבה מאד ועל אותו הפרק נאמר [ירמיו' ל"ב] כי על אפי ועל חמתי היתה לי העיר הזאת למן היום אשר בנו אותה. ממה שלקח בת פרעה כו'. נמצא שהיו ב' הפכים יחד צעת וצומן אחד והיינו ע"י ששיתף מדת הרחמים ונעשה עולם התיקון יכול להיות התכלות המדות זצ"ל שמאחר שאין המדה והתגלותה הולך צרבו וצתגצורת האור ח"כ הכלי היתה יכולה להכיל גם ב' הבחי' יחד. והנה נשמת האדם הוא מבחי' אלויות עולם התיקון ולכן הנשמה כלולה מכל המדות כמבואר בתניא. משא"כ המלאכים שרשם מבחי' עולם התהו מחנה מיכאל מחנה גבריאל כל א' קו צפ"ע. מחנה מיכאל הוא רק בחי' אהבה בהתגברות מאד. ומחנה גבריאל הוא רק בחי' יראה בהתגברות רב של מים שר של אש. ומזה נמשך בחי' מרכבה פני אריה אל הימין [ועמ"ש צביאור דוכיף אותם על לחם הבכורים וצד"ה פ' נסכים] פני שור וכו'. והנה בנשמת האדם ארז"ל ג' שותפין באדם הקב"ה נותן בו נשמה. וחיות נפש הבהמות ועופות הם מבחי' פני ארי' פני שור כו'. ומקורם מעולם התהו ולזה נאמר על האדם אחר וקדם לרתיני שמלך בחי' התיקון בהשתלשלו' בחי' אדם הוא במדרגה גבוה יותר. שבחי' הבהמות נפלו למטה מטה מאד מאד. משא"כ במקורם הם במדרגה גבוה יותר שהם מבחי' עולם התהו לפני מלך מלך כו' כנודע. ואי לזאת האהבה הבאה מלך נפש הבהמי' הוא למעלה מעלה בחי' בכל מאדך שלמעלה מהכלי מפני שהוא בחילא יתיר שבאה בהתגברות רב ששרש נפש הבהמית הוא מבחי' התהו כנ"ל [ואף לפמ"ש ששרש התיקון נמשך מכח עליון יותר המלאים ועושה הפרסא מ"מ בתיקון עלמו מיעוט האור וחלישו' רק שרשו כו' אבל בתהו רבוי האור כו'] רק שנפלה בשבחה"כ למטה מטה מאד בעבודה גשמית להיות נפרדים. אבל כשנברר ועולה למעלה בתפלה אזי הוא בהתגברות רב אהבת בכל מאדך וכמארז"ל והאי דלא אמינא לך באורתא דלא אכלי בישראל דתורא כו'. נמצא שמאכל

הבשר

כתר בכלל אעפ"כ כפשוטו כוונתו ג"כ על מזל ונולד שבי"ג ת"ד שהוא בחי' השערות והיינו שעי"ז נמשך בחי' הכח שמבחי' כתר וחכמה התימאה כו' והראי' משמשון וכנ"ל ושמשון ג"כ לשון שמש שהוא גילוי יחו"ע. וגם משמשון ל' ב' בחי' שמש המבואר צד"ה ושמתי כדכד שמשותף. והיינו ע"י תורה שנק' שמש הוי' וע"י שמש לדקה כו'. וזהו ענין הדלקת נ"ח משתקע החמה ואזי ממשיכים ע"י שמן ונרות מבחי' הכ"ל ודו"ק. והנה בחי' תנו עוז לחלקים. בתלים ס"ח ל"ה. ופי' בזהר ר"פ בא דל"ב סע"ב דהא כד ישראל עבדין עובדין דלא כשרן כביכול מתישין חילא דקב"ה. וכד עבדין עובדין דכשרן. יהבין תוקפא וחילא לקב"ה. וע"ד בחי' תנו עוז לחלקים צמה צעובדין דכשרן ופי' הרמ"ז שם. שע"י מעשים טובים מעלי' בירורי גיליות שנפלו משה"כ וע"י ממשיכים ומוסיפי' שפע חדש ותוקפא הוא כח הנוסף מהעלאת הגיליות וכשחוטאים מונעים ח"ו המוחין מלירד בתוכו וצוה מתישין חילא כו'. וענין הכח הניתוסף ע"י הצירורים יוצן ממ"ש צד"ה זכור את יום השבת צענין והחיות נושאות את הכסא כו' והוא כמשל האדם שמקבל כח וחיות ע"י המאכל כי כח הבהמה רב מכח האדם לפי ששרשה מעולם התהו כו'. ועוד יוצן ממ"ש צד"ה לאינה וראינה צפי' שאו ידיכם קדש וזרכו את הוי'. וע' בזהר ויקרא דף י"ג ע"א. ובכ"ז יוצן הפסוק ה' יחתו מריביו ויתן עוז למלכו עיין ע"ז צפ' ויקרא ד"ט ע"ב. כי חת הוא לשון שצר וכמ"ש ירמיו' ג' חת מרודך כו' חתו גלוליה כו' וכתו' מקול ה' יחת אשור בישיעי' ל' ל"א. ועד"ז י"ל ענין החתי והאמורי שהתהוותן ממה שנשצר ונפל בשבחה"כ וכמ"ש בזהר הרקיע פ' צראשית גבי אות חית. צענין בני חת. והנה ע"י חית ימים דחוכה נמשך להיות מקול ה' יחת אשור ה' יחתו מריביו. וכענין מ"ש ויהי חתת אלקים כו' פן אחתך כו' והיינו ע"י גילוי חית העליון דבינה שהיא רקיעא תמינאה ושם הוא ענין שמנה נסוכי אדם כמ"ש בת"א סד"ה ת"ר נר חוכה כו'. גם ע"ד שנת' צענין למנלח על השמינית וצענין מלך השמיני הדר כו'. גם צמגלת אסתר כתיב חור כרפס. חור חית רבתי. היא בינה עלמא דחירו. ועיין צפ' תלוא קפ"ג ח' צענין חירות על הלוחות. וצפ' ואחתנן דרס"ב ע"א גבי פ' והי' כי יביאך שהיא מבינה שמשם דוקא נמשך יל"מ ושצירת הקליפות כו'. וזהו ענין יחתו מריביו מבחי' החית דבינה עלמא דחירו. ח"נ צמ"א נת' גבי אחד דק"ש האלף בחי' נולד חסד לאלפים שממנו נמשך לחכמה

51708/2018nkn

רעת . וצרבה נידונו מעיינות תהום רבה . וע' רש"י
 במבול ג' פירוש' בלה . בלבל . הוביל מגבוה
 לנמוך . וצקור' בלבל . שורש בלל . כי שם בלל .
 בלולה בשמן . בלה . שמלתך לא בלתה . יצלו בטוב
 חיוב כ"א י"ג . הוביל בשרש יבל א' . וע"ש שרש ב'
 פלג מים ג"כ יובל עד"ז י"ל מצול . והנה בלה
 ורקבון . פשוט דשייך בשבה"כ וימולך וימת . ובלבל
 ע' בהערה לת"ח בענין בבל וע"ד ונבלה שפחס
 פיזור זהו ג"כ ענין שבה"כ . והוביל כו' . וכשנעשה
 מזה נייחא י"ל מבחי' הוביל ענין יובל . ומבחי'
 בלבל ענין יבל בת מערד וכן בלולה בשמן כו' .
 ובלה י"ל בלותי בשמן כו' . ול"ע מפסוק למבול יסב
 וזהו ויכסו ההרים חמש עשרה אמה כו' . פי'
 הרים הוא בחי' תיקון התכללות המדות כאברהם
 שקראו הר כו' . והטרדות ומחשבות עוה"ז מנפש
 הבהמית הם ג"כ מבחי' עולם התהו ונק' מי נח כו'
 [אך רק ההרים ויכסו אך עכ"ז לא יוכלו לכבות
 האהבה מסותרת שהיא ח"ע ולמעלה גם מהר ההר
 כ"א ביטול והכח בנה"א כי כלים דתיקון גבוה'
 נחצ"ס ע' ד"ה מי שם וע' באגבי מגן ועמ"ש ע"פ
 מעודד ענוים וע' תניא ס"פ י"ט גדול טעום כמו כו'
 והוא הניזון חלקי' המלוכש ביחידה כו' בת מערד
 כמו מצבה ח"ג רל"ב] . וזהו ויאמר ה' לנח בא אהה
 וכל ביתך אל התיבה . התיבה הוא בחי' לירופי
 אלותיות [י"ל ג"כ משנה כי שמור למוק' וזהו ענין
 התיבה כמ"ש באגבי מגן ולכן עי"ז דוקא וחרס כו']
 כי נח הוא בחי' שבת כתרומתו וישבת ונח כו' .
 ואין הפי' שציתה בעלם רק כאדם ששבת ממלאכתו .
 וכמ"ש ונח בחמשה עשר כו' שציתה אחר מלממה כו'
 בחי' נח נייחא דרוחא ויש ב' בחי' נח ב' בחי' שבת
 שבת תחאה ושבת עילאה יום שכולו שבת . ובחי'
 תפלה נק' ג"כ בחי' נח בחי' שבת . וכל תפלות
 החול מתעלים בשבת כי בשבת הוא עליות העולמות
 שכל ששת ימי המעשה הוא בירורי רפ"ח ניזונין בחי'
 מל' שירדת צבי"ע ורגלי' יורדות כו' . ויש בזה
 עתים שונים כמו חנות לילה . וכל ו' ימי המעשה
 הוא בחי' השפעות ויאמר חלקים יהי אור כו' יהי
 רקיע . ובשבת מתעלים צי"ע בבחי' חזי' בחי'
 תיקון כי איהו וחיוהי חד [איהו] וגרמוהי חד .
 פי' חיוהי אורות וגרמוהי כלים הכל חד בהון וכמ"ש
 לך ה' הגדולה והגבורה שבבחי' חזי' בחי' גדולה
 וגבורה הם בבחי' לך ומיוחדי' בתכלית בחי' תיקון .
 וכמו"כ בתפלה ג"כ כל המעשה אשר יעשה בכל יום
 במזון או אפי' ת"ת מתעלה בתפלה ע"י אהבת בכל

מאדך

הבשר דתתן כח ותוספת מוחין באלים וכמ"ש ויין
 ישמח לבב אנוש . ועכ"ז למטה האדם במדרגה גבוהה
 יותר מהם ואין ערוך כו' . אבל בשרשם הם למעלה
 מבחי' האדם שהם מעולם התהו . וע"פ הקבלה נק'
 יתרון האור מתוך החשך דוקא . והיינו ע"י ההתבוננות
 בתפלה איך שטרוד כל היום ורודף אחר פרנסתו
 מזון ולחם שחיותם הוא מהמזלות כמארז"ל אין לך
 עשב למטה שאין לו מזל כו' והמזלות נמשכים מבחי'
 הע' שרים והשרים מקבלים משמרי האופנים
 והאופני' מקבלים מבחי' מלכות כמ"ש מלכותך מכ"ע .
 אבל לגבי מהותו ועלמותו אין ערוך שהוא רק בחי'
 זיו והארה בלבד וזהו ענין מאמר ר' עקיבא חס
 לעוברי רלונן כך לעושי רלונן עאל"ו . ששם הוא
 התענוג עד אין קץ . וכמ"ש הודו על ארץ ושמים
 שבחי' ארץ ושמים ממלא וסובב הם רק בחי' הוד
 וחיו . משא"כ לבני ישראל עם קרובו לבחי' מהותו
 ועלמותו ית' . מזה תחלה נפשו בהתגברות בחילת
 יתיר בתשוקה וחפילה לדבקה בו ית' וכמ"ש מי לי
 בשמים ועמך לא חפלתו כו' . וזהו צרוך אהה
 מלך העולם אשר קדשנו במלותיו כו' שמה שנשפע
 ונמשך למטה להיות ממלא וסובב הוא בחי' מלך
 העולם ומלכותו בכל משלה . אבל אהבת ותשוקת
 נש"י לדבקה ב' ית' במהותו ועלמותו אשר קדשנו
 אשר הוא בחי' תענוג העליון עד אין קץ לשון באשרי
 כו' קדשנו במלותיו כו' שע"י המלות הם ממשיכים
 מענג העליון כמו עלית וכו' . וזהו כי מי נח זאת
 לי כי טעבוד הפרנסה כנו"ל הוא בחי' מי נח כמו
 שהי' במבול שאין הפי' שהי' המבול להעביר הרשעים
 מן העולם . כי לזה לא הי' נלרך המבול מים כי
 ברגע אחת הי' נעשה . וכמ"ש בפרעה ותכחד כו' .
 רק המבול היה כדי לטהר העולם כי בתחלה והמלא
 הארץ חמס כו' . שהם המשיכו קליפות כו' . שלזה
 הי' לריך לטהר העולם ע"י בחי' מים המטהרים
 שהוא בחי' גשם גבורות גשמים שהוא מבחי' התהו
 שכשנמשך הגשמי' בסדר והדרגה הוא בחי' חסד
 ומלמיה זרעים כו' . משא"כ המבול שהיו יורדים
 בגבורה היינו בהתגברות רב ובכח גדול שהוא
 מבחי' עולם התהו חסד דתהו לטהר הארץ הולרך
 להיות הארה מבחי' עולם התהו שלמעלה מבחי'
 תיקון רק שהי' הארה רבה ועלומה בהתגברות רב
 מבחי' התהו . ולזה וימת את כל היקום שלא היו
 ראויים לקבל [ע' בעמ"מ שער עולם התהו פי"ד
 דל"ב שהמבול דוגמת ריבוי האור שמחמתו נשברו
 הכלים כן וימת כו' . וצרש"י צרבה חטאו רבה

וזכרת צם כי צחי' הדבור בתורה הוא ג"כ מ"ע .
 וזהו אם יתן איש את כל הון ביתו צחי' ג"ע
 העליון ותחתון צחי' חכמה טעמי התורה בזה יבזו
 לו שהוא רק צחי' זיו והארה בלבד אבל באהבה ועמך
 לא חפצתי כו' . שהוא אליו ולא למדותיו למחותו
 ועלמותו ית' :

וזהו אחות לנו קטנה . פי' כי עתה נקרא זה דודי
 כו' . אבל כשמתעלה למעלה מעלה ע"י המלות
 במותו ועלמותו נק' אחותי לשון ולא מאהין יחוי
 אלכסנדרני . שהיו לאחדים ממש אשת חיל עט"ב ושם
 נק' צחי' קטנה נקודה חדה . כי כשמתקבלת מצחי'
 חכמה נק' רבה אמונתך וכמארז"ל אימתי גדול כשהוא
 בעיר חלקינו היינו שיש השפעות והמשכות רבים .
 משא"כ כשיתעלה צחי' מל' למעלה מעלה להיות
 עט"ב אז היא צחי' נקודה חדה [ועיין ברע"מ פ'
 תרומה דף קנ"ח ע"א ואישי ערה על רישיה מסערא
 דסגולתא] וכידוע שנקודה אחת עליונה כולל כל צחי'
 התחתונה כמארז"ל רגלי החיות כנגד כולם שוקי
 החיות כו' . ושדים אין לה . פי' שעתה נמשך ונשפע
 למטה בסיכלות דבי"ע ומלכותו בכל משלה . משא"כ
 למעלה איידי דטרוד למיבלע לא פליט חינו נמשך
 ונשפע כלל . מה נעשה לאחותינו ביום שידובר בה
 פי' כי למטה וידבר ה' כו' דבר מלך שלטון היינו
 שצחי' הדבור פרטוף צפ"ע מנהיג וממשיך לזולתו .
 משא"כ למעלה שידובר בה צחי' נפעל שהדבור אינו
 צפ"ע רק בה שאינו נמשך למטה :

לבאר הדברים ע"פ מים רבים כו' . ע' בחרגוס .
 וברבות פ' ויקהל פמ"ע הביאו ממ"ש
 בישעיו' סו' י"ז י"ב בהמות ימים יהמיון כו' מים
 כבירים ישאון ועמ"ש מזה בסידור גבי חתונה גד"ס
 שמה חשמה ריעים האהובים בענין גלי הים
 שמתרוממים כו' . וענין רבים יש להעיר ממ"ש
 במאר"א אות רי"ש סכ"ב רה"י ז"א שם מ"ה גובהו
 י' ורחבו ד' ד' אחון הפשוטים . ורשות הרבים
 נק' ז' ספירות הנקודים שלא היו בדרך קוויין כו'
 והי' בהם אחיזה כו' . רשויות הרבה כו' והשי"ת
 יחיד ומיוחד עכ"ל . ובלקוטי הש"ס מהארז"ל ענין
 ד' רשויות ושבת רה"י אל"י וכו' ורה"ר עשי' וע'
 צפרע"ה צשער חג המלות בענין ד' בניס חכם אל"י
 רשע עשי' כו' כמו"כ כאן ברשויות דשבת . ועמ"ש
 כד"ס

מאריך . וזהו שבת תחאה שמתעלים צי"ע צצחי'
 אל"י . אך לע"ל יהי' יום שכולו שבת פי' שיתעלה
 צחי' אל"י למעלה מעלה ולא כמו עתה שאחר שבת
 נלרך להיות חול היינו שצחי' אל"י מברר צי"ע ולע"ל
 יתעלה צחי' אל"י ולא יהי' נלרך עוד לברר צי"ע
 כי רוח הטומאה אעביר ויבולע המות כו' . אשת
 חיל עט"ב ונקבה חסובב גבר וכמבואר במ"א וד"ל :

וזהו פי' הפסוק מים רבים הם ערדות עוה"ז שהם
 מצחי' עולם הטהו ונהרות הם המחשבות
 שנמשכו כמי נהר דניידי ואולי כי צצחי' הטהו יש
 ג"כ צ' צחי' מים ונהרות לא יוכלו לכבות את האהבה
 הבאה מכח נפש האלקי' בהתגברות ועמך לא
 חפצתי וכו' :

אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בזה יבזו
 לו פי' ביתו הוא צחי' חכ' בחכמה יבנה בית .
 הון ביתו הוא פנימיות כמ"ש בדעת חדרים ימלאו
 כל הון יקר ונעים . והוא צחי' טעמי החורה והוא
 צחי' ג"ע העליון ותחתון ^{החכמה} וזוהרייתא מחכמה נפקת .
 ואם יתן איש צחי' איש מלחמה שלהיות צחי' חכ'
 להיות נהנין מזיו השכינה צצחי' השגה הוא רק צחי'
 זיו והארה בלבד והוא ע"י צחי' איש מלחמה הוא
 ריבוי המלמותי עד שיוכל להיות צחי' חכ' זיו
 השכינה . אבל צחי' אהבה הג"ל ועמך לא חפצתי
 כו' שלא ע"י לקבל פרס היינו עוה"צ ג"ע העליון
 ופז' כ"א ועמך למחותו ועלמותו ית' אליו ולא למדותיו .
 ואיך יוכל למשוך צחי' ממותו ועלמותו . הוא ע"י
 המלות כי תרי"ג מלות דאורי' וז' מלות דרבנן הם
 חר"ך עמודי אור גימט' כתר . שכתו שהעמוד הוא
 מלמעלה למטה כמו"כ המלות הם מצחי' גלגלתא צחי'
 כתר הממונע בין מאיל לנאלים כי איך יכול למשוך
 ממותו ועלמותו ית' למטה הוא ע"י המלות רמ"ח
 אברין דמלכא וכמ"ש וימינו תחבקי כמשל החובק
 את האדם מחמת אהבת פנימיותו שהוא חכם ביותר
 וכדומה רק שאינו יכול לתפוס אותו כ"א ע"י הגוף
 ואבריו כמו"כ כביכול ע"י המלות רמ"ח פקודין יכולים
 להמשיך מה"ע שהם ראונו ית' . וזהו לאשתאבא
 בגופא דמלכא הוא צחי' המלות . וזהו שאנו אומרים
 בק"ש שמע ישראל הוי' חלקינו יחוד או"א הדין
 ריעין כו' . ה' אחד יחוד זו"ג . בשכמל"ו יחודא
 תחאה וזהו הכל צחי' יחוד היינו כשנמשך למטה והיו
 לאחדים משא"כ מעשה המלות והיו הדברים האלה
 אשר אנכי מואך היום . אנכי הוא צחי' כתר ע"י

צד"ה וכל בניך בלק"ת פ' ראה בענין ורב שלום בניך. ועמ"ש צמ"א בענין כל רב מצבל. ואמנם יש ג"כ בחי' רב בקדושה וכמ"ש בענין ורב להושיע. ומכ"ז יוצן פי' מים רבים שהוא מה שנפל למטה בעשי' מחמת שבה"כ שהי' בעולם הנקודים דתהו ולכן הם כשאין מים כצירים כי הוא נמשך מעולם התהו שהמדות היו צחי' תוקף גדול. ובדוגמא זו ג"כ מחשבות העוה"ז הטורדות את האדם שנקרא ג"כ רבות מחשבות בלב איש וכמ"ש והם בקשו חשבונות רבים והיינו שהם מצחי' רה"ר עורי דפרודא וכמ"ש צד"ה ויאבק איש צפי' מרוצים לרכי עמך דהיינו לפי שדעתם קלרה כי לתאוה יבקש נפרד כו'. וע' צמ"ש הרמז"ס צמ"ג ח"ג פי"ב :

לפרש מ"ש צד"א ח"א פ"ו דאחבת עולם היא בחינה גבוה יותר מאחבת רבה. אלא כי אחבת רבה היא צו"כ בחי' ו"ה. אבל אחבת עולם היא בחי' תרין ריעין דלא מתפרשין דהיינו לעד ולעולמי עולמים וזהו נמשך מצחי' י"ה. והנה ש' הוי' נק' רשות היחיד היינו יחיד ומיוחד ח"ס צ"ה. ולכן כל בחי' מים רבים לא יוכלו לכבות את האחבת זו. וכמ"ש צמ"ש הוי' כי אמילם. ובלק"ת פ' תלא צד"ה ולא אבה צפי' כי אהבך הוי' חלקיך מבואר דאחבת זו דאהבך הוי' נמשך מלמעלה מע"ס דלחי' אלא מע"ס שצמחילי עלמו כו' ע"ש :

קיצור

ענין שחי' אחבת הוא שם הוי' י"ה נקראים תרין ריעין ו"ה נקראים דודים ועמ"ש בענין ידיד וצנפס יש חלק הוי' וזהו כי אהבך הוי'. ושחורתן אומנתן נקראים תרין ריעים. ובעלי עסקים נקראים דודים. וזהו אחבת עולם הגבוה מאה"ר. ויש עוד פי' דכי אהבך הוי' נמשך משם הוי' שלמעלה מאחילות :

קיצור

ענין מים רבים להעיר מענין רשות הרבים עולם הנקודים ומשם נפלו נילולים וכלים בעשייה יש לי רב. וכן רבות מחשבות חשבונות רבים :

ועב"ז

לא יוכלו לכבות את האחבת כו' שיש בכל נפש כו'. הנה צרבות שם ובשה"ש ובתרגום דרשו האחבת שנאמר ואחבת את יעקב. וכאן פי' האחבת שבנפש. וי"ל דזה נמשך מזה. והענין כי צוהר פ' וְהִתְחַנֵּן דרס"ו ע"ב פי' אחבת הוא ענין שם הוי' כי יו"ד עם ה"א הם תרין ריעין דלא מתפרשין ואשתכחו כחדא בחציבותא. וז"ל המא"א ברות א' סל"ז אחבת צבינה כי יש לה אחבת תדירא עם אבא ריעין דלא מתפרשין עכ"ל וכן ו"ה שמתדבקים בחציבות ונק' דודים וכמ"ש צפ' ויקרא דף ד' ע"א. וזהו אהבתי אתכם אמר הוי' פי' כי חלק הוי' עמו שבכל נפש האלקית יש בחי' שם הוי' כמ"ש צד"ה ראה אנכי נותן לפניכם. וע"כ אהבתי אתכם אמר הוי' שאחבת עליונה שהיא בחי' שם הוי' הוא לכם ממש כיון שהם חלק הוי'. ולכן מזה נמשך כמ"כ האחבת מלמעלה למעלה שהנפש תאחוב ותחפץ ליכלל במקורה שם הוי'. והנה צנשמות יש ג"כ ב' בחי' הא' מי שחורתן אומנתן שעז"נ אכלו רעים והיינו כי אורייתא מחו"ב נפקת שהן תרין ריעין וא"כ בהם מאיר האחבת שמצחי' י"ה שהן נקראים ריעים. ונשמות בעלי עסקים שהאחבת מסותרת אלא שלעתים מזומנים מעורר את האחבת כמו בק"ש ותפלה נקראים דודים כמ"ש בלק"ת צשה"ש סד"ה באתי לגני וזהו בחי' ו"ה. ובזה יש

ב **וזהו** ענין רשפיה רשפי אש שלהבת י"ה. שהוא בחי' שלהבת הבא מלמעלה שהיא הנפש חלקית שקודם התלבשותה צגוף הגשמי היחה נהנית מזיו השכינה והיחה מיוחדת בתכלית היחוד בא"ס צ"ה ולזאת גם אחר התלבשותה צגוף הגשמי לעסוק בענינים גשמיים שהם הנקראים מים רבים עכ"ז לא יוכלו לכבותה מלהיות תמיד צחי' אחבת ותשוקה נפלאה לעלות וליכלל למעלה. ועמ"ש מענין רשפי אש שלהבת י"ה בלק"ת פ' חקת צד"ה על כן יאמרו המושלים בואו חשבון ששרש בחי' אחבת ורשפי אש נמשך מצחי' י"ה. והוא ע"ד מ"ש צד"ה ע"כ יאמרו המושלים בלק"ת פ' חקת בענין להבה מקרית סיחון ומ"ש צד"ה לבאר ענין יוהכ"פ שחי' אש שלמעלה זהו מצחי' חכמה שבנפש האלקית כח מ"ה ואש שלמעלה זהו מצחי' המדות הגמשכים מהצינה ודעת כו'. ועפ"ז י"ל פי' שלהבת י"ה דהיינו חכמה עילאה שבו שם י"ה כמ"ש צוהר פ' ויקרא ד"א. ובפרדס. וע' צח"ב תרומה קס"ה ב' ע"פ סולו לרוכב בערבות צ"ה שמו כו'. אך עוד י"ל דבר חדש דהנה מבואר בס"י עשר ספירות כשלהבת קשורה בגחלת. ופי' אדמ"ו נ"ע כי אילות הוא מלשון ויאכל מן הרוח שהוא גילוי הארה כו' וזהו כשלהבת קשורה שהוא

שהוא ענין גילוי העולם שהשלהבת כשהיא חוץ הגחלת ממש היא צבחי' העולם ואח"כ יוצא מהעולם אל הגילוי ואז מתרחים הגוונים בהשלהבת כו'. וזהו ג"כ ע"ד מ"ש בלק"ת פ' אחרי סד"ה כי ביום הזה יכפר צענין ושמתוך בנקרת הלור. שהלור והחלמים שהיסוד האש שבו הוא ככה ולא בפועל. כך כזיכול שם הוי' נק' אש כמ"ש כי הוי' אלקיך אש אוכלה הוא ומה שלמעלה משם הוי' שהוא מהותו ועצמותו נק' עד"מ לור. לור חיינו. הלור תמים פעלו. ששרש ההוי' זו בהעלם ככה ולא בפועל כו' ע"ש. ובמ"א נתבאר עוד משל לזה מענין חין לך עשב שאין לו מזל המכה זו והזומר לו גדל. שהמתיקות גשמי שבתפוח נמשך מהמזל המכה זו ואיך שייך לומר שבהמזל יש מתיקות חלה שהוא ענין מתיקות רוחני כמו עד"מ המתיקות שבשכל כמ"ש בת"א פ' וירא ד"ה פתח אליהו שכמ"כ יוצן ענין ע"ס דאלילות לגבי מקורן ושרשן שבמחליל יעו"ש. והנה שם מבואר דפי' לור הוא צוליגא דקרדוניתא גבורה דעתיק שבמו"ס. כי מו"ס זהו שרש האלילות והוא שרש צחי' ההוי' דאלילות. וכדי להיות גם שורש לע"ס הוא ע"י גבורה דוקא וזהו ענין גבורה דעתיק כו'. כי כדי להיות שורש להתהוות עשר בחינות זהו ע"י מדת הגבורה שממנה נמשך להיות התחלקות המדרגות וכמו גשמים שיורדין טפון טפון נק' גבורות גשמים ע"ש שיורדין בגבורה. וזהו ג"כ ענין הגחלת שהיא ג"כ צחי' גבורה. והיא שרש ומקור לצחי' שלהבת האש שהוא ענין ע"ס כו' והתחלקות גוונים ובהגחלת הם בהעלם ככה. ועמ"ש צענין ואת הלפידים. והנה מבואר למעלה צפי' כי אהבך הוי' אלקיך שזהו הנמשך מע"ס שבמחליל דהיינו צחי' לור הג"ל. וכמ"ש בלק"ת צשה"ש ד"ה שמורה אני. הראשון. שהאבה המסותרת היא מצחי' אש שמורה דצחי' ישת חשך סתרו שהוא מצחי' כתר וכ"כ עוד ד"ה ביום השמיני שלח. וזהו ענין רשפיה רשפי אש. דפי' גחלת כמ"ש הראב"ע צפי' שה"ש וכן ת"י גומרין דאשא. ושללהבת יה הוא עד"מ כשללהבת קשורה בגחלת והיינו שעשר בחינות שבנפש הם ג"כ דוגמת כשללהבת קשורה בגחלת. ולכן האבה שבנפש שרשה מאד נעלה היינו מצחי' שרש ומקור הע"ס דהיינו ענין כשללהבת קשורה בגחלת. ולכן מים רבים לא יוכלו לכבות את האבה. כי היא גבוהה בשרשה גם ממים עליונים. והיא שורש ומקור מחלב האש. ועמ"ש

קיצור ענין רשפיה רשפי אש. י"ל ע"ד שט"ס נקראים לגבי מקורן כשללהבת קשורה בגחלת. וע"ד הלור. צולד"ק גבורה דעתיק שבמו"ס שרש ע"ס. ולפי שענין כי אהבך הוי' אלקיך נמשך מצחי' זו ולכן נקרא לור חיינו ע"כ נאמר רשפיה רשפי אש והגילוי מזה הוא שלהבת י"ה. ולכן מים רבים לא יוכלו לכבותה. וע"ד הכזכר ע"פ ושעריך לאבני אקדח גם האש שלמעלה חין המים מכבין האש:

ג ואדרבה ע"י התלבשותה במים רבים הנ"ל יכולה להגיע למדרגה היותר גבוהה מקודם שירדה לעוה"ז כאשר יתבאר אי"ה. והענין יוצן בהקדים מ"ש בישעי' סי' ל"ד ט' כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ כן נשבעתי מקלוף עליך ומגער בך. נמלא צחי' מים רבים הנ"ל שהם מי המזול נקרא מי נח. ועיין מזה במד"ר פ' נח פל"ג ובפ' שמות פ"א דקי"ו ע"ד ובגמרא פ"ק דסוטה ד"א ע"א ובמד"ר פ' לו ר"פ יוד וצשה"ש רבה בפסוק אחזו לנו שועלים. וצסוף איכה בפסוק חדש ימינו נקדם ובגמרא פרק חלק דל"ט ע"א וזילקוט ח"ב מ"א סי' ו' סוף רמז קפ"ד דכ"ט ע"ג. ובזח"א פ' נח דס"ז ע"ב מבואר תירוץ מה שנקרא מי המזול ע"ש נח מי נח לפי שלא בקש רחמים על דורו. וכן פי' בזהר ויקרא דף י"ד ע"ב ודע"ו ח'. וע' עוד בזהר פ' נח דע"ב ב'. והנה נח הוא נייחא דרוחא שהוא צחי' שציתת כששובת מן המלאכה וכמ"ש וישבות ביום השביעי ותרגומו ונח ציומא שביעאה. וכן כתיב וינח ביום השביעי. וע' במד"ר פי' ויניחהו בג"ע ג"כ עד"ז. ומ"ש נח נח שני פעמים פי' במד"ר

שהוא ענין גילוי העולם שהשלהבת כשהיא חוץ הגחלת ממש היא צבחי' העולם ואח"כ יוצא מהעולם אל הגילוי ואז מתרחים הגוונים בהשלהבת כו'. וזהו ג"כ ע"ד מ"ש בלק"ת פ' אחרי סד"ה כי ביום הזה יכפר צענין ושמתוך בנקרת הלור. שהלור והחלמים שהיסוד האש שבו הוא ככה ולא בפועל. כך כזיכול שם הוי' נק' אש כמ"ש כי הוי' אלקיך אש אוכלה הוא ומה שלמעלה משם הוי' שהוא מהותו ועצמותו נק' עד"מ לור. לור חיינו. הלור תמים פעלו. ששרש ההוי' זו בהעלם ככה ולא בפועל כו' ע"ש. ובמ"א נתבאר עוד משל לזה מענין חין לך עשב שאין לו מזל המכה זו והזומר לו גדל. שהמתיקות גשמי שבתפוח נמשך מהמזל המכה זו ואיך שייך לומר שבהמזל יש מתיקות חלה שהוא ענין מתיקות רוחני כמו עד"מ המתיקות שבשכל כמ"ש בת"א פ' וירא ד"ה פתח אליהו שכמ"כ יוצן ענין ע"ס דאלילות לגבי מקורן ושרשן שבמחליל יעו"ש. והנה שם מבואר דפי' לור הוא צוליגא דקרדוניתא גבורה דעתיק שבמו"ס. כי מו"ס זהו שרש האלילות והוא שרש צחי' ההוי' דאלילות. וכדי להיות גם שורש לע"ס הוא ע"י גבורה דוקא וזהו ענין גבורה דעתיק כו'. כי כדי להיות שורש להתהוות עשר בחינות זהו ע"י מדת הגבורה שממנה נמשך להיות התחלקות המדרגות וכמו גשמים שיורדין טפון טפון נק' גבורות גשמים ע"ש שיורדין בגבורה. וזהו ג"כ ענין הגחלת שהיא ג"כ צחי' גבורה. והיא שרש ומקור לצחי' שלהבת האש שהוא ענין ע"ס כו' והתחלקות גוונים ובהגחלת הם בהעלם ככה. ועמ"ש צענין ואת הלפידים. והנה מבואר למעלה צפי' כי אהבך הוי' אלקיך שזהו הנמשך מע"ס שבמחליל דהיינו צחי' לור הג"ל. וכמ"ש בלק"ת צשה"ש ד"ה שמורה אני. הראשון. שהאבה המסותרת היא מצחי' אש שמורה דצחי' ישת חשך סתרו שהוא מצחי' כתר וכ"כ עוד ד"ה ביום השמיני שלח. וזהו ענין רשפיה רשפי אש. דפי' גחלת כמ"ש הראב"ע צפי' שה"ש וכן ת"י גומרין דאשא. ושללהבת יה הוא עד"מ כשללהבת קשורה בגחלת והיינו שעשר בחינות שבנפש הם ג"כ דוגמת כשללהבת קשורה בגחלת. ולכן האבה שבנפש שרשה מאד נעלה היינו מצחי' שרש ומקור הע"ס דהיינו ענין כשללהבת קשורה בגחלת. ולכן מים רבים לא יוכלו לכבות את האבה. כי היא גבוהה בשרשה גם ממים עליונים. והיא שורש ומקור מחלב האש. ועמ"ש

זוהר במדבר דקיי"ח ע"א וזכר ויקרא דף י"ד ע"א
 הציא זה ע"פ כי מי נח זאת לי. והיינו כי נח
 הוא יסוד. וכמ"ש עליו במד"ר שה"ע ולדיק יסוד
 עולם. וז"פ נח זהו יסוד אבא שבו ועל ידו יחוד
 או"א וההמשכה מבחי' ע"י צבינה. וזהו נייחא לעילאין
 וא"כ מי נח זהו ונהר יולא מעדן לפי הפי' כי ונהר
 זהו יסוד אבא יולא מעדן ח"ע ומו"ס להשקות את
 הגן צינה. וזהו שלום בפשמ"ע יחוד י"ה. ואח"כ
 נח פ"ב יסוד ז"א שנק' ג"כ ונהר יולא מעדן
 שממשיך מיסודות דאו"א להשקות את הגן מ' שהוא
 מקור דבי"ע וזהו השלום בפשמ"ע. וזהו מ"ש
 במד"ר בענין צ"פ נח נייחא בעו"ז ונייחא בעו"ב
 כי עו"ז הוא מ' ועו"ב הוא צינה. וזהו ענין
 שבת תחאה ושבת עילאה כנ"ל:

קיצור ע"י מים רבים יהי עלייה. ויקדים ענין

מ"ש כי מי נח זאת לי. אשר מ"ר הנ"ל
 נקרא מי נח. ולכאורה אינו מובן. ויקדים ענין נח.
 וישבות תרגומו ונח. נח נח צ"פ שבת תחאה ושבת
 עילאה. וא"כ מי נח זהו ע"ד על מי מנוחות
 ינהלני. ונהר יולא מעדן. והוא נייחא לבחי' ארץ
 לא שצעה מים ולבחי' כחיל תערוג על אפיקי מים
 ע"ד והררה את הארץ. ועיקר המנוחה זהו בע"ק.
 ושלמה נק' איש מנוחה כי הוא בחי' מלך שהשלום
 שלו יעשה שלום לי יחוד או"א שלום יעשה לי יחוד
 זו"כ. וזהו עלמו ענין צ"פ נח. וענין מי נח שהוא
 בחי' ונהר יולא מעדן:

ד ובוה יש לפרש מארז"ל ע"פ וערבה לה' מנחת

יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים
 קדמוניות. במלחכי סי' ג'. וארז"ל צ' פירושים
 ע"ז האחד כימי עולם כימי משה דכתיב ויזכור
 ימי עולם משה עמו ישעי' סי' ס"ג י"א. וכשנים
 קדמוניות כשנות שלמה. רבי אומר כימי עולם.
 כימי נח שנא' כי מי נח זאת לי. וכשנים קדמוניות
 כשנות הבל שלא היחה עבודת כוכבים עדיין בעולם.
 עכ"ל המד"ר סוף איכה ע"פ חדש ימינו כקדם. וכ"ה
 במד"ר פ' לו פ"ז וציאר המג"א בספרו זית רענן
 פ' שמיני ענין כימי נח לפי שנאמר צו וירח ה'
 את ריח הניחוח. וכשנות הבל דכתיב וישע ה' אל
 הבל ואל מנחתו. והנה מה שהציא המד"ר פסוק
 כי מי נח לענין כימי עולם. לכאורה פלאי. והידי
 משה פ' לו שם והיפ"ע סוף איכה נדחקו בזה. אכן
 אשתמיטתי' הש"ס פרק חלק דל"ט ע"א ע"פ כי מי
 נח

במד"ר נייחא לעליונים נייחא לתחתונים והוא בחי'
 שבת תחאה ושבת עילאה כמ"ש זוהר בראשית דף
 ה' ע"א צפי' את שבתותי תשמרו. וה"ע המאמר
 אלמלא שמרו ישראל שני שבתות כהלכתן. ובחי'
 שבת עילאה היינו משארז"ל לעתיד באלף השביעי
 שנקרא יום שכולו שבת ואז נקרא מנוחה לחיי העולמים
 ועמ"ש בת"א סד"ה ואלה המשפטים. ולפ"ז ענין מי
 נח זהו ע"ד מ"ש על מי מנוחות ינהלני. תלים
 סי' כ"ג. ופי' זוהר תרומה דקט"א סע"ב אלון
 מים דהנחה דקא גדין ונפקין מההוא נהר דנגיד
 ונפיק מעדן. עמ"ש מזה ע"פ הזכר פ' וירא דקט"ו
 א' בענין ויעש ה' לשרה. וזהו להשקות את הגן
 שהיא מ' כמ"ש בחתי לגני אחותי כלה. וע' במח"א
 אות ג' בערך גן עדן. ונקראו מים דהנחה שעי"ז
 מנמלחים תשוקת המ' שהיא בחי' ארץ לא שצעה
 מים. בלק"ת פ' במדבר דד"ה והיה מספר בני
 גבי פקדת הארץ ותשוקתיה. וע' זוהר פ' אחרי
 דס"ז ע"ב שזהו ענין כחיל תערוג על אפיקי מים
 כן נפשי תערוג כו' ותערוג מלשון ערוגת הבושם
 שבג"ע ובשגמ"ש בג"ע בחי' ונהר יולא מעדן.
 שהוא גילוי השגת חלקות מחו"ב מבחי' מקור מים
 חיים. עי"ז יש נייחא לבחי' הגנתא כו'. וזהו ענין
 מי מנוחות. ובמח"א אות מ"ס ססעי' ע"ז מי
 מנוחות נקרא השפע או"א גם ש"ע נהרין שילאו
 מחסד עילאה הנקרא מים עכ"ל. ועיקר ענין
 מנוחה י"ל שגמ"ש מע"ק וזהו עלמו ענין שבת
 עילאה שבת להוי'. מנוחה לחיי העולמים ועמ"ש
 בלק"ת ^{בבב"ה} לבאר ענין יוהכ"פ ספ"א. ועוד כמ"ש
 בזח"ג נשא קל"ז סע"א ע"פ עיניך תראינה ירושלים
 נוה שאכן לעת"י אתמר. כי לית שמאלא בהאי
 ע"ק. וכולו הטוב והמטיב כמ"ש במ"א ע"פ מ"ש
 בגמרא ספ"ג דפסחים צפי' ציום ההוא יהי הוי'
 אחד. אך היסוד נק' ג"כ מנוחה ונח לפי שממשיך
 השפע מהצינה שבה התגלות עתיק. וזהו מ"ש
 בשלמה כי הוא יהי' איש מנוחה שלמה שמו ושלו
 יהי' צימיו. וכמ"ש מזה ע"פ קומה הוי' למנוחתך.
 ולכן ארז"ל צפי' במלך שלמה במלך שהשלום שלו
 ועיין מזה בת"א ס"פ בראשית. ובד"ה סיר השירים
 אשר לשלמה. והנה יש צ' בחי' שלום כמ"ש או
 יחזיק במטווי יעשה שלום לי שלום יעשה לי שה"ס
 יחוד י"ה ויחוד ו"ה. ועמ"ש מזה בד"ה החללו
 מאתכם. ומ"ש בד"ה ציום השמע"ל שמאלו תחת
 לראשי. ובד"ה בחדש השלישי ללאת בניי. ובאג"ה
 סי' י"ב ע"פ והי' מעשה הלדקה שלום. ועיין

נח זאת לי. דפרש"י שם דמפרש ב' תיבות כי מי. כאלו הם תיבה אחת כימי. ומוכרח הוא בגמרא שם שדרשו מזה שימיה"מ הם כימי נח עד ימיה"מ ע"ש בח"א דמהרש"א. נמלא מפרש כי מי נח. כימי נח כמ"ש"ש בענין כימי השמים. לכן פירשו במד"ר ג"כ פי' כי מי נח היינו כימי עולם שדורשי' ג"כ תיבות כי מי. לומר כימי. והיינו כימי עולם. אך עדיין מה ענין מי נח לבחי' ימי עולם. ואיך עושים מתיבות כי מי כימי. והענין כמ"ש ע"פ ויזכור ימי עולם דמייירי על ניסי יל"מ וקרו"ם כמ"ש היה המעלם מים וקו"ם בעתיקא תליא בזמ"ב דנ"ב ע"ב והרי באד"ר קל"ד ב' אומר דימי עולם הוא בז"א. אבל בא"א נקרא ימי קדם. והוא ע"ד מ"ש דף קל"ג ב' אית חסד דאקרי חסד עולם ואית חסד דלגאו וכמ"ש הפירוש באג"ה סי' יו"ד ע"פ חסדי ה'. וז"ל הענין דמשה המשיך מע"ק בז"א כמ"ש באד"ר דקל"ח א' וכמ"ש בזהר ויקרא דע"ז סע"א בפירוש ישר יחזו פנימו שהמכוון שימי קדם שהם ז' תקונים שבגלגלתא דא"א שהם נמשכים מז"ת דע"י הם יאירו בימי עולם שבז"א. ועמ"ש בלק"ת פ' ראה בפירוש לעשות הישר בעיני ה'. והוא ימי עולם דז"א הם מאירים ע"ד אהבת עולם אהבתנו לפי' התד"א רפ"ז שגובה מאהבה רבה. וכענין מ"ש בזהר אומר ל"א ע"פ בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם. וכענין זכור לרבותיך ^{אוצר החכמה} וחסדיך ^{אוצר החכמה} מעולם המה די"ל דקאי על חסד דע"ק. וא"כ לפ"ז פי' מעולם י"ל מימי קדם ע"ד שנתבאר בלק"ת ר"פ ראה גבי לחיתן האזרחי מאז מעולם וכמ"ש בענין התורה ה' קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז. מעולם נסכתי מראש מקדמי ארץ. א"כ התורה שהיא בחי' מימי קדם. היינו קדם מפעליו מאז. וקדמה אלפים שנה ר"ל אלפך חכמה אלפך בינה. וחז"ל ג"כ נקראים ימי קדם. כי ג"ר הכל אחד. ועמ"ש מזה ע"פ ויכולו השמים ואשתכללו בו'. ונאמר זה מעולם נסכתי. גם ע"ד מ"ש הרמב"ן פ' וירא צפי' בשם ה' אל עולם שהוא המנהיג הזמן בכחו וזהו ענין ימי עולם משה עמו. והבחי' שם פי' אל עולם. שהוא הקדמון וקדם לעולם שהוא בחי' זמן והוא שברא הזמן והעולם. וא"כ לפ"ז פי' ימי עולם היינו המשכת גילוי אל עולם. ועד"ז נאמר גבי כימי עולם דנח. כי מתחלה נאמר לא ידון רוחי באדם לעולם. שלא יאיר אור ע"ק בז"א ובהעולם והיו ימיו מאה ועשרים מבחי' ק"ך לירופי חלקים. ואח"כ ע"י וירח ה' את ריח הניחוח נאמר

עוד כל ימי הארץ זרע וקליר בו' נמשך הארת ימי קדם ואז נק' ימי עולם. ומשה שהיה חי רק ק"ך שנה אין זה מק"ך לירופים דשם חלקים שלמטה במ'. חלא ע"ד ז"א בעלותו לעתיקא נק' חלקים כמ"ש בענין צ"פ הוי' הוא החלקים שנאמר בזה הכרמל בלק"ת בביאור ע"פ שובה ישראל דרוש הראשון. ומבחי' ז"א בעלותו לעתיקא ואזי נקרא חלקים שזכו ענין והיה הוי' לי לחלקים. מבחי' ק"ך לירופי שם חלקים זה נמשכו ק"ך שנים דמשה בו'. ועמ"ש בלק"ת סד"ה וידעת היום והשבות אל לבבך כי הוי' הוא החלקים בשמים ממעל בו'. דרוש הראשון. וזהו ויזכור ימי עולם משה עמו. ועד"ז הוא דעת האומר דכימי עולם היינו כימי נח ומטעם הכל ע"י וירח ה' את ריח בו' נמשך הצרית כרותה בקשת עוד כל ימי בו'. ועפ"ז יובן שדרשו זה מן תיבות כי מי נח. כי בחי' מי נח שנתבאר למעלה שהם ענין מי מנוחות שזהו השפעת החכמה עילאה שנמשלה למים וכמו ושאלתם מים בששון דת"י ותקבלן חולפן חדת. לכן זהו ממש ענין ימי עולם שזהו ג"כ ענין גילוי האור. ואור ומים ענין א' הוא וכנודע מענין ג' בחי' אור מים רקיע. שבעוד החכמה במקורה נק' אור. וכשצאה לימשך לידי גילוי נק' מים. וזהו שכוננו שבחי' כי מי נח נקראים כימי עולם:

קיצור וערבה כימי עולם. כימי נח. והיינו דמ"ש כי מי נח מפרש כי מי תיבה אחת. וה"ל כימי נח. והיינו כי פי' כימי עולם ע"ד אהבת עולם אהבתנו דפי' התד"א פ"ו שגובה מאהבה רבה. ועיין במד"ר ר"פ קדושים ע"פ ואתה מרום לעולם ה' שבחי' לעולם נמשך מרוממות דוקא. וכמ"ש בענין כ"מ שנאמר לי אינו זו לעולם. וזהו ענין שהתורה נקרא וחיי עולם נטע בתוכינו. והנה מתחלה נאמר לא ידון רוחי באדם לעולם וע"י וירח ה' את ריח הניחוח. ריח כענין נחת רוח לפני. ולכן נק' כימי עולם. וכן ימי משה. ע' בת"א פ' בשלח סד"ה וירא ישראל צפי' ויקרא הוי' הוי'. ומה שדרשו זה ע"פ כי מי נח. היינו כי בחי' מי מנוחות זהו ג"כ המשכה מבחינה זו. ובקשת נאמר וראיתיה לזכור צרית עולם:

ועתה ל"ל איך מי המבול נקראים מי נח. ורבינו ז"ל ביאר שהוא כענין מקוה מים מ' סאה שמטהרים את הטמאים. כך המבול טיהר את

אשר לזה ה' לעשות בחרץ ועמ"ש ע"פ ואולם חי
 אני נאום ה' וימלא כבוד ה' את כל הארץ .
 שיהי' זה גילוי כבוד עילאה . וז"ל תחלה ואת
 רוח הטומאה לעביר מן הארץ . וכמ"ש מזה בביאור
 ע"פ כי על כל כבוד חופה . ומכ"ז יוצן ענין
 ותשחת הארץ . וממילא לא יוכל להיות זה
 המשכות עליונות האלו . ועיין מ"ש ע"פ מארז"ל
 במד"ר פ' בראשית פ"ה למה נקרא שמה ארץ
 שרצה לעשות רצון קונה . בחי' שרצה לשון רצון
 ולשון רצון שהיא בחי' רצון . והיינו ע"י כי נעון
 תחלתן בסופן . בהגהות לד"ה כי כאשר השמים
 החדשים שבח"א פ' בראשית . וזהו ענין ארץ לא
 שצעה מים בד"ה והיה מספר בניי בלק"ת פ' במדבר .
 וכללות הנשמות נק' ארץ ע"ש בחי' הרצון והרצון
 אליו ית' . וזהו שבחטא דור המבול נאמר ותשחת
 הארץ כו' עכ"ה] . עתה כביכול נשחתה להיות השפע
 הזה יורד לתחתונים כו' וז"ס החמס כו' עכ"ל
 השל"ה עם הגהות שלי . ושרש הדבר מבואר
 בח"ז תקון כ' דמ"ו ע"ב . ומאן דאריק כו' לא
 בהאי יבשה [פי' יבשה היא נוק' . ומאן דאריק
 לא בהאי יבשה זהו ענין דור המבול] גרים פרודא
 בההוא נביעו כביכול [היינו שפע היסוד הנק' ונהר
 יוצא מעדן] כאלו אחפסק נביעו דשכינתא [שפע
 אל חי המאיר צמ' ע"ד יחיד חי העולמים מלך
 עי' בחו"א פ' מקץ בד"ה כי אתה נרי ובהביאור
 סס] ויתרבה נביעו אחרת דאינון מי טופנא הה"ד
 והמים גברו מאד על הארץ עכ"ל . ולכאורה הדבר
 חמוה . אך יש לבאר ע"פ מארז"ל במד"ר סדר
 ויקרא פ"א ע"פ ויקר אלקי' אל בלעס אין ויקר
 אלא ל' עומאה כו' . וכעין זה הוא בזוהר ר"פ
 ויקהל דקל"ה ע"א ע"פ אשר קרך בדרך . ולכאורה
 חמוה מאחר שנאמר ויקר אלקי' כו' א"כ איך שייך
 ל' עומאה כו' . אך הענין כי שהמשכה עליונה
 הנמשך מאוח"ס צ"ה במדת מלכותו ית' מכונה בשם
 יחוד וזיווג ונק' יחוד קוב"ה ושכינתו וע"ד ביום
 חתונתו זה מ"ת . הוא מפני כי יחוד זה הוא שפע
 רוח חכ"ע וכמו רוס"ק הנמשך לנביאים וכ"ש
 בנבואת משה שראה באספקלריא המאירה ולכן
 נתגבא בזה וא"כ הוא המשכה מעלם חכ"ע ונמשך
 ע"י נה"י עד שיהי' מושג למשה וזהו משה נתגבא
 בזה פי' זה הוא יסוד כמ"ש בנח זה ינחמנו
 כו' . ועד"ז נא' לע"ל וא' ביום ההוא הנה אלקינו
 זה כו' . ועמ"ש בלקו"ת בד"ה וידבר משה אל
 ראשי המעות כו' זה הדבר כו' . ועי' במד"ר פ'
 תלזה

את הארץ . והרשעים גמורים נאבדו . א"כ כיון
 שהם מביאים לידי עברה היינו שנקראים ג"כ מי נח
 שמהם יבא הנייחא אח"כ . [וז"ע לפי המדרשים
 דהמבול כענין ארבעים יבנו ואפ"ל ע"ד מי יתן עבוד
 מטמא] וז"ל כי הגה מים רבים הנ"ל נקראו מי נח .
 כי הגה לכאורה אינו מובן ענין המבול שאם היה
 רק להעביר ולשחת האנשים החוטאים למה הולך
 לבחי' רעש גדול כזה הלא צרוב אחד היה ביכולת
 ה' להעבירם אף בלא המבול . אך באמת הי'
 המבול בא לעבר את הארץ שנאמר כי מלאה הארץ
 חמס ונתקלקלה מאד והיה נלך לעברה . ולזאת
 בא המבול דוקא שהוא בחי' מים בכדי לעבר את
 העמאים שהוא כדוגמת המקוה מ"ס סאה שהיא
 מטמאת את הטמא . כמ"כ הי' המבול בא בכדי
 לעבר את כל הארץ וכמ"ש וזרקתי עליכם מים
 עהורים וטהרתם ביחזקאל סי' ל"ז . ולזאת נקראים
 מי נח שנעשה מזה נייחא דרוחא עכ"ל . ואף
 שהחוטאים נאבדו לגמרי ולא נטברו וכמאמרז"ל דור
 המבול אין להם חנק^{2100218nnc} לעוה"צ ואין עומדין דין
 שנאמר לא ידון רוחי באדם לעולם לא דין ולא
 רוח . א"כ עכ"ל שלא נטברו . אך ז"ל הכוונה
 שהארץ נטברה . וידוע בחי' ארץ היא מדה העשירית
 שבעשר ספירות דאני' והיא נפגמה ע"י חטא דור
 המבול . ונטברה ע"י מי המבול ואזי יכולה לקבל
 בחי' נייחא . ועיין בהרמזין צפ' אחרי בענין
 ותטמא הארץ כו' ולא תקיא הארץ כו' . ועיין
 בשל"ה בתשב"כ פ' נח בהג"ה המתחלת דבר זה לריך
 ביאור וז"ל אלא הענין בחטא השחתת זרעם כתיב
 ותשחת הארץ ה"ס הארץ העליונה כו' כי בחטאם
 גרמו שהשפע העליון בסוד היחוד וזווג הראוי להארץ
 [הג"ה . ר"ל ע"ד אני אענה את השמים והם יענו
 את הארץ . וזהו ונחתי גשמיכם בעתם . מטרא
 בעלא דארעא ולכן מפתח של גשמים הוא משלש
 מפתחות שלא נמסרו לשליח כמ"ש במ"א . עכ"ה] .
 העליונה . ואזי נתמלאה צרכה והארץ מבורכת ומשם
 לזה ה' את הצרכה להשפיע בתחתונים [הג"ה . עיין
 בזוהר בהר דק"י ע"ב וצפ' פנחס דרכ"ה ע"א ע"פ
 בטח צה' ועשה טוב שכן ארץ וכו' . ועמ"ש בלק"ת
 פ' ואחחנן בד"ה וידעת היום דרוש הראשון בפירוש
 מ"ש גבי ק"ש וזאת המנוה אשר לזה ה' לעשות בחרץ .
 ושם פי' דארץ הוא ממכ"ע . וע"י ק"ש ממשיכים
 מבחי' סוכ"ע בממכ"ע וזהו ומלאה הארץ דעה את
 ה' . גם פי' דארץ הוא חמונה . ולריך להמשיך זה
 הדעת ועמ"ש בלק"ת פ' ואחחנן בד"ה וזאת המנוה

מז

קיצור . לאחר שנבחר לעיל דפי' מי נח י"ל

מי מנוחות ע"ד וערבה לה' כו' כימי עולם שהוא בחי' מי נח . א"כ לבאורה חמוה א"ך מי המבול נק' מי נח . ופי' רצונו ז"ל כי המבול מ"ס יוס' זא' לעהר את הארץ כמו מי מקוה מ"ס סאה . ע"כ כיון שמהם יומשך הטערה בארץ לכן נק' מי נח שע"י הטערה יומשכו מי נח . והחוטאים שנאצדו לגמרי ע"י מי המבול י"ל שהם עד"מ הפסולת שההכרח לנקותו ובלתי זה א"ל להטער . והנה בשל"ה פי' ענין ותשחת הארץ שהארץ העליונה מקבל' השפע כו' עד וזאת המלוא אשר לוח ה' לעשות בארץ כו' שמע"י כו' הוי' אחד יקוו המים אל מקום אחד ותראה היבשה בשכמל"ו . וע"ד וחולם חי אני וימלא כבוד ה' את כל הארץ . וארץ שרנחה לעשות רלון קונה . שרנחה בבחי' רלוא . וע"י עון דור המבול נשחתה הארץ ויורד השפע לסט"א . ופי' בת"ז ששפע זה היורד לסט"א זה"ע מי המבול . וע"י צס"צ ח"א ספ"ז . ויוצן זה ע"ד מ"ס צמד"ר ר"פ ויקרא צפי' ויקר אלקי' אל בלעם . וזהו משה נתנבא בזה . וא' ביום ההוא הגה אלקיניו זה וכדי שיומשך ח"ע למטה צבי"ע ל"ל נמשך ע"י אמלעי' ח"ת מקור דבי"ע ע"ד ואהרן אחיך יהי' נביאך . משא"כ בשלח נקלט תחלה בח"ת זה"ע הנפילי' . ועד"ז הוי' נבואת בלעם ולכן נק' ויקר . וזהו ג"כ ענין מי המבול שהם מחבלים ומשחיתי' אף שנמשכו ממים עליוני' כמ"ס ויהי הגשם . ועד"ז ה"ע לדוקי' ובייתוס' שנמשכו אחר תושב"כ לצד בלי שיומשך השפע דרך תושב"ע"פ . וזהו ג"כ ענין ושמתם . כי למשמאילי' בה שאין להם יראה הנק' אשה יראת ה' היא חלואו . הוא סמא דמותא כמו מי המבול . אבל למיימיני' בה שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת :

תלוא ר"פ ל"ח ע"פ וזה הדבר אשר תעשה להם . והנה ארז"ל צמד"ר פ' נשא פי"ד צפי' ולא קם נביא עוד בישראל כמשה בישראל לא קם אבל כו' ומנו בלעם . נמלא בלעם קבל ג"כ שפע רוח נבואה מבחי' חכ' ממש . רק שרוח נבואה זו לא נמשך ע"י יחוד קובצ"ו . כ"א ע"ד הנפילי' היו בארץ . שהיו נשמות גבוהות רק שלא נקלטו ביסוד דנוק' ארץ העליונה מקור דבי"ע . ולכן צדדחם למטה נעשו רשעים אף שהיו נשמות עליונות . כי כדי שיתקיימו ויהיו לדיקי' זהו ע"י שיהיו נקלעי' תחלה בארץ העליונה מקור דבי"ע ע"ד חי ה' אשר עמדתי לפניו ועי"ז נמשך בו יש וביעול היס . אבל הנפילי' שלא נקלטו כו' הם כמו הנפל שאין בו חיות . כך הנפילי' נעשו רשעי' שאין בהם חיות כי הרשעים בחייהם קרוים מתי' . ועד"ז הוי' ענין נבואת בלעם שנמשך שפע החכמה אבל ע"ד הג"ל בנפילים וכמו שצ"כ מפני אר"י שבמרכבה כשנפל למטה נעשה חי' עמאה . והשפעה זו נק' ויקר אלקי' אל בלעם . ועד"ז פי' הת"ז ענין מי המבול . כי מי גשמי' זהו כשנמשך כראוי כו' והרווה את הארץ והולידה והלמיחה . והיינו כשירדין כתקונן . משא"כ מי המבול שהגשם נעשה מבול זהו ע"ד שצ"כ . והיינו ג"כ שנמשך שפע החכ' צריצוי יותר ממה שיכול לסבול ולא נמשך ע"י הנוק' כו' . וכמ"כ הו"ע לדוקי' ובייתוסים שלא רלו בתושב"ע"פ שהיא נוק' כ"א מתשצ"כ לצד בחי' דכורא . וכיון שלא נמשך ע"י שמור כו' שמור זו משנה גרם להן שילאו לתרבות רעה דוגמת הנפילי' וכו' . וכן יש בחי' זו צדקות והוא אמרם ז"ל ציומא פ' זא' לו דע"א ב' ע"פ ושמתם למה נמשלו ד"ת לסם אלא כי למיימיניס בה סמא לחיי למשמאיליס בה סמא דמותא . וכבר מבואר לעיל כי ביום חתונתו זה מ"ת לפי שהיא שפע עפ"ה חכ"ע ולכן כנס"י שמקבל' שפע זו נק' בלה . ונקראת ח"ח . ונקראת אשה יראת ה' היא תהלה . וע"כ למיימיניס בה היינו ע"ד יראת חטאו קודמת לחכמתו . הרי אז נקלט עפ"ה חכ' כו' לכן חכמתו מתקיימת ונמשך הולדה ע"י תורתו שיהי' מזה לע"ל גילוי חכ"ע שיהי' בבחי' וא' ביום ההוא הגה אלקיניו זה כנ"ל . משא"כ למשמאילי' בה ת"ח שאין בו י"ס הרי זהו עד"מ בשלח נקלעה ציראת שמים בחי' אשה יראת ה' . ולכן ה"ל סמא דמותא וכענין מי המבול שמחבלי' ומשחיתי' כו' כך כו' :

ו זהנה לפ"ז מה שהם מעהרים את הארץ . ל"ל

ע"ד המבואר צמד"ר וצוהר שהמבול ארבעים יום זהו ע"ד מלקות ארבעים יכנו . ובמלקות ג"כ ארז"ל ע"פ ונקלה אחיך לעיניך כיון שנקלה הרי הוא כאחיך . וע' מענין מלקות מ"ס צמד"ר ס"פ צמד"ר פ"ה וצפ' קרח דרע"צ . שהם נגד מ"ס קללות שנתקללו אדם וחיה והגשם והארץ ופחתו אחת משום לא יוסיף כו' . וע' זח"ג כי תלא דר"פ ע"צ וצפ' נח דס"א סע"צ צענין מ"ס יוס' מבול ע"ד מלקות ארבעים . ומ"מ י"ל שע"י הוי' ג"כ טהרת הארץ כמ"ס

כמ"ש במד"ר ס"פ י"ח בענין וממכותיך ארפאך במה שהוא מכה הוא מרפא בו' ע"ש וצפ' ויקהל פ"ג . והנה המלקות ברצועה של עגל ובו שתי רצועות של עור החמור וארז"ל פ"ג דמכות דף כ"ג ע"א ע"ש ידע שור קוניה וחמור אבוס בעליון בו' . ול"ל דמזואר בזר פ' שמות ד"ו ע"א ע"פ משלחי רגל השור והחמור . דשור וחמור הם דינא קשיא . וכ"מ בגמרא פרק לפני אידיהן בזמן שישראל עושים רש"מ ירם מסור צידם בו' הרי מפרש שור וחמור על הילס"ר . ח"כ ע"כ כמשכים מסיגי הגבורות ואעפ"כ הם טובים מהחוטא כמ"ש בסש"ב פכ"ג בענין פי' אפילו יתוש קדמך . לכן בהם ועל ידם המלקות מ"ס בו' . ועד"ז פי' רבינו ז"ל ע"פ ישלח דברו וירפאם בענין סממני הרפואה שאינם מאכל אדם . ועיקרו הוא קליפה וגם בחולי רח"ל קליפה שאין יסורים בלא עון ועל הרוב הוא עיקר הרפואות הפך החולי שאם החולי ר"ל בקרירות נוהגין לו רפואות לחממו וכיולא בו והוא מלחמה שלפעמים מנלח החולי ולפעמים הרפואות כמו שני מלכים שנלחמים וכו' עכ"ל . ח"כ עד"ז המלקות ברצועה של עגל ושל חמור אף שהם מסט' דדינא קשיא מטעמים אף האדם ע"י ההכאה כמו שהרפואה מנלח החולי בו' . ועיקר הענין ע"ד אע"א דלא סליק ביה נהורא דנשמתא מבטשין ליה . וע' זח"ג פ' קרח דקע"ח ע"ב . ובסש"ב ס"פ ל"א . ומ"ש ע"פ ודר"ח תוכחת מוסר וס"פ ויהי בשלח פרעה בענין אכתפיה מ"ל קטלא כולא מ"ל קטלא פלגא . ומס"י גבזה מכל החומ"ל כמ"ש בענין דברי המגיד להב"י ומעין זה יובן בענין יסורים וכן מלקות בו' ועד"ז נחבאר בת"א פ' יתרו צד"ה וכל הע"ס ^{31.08.2018} וואיס בענין פירוש שגלות מזרים נקרא כור הברזל שעי"ז דוקא נזדכך ק"כ עד שיוכל לעורר ע"י תומ"ל בו' וזהו ענין יסורין ממרקין נאמר ברית במלח בו' כי ג"ק אין להם צירור רק ע"ד שצירת קליפת האגוז אז יוכלו למצוא הפרי שגנוז בו . ואפ"ל כי נוגה כשנדבקה לג"ק אין לה צירור רק ע"ד הג"ל . ומקרא מלא שהמזבל היה לטהר העולם שהרי הקב"ה אמר ליחזקאל אמור להם ארץ לא מטוהרה לא גושמה ציוס זעם והיינו שלא ירד עליה המזבל ולא נבקעו שם מעיינות תהום רבה . ע' מזה במד"ר פ' נח ל"ז א' ופ' אמור דף ר"ב א' . ופירוש הרמב"ן ע"ז צפ' נח תמלא בן מפורש במד"ר פ' עקב דף רל"ב ג' . וכה"ג פי' צעה"מ שער עולם התהו ר"פ נ"ד דל"ב ע"א בענין

המזבל וז"ל המזבל היה לרצוי אור ששבר הכלים . וגם מלח מזבל גימט' ג' הויות [הג"ה . ח"כ יש להעיר מענין הוי' למזבל ישב . עכ"ה] ג' שלישי המדה של השפע . [הג"ה . עיין מענין ג' שלישי ת"ת בלק"ת פ' קדושים ע"פ וצננה הרביעית יהיה לכם כל פרוי . והנה ג' הויות של ברכת כהנים וכן מזלח גימ' לחס גימט' ג' הויות . וזהו ענין מלח . וזהו בחי' שפע . והיינו כשהשפעה באה ע"י מתקלח דעולם התיקון שיוכלו לקבל . משא"כ בעולם התהו . עכ"ה] שנעשה ממנו פשע [הג"ה . וע"י התשובה נושא עון ועובר על פשע ונעשה מפשע בחי' שפע ע' סד"ה ועתה יגדל נא וצד"ה כגשר יעיר . עכ"ה] . וכמו שבהמזבל כתיב מים על הארץ בן רצוי האור נפל על המלכות הנקראת ארץ . ונאצדו ע"י רצוי השפע הזה תחקע"ד דורות שהם היו העולמות הראשונים שנחרבו . וזהו אומרו עלמין קדמאין דאתחרבו בו' וכמו שדור המזבל נחרבו ע"י רצוי שפע המים שבה מן ג' הויות של כח"ב בו' עכ"ל . ח"כ מי המזבל הם מבחי' עולם התהו . וגם מבחי' זו היה להם רוב הטובה תחלה כמארז"ל כמה ארך אפוס לפניו שכל הדורות היו מכעיסין וצאין עד שהציא עליהם את מי המזבל וכמ"ש מזה בת"א ע"פ ויהי בשלח פרעה בו' . וא"כ מתחלה נמשך להם מחסד דתהו רוב טובה . ולפי שהיו מכעיסין וצאין אזי אח"כ נמשך להם מגבורה דתהו . והיה המזבל ע"ד שנשברו הכלים מרצוי האור בן הם נאצדו מרצוי המים בו' . וא"כ מזה יובן שמי המזבל מ"ס יוס היה ע"ד ארבעים יבנו בו' . והארץ נטברה עי"ז :

קיצור . ענין מ"ס יוס מי המזבל ע"ד מלקות ארבעים יבנו . ושרש הארבעים מד' אוחיות הוי' . אך נמשך ע"י שלוחי הדין רצועה לחלקאה משור וחמור . ובשלקה הרי הוא כאחיק בענין סממני הרפואה קליפה המנלח קליפה של החולי . ובענין מבטשין ליה . מ"ל קטלא כולא מ"ל קטלא פלגא ומעלה מ"ן לאו"א שאין מגיע לזה ע"י תומ"ל . וכן מי המזבל ע"ד רצוי האור ששבר את הכלים . מזבל גימ' ג' הויות . הוי' למזבל ישב . ומתחילה קיבלו חסד דתהו רוב טובה בלי שום דין . ואח"כ קבלו מגבורה דתהו . ועמש"ל אות ה' מענין העון של ז"ל שעי"ז המשיכו מים רבים הכ"ל . כי בתהו לא הי' זיווגים בו' . ולכן לא נאמר שם אשתו כ"א במלך הדר בו' : ענין

ז ענין הנייחא לארץ . ועמ"ש ע"פ ואני הגני מביא מבול ואני בשמחה כי כ"ז שהרשעים בעולם חרון אף . ולא יוכל להיות יחוד העליון דשמים וארץ עליונים וכשאבדו מן העולם נסתלק חרון אף כמ"ש במשנה ספ"י דסנהדרין כאלו אחס מעלים עולה . וא"כ מזה נמשך נייחא לארץ . והיינו כי היחוד מיתוק הגבורות בחסדים . וא"ל כ"ז שהגבורות קשות בעולם שהם לא יקבלו מיתוק ומעכבים הגבורות עליונות שלה יקבלו המיתוק כו' וכמו שיחזק אהב את עשו כו' . ועד"ז מבואר בזרע בענין ג' ספרים הנפתחים זר"ה שהם נגד חג"ת וז"ל בפ' אמור ד"ק ע"ב ת"ח לקבל דא תלת ספרין פתיחין ביומא דא . וכמה דרחמין מתערין ודיקין קשין אחכפיין . ועאלין לדוכתייהו . כך הוא לתתא כגוונא דלעילא דינין קשין אחכפיין ואחעברין מעלמא ומאן אינון אלין רשעים גמורים דאינון דינין קשיין דאחכפיין ואחעברין מעלמא וע"ד נכתבים ונחתמים כו' עכ"ל . וזהו ענין הנייחא לארץ שהיחוד מ"ד ומ"ן נקרא נייחא כמ"ש בזרע ר"פ נח . וכ"ש ש"ל כי מחמת פגם דור המבול נמשך ח"ו ענין זא נחש על חוה . וע' ביאורי הזרע ר"פ הקת בענין כן דרך אשה מנאפת . או שנמשך ענין ושפחה כי תירש עיין זרע פ' חיי דקכ"ב ע"פ מלך לשדה נעבד . דאית שדה ואית שדה כו' . וע"י מי המבול והעונש שנעשו במכתיסיו נמשך שיצטרו בחי' יניקת החיזונים הנ"ל . וזהו ענין הטערה לארץ העליונה ג"כ להעביר ממנה רוח הטומאה ע"י התגלות מים דתהו כי אין הדין נמתק אלא בשרשו . ומזה נמשך אח"כ נייחא דמ"ן ומ"ד . וכמעט בעין זה הוא ג"כ שתיית מים המרים המאחרים ואם עכורה היא ונקתה ונזרעה זרע כו' . לפ"ז מים המרים הם ג"כ מעין מי המבול . וכמו שפ"י מי המבול נעשה אח"כ נייחא לארץ ונקראו מה"ע מי נח . כן עי"ז בענין המים המרים שפי"ז ונקתה כו' ואם שטיית ונעמאה אזי ולבנה בטונה כו' דוגמת דור המבול כו' . ופי' אשר נשבעתי מעבור עוד מי נח . היינו כי יש מקוה ישראל ה' מה מקוה מעבר כו' . אבל לא ע"י יסורים הנ"ל אלא ע"ד ד' יודי"ן שצמ"ת אני לדודי ודודי לי ר"ת אלול וס"ת ד' יודי"ן והם נגד מ"ם סאה דמקוה והם ימי רלון ועל ידם ניתנו הלוחות ציהב"פ . וא"כ מקוה זו ע"ד התורה שארז"ל שניתנה למ"ם יום וע"ד מי השלוח ההולכים לאע וארז"ל צמד"ר פ' קרח לאע מנין מ"ם סאה ואני אחנהלה לאטי .

ופרש"י בחומש לשון נחת והיינו ע"ד בשו"ע ונחת תושעון . ופי' בעה"ק ח"ב פל"ו שו"ע צבינה ונחת היינו נחת רוח ה"ך הטעור הפנימי הבא מן החכמה כו' עכ"ל . ורוח ה"ך זהו כענין אורחא דכ"א ע' צה"ז פ' בשלח על התוספתא ד"ג . וי"ל היינו המשכת עתיק שמאיר ע"י יסוד אבא צבינה . וא"כ נחת רוח מובן מההפך ממ"ש לא ידון רוחי כו' :

קיצור . ענין הנייחא . שא"ל שיהי' מיתוק הגבורות אלא אחר שיועברו הדינין תקיפין שהם הרשעים גמורים . ומיתוק הגבורות זהו הנק' נייחא יחוד העליון . ומזה יובן ענין במי המרים ואם עכורה היא ונקתה ונזרעה זרע :

אוצר החכמה

והנה ענין חמש עשרה אמה מלמעלה גברו המים . ואפ"ל כי מ"ע תלויים בו"ה ומל"ת תלויים צי"ה כמ"ש בלק"ת פ' פקודי צד"ה אלה פקודי המשכן . והם פגמו בזרע לבטלה וזנות וגזל א"כ פגמו צי"ה . וע"כ גברו המים חמש עשרה אמה נגד בחי' י"ה והיינו למעלה מן ההרים הגבוהים שהם חג"ת דאלי' ועד"ז נאמר יסר יסרני יה . ועיין בספ"ב פכ"ז . ועד"ז ביוהכ"פ יש חמש עבילות ועשרה קדושין ג"כ במים וזהו בקדושה העליונה להמשיך בחי' י"ה כו' . וזהו ג"כ ט"ו שבחים דישתבח וט"ו ויין דאמת ולי"ב וכן ט"ו שיר המעלות שבתהלים שאמר דוד להגין ממימי התהום דבעו למשטפא עלמא בסוכה פרק החליל דנ"ג סע"א . ועמ"ש ע"פ חמש עשרה אמה קלעים לכחף פי' הרח"ו שהם אור"א שמלבישים לזרועות דא"א צמא"א אות קוף סל"ב . ועמ"ש ע"פ ואחחנן כמיין תקט"ו . וכן ישרה . ואפ"ל לפמ"ש"כ לעיל דתיבת נח הוא ענין תיבות התפלה . לכן בתפלה יש הרבה בחי' ט"ו כנ"ל בענין ט"ו שבחים דישתבח . וכן כל פסוד"ז הללו"ה המשכת בחי' י"ה . ועי"ז ותרם התיבה כו' . כי רבות מחשבות דנה"ב העוררות הם דוגמת מים רבים כמ"ש לעיל ועי"ז ויכוסו ההרים המדות דנה"א . ועמ"ש ע"פ כי ההרים ימושו . אך אח"כ ותרם התיבה . ועמ"ש צד"ה צמדבר סיני . בענין ומדברך נאווה כו' . ונמשך צה שלהבת י"ה . גם י"ל ע"ד עד יעבור עמך הוי' למעלה גם מבחי' י"ה בלק"ת צד"ה האזינו השמים וסד"ה לבסומי צפוריא . בענין תשובה עילאה הנק' יד רמה שהיא למעלה מבחי' י"ה ומבחי' ו"ה כו' . וזהו ענין שמו"ע שהיא למעלה

למעלה מבחי' ט"ו וויין דאמוי"ל כמ"ס בת"א צד"ה יאודה אחת :

קיצור . ענין חמש עשרה אמה . ל"ח נמשכים מבחי' י"ה . ענין ט"ו שיר המעלות . וכן צתיבות התפלה הללו י"ה . ט"ו שבחים דיסתבח . ט"ו וויין דאמוי"ל . ושמו"ע עד יעבור עמך הוי' :

ח והנה ענין התיבה . ל' כי מאחר שמי המבול הם מבחי' עולם התהו ח"כ התיבה היא מבחי' עולם התיקון והענין כי השצירה היא צומ"ל דתהו שהם ז' מדות . אצל צג"ר לא הי' שצב"כ וכמ"ס מזה בסידור סד"ה הללויה הללי נפשי . וכמ"ס ימותו ולא צחכ' . וחז"ל הם חרין ריעין והם הנקראים ג"כ עץ החיים . ובת"א צד"ה ויאבק אים עמו שהמקיפים דוחים החילוני' וכל המקיפים מצינה . וצביאור ע"פ וקבל היהודים שזהו ענין תבוא אים ותקנה בחי' יוהכ"פ . וזהו ענין השמל דבינה שמלביש לזו"נ להגן עליהם מניקת החילוני' וצמא"א אות תי"ו סי"ט שבחי' השמל דאימא שייך ג"כ צתיבה . מכ"ז יובן אשר ענין התיבה זהו מבחי' ג"ר שהם העושים התיקון . ומתקנים מהתהו לבחי' תיקון ע"ד צחכ' אחזרירו כו' . ועמ"ס צביאור מאמר הזכר פ' ויגש צענין ויברך יעקב את פרעה . משארז"ל יעקב לא מת המכוון יעקב יסוד אבא לא היה צצב"כ . ולכן משם נמשך הכח שיהי' צירור והסתפכות עולם התהו שנפל צצב"כ שיחזרר ויוכלל בעולם התיקון כו' . וכן לפי' הריבש"ט זקוק"ל דהתיבה רומז לתיבות התפלה והתורה הרי הם מבחי' חו"צ שלמעלה משצב"כ כנ"ל [נח יס"א עם התיבה צינה ע"ד אמר עם הספר כולם צחכמה עשית צבינה בת"א צד"ה וצבואה לפני המלך] :

קיצור . ענין התיבה י"ל כי המבול מחהו והתיבה תיקון או מקור התיקון כי צג"ר לא הי' שצב"כ . חשמל דבינה מגין על זו"כ מניקת החילוני' :

והנה ענין תחתיים שניים ושלישים תעשה . צש"ה פ' צי"ע . וצא"ת מהמגיד נ"ע פ' צעומק יותר צשס ריבש"ט זל"ה כי יש בכל תיבה מתיבות התפלה והתורה ג' בחי' עולמות נשמות ואלהות ועולים ומתקשרים ומתייחדים זה בזה עם אלהות ואח"כ מתייחדים ומתקשרים יחד האותיות

ונעשים תיבה ומתייחדים יחודים אמיתיים באלהות וזריך האדם לכלול נשמתו בכל בחי' ובחי' מהזכר . ואז מתייחדים כל העולמות כאחד ועולים ונעשים שמחה ותענוג גדול עד אין שיעור . וזהו תחתיים שניים ושלישים דהיינו עולמות נשמות ואלהות חלת עלמין אית ליה לקב"ה הנז' ר"פ שלח דקנ"ט . ועיין בת"א צד"ה והנה אנחנו מחלמים אלומים כו' ג"כ ג' בחי' מלאכים ונשמות ואלהות . ובמק"מ שס פ' שלח פי' צשס הרח"ו שהם חזי' צריאה יצירה וי"ל שזהו מ"ש הבעש"ט עולמות היינו יצירה נשמות צריאה חלמות חזי' . אך הרמ"ז שס פי' שהם ג' בחי' כוללים כל החלל . היינו ח"ק . וחזי' וצי"ע . ומרומזים צי"ה ע"ש . ועמ"ס מענין ג' בחי' חלו צביאור ע"פ ויאמר משה אכלהו היום כו' . לפ"ז אחי שפיר יותר פי' הבעש"ט נ"ע שהם ג' בחי' עולמות נשמות ואלהות . והיא השכלה מופלאת להשכיל מה בין חזי' למה שלמעלה מחזי' . שזהו ענין ההפרש בין נשמות לאלהות . כי הנשמות נמשכים מכלים דחזי' ששם היותן ג"כ חלקות לחי' וגרמוהי חד אך עכ"ז אינן דומים להאורות שהם חלקות ממש . וזהו עלמו ההפרש בין חזי' שהוא בחי' כלים . לעולמות הא"ס שהם למעלה מבחי' כלים דחזי' ולכן נק' אלהות ממש . גם י"ל ההפרש בין ב' בחי' חלו כענין ההפרש בין היחוד לחי' וחיוהי חד ובין היחוד לחי' וגרמוהי חד ועולמות הם צי"ע נבראים ממש . ולפ"ז זהו כעין פי' העמה"מ שער עולם התהו פנ"ו שהתיבה היא מגיע עד בחי' עהירו עילאה . ונח הוא האור הנמשך צבחי' זו כו' ע"ש . והיינו כמ"ס הבעש"ט נ"ע דתחתיים ושניים ושלישיים הם חלת עלמין הנ"ל אשר לפי' הרמ"ז הם כוללים לכל החלל שהי' צשעת הצמלום כו' ע"ש . ומבואר צמ"א ע"פ ולא תחללו שעי' העונות גורמים הסתלקות אור א"ס מהחלל ונעשה חלל כו' ח"ו . לכן צדור המבול הי' ל"ל התיקון בכל מקום החלל ע"י התיבה ונח כו' . עכ"פ מובן לפ"ז כמ"ס שהתיבה הוא התיקון שנעשה אחר עולם התהו . שכולל תיקון ג' עלמין הנ"ל . ובמ"א פי' צא"ת . דענין אמת זהו חלת עלמין הנ"ל כי אמת היינו ראש תוך סוף שהם ג' עלמין הנ"ל והנה התורה נק' אמת אין אמת אלא תורה . ח"כ התיבה שהיא חלת עלמין הנ"ל זהו תורה שהיא אמת בחי' ראש תוך סוף כנ"ל . וצתורה ג"כ יש ג' בחי' מקרא משנה תלמוד שהם ג"כ

חב"ד. לומר תעשה לתיבה. חבן טוב חבנה הוא
 בחי' יו"ד והוא המאיר באימא עילאה. ולמ"ד
 חלון היינו כמ"ס בע"ח שער הכללים פרק א'
 מכתר לחכמה ומחכמה לצינה בא האור ע"י חלון
 כו' ע"ס. בחי' כתר ועיין מענין אורך התיבה
 כו' במד"ר פ' נח פל"א וע' בילקוט במיכה
 בפסוק תרום ידך וצוהר פ' נח ד"ס ע"א ובמק"מ
 שם: ומן הבהמה אשר לא טהרה. ראיתי מי
 שפי' וז"ל דאין לך כל בע"ח שאין לו שורשו
 למעלה. רק למטה הוא עמא ולמעלה הוא דין
 קדוש בשורשו כו' וכל מה שקולטתו התיבה לא
 הוי עמא ח"ו רק דין קדוש הוא אשר לא טהרה
 היא למטה ולכן לא אמר עמא כי כל דבר חזר
 לשרשו לעילא עכ"ל. ועמ"ס בתוספת ביאור ע"פ
 יציאו לבוש מל' בענין שרש הטהרות הדברים
 הטמאים. והענין כי באו"ת פי' בענין בא שבת
 בא מנוחה. כי הגה כשעלה במחשבתו ית' לברוא
 העולמות מיד נלטיירו ונתהוו ממש עי"ז וכמ"ס
 בפרד"ס. ועמ"ס מזה ביאור ע"פ יונתני. רק
 שפי' הדבור אח"כ נתהוו כמו שהן עתה. אבל
 בעודן במחשבה היו רוחניים כו'. ועיין מזה
 בת"א בד"ה מזוזה מימין ונ"ח משמאל ובהביאור
 שם. וזחי' זו של שרש העולמות כמו שעלו
 במחשבה נק' מנוחה ובשבת מקבלים חיותן מבחי'
 הכל' שנק' מחשבה. והנה תיבת נח הוא ג"כ
 בחי' נייחא ח"כ אזי באו בפועל ממש לכמו שהיו
 כשעלו במחשבה. ושם אין שייך עמא ח"ו כ"א
 שרש בחי' גבורה כו'. והראי' מפני ארי' שלמטה
 הוא עמא ובמרכבה הקדושה פני ארי' אל הימין
 כו'. ומכ"ז יובן עומק דברי רז"ל רפ"ק דפסחים
 לדבר בלשון נקייה לחפוס הדברים כמו שהן בשרשן.
 ועמ"ס מזה ע"פ ויעש משה נחש נחשת כו'
 והביט אל הנחש כו' מסתכלין למעלה כו' גם
 זו לטובה כו' ע"ס באריכות. ומכ"ז יובן טוב
 טעם מה שצתיבת נח הי' בחי' וגר זאב עם
 כבש כו' וכן פרה ודוב כו'. כי דוקא בהשתלשלו'
 למטה נעשה הארי' והזאב דורסי'. משא"כ כמו
 שהן בשרשן למעלה הגה פני ארי' ופני שור ישכנו
 יחדו כו' וכ"ס במח' עילאה ששם כולם כלולים
 יחד. וענין וישאו את התיבה ותרם כו'. יובן
 עפ"מ"ס בד"ה מי מנה בענין פי' ורובע ישראל.
 כי הגה כתי' ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו
 מחודומ"ע זי"ע. אך אף מרבה בחי' רביעית אל' כי
 שגילוי זה דוקא ע"י אף עשיתיו בעשי' וע"י
 בחי'

ע"ד תחתיים שניים שלישיים מקרא בעשי' משנה
 זינ'י תלמוד בצריאה כו':

Tablet.org

קיצור

תחתיים שניים ושלישיים תלת עלמין זי"ע
 דכללות ח"ק ואל'י וזי"ע. אף עשיתיו
 הפסק כי זי"ע עלמא דפרודא. אבל אל'י וח"ק
 הכל אחד. וזה ענין אמת ראש חוץ סוף. וזהו
 מקרא משנה תלמוד. גם כמ"ס ל' שהלבושים שממשה
 המלות הם דוגמת התיבה כו':

פ' וענין

וכפרת אוחה מבית ומבחוץ בכפר.
 ראיתי מי שפי' כי לפי שכ' בת"ז
 דתיבת נח הוא בחי' יוס הכפורים אימא עילאה.
 ויוס הכפורים לשון כפרה. גם כפורים פי' בזהר
 פ' אמור ד"ק ע"ב דתרין נהרין נהרין בחד כו'
 היינו צינה ומל'. וזהו ענין מבית ומבחוץ בכפר.
 והוא כי מבואר בזהר פ' אחרי דע"ח ח' ע"פ
 מולדת בית או מולדת חוץ שהם צינה ומל' כי
 בחכמה יצנה בית שהיא צינה. והמל' נק' חוץ
 לפי שהיא מקור דזי"ע. וכמשכ"ת בזח"א פ' תולדות
 דקמ"א ב' ע"פ חכמות בחוץ תרונה. קלא דנפקא
 לבר כו'. וע"ז אמר שבחי' הכפר שהוא ענין
 התגלות המחילה וסליחה הנמשך מעתיקא קדישא
 יהי' מתגלה ונמשך מבית ומבחוץ היינו צינה
 ומל'. והיינו כי בפגם העריות ובפרט בדור המבול
 מגיע הפגם בב' בחי' הכל' כמ"ס בזהר שם ובפ'
 ויקרא דע"ז סע"ב ובשאר דוכתי. וע"כ גם הכפרה
 ל"ל בב' בחינות אלו. ועוי"ל בענין ב' בחי' כפר
 אלו היינו כמ"ס במ"א ע"פ חכמי אנוכי הוא מוחה
 פשטיך שהמשכה מבחי' חכמי נמשך בב' בחי'.
 הא' להיות מילוי האורות שנחסרו ע"י העוונות. הב'
 להעביר המקטריגים להיות מחיתי כעב פשטיך כו'.
 גם י"ל פי' מבית ומחוץ. כי הגה ארז"ל אבל
 מתכפר הוא בתורה וגמילת חסדים. וזהו ענין מבית
 שהיא בחי' תורה ומחוץ ע"י גמ"ח כמ"ס במ"א
 ע"פ אמל"ך בחוץ כו'. וכמ"ס בילקוט בהושע רמז
 תקכ"ב ע"פ כי חסד חפנתי ולא זבח שיש לנו
 כפרה אחת שהיא כמותה ואיזה זה גמילת חסדים
 לכך נאמר כי חסד חפנתי. וע"י ב' בחי' אלו
 דמבית ומבחוץ בכפר תוכל לעמוד גם מפני חוזק
 המים: שולש מאות אמת אורך התיבה כמדומה
 מבואר במ"א שהם נגד ג' עולמות זי"ע. כי
 אורך הוא המשכה למעלה למטה. וחמשים אמה
 רחבה חמשים שערי צינה. ושלישים אמה קומתה.

בח'י אף כו' ע"ש דהיינו ע"י תשובה ומעש"ע
 נהפך מחשוכה שהוא בח'י אף לנהורא כענין
 טוב זה י"ט מאד זה י"ה"ר ועי"ז דוקא יתרון
 האור כו'. כמ"כ בח'י מים רבים הנ"ל כמ"ש
 מעיינות תהום רבה. אשר הם מבחי' אף.
 וכשמחבררים ע"י נח הם דוקא מעלים את התיבה
 שהיא זי"ע לבחי' הרביעית שהוא אל'י. ולפי'
 הצעש"ט כ"ע לפי' הרמ"ז התיבה הוא זי"ע דכללות
 כי א"ק נק' אדם דבריאה כו'. וב' בח'י שלמטה
 ממנו נק' י"י עש'י. וע"י מים רבים הנ"ל נעשה
 התרוממות התיבה בבחי' למרבה המשרה היינו
 בבחי' מל' דח"ס שהוא אילנות דכללות. והיינו
 כנ"ל בענין שבת תתאה ושבת עילאה. שהעליות
 נעשו דוקא ע"י בח'י בירור המים רבים בשבת
 ימי המעשה. שמה נעשה הנייחא דשבת. ועמ"ש
 צביאור ע"פ אלה מסעי בענין קרוב לזה בענין
 אבי"ע דכללות. ועיין לעיל ססע"י ז' ועיין בזה
 פקודי דר"ל"ח א' בענין וישאו את התיבה ותרום
 כו' ושם משמע שהוא עליות המ' מבי"ע הנק'
 ארץ ועלמא דאתגלייא לאילנות כו' ע"ש. ע"ד
 והחיות נושאות את הכסא. ובעבודה זהו שמו"ע
 שהיא אחר אמוי"ל שיש בו ע"ו ויין ע"ד חמש
 עשרה אמה מלמעלה כו'. עיין לעיל ססע"י ז':

31708/2018nxx

קיצור ענין וכפרת אותה מבית ומבחוץ ע"ד כפורים תרי. שלש מאות אורך התיבה.

ומן הבהמה אשר לא טהרה: וישאו את התיבה ותרום כי התיבה תחתיים ושניים ושלישים ג' בח'י זי"ע ותרום לבחי' אל'י ע"ד אף עשיתיו מרבה בח'י רביעית:

י והנה

שעבוד הפרנסה והטרדה הוא ג"כ בח'י מים רבים. ומש"כ שאברהם בחר שעבוד עמ"ש מזה בד"ה ואלה שמות בני". ומ"ש לפי שיתרון האור הוא מן החשך. עמ"ש מזה בלק"ת צפ' תלא בד"ה כי תהיין לאיש. וצפ' ואתחנן סד"ה וידעת היום דרום השני וכאן פ' בראשית בד"ה אעשה לו עזר כנגדו ועיין זח"ג פ' תזריע דמ"ז ע"ב וס"פ תלזה דקפ"ז ע"א. ומ"ש איך שאין לך עשב כו' שכולם מקבלים מבחי' מלכותו ית' עמ"ש מזה בד"ה כי תלא. דרום השני. ועיין מה שכתוב מזה בד"ה ויהי בשלח פרעה. ומ"ש שאינו אלה בח'י זיו והארה עמ"ש מזה בתי"א בתחלתו בד"ה השמים

כסאי בפירוש שמע שם ע' וד"ה אחרי ה' אלקיכם תלכו. בלק"ת פ' ראה: ומש"ע שבאה דוקא מתוך החשך עיין בתי"א פ' תשא סד"ה שמאלו תחת לראשי גבי והנה הזוכה לבחינת אהבה רבה ועלומה כזו הוא הבעל תשובה כו' ופרעה הקריב כו' ועמ"ש בד"ה אחרי ה' אלקיכם תלכו צפי' כי מנסה כו' לדעת כו' בלק"ת פ' ראה: ומש"ע וע"י איתכפי' נעשה תח"מ. ר"ל של זמ"ל דתהו ועמ"ש בתי"א צפי' מחיה מתים אהה ורצ להושיע שמבחי' ורצ כל רצ מצבל יתכללו בחד. ועמ"ש סד"ה וכל בניך צפי' ורצ שלום בניך כו'. וד"ה ונתתי לך מהלכים צפי' ורצ יעבוד לעיר. ומש"ע ולזאת נקראו מים רבים הנ"ל מי נח לפי שנעשה על ידם נייחא דרוחא שנעשה מהם תיבת נח שהוא בח'י תיבות התפלה וכמ"ש בא אהה וכל ביתך אל התיבה כו'. הגה בהתיבה יש ב' פירושים האחד שהיא מל' כמ"ש בזהר ר"פ נח דנ"ט ע"ב מאן תיבה כו' וצפ' בראשית דל"ג סע"ב. הב' בתי"א מצואר שהיא בינה כמו קן לפור קנים תעשה את התיבה וכמו יוהכ"פ סוכה. וכתובא צפרד"ס ערך תיבה. ואפ"ל כי גם בתפלה יש ב' בח'י אלו. כי התפלה היא צמ' כמ"ש צפרדס ערך תפלה. והחורה גבוה מהתפלה שהיא בז"א אך חסידים הראשונים שהיו שוהים בתפלתם ע' שעות ביום משמע זה ה' גבוה מעסק התורה וכמ"ש מזה בלק"ת צשה"ש בד"ה ששים המה מלכות דרום הראשון ובהביאור שעז"נ אחת היא יונתי שלמעלה מששים המה מלכות שהם ששים מסכתות אחת היא לאמה שהיא בבחי' לא זו מחצבה עד שקראה אמי. וזהו ג"כ ענין שכינתא תתאה ושכינתא עילאה בד"ה שיר השירים כו'. ועמ"ש בתי"א בד"ה רני ושמחי דרום הראשון צפי' לא זו מחצבה עד שקראה בתי כו' עד שקראה אמי כו'. והנה באותיות שמהם נעשים תיבות התפלה יש ג"כ אחוון זעירין שהם צמ' ואחוון רבצין שהם צבינה כמצואר בזהר תרומה דקל"ב בענין ההפרש בין א"ב דאל ברוך גדול דעה שאומרים בחול ובין א"ב דאל אדון על כל המעשים ברוך ומבורך כו'. שאומרים בשבת. ולפ"ז י"ל תפלה דחול זהו כענין תיבה מבחי' אחוון זעירין ותפלה דשבת זהו כעין אחוון רבצין כו'. ועמ"ש בהפרש בין תפלה דחול לתפלה דשבת בתי"א פ' בשלח בד"ה אכלוהו היום דק"ח ע"ד. ובלק"ת פ' בלק סד"ה לא הביע און ביעקב. ונק' התפלה

מי

מי נח שטיי העלאת מין בתיבות התפלה נמשך
 מ"ד מלמעלה שהוא בחי' מי הדעת והחכמה וכענין
 כי מלאכה הארץ דעה את ה' במים לים מכסים
 או כענין ושאלתם מים בששון דת"י חולפנה חדתא
 או כענין ונהר יולא מעדן כו'. ובשל"ה פ' נח
 העיר לענין התיבה ממה שכתוב בזהר פרשת
 שלח דקס"ד ע"ב ע"פ מגדל עוז שם ה' בו ירוץ
 לדיק ונשגב מגדל עוז לא תיבה וס"ת ובמק"מ
 שם בשם סידור הארז"ל משמע דהתיבה זהו דרגא
 שביעאה היינו היכל קדש"ק. עיין זהר תזריע
 דמ"ז ע"ב כענין שית דרגין לכורסייא הוא על
 כורסייא. וכן ביאר המק"מ פ' ויקהל דר"ו ע"א
 עמ"ש שזוהר בחד כרסייא דחקרי תיבה והוא
 כורסייא דלהוי בשית דרגין לסלקא בבו ולא יתיר
 דכתיב ושם מעלות לכסא עכ"ל. ופי' במק"מ שית
 דרגין ו' היכלות דצריאה. והתיבה הוא היכל
 קדש"ק דידה שהוא כח"צ דידה. בו ירוץ לדיק
 היינו לדיק הוי' שהוא ז"א וזהו הס"ת שבתיבה.
 ופי' ירוץ כ' במק"מ פ' שלח בשם הרח"ו לשון
 רלון. וכן פי' בזהר ר"פ נח דנ"ע ע"ב כענין
 נח בתיבה זהו כענין הס"ת שבארון יעו"ש ודל"ג
 ע"ב ועיין עוד מענין מגדל עז בזהר בראשית
 דל"ז ע"ב. וס"פ לך לך דל"ו ע"ב וצפ' ויגש
 דר"ט ע"פ כמגדל דוד לוארך כו' מגדל עוז כו'.
 וע' בזהר שמות ד"ב ע"א ע"פ ותקח לו תיבת
 גומא דחפת ליה בסימנהא למהוי נעיר כו' בחפיו
 דסטרס דיוכלא וכ' המק"מ שהמ' כסתה לנשמת
 משה בלבוש החשמל שהוא מן הבינה לפי שהבינה
 דוחה את החיוניס עכ"ל ועיין מזה ג"כ בזהר
 ס"פ שלח דף קע"ד סע"א:

יא ומשיע וזהו ויגברו המים מאד. ע"ל סעיף
 ה'. ומ"ש אך עי"ז נעשה אח"כ
 יתרון אור ע"ל סעיף ז'. ומ"ש וזהו ותלך התיבה
 ע"פ המים ע"ל סעיף ט': ומ"ש וזהו טעות
 הצעלי עסקים כו' כי אדרבה כו' יש להעיר
 ממ"ש בת"א סד"ה רני ושמחי בת שיש בבחי'
 בת מעלה יתירה מבבחי' אחותי שהם מארי תורה
 ואפילו מבבחי' אחי כו' ע"ש. ועמ"ש ג"כ בת"א
 דד"ה קחו מאחכם תרומה שיש מעלה בבחי'
 אחתפיא יותר מבבחי' אחתפכא. גם ממ"ש בלק"ת
 בשב"ש דד"ה מי יתך כחא לי כענין אמלאך בחון
 דקאי על צעלי תשובה ותשובה לאו דוקא על
 עבירות כ"א על שנפרד וזהו ח"כ בחי' צעלי
 עסקים וכמ"ש מזה בת"א פ' תרומה ע"פ מי יתך
 כו'. וע' בת"א ריש הל' ר"ה הפרנסים כו' ובאג"ה
 בסופו שהצעלי עסקים יעברו לפני התיבה בשבת
 כו' וכבר נת' מהו ענין התיבה כו'. ומשי"ע
 וזהו ענין השבת כו' שהוא עליות העולמות. והיינו
 שהתיבה ב"ע כנ"ל ס"ח ובשבת עולים ב"ע באז"י
 ח"כ אז נעשה ממים רבים הג"ל דהטרדות בחי'
 מי נח כו'. ועמ"ש בלק"ת פ' בלק סד"ה לא הביט
 און צפי' ולא ראה עמל בישראל. דקאי על שבת
 שהוא כייחא ולא עמל ולכן בשבת חסור להוליא
 מרה"ר לרה"י כי אז כבר נחברו מים רבים הג"ל
 הנק' ג"כ רשות הרבים. ועמ"ש סד"ה זכור דעמלק
 צפ"י והי' בהניח כו' וממ"ש ע"פ הזוהר וילא ע"פ
 קומה ה' למנוחתך כו'. וזהו ע"ד שאחר הטרחא
 הוא אתנחתא. בכל ענין יהי' מותר צמד"ר ר"פ
 מקץ פי' ענין ל' עורה. ומשי"ע אך כ"ז הוא
 שבת תתאה ויש עוד בחי' שבת עילאה כו' וזהו
 אשר נשבעתי מעבור מי נח כו'. ^{21.08.2018} בלק"ת
 פ' בהר ע"פ את שבתותי תשמרו לשבת תתאה
 זהו העלייה מבי"ע לאז"י וכנ"ל שזהו ענין ותרם
 התיבה כו' והוא ענין ציטול היס לאון. ושבת
 עילאה זהו עליי' בבחי' חין ממש כי גם והחכמה
 מאין תמלא והוא עליות האלילות בא"ס כו' כי
 לגבי אור ח"ס גם חז"י הוא השפלה וירידה גדולה.
 יותר מעשייה לגבי אלילות. ועמ"ש כה"ג דד"ה
 האזינו השמים. דרוש הראשון. צפי' שבת שבתון.
 ע"ש פ"ד וצד"ה והי' מדי חדש בחדשו פ"ד צפי'
 ומדי שבת בשבתו. וא"כ שבת עילאה אינו בחי'
 נייחא הבאה אחר ערמות דבחי' מים רבים כו'
 ח"ו. שהרי באז"י לא יגורך רע כ"א זהו עליו
 אחר עליו. וכמ"ש במ"א כענין פי' אוכלא
 דאפרת

קיצור שעבוד וערדת הפרנסה הוא ג"כ מים
 רבים ועי"ז נעשה ג"כ יתרון האור מן
 החשך כשהוא בבחי' אחתפייא ומתפלל אח"כ בבחי'
 ועמך לא חפלת. וזהו בחי' תשובה בחילא יתיר
 בכל מאדך. עוז מאד. בירור זמ"ל דתבו תח"ה.
 מחיה מתים אתה ורצ להושיע. וע"כ נק' מי נח.
 תיבה תיבות התפלה מ' או צינה. חסיד' הראשונים
 ב' בחי' שכינתא. אחוון זעירין אחוון רבדין. וכן
 בפסוק ראשון דק"ש ע' ד' מאחוון רבדין. וזהו
 מי נח המשכת מ"ד. והרוה את הארץ. גם התיבה
 שבו הס"ת. ח"כ זהו ע"ד תיבות של עסק התורה.
 התיבה היכל קדש"ק. מגדל עוז כו' בו ירוץ לדיק
 ל' רלון. רלית ה' ארץ:

השמאלי כפוף וצטל לטוב כו' אבל אחר התפלה כו' ע"ש]. וגם בשעת השמחה והאהבה ממש לא הוסיפו מהנפש אדרבה גם הם שמחים בהתצבונות וחפצים בקרבת אלוקי' ומה שיהי' אהבה אהבת חלקות בנפשו האלקי' הוא הכל לפי טבעו ומזג תכונתו בעיני העולם כשאוהב דבר גשמי נמלא שלא ניזון מטבעו ומזגו כלל אף שיהי' שמחתו וחסדו נפלאה בה' אחד כל הימים רק זאת יתרון שבהתגברות אור שמחת הנפש האלקי' יאירו גם בנפשו הבהמי' שיהי' רגונו רק לה' ולא יחפון עיניו' גשמי' אבל הוא רק לפי טבעו ומחשבו [עמ"ש בד"ה נשא את ראש בני גרשון שזהו אהבת בכל נפשך שהוא צחי' ממכ"ע. ע"כ היא לפי אופן הכלי והמחשבות ולכן ג"כ הולך ומתמעט אחר התפלה כליזור השתלשלו' גוף האדם ראש גוף ורגל שהולך ומתמעט האור כו']. וזהו וגאלו מיד חזק ממנו שע"י מקיפים דכוכה להיותה צחי' מקיף על הבנים מלמעלה לבד פו' שיהי' הרחק גדול בין מהות המדות למהות הבינה שהרי נסתלקה כו' ואע"פ שהיא מקפת ושומרת המדות מכל רע אדרבה תתן תקפה להם שיאירו את מדות הרעות כו'. אבל ענין תקפתה הוא צחי' ריחוק כו'. להיות כי הוא מחילוני' בינה. אבל שיהפך טבעו ומזגו שברע לטוב ויהי' כמו צרי' חדשה לגמרי בשעת ההתצבונות כמו אם מזג מדותיו הגשמי' בגבורות וכעס לא תהי' גם במדה שבנפשו האלקי' ג"כ צחי' גבורות ורשפי אש אדרבה תהי' רק צחי' קרירות והמשכה כמים ויאבד חוש הגבורות לגמרי כאלו לא הי' זו בעולם ומכש"כ בעיני העולם שיהי' טבעו רק בחסדים כו' זאת לא תהי' ממקיפי' דחילוני' בינה מלמעלה לבד אלא מן פנימי' בינה הנק' עלמא דחירו [בד"ה נשא הג"ל נת' שזהו הנמשך מאהבת בכל מאדך הנמשך מההתצבונות צחי' סוכ"ע. ואפשר לומר ג"כ דהיינו הך כי פו' חילוני' בינה ופנימי' בינה היינו כי חילוני' בינה זהו ההתצבונות בממכ"ע וסדר השתלשלו'. ופנימי' בינה זהו ההתצבונות בסוכ"ע איך דלית מחשבה תפיסת צי' כלל. ועמ"ש בד"ה והגדת לבך הספרש בין מוחי' דאימא ובין מוחי' דאבא ופנימי' בינה היא כמו מוחי' דאבא ושניהם נכללי' באות יו"ד דשם הוי' ונקרא אלוי' שבאלי' כו' עיין בהרמ"ז ס"פ קרח. ועמ"ש בענין עה"ח ועה"ד פ' נח תקס"ג. ועמ"ש לעיל בראשית בד"ה השמים כסאוי צפי' מבין דבר מחוך דבר]. שממנה נמשך החשמ"ל [ל"ע דחשמ"ל

לדפרת הוא שאינו כמו ברור האוכל מהפסולת שזה אסור בשבת. אלא ע"ד ברור באוכל עלמו עמ"ש סד"ה ואכלתם אכול. ובת"א פ' בראשית צביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים צסופו שעכשו הרעוא ושוב (הרעוא) זה בדרך ברור הטוב מהרע וכענין יל"מ שיש בכל יום. אבל לעתיד זאת רוח הטומאה לעביר מן הארץ יהי' הרעוא ושוב באופן חדש וכמ"ש צסידור ע"פ הללויה שירו לה' שיר חדש כו':

כתיב כי פדה ה' את יעקב וגאלו מיד חזק ממנו. להבין ההפרש בין סוכה לתיבת נח שניהן מצחי' בינה כנזכר בזר. הנה סוכה הוא מקיף דאימא על הבנים [עמ"ש מענין מקיפים דאימא על המדות בד"ה וספרתם לכם וצביאור ע"פ וקבל היסודים וצד"ה עוב לחסות]. כידוע בענין אש הבנים שמחה בשעת ההתצבונות כשהאהבה המכוסה מתגלה בגילוי רשפי אש התשוקה כו' אז מסתלקי' ההתצבונות הנק' אימא ונעשה צחי' מקיף על האהבה הגלוי'. אבל היא שמחה צחי' העלם שלה כמ"ש צמ"א עד המדות שבגילוי ישמחו ומחמתה ואז מה שהוטבע הרע בנפש האדם כמו גסות ותאוות יכולין להצטל באותה הרגע שתשמח אש הבנים [וכמ"ש בד"ה ה' לי בעוזרי וז"ל כי השמחה היא גילוי חלקות המשברת כל עמי הארץ וכמו שאנו רואים בחוש בגשמיות שבשהאדם בשמחה וחדות ה' היא מעוזו הוא מרוחק מתאוות גשמיות כו' עכ"ל. וי"ל הטעם כי השמחה היא גילוי פנימי' כחות הנפש שבאים לידי גילוי ועי"ז מרוחק מהתאוות שאין להם אחיזה רק צחי' חילוניות שהוא קטנות הדעת כמארז"ל אין אדם עובר עבירה אלא כנכנס בו רוח שנות. וגילוי הפנימי' הוא מוחי' דגדלות היפך הרוח שנות ולכן בינה נק' דרור ועלמא דחירו שאין שם יניקה כו' שיניקת התאוות הוא רק מז"ת שהם המדות משא"כ בינה שהיא מוחי'. אך עכ"ז ענין ציטולם אינו ציטול אמיתי לגמרי שהרי לאחר שעה חוזרים [אלא כמ"ש צחניא פי"ג וז"ל אבל צבינוני הוא ד"מ כאדם שישן שיכול לחזור וליעור משנתו. כך הרע צבינוני הוא כישן בחלל השמאלי בשעת ק"ש ותפלה שלבו צוער באהבת ה' ואח"כ יכול להיות חוזר וליעור כו' עכ"ל. וע"ש ר"פ י"ב ואז הרע שבחלל

יז

רק אחכפייה . עמ"ש ד"ה אחותי בת אבי היא . ומ"ש ד"ה נשא בעיני האהבה שהיא דוגמת ממכ"ע] וגם במדות בחלקות הם לפי טבעם בנפש הבהמי . וזה נק' וגאלו מיד חזק ממנו . אבל יש שיתפך טבעו ויהי' צרי' חדשה [בחי' אחתפכה ממיררו למיתקא] זה לא יהי' ממקיף דחילוניות בינה כ"א מפנימי' בינה עלמא דחירו חשמ"ל להלביש המדות גם מתחת רגליהם שהבינה מתאחדת ממש עם המדות דוגמת הטוען לפני הדיין [חילוני' ופנימי' בינה יש לומר ע"ד מפתחות החילוני' ההצוננו' בממכ"ע ומפתחות הפנימי' ההצוננו' בסוכ"ע מציין דבר מתוך דבר . וחשמ"ל אף שהוא עלמא חילוני' שרשו מפנימי' כנזכר לקמן פ' לך ד"ה והבדילה הפרוכה . ועמ"ש ד"ה נשא בעיני האהבה ימחי' סוכ"ע . ופנימי' בינה היא כמו חכמה ע"כ משם נמשך אחתפכה כמ"ש ד"ה בת אבי היא הנ"ל וכמ"ש סד"ה בכ"ה בכסליו שפנימי' בינה מתאחד עם המוח בבחי' תרין ריעין כו' וזהו שמן וקטרת ישמח לב . ועמ"ש ד"ה ושאבתם מים דרוש הראשון בענין פנימי' הלב] :

ב וזהו ענין פנימי' בינה שהבנים צחוכה בחירות שיכולים להתפך [ע' צפרד"ס בעה"כ אות ב' בערך בן חורין ובמח"א אות ח' סעי' כ"ט בענין חירות וסעי' י"ח חפ"ש . ובאות ב' סכ"ד בן חורין ז"א כשעולה לאח"א מקום החירות כו' . ועיין בענין דרוש חירו זח"ב קפ"ג א' . ומ"ש מזה ע"פ והי' ביום ההוא יתקע בשופר גדול ומ"ש ע"פ והמכתב כו' חרות על הלוחות כו'] והוא ענין תיבת נח שלמעלה ממדריגת סוכה שהסוכה שהארתה בבחי' הסתלקות וריחוק מלמעלה לבד לריך שיהי' דוקא הכובצי' אורות דאבא נראין בה כו' . ולא יקבל טומאה כי אין הבנים בני חורין ממאסרם והגבלתם ליפרד זה מזה כו' . אבל תיבה היא המוקפת מכל לך גם מתחת הרגלי' וידורו בה דירת קבע בבית שיהי' הסיקף בכי טוב בלי נקב כלל כו' . [לכאורה תיבת נח היא מ"ס סתומה . דלמרבה המערה ולכן שם ולשלוש אין קץ וגר זאב עם כבש כו' וסוכה היא סמ"ך . והיינו כי המ"ס זהו כד רביע על צנין . משח"כ הסמך מקיף כו' . אך ח"כ הסמך גבוה מן המ"ס כמ"ש בזוהר ח"ב תרומה קכ"ז בענין אפרסמון ובפ' תלוה דק"פ ע"א משמע שיש מ"ס סתומה גבוה מן הסמ"ך ע"ש צב"ה"ז . וח"כ לפי"ז י"ל שזהו כנ"ל בענין החשמל שכמ"כ מ"ס סתומה

דחשמ"ל הוא לבוש מחילוניות בינה . ואפ"ל עפמ"ש בזח"ב יתרו ע"ח ב' רזח דחשמל פנימאה וכמ"ש הרמ"ז שם באריכות . וע' בסה"מ סס"י ג"ה וסי' למ"ד ועיין במח"א אות חיי"ת סעי' י"ב . בענין חשמל . אך לפמ"ש לקמן נראה המכוון כי החשמל עלמו הוא חילוניות אלא ששרש המשכתו הוא מפנימי' בינה וכמ"ש ד"ה לך לך בענין משלים שהמשל הוא בחי' חילוניות אבל הוא נמשך מלד עומק החכמה בענין משלי שלמה כו' ול"ע] . להלביש את המדות עד מתחת רגליהם פי' ההצוננות מקיף את המדות שתי' הרחבת ההצוננו' בעמקות מאד דוקא . והמדה אף שתי' בהתגלות אבל תהי' מוקפת מכל לדי' בהרחבת ההצוננות ועד"מ אדם הטוען לפני הדיין בהרחבת טעמי שכל מאד ובשעת הטענה הוא טרוד מאד בעמקות סברות טענותיו ואף שילעק בכל רשפי אש פנימי' לבנו ענין טענתו לא ירגישנה כלל מפני הערדא בסברת טענתו . נמלא שמדה שבהתגלות ברשפי אש מוקפת היא בהרחבת ההצוננו' ואין היקף הסברא בריחוק מן המדה אלא אדרבה הי' לאחדים מאד . ובזאת יתרון מעלת היקף ההצוננות מכל לדי' המדה דהיינו אפי' מתחת רגלי' בחי' הקטנות שבה כידוע שאז תוכל המדה להתפך מן הקלה לקלה מגבורות לחסדים [וכמו בשמחת חתונה בנו יחידו שיהפך טבעו מקימוץ לפיזור כו' ע"י שהשמחה והטענה גילוי פנימי' הנפש עי"ז נחשכו מדותיו שבבחי' חילוני' כו'] . הג"ה . בהביאור ע"פ האזינו השמים דרוש הראשון שבלק"ת פי' שזהו נק' העלאת מ"ן דחימא שהוא מעלה גדולה מאד והיינו העלאת מ"נ מלד ההצוננו' עלמה ולא העלאת מ"נ דהמדות שנמשכו ממנה כ"א מההצוננות עלמה . אך העלאת מ"נ זהו ודאי אהבה ברשפי אש וההצוננו' מלד עלמה אין בה רשפי אש כ"כ . אך לפמ"ש המשל כאדם הטוען לפני הדיין שהטענות הם בכל עומק לבו . אבל הוא בעמקות השכל ג"כ . כך עד"ז י"ל העלאת מ"נ דחימא . ואולי זהו מ"ש בזח"ב וארא דכ"ח דככל מאדך זהו צבינה . עכ"ה :

קיצור סוכה מקיף דחימא על הבנים [ע"ד קן צפור והאם רוצנת] אש הבנים שמחה ואזי הרע שבמדות יכול להבטל [עמ"ש ד"ה הוי' לי בעוזרי בענין טעם הקליטה בשמע"ל ועמ"ש ד"ה לי בהעלותך את הכרות ובענין הללויה] אך לא נתבטל באמיתית [היינו שאין זה אחתפכה ממיררו למיתקא

התורה [שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה].
 וזהו כי פדה ה' את יעקב. ועמ"ש ע"פ פדה
 בשלום נפשי. [הג"ה]. אמנם בזה' בראשי' גבי מאמר
 האותיות משמע גאולה גבוהה מהפדות כי פדות בנוק'
 וגאולה בדכורא וידוע כי הנסים שמבחי' נוק' אין
 להם קיום לעולם כמו שהאשה שיוולדת וחוזרת
 ומתעברת בו'. אבל הנסים אשר מדכורא יש להם
 קיום חזק. וא"כ י"ל להיפך פדה מחילוניות בינה
 וגאלו מפנימי' בינה ול"ע. עכ"ה]:

והנה ברבות פ' לך ס"פ מ"ד ע"פ לזרעך נתתי
 מאמרו של הקב"ה הוא מעשה שנא' לזרעך
 נתתי אתן אין כתי' כאן אלא נתתי. א"ר אין
 כי פודה ה' את יעקב חין כתי' כאן אלא כי פדה
 ה' את יעקב. רבנן אמרי אשרקה להם ואקבלם כי
 אפדה אין כתי' כאן אלא כי פדיתים. בזכרי' סי'
 יו"ד. עכ"ל. ויש לפרש בשני אופנים. הא' מפני
 שהוא ית' בעלמותו למעלה מן הזמן ואין שייך עבר
 הוה ועתיד רק למטה מבחי' מל' ע"כ בעלמותו ית'
 גם מה שעתיד להיות למטה בזמן העתיד אללו כבר
 הוא נעשה. וזהו לזרעך נתתי. כי פדה ה' את
 יעקב. ה' הארץ והפדיו' יש ברוחניות ובגשמיות.
 והנה אע"פ שבגשמיות הארץ היא עכשיו בידי זרים
 עכ"ל רוחניות הארץ דהיינו הארץ העליונה נתונה היא
 גם עכשיו לישראל וכמ"ש מזה בלק"ת פ' עקב.
 וכמ"כ בענין כי פדה ה' את יעקב הפדיו' ברוחניות
 היינו מן הנפש הבהמ' וכל מדות הרעות וזהו
 ישנו גם עתה והיינו ע"י עסק התורה שנק' חרות
 על הלוות בו' חירות בו' כנ"ל:

בישעני סי' י"א ו' וגר זאב עם כבש וגמר
 עם גדי ירבץ ועער קטן כוהג צם.
 ות"י ביומוסי דמשיחא יסגי שלמא בארעא וידור דיבא
 עם אימרא וגמרא עם גדיא ישרי ועגלא וארי' ופטוים
 כחדא ויניק זעיר יהי מדבר להון עכ"ל. ורש"י פי'
 ומריא שור פטוים עכ"ל. למדנו מדברי הת"י שבחי'
 זו נק' ריבוי השלום שיהי' בארץ. וכמ"ש במד"ר
 סוף מגילת אסתר כל מדות עוונות של הקב"ה באין
 בהשפעה וריבוי בו' השלום בריבוי שנא' ורב שלום
 בניך בו'. והיינו שכל כך יהי' ריבוי השלום בארץ
 עד שיומשך ויתגלה גם בין בעלי חיים שישתנה
 טבעם מטבע הרגז והכעס שהי' בחיות הדורסי'
 לדרוס ולטרוף שיתהפך טבעם לטבע טוב ונחת.
 וא"כ זהו מרומז בתורה בפ' בחוקתי בפסוק ונתתי
 שלום

סתומה זו דתיבה שהיא רביעא על בנין שרשה
 מבחי' מס הגבוה מהסמ"ך בו' ומ"מ היא עלמה
 נשפלה יותר מהסמ"ך בו' להיות רביע על בנין ממש
 מבחי' אור פנימי. אלא ששרש המשכה זו באה מבחי'
 גבוה יותר כנ"ל בענין משלי שלמה] להיות כי הבנים
 הדרים זה הם בני חורין שיכולין להתהפך החסד
 יהי' גבורה בו'. וכמו שהארי' אוכל תבן בתיבת
 נח מפני שאז הי' חלק הז' עולם החירות שיהי'
 בבחי' ביטול לגמרי בכבראי' לא ירעו המזיקי' הנחש
 לא יזיק ולא יכעוס כלל כי יתבטל ממוג תכונתו
 שמבחי' גבורות וגר זאב עם כבש ישכח הזאב
 על עלמותו מפני ביטולו וישתווה עם הכבש והוא
 ענין המדות עליונות שיהיו בני חורין מהגבלתם
 בכלים דללי' ואז יהפוך ג"כ גבורות רעות של
 המזיקין בו' ויהיו כמו ברי' חדשה בו'. וזהו ותרם
 התיבה מעל הארץ שנתרוממה מאד שלא להיות
 מקור למקור למדות כידוע שהמקור האמיתי כי
 עמך מקור חיים הוא פנימי' בינה הסובב מכל לך.
 אך ענין התשמל הוא שנשפל למטה ממדרגת הבנים
 כמו ענין הכנפים דאימא שנשפל אור אימא ומתגשם
 מאד עד שהוא למטה ממדרגת הבנים ומסבב מתחת
 רגליהם בו'. והוא ענין אותיות התורה שהשכל מוקף
 מכל לדיים באמרו אותיות התורה והתיבות שבתו'
 שהם נשפלים ונתגשמו למטה מן השכל אבל נמשכו
 מפנימי' בינה לכן ביכולתם להרים את נפש האלקי'
 לעשותה ברי' חדשה לגמרי עד שיקיף תמיד השכל
 באותיות התורה שהוא דוגמת התיבה המסבב גם
 מתחת הרגלים בו'. [וזהו ג"כ ענין תורה שבט"פ
 שע"ז ארז"ל בינה יתירה ניתנה באשה בו' דהיינו
 מפנימי' בינה לכן שמור זו משנה בו']. וזהו כי
 פדה ה' את יעקב שהוא אותיות לבד והפדיו' היא
 עשי' לברי' חדשה. משא"כ הגאולה ממדות רעות
 שהוא נשאר על מעמדו ומזג תכונתו כנ"ל. וזהו
 ותרם התיבה שצאו האותיות לפנימי' בינה אז נעשה
 התחדשות המדות לגמרי ויכוסו ההרים הן המדות
 בו'. וזהו ועשיתם אתם כאלו עשאוני שע"י האותיות
 וכן המלות יהי' בחי' התחדשות במדות עליונות וד"ל:

קיצור פנימי' בינה חירות [בן חורין כמו בן
 שמן חרות על הלוות חירות וחקיקה
 חכמה כתר] תיבת נח דירת קבע שלמעלה מהוכה
 דירת עראי [עמ"ש בד"ה מה עובו בהביאור ובד"ה
 ויגש אליו יהודה] ולכן ארי' יאכל תבן. וגר זאב.
 כי ובערת הרע. ותרם התיבה. ותיבה זהו אותיות

31/08/2018nnx

ויש לפרש שעי"ז יומשך בהם הגילוי מבחי' בהמה רבה מל' דח"ק שלמעלה מבחי' אדם ז"א . וחיה בכלל בהמה . ושם מבחי' בהמה רבה הוא בתכלית הביטול והשלום וכמ"ס מזה בוי"ה והניף הכהן אוחס . וגם במרכבה הנה פני ארי' למעלה מפני שור רק שעי"י שבה"כ נעשה חיה עמאה ודורס . וזהו לפי שעדיין בשרשו שייך ג"כ הגבורות והכעס על היש ודבר נפרד . אכן לע"ל שיהי' ביטול היש ולא יכף עוד ויתבררו שבה"כ יתגלה בהם מבחי' בהמה רבה ביטול בתכלית . וזהו ריבוי השלום שהיש בטל לאלקות ומכ"ז יובן ענין סוכת שלום כי בסוכות מאיר הארה מבחי' תיבת נח וע"כ נק' סוכת שלום ריבוי השלום ולכן מקריבים ע' פרים . להמשיך השלום והביטול בארץ כו' :

ובזח"ג פנחס דרכ"ו ע"כ פי' ונער קטן נוהג בם קאי על מט"ט שנוהג בד' חיות המרכבה ע"י שהוא בחי' ו' כו' . והיינו כי הנה מט"ט שרו של עולם נק' נער הייתי . ולע"ל נח' הנער בן מאה שנה ימות . בישעי' סו' ס"ה י' . ופי' אדמו"ר כ"ע דד"ה וסי' אור הלבנה דבחי' נער הג"ל שהוא אנפי זוטרי וכן ביוסף נח' והוא נער כו' יתעלה כ"כ עד שיהי' בן מאה שנה שהוא למעלה ממדריגת זקנה ושיבה דעכשוו שהוא בן ע' שנה דהיינו ז"ת דכתר שמסמ מקבלים או"א . אבל בן מאה שנה היינו גם ג"ר דכתר עם ז"ת הכלולי' מעשר וכמ"ס בענין וחולך אחכס קוממיות מאה שנה . וידוע דבחי' כתר זה המחבר או"ס ב"ה עם האל"י . וכיון שבחי' זו יתגלה בבחי' הנער מט"ט ע"כ יהי' נער קטן נוהג בם שבו יומשך ויתגלה בחי' ורב שלום . מיסוד דח"ק המשיע למל' דח"ק בהמה רבה . ועמ"ס מענין מט"ט בזח"א וישב דקפ"א ע"פ הנה ישכיל עבדי ועמ"ס מענין וכפיר ע"פ ומכפירים יחידתי דד"ה ושמתי כדכד :

בשר"ה בהקדמה בית ישראל די"ט ע"כ פי' וז"ל החיה רעה הטורפת היא הקליפה כו' . והנה הקליפה קליפת הפרי נק' בלשון רז"ל שומר והוא ענין גדול . כבר כתבתי ענין הקליפות היא ממותרות הקדושה . והנה אם לא חטא אדם לא הי' הקליפה מתנגד . רק שומר לפרי כו' . אבל מלד החטא התעורר המרידות בהם ונעשו מורדים כו' וכן יהי' לעתיד הקליפות שהם רעים יחזרו להיות עובדים בסוד מלאך רע עונה אמן . ורומז ע"י הנביאים בכמה

שלוש בארץ . והיינו ע"י שאז יתהפך החשך לאור ע"י ואת רוח העומאה לעביר מן הארץ והגבורות יתעלו לע"ל שהלויים יהיו הכהנים . ועילוי זה היינו כמו שהן בשורשן בגבורה דע"י ששם אינם דינים כלל . כי לית שמאלא בהאי עתיקא אלא הגבורה הוא ההשפעה בגבורה ע"ד כי הדם הוא הנפש . וגשמים יורדי' בגבורה . ושערות הנזיר כמו בשמשון הגבור שהן השפעות מבחי' סוכ"ע . וכמו מלפון זהב יאתה . מה רב עוצר אשר לפנת . לכך יתהפכו הגבורות הקשות שנשתלשלו בחיות הדורסי' להיות בהם טבע הנחת כמו בחסדי' וכמו דברי חכמים בנחת נשמעים . אף שהחכמה מקבלת ממו"ס שבה גבורה דע"י . וז"ש ותנח התיבה . כי תיבת נח שרשה מבחי' הג"ל ע"כ נקראת תיבת נח לשון נחת כגודע בענין אלה תולדות נח שהוא יסוד דאבא המקבל ממו"ס בחי' שבת שהוא ענין מ"ס בשובה ונחת חושעון . ע"כ נאמר ותנח התיבה וע"כ כל חיות הג"ל והבהמות היו דרים זה עם זה בנחת וזהו ג"כ ענין ריבוי השלום כי סתם שלום הוא יסוד ז"א שמחבר ז"א ונוק' היינו חסדים וגבורות שיתמתקו גבורות דנוק' בחי' יחוי"ת שהוא היש ודבר נפרד רק שיש בו ביטול היש יתחבר לגילוי יחו"ע ביטול אמותי דמ"ה בחי' חסד שלמעלה היש ומה שלמטה הוא אין וכלא חשיב . ועמ"ס בת"א פ' וישב סד"ה והנה אנחנו מאלמים אלומים כו' בענין יוסף . אמנם ריבוי השלום היינו גילוי יסוד אבא אשר באו"א שהם עלמא דאחכסיי' שם גילוי אור א"ס ביתר שאת והיינו שיהי' עלמא דאחגלוי' במדרגת עלמא דאחכסי' כמ"ס צביאור ע"פ וסי' מספר בני' כו' אשר לא ימד ולא יספר שהוא בחי' ולתבונתו אין מספר וגילוי זה הי' בתיבת נח . ולכן מזה נמשך ונתפשט השלום גם בין החיות והבהמות כו' . וכמו שצינה נק' עלמא דחירו כי שרש הרע יניקתו רק מז"ת שנפלו בשה"כ משח"כ מג"ר כח"צ . ועמ"ס צמ"א סד"ה כי ההרים ימושו בענין וברית שלומי לא תמוט . וכגודע שכל בחי' עליונה יותר נמשכה למטה יותר כמו ועברתי באמ"ל אני ולא מלאך . ע"כ כדי שיתגלה ויתהוה השלום בארץ גם בין החיות והבהמות זהו ע"י שנמשך בחי' ורב שלום שלמעלה מסדר ההשתל' . וזהו ענין למרבה המשרה מ"ס סתומה שהיא תיבת נח ואזי נמשך ולשלום אין קץ . שמתפשט גם בחיות ובהמות לפי שהוא נמשך מבחי' אין סוף ע"כ נתפשט למטה באין תכלית ואין קץ .

בכמה פסוקים ישעי' אמר וגר זאב עם כבש כו' ונער קטן נוהג צם . ופרה ודוב כו' ושעשע יונק כו' לא ירעו ולא ישחיתו כו' עכ"ל . וכ"ז יהי ע"י כי יהי ומלחה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים דהיינו שבחי' חביון עוזו אשר מעלמא דאתכסיי' הנק' ים והוא ים החכמה שהוא עמוק עמוק יומשך גילוי זה בארץ . וזהו כי מלחה הארץ דעה הסיפך מעץ הדעת טו"ר כי אם המשכת דעת הקדוש ע"ד ונועדתי כו' אוחיות ונודעתי כו' בד"ה שאו כו' לגלגלותם צפ' צמדבר והוא גילוי הבחי' מ"ש ושמי הוי' לא נודעתי להם וזהו דעה את הוי' . ועמ"ש בד"ה וידעת היום והשבות כו' כי הוי' ע"ק הוא האלקי' ז"א . והיינו גילוי סוכ"ע בבחי' דיעה והשגה ומזה יומשך אשר לא ירעו ולא ישחיתו כו' :

עם שאר כל הכחות לעזור ולהמוך לישראל כי ירצה השלום בעולם שנח' וגר זאב עם כבש וכתי' לא ירעו ולא ישחיתו וגו' . ולענ"ד יש לפרש שזהו ענין שלום שלום לרחוק ולקרוב דקאי על צע"ת ולדיקים . והנה לדיקים נק' ולקרוב וגם הם מזכירים קליפת נוגה שהיא הקליפה הדקה הקרובה אל הקדושה . וזהו שלום דלקרוב שהשלום הוא התחברות ק"ג להיות בבחי' ציטול עד שהוכלל בקדושה ולמעלה נמשך ג"כ בחי' שלום המשכת סוכ"ע בממכ"ע ע"י לדיק יסוד עולם . אבל ג"כ שלמטה מנוגה אין להם ציור עדיין . אך הצעל תשובה שזדונות נעשו כזכיות כמ"ש ע"פ ויהפוך ה' לך את הקללה לצרכה נהפך ג"כ מג' קליפות שלמטה מנוגה ליכלל בקדושה וזהו שלום לרחוק שהבחי' שהי' רחוק מאד מהקדושה שהם הג"ק שלמטה מנוגה נהפכו גילוי' מהם ליכלל בקדושה ע"י התשובה כמ"ש הרמ"ז פ' נשא דקכ"ב . וזהו ענין שירצה השלום בעולם שאפילו הרחוקים יוכללו בציטול וזהו השלום . וכמ"ש בזכר ר"פ יתרו גבי מתן תורה שהי' צריך להיות עד שיתרו כהן מדין יתברר ויאמר עתה ידעתי . וזהו יודך עמים כו' . והיינו לפי ששרשן מעולם התהו כו' ועי"ז נמשך ג"כ למעלה שלום לרחוק גילוי מ"ש אחכמה והיא רחוקה ממני . וזהו ענין כי מלחה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים . היינו יסוד אבא שהוא דעת עליון דז"א והוא גילוי בחי' אחכמה והיא רחוקה ממני . ולכן יומשך לשלום אין קץ גם למטה להיות וגר זאב עם כבש כו' ולכן צסוכות מקריבו' ע' פרים להמשך השלום בבחי' לרחוק והיינו ע"י קדימת התשובה בעשי"ת וציו"כ וגם צסוכות ניסוך המים להיות בחי' כי מלחה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים . ולהיות מולא מים חיים מירושלים כדלקמן :

ישעי' י"א פסוק ז' ופרה ודוב תרעינה יחדיו ירצו ילדיהן . וארי' כבקר יאכל חבן . ברבות בא פע"ו דקל"א ע"ד ד"א החדש הזה לכם ה"ד הראשונות הנה באו וחדשות אני מגיד בישעי' סי' מ"ב . דפי' הראשונות היינו יל"מ וחדשות אני מגיד היינו הגאולה דלע"ל . ועי"ז פי' ברבות שם עשרה דברים עתיד הקב"ה לחדש לע"ל . הראשונה שהוא עתיד להאיר לעולם שנח' לא יהי' לך עוד השמש לאור יומם כו' והי' לך הוי' לאור עולם כו' . השניה מוליא מים חיים מירושלים כו' הששית ופרה ודוב תרעינה כו' . ויש לפרש כי ענין וחדשות היינו אור חדש מלמעלה מהשתלשלות הנקרא גילוי פנימי עתה

במ"ע ק"י וז"ל איתא צפרקי היכלות שלקח הקב"ה למט"ט ועשה אותו שר על כל השרים כו' וקראו נער כו' . והטעם שזכה לזה כו' ויתהלך חנוך את האלקי' כו' . [וזה חנוך לנער כו'] ז"ס ונער קטן נוהג צם ס"ת רגג"ס היינו רפאל כוריאל גבריאל מיכאל . כמ"ש בזח"ג פנחס דרכ"ז ע"א וסימן נגמר הדין שבהם נגמר הדין כל המשפטי' כו' . וזהו שמתחיל פ"ו דסנהדרין נגמר הדין כו' . והם בחי' ארגמן . עכ"פ נער קטן היינו חנוך מט"ט כו' . ובזח"ג בלק דקפ"ט סע"א ע"פ ובגפן שלשה שריגים . בחרין סטרין אחיד חנוך מט"ט אמר ויבא לו יין דארמי מיא בטהור יין ואי לאו דארמי בי' מיא לא יכול עלמא למסבל . ושפיר אמר חנוך מט"ט . ובג"כ אמשיך לי' בחרו טעמי עכ"ל . ובמק"מ חרי טעמי שהם דמות שני ווי"ן שחיצר צ' יסודות דאז"א כי יסוד הוא בחי' ו' קטנה עכ"ד . א"כ ענין ^{צפרקי היכלות} מט"ט היינו שגורם וממשיך יחוד אז"א וממתיק הגבורות במקורן ושרשן וע"כ הוא נוהג צם בד' חיות המרכבה . ועמ"ש מענין פי' חנוך לנער סד"ה צכ"ה צכסלוי . וסד"ה זאת חנוכה המזבח ועמ"ש מזה ע"פ וילך ראובן בימי קציר חטים . וע' מענין מט"ט קושר כתרים לקונו בד"ה מזוזה מימין ובד"ה מה יפו פעמיך צנעלים . ומענין צ' טיתין דמט"ט שהן ח"י חלף עלמין בד"ה אלפי שנאן והם ח"י צרכאן דללותא :

בבחי' פ' שמיני גבי ואת החזיר כו' ויש נוסחאות שכתוב עתיד הקב"ה להחזירו לנו כו' ביאור הענין על הכח שלו שהוא מוצר לישראל ולעתיד ישוב

ישעיה י"א ח'. ושעשע [פרש"י ושיחק] יונק על חור פתן [על חור עפר שהנחש מקנן בתוכו]. פתן נחש משהזקין נעשה חרש ושוב אין לו לחש שנאמר אשר לא ישמע לקול מלחשים תלים נ"ח] ועל מאורת לפעונוי [הלעז לפי ת"י שהביא רש"י און אויף דער ליכט פון דעם צייזען שלאנג וואס הייסט לפעונוי כלומר אויף זיינע אויגען] גמול [תינוק הגמול משדי אמו]. ידו הדס ת"י ידוהי יושיט וזהו ענין גדול השלום שיהי' אז וכמ"ש הבחיי פ' בראשית ע"פ ועפר תאכל כל ימי חיך דף י"ד ע"ב כל ימי חיך יגיד שעונש הזה לא יזוז ממנו לעולם ואפי' בזמן המשיח אשר תסתלק האיבה שבין האשה ובין הנחש כענין שכתוב ושעשע יונק על חור פתן. העונש הזה ממאכל העפר לא יזוז ממנו לעולם. הוא שכתוב בישעיה' ס"א וז' וטלה ירעו כאחד וארי' כבקר יאכל תבן ונחש עפר לחמו לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר' קדשי אמר ה' עכ"ל. הרי מבואר שסתלק האיבה שבין הנחש ובין האשה ובין זרעה. והיינו שיומשך השלום אף גם עם הנחש שיהי' הנחש מכיר מקומו שעפר לחמו ויהי' נכנע וצטל לגבי האדם. וזהו ענין השלום אפי' עם הנחש. וע"ד שפי' אדמו"ר נ"ע באגה"ק ס"א י"ב בענין ויהי' מעשה ה'דקה שלום. שלום אפי' בפמליא של מטה הן היכולות התחתונות ובפרט עוה"ז השפל המעורב עו"ר מחטא אדה"ר והרע שולט על הטוב כמ"ש אשר שלט האדם באדם כו' ולחוס מלאוס יאמץ וכנראה בחוש באדם התחתון הנק' צסס עולם קטן שלפעמים הטוב גובר ולפעמים להיפוך ח"ו ואין שלום בעולם עד עת קץ שיתברר הטוב מן הרע לידבק בשרשו ומקורו מקור החיים צ"ה ואזי יתפרדו כל פועלי און ורוח הטומאה יעביר מן הארץ כשיתברר מתוכו בחי' הטוב המחייבו ובידור זה יהי' ג"כ ע"י גילוי חלקותו למטה בהארה רבה והשפעה עלומה כמ"ש כי מלאה הארץ דעה את ה' כו' עכ"ל. לכן יהי' השלום עם הנחש ע"ד הנ"ל כי יהי' נכנע וצטל לגמרי כביטול מדרגות התחתונות שבקדושה לגבי מדרגות העליונות מהן וכמו ביטול מ' דינאי לגבי מ' דלני. ועיין מה שכתוב צפ' בשלח צד"ה ויסב חלקים כו' וחמושים עלו בני ישראל בענין מה שכתוב לע"ל וכתתו חרבותם לאתים כו' ולא ילמדו עוד מלחמה וכמו שמעין זה ואפס קצוה ה' צימי שלמה שנא' ומלכת שבה באה כו' ולכן נק' שלמה ע"ש השלום שהאיר הארה מבחי' מלך שהשלום

עתיק יומין. כי ע"י הוא מל' דא"ס וחילוני' בחי' זו נקרא סוכ"ע ומזה נמשכים עכשיו. אבל פנימי' הוא האור שאינו בגדר עלמין כלל לא בבחי' סובב ולא בבחי' ממלא ומשם יומשך גילוי אור חדש ואז יומשך והי' הוי' לי לחלקי' היינו מה שעכשיו הוא בחי' סוכ"ע בחי' הוי' יומשך להיות בחי' חלקים. והנה הוי' עם המילוי הוא עשרה אותיות היינו עשר ספי'. ונגד זה יהי' חידוש עשרה דברים שזה יומשך מבחי' מה שסס הוי' יאיר ע"ד שעכשיו מאיר שס חלקים והוא נמשך ע"י גילוי אור חדש מפנימי' מל' דא"ס. וזהו ענין והי' לך הוי' לאור עולם כי עכשיו שהשמש מאיר זהו כמ"ש כי שמש ומגן הוי' חלקי' א"כ השמש מאיר ע"י מגן ונרתק דסס חלקים. אבל לע"ל והי' לך הוי' עלמו לאור עולם. השגיה מוציא מים חיים מירושלים כו'. מ"ח הם הנמשכי' מכחר הנק' מקור מים חיים ובחי' זו יומשך מירושלים בחי' מל' ע"י הבידור מכח"ב דתהו שנפלו ניצולי' בשבט"כ כו'. הששית ופרה ודוב תרעינה כי הנה עכשיו שסס חלקי' מאיר מזה משתלשלי' גבורות קשות שניקתם ממ"ח לירופי' אחרונים דסס חלקי' כו' עד שנמשכי' ק"ך לירופי' דק"ג הנק' חלקי' אחרים כו'. ומזה נמשכים הגבורות קשות בחיות הדורסים וטורפים. אבל כאשר הוי' יהי' בבחי' חלקים יתבטלו הגבורות קשות ולכן ופרה ודוב תרעינה כו' ומדי נק' דוב. וברבות ע"פ דוב אורב הוא לי זה נ"כ אספואנוס שהחריבו צ"ר וצ"ש ופרה היא כנ"י. ולע"ל כתי' אז אהפוך אל עמיים כו' ולעבדו שסס ח' זהו ופרה ודוב תרעינה. וע' בישעיה' ס"א י"ד י"ב. וענין וארי' כבקר יאכל תבן פי' אדמו"ר נ"ע בלק"ת גבי שבוטות. ולעני' דאפ"ל ע"פ מ"ש בישעיה' ס"א למ"ד ק' ונתן ה' לכם לחם זר ומים לחץ והיו עיניך רואות את מוריק וע"ש בחי'. אך רש"י פי' כפשוטו אל תהיו כרוכי' אחר תענוגי' כו'. והיינו ע"י שיהי' גילוי תענוג רוחני מבחי' והיו עיניך רואות את מוריק אזי לא יתאו כלל לתענוגי' גשמי'. וכמו מי שמרויח חלק אדומי' עד"מ יתבטל אללו תאוות אכילה על שעה וע"כ לא יערכו רק לחם זר ע"ד בורא נפשות רבות וחסרון מה דלא סגי בלאו הכי לגוף לחיות אבל בחי' להחיות בהם נפש יהיו ע"י רוחניות אז תתענג על ה' ולכן גבי מן ויענק וירעיבך כו' שבת שבחון ועניתה כו'. רחצ"ד ה' די לו בקב חרובין ע"ד וחד חרוב. ולכן ג"כ בחי' ארי' לא יתאוה לבשר כ"א יספיק את עלמו בתבן כו' :

ול"ע דלומר ברבות ויגש פל"ה הכל מתרפאים ומי שהביא מכה על הכל אינו מתרפא אלא ונחש עפר לחמו ישעי' ס"ה. למה שהוריד הצריות לעפר. הרי הנחש אינו מתרפא. ול"ל דנחי דאינו מתרפא לעלות משפלותו אבל עכ"ז לא יזיק עוד כדמסיים הפסוק להדיח לא ירעו ולא ישחיתו כו' :

ותנח התיבה בחדש השביעי וגו'. הנה בזהר בהעלותך דקב"ע ע"ב פי' דבחדש השביעי היינו בחדש תשרי שאז בר"ה ויוהכ"פ הוא יום הדין שהקב"ה יושב ודן את העולם. והיינו פי' ותנח התיבה שהיא בחי' כסא דין שבחדש השביעי נחקן בחי' כסא זו למידן עלמא. וכמארז"ל בר"ה כל בחי' עולם עוזרים לפניו כבני מרון. והרי אררט הם סמיכי כורסייא מארי דדינא והיינו דכמו שהרי אררט הם עורי קרדו שהם קשים מאד. כך בחי' המקטרגים הם מבחי' גבורות קשות והם מתעוררים בר"ה לתבוע דין. וכמ"ס ויבואו בני חלקים להתייצב על כו' דקאי על ר"ה כידוע. אך שעי' תקיעת שופר מהפכין דינא לרחמי. ומה שהי' בחי' כסא דין נמתק הדין וכמ"ס בזהר פ' אמור דל"ט ע"א וע"ב איך מתחלה כורסייא אתתקן כו' למידן עלמא כו'. ואח"כ ע"י השופר אתער ואתער אתרהס שהוא בחי' חסד ואתקין לכורסייא. וזהו והוכן בחדש כסא כו'. וזהו שאנו אומרים מלך יושב על כסא רחמים כו'. וגם אומרים הנה יום הדין כו' דשניהם אמת דמתחלה הוא בחי' דין אלא שאח"כ ע"י השופר נמתק הדין להיות כסא רחמים כו'. וזהו ותנח התיבה לשון מנוחה ונייחא דרוחא שהוא בחי' מיתוק הדין כי הדין והגבורות הם מלד עלמן היפוך בחי' המנוחה רק בחי' כעס ורוגז וכמ"ס בזהר פ' חיי שרה דקב"א ע"ב כד דינא שרייא בעלמא לא שכיך ולא נח. אך באמת כאשר חמת המלך שככה הוא ענין ותנח התיבה והיינו ע"י השופר כנ"ל. והנה ותנח התיבה הוא על הרי אררט דוקא כי ע"י התשובה מעומקא דלבא שנתהפך חסוכא לנהורא אז גם מאריהון דדינא נהפכים ג"כ מדין לרחמים. וכמ"ס כתופח כו' בן דודי בין הבנים דפי' הבנים הם בני חלקים שהם בחי' דין כנ"ל וע"י שגמתק הדין בשרשו אז גם הם מתהפכים שהכל תלוי במיתוק הדין בשרשו ומקורו כנ"ל. וע"ד מארז"ל דם נעכר ונטשה

שהשלום שלו. ועמ"ס בד"ה שיר השירים צפי' אשר לשלמה. ובד"ה לאינה ורחינה צפי' במלך שלמה. ובד"ה שמורה אני ונאום צפי' כיריעות שלמה משם יובן שרש ענין השלום הנ"ל שהוא ע"י גילוי אור"ס צ"ה דקמי' כולא כלל ממש חשיבי :

בבחי ס"פ נח בענין באור כשדים וז"ל ומה שהזכיר לשון אור כשדים דע כי לשון אור כולל ג' ענינים בקעה ובר ואש. בקעה מלשון מארת לפעוני כי הכתוב יקראו חורו של לפעוני והבקעה הוא העמוק מאורת [ואפשר להעיר לזה לענין יהי מארת חסר כי משם יניקת מאורת לפעוני והוא ג"כ בחי' אור כשדים ומשם הול"א הקב"ה את אברהם כו'] והוא כאלו אמר בבקעת כשדים. הר מל' באורים כדו ה' כו' [וע' רש"י כאן גבי מארת לפעוני שהעיר ג"כ מענין אור כשדים כו']. אש מלשון חמותי ראיתי אור ישעי' מ"ד ע"י עכ"ל :

בשל"ה בהקדמת בית דוד ד"כ ע"ב צ"ס הרב הגלאנטי בפסוק שישי ושמי כו'. הקדמה מעלה קבלתי ממורי זלה"ה והיא שלח תחי' ביטול הקלי' כולם מכל וכל אבל תחי' שאותו נד המר והקשה יעקרהו הקב"ה מן העולם וישאר הקלה הטוב והמתוק. והענין הוא שימתיק הקב"ה החילונים ממריכות עד שיכנסו אל הקדושה פנימה. וז"ס ושעשע כו' חור פתן כו' והנה השעשוע הזה תרד סוד שמחתו עד כו' [עמ"ס בתו"א פ' וארא בד"ה וארא אל אברהם כו' באל שדי] שעי' נעשה היחוד בשית יומין דחול השעשוע הזה עד כו' משכן הטמאים עכ"ל. ויש לעיין במדרש שה"ס ע"פ דודי שלח ידו מן החור. והמכוון י"ל שבחי' חור פתן זהו עומק ההתקשרות ברלונות זרות והענוגים שלנגד רלון ה'. ולעתיד בבחי' הנ"ל יהי' ג"כ גילוי חלקות עד שלח יהי' בבחי' התקשרות הענוג' גשמי' כ"א יהי' כלי ריקן לקבל גילוי חלקות וביטול לפ"ע אשר יוכל שאת. ולכן יהי' נכנע ובעל כו'. עו"ס בשל"ה. ועל מאורת לפעוני כו' ולפעוני הזה שהוא מאורת מארת חסר כתיב. גמול כו' אשר הוא נגמל כו' [עמ"ס בד"ה ואחי' אללו חמון בפירוש כאשר ישא האומן כו'] ידו הדה [ואפ"ל גמול לשון גמ"ח לכן בזכות זה ידו הדה על מאורת לפעוני] עכ"ד. ח"כ לפי' הגלאנטי פתן זהו דבר דקלי' ומאורת לפעוני זהו נוק' דקלי' שלע"ל יתמתקו ויהיו נכנעים ובעלים אל הקדושה.

ונעשה חלב. דהנה הדם בחי' גבורה ולכן הוא אדום והוא עלמנו נהפך לחלב שהוא בחי' מתיקות החסדים וגם גוון לבן המורה על תכלית החסד כו'. והיינו ב'התעלל'ת ע"י התכפי' והתפכח מה שאדם ממתיק גבורה שלו דהיינו בחי' נה"צ שלו שנקלחה מהקליפות שהמדות שבה נק' הרי אררט כי ההרים הן המדות ויש הרים דקדושה הן מדות דנפש האלקי'. משא"כ מדות דנה"צ שהם קשים ביותר ונק' הרי אררט וכשהאדם מהפך המדות דנה"צ שזהו בחי' תשובה כמארז"ל בשני ירריך בי"ט וביל"ר אז עי"ז גורם ג"כ למעלה שיתפכו הגבורות קשות ג"כ לחסדים. וזהו ותנח התיבה כו' על הרי אררט דוקא שהם בחי' גבורות קשות בעלי כחות הדין החזק שגם הם נהפכים לעוז ממש וכשהדין נמתק אז הוא עוז יותר מעלם החסד וכמו עד"מ בגשמיים צמיני מרקחת שטיקר מיני המרקחת הטובים הם דוקא מדברים החריפים שע"י שממתיקין אותם הם טובים יותר מדברים המתוקין בטבען ותולדתן וכך הוא למעלה כנ"ל:

אוצר החכמה

ב אד להבין ענין גילוי בחי' זו בעשי"ת דוקא. דהנה ארז"ל שיהי' כל ימיו בתשובה נמלא מלות תשובה שהיא עומקא דלבה הוא כל ימיו ומהו זה שעשרה ימים שבין ר"ה ליוה"כ נק' ימי תשובה שהתשובה מקובלת בהן ביתר שאת. משמע שהימים מלך עלמן יש להם יחוס ושייכות לבחי' זו דתשובה מעומקא דלבה וכמו שאומרים ממעמקים קראתיך כו' שיש עשר עומקים שצב"ל יום מעשי"ת נמשך גילוי בחי' עומק א'. ובחי' עומק היינו כמו עומקא דלבה. הענין יובן בהקדים להבין כמו קושיא זו בשאר כל המלות. והוא בהיות ידוע מ"ש בזהר פ' חיי שרה דקכ"ט ע"פ ואברהם זקן בא בימים עובדו קריבו ליה בכל יומא מדרגא לדרגא כו' וכדין בא בימים באינון יומין עילאין דהיינו שע"י מעשה המלות צב"ל יום מתעלה הנשמה ונעשית לה מזה לבושים עליונים. וזהו ימים ילרו פי' שניתן ימים לכל נפש ונשמה ע' שנים או פ' שנים כפי שיזור הלבושים שצריך להשלים ולכן מבואר בזהר דאי חסרא יומא חדא שלא עשה בו מלוא חסרא לה לבושא חדא. וז"ש ביעקב ויקרבו ימי ישראל למות כו' שכל בחי' יומין שלו היו בשלימות כמ"ש בזהר פ' ויחי דרכ"ד ע"א. דלכאורה תמוה הלא הלבושי' נעשה ממעשה המלות וא"כ למה תלוין ביומין דאי חסרא יומא שלא עשה בו מלוא חסרא לבושא

ולמה לא מהני כשיעשה למחר צ' מלות. אך הענין הוא דכתיב ויפח באפיו ומאן דנפח מתוכיותו נפח דהיינו מפנימיותו שמגלה כחו ופנימיותו ממש בנפיעה זו שמנפח בפיו ולא כמו המשכת הדבור שהוא יולא מהבל הפה בלא כח כלל. והיינו לפי שהבל הפה המלוכש באותיות הדיבור שהוא רק מבחי' חיצונית החיות לצד שלכן א"ל לזה שום כח כלל. וכן עד"ז המשכת אותיות המחשבה שעולה מן הלב למוח להרהר ג"כ אין בזה רק המשכה מבחי' חיצונית [אם לא כשמחשב בדבר א' הנוגע מאד אליו שאז יש בזה המשכה פנימיות. אבל סתם מחשבה שמחשב מחשבות הצלחי נוגעים אליו הוא רק המשכה חיצונית] אבל באדם הנופח רוח באיזה דבר מנפח בכל כחו. [וכמו עד"מ בנפיות הריאה שמנפחים אותה שהבדקה מנפח בכח גדול כו'] וכך עד"מ למעלה הגם שאין לו גוף כו'. אך דיברה תורה כלשון צנ"א שבמלאכים וכל צבא השמים חיותם וקיומם מבחי' חיצוני' החיות והשפע שמשפיע א"ס צ"ה להחיות העולמות ובחי' זו נק' בשם רוח פיו עד"מ. וכמ"ש וברוח פיו כל צבאם והוא בחי' חיות המלוכשת באותיות שבעשרה מאמרות. משא"כ בנשמות האדם שנמשכו מבחי' פנימיות החיות והשפע שמשפיע א"ס צ"ה כתי' ויפח באפיו כו'. וכמ"ש באגה"ת פ"ד. והוא כענין שנאמר קול ה' בכח דפיו קול היינו המשכה ובכח היינו שנמשך מבחי' פנימי' כו' והוא כמו עד"מ באדם שיש דבר שאין לרין לזה כח וגבורה כמו שמגביה אבן קטן שאין מלטרך לגלות פנימי' כחו בשביל הגבהה זו אלא די בכחות הנגלה בחיצוני' האברים להגביה אותה. משא"כ כשמלטרך להגביה אבן גדול ומשא כבד שצריך כח וגבורה להגביה. והיינו שנמשך פנימי' כחו מההעלם אל הגילוי שע"ז יוכל להגביה ולא סגי בחיצוני' הכח. או כמו עד"מ בחכמה עמוקה צריך לייגע שכלו אז ישיגה ויתפסנה ובחכמה פשוטה א"ל לייגע שכלו. נמלא כל המשכות שמבחי' פנימי' החיות יולא מההעלם אל הגילוי נק' כח. משא"כ ההמשכה מבחי' חיצוני' אין שייך לקרותה כח. ועד"ז יובן למעלה דהגם דשם לא שייך ח"ו בחי' כח ע"ד שהוא צמסל כי לא ייעף ולא ייגע ח"ו. אלא ההמשכה שנמשך בדרך השתלשלות עילה ועלול הוא מבחי' חיצוני' ואין נק' בשם כח. והיינו כידוע בע"ה שכל סדרי ההשתלשלות הוא שמבחי' חיצוני' העליון נעשה פנימים לתחתון. משא"כ פנימי' העליון אין דרך לתחתון להשיגו וכ"ז הוא בחי' השתלשלות כנ"ל. נמלא שאין צריך לזה

כח

כח וגבורה כמו שמגזים אכן קטנה שדי בחילוניות כחו הגולה. מש"כ בהתכוונת נשמות ישראל הרי מבחי' פנימי' נמשך למטה כי נש"י נמשכים מבחי' פנימי' השפע שמשפיע א"ס ב"ה כנ"ל. ולכן שיהי' נמשך מבחי' פנימי' העליון למטה זהו נק' בחי' כח שהוא גילוי פנימית הכח כנ"ל. והיינו מה שנמשך למטה שלא כפי הסדר וההדרגה שיומשך רק מבחי' חילונית העליון להיות פנימי' לתחתון כ"א שנמשך הבחי' פנימי' שבעליון ממש למטה זהו למעלה מבחי' ההשתלשלות. וכענין שנאמר קול דודי מדלג כו'. דפי' וענין דילוג הוא ג"כ המשכה שלא כפי סדר והדרגת ההשתלשלות כנ"ל. וזהו קאי ג"כ על מ"ח שהוא המשכה שלמעלה מסדר ההשתל' שיהי' גילוי רצונו ותכמתו שלמעלה מכל העולמות עליונים ותחתונים בגילוי למטה. ועז"נ קול ה' בכה שהוא בחי' כח להיות גילוי השפעת פנימיות חלקותו ית' למטה והוא תכלית בריאת נשמת האדם שיומשך גילוי חלקותו ית' למטה ע"י התורה ומלות לפי שכשמתו ג"כ מבחי' פנימיות. מש"כ למלאכים לא ניתנה התורה להיותם רק מבחי' חילוניות כמ"ש במ"א ע"פ מאמר הזכר בראשית דכ"ז לא טוב היות האדם לבדו כו' ולכן נאמר בנשמת אדם ויפח כו' מתוכו נפח וכן במ"ח קול ה' בכה כו' :

ג א

לכאורה ז"ל דבשלמא בהשתלשלות עו"ע שרק מחילוניות העילה נמשך לעלול. ולכן לא נזכר בזה כח. אבל הרי התכוונת הבריאה הוא יש מאין ואין לך דילוג גדול מזה להיות מאין ואפס ממש ^{ההבנות} _{11.08.2018} היש. ואינו דומה כלל להשתלשלות עילה ועלול שאינו בחי' דילוג כלל וא"כ הרי קשה למה צבריאח העולם יש מאין לא נזכר שום לשון כח רק לגבי הנשמה כתיב ויפח כו' וכן במ"ח כתיב קול ה' בכה מדלג על ההרים כו'. אך הענין דכתיב כולם בכה עשית דהיינו שבחי' עשרה מאמרות שבהן ועל ידן נתהוו העולמות מאין ליש שרשן מהחכמה כי הדבור נמשך מהשכל אבא יסד ברתא. ובחי' הארת חכמה זהו רק מבחי' חילוני' החכמה היא לבדה המתלבשת בדבור. מש"כ פנימיות ועלמיות כח החכ' א"א להחגלות כלל במחשבה ודבור. ולכן המשכה זו מהחכמה מבחי' דבור העליון הוא בבחי' סדר ההשתל' כי מחילוני' החכ' נמשך לדבור וכמו שנו' לעיל במשל המשכות חותיות הדבור והמח' מהאדם אין לריך לזה כח כלל כי הוא מבחי' חילוני' נפש החיים שבו. וכך המשכת ח"ע להיות מקור לעשרה מאמרות הוא רק בחי' יח

חילוניות חכ' וזהו בראשית נמי מאמר הוא ות"י בראשית בחוכמתא לפי שהוא רק בחי' חילוניות ח"ע ע"כ נק' מאמר לבד. וזהו פי' וענין שהבריאה היא יש מאין ר"ל שהתכוונת היש הוא רק ע"י הארה וזו לבד מאלקותו ית' כמ"ש אודו על ארץ ושמים כו'. ומבחי' זו שהוא אין והארה חילוני' נתהוו היש כמ"ש במ"א. והיינו מה שהדיבור עליון המהווה היש הוא רק מקבל מבחי' חילוני' ח"ע כנ"ל. לכן לא נזכר צבריאח העולם שום בחי' כח כי אדרבה מקור התכוונת היש אע"פ שהוא דילוג גדול עכ"ז נמשך רק מבחי' אין והארה חילוני' מח"ע דכולם בכה עשית. אבל נשמות ישראל שהוא מפנימי' ח"ע ממש ולא מהארה חילוני' כמו הארת ח"ע המלוכשת בהדיבור כ"א מעלמיות ח"ע שלכך נקראים בניס למקום. וכמו שטפת האב המלוכש בה עלמיות כח חכמתו ולמעלה מעלה מהשפעת שכל המלוכש בחותיות הדבור שלכך הבן יש בו כח החכ' ממש שהי' מלוכש בהטפה כו'. כך עד"מ נש"י נק' בניס שכשמתם ושרשם מעלמיות ח"ע ע"כ שיהי' ירידה והמשכת נשמה זו שבגוף הוא בחי' המשכה מפנימי' ח"ע למטה. מש"כ צבריאח העולם הוא רק מחילוני' ח"ע. ולכן נאמר בנשמת האדם דוקא ויפח כו' שזה מורה על השפעה מבחי' פנימי' וזהו בראשית בשביל ישראל שנק' ראשית ובשביל התורה שנק' ראשית שהן ממש מפנימי' ח"ע הנק' ראשית חכמה. וצבריאח העולם הוא מחילוני' ח"ע ותכליתה בשביל קיום התורה ע"י נש"י :

אוצר החכמה

ד והנה

הכח הממשך ומביא המשכת פנימיות ח"ע למטה הוא בחי' ראש"ע שלמעלה מהחכ' וכמ"ש כל אשר חפץ ה' עשה כו' שבחי' זה הרצון שהוא למעלה גם מהחכ' הוא המנצח וממשיך ומביא ירידה והמשכה עלמיות ח"ע למטה. והנה כדי שיהי' התכוונת הרצון הוא ע"י צמצום כמאמר יהי רצון פי' שאנו מבקשים המשכת והתכוונת בחי' הרצון העליון מצעל הרצון. וזהו ענין עושין רש"מ שעושין אללו ית' רצון שיהי' רוצה בהתכוונת בחי' מקום זמנן שצבראשית הבריאה הי' זה מעלמו שעלה ברצונו. ועתה ז"ל אהעדל"ת לעורר להמשיך בחי' הרצון וכידוע שבחי' הרצון העליון הוא שנתצמצם א"ס ב"ה שיהי' נאלץ מהות הרצון להיות חפץ צעשי' שמים וארץ. ואינו כמו בחי' רצון באדם שרוצה איזה דבר מפני שבלתי דבר זה יחסר לו ולכן רוצה להדבר שע"י מילוי הרצון יושלם אללו החסרון. אבל בא"ס ב"ה דכתיב אני הוי' לא שנית

האדם לבד ואע"פ שכל המשכת והתהוות הרצון הוא ע"י למאוס והלמאוס הוא נק' גבורה וכה כנ"ל. אך הענין הוא שיש צ' בחי' רצון א' הוא פנימיות רצון ותכליתו. והצ' הוא אחריים דרל"ע צ"ה. ופי' פנימיות הרצון היינו הרצון שבתו"מ שזכו תכלית הנ"ל. משא"כ הרצון של התהוות עולמות נק' אחריים לגבי בחי' הרצון שבתו"מ כמארז"ל כל העולם כולו לא נברא אלא לזוה"ל. ולכן חפיו עוברי רצונו מקבלים יניקה וחיות מבחי' אחריים כו' הגם שאין שום רצון להם וא"כ כיון שעיקר בחי' גילוי הפנימיות הוא ברצון שבתו"מ לכן ע"ז שייך לומר כה וגבורה שמתלמאס להיות רצון כו'. משא"כ בחי' אחריים הוא טפל לבחי' רצון זה. וגם אין בהם כלל פנימיות רצון שיתכן לומר שמתלמאס בהרצון כו'. וז"ש קול ה' בכה כו' צמ"ת דוקא. וכן נגשמה כתיב ויפח כו' מתוכו נפח כו' מטעם זה. וזוה"ל ויבן מה שזו"ל ויפח באפיו רק על התלבשות הגשמה בגוף משא"כ בצריחת הגשמה עלמה ע"י מאמר נעשה אדם [ובמ"א נת' דצריחת הגשמה עלמה לא נזכר כלל בעשרה מאמרות כו' רק דגם לפ"ז לא נזכר לשון ויפח על צריחת הגשמה עלמה כ"א על התלבשות הגשמה בגוף]. והענין כי עם היות שהגשמות שרשן למעלה צהררי קדש מעלמיות ח"ע כנ"ל בענין גנים אחס כו' אך לגבי מהותו ועלמותו ית' אפיו ח"ע ורל"ע שלמעלה מח"ע כלל חשיבי וכדכתיב והחכ' מאין תמלא מבחי' שהוא אין לגבי מהותו ועלמותו ית' משם ימלא התהוות הח"ע רק שלגבי בחי' העולמות נק' בשם פנימיות כו'. אבל לגבי עלמותו ית' היא בחי' אין. א"כ לא שייך לומר על התהוותה ויפח כו' מתוכו נפח כו' רק על התלבשות הגשמה בגוף שהוא חיבור שני הפכים ממש שהגוף גשמי ובחי' עשי' שלמעלה מכל העולמות עליונים והגשמה עכ"פ שרשה למעלה מכל העולמות העליונים הנמשכים רק מבחי' דבור ששרשו בחיולוגי ח"ע והגשמה שרשה מעלמיות ח"ע והרי חיבור זה צ' הפכים ע"ז שייך לשון ויפח כו' שהוא בחי' כה וגבורה לחבר צ' הפכים והיינו ע"י רל"ע שהוא למאוס הרצון ע"י גבורה עליונה שיהא רולה וחפץ שיתהווה כן תלצב הגשמה עליונה זו בגוף זה וכל אשר חפץ עשה. ולפ"ז ג"כ בחי' פנימי' הרצון כמארז"ל צראשית צשביל החורה וצשביל ישראל כו' ע"כ המשכת רצון זה מצעל הרצון הוא ע"י בחי' כה וגבורה. וזהו פי' ויפח באפיו כו' :

ה **והנה** ירידת הגשמה בגוף בחי' ויפח באפיו הוא לורך עלי' שע"י קיום תורה ומלות מעשיות

שניתו לא שייך לומר שרצונו ישלימו ח"ו כי אדרבה אנת הוא שלימותא דכולא. וממך הכל כתיב. ומה שזכר לשון רצון היינו שנאלל אור הרצון כמו שנאלל אור חכמה כו' [ע' ד"ה ויהי צשלח פרעה] ורצון חותיות לגור שהוא מעבר והתגלות אור א"ס צ"ה דרך למאוס אז שייך בחי' רצון כו'. משא"כ מלד עלמותו וממותו ית' כמו שהוא למעלה מהלמאוס לא שייך כלל בחי' רצון. וכמ"ס אס לדקת מה תתן לו ואם רצו פשעך מה תעשה לו. וע"ז אמרו להודיע כמה ארך אפיים לפניו שכל הדורות היו מכעיסין ובאים כו' ואעפ"כ ואתה נמחה את כולם אע"פ שלא היו להם תורה ומלות. והיינו מבחי' ארך אפיים ורצ חסד שהוא כל יכול ומחי' אף למכעיסיו והיינו מבחי' שלמעלה מהרצון כי שם אין העוונות מפסיקין ומעכבין את השפע ומשם נמשך להם דרך נפילת האור למרחוק כי להיות המשכה בגילוי והארת פנים הוא ע"י הגור שנתהווה שהוא בחי' רצון המלוצב בתו"מ. ולכן נאמר בתורה ארוכה מארך מדה מפיק ה"א פי' מדה דהיינו שיש לה מדה שהוא בחי' כלי אומנתו ית' אלא שהיא ארוכה מארך מדה כו' ולכן כתי' אס צחקותי תלכו כו'. ולכן כדי שיהי' התהוות הרצון והגור הנ"ל מבחי' בעל הרצון שלמעלה מעלה ממהות הרצון זה שהוא בחי' למאוס עולם למאוס עלמו צבחי' רצון זה דוקא להיות רצון העליון שאם יטעון ראוץ כך כו' יהי' הפסק כך הוא ע"י בחי' גבורה וכה וזהו קול ה' בכה דקאי על מ"ת שהוא כה וגבורה גדולה להמשיך מבחי' מהו"ע ית' שלמעלה מעלה מבחי' רצון שיהי' נמשך צבחי' לגור דק עד שיהי' נמשך בחי' רצון ושמהותו ועלמותו ירלה רצון זה דוקא עד שכל הפנימי' האור והשפע מא"ס צ"ה יומשך דוקא דרך לגור רצון זה. משא"כ עוברי רצונו אף שמקבלים מבחי' א"א שלמעלה מהלגור הלא הוא רק דרך נפילת האור ולא צהארת פנים ואף גם זאת רק עד זמן קץ הימין שמתברר מה שנפל בצב"כ שאז יומשך רק דרך הגור הנ"ל לצד. והנה בחי' הגבורה ולמאוס הנ"ל להיות התהוות רצון מזה ג"כ שורש ומקור הגבורה והכח דכתיב ויפח באפיו נשמת חיים שהוא צבחי' המשכת הגשמה ממקום עליון למטה צשביל קיום הרצון שבתורה ומלות שירידתם הוא ע"י הרצון כנ"ל כמ"ס כל אשר חפץ ה' עשה כו'. והנה אעפ"י שצריחת כל העולם וכל אשר צו הוא רק ע"י רצונו ית' כדכתיב כל אשר חפץ כו' ואעפ"כ לא נזכר כלל צוה לשון כה ויפח באפיו רק בנגשמת

מאת החפ"ח

סיוס של הגעת האור ביושר מהשמש מלמעלה למטה
 ע"כ שם נעשה או"ח ומתגלה כח השמש ע"ד שהוא
 למעלה מאויר האמצעי . ועד"ז יובן המשל בענין
 גילוי כח של המלות להגביה הנשמה מלמעלה למעלה
 שזהו צחי' או"ח גילוי והתהוות זו הוא דוקא רק
 במקום סיוס של הכח הנמשך בצחי' אור ישר מלמעלה
 למטה דהיינו בעולם העשי' שהוא סוף דכל דרגין .
 משא"כ בעולמות עליונים ולכן רק עוה"ז הוא עולם
 המעשה . וזהו שהמלות תלוין ביומין דוקא שהם
 צחי' זמן כמו שהוא למטה ממש שהוא ג"כ סוף כל
 דרגין . משא"כ בעולמות עליונים הזמן בצחי' אחרת
 כו' כמ"ש צמ"ח . והנשמה ששרשה למעלה מהזמן
 שהרי ה' קודם ששת ימ"צ במארו"ל במי נמלך כו'
 וזרקו. בצחי' גוף להיות בצחי' זמן ועו"כ ימים יצרו
 כלומר שנתהווה להיות בצחי' זמן וירידה זו ע"י ויפח
 באפיו כו' . בצחי' כח וגבורה להיות המשכת נשמה
 עליונה בגוף שפל כ"כ . ושרש כח זה מצחי' קול ה'
 בכח דבתומ"ל כו' . הרי מצחי' כח העליון של המלות
 משם נזרקה הנשמה בצחי' ימים יצרו. וא"כ צחי' הימים
 הן הן עד"מ המקום שמסתיים בו הכח הנמשך
 מלמעלה למטה ע"כ משם ומזה דוקא נמשך כח
 האור החוזר ומגביה הנשמה מלמעלה למעלה אל
 המקום אשר נזרקה מכח העליון בצחי' קול ה'
 בכח . וז"ש בזהר יומין קריבו לי' הגם שהוא ע"י
 המלות אך הוא ג"כ מלד כח היומין וכמו שהאזן
 חוזר מהכותל שזהו בכח מי שזרקו תחלה ולא מלד
 הכותל לבד אעפ"כ אינו חוזר רק ע"י הגעתו בכותל
 וע"י הכותל נעשה כח האו"ח מהאו"י כך נעשה
 כח הממשך הנשמה מלמעלה למעלה להיות וכבוד ה'
 יחסך מהכח הנמשך ע"י המלות מלמעלה למטה הוא ע"י
 אמצעי' היומין והיינו יומין קריבו לי' . וזהו ג"כ כמ"ש אני
 כפרוש רענן. פי' צרוש הוא ארז דק שיכולין לבקף ראשו
 לעיקרו ואח"כ כשחוזר לקדמותו הגם הוא מעלה את
 הדבר הניתן עליו כשהי' בכפיפתו לגובה מעלה מאד .
 כך הוא ענין המשכת הכח מלמעלה למטה ע"י
 מעשה המלות כמו שכופים ראש הארז כו' .
 ואח"כ מגביה הנשמה למעלה . וכמו שהכפיפה
 היא על הארץ ושם יעמדו עליו . כך הוא ענין
 קיוס המלות ביומין כו' . והנה זלעו"ז עשה האלקי'
 כשם שע"י הטובה בקיוס המלות במחדו"מ תחלה
 נפשו מאד ביתר שאת מכאשר תוכל נפשו שאת לפי
 השגחה להיות צרורה בצרור החיים את ה' ממש .
 כך לעו"ז על הרעה במחדו"מ אשר לא לה' המה
 נאמר ואת נפש אויבך יקלענה בתוך כף הקלע
 דהיינו

מעשיות תחלה לצחי' שרש ומקור המלות הוא צחי'
 רצה"ע שהוא למעלה משרש הנשמה שהוא מצחי'
 חכמה לפי שע"י קיוס התומ"ל ממשיכים צחי' רצה"ע
 [וצתחלת הבריאה ה' זה מעלמו כשעלה ברזונו
 ועכשוו באחעדל"ת תליא כמ"ש ע"פ הקל קול יעקב
 כו' . וע"פ חקנו בחדש שופר כו' ע"ש] . וזהו ענין
 עושים רזונו שממשיכים שיהי' צחי' רלון והתהוות
 צחי' רלון נק' כח כמס"ל [אות ד'] צפי' קול ה'
 בכח . כי כח הוא ענין גילוי ההעלם והיינו שהגילוי
 מצחי' פנימיות מה שהי' תחלה בצחי' העלם עתה
 נמשך אל הגילוי . וכך הוא צחי' התהוות רצה"ע שיהי'
 לו ית' רלון וחפץ ממש בתרי"ג מלות התורה וז' מלות
 דרבנן כו' . שזהו צחי' פנימי' רזונו ית' ממש להיות
 עי"ז גילוי פנימיות חלקותו ית' ממש מה דלית
 מחשבה תב"כ . לכן נק' התהוות זו בשם כח [וגם
 מטעם הנ"ל אות ד' שזהו כח וגבורה גדולה להמשיך
 מצחי' מהו"ע ית' כו' ע"ש] . והנה אין לריך לפרש
 שכל צחי' כח הכוזב אינו סותר למ"ש אני ה' לא
 שניתי [כמס"ל אות ב'] . כי נק' כח רק מלד גילוי
 הפנימי' כו' . והנה צחי' כח זה הנמשך ע"י
 המלות מלמעלה הוא מגביה את הנשמות ונושאים
 להתכלל באור ה' צחי' רלון העליון שבה זה הוא
 המלביש ומקיף את הנשמה להיות צרורה בצרור
 החיים את ה' ממש . וזהו כבוד ה' יחסך שהוא
 כח הממשך ממטה למעלה כמו הכח המושך את
 האזן למעלה באויר שבה הוא מקיף את האזן
 מכל זד שאינו מניחו ליפול . אך הנה כיון שצחי'
 כח זה עיקרו הוא כח הממשך ממטה למעלה ח"כ
 איך יהי' זה ע"י קיוס המלות שהוא צחי' קול ה'
 בכח הנמשך מלמעלה למטה אלא שהוא ע"ד המבואר
 בפרד"ס ענין מלמעלה למטה וממטה למעלה וכן
 בע"ח של"ע פי"ד צחי' אור ישר ואו"ח שאור הנמשך
 מלמעלה למטה במקום שמסתיים שם דווקא הוא מכה
 בכח עד שנעשה או"ח ממטה למעלה כמו עד"מ בגשמיות
 הזורק אבן בכותל שע"י שמכה בכח על הכותל
 עי"ז נמשך כח לחזרה שיוחזר האבן מהכותל אל
 המקום שזרק משם בתחלה . ולכן גילוי כח זה של
 האור החוזר ממטה למעלה אינו אלא דוקא ממש
 במקום שמסתיים כח האור ישר שהרי האזן אינו
 חוזר כ"א בהגיע לכותל . או כמו הידוע ממה
 שיש ג' אוירים בין הארץ לרקיע ואויר האמצעי
 הוא קר כי חוס השמש אינו מגיע בו כ"כ .
 ואעפ"כ באויר התחתון שלמטה ממנו ורחוק יותר
 מהשמש הוא חוס גדול לפי שמלד שבארץ הוא

רהשית חכמה כתי'. אך העומק של הראשית הוא
 בחי' מקור החכ' כו' ויש בזה יו"ד עומקים. וזהו
 יו"ד רבתי דיגדל נח כח כו' עד שבסוף העשרה
 ימים ציוהכ"פ נתכפר חטא העגל ע"י גילוי כח אד'
 למטה כו'. ולכן הן הן יו"ד ימי השובה שהשמה כלולה
 מעשר בחי' ובכל יום לריך לתקן בחי' א' שזהו
 דוקא בימים המסוגלים לזה שאז נמשך ומאיר מבחי'
 רעדכ"ר להיות יגדל נח כח כו' נושא עון כו'.
 והנה בחכ' יש יו"ד בחי' ג' שכליים וז' מדות וגם
 במקור החכ' הוא ג"כ עד"ז רק שהוא יו"ד רבתי
 עשר עומקים כנ"ל. אבל במעלה ומדרגת הרצון
 העליון שלמעלה מן החכ' הן בחי' ז' תיקונים כי
 הוא ית' למעלה מהחכ' לגמרי. וזהו ענין שבעת
 ימי הסוכות שאחר יוהכ"פ שהן בחי' לילא דמהימנותא
 וימינו תחבני וזהו גילוי האהבה עליונה שלמעלה
 מן החכ' והוא בחי' זמן שמחתינו. וזהו שבעה עשר
 יום לחדש השביעי. פי' שבעת תקונים העליונים דז'
 ימי הסוכות ועשר עומקים דעשי"ת. ולפי שבעה
 תיקונים אלו הן למעלה מהעשר עומקי' ע"כ נזכרו
 תחלה בסדרן מלמעלמ"ט. אכן בעבודת האדם מלמטה
 למעלה לריך להיות תחלה עשי"ת ואח"כ דוקא כח
 השובה והמרירות שיתמלאו הפגמים כנ"ל צפי' יגדל
 נח כח אד' כו' נושא עון כו' עי"ז יזכו לגילוי
 מקיפיו' עליונים דז' ימי הסוכות. וזהו ותנח התיבה
 כו' הוא בחי' מקיף ע"ד המצואר צמ"א ע"פ ציתי
 בית חפלה שהוא בחי' אהבה בכל מדרך שבלי גבול
 כו'. שבעה עשר יום כו' כי ז' ימי הסוכות הם
 מקיפיו' ג"כ רק שהן מבחי' שמחה וחסד כו'. אפי'
 על הרי אררט הם עורי דקדרו בחי' קשה כארז
 מלד ריבוי הרע שבנה"צ שהטוב בטל צמיעוטו
 צתערותו ברע ולכן נק' מדתה הרי אררט. וכמצואר
 בזהר פ' מקץ דר"ט צענין אחגלגלו אחון ע"ר כו'
 ע"ש. וכשריבוי הרע על הטוב נק' אררט בשני
 רישי"ן וגם לשון ארור רק עי"ת מעורב זו כו'.
 ובעשי"ת ככה גילוי רחמים רבים העליונים הוא ית'
 מחי' מתים ככה ר"ר אלו דהיינו אותן שבחיי"הן
 קרוים מתים שיזכו לבחי' תשובה להיות ותנח התיבה
 דיבור התפלה צרעותא דלצא ממש על הרי אררט.
 ואח"כ בסוכות בבחי' שמחה כו'. וכ"ז הוא בחי'
 מקיף ונק' תיבה. ואח"כ בשמע"ל נמשך מבחי'
 מקיף לבחי' פנימי' להיות חלקי בקרבי ממש והוא
 בחי' קליעה שיהי' נקלט גילוי חלקות בחוכיות כל
 א' מישראל על כל השנה וכמ"ש צמ"א :

קיאור

דהיינו קליעה למקום רחוק מאד מאד מאור פני הוי'
 כמ"ש ואנכי הסתר אסתיר את פני ציוס ההוא על
 כל הרעה. ולכן נק' איסור ע"ש איסור וקישור
 שהנפש מתקשר בלבוב הטמא ונזרקה על ידו מאד
 למטה ג"כ ככה גדול כו' לפי שהן נגד רזה"ע אשר
 שגא ה' כו' :

ו והעצה

היעולה לזה הוא עשיית התשובה.
 ובפרט בעשי"ת שאז הזמן ועת לכל
 חפץ להשיבם אל מקורם ע"י שישתפך נפשו צמרירות
 על ריחוקו מאור פני ה' וישוב אל ה' וירחמנו
 כמ"ש ויזעקו אל ה' בצר להם. ועיקר התשובה
 כמ"ש חליך ה' נפשי אשא לבטל רצוני אליו ית'
 שיהי' לו רצון אחד לאציו שבשמים בהשוקה וכלות
 הנפש ממש ולבקש מלפניו ית' שישרה עליו אור ה'
 ורצונו להיות לו ביטול רצון. ועד"ז תיקנו לומר
 בקשה בלח לנו מחל לנו שאינו כפשוטו כי אם
 השאת מה הפעל לו ומה ענין המחילה. אלא הענין
 לבקש המחילה והתגלות הרצון שישוב רצונו להיות
 שורה עליו לעשות רצונו ית' בלב שלם ונפש חפילה.
 ואמנם בחי' המחילה והתגלות הרצון אינו אותו הרצון
 שהי' תחלה כי מאחר שהוא מתחלק עתה למה
 יחזור כו'. אלא הוא המשכה מבחי' רצון היותר
 עליון היינו מבחי' רעוא דכל רעיון מקור הרצונות
 שממנו נמשך השארת הרצון מחדש והוא יותר נעלה
 מבחי' הרצון שמתחלק כו'. וזהו שביקש משה בחטא
 המרגלים ועתה יגדל נח כח אד' כאשר דברת לאמר
 ה' ארך אפים כו'. פי' כי שם אד' הוא בחי'
 מלכותו ית' וכה אד' הוא א"ס צ"ה הכוכ"ע הנמשך
 ע"י קבלת מלכותו ית' במעשה המלות שבחי' כח
 זה הוא מגביה את הגשמה כו' לשרשו א"ס צ"ה
 הכוכ"ע. אך כדי להיות נושא עון להיות זדונות
 כזביות ל"ל בחי' יגדל נח כח אד'. והיינו ע"י
 המשכה מבחי' עליונה יותר היינו מרעוא דכל רעיון
 שעי"ז יומשך ומתפשט כח זה למטה ג"כ בעומק תחת
 עד שאפי' דבר שפל למטה מאד יוגבה וינשא ככה זה
 יהיינו נושא עון כו'. וזהו יגדל ציו"ד רבתי כי
 יו"ד סתנז הוא בחי' חכ' ואורייתא מחכמה נפקת.
 ויו"ד רבתי הוא מקור החכ' ושורשה ונק' קדמות
 השכל או שכל הנעלם מכל רעיון והגדלה זו ע"י
 המשכה מרעוא דכל רעיון המתלבש בשכל הנעלם
 כו'. והנה מבחי' זו נמשך י"ג מדה"ר נושא עון
 ונ"ט כו'. וגילוי זה הוא בעשי"ת ולכן נק' ימי
 הרצון והן בחי' עשר עומקי' עומק ראשית כו'. כי

קיצור

וזיו לבד מאלקותו ית'. אבל הגשמות נמשכו מעלמיות חכ' עילאה וכמו שטפת האב כו' ע"כ כדי שיהי ירידה והמשכת נשמה זו בגוף לכן נאמר בזה דוקא ויפח כו'. ולכן ארז"ל בראשית בשביל כו' :

31/08/2018 11:00

(ד) והנה הכח הממשיך ומציא המשכות עלמיות חכ' עילאה למטה הוא בחי' רצון העליון . וכדי שיהי' התהוות הרצון הוא ע"י למאוס כמאמר יהי רצון . וזה עושין רצונו של מקום . שעושין אללו ית' בחי' רצון שיהי' רוצה בהתהוות בחי' מקום וזמן [הג"ה . עיין בלק"ת בד"ה בשבירי לכם מטה לחם פ"א פי' בענין מקום ב' פירושי' הא' דהיינו ו"ק דז"א הפי' השני דבזהר וילא דף קמ"ז מבואר דבחי' מל' נק' מקום וכ"ה בפ' בשלה דס"ג סע"ב . עכ"ה] שבתחלת הבריאה הי' זה מעלמו ועתה ז"ל התעדל"ת לזה . שבחי' הרצון למעלה אינו כמו בחדם שרונה אינו דבר מפני שבלתי דבר זה יחסר לו . אבל בא"ס ב"ה הרי אנת הוא שלימותא דכולא . אלא פי' רצון שנאלל אור הרצון . ורצון אחריות לנור שהוא מעבר והתגלות אור א"ס ב"ה דרך למאוס אז שייך בחי' רצון . משא"כ מלד עלמותו ית' לא שייך כלל בחי' רצון וכמ"ש אם נדקת מה תתן לו והיינו מבחי' שלמעלה מהרצון ומשם נמשך להם דרך נפילת האור למרחוק . ולכן כדי שיהי' התהוות הרצון והלנור הנ"ל מבחי' בעל הרצון הוא בחי' למאוס למאוס עלמיות בבחי' רצון זה דוקא . וזהו קול ה' בכה דקאי על מתן תורה שהוא בחי' כח וגבורה שיהי' נמשך בבחי' לנור דק עד שיהי' נמשך בחי' רצון . והנה בחי' הגבורה הנ"ל מזה ג"כ שרש ויפח באפיו נשמת חיים המשכת הגשמה ממקום עליון למטה בשביל קיום התומ"ל . והנה חט"פ שצריחה כל העולם וכל אשר בו הוא רק ע"י רצונו ית' ואטע"כ לא נזכר בזה לשון כח . אך הענין הוא שיש ב' בחי' רצון הא' הוא פנימי' הרצון ותכליתו . והב' הוא אחריות דרצון העליון ובחי' אחריות הוא טפל לרצון זה . וח"ש קול ה' בכה במ"ת דוקא וכן בגשמה כתיב ויפח . ולכן לא נזכר לשון ויפח כ"א על התלבשות הגשמה בגוף ולא על צריחה הגשמה עלמה . והענין כי עם היות שהגשמות שרשן מעלמות חכמה עילאה אך לגבי מהו"ע אפילו ח"ע ורעה"ע שלמעלה מח"ע כלא חשיב . א"כ לא שייך לומר על התהוותה ויפח רק על התלבשותה בגוף שהוא חיבור שני הפכים ע"ז שייך לשון ויפח שהוא בחי' כח וגבורה לחבר שני הפכים :

והנה

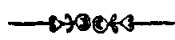
(א) ותנה התיבה כסא הדין בחודש השביעי הוא חדש תשרי . על הרי אררט אליו סמכי כורסייה הם המקטרגים ובענין ויבאו בני האלקי' להתייצב . אך ע"י תקיעת שופר מהפכין דינא לרחמי . ומה שהי' כסא הדין נמתק הדין וזהו ותנה התיבה . לשון מנוחה ונייחא . על הרי אררט בענין בן דודי בין הבנים . ובענין דם נעכר ונעשה חלב . ובענין שעושים מיני מרקחת דוקא מדברים חריפי' שממתיקין אותן (כמו רעטיך איין גימאחץ) :

(ב) אך להבין ענין גילוי בחי' זו בעשי"ת דהיינו בחדש השביעי דוקא . והרי ארז"ל כל ימיו בתשובה . והענין יובן בהקדים כמו קושיא זו בשאר מצות שארז"ל שע"י מעשה המלות בכל יום מתעלה הגשמה ונעשה לה מזה לבושים עליונים ואי חסרא יומא חדא שלא עשה בו מלוא חדא חסרא לה לבושא חדא . דלכאורה תמוה למה תלויין ביומין ולמה לא מהני כשיעשה למחר שני מלות ועיין מזה בח"א סד"ה ביאור ע"פ ואלה המשפטים . כתיב ויפח באפיו נשמת חיים ומאן דנפח מתוכיה נפח ר"ל מפנימיותו משא"כ הדבור נמשך מחילוניות . וכן קול ד' בכה היינו שנמשך מבחי' פנימי' . וכן בחכמה כשארריך לייגע שכלו ע"ז נקרא כח . ועד"ז יובן הנמשל למעלה הגם כי לא שייך ח"ו עמל וגיעה כי רק בשני אחריות נברא העוה"ז והעוה"ב . וכמ"ש בהגמ"י ריש ה' יסוה"ת . עכ"ז ההמשכה שהוא בדרך השתלשלות אין נקרא כח . אבל בהמשכות נש"י למטה הרי נמשך הפנימיות למטה זהו שלא כפי סדר ההשתל' זה נק' בחי' כח [ויעקב נתן לדהע"ה כ"ח שנה י"ל להמשיך במל' מבחי' כח אד' שהוא מבחי' מל' דא"ס] ובענין מ"ש קול דודי כו' מדלג דהיינו על מתן תורה :

(ג) אך קשה דהרי הבריאה היא יש מאין ואין לך דילוג גדול מזה ולא נזכר בזה שום לשון כח [ול"ע דבפסוק בראשית יש כ"ח אחריות אך הם רומזים לשני בחי' יד במארז"ל נטה ימינו וברא שמים נטה שמאלו וברא ארץ] . אך הענין דכתיב כולם בחכ' עשית אשר עשרה מאמרות נמשכו מהחכ' ובחי' הארת החכמה זהו רק בחי' חילוניות החכ' וזהו בראשית נמי מאמר הוא . וזהו פי' שהצריחה היא יש מאין שהתהוות היש הוא רק ע"י הארה

(ה) והנה ירידת הגשמה בגוף הוא לורך עליו' שעי"ז תתעלה לבחי' שרש ומקור התורה והמלות שהוא בחי' רצון העליון שלמעלה משרש הגשמה שהיא מבחי' חכ'. והנה בחי' כח זה הנמשך ע"י המלות הוא מגביה את הגשמות להתכלל באור ד' כמ"ס וכבוד ה' יחספך. אך הנה כיוון שכח זה עיקרו הוא כח הממשך מלמעלה למטה ח"כ חיך יהי' זה ע"י קיום המלות אלא שהוא ע"ד או"י ואו"ח שאור הנמשך^{31/08/2018} מלמעלה למטה במקום שמשתיים הוא מכה בכח עד שנעשה או"ח מלמטה למעלה. או כמו הידוע שיש ג' אוירים. ועד"ז יוצן בענין גילוי כח של המלות להגביה הגשמה מלמטה למעלה. הוא דוקא רק במקום סיוס של הכח הנמשך באור ישר מלמעלה למטה דהיינו בעולם העשייה. וזהו שהמלות תלוין ביומין דוקא שהם בחי' זמן כמו שהוא למטה ממש. והגשמה ששרשה למעלה מהזמן ומזרקה בבחי' גוף לחיות בבחי' זמן הרי מבחי' כח העליון נזרקה הגשמה בבחי' ימים ילרו וח"כ בחי' הימים הן הן עד"מ בחי' המקום שמשתיים זו הכח הנמשך מלמעלה למטה. ע"כ ממש ומהם דוקא נמשך כח האור החוזר ומגביה הגשמה מלמעלה אל המקום אשר נזרקה מכח העליון. וזהו שכ' בזהר יומין קריבו ליה הגם שהוא ע"י המלות הוא ג"כ מכח היומין. והיינו שנעשה כח הממשך הגשמה מלמטה למעלה מהכח הנמשך ע"י המלות והיינו יומין קריבו ליה. וזהו ג"כ אגני כבדש רענן. והנה זלעו"ז עשה האלקים כשם שע"י הטובה בקיום המלות במחדו"מ להיות לרורה בלרור החיים את ה' ממש. כך לעו"ז במחדו"מ ע אשר לא לה' המה נא' ואת נפש אויבך כו' :

הסוכ"ע. וע"ד ישארו על אצרתו כי אצרתו היינו רמ"ח מ"ע שהן רמ"ח אצרים דמלכא שנמשכו מרצון העליון גלגלתא דא"א. אך על אצרתו היינו רעדכ"ר שלמעלה מגלגלתא דא"א. וזהו יגדל נא ביו"ד רבתי היינו חכמה עילאה שהיא למעלה גם מהכח כמ"ס בלק"ת פ' שלח בהביאור ע"פ אגני ה' דפ' ליצית דרוש השני ספ"ד. ואפ"ל שזהו ענין יו"ד עומקים שמאירים בעשי"ת. ומעשה י"ל ענין בשצעה עשר בחודש. כי עשר הם עשי"ת שהם יו"ד רבתי דיגדל וכן מבחי' ח"ס. אך בשצעה הם ז' תיקוני' דגלגלתא שלמעלה מח"ס וכן המאירים בשצעה ימי הסוכות ולפי שלמעלה למטה הרי ז' תיקונים דגלגלתא קודמים לע"ס דח"ס ע"כ נאמר בשצעה עשר תחלה הם השצעה ואח"כ עשר כו'. גם אפ"ל אשר י' דיגדל ועשר עומקים הם בחי' חכמה שלמעלה מהכח היינו חכמה דעתיק שנמשך ממל' דא"ק כמש"ל בשם הביאור דאגני. והשצעה דסוכות הם ז' ספירות שלמעלה ממל' דא"ק דהיינו עד בינה דא"ק כענין שפי' הרמ"ז ע"פ אד' מי יעמוד הובא בלק"ת פ' שלח כוף הביאור ע"פ ועתה יגדל נא. וזהו ותנה התיבה הוא בחי' מקיף ע"ד כי ביחי בית תפלה שהיא בחי' אהבה בכל מאדך. כמש"ל בד"ה השמים כסאי צפי' חיזה בית אשר תצנו לי. ונמתקי' אפי' הרי אררט. ע"ד קשה בלרו מלד ריבוי הרע שבנה"ב. וזהו הרי אררט בשני רישין. וע"י התשובה דעשי"ת ושמתת החג והלולב נמשך שיתהפכו המדות מחשוכה לנהורא. והנה בסוכות הוא עדיין בבחי' מקיף ובשמע"ל נמשך בבחי' א"פ ואפ"ל ששמע"ל הוא למעלה משצעה ימי הסוכות. ושמע"ל הוא כנגד יוסף כמ"ס בזהר ויגש דף ר"ח ע"ב ויוסף הוא יסוד ובינה עד הוד אחפשטת. ואמנש היסוד נמשך מהחכמה וא"כ שצעה ימי הסוכות מגיעים עד בינה ככ"ל. ושמע"ל נמשך מהחכמה שלמעלה מהבינה. וכן פי' הה"מ נ"ע דשמיני הוא מלשון שמן :

ויאמר ה' הן עם אחד ושפה אח' לכולם כו' ועתה לא יבצר מהם וגו'. (ובתחלת הפרשה נא' ויהי כל הארץ שפה אח' ודברים אחדים. וארז"ל במד"ר במקומו פ' נח פל"ח פי' דברים אחדים שאמרו דברים חדים על ה' אלקינו ה' אחד. ועל אחד הו' אצרתם. וזילקוט שם דע"ז ע"ד ואמרו דברים על שני אחדים על אחד הו' אצרתם כו'. וזילקוט

(ו) והעצה היעולה לזה הוא עשיית התשובה ובפרט בעשי"ת [שהן ע"ס שבבינה]. והיינו שישתפך נפשו במריכות על ריחוקו מאור פני ה'. ועי"ז אלקי ה' נפשי אשא שיהי' לו רצון אחד לאביו שבשמים. ופי' סלח לנו דהיינו התגלות הרצון. והוא שע"י תשובה מגיע להמשכה מבחי' רצון העליון יותר נעלה מבחי' הרצון שהיה בתחלה קודם החטא כי במקום שבעלי תשובה עומדים כו' דהיינו שממשיכים מבחי' רעוא לכל רעוין. וזהו שביקש מרע"ה בחטא המרגלים ועתה יגדל נא כח אד' כו' ארך אפים כו'. כי שם אד' הוא בחי' מלכותו ית' וכח אד' היינו מל' דא"ס כי נעוץ סוב"ת כי כח זה נמשך מלמעלה להעלות ולהגביה הגשמה לשרשו ח"ס ב"ה

ובילקוט זיהושע דף ה' ע"ג רמז י"ט בשלשה מקומות חלקו ב"ח עולם על הקצ"ה אחד בדור הפלגה כו'. ואחד בימי גוג ומגוג יתייצבו מלכי ארץ ורוזנים נוסדו יחד על ה' ועל משיחו. ואחד בימי יחושע כו'. ויש להעיר ממ"ש ע"פ ציוס ההוא יגלה ד' בתער השכירה בעברי נהר כו' בישיעו' סו' ז'. והיינו כי בקש הקצ"ה לעשות חזקיה משיח וסנחריב גוג ומגוג. ח"כ סנחריב חירף ג"כ ע"ד גוג ומגוג כו'. כמלא שחירף יותר משאר עובדי כוכבים דקרו ליה חלקא דחלקייה. והוא השוה אותן אליו כביכול באמרו מי בכל חלקי הארצות כו'. ועד"ז יוצן ענין ודברים אחדים דדור הפלגה שהשוה אותן לגוג ומגוג. וענין על שני אחדים עמ"ש ע"פ אחת היא יונתי כו' להמכוון שבני נק' תמתי ע"ש שממשכת בחי' אחד גם בארץ. ואפ"ל ב' בחי' אחד זהו ענין הוי' אחד ושמו אחד. או בענין כשם שאין בלבך אלא אחד דהיינו יחו"ע כך אין בלבינו אלא אחד דהיינו יחו"ת. בשני אחדים כי אברהם ויקרא שם בשם ה' אל עולם שמקודם הוי' רק אל השמים ואברהם פרסם חלקי השמים והארץ ע"ד את ה' האמרת היום ה' חלקינו ה' אחד וה' האמירך גוי אחד בארץ שממשיכים אחד גם בארץ. והם כפרו בשני הבחי' כי אמרו שהוא רק ממכ"ע כנ"ל. ועוד כי הנה כתיב חלקי אברהם כו' זה שמי לעלם הרי בחי' המשכת ושמו אחד זהו ע"י אברהם. ועיין בח"א פ' יתרו בד"ה משה ידבר בענין קיים אברהם את כל התורה שהמשיך בחי' ז' שמות שאין נמחקין כו'. מגדול עז שם ה' היינו ב' אחדים ה' אחד ושמו אחד. וע' מענין על ד' ועל משיחו מד"ר אמור ס"פ כ"ז ע"א ג' ב'. פקודי פנ"א. וזה"ל קי"ע ח'. ילקוט ח"ב ע"ז ב' ל"ה ב' ק"ט ח' ק"מ ב' קמ"ד ב') :

ב (ועי"ל ע"פ משארו"ל במד"ר במקומו הובא בילקוט משלי קפיעל כ"ז דקמ"ד ע"ב ע"פ חם תכחוש את האויל במכתשת לא תסור מעליו אולחו. כך מדור המבול עד דור הפלגה ש"ך שנה שנאמר ויהי כל הארץ שפה אחת. והענין י"ל עפמ"ש בצחיי ס"פ נח ששניהם קללו בנטיעות דור המבול כפרו במדה אחרונה חטאו בשם חלקים נשחתה להם הארץ שהיא משם חלקים. דור הפלגה כפרו בשם המיוחד שהוא שם הוי'. וזהו שמבואר במד"ר שחטאם גדול יותר משל דור המבול. רק ע"י שהי' שלום ביניהם לא נאבדו מן העולם וכמ"ש ברש"י ע"פ ומשם הפילס. עכ"פ שניהם נקראים אויל שסכלו ועמ"ש

בהשגת גדולתו ואחדותו ית' ולכן עז"כ חם תכחוש את האויל במכתשת. שלא הועיל להם המבול. ולפי המובן דור המבול ר"ל שיהי' בחי' ושפחה כי תירש היינו שלא יחיר שם הוי' בשם חלקים ושם אד' שמבחי' זו ח"א לקבל כ"א ע"י קבלת עול כעבד לאדונו כו'. כ"א יהי' המשכה משם הוי' בק"ג שמשם נמשך תאוות גשמיים עה"ד עו"ר. וז"ס שהשחיתו זרעם לגרום למעלה כן דוגמת ויקר חלקי' אל בלעם. עיין במד"ר פ' ויקרא פ"א. ועמ"ש מזה ע"פ וכתבתם על מזוזת ביתך. ודור הפלגה ר"ל שיהי' תחת עבד כי ימלוך שרלו להפריד השכינה מן ז"א ובהפרדה היו כחות הטומאה שופעין בה מזוהמת הנחש כ"כ בקונטרס הנ"ל ס"ח בשם הרק"ד. וזהו ע"ד בא גבריאל ונעץ קנה צים. ושני הענינים המכוון אחד למנוע גילוי אור הציטול ולהמשיך תאוות ותענוגי עוה"ז כו'. גם ע"ד חם בן הוא והמתן אותו. חם בת היא וחי' שמבחי' זו יש להם יניקה ע"ד רגליה יורדות כו'. ודוקא האיש דרכו לכבש כו'. ועוד כי ולדיק יסוד עולם שעי"ז נמשך שפע הפנימי' במ' שיהי' גילוי חלקות ע"ד גדולים מעשה לדיקים ממעשה שמים וארץ כו'. עוד כ' שם סהע"י ז' פי' אמרו העטרת שהיא המ' היא תחלת כל וחי' אין למעלה עכ"ל. המכוון י"ל כי בחי' מ' זהו ממכ"ע שמתלבשת בצ"ע ע"ד שהנשמה ממלא את הגוף. וי"ל הרי באמת אני ה' לא שניתו בין קודם בריאת העולם ובין לאחר בריאת העולם. ואיך אין שום שינוי כיון שע"י בריאת העולם מתלבש בתוך העולמות. אך הענין כי התלבשות זו הוא רק מבחי' מ' שנק' שם והארה לצד. אבל מהותו ועצמותו ית' קדוש ומובדל וזהו אני הוי' לא שניתו. וגם כי נשגב שמו לצדו רק הארה משמו מתלבש. ועיין מזה בלק"ת בד"ה ה' לי בעוזרי ובד"ה ^{אין החכמה} ה' חלקיכם תלכו ובד"ה ונקדשתי בתוך בניי. וא"כ הם שאמרו העטרת הוא תחלת כל. היינו שלא האמינו בו ית' כ"א ע"ד ממכ"ע. וכפרו בשם המיוחד שהוא סוכ"ע אני הוי' לא שניתו כו'. ועמ"ש בלק"ת פ' אמור בד"ה וספרתם לכם ושם פ"א בענין פרעה שאמר לא ידעתי את הוי'. ח"כ דור הפלגה כפרו בבחי' סוכ"ע. ולשון הפלגה ע"ד ויקח קרח ואתפליג קרח וקרח הפריד הגבורות מן החסדים והם הפרידו בין ממכ"ע ובין סוכ"ע כו'. ודור המבול שכפרו בשם חלקי' והאמינו בשם הוי'. היינו להפך שאמרו שהוא סוכ"ע. אבל בבחי' ממכ"ע איננו מאיר רק מעט מזעיר דהיינו ע"ד עזב ה' את הארץ כו'. ולכן השחיתו דרכם על הארץ ועמ"ש

בשמות וע"י הזכרת השם פועל ענין ודאי הוא אינו יודע פירוש השם כלל רק מזכיר האותיות א"כ זהו רק מקיף. ועמ"ש בלק"ת בהביאור ע"פ לא תשצית מלח פ"ד בענין לימוד מקרא יוצן ג"כ שזהו בחי' אור מקיף לגבי משנה שהיא אר"פ וזהו אור מקיף דקדושה ועד"ז יוצן ג"כ ענין אר"מ דקליפה. וע' בת"א פ' משפטים בענין ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר בירור שם ב"ן זהו נעשה ע"י שמררו את חייהם בחומר ובלבנים ותקנו חטא דדור הפלגה כו' :

ד והנה בזה"א פ' נח דע"ד א' הקדים והצית בהצנחתו חצן שלימה והוא עולם הדבור עיר אלקינו שהיא מבחי' לבנים שתי לבנים בנות שני בהים. וגם חצן שלימה דוקא. משא"כ דור הפלגה אמרו הבה נלבנה לבנים ותהי להם הלבנה לאבן לבנה היינו מ' דקליפה ע"ד זקף לבנה והצית בהצנחתו ה"ע עיר ומגדל דקדושה עיר ליון ומגדל דוד עיר היינו מ' ומגדל היינו קדה"ק שנק' מטחו שלשלמה שבו הייחוד דו"כ והוא בחי' קדה"ק. ולעומת זה עיר ומגדל דלבנה המורה ג"כ על יחוד דו"כ בקליפה י"ל זהו אבני אבות העומתה הפך קדה"ק. ועמ"ש ע"פ כמעשה לבנת הספיר זהו ע"י שנתגלגלו בבני' בחמ"ס. ולכן עמדו בחומר ולבנים אז נתקן ענין הלבנה. ונעשה לבנת הספיר. והנה ע"י שהיו מדברים שפה אחת בלה"ק הי' מסייע על ידיהם ונותנים כח בכחותיהם למעלה היו ג"כ הכחות מתייחדים כ"כ בזח"מ שם. וע' במא"ע בלקומים דף קנ"א ע"ב בענין ע"ט בכתפי שתיים פת באפריקי שתיים. ועיין בהביאור ע"פ מה יפו פעמיך. ההפרש בין לה"ק לע' לשון עד"מ לבוש דק שאינו מסתיר ולבוש עור הבהמה בחי' נעל המסתיר כו'. כמ"כ לה"ק אינו מסתיר על החכמה כו' :

והנה בלק"ת מהארז"ל ס"פ נח כו' בשם מהרש"ו ז"ל וז"ל ענין דור הפלגה כו' אמר ועתה לא יבצר מהם כו' אלא ענינם שהיו יודעים שמותיו של הקב"ה והיו משתמשין בו מעשיות כו' ע"ש. ור"ל כי ענין ההשבעות ושמות הקדושים שהיו יודעים בימים הראשונים היינו שע"י הזכרת השם ממשך הכח עליון זהו שע"י האותיות נמשך אור מקיף שהרי המזכיר אינו יודע ומשיג כלל הענין רק ע"י האותיות מאיר הכח ופועל משא"כ יש בחי' שעי' האותיות מאיר באור פנימי כמו ענין הנבואה שהנביא משיג הדבר כו'. ולכן ראו להמשיך בבחי'

ועמ"ש ע"פ עתה ידעתי כי גדול הוי' מכל האלקים :

קיצור אם תכתוש את האויל. דור המבול חטאו וכפרו בשם אלקים. וזהו ע"ד שהוא סוכ"ע ע"ד על השמים כבודו ועוצ את הארץ שאינו מאיר בממכ"ע. הפך מ"ש כי הוי' הוא האלקי' בשמים ממעל ועל הארץ מתחת ע' בד"ה שובה ישראל דרוש הראשון פ"ב צפי' כי הוי' הוא האלקי' פי' הראשון. ודור הפלגה כפרו בשם המיוחד שהוא סוכ"ע איני ה' לא שניתי ואמרו שהוא רק ע"ד מה הנשמה ממלא את הגוף שהוא ממכ"ע כו'. ושניהם ענין סילוק ההשגחה והיכולת כביכול או דלא איכפת ליה ורזו בתאוות ותענוגי עוה"ז דור המבול שהיה בחי' ושפחה ק"נ כי תירש גבירתה מ' דאל"י. ודור הפלגה שמררו בשם הוי' רלו שהיה תחת עבד כי כו' ועמ"ש לקמן ע"פ הבה נלבנה לבנים) :

ג (ויאמרו) איש אל רעשו הבה נלבנה וכו' ותהי להם הלבנה לאבן כו' וארז"ל במד"ר שם ויאמרו איש אל רעשו מי אמר למי מלרים אמר לבוש [כלומר לא שדיבר איש אל רעשו דמשמע יחיד ליחיד אלא אומה לאומה] הבה נלבנה לבנים ונשרפה לשריפה עתידין אלין עובדי כוכבים משתדפה מן גו עלמא [משתדפה פי' מקונח ועבר מן העולם. ודריש ונשרפה כמו ונשרפה השין בקמן גדול פירוש נהי' נשרפים ועוברין מן העולם]. והיינו ע"ד מ"ש בישעי' סי' ל"ג י"ב והיו עמים משרפות סיד. דהיינו ע"ג כו'. ותהי להם הלבנה לאבן רב הונא אמר הוות מללחת בידן כו'. ובפרד"ס ערך לבנה כו' ע"ש. ולפמ"ש הפרד"ס משמע שרזו לבנות ז"ן דקלי'. וזה תלוי צפי' ונעשה לנו שם שלפי המד"ר דהיינו ע"ג זהו כמס"כ. ולפי' הצחי' בענין ונעשה לנו שם היא המדה האחרונה כמס"ל. ובדל"י ד' המד"ר נאמנים יותר. ובזה יתפרש יותר ענין ודברים אחדים על ב' בחי' אחד דהיינו הוי' אחד הוא בחי' ז"א דאל"י ושמו אחד זהו מ' דאל"י. והנה לבנה לגבי אבן ע"ד קקף צפני אדם. בבחי' פ' וירא דל"ב א' הלבנה לאבן פי' במקום אבן וזהו שארז"ל וכי יש לבנים בצבל. כמ"ש במד"ר בשה"ש בתחלתו דף הראשון בענין והתחת אבן חדא ושומת ע"פ גובא. וע' פרדס ערך אבן ישראל. והנה לבנים הם אותיות דקדושה. ולבנים י"ל אותיות הנמשכים בקליפות ושרשם מן לבונה וכה שהוא אור המקיף של הקליפות. וענין אור המקיף זהו ע"ד המשמש

בבחי' מקיף גם לסע"א והיינו מבחי' לבונה . וע'
 מענין לבונה בת"א פ' תולדות בד"ה ראה ריה בני .
 ואפשר לפרש הפסוק בקרבך קדוש ולא אבא בעיר
 בהושע סי' י"א ט'. דמפרש התרגום ולא אחליף
 בקרווא אחרת עוד ירושלים . היינו כי הנגד
 לבחי' עיר חלקינו זהו ענין עיר ומגדל דהפלגה .
 שהוא בנין האותיות נוק' דקליפה . וע' בת"א פ'
 בשלח בד"ה לבוסתי ברכבו . שיש אותיות נוקבין
 ואותיות דוכרין בקדושה והיינו אותיות התפלה ואותיות
 התורה . וזהו ענין עיר ומגדל דקדושה והכל מאבנים .
 וכמ"כ בקליפות יש ג"כ ב' בחי' האותיות שע"י התקשרותו
 בהבלי העולם בדברים בטלים נמשך עליו מקיף כו' וזהו
 העיר ומגדל כו') :

ה ולהבין

ענין מאמר ה' לא יבאר לכאן תמוה
 אך לא יבאר מהם נגד רצונו ית' ומי
 זה אמר ותהי אם ה' לא נזה . גם מה הו'
 מחשבותם לעשות מגדל וראשו בשמים שכל זה
 תמוה . אך הנה בלק"ת להרחיז ז"ל כ' בענין
 דור הפלגה שכוונתם הו' להמשיך להם השפעת
 טובה בהכרח בכח שמוש השמות אף אם לא
 היו טובים כו' ע"ש . וביאור הענין יובן במ"ש
 בבהאריז"ל ובפרדס בענין ז' שמות שאינן נמחקין
 שם אל בחסד שם חלקים בגבורה ושם הו'
 בתפארת . ופי' דהיינו בהכלים דמג"ת כי האור
 הוא זכולם משם הו' ורק בהכלים הוא בחסד
 שם אל כו' . ובתפארת אפי' בהכלי מאיר ש' הו'
 [ועמ"ש צפ' בא בפסוק צענף היום הזה] . ולהבין
 זה מפני מה בתפארת הוא הכלי ג"כ מבחי' שם
 הו' . משא"כ בשארי הספי' . ויש להבין מ"ש
 במאמר דפתח אליהו אנת הוא דאפיקת עשר תיקונין
 וקרינן להון עשר ספירן . חסד דרועא ימינא כו'
 חכמה מוחא זינא ליבא כו' . וכל ספירה אית
 לה שם ידיעא כו' ואנת לית לך שם ידיעא
 אנת הוא חכים ולא בחכמה ידיעא אנת הוא
 מבין ולא בזינא ידיעא . דהנה תחלה הזכיר
 חו"ב חכמה מוחא וזינא ליבא . ומהו שאמר אח"כ
 אנת הוא חכים דאין ר"ל אנת הוא חכים שמתלבש
 באותו בחי' חכמה שהזכיר תחלה שהיא מהע"ס .
 דמדקאמר וכל ספירה אית לה שם ידיעא ואנת
 לית לך שם ידיעא . אנת הוא חכים . זה מורה
 דפי' אנת הוא חכים הוא ג"כ בבחי' דלית לך
 שם ידיעא . ואלו בהתלבשות אור א"ס ז"ה
 בע"ס דאני' אזי נקרא הוא ית' בשם לפי הספי'
 שמתלבש בה כמ"ש צפרדס שער השמות באריכות

יז

וכנ"ל שם אל בחסד כו' . וא"כ איך יתכן בחי'
 אנת הוא חכים וגם לית לך שם ידיעא . אלא הפי'
 דמתחלה אמר אנת הוא חד ולא בחושבן ואע"ג
 דאפיקת עשר תיקונין שהם ע"ס דתיקון דאני'
 אשר כל ספירה היא בחי' מיוחדת מזולתה חכמה
 חסד כו' . וא"כ הוה ס"ד שגם בהעלמות יש חו'
 ג"כ בחיכות מיוחדות חכמה חסד כו' לזה אומר
 שאינו כן כי בחי' אנת הוא חכים הוא ולא
 בחכמה ידיעא . ר"ל כי חכמה דאני' נק' חכמה
 ידיעא אע"פ שהיא ג"כ באמת למעלה מעלה
 ממדות חכמה דבי"ע מ"מ כיון שהיא מקור ושורש
 להן נקראת חכמה ידיעא והיינו ששם הוא בחי'
 כלים ממש חכמה יש לה כלי צפ"ע זינא צפ"ע .
 וזהו דייקא בע"ס דאני' . אבל מה דאנת הוא
 חכים הוא לא בחכמה ידיעא כלל עד שהתהוות
 חכ' דאני' מבחי' אנת הוא חכים הוא ע"ד התהוות
 יש מאין ולא בחי' עילה ועלול כלל . (וכמשנ"ת
 במ"א שאבא יונק ממזלח הוא בחי' מזל השמיני ונזר
 שידוע ענין המזלות הוא כמשל השערות שעם היות
 שהם יונקים מהמות מ"מ יניקתם הוא הארה מזומלמת
 מאד עד שכשגוזזי' השערות אינו נרגש שום כאב
 כלל . והיינו מפני כי החיות שבהם הוא חיות
 מזומלם מאד . ואינו דומה כלל לאברי האדם
 כמ"ש במ"א . וזהו דכתי' והחכמה מאין תמלא
 שמליחות התהוות החכ' מבחי' הכתר הוא מאין
 היינו הארה בעלמא . וע' צבה"ז פ' נשא בד"ה
 בחללא דגלגלחא . וכפל הענין במה שאמר תמלא .
 שענין המליחה הוא שהמזל המליחה ח"י כלל מי
 הוא האובד שנאבד אללו דבר זה שאם יודע של
 מי הוא זה אינא בגדר מליחה כלל . עד שחייב
 להכריז . והחזרת המליחה היא ע"י סימנים שע"י
 סימנים אלו לנו יודעים שהפך שמלא הוא שלו .
 ועד"ז יובן בענין החכמה שאמר שמאין תמלא היינו
 שבחי' התהוות החכמה מאין דכתי' הוא כמו המזל
 מליחה שא"י מאין בא דבר או חפץ זה . ונמלא
 מוצן גדול הריחוק מחכ' דאני' שנק' בשם חכ'
 ידיעא ע"י בחי' חכ' דבריחה כמש"ת לקמן כו'
 מבחי' חכ' שבכתי' שאם היות שמכניס אותה ג"כ
 בשם חכמה אבל אינא ידיעא כלל גם אח"כ מפני
 כי התהוות חכ' ידיעא דאני' מבחי' האין היא
 ההארה שנמשך מבחי' מו"ס הוא דרך שערות לכן
 נק' אין כנ"ל ע"ש העדר הרגש החיות שבשערות
 עד"מ . ואף גם זה הוא רק תמלא כמשל המליחה
 כנ"ל שהחכ' ח"י ומשגת בחי' אין זה כו') ולא ע"ד
 התהוות

התהוות חכמה דבי"ע מחכ' דלז"י שזה נק' ג"כ השתלשלו' שלכך נק' חכמה דלז"י חכ' ידיעה ואיך היא ידיעה אלא שלפי שחכ' דבי"ע נתהוה ממנה ע"י השתלשלו' והיא גלויה וידועה לכך גם החכ' דלז"י נק' חכ' ידיעה. וכמו ע"ד שנק' אדם דלז"י אדם דעשייה. משא"כ בחי' אנת הוא חכים הוא לא בחכ' ידיעה וזהו הנק' בלשון הפרדס עשר ספירות הגנוזות במאלילן שע"ז אמר אנת הוא חכים כו'. (ו"ע שתוק כך עלה במח' שאין הפי' שאין לזה טעם ע"ד עקשות ח"ו. אלא שטעם זה ח"א להחגלות מפני כי זהו מבחי' החכ' דבחי' חכים ולא בחכ' ידיעה כו' וכמ"ש מזה במ"א באריכות). וענין זה עולה בקנה אחד עם מ"ש בע"ח שיש עקודים נקודים וברודים והיינו שבעקודים כל הע"ס הם עקודים בכלי ח' ואין שם שום התחלקות כלל לע"ס (ומאחר שאין שם שום התחלקות נמצא שהחכ' עם הזינה והחסד הכל ביחד. א"כ מובן שאין החכמה דבחי' ידיעה כלל. וזהו ג"כ המכוון מתיבת גנוזות שהם גנוזים ואינם דבחי' ידיעה כו'). ובנקודים הוא שחלקו לעשר נקודות וברודים הוא עולם התיקון בחי' פרופים כו'. וז"ש אליהו אנת הוא דאפיקת עשר תקונין שהם ע"ס דברודים. אמנם שרשם ומקורם שהם בחי' עקודים הרי הם בכלי ח' ממש כל הבחי' חו"צ כו'. והיינו לפי שהם למעלה מעלה ממהות בחי' חכ' וזינה הידועים דלז"י [והתהוות חכ' וזינה דלז"י הוא יש מאין היינו ע"י נמצום ח"ק ונמצום הדיקנא עד דאז"א יונקים רק מבחי' שערות כו'. משא"כ מאל"י לבריאה הינו רק ע"י פרסא שאינו מערך הנמצומי' אלו שצין ח"ק לז"י ולכן נק' השתלשלות] ולכן נקראים בשם ע"ס הגנוזות ויוזן עד"מ כי הנה כחות הנפש המתלבשים באברי הגוף הרי הם מתחלקים כל כח מהות בפ"ע ובאבר מיוחד בפ"ע. כח הראי' בעין וכח השמיעה באזן וכח המעשה בידים. וכן בכחות עליונים מהן כח השכל במוח וכח המדות בלב. והנה כל כחות אלו נמשכים ומתפשטים מן הנפש האחת שהיא עלם ח' וא"כ החילוקי כחות הנ"ל כשהיו עדיין כלולים בהנפש ודאי היו כולם בהתכללות אחת ממש בלי שום התחלקות וכמו שהנפש היא עלם ח'. ואיך הוא זה והלא אנו רואים ראי' ושמיעה הם שני בחי' שונות זו מזו אלא ודאי משום כשהיו בחי' כחות אלו בנפש הם דבחי' דקה ורוחני' יותר לאין שיעור מכשהם אח"כ בגוף החומרי. עד ששם הם כולם

מיוחדי' כאלו הם רק דבר ח' ממש. ועד"ו יוזן הנמשל שענין ע"ס דלז"י שהם כל בחי' בכלי בפ"ע חכמה בחי' בפ"ע וחסד בפ"ע כו' אבל בשרשן דבחי' ע"ס הגנוזות הם בעילוי יותר דק ונעלה לאין קץ עד ששם הם כולם רק דבר ח' ממש. וזהו שהן עקודים בכלי ח' ממש. (ופי' בכלי אחד שהכלי הוא ג"כ אחד ממש ולכן זיכולתה לסבול חור זה הכללי שכולל כלליות ע"ס כו'). וזה שבאל"י חכמה וחסד הם שני דברים שונים זמ"ז היינו לפי שחכ' דלז"י אינה בערך כלל מהות החכמה דעקודים וכנ"ל שהיא הנק' חכ' ידיעה. והנה אח"כ נמשך בחי' עולם הנקודי' ושם כל הפי' בפ"ע והן עשר נקודות. והיינו שכבר ירדו צירידה גדולה ממדרגת ע"ס דעקודים שהן כולם דבר ח' כנ"ל. משא"כ בע"ס דנקודים וזהו כמו בחי' חכ' ידיעה כו'. והרי מובן גדול הנמצום והירידה כי מלבד זה שבעקודים וע"ס הגנוזות היו בעילוי רב יותר עד שנק' חכים ולא בחכ' ידיעה כנ"ל. הרי עוד זאת כי התם כיון שכולן בכלי ח' ואין בהם שום התחלקות ח"כ בהמשכת בחי' חכמה עד"מ הרי יש בזה כל הע"ס הגנוזות יחד ולא בחי' חכמה בפ"ע כיון דהתם אין חכמה בחי' בפ"ע כלל לבדה. כ"א כל הע"ס הגנוזות הם דבר ח' ממש. א"כ אין שייך כלל לומר המשכת חכ' בפ"ע כ"א המשכת דבר הנק' ע"ס הגנוזות כו' יחד. משא"כ דבחי' ע"ס דנקודים נתנמצום להיות חכמה נמשכת בחי' ח' לבדה ממש וכן חסד כו'. והרי מובן שאין ערוך כלל בחי' חכמה כשהיא בפ"ע לבחי' הכוללת כל הע"ס יחד ממש וכמו שאין ערוך אות אחת הנפרדת מתיבת למשפחותיכם עד"מ לגבי התיבה כולם כשהיו כל האותיות יחד. מלבד מה שבחי' החכמה זו כשהיא בפ"ע נק' חכמה ידיעה. משא"כ החכמה דע"ס דעקודים נק' חכים ולא בחכמה ידיעה. וגם ע"ז שייך אנת הוא חד ולא בחושבן כיון שאין שם בחי' התחלקות עשר ספירות כנ"ל. ומ"מ חור ח"ס ב"ה עצמו הוא למעלה מעלה מבחי' עקודים כי גם עקודים נק' אדם דבריאה לגבי ח"ס ב"ה [ועמ"ש ע"פ את שבתתי תשמרו בענין שבת תחאה ושבת עילאה]. ועד"ו ההפרש בין הארת הקו להרשימו שגשאר אחר הנמצום ומקום פנוי. דהנה הארת הקו מאיר בכל עולם לפי ערכו אך הרשימו הוא בחי' הכוללת לכל העולמות. [ול"ע למבואר בכמה מקומות דהקו גבוה הרבה מהרשימו וע' באגה"ק מאמר איהו וחיוהי הארת הקו והארה דהארה והארה דהארה כו'].

מסוף העולם ועד סופו נח' צמ"א שהכוונה הוא צב' עולמות הכללי' עלמא דאחגלי' ועלמא דאחכסי'. והאור כאשר הוא בעת האדם רואה ערך תחום שבת או יותר מעט. ועכ"ז נכלל זה בכלל צחי' ריבוי ומיעוט. ועד"ז יובן ענין ריבוי האור דתהו שאינו בערך צחי' האור דתיקון כלל. ומ"מ גדלה מעלת התיקון שצחיקון נמצא מעלת צחי' השלימות מה שלא הי' נמצא צתהו כלל. שהרי צתהו עם היות שהחסד הי' צריבוי וצחוקף גדול מאד. אבל צחי' הגבורה לא הי' נמצא צו כלל וכלל. וכן לא הי' נמצא צו החכ' כ"א שהי' צחי' אחת לצדו. שענין היותו רק צחי' אחת הוא בלתי שלימות כלל. שצחי' העדר השלימות זו ממעט ערך כל גדלות צחי' האור מאחר שהיא רק צמדה אחת לצדו. אבל צחיקון שהוא צחי' התכללות מלבד מה שנמצא צו חסד וגם גבורה וגם שארי המדות וכן המוחין. הנה החסד הנמצא צו מאחר שיוכל לסבול צחי' הגבורה ה"ז הוראה שיש צחוד זה ביטול הרבה יותר מכמו צחוד דתהו שלא הי' יכול לסבול כלל צחי' הגבורה. שענין הסבלנות זהו מלד הביטול. שהרי צחודרות הגבורה אינו מתבטל החסד לגמרי. וכמו אברהם שהי' איש החסד א' לו ישמעאל יחי' לפניך הגם כי ידע מהות ישמעאל עכ"ז מלד החסד הי' רצונו להתחסד עמו. וכמו שאנו רואים צחוד שהוא חסדן צעצע יתחסד לעשות ולגמול עוז גם למי שהוא עצמו עליו צקפידא עלומה מפני רוע ההגהו עד"מ. או מחמת דבר אחר. הנה זהו הוראה על עולם חוקף החסד. ועכ"ז הוא נושא וסובל גם צחי' הגבורה שענין הסבלנות זו זהו הוכחה גמורה על צחי' ביטול האמיתי הנמצא צחוד דתיקון. וכ"ה צמדת הגבורה וכן בשארי המדות. ושרש הענין הוא מפני כי צחיקון הוא צחי' השלימות שזהו מלד ההתכללות חו"ג ושארי מדות ומוחין הכל צחוד נאלץ שיהי' צחוד הביטול עד שיוכל לסבול היפוכו. וה"ז מעלה יתירה על צחי' השלימות עצמו שהשלימות הוא מה שנמצא מכל הע"ס בכל פרטוף וצכל מדה. והצ' מה שהחסד סובל הגבורה שבו עצמו וכן צחי' הגבורה שצע"ס. וכן הגבורה סובל החסד שבו היינו צחי' חסד שצגבורה וצחי' החסד שהיא ספי' צפ"ע כו'. וי"ל שגם זה נכלל בצלל חיצת שלימות שהרי אם לא יוכל לסבול א"ז שלימות ועכ"ז צ' פרטי' הם כו') וה"ז מעלה יתירה מצחודי' נקודים שהי' רק כל צחי' צפ"ע חסד לצדו וגבורה לצדו.

אבל

והאולי י"ל שצענין הגילוי הקו גבוה יותר שצ"י הארת הקו נמשך הגילוי צחודי' וצלמעלה מהצחי'. וגם כי שורש ענין צקיעת הקו הוא מאח"ס שלמעלה מהצמאום. שהוא צוקע להיות נמשך צחי' צמאום הקו כו'. אמנם הרשימו הי' בלתי צמאום כלל. שהרי מה שנתצמאם עד שלא נשאר רק רשימו הנה אור שנגע צו הצמאום נסתלק לצדדי' כמ"ס צמ"א. ומה שנשאר צחודי' הרשימו הי' אות שלא נגע צו הצמאום כלל. שאם הי' מגיע הצמאום גם צחוד הרשימו הי' ג"כ נסתלק כמו האור שהי' ממלא תחלה מקום החלל. ומאחר שנשאר צחי' הרשימו הרי לא נגע צו הצמאום כלל. וא"כ צחי' הרשימו הוא אור הצלתי מצמאום כלל. והגם שגם צקיעת הקו צו מאח"ס הסובב ומקיף ששם לא נגע הצמאום מ"מ הרי נמשך צחודי' קו שזהו צמאום. אבל הרשימו הוא אור בלתי צמאום כלל. לכן מלד מעלתה זה נח' כאן שהרשימו הי' צחי' הכלליות. רק שזהו צהעלם כנודע. ומעלת הקו זהו מלד הגילוי כו'. ועוי"ל כפשוטו שצנין צחי'ע הוא צמקום החלל ומקו"פ. וא"כ הרשימו עם היות שהיא העלם מ"מ הי' נושא וסובל כלליות כל העולמות שצמקום החלל. משא"כ הקו מסתיים צחודי'. ומלד זה א' רבינו ז"ל כאן שהרשימו הי' צחי' הכוללת כל העולמות כמו עד"מ הקלף שנושא וסובל כל האותיות הנכתבי' שם כו'. ומעלת הקו הוא מלד הגילוי כנ"ל):

ו והנה בעולם הנקודים הי' שצה"כ שזהו ענין עולם התהו והיינו לפי שהיו רק צחודי' נקודות כל א' צחי' צפ"ע ואח"כ עולם הצרודים הוא עולם התיקון שנטשו צחודי' פרטופי' שהוא להיות צחי' התכללות. שלא יהי' חכ' צפ"ע כ"א תהי' כלולה ג"כ מכל הע"ס ונק' פרטוף אבא וכן פרטוף ז"א שעיקרו צחי' המדות אך כולן היו כלולים יחד וגם המוחי' דאז"א מאירים בהם (ולכן עם היות שהאורות דתהו הי' ריבוי האור ונת' צמ"א שענין ריבוי האור דתהו אין הכוונה על צחי' האור זה עצמו שהוא צריבוי כ"א שהי' אור אחר לגמרי עד שמחמת חוקפו לא הי' צאפשרות הכלים להכילו כו'. ויובן זה ממשארז"ל צענין אור שנצרה ציוס ראשון שהי' אדם רואה מסוף העולם ועד סופו. ראה שאין העולם כדאי עמד וגנוז כו' וזה נק' צעם מיעוט האור. שנמצא שענין ריבוי ומיעוט זה שאינו בערך כלל. שהרי

וזפמליא של מטה שיהי' צחי' ההתכללות ויחוד
 הספירות וההיכלות ועי"ז יומשך גילוי אור ח"ס
 ז"ה . והתכללות זו הוא ע"י הביטול . וזהו יסוד
 כל התורה להיות ביטול היש לאין וכל השלשה
 דברים שעליהם העולם עומד היינו תורה ועבודה
 וגמ"ח כולם ענינם ביטול היש לאין וע"י הביטול
 נעשה ההתכללות משא"כ צחי' יש בו' . והנה דור
 הפלגה אמרו ונעשה לנו שם פן נפון בו' . פי'
 שרצו ג"כ שיקבלו השפע מצחי' שם הוי' שהוא
 המשכה עליונה . וזהו ונעשה לנו שם פן נפון פי'
 שלא רצו שיומשך להם ההשפעה מצחי' שלמטה
 במדרגה שממס יניקת החי'וגי' שיניקתם מאחוריים
 דשם חלקי' ונק' לכך חלקים אחרים בו' כי זהו
 כל עיקר מעלת עולם התיקון שהוא צחי' ההתכללות .
 ולכן נאמר גבי יעקב שבעים נפש לשון יחיד משא"כ
 בעולם התבו מחמת שלא הי' התכללות נמשך שבה"כ .
 ואמנם הם ידעו אשר לקבל מעולם התיקון הוא ע"י
 ביטול היש כנ"ל בענין התיקון ע"י שם מ"ה והם
 לא רצו בזה וכמ"ש בלק"ת להרח"ו ז"ל שרצו לילך
 בשרירות לבם ושחעפ"כ יומשך להם השפעת עוצה
 בו' . ע"כ נתחכמו לעשות המגדל והעיר והוא
 שנתייעלו שע"י האחדות שיהי' ביניהם להיות חבור
 עלצבים ע"כ עי"ז ימשיכו להם עוצה והשפעה גשמית
 עכ"פ אף אם לא יהי' להם הביטול ועבודת הש"ת .
 והיינו כי ידעו בכה שמוס השמות עליונים שבצחי'
 התכללות מאיר אור עליון ביותר וכמ"ל בענין
 עקודים בכלי ח' שהוא צחי' ומדריגה גבוה מאד
 שהוא למעלה מעולם התבו ומעולם התיקון . וע"כ
 אמרו ונעשה לנו שם שימשיכו ג"כ משם הוי' דהיינו
 ממקום הכולל לכל ההשתל' צוה שהוא אור כללי
 כנ"ל ולא ינטרכו להיות נכנעים תח"י הקדושה
 לעולם התיקון דחגי' שממס ח"א להם לקבל רק
 מצחי' חי'וגיות בו' . והיינו ע"י האחדות וההתכללות
 שיהי' ביניהם ולכן עשו העיר ומגדל דהיינו שהי'
 סימן להם שלא יתפרדו איש מעל אחיו כי רועי
 לאן היו זה הולך אנה וזה אנה ע"כ עשו עיר ומגדל
 גבוה כדי שיתקבצו כולם שם ולא יפרדו איש מעל
 אחיו וכמ"ש הראש"ע . וגם ע"פ רוחניות ג"כ ענין
 העיר והמגדל הי' לתועלת החיבור והיחוד [ע' בזהר
 פ' נח דף ע"ד ע"ה] . וזהו מה שאמר הקב"ה הגה
 עם אחד ושפה אחת לכולם בו' ועתה לא יבצר מהם
 כל אשר יזמו לעשות . פי' כי לפי שבאמת ע"י
 ההתכללות והחיבור נמשך ממקום עליון ביותר וכמ"ש
 חבור עלצבים וגו' וח"כ לא יבצר מהם בו' . וא"כ

הרי

חבל בתיקון יש צחי' התכללות והתחברות [כמו עד"מ
 חיבור האותיות שנפרדו להיות מנערפין יחד לתיבות
 ומ"מ אין זה כמו צחי' עקודים שהיו כולן דבר
 ח' ממש עד שהיו רק בכלי ח' . משא"כ בצרודים
 שכל ספירה יש לה כלי צפ"ע רק שמתכללים מכל
 הע"ס וכו' . ומ"מ ע"י התכללות זו מאיר בהן
 הארה עליונה מא"ס ז"ה כי אור ח"ס ז"ה מאיר
 ונמשך דוקא במקום שיש חיבור והתכללות (וע'
 בלק"ת בד"ה והגוף בענין אחר שלים . שבה שורה
 דוקא אור"ס שלימותא דכולהו) וכמו למטה זכר
 ונקבה בראש ועי"ז ויצרך אותם ע"י ההתכללות
 בו' וכמו בצירוף עשרה אומרים דבר שבקדושה
 דאכל צי עשרה שכינתא שריא . משא"כ אם היו
 אלו העשרה כ"א צפ"ע בו'] . וזהו ע"י שם מ"ה
 המאיר בעולם התיקון ששרשו למעלה מצחי' נקודים
 כי הוא שם מ"ה דח"ק שהוא צחי' האור הכללי
 ע"ד הנ"ל בעקודים ע"כ ממונו נמשך התיקון
 שיהי' נעשה ההתכללות בצרודים והיינו כי שם
 מ"ה הוא צחי' ביטול מלשון גחמו מה וההתכללות
 נמשך מחמת הביטול לאור ח"ס ז"ה . ולכן ע"י
 שם מ"ה נעשה ג"כ ההתכללות בע"ס דתיקון בו' :

אוצר החכמה
תאריך: 21/08/2018

ז ומעתה יובן מה שבתפארת בהכלי ג"כ הוא
 מצחי' שם הוי' משא"כ בכלים
 דחוי"ג כי הגה עיקר ההתכללות הנעשה בעולם
 התיקון הוא ע"י קו האמצעי שהוא צחי' תפארת
 מדתו של יעקב שלימו דאבהן ישב אהלים שמחבר
 צחי' חוי"ג ולכן יעקב המשך צחי' עקודים נקודים
 וצרודים שהמשך מצחי' עקודים גם בצרודים ע"י
 שם מ"ה להיות התכללות בו' ולכן תפארת נק'
 אות אמת [ע' בזהר ר"פ ויקרא] מפני שמחבר
 ועושה התכללות שלא יהיו המדות חוי"ג נגדיים זה
 לזה . והנה הגדול הגבור הוא צחי' חוי"ג והגורא
 הוא צחי' תפארת ויש בו תוספת וי"ו והגורא
 שנמשך המשכה עליונה שע"ז נעשה ההתכללות
 ובענין הנ"ל דהתיקון וההתכללות הוא ע"י המשכת
 שם מ"ה וכן ביעקב נאמר מה נורא המקום
 הזה . וזהו דבכלי הת"ת הוא מאיר שם הוי'
 שהוא הארה גדולה ונעלית יותר מבכלים דחוי"ג
 והיינו כי ע"י שם הוי' נמשך צחי' ההתכללות
 וז"ש הוי' אחד [ועמ"ש ע"פ לתת נקמת הוי'
 במדין] . והנה התורה נק' תורת הוי' כי בתורה
 כתיב וכל תיבותיה שלום וכמ"ש או יחזיק במעוזה
 יעשה שלום לי וגו' שלום בפמליא של מעלה

הרי ח"ו ימשיכו המים היוצאים מבית ה' לבית הכסא כו' כיון שהם היו הולכים בשרירות לבס כו' ולא רצו לקבל הציטול והעול [וזהו כעין מ"ש פן ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעלם ואין זה ראוי כיון שכבר נפגם ע"י עץ הדעת ח"כ ימשיך תוקף זה דעץ החיים בסטרא אחרא ויגביר הרע וכמ"ש צמ"א וכך הוא כאן]. ועל כן הבה ונבלה שפתם כו' פיזור לרשעים הגאה להם והגאה לעולם. וכנוס ללדיקים שיש בהם הציטול להש"י הגאה להם והגאה לעולם כי ע"י ההתכללות נמשך ממקום עליון כנ"ל ולכן השלום הוא הכלי המחזיק ברכה :

ח (ו)ביאור הענין הגה צמ"א פ' נח דף ע"ד ב' צמ"ת ובגין כך אחיינענו בעיטת בישא עיטת דחכמתא דכתי' הבה נבנה לנו עיר ומגדל. כולא ברזא דחכמתא הוא ונעו לאחתקפא בארעא סט"א ולמפלגא פולחנא דיליה בגין דהוו ידעין דהא כל דינין בישינ מתמן כחתין לעלמא. ובעיין לדחויי דרגא דקודשא עיר ומגדל לא חכמתא עילאה דהא הוו ידעי דשמא קדישא לא אחתקף בארעא אלא בעיר ומגדל. עיר דכתיב עיר דוד היא ליון. מגדל דכתיב כמגדל דוד לוארך. ונחכמתא עבדו למתוי שלטנא בארעא. לדחייא אדון כל הארץ מאתריה :

הנה צמ"מ בענין עיר ומגדל פי' ב' אופנים הא' פי' עיר ומגדל שניהם צמ". עיר הוא כללות בחינותיה ומגדל הוא כנגד בחינתה הפנימי' אשר בו ירוך לדיק כמ"ש מגדל עוז שם ה' צו ירוך לדיק ונשגב והם שתי בחינות למטה בארעא כדי שישרו שתי בחינותיה שלמעלה עליהם. ואלו הרשעים בקשו לעקור את הכל ולעשות דוגמתם בארץ הע"ג הטמאה בארץ שנער כדי שישרו עליהם שתי בחינות הקליפות עיר ומגדל שבהם בעיר ומגדל שלמטה בארעא כו'. עוד פי' אח"כ עיר ומגדל היינו נוק' ודכורא. עיר היינו נוק' ומגדל היינו דכר [ודלא כפי' המק"מ שפירש להיפך]. ושני הפירושים של הזמ"מ עולים בקנה א'. ע"ד מ"ש צמ"א צד"ה ביאור ענין רני ושמחי צת ליון. הגה ליון לשון זכר ולשון נקבה שהוא צמ"י דכר ונוק' דהיינו יסוד דנוק'. ור"ל לפי שבצמ"י זו מאיר יסוד דדכורא ונעשו לבשר אחד עמ"ש מזה בסודר שער התפלה בהביאור ע"פ אחרי ד' חלקיכם תלכו בענין פי' וכו' חדבוקן ע"י יחוד היסודות כו' :

והנה בקדושה צמ"י עיר הוא מאבנים דוקא וכמבואר צמ"א פ' וארא צד"ה וידבר חלקים כו' וארא כו' צפי' עיר חלקינו וח"ל עיר נקרא מה שמקובץ מכמה בתים ובתים הם לירופי אוחיות וכמ"ש צמ"י שתי אבנים בנות שני בתים דהיינו צמ"י אוחיות והמשכת החיות בכמה בתים ומדרגות כמו השכל שמתחלק באוחיות המחשבה עד"מ כך התפשטות גדולתו ית' בכמה צמ"י התחלקות ורצוי התענוגים בכל עולמות לכל חד לפום שיעורא דיליה ואז נק' חלקים לשון רבים. וזהו ענין העיר שהיא הנק' ע"ש חלקים עיר חלקינו. והנה כתיב גדול הוי' ומחולל מאד בעיר חלקינו. כי הגה חלקים ל' רבים

חלקים קדושים ע"ש רצוי ההתחלקות בהתפשטות החיות בצמ"י גילוי לעולמות ונבראים. משא"כ הוי' נק' אחד שהוי' הוא בצמ"י מקור כל הסויות ושרשא דכולא קודם שבא לידי ההמשכה בצמ"י גילוי בעיר חלקינו. והנה מבואר צמ"א ע"פ ביאור מאמר הזכר ר"פ נח ע"פ אלה תולדות נח אלה פסל כו' שיש ב' המשכות. הא' ההמשכה החילוניות להחיות העולמות והב' ההמשכה הפנימי' ע"ד שער החצר הפנימי' הפונה קדים סגור יהי' ששת ימי המעשה וביום השבת יפתח. והיינו צמ"י ונהר יוצא מעדן כו'. וע' צמ"א צד"ה ויקהל משה מענין החצר הפנימי' הפונה קדים. המשכה מצמ"י קדמונו של עולם וכמ"ש מזה ע"פ ^{אמר החפ"ה} צנסעס מקדם. וזהו ע"י עסק התורה שהיא הנקראת כאשר יאמר משל הקדמוני צמ"א צד"ה לצומי צפוריא דרוש השני. וזהו כענין שנבאר בלק"ת פ' ראה צד"ה כי תשמע בקול בענין מפתחות החילוני' ומפתחות הפנימי'. והנה ההמשכה להחיות העולמות זהו ענין העיר שנק' עיר חלקינו וכמ"ש צמ"ב ל"ב פעמים שם חלקים. והמשכה הפנימי' בהעיר זהו ענין המגדל שנק' כן ע"ש גדול הוי' כו' בעיר חלקינו. כי מגדל ג"כ מלשון גדול. וזהו כי מליון תלא תורה זהו המשכה הפנימיות ודבר ה' מירושלים זהו ההמשכה להחיות העולמות. והנה כתיב ורב שלוש בניך א"ת בניך אלא בוניך דהיינו שרריך לבנות העיר ומגדל דקדושה דהיינו המשכות גדול הוי' כו' בעיר חלקינו כו'. ועיין מזה בלק"ת פ' ראה צד"ה וכל בניך למודי הוי'. והיינו כמארז"ל בירושלמי פ"ד דתענית ה"ב ע"פ ואשים דברי צפיק וצ"ל ידי כסיתך לנטוע שמים וליסוד ארץ שהם ג' צמ"י תורה ועבודה וגמ"ח עי"ז נק' ישראל ליון דהיינו מ"ש אח"כ ולאמר לליון עמי אתה. נמצא ע"י ג' צמ"י תורה ועבודה וגמ"ח עי"ז ממשכיכים צמ"י ליון

ליון שהוא בחי' מגדל עוז שם ה' כו'. והיינו בחי' מגדל דוד. ואפ"ל עיר ע"י חפלה כמ"ש בענין חבנה ותכונן עיר סיחון. ומגדל ע"י תורה משל הקדמוני כנ"ל חיי שעה וחיי עולם. או ע"ד חני חומה זו תורה ושדי כמגדלות פנימיות החורה. וצפרד"ס ערך עיר שיש ב' בחי' עיר ירוש"מ"ט מ' וירוש"מ"ט צינה. ויש בחי' כעיר שחוצרה לה יחדיו זח"א וישב דקפ"ג סע"ב דלחצרת אימא וצרתא והוו כחד. וזהו ע"י המגדל יסוד ע"ד מ"ש בזהר ר"פ וארא בענין עד תלוות גבעות עולם שבחי' עד מחצר גבעות עולם וזהו ענין יעקב שנשא ב' אחיות זח"ב תרומה קכ"ו ע"ב כי ותקנא רחל ה' קטנה באחותה ה' גדולה לאה שיהי' צבי"ע ג"כ הגילוי כמו בא"י וע"י המגדל נעשה חיבור ב' הס"ן כו' שחוצרה לה יחדיו. ולבאר זה י"ל ע"ד שיש פוס ממלל רצבן הוא הצינה ששם אחוון רצבין והם חבנים גדולות שבחי' גדול הוי' מאיר על ידם. משא"כ במ' אחוון זעירין ונק' עיר חלקינו וע"י המגדל מאיר אחוון רצבין כו'. וכן פי' באו"ת מהמגיד נ"ע דלחיוון רצבין נק' מגדלות. כמו המגדל בולט כך האות גדול. וענין בליטה זו ע"ד חותם בולט שנת' בד"ה שימני כחותם. והמגדל דלעו"ז י"ל ע"ד בנו הגדול שמקבל מבחי' ורצ חסד ע"י שבה"כ. בקדושה העיר מה רבו מעשיך המגדול מה גדלו מעשיך. עמ"ש ע"פ ויבן מגדל בתוכו. ועמ"ש בלק"ת בד"ה זאת תהי' תורת המצורע. בענין ונעשה לנו שם. שם ספ"א :

ואוצר החכמה

ט וירד ה' לראות. סנהדרין פ"ד דל"ח ע"ב. הנה נרדה וכו' וירד ה' לראות. יר"ק ירידה א' בשם מד"ר כי תשא ע"פ לך רד שם פמ"ב דקנ"ז א' [שהוא מ"א א'] שהרי ב' ג' פעמים כביכול ירדתי. הנה נרדה וכו' וירד ה' לראות כו'. ע"ז ז'. אדר"ן ס"פ ל"ד עשר ירידות ירדה שכניה כו'. וירד ה' לראות וכו"ה צמד"ר כאן זו אחת מעשר ירידות. זח"א פ' נח דע"ה א' ודף ק"ה ב' ירידה לטב ירידה לביש כו'. ד"ס סע"ב :

ויאמר ה' הן עם אחד וכו'. וזה החלם לעשות ועתה לא יבצר מהם. מד"ר פ' בראשית פכ"ו דכ"ט ב' ע"פ ויהי כי החל האדם כו' לשון מרד אז הוחל וכו' וזה החלם לעשות כו' המרידן עלי. וכ"ה שם ס"פ כ"ג ושם שנעשו חולין

למזיקין. וא"כ אפ"ל וזה החלם שנעשו בחי' חולין חול הוא ק"כ. ועתה לא יבצר מהם לבנות ג"כ ג"ק העמלות שלמטה מק"ג. מד"ר במקומו פל"ח. ריה"ו אומר הואיל והן עם אחד כו' אם עושין תשובה כו' ר"ל כי זכות הרבים והאבה מהני לקבלם בתשובה אף שחטאו מאד. רנ"ח אומר מי גרם לי שימרדו בי לא ע"י שהן עם אחד. ע"ד כווס לרשעים רע להן ורע לעולם. במשנה בסנהדרין פרק צס"ו דע"א סע"ב. פיזור לרשעים הכאה להם והנאה לעולם. ופרש"י שצפרד"ן זמ"ז ואין יכולין להועץ ענה רעה ולסייע זא"ז. והיינו שמצינו שהקיצוץ מרבים מועיל מאד כמו במשנה עשרה שיושבי' ועוסקים כו'. וכן בהמלאו כאן ביחיד כאן בצבור וכן ענין כעיר שחוצרה לה יחדיו זהו דוקא ע"י ששם עלו שבטים. ע' זח"א וישב דקפ"ג סע"ב ובלק"ת סד"ה והי' ציוס הוא יתקע בענין שהיוצא נהג דוקא בזמן שכל יושביה עליה. ועמ"ש ע"פ כי ברבים היו עמדי. וע' מזה בת"א ס"פ נח בד"ה הן עם אחד. שהתכללות נמשך מבחי' ת"ת שמחבר חו"ג ע"י בחי' הגבוה משניהם. וע' מזה בלק"ת פ' תזריע בד"ה אם צרת קדמה. ובד"ה החללו מאתכם בענין לתת נקמת הוי' צמדין שפ"י ההתכללות דוקא זהו כלי לגילוי אוח"ס. וכמארז"ל לא מלא הקב"ה בלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלוס. והיינו כי ע"י שאתחנת ברזא דאחד נמשך מלמעלה למשרי עלה רזא דאחד. וגם להעיר ממ"ש צח"ג ואתחנן דרס"ז ע"ב בענין כולא חבבה אתקרי ולכן והבנת לרעך כמוך זהו כלל כל התורה ואידך פירושא הוא בגמ' שבת פרק צמ"מ. וצמד"ר פ' בראשית ס"פ כ"ד משמע הטעם לפי שנאמר באדם צדמות חלקים עשה אוחו. לכן כשמבזה ושונא חבירו מבזה דמות חלקים. ולהפך ע"י האבה שחובה לדמות חלקים גורם כמ"כ מלמעלה בחי' בן לב האדם לאדם כו'. וזהו שהבאת שלום בין אדם לחבירו אדם אוכל פירותיהן בעוה"ז. והארז"ל פי' שעי"ז מחבר ח"א לז"א. ומזה נמשך ורצ חסד. ועמ"ש ע"פ הצונה בשמים מעלותיו ע"י ואגודתו על ארץ יסדה ולכן אפילו ברשעים ע"י הכווס והאבה גורם היחוד ג"כ צסע"א להבדיל כמו ונתתי שלום בארץ בקדושה. ע' זח"ג בחוקתי דקי"ג סע"ב. כמ"כ להבדיל הם ממשויכים יחוד דו"ג צסע"א וז"ס העיר והמגדל. ועיין בילקוט מ"א סי' י"ח רמז רי"ג דל"ג ע"ב דורו של אחאב וכו' וע"י שלא הי' בהם דלטורין וכו'. ובהושע ס"י

סו' ד' י"ז חבור עלצים אפרים הנח לו . ואמרו
 ע"ז במד"ר כאן פל"ח דמ"א ג' [שהוא מ"ד ג']
 רבי אומר גדול השלום שאפילו ישראל ע"ז ושלום
 ביניהם אמר המקום כביכול איני יכול לשלוט בהם
 כיון ששלום ביניהם שנח' חבור כו' . אצל משנחלקו
 מהו אומר חלק לבם עתה יאשמו וכ"ה במד"ר
 נשא פי"א דרמ"ה ג' [שהוא דל"ח סע"ג] ע"פ וישם
 לך שלום . ובמסכת דרך ארץ זוטא ס"פ ר' אליעזר
 הקפר אומר . וכ"ה בזמ"א פ' מקץ דף ר"ש ע"ב
 ע"פ אם שלימים וכן רבים וכו' . וא"כ ועתה לא
 יבצר מהם זהו ע"ד ועתה פן ישלח ידו ולקח גם
 מעץ החיים שאז הי' חי לעולם אע"פ שהטא צעה"ד .
 לפי שע"י עה"ח הי' ממשיך מבחי' אם לדקת מה
 תתן לו . ודוגמת מ"ש במד"ר פ' בראשית ס"פ
 י"ב אם הי' צורא אותו במד"ר לבד היו חטאין
 סגי'אין כי לא יתפחדו מן העונש . כמ"כ כאן ע"י
 האהבה והאחדות שביניהם הי' נמשך עליהם מדת
 החסד לבד שבלי לירוף מד"ד וע' בת"א פ' לך
 צד"ה אנכי מגן לך כו' . וצד"ה אשירה להוי' כי

גאה גאה בענין של"ל לדקה ומשפט כו' . וא"כ
 ע"י האהבה ממשכיכים ממקום הנק' חסד ולדקה
 בלי משפט . והיינו כענין ולקח גם מעה"ח וע'
 בת"א ד"י ע"ב . והנה רש"י פ' במ"מ דל"א א'
 ענין ואהבת לרעך כמוך ע"ד רעך ורע אביך אל
 תעזוב . משלי סו' כ"ז יו"ד . דקאי על הקצ"ה
 כמ"ש למען אחי ורעי וע' מזה במד"ר ר"פ יתרו .
 וע' בלק"ת צשה"ש צד"ה בחתי לגני גבי אכלו
 ריעים הטעם שנק' אחים וריעים כי ואהי' אללנו
 שעשועים ושעשועי צנ"א וכו' . א"כ שניהם כביכול
 ממוקור אחד . ועיין זח"ג פ' אחרי דס"ז ע"ב
 בענין קודצ"ה אחי לאשתעשע עם לדיקייא צג"ע .
 לפי שבו נמשך מבחי' אז תתענג על הוי' על
 דוקא . וצוה וא"ש ענין אחי ורעי . אך הפי' השני
 דרש"י זהו כג"ל . והנה לכן דור הפלגה שלא רצו
 לקבל עול מלכות שמים . ע"כ נתחכמו להיות ע"י
 שיהיו בחמה יקבלו מבחי' את הדגה אשר נאכל
 במזרים חנם חנם בלא מנות כו' :

פרשת לך

[ענין לך לך וילך למסעיו ממשנה למעלה
 וממעלה למטה כו' לה' הנראה כו' לה' בתם] :

מפני שהיא עליונה למעלה מכל ספירות הצנין
 וכ"כ בערך רס . א"כ כמ"כ החכמה נקרא מהאי
 טעמא אב רס . ובזח"ג פ' ויקרא ד"ב ע"ב גבי
 אסתלק לעילא לעילא פי' במק"מ לעילא בינה לעילא
 חכמה . וענין שכל הגעלם מכל רעיון נזכר ברע"מ
 ועיין צפרד"ס ערך חכמה וצשער עלמות וכלים ספ"ח
 מענין חכמה . ובמא"א אות חית סעי' כ"ח . ועיין
 עוד בזח"ב פ' כי תשא דקפ"ט סע"ב ע"פ והיה
 באחרית הימים נכון יהיה בית ד' צראש ההרים .
 מאן ראש ההרים דא אברהם סבא . וצפי' הרמ"ז
 שם . וע' במא"א אות א' סעיף קל"ו מענין
 אברהם : קיצור . החכמה נקרא אב לאצבן שהם
 חג"ת ע"כ נקרא אב רס . וכן הבינה נק' ברמה .
 ועמ"ש בפירוש ולדקה תרומם גוי . צפ' בראשית
 צד"ה השמים כסאי גבי והארץ הדום רגלי . ומ"ש
 צד"ה כי אהה נרי בפירוש ארוממך אלקי המלך .
 ושם

הנה אברהם הוא השכל הגעלם מכל רעיון אב רס
 [הג"ה . אפ"ל ע"ד מ"ש במא"א אות א' סעי'
 ב' אב נקרא חכמה דל"א כו' . ובזח"ג פ' האזינו
 דר"ל ע"א קראוהו אב לאצבן שהם חג"ת והחכמה
 הוא אב עליהם . ועיין בזהר פ' בלק דף ר"ג ע"ב
 ע"פ כי מראש לורים אראנו ודקל"א ע"ב בענין מה
 שמו ומה שם בנו . וע"כ נקרא אב רס . וגם
 כמ"ש בזהר ויגש דר"י ע"א ע"פ קול ברמה נשמע .
 ברמה מאי ברמה דא איהו עלמא עילאה עלמא
 דאחי וסימנך מן הרמה ועד בית אל . מן העולם
 ועד העולם עכ"ל . וע"ש צפ' וילא דקנ"ת ע"ב
 בענין מן העולם ועד העולם . והיינו רמה הוא
 בינה וכ"כ צפרד"ס ערך ירום שנקרא כן הבינה

סע"א גבי מקבילת! וזכ"ל ויקרא דכ"ד סע"ב ע"פ
 והיתה נפש אלוני לרורה בלרור החיים וזכ"ל תרומה
 דקמ"ב סע"ב מענין לרור החיים . וע' צפרדס
 ערך לרור החיים וערך פתח . וזכ"ל דל"ו א' מענין
 פתח האהל וזכ"ל פ' אחרי דע"א סע"ב . וא"כ ענין
 והוא יושב פתח האהל זהו ע"ד ואמר ביום ההוא
 הנה אלקינו זה שזכר הפירוש לקמן בד"ה יביאו
 לבוש מל' וכמ"כ אברהם המשך בחינה זו :
 קיצור . ענין שהיסוד נק' קשר . וזהו ה"ד דקשר
 תש"י . ועל ידו מאיר בחי' תורת חסד בחי' אב
 רם וחסדי מאתך לא ימוש . ע"י לא ימוש ספר
 התורה הזה מפך ועיין זכ"ל פ' יתרו דפ"ג סע"א .
 אהה כהן לעולם על דברתי . וזהו ברכות לראש
 לדיק . שראשי נמלא על . המבורך איבו ברוך ואיבו
 ברכה . וזהו ענין והוא יושב פתח האהל ע"ד ואמר
 ביום ההוא הנה אלקינו זה . עכ"ל . אך גילוי זה
 הוא ע"י מלומים והעלם בחי' חשך דיחזק ויהי
 ערב ויהי בקר יום אחד כדי להיות בחי' יש ובו
 יהי' יום אחד המשכת אחד שיהי' הים בטל דהיינו
 שיהי' בחי' יש ובעל כו' . [הג"ה . עיין בלק"ת פ'
 ואתחנן סד"ה וידעת היום דרוש השני . כמו שהיום
 הוא עם הלילה . וזכ"ל פ' מקץ דכ"ה רני ושמיחי
 דרוש השני בענין שז"ל תחלה רננה ברמשה ואח"כ
 שמחה בצפרא . וע' זכ"ל ויחי דרכ"ט ע"ב ע"פ
 עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה ועיין לקמן
 בת"א סד"ה וישכס לבן בצקר ועיין בזכ"ל פ'
 מקץ דר"ג ע"א ע"פ הצקר אור . וזכ"ל ויקרא דכ"ב
 ע"ב ע"פ צרן יחד כוכבי צקר . וע' מפסוק
 זה במד"ר פ' תולדות ס"פ ס"ה . דקאי על ק"ש .
 וע' בזהר ר"פ קרח דקע"ג ע"ב ע"פ צקר ויודע ה'
 וזכ"ל בלק דף ר"ד סע"א ע"פ ד' צקר תשמע קולי
 צקר אערך לך ואלפסה . תרי צקר אמאי חד צקר
 דאברהם וחד צקר דיוסף כו' וע"ש צביאורי הזכר .
 והנה ביחזק כתיב וילא יחזק לשוח בשדה לפנות
 ערב ועיין מזה בת"א פ' חיי . וזהו ענין
 וידעת היום וזכ"ל פ' בראשית ספ"ב צפירוש יום
 אחד שבו היה הקב"ה יחידי בעולמו . וכן גם עכשיו
 העבודה להמשך הבעול וע' בתו"א דכ"ה וארא אל
 אברהם צפירוש אחד : קיצור . שהמשכה זו מבחי'
 הרוממות דאב רם שיומשך בחי' מל' הוא ע"י ב'
 בחי' ערב וצקר . שע"י ב' המשכה להיות בחי'
 יום אחד שיהי' מאיר יחידו של עולם . וזהו ענין
 וידעת היום וענין עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו

ברננה

ושם צביאור שהרוממות שלמעלה יומשך למטה
 במל' . זהו כענין מה שנתבאר כאן צפירוש ויאמר
 ד' אל אב רם לך לך כו' אל הארץ . עכ"ל . וז"ל
 צחי' גילוי דהיינו להיות סדר השתלשלות מבחי'
 חכים ולא בחכמה ידיעה צחי' ירידה ממדרגה
 למדרגה עד סוף כו' והתכלית הוא להיות גילוי
 צבי"ע ג"ע עליון ותחתון תענוג הנצחיים שיוכלו
 לקבל גילוי התענוג כו' . [הג"ה . ועיין בלק"ת
 צש"ש צביאור ע"פ לאינה וראינה . דרוש הראשון
 ד"ה להבין הטעם ושם פ"א והבחינה השנית . ולזה
 נכתובין כאן ועיין בלק"ת מהארז"ל ר"פ לך לך ד"ה
 ראוי להבין . עכ"ל] וזהו ענין חסד אהגלי בפומא
 דאמה להיות גילוי ההשפעה צחי' התקשרות והוא
 יושב פתח האהל כו' [הג"ה . עיין מזה באג"ה סי'
 ט"ו ד"ה להבין משל ומלינה גבי וצחינת יסוד הוא
 ע"מ התקשרות שמקשר האב שכלו בשכל בנו בשעת
 למודו עמו באהבה ורעון כו' . ועמ"ש מענין
 והקשרים ליעקב צביאור ע"פ נשא את ראש בני
 גרשון פ"ד ובד"ה ואשה כי תדור ספ"ב . ועיין
 בזכ"ל פ' וישב דקפ"א סע"א גבי בגין לקשרא קשרין .
 וע' מענין קשר של תפילין . שהקשר דתש"י הוא
 כמו יו"ד . בזכ"ל פ' פנחס דרל"ו ע"ב . גבי יוד
 דא אלתריך דלא יתערי כלל מגו תפלה דיד דלא
 יעביד פרודא . ועיין זכ"ל פ' בא דל"ו ע"א מענין
 חסד אהגלי כו' ובאד"ר דנשא דקמ"ב ע"א . שהוא
 בחי' יו"ד . ועיין בילקוט בתלים ע"פ כי לעולם
 חסדו דקאי על התורה שנקרא חסד כמ"ש ותורת
 חסד על לשונה . וההתקשרות הוא להיות המשכת
 החכמה והתורה כו' ועיין זכ"ל פ' אחרי דע"ז ב'
 בענין כי חסד הוא . ובגמרא ספ"ד דסוכה שהחסד
 גדול מהלדקה ועמ"ש סד"ה כי הרים ימוש צפירוש
 וחסדי מאתך לא ימוש וברית שלומי לא תמוט . וע'
 זכ"ל פ' מלרע דכ"ג סע"ב ע"פ אהה כהן לעולם
 על דברתי שהיו"ד של דברתי נוספת שהכהן שהוא
 חסד ממשך ה"וד צחי' דבור העליון ואז נקרא
 דברתי . ועיין זכ"ל פ' וילא דקס"ב ע"פ ברכות
 לראש לדיק ובמא"ל אות רי"ש סעיף ג' שזהו ענין
 שראשי נמלא על . וע' זכ"ל תרומה קל"ו ב' בענין
 המבורך . ומענין והוא יושב פתח האהל עיין זכ"ל
 פ' וירא דל"ח ע"א וע"ב שפירשו שגם בחי' הוא
 דהיינו עלמא עילאה בחי' סוכ"ע מאיר צחי' פתח
 האהל בחי' ממכ"ע ע"י בחי' ולדיק יסוד עולם וע'
 לקמן בענין הוא עשנו וע' זכ"ל בהקדמה ד"ו

ברננה . וענין לפנות ערב וישכם אברהם בצקר . ועיין צביאורי הזכר פ' שופטים בענין על פי שנים עדים יקום דבר . עכ"ה :

זהו ע"י בחי' כל אשר חפץ ה' עשה שהוא רצון העליון שלמעלה מהח"ע. וזהו ה' חפץ למען דקו יגדיל תורה כו'. ומאברהם התחיל שורש בחי' זו למעלה. להיות המשכת הרוממות עליון גם למטה עד"מ שצני רומי ירדו לסוריא כו' וכמש"ל בענין ארוממך אלקי המלך לרומם מדת מל'. ועמ"ש במ"א על המד"ר פ' בשלח ר"פ כ"ג ח"ר ברכיה כו' עשינוך אגוסטוס הה"ד נכון כסאך מאז עכ"ה]. כי עד אברהם ה' שבה"כ דור המבול כו'. ומאברהם מתחיל עולם התיקון לך לך יליאת שם מ"ה המתקן ומצרר כו'. ול"ל ירידה אחר ירידה [הג"ה]. עמ"ש מענין ירידה אחר ירידה ירידה כד"ה ואלה שמות בניי הבאים מצרימה. האחד הירידה בעלמין סתימין בחי' אוחיות המחשבה והב' בעלמין דאחגליי' בחי' אוחיות הדבור ועד"ו יוצן כאן. עכ"ה] מאב רם בחי' יסוד אבא עד אל הארץ בחי' מל' [הג"ה]. ועמ"ש סד"ה וישב יעקב בענין ב' פעמים בארץ. עכ"ה] אשר אראך. פי' אראה ואגלה ארתיך בעלמך כלומר שאתה תבא לידי התגלות במלות מילה [הג"ה]. וכעין זה משמע במד"ר ר"פ לך לך ע"פ לריח שמניך כיון שהיתה מיטלטלת ה' ריחה כודף כו' ע"ש. וגם כמ"ש במ"א שאותיות החקוקים על החותם מהאבן טוב אינם ניכרים רק על השעוה דוקא. כך גילוי חכמה עילאה אב רם ח"א להיות רק בבחי' ארץ. עכ"ה] וה' שמך אברהם אב המון גוים כו' :

ב והנה להיות גילוי זה ל"ל מלות מילה להסיר ערלה היא קליפת נוגה החופפת כו' שלא יהי' לה יניקה שא"ל להמשיך בחי' גילוי בעודה שם כ"א כשיעור חיותה כו'. [הג"ה]. וכענין המבואר שהגילוי לע"ל ח"א להיות כ"א אחר שיושלם הבירור. סד"ה וידעת היום דרוש הראשון וסוף הביאור ע"פ כי על כל כבוד חופה. כך מעין זה יוצן כאן. כי הגילוי דלע"ל זהו ג"כ ענין ומל' ה' אלקיך את לבבך כו'. וע"י המילה מתגלה העטרה שהוא בחי' יו"ד וכמשנ"ת בלק"ת פ' עקב דה"ה ולהבין שורש טעם. ושם ספ"א וצפידור דה"ה עשה לך חרבות נורים. ואז חסד אחגלי כו' וכמ"ש בלק"ת מהאריז"ל פ' לך ובע"ח שער האונאה שאין סה"ח נמשכים ביסוד כ"ו שק"כ דבוקה. והוא מהמבואר בזכר פ' וירא דל"ז ע"ב. וע' לקמן סד"ה והדבילה הפרוכת. וע' סד"ה וכל העם רואים בפירוש וינועו ויעמדו מרחוק. באור המאיר בענין אשר לא תבא ושתי. דה"ה מלה זו בענין אני הוא ולא אחר עכ"ה]. ולכן כתיב אחר מלות מילה? כי אב המון גוים שלכאורה אינו מובן מה ענין גוים לכאן אלא שנעשה כח הבירור ע"י גילוי זה כי למא הדיקי' דומים בפני השכינה כנר בפני האבוקה שנכללי' בבחי' ציעול באבוקה ואמרו גלו לאדום כו' כי לא גלו אלא כדי שיתוסף עליהם. קדושה. והן הנילוות שבק"י שבמאכלים ומשקים שמתעלים להתכלל בקדושה מפני גילוי שכינה שע"י הם צטלים ונכללים כנר בפני אבוקה כו'. [ועמ"ש מזה ג"כ לקמן סד"ה ולא יקרא עוד שמך אברהם. ועמ"ש מענין כזה דכנר בפני אבוקה בפ' בראשית סד"ה הן האדם היה. ובלק"ת פ' במדבר בהביאור ע"פ במדבר סיני באהל מועד. עכ"ה] וזהו ענין פ' זו ויאמר ה' אל אברהם אב רם שיהא יורד ומשתלשל בבחי' גילוי כדי להיות תיקון ובירור [הג"ה]. והנה ירידת בחי' אב רם שיהא יורד וכמשך למטה זהו כענין המבואר במד"ר פ' וארא פי"ב הוצא בילקוט חלים ע"פ השמים שמים כו'. משל למלך שגזר בני רומי לא ירדו לסוריא וכו' וכשנתן תורה בטל וכו' ע"ש. כי בני רומי זהו כענין אב רם הנ"ל והוא הח"ע כמו שהיה למעלה בא"י. משא"כ בב"ע אין מאיר בחי' זו. אבל במ"ת שנמשך כח גילוי ח"ע גם למטה בעשי' שנמשל לסוריא

קיצור שכדי להיות גילוי זה מבחי' אב רם למטה ל"ל מלות מילה. להסיר ק"י. ואז כי אב המון גוים. העלאת הנילוות ע"ד כנר בפני האבוקה. וזהו ויאמר ה' אל אב רם לך לך וכענין שבמ"ת ציעול הגזרה דבני רומי לא ירדו לסוריא כו'. לך לך ירידה אחר ירידה עד אל הארץ מ'. ושם אשר ארתיך :

ג והנה לפ"י היא ירידה להיות מאב רם אברהם [הג"ה]. ובזכר פ' לך דע"ט ב' צס"ת פי' אב רם זהו בחי' נשמה לנשמה. והיא יורדת חוץ הגוף זהו ירידה לורך עלייה. וכמ"ש הענין בכמה דוכתי ומהן לקמן דה"ה אשירה לה' כי גאה גאה. ובלק"ת דה"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמת. ובד"ה מי מנה עפר יעקב. ובד"ה כי כארץ תוליא למחה. ומש"ש שייך יותר לכאן לענין הירידה מבחי' אב רם למטה לורך עלייה. עכ"ה] אך הענין מה שניתוסף לו ה"א הוא ה"א עילאה. ובזכר פ' קרח דקע"ח ב' גבי ועבד הלוי הוא איתא

כך

איתא הוא דא עתיקא שהתגלות עתיק הוא צבינה דוקא ולא בחכ' כי חכמה נק' עדן ואין שם התגלות עתיק כי עתיק הוא מקור התענוגים והתענוג הוא למעלה מן החכמה ובחכ' עלמה שהיא בחי' נקודה עדיין לא בא לידי גילוי כ"א ע"י צינה נקודה שהיכלל נקבה תסובב גבר שמקבלת הארת עתיקא [הג"ה]. עיין מענין הוא בזה"ג האזינו דר"ל ע"א וע' זח"א פ' וילא דקנ"ו ע"ב ע"פ זלילה הוא. ועיין במד"ר פ' נח פל"ז וא"ת לן חד הוא דעבא מן כולו הוא ה' חלקינו ועיין בפרדס ערך הוא. ובמ"א א"ת א"ת סי"ג כתב הוא כינוי לצינה וכ"ס לכתר. ולא מפני שהעלם נקרא צינה הוא שהרי חכמה נעלמה יותר ונק' אתה ^{ויחיד} כי תפארת דצינה נעשה כתר לז"א וכל כתר נק' הוא. וכן הוא וב"ד הוא צינה וב"ד זוי"כ עכ"ל. וזהו ע"ד שכתבאר במ"א בפירוש ובכל מאדך המאד שלך. כיון שאללך הוא בבחי' מאד דהיינו האהבה שאין הכלי מגביל ע"כ מעורר בחי' א"ס שבלי גבול. אף שאלל אדם גדול יותר שהכלי שלו מכיל יותר אהבה כזו היא בבחי' או"פ עדיין כו'. מ"מ כיון שאללך הוא בבחי' ובכל מאדך כו'. ועמ"ס בלק"ת בד"ה ויקח קרח פ"א איך שרש המקיפס והעגולים אף שנמשכים מהקו וחוט עכ"ז שרשן מהעיוגול הגדול שלמעלה מהקו וחוט כמ"כ י"ל בענין הכתרים שגם הכתר דז"א. אף שנמשך מתפארת דצינה עכ"ז שרשו מכתר הכללי דא"א. וכן נכתב במ"א צפי' בעטרה שעטרה לו. אמו. ללא שהעטרה והכתר היא רק מבחי' אימא אלא ששרשו מלמעלה דהיינו מהכתר דאילנות ממש. רק שעטרה לו אמו. וא"כ לפ"ז אחי שפיר דצינה נק' הוא ולא החכמה. מטעם שנעשית כתר לז"א. ויש בו הארה מהכפר דאילנות ממש שלמעלה מהחכמה. וזהו כמ"כ שהתגלות עתיק הוא צבינה דוקא ולא בחכמה. ועד"ז יוצן מ"ס לקמן בת"א פ' וירא בד"ה פתח אליהו בענין אנת הוא חד ולא בחושבן וקאי על כתר עליון כו'. והיינו מטעם כי הכתר שהוא בחי' מקיף מלשון כתרו את בנימין שרשו מבחי' המקיף עליון שלפני הקו וחוט כו'. ועיין בד"ה יביאו לבוש מלכות. בענין לבוש מלכות וכתר מלכות כו'. ועיין עוד מענין הוא בזהר פ' שלח דקע"א ע"א ע"פ והי' ציוס שהוא ועיין בסידור גבי צרוך שאמר והי' העולם צרוך הוא. וזהו ענין והוא רחום יכפר עון. והנה בזהר פ' שלח שם פי' ענין יוס' שהוא דא הוא

יומא דאחיד סיפא בשירותא כו' ובגין דהי' סופא אחוסף ציה ה"א ור"ל חיבור המ' שהיא עלמא דאתגליא עם הצינה עלמא דאתכסיא. ולכן נק' שהוא. וכעין זה הוא יוס' הכפורים כמ"ס בזהר פ' אמור דף קוף. וע' בפרדס ערך יוס"פ. וע' בסדור שער יוס"פ מזה ולכן הוא יוס' שנתחייב בה' תפלות ה' עינויים. חמש עבילות ועשרה קדושין הכל חיבור ה' תחאה בה' עילאה. ועד"ז הוא ענין שניתוסף ה' עילאה באזרם שיהי' נק' אברהם ושיומשך עי"ז בבחי' אל הארץ שהיא ה' תחאה. וידוע דבחי' והי' ציוס שהוא זהו בחי' עליונה מאד. עד שעי"ז ילאו מים חיים מירושלים שהיא מ' ה' תחאה אל הים הקדמוני שהוא צינה והיינו ע"י צירור כח"צ דתהו. כמ"ס צביאורי הזהר פ' שלח. ועמ"ס סד"ה והי' ציוס שהוא יתקע בשופר גדול. ושם מענין והי' הוי' לי לחלקים. ומזה יוצן ג"כ הירידה דבחי' אב רם אל הארץ שהיא צורך עלייה. והעלייה היא ע"ד והי' ציוס שהוא. ואמר ציוס שהוא הנה חלקינו זה כו'. ועמ"ס כה"ג בפירוש חכמות בחוץ תרונה שע"י המשכות חכ' עילאה וח"ת שהוא חשב"כ ותשבט"פ בחוץ דהיינו בעשייה הגשמיות במעשה המלות שלפנינו אז תרונה פי' שיהי' עי"ז תוספת וגילוי אור א"ס צ"ה שלמעלה מבחי' חכמה עילאה. והיינו ענין אשר קב"ו בחי' אשר אוחיות ראש שהוא למעלה מהחכ' הנקרא ראשית כמ"ס כ"ז בד"ה זכור את יוס' השבת לקדשו. דרוש הראשון. ועד"ז ממש הוא כאן ענין ירידת אב רם אל הארץ צורך עלייה שלמעלה מבחי' חכמה עילאה הנק' אב רם. לפ"ז י"ל פי' אשר אראך. ר"ל שבארץ הדין יתגלה בחי' אשר היינו אשר קדשנו במלותיו שזהו למעלה מהחכמה הנק' ראשית עכ"ה. ובענין כנודע שלשיות החפשות וירידת המדרגות הוא דוקא ע"י בחי' ומדרגה יותר עליונה כו' :

קיצור והגם שהיא ירידה להיות מאב רם אברהם. אך ה"א שנוסף לו הוא ה' עילאה צינה שבה מאיר התגלות ע"ק. כי הכת לירד למטה הוא ע"י כח יותר עליון. ובהג"ה. שעד"ז ירידת הגשמה בזהר זהו צורך עלייה יותר ממדרגתה הראשונה. וענין שהצינה נק' הוא מפני שהיא כתר לז"א. בחי' בעטרה שעטרה לו אמו. ושרש הכתר הוא המהצר המאיל עם הנאללים. וזהו ענין צרוך שאמר והי' העולם צרוך הוא

והנה

והנה ענין והי' ציוס ההוא חיבור ה' תתאה עם ה' עילאה יש בו בחי' עליונה גם מבחי' ה' עילאה מלך עלמו. ולכן והי' ציוס ההוא ילאו מים חיים כו' ועמ"ש סד"ה רני ושמחי בת. דרוש הראשון שלע"ל תתעלה בחי' בת שהיא ה' תתאה כו'. וזהו ג"כ ענין והי' שבחי' ויהי קודמין לבחי' י"ה כו'. וע' מזה ג"כ בד"ה וכל בניך למודי הוי' ושם פ"ד. וכן יוהכ"פ הוא ענין חיבור ה' תתאה עם ה' עילאה. וזהו הירידה דלכ רס אל הארץ היא ירידה לורך עלייה ע"ד חכמות בחוץ תרוגה. וזהו ג"כ פי' אשר ארצה. דהיינו בחי' אשר קדשנו במלותיו. אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם. עכ"ה :

ד"ג ע"א אל יהי המשל הזה קל בעיניך כו' ודף ד' ע"א וידבר שלשת אלפים משל זה ספר משלי כו'. זח"א פ' חיי דקל"ה ע"א. וצפ' תרומה דף קמ"ה סע"א וע' במא"ל אות מ"ס סע"ו קי"ב. עכ"ה] לכן כשנלך להשתלשל המדרגה שתי' ההתבוננות בהרחבה לריך שיהי' מן מקור עליון הגבוה ביותר מבחי' חכ' ואז יכול להיות התגלות בינה חבל מן חכמה עלמה אין יכול לירד להשתלשל ממנה בחי' בינה רק שרש בינה והתגלותה הוא התגלות עתיק בה וע"י נשתלשלה ונתגלה בהרחבה. [וע' בלק"ת בד"ה ראה אנכי נתון בפירוש והחכמה תחי' בעליה] ואף כאן להיות הארת הבינה לורך ורוחב מבחי' יוד חכמה בחי' נקודה כו' הוא ע"י גילוי בחי' עליונה יותר היא בחי' עתיק בחי' קולו של יו"ד שע"י מתפשט היו"ד בה"א. וכמבואר בפרד"ס שהיו"ד יש לו ג' קולין ומקוץ התחתון נמשך ה"ה וצקוץ התחתון יש בחי' הקוץ העליון [הג"ה. ע"ש בפרד"ס שער האותיות ס"פ י"ג בשם הת"י שזהו ענין אני ראשון ואני אחרון כו' ועמ"ש בלק"ת פ' מטות בד"ה החלנו ספ"א ועמ"ש מענין קוש"י בהביאור ע"פ ולא אבה צפ' תל"א. עכ"ה] ונמצא שיש הארת קוץ העליון צבינה [הג"ה. וזהו שארז"ל ע"פ ומבני יששכר יודעי בינה לעתים דאפילו בדורו של משה לא אשתכח. בגמרא פ"ת דעירובין דף ק' ובגדרים דף כ'. הרי שמעלת הבינה גדול מאלד וע' בפרש"י בחומש פ' דברים א' י"ג ע"פ הבו לכם אנשים חכמים ונבונים. והיינו ע"י אשה מזרעת תחלה כו' העלאת מ"ן. משא"כ בדורו של משה הוי' רק ע"ד המשכה מלמעלה למטה וכמ"ש במ"א בענין הדר וקבלוהו בימי אחשורש בד"ה לבסומי בפוריא דרוש השני. וצלק"ת מהארז"ל בסופו דר"ת יודעי בינה לעתים הוא יבל. ועמ"ש לעיל ס"פ בראשית מענין יבל ויובל. והנה ענין ונהר יולא מעדן יובל שמו. הוא ג"כ בחי' בינה או בחי' קוץ התחתון של היו"ד המהצר החכמה הנק' עדן עם הבינה כו'. עכ"ה] ולכן ירידה זו היא בחי' עילוי מאלד שנמשך אור הכתר. ולכן וילך למסעיו מנגב חסד ועד בית אל מל' מלמעלה למטה ומלמעלה למטה מלה' הנראה כו' עד לה' סתם. [הג"ה. הנה בענין מנגב ועד בית אל פי' בזהר פ' לך דף פ"ד ע"א מנגב מסטרא דימינא. שירותא דעלמא עילאה סתימא עמיקא לעילא עד אין סוף. ונחית דרגא בתר דרגא מנגב ועד בית אל מעילא לתתא. ור"ל ע"ד הגז' בזה"ב

ד ולחבין זה היעב הנה כתיב בשלמה וידבר שלשת אלפי' משל. הענין הוא כמו שאנו רואים שהחכם אף שיודע דבר חכמה בעלמו אעפ"כ אינו יכול להסביר החכמה ההיא לזולתו עד שקודם שהוא מסביר לריך לקשר דעתו בחוץ ולהתיישב אין ומה שיכול להסביר ולהשתלשל למטה בדברים תחתונים ולהלבישם במשל דהיינו שיהי' יכול למלוא דבר החכמה ההיא גם בדברים תחתונים. כי לזה לריך חכם גדול שיוכל להלביש חכמתו גם בדברים תחתונים שלמטה ממנו. רק שלמה המלך ע"ה ברוב בינתו הוי' יכול למלוא שלשת אלפים משל דהיינו ג' אלפים מדרגות שלמטה ממנו גם שם הוי' יכול למלוא ולהראות אותו דבר חכ' בעלמה שהי' יודע. [הג"ה. וע' מזה ג"כ לקמן ס"פ מקץ בד"ה מזוזה מימין. והנה הפרסא שבין אלילות לבריאה הוא ג"כ כמו בחי' משל וכמ"ש בד"ה פתח אליהו. צפ' וירא. גבי אך ענין הפרסא כו' ולריך להמשיכו בדרך משל כו' ובחמת ששרש הפרסא נמשך ממקום עליון כמ"ש בהביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים. שצלק"ת סוף שיר השירים צפי' השמים כסאי. וא"כ אפ"ל פי' שלשת אלפים היינו ג' אלפין כי שלג הוא גימטריא ג' אלפין הוא בחי' לבושי' כשלג חיוור ומשם שרש שלשת אלפים משל והם ג"כ ג' פרסאות דאבי"ע כו' וע' לקמן פ' יתרו סד"ה ביאור ע"פ משה ידבר. גבי בענין תלת עלמין דנפיק מתקונא קדמאה כו' וע' בהביאור ע"פ משה ידבר ג"כ מענין וכן משלי שלמה כו' ועיין מענין וידבר שלשת אלפים משל בערובין פ"ב דכ"א סע"ב פ"ק דמגלה דף ז' ע"א. במד"ר פ' חקת דף רע"ג ג'. בשש"ס רבה בפסוק שיר השירים

וזא באהכסיוא וע"ד פסיק טעמא בגווייהו. ומעלמא דא עד עלמא דא כולא חד עכ"ל ועיין בזח"ג נשא קל"ח א' מענין ופסיק טעמא בינייהו וע' מזה ג"כ לקמן בת"א פ' בשלח זד"ה וירא ישראל את הים הגדולה. בענין ויראו העם את הוי' ויאמינו בהוי' שהוא ג"כ ענין ז' שמות הוי' המזכר. ויראו העם את הוי' היינו הוי' דלתתא עלמא דאתגלייא המהוה כל העולמות מאין ליש. ושייך בו לשון יראה. יראה בושט כמשל הרואה את המלך כו'. ויאמינו בהוי' הוא הוי' דלעילא עלמא דאתכסיוא שאינו נראה ומושג ולא שייך בו בחי' יראה כ"א אמונה עכ"ל. ועד"ז הוא ענין לה' הנראה אליו היינו ש' הוי' דלתתא עלמא דאתגלייא. ואח"כ נתעלה עוד ויבן שם מזבח לה' היינו עלמא דאתכסיוא שאינו נראה ומושג כו'. וע' זד"ה [חסר]. והגה פי' ויבן מזבח. י"ל ע"ד שפירשו רז"ל במד"ר פ' נח פל"ג ע"פ ויבן נח מזבח לד' ויבן כתי' נתבונן. וכמ"כ כאן ע"י שהאיר ה"א עלילא באברהם שהוא בחי' הבינה מזה נמשך ויבן מזבח. שהוא להיות בחי' קרבן והעלאת נח"ב ואח"כ פ"ב ויבן ע"ד מבין דבר מתוך דבר שנתבאר לעיל פ' בראשית זד"ה השמים כסא. ועמ"ש ע"פ מארז"ל ע"פ ויבן את הללע בינה יתירה באשה כו' דהיינו בתשבע"פ ע"ד ערבים עלי דברי סופרים כו'. וע' זח"ג פ' אחרי דע"ג א' בענין תלת דרגין חינון מתקשרין דא זדא קודצ"ה אורייתא וישראל וכל חד דרגא על דרגא סתים וגליא. ועמ"ש מזה זד"ה והי' ביום ההוא יתקע בשופר גדול פ"ד ומש"ש פ"ג מענין פנימית הלב. ומ"ש זפ' נלבים זד"ה כי קרוב אליך הדבר מאד. ושם פ"ב מענין ממלא וסובב שיש כנפש. ומ"ש זד"ה ויקהל משה בענין דאית רלון ואית רלון. וזפ' תשא סד"ה שמאלו תחת לראשי. והגה לראשי אותיות ישראל לי ראש וזהו ענין גליא וסתים שיש בישראל דהיינו בחי' יעקב וזחי' ישראל כמ"ש בזר פ' אחרי שם. ומכ"ז ויבן ענין ז' המזבחות כי אברהם נק' ג"כ ישראל כמ"ש במד"ר ר"פ חולדות ועמ"ש בלק"ת פ' בלק זד"ה לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל:

קיצור ענין שירידת המדרגות נמשך ע"י כח עליון כמו וידבר שלשת אלפים משל. וכן המשכת הבינה נמשך מקון התחתון של הוי"ד ששרשו מקון העליון שלמעלה מעלם הוי"ד. וזהו שארז"ל

זח"ב ר"פ יתרו דס"ו ע"ב בענין אית מלך לעילא דאיהו רזא דקה"ק והיינו הבינה הנק' עלמא עילאה. והוא סתימא עתיקא לעילא עד א"ס כנ"ל בענין הוא דא עתיקא. ותחותיה אית כהן רזא דאור קדמאה דקא משמש קמיה והוא בחי' החסד. שהוא בחי' משמש להבינה הנק' קדש הקדשים. ולכן נק' יומם ילום ה' חסדו. יומא דאזיל עם כולהו יומין וע' מזה ג"כ בסידור ד"ה אד' שפתי תפתח וע' ברע"מ פ' עקב דף רע"א סע"א זפי' ברוך אתה. וע"כ נקרא החסד שירותא דעלמא עילאה. ולכן המשיך אברהם מנגב שהוא חסד ועד בית אל שהיא הו'. וע' בזר ויקרא דף ז' ע"ב ע"פ ואיש דא קוב"ה אשר יקח אחותו. דא כנ"י. וכ"כ למה חסד הוא. חסד הוא דאזיל עכ"ל וע' מזה ג"כ בזר פ' אחרי דע"ז ז'. וענין ואיש כי יקח ע"ד ביום ההוא תקראי אישי. והוא בחי' נישואין דהיינו גלוי פנימית התורה הרי כ"ז נמשך ע"י החסד ולכן נאמר ותורת חסד על לשונה כמבואר לעיל סעיף א' וזהו ג"כ ענין אורך ימים בימינה וע' בפרש"י בשבת פ"ו דס"ג ע"א. וז"ל הפרד"ס ערך בית ולכן אברהם בעל הימין כל מסעיו היו מקדם בסוד כתר וחכ' ששניהם קדומים כאשר יתבאר ז"ה לבית אל בסוד המל' כו' וכן כל עניניו להשפיע ולתקן המדה הזאת בסוד חוט של חסד עכ"ל. והכח באברהם להמשיך אורות אליו זמ' זהו ע"י ה' שנוסף בו וכנ"ל שמשם כח הירידה וההמשכה. וזהו ההמשכה מלמעלה למטה. ובענין מלמטה למעלה מבחי' לה' הנראה אליו כו' עד לה' סתם. הגה ז"ל הזהר פ' לך דפ"ג ע"ב ת"ח בשעתא דעאל אברהם לתרעה תתחזי לי' קב"ה כמה דאתמר דכתיב לה' הנראה אליו. וקביל תמן נפש וזנה מזבח לההוא דרגא. לבתר הלוך וגסוע הגבה דקביל רוח. עד דסליק לאחדזקא גו נשמה. ע' זח"ב תרומה דקמ"ב ע"א כדן ויבן שם מזבח לה' סתם דא איבי נשמה דאיבי סתימא דכל סתימין עכ"ל. ועד"ז נתבאר עוד בזר שם ד"פ ע"א וזנה תרין מדבחין חד לדרגא דאתגליא וחד לדרגא דאתכסיוא. והיינו דרגא דאתגליא זהו בחי' ממכ"ע ודרגא דאתכסיוא זהו סוכ"ע. וביאור הדבר ויבן ע"ד מ"ש בלק"ת פ' ואתחנן זד"ה וידעת סיום והשבות. דרום הראשון. וזפ' אמור זד"ה ונקדשתי בחוך זכ"י ספ"ב ופ"ג. וזהו ענין ז' שמות הוי'. וכמ"ש בזר וילא דקנ"ח ע"ב ת"ח בגוונא דא הוי' הוי' תרין עלמין דא באתגליא

התחוננים וטיקר גילוי היחוד הוא ע"י התורה.
 אך האבות עשו הכנה לבחי' התורה כמ"ש ותורה
 שם בישראל ע"י ישראל. כי ע"י אברהם נמשך קו
 ימין חסד כו'. וזהו ענין ס' בראשית שאין בו
 מלות התורה רק פ' אברהם ופ' יצחק כו' שהם קודם
 התורה והם הם שהמשיכו להיות בחי' התורה כו' :

אך לפ"ז ל"ל מדוע לא זכו ישראל לקבל התורה
 עד שהיו בגלות מצרים וימרו במומר
 ובלבנים הלא כבר זכו ע"י אבות וגם איך ה' י
 יכול לעשות כל היחודים קודם שנימול כי המילה
 ניתנה לו אח"כ כשהי' בן ל"ט שנה רק דאיתא
 קיים אברהם כל התורה כולה ואיך הניח תפילין
 אשר נזכר שם יל"מ ואז עדיין לא הי' כלל גלות
 מצרים. אך באמת יש פנימי' וחילוני' והקיום שלו
 הי' בפנימי'. ויאמר הוי' היינו החגלות והמשכת
 אוח"ס כ"ע מלמעלה למטה בבחי' פנימי' אבל שזכר
 להחגלות גם בחילוני' שהי' בדבר גשמי בקלף
 ממש גילוי חלקות כ"ל. אין זה דרך השתלשלות
 רק ע"י וימרו חייהם כו' בכל עבודה קשה נעשה
 החגלות מבחי' למעלה מהשתלשלות כי אז יוכל
 להחגלות גם למטה מהשתלשלות כי שם מעלה ומטה
 שוין גם חכמה לבחי' עשי' יחשב כולם בחכ' עשית.
 וזהו כי עיגולי אריך מקיפי' רגלי עשיי' היינו
 שהמשכה והחגלות הוא מן מקיף עליון הכולל
 אבי"ע כו' ואז יכול להשתלשל רצונו ית' גם בדבר
 גשמי בקלף וכדומה. אבל אברהם לא המשיך רק
 בבחי' פנימית מלמעלה לכן לא הי' עדיין החגלות
 במעשה המלות בגשמיות ממש בבחי' חילוני' רק
 הקיום שלו כל התורה הי' בבחי' פנימי'. וכשהי'
 בן ל"ט ניתנה לו במתנה מלות מילה במעשה ממש
 בכדי שיוכל ממנו יצחק שיצא מאתו אח"כ יעקב
 תמים ובניו ויקבלו התורה בהחגלות חילוני' מלות
 מעשה ממש לכן לא קבל אברהם התורה לפי שיצא
 ממנו ישמעאל וכו' רק אחר שנימול ונולד יצחק
 אחר המילה אז יוכל להוליד יעקב תמים אשר
 קבלו בניו התורה במלות מעשה הארה מן העגולי'
 כו' אף בבחי' חילוני' כי לנגדו למעלה מן השתלשלו'
 מעלה ומטה הכל חד כו' [ועמ"ש ע"פ משה ידבר
 שם נת' היעב הכפרש בין מה שקיים אברהם כל
 התורה כו' למ"ת עולה בקנה א' עם מ"ש כאן] :

וזהו הוא עשנו ולו אנחנו ולו קרי צו"ו וכתיב
 לא באלף. וביאור הענין כי איך יכול להיות
 שנהי'

שארז"ל ע"פ ומצני יששכר יודעי צינה לעתים דאפי'
 בדורו של משה לא אשתכח כוונתו. ור"ת יב"ל
 ע"ד וזהו יוצא מעדן יוצל שמו. ועי"ז וילך למסעיו
 מנגב ועד בית אל. מסערה דימינה שירותא דעלמא
 עילאס. כי החסד בחי' כהן הוא משמש תחותי'
 דמלך עילאס קדש קדש. ולכן נאמר גבי אהרן ויבדל
 אהרן לטהר קדש קדשים דה"ל סי' כ"ג י"ג.
 ועיין מזה במד"ר פ' במדבר פרשה ד' אהרן קדש"ק
 וארון קדש"ק כו' אבל בני קהת אינן קדש"ק כו'
 ע"ש. וע' בגיטין דנ"ט ע"ג. והמשך מנגב עד
 מ' הנק' בית אל. ואיש כי יקח. ומלמטה למעלה
 ב' המזבחות. ענין ב' שמות הוי' ע"ד וייראו העם
 את הוי' ויאמינו בהוי'. אחגלייא ואחכסיה ממכ"ע
 וכו"ע ב' המזבחות ע"ד מזבח החילון ומזבח הפנימי.
 חילוניות הלכז ופנימית הלכז. ע"ד דאית רצון ואית
 רצון. ויבן ל' הבנה דבר מתוך דבר] :

ה והנה להבין זה בעבודה. הנה אמרו עובדות חכ'
 שלמעלה תורה שהח' שהיא בדברים
 גשמיים היא מבחי' חכים ולא בחכ' ידיעה כי
 הנה חכמה עליונה אין לה השגה רק דוקא
 בהתלבשותה בדברים גשמיים שאזי בלקיחת האתרוג
 עד"מ מאחר שהחכ' מלוכשת בו ה"ז כאלו אוחז
 בחכ' העליונה והנה המשכת חכמ' עליונה בדברים
 גשמיים הוא ע"י אור הכתר כי אורייתא מחכ'
 נפקת בבחי' גילוי אבל מקורה הוא למעלה שחרי"ג
 מלות לאורייתא וז' דרבנן הם תר"ך עמודי אור
 והוא מארחין לבנונית דגלגלתא בחי' כתר שהוא
 מל' דא"ס ועי"ז נמשך למטה כ"כ. ולכן גילוי
 חכמה עליונה המלוכשת בפ' קדש עד"מ הוא
 יוחר מגילוי החכ' עלמה במקומה העליון לפי
 שנמשך ע"י הכתר שלמעלה מהחכ' ולכן נעשה
 יחוד עליון ע"י דברים גשמיים כמו ע"י לדקה
 נעשה יחוד עליון באזי' למעלה מג"ע תענוג הנשמות
 שהוא צבריאה ומל' דאזי' נעשה עתיק דבריאה
 כו'. שמלדק נעשה לדקה ד' נעשה ה' כמ"ש בזהר
 עד לא קבילת דבר כו'. ולכן לא נאמר בתורה
 מעלת אברהם שהי' מאכיל אורחים כו' עד שבא
 לא"י ולא בחו"ל הגם שכבר הי' בן ע"ה כו' הלא
 שמתחלה אף אם הי' עושה לא הי' ממשך כלום
 ולא הי' כוגע ליחוד עליון עד שויאמר ה' אל
 אברהם במאמר זה ויאמר ה' מאכיל עליון המשיך
 אל אברהם לך לך כו' להיות ירידה והשתלשלות
 כו' ואזי נמשך להיות יחוד עליון חלוי במעשה

שנה' חנחנו עמו ע"י השתלשלות רק כי הוא עשנו ולא באלף זהו בתי' כתר כי א' רישא דאתוין כתר ועי"ז יכול להיות ולו זוי"ז חנחנו עמו כי מאחר שזה למעלה מן השתלשלות הארתו יכול להיות גם למטה מן השתלשלות ולכן כשנתנה התורה ונלטו מלות במעשה ממש מלוא הראשונה היא מתחלת באלף אנכי כו' כי שיקויים המלות במעשה ויעשה יחודים ע"י קיום מלות במעשה א"א רק שיתגלה הארה מבתי' כתר כו' לכן מלוא הראשונה מתחלת באלף בתי' כתר הארה מלבונית הכתר כו'. וזהו ואזרם בן ע"ה שנה בלאתו מחרן היינו כי ממוחין למדות צריך לילך דרך הגרון ואחר שירד ממדרגת מוחין ועדיין לא נעשו מדות קודם שיבאו להלב נק' אז חרן וכשהי' אברם בן ע"ה היינו ז"פ עשר בתי' חילונית' וה' חסדי' בתי' פנימי' ילא מחרן שבא הארה והתגלות מחכ' למדות. והנה כמו שחיתא רישא דעשו בעטפוי דיחאק כמו"כ קודם הבירור הי' לוט כלול באברהם בקדושה כמו סיגים אשר קודם הצירוף וצירור מעורבים הם עם זהב ולו"ט בגימ' מ"ה אחורי' דשם מ"ה. אך הוא מקור חו"ב דקליפה לכן נק' לוט לשון קללה ולכן הלך לוט את אברהם קודם הצירור ולכן ילא מלוט עמון ומואב אשר ילאה מהם רוח המואבים ונעמה העמונית כי מואב חכ' דקליפה ונעמה הוא לשון נועם בינה התגלות עתיק צבינה וע"י צירור ילא' רוח המואבי' ונעמה העמונית' מן חו"ב דקליפה ואחר הצירור נפרדו סיגי לוט מאברהם ויאהל אברם עד מקום שכם כתפין חו"ג דנוק' ואלון מורה ח"ת דנוק' כי כל המשכות והתגלות הי' אברהם ממשיך להמל' מן שכל הנעלם לכן אמר לו ישמעאל יחי' לפניך כי אחרי שנק' אברהם בה"א שעי"ז המשיך התגלות בבתי' מל' ונתנה לו המילה הי' יכול להעלות גילולות כנר בפני הצוקה שיהיו נכללים בבתי' מל' כו' וכמ"ש ואת הנפש אשר עשו וכו'. גם שרי היתה נקראת מקודם ביו"ד מורה על אמנוס ואח"כ כשהיתה צריכה להוליד את יחאק היתה נק' בה"א בהרחבה להורות על המשכה והתגלות. וזהו ויקרא שם אברם בשם ה'. ויקרא היינו המשכה מאב רם שכל הנעלם המשכ' מיסוד אבא לע"ס דנוק' הנק' שם ה' כו' :

31/08/2018nkn

(עוד הגהות על דרוש הגיל ממס"ק) :

(א) ענין לך לך כו'. ויבן שם מזבח לה' הנראה

לצורך נבראים בו'. ואף שהנבראים אין ערוך
 לאלי' ואיך יהי' סדר האלי' רק בשביל זי"ע הרי
 כה"ג מלינו השמים והמאורות נבראו בשביל עוה"ז
 השפל כנראה מפשטי הכתוב צפ' בראשית יהי מאורות
 ברקיע השמים להאיר על הארץ בו'. והפלוסופים
 הרחיקו זה איך יעשו הנבראים העליונים מפלים
 לגבי שוכני ארץ הגשמיות כמבואר במ"ג. ונכנסו
 בדחוקים גדולים נגד הנראה לעין ונגד התורה. וכן
 הביא הבחי' עוד ראוי' מפסוק הן לה' אלקיך
 השמים ושמי השמים בו' רק באצותיך חשק ה' בו'
 הרי נראה שהשמים ושמי השמים לא נבראו רק
 בשביל האצות וזרעם בו'. א"כ לא יפלא אם האצילות
 נאלל בשביל שיהי' התהוות הנבראים ג"ע העליון
 והתחתון בו' וכיוצא בזה גבי משה כלום נחתי לך
 גדולה אלא בשביל ישראל ע' לעיל ר"פ בראשית
 בד"ה השמים כסאי :

ועמ"ש מזה ע"פ ויהי צעלות המנחה. ולכאורה י"ל
 כמ"כ ב' בחי' שבחורה סתים וגליא הם גם כן
 המקשרים סתים וגליא שבישראל לבחי' סתים וגליא
 דקודצ"ה ויש להעיר לענין ב' הויות אלו מב' שמות
 הוי' שבפסוק ראשון דק"ש שמבואר במ"א כי הוי'
 אחד מורה על ההמשכה משם הוי' להתהוות ז'
 רקיעים והארץ שנבראו ע"י הדבור בו' הוי' חלקינו
 זהו ישראל עלו במחשבה וכדי שיהי' בחי' מחשבה
 הוא ג"כ ע"י שם הוי' יו"ד למלאם ה' התפשטות
 בו'. והנה מחשבה ודבור הם ג"כ בחי' סתים
 וגליא כי המח' היא העלם והדבור גילוי א"כ ב'
 ההויות אלו זהו ג"כ ענין קודצ"ה סתים וגליא בו'.
 והנה ל"ל תחלה מפתחות החינוכי' ואח"כ מפתחות
 הפנימי' בד"ה כי תשמע בקול ע"כ תחלה ויבן מוצח
 לה' הנראה אליו בו' ואח"כ לבחי' סתים בו' :

אוצר החכמה
 01/200/2018

ומשיע בענין אב רם שכל העולם וזריך להמשיכו
 לידי גילוי. הנה לקמן סד"ה ולא
 יקרא עוד שמך אברהם בו' ב' וז"ל אב הוא בחי'
 ראשית הגילוי יש מאין שהיא מקור ההשפעה נק'
 בשם אב והי' בבחי' רם על כל גוים בו' מפני
 שהי' ע"י מסך. וא"כ זהו ע"ד רם על כל גוים בו'
 מי כה' חלקינו המגביהי בו' יותר מבחי' ומדרגת
 על השמים כבודו שזו ענין רם כ"א קמי' שמים
 וארץ שוים ואי לואת המשפילי לראות בשמים ובארץ
 בהשוואה אחת כמ"ש בלק"ת בד"ה ששים המה
 מלכות דרום השני ובהביאור ע"פ חגרה בעוז מתניה
 שזו ענין שנה"י חדשים נמשכים מן הכתר בו'
 שכדי שיהי' ההשפעה למטה ל"ל מבחי' עליונה יותר
 ועמ"ש מזה סד"ה שובה ישראל עד דרום השני
 ועמ"ש סד"ה והבדילה הפרוכת שגילוי זה מבחי'
 אב רם שיהי' אב המון ל"ל ע"י העצרת המסך דק"כ
 ועמ"ש בד"ה והי' לכם לליצי' ג"כ ענין ההמשכה
 מבחי' בינה שיומשך למטה ע"י ל"ב חוטי הליצי'ת
 המשכת הביעול למטה וכדי שיהי' ההמשכה זו
 מהחכמה ל"ל מקור ההמשכה מהכתר יעו"ש. ועמ"ש
 בהביאור ע"פ באתי לגני בענין אריתי מורי עם
 בשמי ומ"ש בד"ה ציום השמע"ל כנישין. בענין מאת
 ה' היתה זאת :

ומשיע וזהו ענין חסד אהגלי בפומא דאמה. זה
 מבואר בזכר פ' בא דל"ו ע"א וצפ' נשא
 באד"ר דקמ"ב ע"א. ויש להעיר ממ"ש בילקוט
 בתלים ע"פ הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו
 דקאי על התורה שנק' חסד וכמ"ש ותורת חסד על
 לשונה ורז"ל אמרו וכי יש תורה של חסד בו' אלא
 תורה לשמה זהו תורת חסד תורה ללמדה. גם
 ממ"ש במ"א בענין ואיש כי יקח את אחותו חסד
 הוא דקאי על יחוד הקב"ה וככ"י. וההפך בין
 דקה לחסד שלדקה רק לעניים והוא רק די מחסורו.
 וחסד הוא אף לעשירים. ועמ"ש בענין כי חסד
 חפצתי ולא זבח. ושרש החסד נמשך מא"א כי שם
 לית שמאלא והכל ימין ועמ"ש בסד"ה כי הסרים
 ימושו בו' צפי' וחסדי מאתך לא ימוש בו'. והנה
 פומא דאמה הוא בחי' יו"ד כמ"ש באד"ר שם וצפ'
 בא שם וזהו ענין דק ושלוש נשקו ע"י חסד ואמת
 נפגשו ע"ד תתן אמת ליעקב חסד להצרהם בו'.
 ובמ"א פי' שזה שיהי' אהעדל"ע נמשך ע"י אהעדל"ת
 זהו חסד. גם עיקר היחוד להמתיק הגבורות בחסדים
 ועיין מזה בד"ה אד' שפתי תפתח. וזהו אהה כהן
 לעולם על דברתי. כהן הוא חסד וכה"ג חסד
 דאבא הוא מתקן ענין המ' דבור העליון בו'.
 וענין דברתי ציו"ד כוספת אחר התי"ו עיין בזכר
 פ' מזרע דנ"ג סע"ב ובמק"מ שם. ואפ"ל דהיינו
 שתקבל מבחי' יו"ד הנ"ל. והוא הנקרא ראש לדיק
 כמ"ש בזכר פ' וינא דקס"ב ע"ב יעו"ש שזו פי'
 ברכות לראש לדיק ובמא"א אות ריש סעיף ג' פי'
 שזו

ומשיע והתכלית הוא להיות גילוי צבי"ע ג"ע
 עליון ותחתון תעגוג הנבראים וכ"כ עוד
 בד"ה כי אברהם לא ידענו וז"ל והתגלות מדותיו
 ית' בבחי' אל"י דאיהו וגרמוסי חד לא הולך אלא

כאן משמע העלייה הוא לבחי' כתר . והם עלמס
 בחי' חצ"ד שנק' אצות כו' . ויש להעיר עוד
 ממ"ש בדרוש שתי הלחם ע"ג שני הכבשים דחופת
 הכבשים להעלות לבחי' כשב השי"ן קודם לב"ת הוא
 חג"ת דא"ח ואעפ"כ שתי הלחם שהם תשצ"כ
 ותשבע"פ שרשן גבוה יותר ולכן הם ע"ג שתי
 הכבשים והיינו שהם צ' מזלות דמו"ס שגבוה
 מחג"ת כו' :

(ד) ומש"ע והנה לפ"ז הוא ירידה כו' . אך הענין
 מה שניתוסף לו הוא ה' עילאה .
 והנה כה"ג גבי יוסף נאמר עדות ביהוסף שמו
 כו' . ויש להעיר עוד ממ"ש חתה ה' לבדך כו'
 חת עשית חת השמים כו' חתה הוא כו' ושמת
 שמו אברהם כו' ומבואר במ"א כי חתה הראשון
 נכתב בה"א חתה ואח"כ חת עשית חסר ה"א . כי
 הה' מורה על ה' פרופים שהם נר"נ ח"י ולא
 באו בגילוי בהעולמות אף בעולמות שלפני הא"י
 ולכן חסר ה"א וא"כ באברהם שניתוסף לו ה"א זהו
 המשכה מבחי' חתה הראשון חתה הוא לבדך כו'
 שיומשך משם גילוי בבחי' חתה עשית חת השמים כו'
 הארץ כו' :

ומש"ע בענין מעלת הבינה על החכ' . יש להעיר
 מהא ומבני יששכר יודעי בינה כו'
 שאפילו בדורו של משה לא אשתכח . כי בינה
 היינו להבין דבר מתוך דבר . תוך דבר הוא ממכ"ע
 שמבחי' זו נמשך יש מאין . ושיבין מתוך דבר
 בחי' סוכ"ע זהו דבר ושם למעלה היש ולמטה
 כלל חשיב וזהו כי אל דעות כו' . וזהו ענין התגלות
 עתיק סוכ"ע דעת עליון הוא צבינה כו' . וכן מעלת
 שער החמשים דבינה בחי' יוצל . הרי נק' כתר כו' .
 והבינה נקרא הוא משא"כ חכמה נקרא חתה וע'
 בדרוש השופר שהוא ג"כ צבינה דוקא וכן ה' ענויים
 דיוהכ"פ זהו ה' עילאה ויוס שנתחייב בחמשה
 תפלות . וע' בסידור בדרושי החתונה ד"ה להבין
 שרש ענין יולר הרים ובלק"ת ד"ה ראה אנכי נותן :

ומש"ע והענין כנודע שלהיות התפשטות כו' הוא
 דוקא ע"י בחי' ומדרגת יותר עליונה .
 עמ"ש ע"פ אל יתהלל החכם בחכמתו כ"א בזאת
 יתהלל כו' : ומש"ע רק שרש בינה כו' . ור"ל
 דלכאוי' כיון החכמה היא עלם השכל ובינה היא
 ההשגה לאורך ורוחב כמ"ש באגה"ת פ"ד ובאגה"ק
 קי

שזהו ענין שראשי נמלא על והרי העל נמשך מבחי'
 חסד כנודע . מענין חתה' כעל וזהו ג"כ ענין חסד
 התגלי בפומא דחמה וז"ש באברהם והי' זרבה .
 ועיין ד"ה חרבות אורים מענין שהעטרה היא בחי'
 יו"ד ובלק"ת ס"פ עקב ועיין בערוך בענין ה' אוחיות
 מנלפ"ך שטומדים לגאולה הכ"ף ניתן לאברהם היינו
 מ"ש לך לך כו' :

(ב) ומש"ע מענין והוא יושב פתח האהל . ר"ל
 והוא היינו בינה הנק' הוא דא עתיקא
 כמ"ש לקמן נמשך ג"כ בפתח האהל שהוא מ'
 והיינו ע"י חסד דאתגלי כו' . וכן פי' בזהר ר"פ
 וירא דל"ד ע"א וע"כ בזמנא דחד לדיק כו' וזהו
 זרבות לראש לדיק ועיין זח"א בהסקדמה ד"ו סע"א
 גבי מקבליאל כו' ועמ"ש לקמן בענין הוא עשנו וע'
 בזהר וישב דקפ"ג סע"כ צפי' כעיר שחוצרה לה
 יחדיו . וע' זהר ויקרא דף כ"ד ע"כ ע"פ והיתה
 נפש אדוני לרורה בלרור החיים . וצפ' תרומה דקמ"ב
 סע"כ מענין לרור החיים ור"פ לו ע"פ זאת תורת
 העולה ואין לרור פחות משלשה היינו בינה יסוד
 ומ' . וזהו והוא יושב פתח האהל ועמ"ש ע"פ והוא
 עבר לפניכם :

ומש"ע שהמשכה זו הוא ע"ד ויהי ערב ויהי בקר .
 הנה אברהם הוא בחי' בקר ונק' בקר
 דאברהם וכמ"ש בזהר פ' מקץ דר"ג סע"א וצפ' בלק
 דף ר"ד ע"כ הוצא לעיל סעיף א' ובינחק כתיב
 וילא יחק לשוח בשדה לפנות ערב . ע' מזה בזהר
 בראשית דכ"א סע"א וצפ' חולדות דקמ"א סע"כ
 ודקמ"ב ע"א :

תתק"ע/08/21

(ג) ומש"ע והנה להיות גילוי זה ל"ל מצות מילה
 להסיר הערלה היא ק"כ החופפת כו'
 זהו כמ"ש בע"ח שער האונאה ובלק"ת מהאריז"ל פ'
 לך שאין הה"ח יורדים ביסוד כ"ז שק"ג דבוקה כו' :
 ומש"ע ויאמר ה' אל אברהם לך לך מארצך . זהו
 כענין בעבר הנהר ישבו אבותיכם דפי' בזח"ג אמור
 דל"ט א' שהוא בחי' ונהר יולא מעדן . ורבינו ז"ל
 ד"ה אס בחוקתי תלכו בלק"ת פי' בעבר הנהר
 למעלה מבחי' הנהר כו' . והיינו בחי' אברהם ח"ע
 כו' . ובמ"א פי' שהוא שרשן מחג"ת שזכתה טורי
 חשוכא . וענין הירידה אורך עלייה יותר משרשם
 עמ"ש בלק"ת ד"ה אלה מסעי דרוש השלישי צפי'
 ואלה מסעיהם למונאיהם כו' . ולפמ"ש רבינו ז"ל

סי' ע"ו ח"כ הוה חמינא שכח אורך ורוחב ההשגה נמשך מהחכ' לכן אמר ששרש כח הבינה להיות מרחב ההשגה לאורך ורוחב נמשך מלמעלה מהחכ' היינו מבחי' עתיק רק שעובר ונמשך דרך החכמה. ואף שהבינה היא היכל לחכמה מ"מ כה"ג פי' בס"ט פ"ג גבי התלמוד שהוא בסיכל קדו"ק דבריאה ולבוש לבחי' מ' דל"ז עכ"ז שרש לבוש זה גבוה מהמ' המתלבשת בהלבוש כי שרשו מחב"ד דל"ז שלמעלה מהמ' ומ"מ נשתלשל עד שנעשה לבוש להלביש המ'. ועד"ז פי' צענין הלבוש הנעשה מנעשה המלות שע"י לבוש זה יוכל ליהנות מזיו השכינה בג"ע ועכ"ז הלבוש גבוה מהזיו שמשיגים ע"י לבוש זה כו' כמ"ש בת"א פ' חיי. וכן מלינו בצגדי כהונה שע"י שהכה"ג לובש הצגדים עי"ז נעשה זו קדושת כה"ג נמצא בהלבוש כח מה שלמעלה מבחי' המלוכש בו. ועד"ז יובן צענין חו"ב שנק' נקודה בסיכליה. להעיר ממ"ש צענין ה' גבי מלאה וחמץ ובסדור ד"ה מזמור לתורה שזהו ענין פיה פתחה ברכ' וצמג"ד אות ה' העיר ממ"ש הא לכס זרע הרי ההזרעה בכח אות ה' וע' בפע"ח צענין הא לחמא עניא די אכלו כו' ועמ"ש סד"ה המגביהי שמגביה ה"ה ע"י ה"ו"ד כו'. ולפ"ז לאברהם ה' עילאה ולשרה הא תתאה וזהו ענין צ' מלות דקודם חלות ואחר חלות ראשית תבואתה כה"א :

ע"פ ולא אבה ויש לעיין צענין רישא גזעא ושזילא : עוי"ל צענין לך לך מארנך. כי צעה"ג ישבו ארז"ל מתחיל מגנות ולפ"ז פירושו מה שמבחי' ונהר יולא מעדן נמשך ומשם יפרד וה"ע נהרות צבל ד' נהרות חו"ב ותו"מ דקליפה. וח"כ לך לך ע"ד שמעי בת כו' ושכחי עמך ובית אביך כו'. ועד"ז כן צבל אדם כדפי' בת"א פ' מקץ ד"ה רני ושמחי בת פי' עמך ובית אביך היינו מה שהורגלת בו ונמשכת אחריהם בהצלי העולם כו'. עכ"פ שכחי לפנות דעתך לקבל על עצמו עול מלכות שמים וע' ד"ה ויהי מקץ דרוש הראשון הטבילה צנהר דיגור לשכות חיזו דהאי עלמא כו'. ור"ז אם דלשכה תלמוד צבלי כו' בת"א פ' יתרו ד"ה מרחיקים ומעשיהם. וכש"כ ש"ל כן בעסק האדם בתפלה ובתורה. וזהו לכו לחמו פי' לכו ע"ד לך לך מארנך כו' ואף יבוא לזה נראה ע"ד שיתקע דעתו בחזק בהתבוננות גדלות ה'. וכמ"ש פי' וענין שכחה ע"פ ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחו. דלא די שלא זכרו אלא ששכחו לגמרי. ועמ"ש מזה ע"פ ותאמר ליון עזבני ה' ואד' שכחני. דר"ל השכחה ע"י שמסס אד' נשפע להעולמות והשרים כו' ח"כ כביכול עוסק צענין אחר כו'. ח"כ מזה יובן פי' ושכחי עמך כו' ע"י שיעסוק בלב ונפש ומאד בהתבוננות גדלות ה' :

ומש"ע

ולכן וילך למסעיו מנגז חסד עד בית אל מ' והיינו מלמעלה למטה ואח"כ מלמעלה"ע מלה' הנראה כו' עד לה' סתם. ע' ד"ה ועשית בגדי קדש צענין חסד לאברהם. ומ"ש צענין ימין ה' עושה חיל. הושיעה ימיך וענני וצענין כוס של ברכה נותנו בימינו. ומארז"ל פ"ב דצ"ב הרואה להחכים ידרים וסימנך מנורה בדרום. הרי ע"י הדרום נמשך שפע ואור החכ' כי חכמה חסד נלח הוא קו אחד. גם לכן שם ע"ב שהוא שם הוי' במלוי יודי"ן הוא בחכ' כי החכמה היא בחי' יו"ד ולכן בחכ' הוא מלוי יודין והנה שם ע"ב גימ' חסד. ח"כ מוכרח שיש שייכות לחכמה עם החסד וכן נראה בחוש מי שחכם יותר הוא חסדן יותר. והמ"מ פי' דשם ע"ב במלוי יודי"ן הוא בכתר. גם אורך ימים בימינה דפי' אורך ימים הוא ההמשכה מא"א. ועמ"ש צענין וחקף לו חסד :

ומש"ב

צענין אור הכתר שמאיר בחכמה להיות בינה זהו פותח את יודך יודיך. עמ"ש ד"ה חכלילי. עלי עשור עשה"ד זהו יו"ד מאיר בה"א חומשי תורה וזהו עלי נבל נובלות חש"מ תורה אך כי שרש המשכת יו"ד מה"א בא מכתר וז"ס זיווג חו"ב שנמשך ע"י דוקא ולכן ארז"ל פי' עלי נבל עלינו להתנבל על ד"ת היינו מס"כ שע"י"ז דוקא ממשכיכים יחוד חו"ב. ולכן י"ל ענין ה"א לאברהם לא מלך ה"א לצד כ"א אב רם זוג חו"ב. אבל אברהם יחוד יס"א עם בינה ויחוד זה בא מעתיק וא"ס. ג"כ תשובה תשוב ה' תתאה תשוב ה' עילאה וצדדיקים ה' תתאה לחמא עניא אתכפיה ה' עילאה בכל מארך העוה"ב שאין בו אכילה ושחיה וה"ס התפלה איזו בית כו' גם צ' מנצחות צ' ההין וכן עכשיו תפלה וקטרת חילוניות הלב ופנימיות הלב :

(ה) ומש"ע

צענין הקוץ התחתון של היו"ד שרשו מקוץ העליון. עיין צענין קוש"י אך שהוא למעלה מעטס היו"ד בלק"ת פ' כי תלא צביאור

(ו) ומש"ע

והנה להבין זה בעבודה ר"ל איך בחי' לך לך הכ"ל שייך ג"כ בעבודה שירידת הנשמה

כא

שהירידה לורך עלי'. ואפ"ל לך מורה על היחוד כמ"ש בענין מהלכים בין העומדים ובמא"ל אות ה' ססעי' יו"ד הליכה כנוי אל הזוג : פי' אשר אררך י"ל ע"ד אשר קדשנו כו' אשר תענוג העליון משם נמשך שקדשנו במלותיו כד"ה ביום השמע"ל שמאלו תחת לראשי . ועד"ז אשר נשבעת לאבותינו יעו"ש . כמ"כ פי' אשר אררך שבהארץ זו יהי' גילוי בחי' אשר קדשנו כו' וזהו וברכת כו' על הארץ הטובה אשר נתן לך . וע' זח"א ויחי דרמ"ו ע"פ מאשר שמנה לחמו ומ"ש מזה בלק"ת פ' לו בענין והוא טובל בשמן רגלו ועמש"ל בענין הכף דמנלפ"ך ניתן לאברהם וזהו לך לך . ואפ"ל ז' כפין רומזים לב' הבחי' שצכת עת"י וא"ל כמ"ש בלק"ת בשה"ש בהביאור ע"פ חני ישנה פ"ב :

הנשמה מבחי' חי ה' אשר עמדתי לפניו זהו ע"ד ההמשכה מבחי' חב רם לירד למטה והירידה לורך עלייה כו' : מ"ש כי הנה חכמה עליונה כו' רק דוקא כו' זהו כמשל שאלותיות החותם של חבן עוב אין ניכרין רק על השעוה דוקא . צביאור ויגוס אל בני' : ומ"ש כאלו אחוז בחכמה העליונה זהו שייך לענין ההפרש בין השגת המליחות להשגת מהות החכמה צביאור ע"פ ולא תשביית מלח . ואפשר להעיר לענין מהן תורה שניתנה מתנה ובמארז"ל ע"פ וממדבר מתנה תורה ניתנה לו במתנה וכן פי' מורשה לשון ירושה שירש עלמיות החכמה :

ומשיע שהמשכת החכמה למטה זהו ע"י הכתר . י"ל שהרצון מושל על כל הכחות וגם המשכת השכל תולה ^{ההרצון} ע"ד ובחורת ה' חפלו וגם י"ל ע"ד חכמות בחוץ שכדי להמשיך חכ"ע למטה זהו ע"י מו"ס מקור החכמה : ומשיע ולכן גילוי החכמה עליונה המלוכשת צפ' קדש כו' שנמשך ע"י הכתר מזה יוצן העלי' שע"י הירידה כי והחכמה מאין תמלא מבחי' כתר . ולכן המעשה מלוה גשמיות מעורר מאד למעלה שהרי מה שירדה המלוה בעשי' נמשך מהכתר . ועמ"ש ענין מוריד הגשם שנקרא גשם ע"ש ירידתו בגשמיות והגשמיות נלקח מסוכ"ע כו' . ועמ"ש צפי' תהן אחת שזה שצאתעדל"ת יהי' אהעדליע נמשך מבחי' אשר ועמ"ש מזה סד"ה וישכס לכן . וז"ש כאן ולא הי' נוגע ליחוד עליון עד שויאמר כו' : ומ"ש ועיקר גילוי היחוד ע"י התורה אך האצות עשו הכנה . נראה האצות עשו הע"ס צבחי' קוין ע"י אברהם נעשה קו ימין חח"ן . ויש חיבור וקישור החסד עם החכמה עמ"ש ע"פ יקוון המים . וע"י יחוק חיבור וקישור קו השמאל צג"ה כו' . והוא ענין גדול התקשרות ז"ת הנק' ספירת הצנין מקור דבי"ע בג"ר ימי קדם . וע"י יעקב קו האמצעי נחלה שאין לה מלרים ת"ת עולה עד הכתר . ואזי אח"כ ע"י התורה יחוד והתקשרות ע"י צז"א . ומזה נמשך יחוד העליון שהמקור לזה ז"ל מא"ס כמ"ש צע"ק בדוכתי טובא שיתצרך השם הגדול ממקורו ואזי יאיר צע"ס הנכבד וזהו דוקא ע"י שנעשה תחלה צבחי' קוין ע' צצה"ז וילא קומה ה' למנוחתך . וא"כ ההכנה הוא בנין הע"ס ע"ד התיקון צג' קוין כו' ואח"כ יהי' עלם היחוד ע"י התורה וע' כה"ג צצה"ז היי דקל"ג ע"א גבי תפלות ערבית רשות ומכ"ז מובן ענין לך לך בעבודה עתה דפי' בזהר על ירידת הנשמה מג"ע העליון הנק' בית אביך בגוף

(ז) **בר"ה** אך לפ"ז לריך להצין . ור"ל עתה יצארהפ"ש בין לך לך לאברהם שהוא להיות גילוי אור וכמ"ש צמד"ר פ' צא פט"ו אברהם התחיל להאיר שנאמר מי העיר ממזרח כו' וכמש"ל סעיף ז' צפי' והוא יושב פתח האהל . ובין ההמשכה עתה ע"י תומ"ל מעשיות שהוא ג"כ צבחי' זו . ויצארה שצברה עיקר המשכותיו הי' להוסיף אור צאל"י י"ל לאברהם ג"כ הכח מג"ר שצכת ע' סד"ה יו"ט של ר"ה ומ"ש ע"פ שראשי נמלא טל . ומ"ש ע"פ משה ידבר . והיינו כי צמד"ר אמור פכ"ט כל השביעין חביצין . צימים יום השבת . בדורות משה שביעי לאברהם . א"כ משה לגבי אברהם עד"מ כיום שבת לגבי יום ראשון אשר יום ראשון חסד ושבת צינה כללות ג"ר לכן לאברהם ההמשכה מחסד דא"ל וע"י משה מג"ר דא"ל בחי' שבת ולכן צוכותו ירד המן של מו"ס . גם באברהם ע"ד ויצא כגשם לנו ובחי' משה אהי' כטל כו' . ועד"ז איתא בזח"ג נשא סוף האד"ר דקמ"ד ע"כ א"ר אבא חנן שיתא צוליגא דנהראן משביעאה אנת הוא שביעאה דכולהו דהא לית קיומא לשיתא צר משביעאה דכולא תלי בשביעאה [ע' זח"ב תלוה קפ"ד ח'] ר' יהודה קארי לי' שבת ע' זח"ב פ' בשלח דס"ג ע"כ וצפ' יתרו דפ"ח ע"א וצפ' תלוה שם כל רזין וכל קדישין יקירין כולהון תליין בשביעאה שהוא צינה עמ"ש סד"ה יו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת . ועמש"ל סעי' ד' בענין ה' לאברהם . ועד"ז ארז"ל פ"ט דשבת הכל מודים שצבעת ניתנה תורה . והנה אברהם חסד דז"א ושבת דז"א הוא עלייתו צינה ששם החגלות עתיק וזהו בחי' משה ומבחי' עתיק דוקא יוכל לימשוך

לימשוך החכמה שהיא התורה גם למשה . ולכן יעקב צחיר שבאצות כי הוא שלישי לאברהם וא"כ הוא תפארת שיש בו מעלה יתירה מבחור"ג כגודע שיעקב איש תם יושב אהלים שמחבר בינה עם מ' צוח"א פ' וישלח דף קס"ז . אבל משה זכה לבינה עלמה וזהו נתן ההוד למשה עמ"ש ע"פ הוד והדר לבשת וזהו ושמי הוי' לא נודעתי להם והכתיב וירא ה' אל אברהם אלה כי נאמר הוי' הוי' ופסיק טעמא בינייהו והיינו ז"א וע"ק והאצות לא השיגו רק עד שם הוי' דז"א . אבל משה השיג בשם הוי' דע"ק כמוזן ממ"ש בת"א פ' בשלח סד"ה וארא אל אברהם . ופי' כי בו שבת וינפש הוא שבשבת עליות הוי' דז"א בע"ק כו' . ולכן איתא במד"ר פ' נשא פי"ג כי בעשה"ד יש תר"ך אותיות כנגד תרי"ג מלות עם ז' ימי בראשית ור"ל כי ז' ימי בראשית יש בהם צחי' גבוה יותר שאז שמש אור ז' הימים . והנה בהבראש באברהם . נמלא אברהם חסד צחי' יום ראשון של מעי"ב עד יום השביעי למע"ב זהו צחי' משה כי משה דור שביעי לאברהם וע"כ על ידו ניתנו תרי"ג מלות למטה כו' . וע' במד"ר פ' קרח נזכר תרי"ג אותיות . והיינו עד אשר לרעך וע"ש במ"כ ועמ"ש מזה ע"פ הוא אהרן ומשה וע"פ וידבר אלקים כו' וארא כו' :

1070205700

דרוש לך לך הג"ל בהרחב יותר .

ויאמר ה' אל אברהם לך לך מארצך כו' עד הארץ אשר אראך וכו' . הנה ביאור פ' זו יש בה כמה פנים שונים ובלק"ת ובזהר מחולקים הם באופן הביאור . אך עיקר הכוונה בפסוק זה הכולל כל האופנים הוא כך . דאברהם עלמו הוא צחי' יסוד אבא ושרשו הוא צחי' חכ' סתימאה הנק' שכל הנעלם מכל רעיון במ"ש בפרדס . וזהו פי' אב רם אב הוא צחי' החכמה כידוע ותיבת רם מורה על צחי' רוממות העלם החכ' כו' . ומה שאמר אל אברהם זה לך לך מארצך כו' היינו שי"א אורו מצחי' ההעלם אל צחי' הגילוי והיינו אל הארץ שהוא עלמא דאחגליא כידוע זהו ענין הכוונה הכללית בזה . אך להבין פרטי ענינו . הנה תחלה יש להקדים ענין מה שניתוסף ה"א באברהם ונק' אברהם וזהו דוקא כשמל ח"ע אז אמר לו והי' שמך אברהם כי אב המון גוים כו' . והנה צחי' שכל הנעלם מכל רעיון

היינו צחי' החכ' של המאציל עלמו כשנקרא בשם חכים ולא צחי' ידועא ושם מוסתר ונעלם עדיין אור המאציל עלמו גם מהיות מקור להשחל' סדר האורות והכלים דאצי' עד מדרגות התחתונות דבי"ע כו' ותכלית כוונת המאציל הוי' שיהא צחי' גילוי מליחת יש מאין צבי"ע ושיהי' לו דירה בתחתונים בהשראת גילוי חלקות כמו גילוי זו השכינה בג"ע דצריחה והיינו שיהי' צחי' יש ושיהי' בו צחי' ביטול כו' . ולזאת נזה אל אברהם הנ"ל שהוא צחי' שכל הנעלם שי"א מההעלם ויבא לידי גילוי אור צכדי שיהא מליחת אור באצי' צצחי' יש ומאצי' לבי"ע . לפי' לא הוי' צחי' ביטול היש לכך הולך להיות צחי' למאוס בגילוי אור זה להעלים ולהסתיר האור ובאמצעות שניהם יהי' צחי' ממוצע שיהי' מליחת יש ודבר וימלא בו ג"כ צחי' הביטול כידוע שזהו פי' והי' ערב והי' צקר כו' . והנה צחי' גילוי אור זה היינו צחי' אור החסד לאברהם וצחי' המאוס הוא צחי' גבורות דיחוק וקודם שהוליד אברהם ליחזק ליוה לו שימול ח"ע . וענין מלות המילה מבואר בכחצי הארצ"ל שהוא צחי' גילוי אור החסד בפומא דאמה ע"י הפריעה שהוא הגילוי כו' . והיינו צחי' השפעת החסדים צצחי' יסוד דאבא שהוא שרש מדרגת אברהם כנ"ל . וביאור הדבר היינו להיות כי עלמות אור המאציל כמו שהוא גנוז ונעלם צצחי' השכל הנעלם הנ"ל לא הוי' צחי' חיבור והתקשרות להשפעת אור הנאצלי' מטעם שאין ערוך ביניהם כלל כידוע . אך צחי' יסוד דאבא הוא צחי' התקשרות של המאציל בגאליים שישפיע להם מצחי' ההעלם לגילוי כו' . ואמנם מי הוא המעורר שיבא לידי התקשרות השפעה זו שביסוד כו' היינו ע"י צחי' ה' חסדים שמעוררים למשפיע לזאת מהעלם העלמות לידי גילוי אור ושפע בהתקשרות הזאת שצצחי' יסוד והיינו ה"א לאברהם שהוא צחי' ה"ח שמתגלים בפומא דאמה כו' והיינו מ"ש באברהם והוא יושב פתח האהל להשפיע גם במל' דאצי' שנק' פתח מצחי' ה"ח הנ"ל ומשם מאיר ההארה בג"ע העליון והסתחון כו' . אבל בלא ה"א זה הוי' נק' אב רם כלומר מרומם ומוזדל הוא צצחי' העלם העלמות ולכך נק' שכל הנעלם מכל רעיון כנ"ל . והנה לא נק' אברהם אלא בשעת מילה ופריעה והעטם הוא לפי שהערלה החופפת על הצרית הוא צחי' קליפת נוגה כידוע והרי הערלה דבוקה בצרית והיתה גם ק"ג מקבלת צחי' הארת ה"ח הנ"ל הגלים מן המאציל צפי היסוד כו' והי' צריך לבא לידי קו המדה למאס השפע

השפע מאד רק כפי הראוי בכדי שלא יבא יניקה לק"כ אך בהסיר הערלה החופפת אין לק"כ יניקה מן הקדושה אז יוכל להשפיע רב טוב וחסד בגילוי גדול צפי היסוד וצוה הגילוי אור מתזררים גם הנילווי שנתפזרו בקליפת כוגה. ולזה הטעם נק' אברהם דוקא כשמל א"ע כמ"ש לו והי' שמך אברהם כי אז המון גוים נתחיד. ולכאורה אינו מוצן מה ענין גוים למלות מילה זו שכאשר מל א"ע נק' אז המון גוים כו'. אלא הענין הוא לפי שהאור נתגלה ביתר שאת כשהסיר הערלה צמיחה ופריעה כו'. ואזי עי"ז נתזררו גם הגוים ונכללו בקדושה כו'. וענין זירור זה ידוע שהוא כמו שאמרו ז"ל למה הלדיקי' דומין צפני השכינה כנר צפני האבוקה. פי' כי מל' דאלוי' נק' שכינה וכשמל' דאלוי' נעשה צחי' עתיק לבריאה היינו צחי' גילוי אור וזיו ביתר שאת וכשהנשמות נהנין מזיו זה הן דומין ממש כמו הנר צפני האבוקה הגדולה שנכלל הנר ונמשך ומתבטל בשלהבת האבוקה כו'. כך ענין זירורי הנילוויות שנתפזרו בצוה"ע נמשכי' ונכללי' בגילוי האור דמל' דאלוי' הנק' פתח האהל כאשר אברהם מל א"ע ונתגלו צחי' יסוד ה"ח הנ"ל שה"ע חוס' גילוי אור כנ"ל ולכך נק' אז אב המון גוים ולא מקודם שמל א"ע שהי' אורו בהעלם החכ' עדיין כנ"ל וכל זה הוא ענין ה"ח דאברהם. וכדוגמא זאת יובן ג"כ צענין הכוונה הכללית בפסוק זה באמרו ויאמר ה' אל אברהם לך לך מארעך כו'. שהענין הוא שנלטה גם זמן רב קודם המילה על ענין המילה והוא שיתעורר בעלמו ללאת מצחי' ההעלם דחכ' ולבא לידי גילוי צמל' דאלוי'. אך בזמן המילה ופריעה בפועל הוא שבא לידי גילוי ממש זעחה נלטה רק על התעוררו' הגילוי ואמר לו לך מארעך מצחי' מל' דא"ק שממנו נעשה כתר דא"ח וממנו נמלאת החכ' צחי' ההעלם עדיין ונק' שכל ההעלם כי אינה רק צחי' נקודה ח' בלבד כידוע. ונלטה שילא ממש לבא לידי גילוי בהתפשטות אורך ורוחב והוא אל הארץ אשר ארעך. ויש צוה צ' פירושי' ושניהם אחת. הא' צחי' זינה שנק' עלמא דאתגלייא לגבי העלם אור אבא כמ"ש ונהר יולא מעדן וידוע דהצינה נק' רחובות הנהר לפי שהצינה הוא צחי' השגה והצינה כו' ונק' יש כמ"ש להנחיל אהבי יש. והחכ' נק' אין וכמ"ש והחכ' מאין תמלא כידוע. או הפי' הוא צמל' דאלוי' ממש שנק' עלמא דאתגלייא ממש מאלוי' לבריאה יש מאין ממש כידוע

והכל עולה לענין אחד שההעלם בא לידי גילוי מאין ליש כו'. והיינו מ"ש אל הארץ אשר ארעך. ופי' ארעך לא קאי על הארץ אלא על אברהם כלומר אשר ארעה ואגלה אותך שם בעלמך ומהותך לבא צחי' גילוי ולא תהי' שם צחי' ההעלם כמו עתה. וזהו אל הארץ בעלמא דאתגלייא צינה או צמל' תתגלה שם ושם ארעך והיינו בזמן המילה כשאמר לו והי' שמך אברהם בה"ח נוספת מטעם הנ"ל. ולכך אמר לו ארעך לשון עתיד כי נלטה עתה על העתיד כנ"ל וד"ל:

ב אד

הנה לפי כל הנ"ל יש להקשות קושיא חזקה מאד דא"כ צה"ח דאברהם יש ירידת המדרגה משם אברהם כי בשם אברהם היינו צחי' העלם העלמות וצה"ח הוא שירד להתגלות למטה צבי"ע ובדאי אין ערוך כלל בין סדר השתלשלו' דצבי"ע לגבי עלמות המאליל כידוע. והרי משמעות הכחוש באמרו והיה שמך אברהם צה"ח נוספת שזכו לו למעלה ומדרגה יותר גבוה משמו הקדום אברהם. ולפי הנ"ל ירידה היא לו להיות מאברהם אברהם כו'. אך תירוצן קושיא זו בדרך קלרה היינו שבאמת יש יתרון מעלה צה"ח דאברהם משם אברהם לפי שהתגלות זאת באה ממקום גבוה יותר מגופו של אור השפע עלמו כו'. ולהבין זה בחוספת ביאור. הנה יש להקדים הקדמה אחת והוא מ"ש בזהר פ' קרח דקע"ח צ' ע"פ ועבד הלוי הוא הוא דא עתיקא כו'. ולכאור' יפלא דהוא היינו צחי' זינה ואיך ידג המדרגות לומר דעתיקא הוא צינה ולא צחכ' שקודם לצינה כנ"ל. אך הענין הוא משום דהתגלות צחי' עתיקא הוא צינה דוקא ולא צחכ'. כי הנה ידוע דהצחכ' נק' עדן וכמ"ש ונהר יולא מעדן וכנ"ל. והטעם הוא לפי שצחי' הענג העליון הנק' עתיקא מאיר צחכ' אך התענוג העליון עלמו הרי הוא למעלה מצחי' החכ' אלא שמתגלה הארתו בלבד בחכמה וכנראה זה בחוש צמה שהאדם מתענג באיזה שכל וחכמה שמחדש כו'. שצחי' הארת עונג הזה המתלבש צחכ' הוא צח צחי' למאוס גדול בחכמה ואין לו ערך לגבי עלמות התענוג הנק' מקור התענוג אלא שמורגש ונתגלה קלחו בחכמה כו'. והנה ידוע דהצחכ' מלך עלמה ומהותה אינה אלא צחי' נקודה אחת בלבד והוא צחי' נקודה הי"ד והצינה הוא צחי' התפשטו' אורך ורוחב צלורת ה"ח. והענין ידוע לפי שהארת נקודה השכל שהוא

חביריו לעמוד על סוף דעתו לכך מלינו בו שאמר
 ג' מאות משלים כו' לפי שכל הגבוה בעומק
 החכ' יותר הוא ביכולתו להשפיל את החכמה
 בלבדושי' והעלמות כו'. ולפי' מובן ג"כ הדוגמא
 מזה בענין חכמה ובינה שנק' יו"ד ה"א והיו"ד
 בחכמה ואח"כ בא לידי גילוי מאין ליש בהתפשטות
 בבינה בצורת ה"א אורך ורוחב כנ"ל שכת הזה
 אשר יש בבינה לבא לידי גילוי אורך ורוחב בהשגה
 הגם שהוא בחי' יש ומסתיר אור נקוד' החכ' כנ"ל
 פני' נקבה תסובב גבר כו'. אבל זה עלמנו הוראה
 גדולה ומופת חזק על ערך עולם מעלת הבינה
 בשרשה שהיא גבוה יותר במעלה ממעלת ומדריגת החכ' .
 כי אחר שיש ביכולתה להבין ולהשיג בלבדו מסתיר
 כו' שאין זה בכח החכ' הרי בירידה זו מובן שיש
 לה כח ושרש עליון ביותר שחובל לירד למטה כ"כ
 כמבואר ומוזן מהוך ענין הכלל הנ"ל . והיינו לפי
 שבינה מלך עלמה יש לה כח ושרש בבחי' הכתר
 ממש שהוא למעלה מן החכ' כמ"ס והחכמה מאין
 תמלא כידוע לכך יש ביכולתה להתפשט לאורך
 ורוחב . משא"כ בחכמה כו'. ואח"כ אין התגלות
 זאת אשר בבינה רק הוראה ומופת על עצמות
 רוממות מעלתה בבחי' הכתר הנק' עתיק . והיינו
 מ"ס בזהר דהוא היינו בחי' עתיקא ממש וההתגלות
 דעתיקא בבינה הוא רק הוראה ומופת לזה מטעם
 ענין כלל הנ"ל וד"ל . ועם ביאור זה יובן ענין
 אחד המבואר בפרדס בג' קולין שיש ביו"ד שקוץ
 העליון הוא בחי' כתר שלמעלה מן החכ' וגופו
 של יו"ד הוא נקודה דחכ' והקוץ התחתון שלה
 הוא הנמשך ומתפשט בצורת ה"א כי ממנו דוקא
 יתפשט צורת ה"א לאורך ורוחב . אבל מנקודה
 דחכ' לא יוכל לבא לידי גילוי אורך ורוחב לפי
 שאין לו כח ושרש בכח כ"כ בבחי' עומק ורוממות
 עד שיוכל לבא לידי ירידה כ"כ כו'. אבל הקוץ
 התחתון יש לו ביכולת לירד ולהתפשט בה"א ולעשות
 מיו"ד ה"א לפי ששרשו היינו קוץ העליון ממש
 שהוא בחי' הכתר עלמנו וכל שהוא גבוה יותר יותר
 יוכל לירד ולהתפשט למטה כנ"ל . ונמלא הארת קוץ
 העליון ממש הוא בבינה . והיינו מ"ס בזהר הוא
 דא עתיקא . פי' דא עתיקא ממש לפי שמקוץ
 העליון מאיר ומתלבש בקוץ התחתון והוא העושה
 מיו"ד ה"א כנ"ל ואחר שיש בכחו לעשות מיו"ד
 ה"א אין זה אלא מכחו של עתיקא ממש שהוא
 למעלה מיו"ד וה"א כידוע וד"ל :

שהוא מתמנית שלו מאיר במוח רק כמו ברק
 המצריק בהארה בעלמא מפני שעדיין אין בו השגה
 והבנה ואח"כ בא לידי השגה והבנה בהסבר כו'
 הוא הנק' בינה ואז מסתתרת הנקודה דחכ' בתוך
 אורך ורוחב ההשגה דבינה ונק' נקודה בהיכל
 כידוע . וזהו מ"ס נקבה תסובב גבר שאע"פ
 שהבינה מקבלת מן החכ' ע"ד התגלות מאין ליש
 ממש כנ"ל . אבל אחר שמתגלה הנקודה באורך
 ורוחב דבינה הנה בחי' בינה מקפת וסובבת את
 הנקודה מכל ג' כמו היכל כו'. ומחמת זה גם
 בענין העונג המלוכב בחכ' הנה מובן לפ"ז שבנקודה
 דחכ' העונג העליון הנק' עתיקא כנ"ל עדיין מוסתר
 ונעלם הוא בהעלם נקודה בלבד . אבל בבוא ההארה
 דחכ' בהתפשטות אורך ורוחב דבינה אזי ממילא
 מתרחב גם הענג העליון לאורך ורוחב כפי מרחב
 התפשטות אור הבינה ונמלא עיקר בחי' התגלות
 והתפשטות עתיקא הוא בבינה דוקא ולא בחכ' הגם
 שקדמה לבינה . והיינו מ"ס בזהר פני' ועבד הלוי
 הוא דהיינו בחי' עתיקא לפי שטיקא גילוי באורך
 ורוחב הוא דוקא בבינה שנק' הוא מטעם הנ"ל
 וד"ל . אך עדיין יש להבין פני' הזהר הנ"ל שהרי
 אמר הוא דא עתיקא ולשון זה משמעו דבינה הוא
 בחי' עתיקא ממש ולא מלך בחי' התגלות שלו
 בלבד במה שמתגלה בבינה ולא בחכ' שמחמת זה
 עדיין אין הוכחה לומר שהבינה הוא בחי' עתיקא
 ממש כו'. אבל הענין הוא דכוונת הזהר הוא
 דבינה הוא בחי' עתיקא ממש ומה שמתגלה
 עתיקא בבינה הוא הוראה ומופת לזה בלבד .
 והענין יובן בהקדים תחלה כלל אחד הידוע לכל
 הגבוה גבוה יותר יותר יוכל לבא לידי גילוי אור
 גם למטה מטה מאד עד שבירידתו למטה מטה
 מאד בזאת דוקא ניכר ערך עולם עלייתו ברום
 המעלות מפני שלפי ערך הרוממות במעלה כך ערך
 כח ירידתו להתלבש בלבדושי' והעלמות רבים למטה
 מטה . ויובן דבר זה ממה שמלינו בחכמים הגדולים
 דוקא כמו שלמה המלך וכיוצא בו הלבישו דברי
 חכמתם דוקא במשלים וחידות לפי שמעולם עומק
 המושג אשר בחכמתם לא יוכלו להשיגם כ"א
 במשלים דוקא . וזה המשל הרי מסתיר ומעלים אור
 החכ' אך זהו הוראה על רוממות החכ' . וכאשר
 נא' וידבר ג' אלפי' משל היינו מפני שהנרץ להוריד
 החכ' בירידת המדרגות כ"כ כו'. ונמלא בירידת
 החכמה בלבדושי' והעלמות יותר בזה ניכר שיש בה
 עומק ורוממות ביותר וכן ר' מאיר שלא יכלו

ובבל הנ"ל מהורץ היטב הקושיא הנ"ל בה"א
 דאברהם

עילאה והוא בחי' אור הכתר עלמו לפי שכל הגבוה יותר יותר יוכל לירד ולהתפשט למטה כמבואר בכלל ה"ל . וע"כ מסיבת אור הכתר בחכ' עילאה הוא שימצא מליחת נובלות מח"ע זו וכמבואר במשלים ה"ל מענין משלי שלמה כו' . וגם ענין הנובלות היינו בענין ירידת אור השכל שבא ומתעלם בענינים חילוני' מאד כמו עד"מ החכם המופלג שמפני חוקף חכמתו גם בדברים הפשוטים שלו ימצא כח חכמתו ובענין שיחת ת"ח שאריכה לימוד לפי שנא' ועליהו לא יבול כו' . משא"כ מי שאינו חכם כ"כ הנובלות שלו ^{דברים} ^{אוצר החכמה} ^{זכרים} ^{צטלים} ^{הן} ^{וכמ"ס} ^{במ"א} ^{באריכות} . וזאת הירידה העלומה אינה באה רק מפני עומק ועוצם הרוממות כפי הכלל ה"ל והיינו מבחי' אור הכתר עלמו דוקא כשמאיר בח"ע ולא מלד עלמו' כח החכ' כו' . וכמבואר ומוזן מתוך ענין הכלל ה"ל וד"ל . וא"כ לפ"ז הרי מוזן במאמר ה"ל כמה שאמר דהתו' היא נובלות חכ' שלמעלה שזהו למעלה ושבח לתורה שהיא באה מכח היותה עליון גם מחכ' שלמעלה עלמה . והיינו מבחי' אור הכתר עלמו וכידוע דת"ר עמודי אור שבכתר הן הן תרי"ג מלות דאורי' וז' דרבנן ושרשם היינו בחי' י"ג חוורתי שבגלגלתא ולא גוף השערות דגלגלתא דא"ל והיינו בחי' הלבונית שבכתר הנק' גלגלתא דא"ל וכמבואר באד"ר ובע"ח וצפרדס וד"ל . וזהו ענין הטעם עלמו כמה שהתורה באה לנו לידי גילוי בהשגה ומלוכשת בעניני' גשמי' מאד כמו ליצית בלמר דכבשי' ותפילין בקלף דעור בהמה גשמית וכיוצא בהם דאורי' מח"ע סתימאה ה"ל נפקת שאיננה באה כלל לידי גילוי כי התורה אשר באה לנו בהתגלות כ"כ בעניני' גשמי' דל"ח דעשי' זהו הוראה על עוצם רוממות שרש מעלתה לפי הכלל ה"ל והיינו מפני ששרשה בבחי' כתר עליון ממש כ"ל שבכחו דוקא לירד ולהתלבש למטה גם בעניני' גשמי' דל"ח דעשי' וכיוצא והוא ענין הנובלות של ח"ע למעלה שהן באים מסיבת כח אור הכתר עלמו דוקא כ"ל וד"ל . ובכל זה הרי מוזן דרך כלל שאור האלקי הגנוז בתורה ומלות המלוכשי' בעניני' גשמי' הוא עלמות אור ח"ס שמאיר בכתר עליון דהיינו בחי' מל' דא"ס כידוע . וא"כ יובן לפי"ז גם דרך פרט כמו הארת גילוי החכ' עליונה דאלי' המאיר צפ' קדש בתפילין כידוע שלפי שפ' קדש הוא נכתב בקלף דעור בגשמיות הרי הארת חכ' זו המלוכשת בקלף היא באה מעלמו' החכ' הגנוזה בעלמות אוא"ס שלמעלה הרבה

לחברה שמשמעות הכתוב והי' שמך לחברה שהוא למעלה ושבח גדול משם הראשון חברה כי הרי זה השם לחברה באמת גדול במעלה הרבה משם חברה לפי שהיא שבהרבה היינו בחי' בינה שהיא ה' עילאה דש' הוי' כנ"ל וצבינה יש כחו של הכתר עלמו כמבואר למעלה . והרי הכתר גבוה הרבה מבחי' החכ' לחברה . ולכך דוקא בשעת מילה אמר לו והי' שמך לחברה כו' לפי שאז הוי' בכחו של חברה ללכת מן העולם לגילוי בה' החסדים ה"ל ומבואר שילי' זו דה"ח מורה על רוממות מעלת הבינה על החכ' מטעם ה"ל וד"ל :

ג והנה כדוגמת ענין ה"ל בה"א לחברה אנו מולחין בשרש ענין התורה והמלות . דהנה אמרו ז"ל ג' נובלות הן נובלות חכמה שלמעלה תורה] (נובלות אורו שלמעלה גלגל חמה נובלות בינה שלמעלה שכינה) . ולהבין הטעם למה נקראת התורה רק בשם נובלות בלבד . הנה תחלה יש להבין מהו ענין חכ' שלמעלה היינו בחי' חכ' של עלמות המאלי' כאשר נק' חכים ולא בחכ' ידיעה והיינו בחי' חכ' סתימאה דא"ל כנ"ל . וזהו פי' חכ' שלמעלה דוקא כו' . והנה מבואר למעלה שבחי' חכ' זו היא הנק' שכל הנעלם מכל רעיון כו' . דהיינו מפני שאיננו בא לבחי' גילוי אור השגה לנאללי' ונבראים כו' ולכך נק' ג"כ בשם ח"ס וכמא' חכים ולא בחכ' ידיעה כלל כו' . וא"כ לכאורה לפ"ז יש להבין איך אמרו בזה דאורי' מח"ע נפקת וחכ' עילאה היינו בחי' חכ' סתימאה ה"ל כידוע דא"ס מח"ע נפקת איך היא באה לנו לידי גילוי במלות המפורשות בתוסב"כ ותוסב"ע כו' אחר שח"ע נק' שכל הנעלם מכל רעיון כו' וכנ"ל . אך הנה התירון לזה הוא ענין המאמר דהתורה היא רק בחי' נובלות של חכ' שלמעלה ולא בחי' חש"מ עלמה וכן מוכח לשון הזהר דאורי' מח"ע נפקת . פי' נפקת יראה משם בבחי' נובלות בלבד וע"כ הגם שחכ' עילאה ה"ל איננה באה לידי גילוי . אבל בחי' הנובלות אשר ילא ממנה יוכל לבא לידי גילוי השגה והיינו התורה הנגלית לנו כו' וד"ל . אך עדיין אין הענין מתיישב מאחר דח"ע איננה בגדר וסוג בחי' התגלות כלל כנ"ל . איך ימצא ממנה ענין הנובלות כלל כו' . אבל שרש הענין הוא דנובלות הללו אינן באין מלד עלמות החכ' עילאה ה"ל כי הוא שכל הנעלם לגמרי מלד עלמו אלא הן באין מלד כח היותר עליון מן החכ'

הרצה מגופו של גילוי אור החכ' כמו שהיא במקומה צבחי האלי' וגם למעלה בשרשה צבחי ח"ס דא"ל מפני שאור הכתר הוא מאיר צפ' קדש והוא היורד ומתלבש דוקא למטה וידוע צבחי מל' דא"ס הוא שנעשה צחי' כתר לנאללי' צדק כלל וד"ל. ועם כל זה יוצן הטעם למה נעשה צחי' יחודים עליונים ע"י מלות מעשיות בדברים הגשמי' דכוגה וע"ד דוגמא הנה מלות הלדקה ידוע בספרי הקבלה שע"י שנותן לדל למטה להחיות רוח עני בלדקה גשמי' בכסף הגשמי גורם עי"ז שיהי' למעלה צחי' יחוד העליון דזו"נ דאלי' דהיינו שגם צחי' ז"א ישפיע למל' הנק' דל כמ"ס אשרי משכיל אל דל כו' כידוע שזהו ענין גימ"ל דל"ת גמול דכ"ס וכן ענין החסד הוא ח"ס דל"ת כו'. משום צבחי' מל' נק' דל"ת לית לה מגרמה כלום. וכאשר מקבלת השפע מז"א חזי נעשה מדל"ת ה"א כי הוי"ו שבה"א הנוסף על אורת אות הדל"ת היינו מפני ענין קבלת השפע מז"א וידוע שנקראת אז נערה בה"א כד קבילת דכר כו'. וקודם שקיבלה השפע נק' נער חסר ה"א כו' כמ"ס בזהר ובע"ח. וזהו ג"כ ענין הלדקה למעלה לדק ה"א לפי שמן הדל"ת נעשה ה' וצתחלה נק' המל' דק דא"הו דין דינא דמלכותא כו'. ואחר שקיבלה ה"ח דדכורא נק' לדקה בה"א כו'. וכ"ז נעשה ע"י מלות הלדקה למטה. ולכא"ו מאד יפלא האיך יתכן שע"י נתינת הלדקה בגשמי' כמו הכסף הדומם לעני יעורר למעלה צחי' יחוד העליון במל' דאלי' שהוא למעלה גם ממדרגת העונג העליון שהגשמות נהנין מזיו השכינה בגעה"ע דצריאה כי הרי ידוע דזיו זה הוא נמשך מצחי' מל' דאלי' כשירדת למטה להיות צחי' עתיק לצריאה כו'. ויחוד זה אשר נעשה ע"י מלות הלדקה כנ"ל עדיין הוא צבחי' האלי' ממש דהיינו כשהמל' בעודנה מקבלת השפע מז"א בעצמותה תחלה להקרות נערה בה"א כו' שהוא גבוה הרבה מצחי' ירידתה אח"כ להיות ראש לשועלים צבי"ע כידוע. וא"כ האיך יתכן שענין גשמי של נתינת כסף גשמי יגרום יחוד עליון כזה כו'. אך הענין הוא מטעם הנ"ל לפני שנתלבשו המלות בעניני' גשמי' דכוגה זהו הוראה על צחי' אור הכתר שמאיר צמעשה המלות לפי שהוא דוקא העושה צחי' התלבשות זאת כמו שעושה מיו"ד ה"א כנ"ל. וזהו ג"כ הטעם שיגרום יחודים עליונים דא"ו"ל זו"נ ע"י המלות צפ"מ בדברים הגשמי' דוקא וכנ"ל בענין פ' קדש שבה גנוז אור החכ'

דאלי' שמפני התלבשות האור בקלף הגשמי זהו הוראה שחכ' זו הגנוזה צפ' קדש יותר גבוה מגופה של אור חכ' דאלי' מפני צחי' הארת הכתר שיש בזה כו' וכיוצא בזה בכל המלות מעשיות שנעשו על ידן יחודי' עליונים מאד שכל זה הוא מטעם ירידת התלבשותן בחילוניות דל"ת דעשי' כו'. וכמו בלקיחת האחרוג שהוא מורה על צחי' מל' דאלי' הנה ע"י לקיחת האחרוג גורם למעלה אור נוסף ממקום עליון במל' דאלי' לפי שלקיחה זו מורה היא וירדה ונתלבשה בהאחרוג הגשמי הרי עי"ז ירד גם אור הכתר ששם שרש כל המלות הנק' תרי"ג ארחין כו'. ונתלבש בלקיחת אחרוג זה והוא הגורם תוס' האור במל' למעלה וכיוצא בזה יוצן דרך כלל בכל מעשה המלות כולן וד"ל:

ד והנה חע"פ שע"י התורה והמלות נעשה כל היחודים העליונים למעלה מטעם הנ"ל.

הנה מ"מ עיקר סיבת גילוי היחודים ע"י המלות בזה ע"י האבות אברהם ויזחק כו' שקדמו לנתינת התורה ואם לא האבות לא הי' יחוד העליון תלוי צמעשה התחתוני' כלל כו'. ולהבין שרש וטעם הדבר. הנה יש להקדים תחלה ענין אחד. דהנה לכא"ו יש להבין צמלות הלדקה והחסד שהי' אברהם עושה עם כל העולם להאכיל ולפרנס לכל האורחים כידוע למה נכתב זה בחורה אחר שבה אברהם לא"י כמו צפ' וירא שסיפר בצריזות אברהם להאכיל הג' אנשים וכמ"ס ואל הבקר רץ אברהם כו' והרי כבר הי' אברהם בן ע"ה שנה בלאתו מחרן ובדלחי הי' איש חסד גם שם להאכיל ולפרנס לכל הצא כו'. ולמה לא נזכר בחורה מעלתו זאת גם בעודנו בח"ל קודם שבה לארץ כנען כו'. אך הענין הוא דמתחלה בעודנו בח"ל הגם שהי' עושה החסד והלדקה הזאת בכל הכוונות הצריכות ובמס"נ כו' לא המשך עי"ז כלום מאלי' לצריאה ומצריאה ליצי' כו' אלא נשאר היחוד הזה צבחי' האלי' למעלה כי לא הי' עדיין למעלה דרך ומעבר להיות התקשרות וחיבור מן המאכל לנאללים ומאלי' לצריאה כו' אלא כל אחד על מקומו ולא הי' נעשה עדיין מן ההעלם גילוי יותר מכפי המדה הראשונה בתחלת ההשתלשלות מן המאכל. והגם שעשה אברהם עובדות גדולות בהיותו בן ע"ה שנה במס"נ ובכוונות וגרם עי"ז יחודים עליונים דאלי' כי רוח אייתי רוח כו'. אבל יחודים הללו הי' הכל בכא"ו"א מהם כפי שהוא בתחלת ההשתלשלו' בלי תוס' וכלי מגרעת וכן לא הי' צחי' גילוי ההעלם

להעלים מעילה לעילה יותר מכפי המדה ולמנוס הראשון כו'. אך כשאמר ה' לאברהם לך לך מארצך כו' שהענין הוא שיצא צחי' ההעלם דכחך שבאברהם אל הארץ בעלמא דאחגליי' דהיינו מיו"ד נעשה ה"א כנ"ל באריכות אזי נעשה דרך ומעבר להיות חיבור וקשר מן המאליל לנאליים להאיר להם בחוס' מכפי למנוס הראשון שהוא ענין ההעלם שבא לידי גילוי דהיינו פי' ויאמר ה' פי' עצמות המאליל אמר לאברהם צחי' ח"ס שיצא לידי גילוי כו' וכנ"ל ואזי ע"י ירידה זו נמשך להיות נעשה גם סיבת אור הגילוי ביחודי' עליונים בחוס' ע"י מעשה התחתונים למטה כי אחר שנעשה צחי' קשר וחיבור מלמעלה למטה. כך נעשה צחי' קשר וחיבור מלמעלה למטה דהיינו שיהא מעשה התחתונים גורמת גילוי אור היחודים העליוני' בחוס' אור מכפי המדה הראשונה כו'. וזהו פי' וילך למסעיו מנגב ועד בית אל עד המקום אשר ה' שם אהלה בתחלה כו'. דהנה מיד שאמר ה' לאברהם לך לך מארצך כנ"ל והוא בהיותו בן ע"ה שנה בלאתו מחרן כתי' אח"כ ויבואו ארצה כנען ויעבור אברהם בארץ כו' ויבן שם מזבח לה' הנראה אליו. פי' לה' סתם הוא צחי' ז"א דאזי הנראה אליו לבא מן צחי' ההעלם לידי גילוי צחי' מל' מטעם שכבר אמר לו ה' לך מארצך כו' ואז כתיב ויסע אברהם הלך ונסוע כו'. פי' שהי' עושה קשר וחיבור מאלי' לבי"ע ומבי"ע לאזי' מלמעלה למעלה ומלמעלה למטה שהוא ענין הלך ונסוע צחי' רואה ושוב כידוע. והיינו פי' וילך למסעיו עפ"י אותן מסעיו הראשונים שנסע והלך מלמעלה למטה נסע והלך אח"כ מלמעלה למעלה והיינו עד המקום אשר ה' שם בתחלה כו' כי עד"מ באותו האורח והשביל שבו עוברין מעיר לעיר יכול הוא לחזור באותו השביל עצמו בחזירתו כו' וכל זה נעשה דוקא אחר שאמר לו ה' - לך לך מארצך כו' שנעשה צחי' דרך ומעבר מלמעלה למטה לכך נאמר אח"כ וילך למסעיו כו' וד"ל. ופי' מנגב עד בית אל מצחי' חסד דז"א שנק' נגב וכמ"ס בתחלה הלך ונסוע הנגבה כו' עד צחי' מל' דצינה שנק' בית אל כי אל נהירו דאבא כו' והוא ה"א שנעשה מקומו של יו"ד התחתון כנ"ל. וזהו עד המקום אשר ה' שם אהלה בה"א כו' וד"ל. ובכל זה מתורץ הקושיא הנ"ל למה לא סיפרה התורה במעלת אברהם בצדקה וחסד שעשה עד בואו לארץ כנען כי שם לא אמר לו ה' לך לך מארצך כו' אבל אחר שאמר לו וצא

ועים זה יובן שרש ענין כל ספר צראשית שקדם לספר שמות ושאר הספרים. דהנה כתי' ויקם עדות ציעקב ותורה שם בישראל כו'. פי' שהתורה הניתנה לישראל ע"י האבות צאה להם כי האבות הן סימן לבנים ועד"מ האב לבנו שהאב מכין הכל כל מה שצריך לבנו בכל הדברים במזון ומלבוש ודירה הכל מכין האב וכמו שהכין דוד לשלמה כל הצריך לבנין הבית וכיוצא בזה ואח"כ צמות האב בא הבן ויורש כל הדברים המוכנים שהכין לו האב ואם לא הכנת האב לא ה' לבן כלום מלד עצמו כו'. כך הנמשל לאבות העולם אברהם ויחזק ויעקב הנה האבות הללו היו סימן לבנים דהיינו שהיו האבות מכינים לכללות כנ"י כל הצריך להם אח"כ במתן תורה והמלות ועד"מ האב המכין לבנו בנין בית הנה מכין הוא עלים גדולים ועושים כפי הצריך דוקא וגם מכין עוד שאר פרטי דברים דוקא כפי המצרכי' לבנין והכל מוכנים ועומדים אך שאין האב בונה הבנין אלא הכל מוכן ומונה באולרותיו וכשיצא הבן יקח הכל מן המוכן ויצנה וא"ל הבן רק לבנות בלבד כי יש אללו הכל מן המוכן וא"ל לערוח ולמנוח עלים וכיוצא בזה. וכך יובן הנמשל ידוע שהאבות הן צחי' מרכבה לחג"ת דז"א דאזי' ובדרך כלל הן הנה צחי' הג' קוין דאזי' חח"נ קו הימין זהו שרש לנשמת אברהם ובג"ה קו השמאל שרש לנשמת יחזק וקו האמצעי דתי' שרש לנשמת יעקב הנק' צריח התיכון כו'. ומאחר שהיו צחי' מרכבה לג' קוין הללו הרי בעבודות שלהם צמס"נ ובכוונות היחודי' שעשו למעלה בג' קוין הללו עשו כמון

ההעלם מעילה לעילה יותר מכפי המדה ולמנוס הראשון כו'. אך כשאמר ה' לאברהם לך לך מארצך כו' שהענין הוא שיצא צחי' ההעלם דכחך שבאברהם אל הארץ בעלמא דאחגליי' דהיינו מיו"ד נעשה ה"א כנ"ל באריכות אזי נעשה דרך ומעבר להיות חיבור וקשר מן המאליל לנאליים להאיר להם בחוס' מכפי למנוס הראשון שהוא ענין ההעלם שבא לידי גילוי דהיינו פי' ויאמר ה' פי' עצמות המאליל אמר לאברהם צחי' ח"ס שיצא לידי גילוי כו' וכנ"ל ואזי ע"י ירידה זו נמשך להיות נעשה גם סיבת אור הגילוי ביחודי' עליונים בחוס' ע"י מעשה התחתונים למטה כי אחר שנעשה צחי' קשר וחיבור מלמעלה למטה. כך נעשה צחי' קשר וחיבור מלמעלה למטה דהיינו שיהא מעשה התחתונים גורמת גילוי אור היחודים העליוני' בחוס' אור מכפי המדה הראשונה כו'. וזהו פי' וילך למסעיו מנגב ועד בית אל עד המקום אשר ה' שם אהלה בתחלה כו'. דהנה מיד שאמר ה' לאברהם לך לך מארצך כנ"ל והוא בהיותו בן ע"ה שנה בלאתו מחרן כתי' אח"כ ויבואו ארצה כנען ויעבור אברהם בארץ כו' ויבן שם מזבח לה' הנראה אליו. פי' לה' סתם הוא צחי' ז"א דאזי הנראה אליו לבא מן צחי' ההעלם לידי גילוי צחי' מל' מטעם שכבר אמר לו ה' לך מארצך כו' ואז כתיב ויסע אברהם הלך ונסוע כו'. פי' שהי' עושה קשר וחיבור מאלי' לבי"ע ומבי"ע לאזי' מלמעלה למעלה ומלמעלה למטה שהוא ענין הלך ונסוע צחי' רואה ושוב כידוע. והיינו פי' וילך למסעיו עפ"י אותן מסעיו הראשונים שנסע והלך מלמעלה למטה נסע והלך אח"כ מלמעלה למעלה והיינו עד המקום אשר ה' שם בתחלה כו' כי עד"מ באותו האורח והשביל שבו עוברין מעיר לעיר יכול הוא לחזור באותו השביל עצמו בחזירתו כו' וכל זה נעשה דוקא אחר שאמר לו ה' - לך לך מארצך כו' שנעשה צחי' דרך ומעבר מלמעלה למטה לכך נאמר אח"כ וילך למסעיו כו' וד"ל. ופי' מנגב עד בית אל מצחי' חסד דז"א שנק' נגב וכמ"ס בתחלה הלך ונסוע הנגבה כו' עד צחי' מל' דצינה שנק' בית אל כי אל נהירו דאבא כו' והוא ה"א שנעשה מקומו של יו"ד התחתון כנ"ל. וזהו עד המקום אשר ה' שם אהלה בה"א כו' וד"ל. ובכל זה מתורץ הקושיא הנ"ל למה לא סיפרה התורה במעלת אברהם בצדקה וחסד שעשה עד בואו לארץ כנען כי שם לא אמר לו ה' לך לך מארצך כו' אבל אחר שאמר לו וצא

המשל הנ"ל וד"ל:

קיצור

א) אברם הוא יסוד אצא ושרשו ח"ס הנק' שכל העולם . ופי' לך לך מארצך שיצא אורו מבחי' העולם אל בחי' הגילוי אל הארץ הוא עלמא דאחגליא . ענין מה שניתוסף ה' באצרס . תכלית כוונת המאלי' הי' שיהא בחי' גילוי מליאת יש מאין צבי"ע ושיהי' לו דירה בתחתונים בהשראת גילוי חלקות כמו גילוי זיו השכינה בג"ע . והיינו שאמר אל אברם שכל העולם לך לך . אך לא הי' ביטול היס' כ"א ע"י חסד דאצרס וגבורת דיחחק [כענין מ"ש במד"ר פ' בראשית ס"פ י"ב ע"פ ציוס עשות ד' חלקים כו' אם בורא את העולם במדת רחמים הוה חטייא סגיאין כו' אלא הרי אני בורא אותו במדה"ד ובמדה"ר כו'] . ענין המילה גילוי אור החסד בפומא דאמה . כי מלד עלמות שכל העולם לא הי' התקשרות להיות השפעת האור באלי' אך בחי' יסוד דאצא הוא התקשרות של המאלי' בנאלי' . אמנם מי הוא המעורר שיבא לידי התקשרות השפעה זו הוא ע"י בחי' ה' חסדים . וזהו ה' דאצרס [הג"ה . ע' כה"ג בלק"ת פ' מטות דד"ה ביאור ע"פ החלוצו פ"ב גבי ח"כ י"ל שיש דבר שלמעלה מבחי' מקור השכל המשכיל שהוא המקשר ומחברו לבא לידי גילוי כו' . והנה מקור השכל זהו מו"ס והבחי' שלמעלה מזה זהו בחי' אוריא כו' עכ"ל . ואפ"ל פי' ויאמר אור מ'] . והוא יושב פתח האהל להשפיע גם במל' שנק' פתח האהל . והנה לא נק' אצרס אלא בשעת מילה . לפי שהערלה היא ק"ג והרי הערלה דבוקה בצרית והיתה גם ק"ג מקבלת בחי' הארת ה"ח הנ"ל אך בהסיר הערלה אז יוכל להשפיע רב עוז וחסד בגילוי . וזוה הגילוי אור מתברר' גם הכיולוצ' שנפלו בק"ג ולכן דוקא כשנמול אצרס נא' כי אז המון גוים נתתיך לפי שהאור נתגלה ביתר שאת ע"י המילה ואז עי"ז נתבררו גם הגוים ונכללו בקדושה . וענין צירור זה ע"ד כנר בפני האבוקה כך ענין צירורי הכיולוצ' שנתפזרו בעוצדי כוכבים נמשכים ונכללים בגילוי האור . ופי' ויאמר כו' לך לך היינו שנלעוה זמן רב קודם המילה על ענין התעוררות הגילוי ואמר לו לך לך מארצך מבחי' מל' דא"ק . אל הארץ אשר ארצך יש לפרש שני פירושי' הא' בבחי' בינה הב' במל' דאלי' . אשר ארצך לא קאי על הארץ אלא על אצרס :

אך

כמו בחי' הכנה לענין היחודים שעתיד להעשות ע"י המלות שיעשו ישראל צפ"מ בעשי' גשמי' דהנה מבואר למעלה בחסד שעשה אצרס שגרס יחוד עליון שיהי' קשר וחיבור מלמעלה למטה ומלמטה למעלה הרי עי"ז כבר נעשה בחי' הכנה למעלה בכל זמן שיעשו ישראל למטה מלות לדקה בגשמיית כנ"ל שיהי' עי"ז יחוד עליון למעלה בזו"ג כנ"ל . ואם לא הכנת אצרס לזה במה שעשה לא הי' יחוד עליון זה תלוי כלל במלות הדקה למטה כנ"ל . וא"כ הי"ז ממע כמו משל האב שמכין לבנו העינים לבנין והבן אינו אלא בונה שכבר יש לו מן המוכן כו' כך ח"ל ישראל רק לעשות הדקה צפ"מ בלבד וכבר הוכן למעלה ממה שנעשה היחוד עי"ז וכיולא בזה בשאר פרטי המלות כולן שקיבלו ישראל אח"כ לא היו נוגעים כלל להיות בחי' גילוי יחודים העליונים למטה ע"י מעשיהם כ"א ע"י האבות שהן סימן לבנים עד"מ הנ"ל . וזהו ויקם עדות ביטקב דוקא שע"י יעקב וישראל שהוא בחיר שבאבות להיות כי קו האמצעי כולל ב' הקוין כידוע על ידו הוקם ונבנה העדות והתורה שהוא מתן תורה והמלות למטה שיבא בעשי' גשמיית כו' וד"ל . וזהו שרש ענין ספר בראשית שקדמו משה לעיקר הספר שמספר בפירוש מעשה המלות . כי הנה עיקר ספר בראשית אינו אלא שמספר והולך מעשה האבות והולדותם וקורותם כו' . ותחילה סיפר בתולדת אצרס וכל פרטי מעשיו והן סיפורי מעשיות שבסדר לך לך וסדר וירא כו' עד סדר תולדות ובסדרות הללו נשלם בחי' ההכנה העליונה שעשה אצרס בבחי' קו הימין חח"ג כו' . ומסדר תולדות ואילך מספר בתולדת יחחק ומעשיו דהיינו איך שעשה ההכנה העליונה השייך לחלקו והוא בבחי' קו השמאל בג"ה . והיינו ע"י חפירת הבארות כו' ואח"כ מספר בתולדות יעקב וכל פרטי מעשיו והנהגותיו ולהיותו בבחי' קו האמצעי הכולל ב' הקוין והוא הצריח התיכון כו' לכך מאריך יותר בסיפורו לפי שהוא העיקר ואח"כ מספר ציוסקף וי"ב שצטי יעקב שגם הם נקראו שרשי הענפים אלא שנק' ענפים לגבי האבות עלמס כו' עד תשלום ספר בראשית שמספר במיתת יוסף ואשר פקוד יפקוד כו' . ונמלא שכל זה הספר הוא בחי' שרש ומקור להיות מסתעפת נתינת התורה והמלות לישראל בהר סיני שמספר בספר שמות ובספרים האחרים שאחריו ולכך קדמו משה לכחוב כי הוא העיקר והשרש להם כמבואר ומוזן מתוך

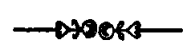
כב

אך (ב) יש להקשות דל"כ בשם ה"א דאברהם עם שהוא ה"א עילאה דהיינו בינה יש צו

ירידת המדרגה משם אברהם כי אברהם היינו שכל הנעלם שלמעלה מבחי' בינה . אך איחא בזהר קרח דקע"ח צ' הוא דא עתיקא דהתגלות עתיק הוא צבינה דוקא . כי החכמה נק' עדן . לפי שבחי' הענג העליון הנק' עתיקא מאיר בחכ' . והנה החכ' מלד עלמה ומחותה אינה חלה נקודה אחת בלבד והוא נקודת היו"ד והצבינה הוא בחי' התפשטות אורך ורוחב כלורת ה"א ומחמת זה הענג המלוכש בחכמה עדיין מוסתר ונעלם הוא חבל צבינה אזי מתרחב הענג העליון כפי מרחב התפשטות אור הצבינה ונמצא עיקר בחי' התגלות והתפשטות עתיקא הוא צבינה . אך עדיין יש להבין באומרו הוא דא עתיקא דבינה הוא בחי' עתיקא ממש [הג"ה . נ"ל שזהו שפת יתר ולא נמצא דקדוק זה בשני כותבים ה' דודי הרי"ל והצ' הר"פ משק לחב . וכוונת הדרוש רק לבאר ענין התגלות עתיק צבינה] . והענין יובן בהקדם דכל הגבוה יותר יוכל לבא לידי גילוי אור גם למטה יותר ע"ד שמיינו בשלמה נאמר צו וידבר ג' אלפים משל לפי שכל הגבוה בעומק החכ' יותר הוא ציכולתו להשפיל את החכמה בלבושים ולכן ה"א נמשך מקוץ התחתון של היו"ד ששרשו מקוץ העליון :

והנה (ג) כדוגמה ענין הנ"ל בה"א דאברהם חנו מולחין בשרש ענין התומ"ס . דהנה

ארז"ל מד"ר פ' בראשית פ' י"ז ג' נובלות הן נובלות חכ' שלמעלה תורה וכ"ה עוד פ' לך פמ"ד במד"ר . חכמה שלמעלה היינו ח"ס . וזהו אורייתא מחכ' נפקת . נפקת בבחי' נובלות : ונובלות חלו באין מכח היותר עליון גם מח"ס והוא בחי' אור הכתר . והנובלות ע"ד ועליהו לא יבול חפילו שיחת חולין של ת"ח צריכה לימוד . והיינו תר"ך עמודי אור שבכתר מהן נמשכי' תרי"ג מלות דאורייתא עם זמנ"ר . ולכן התומ"ס מלוכשים צעניני' גשמי' לפי שהן נובלות חכ' שלמעלה שהן באין מסיבת כח אור הכתר שלמעלה גם מבחי' חכ' שלמעלה שהיא ח"ס . ועכ"ז יובן הטעם למה נעשה יחודים עליונים ע"י מלות מעשיות . ע"י דקדק גורם יחוד זו"כ . והיינו לפי ששרשן נמשך מאור הכתר :

להבין בתוספת ביאור ענין הנ"ל . וגם להבין כל סדר דברי הפרשה עד ואברהם צן ע"ה

הנה

שנה בלאתו מחרן כו' . ויצא עד חלון מורה כו' . עד ויקרא בשם ה' כו' . דהנה לכאורה יש להבין צביאור ענין הנ"ל צ' דברים הא' מדוע לא זכו ישראל לקבל את התורה והמלות עד שנכנסו בעול גלות מצרים תחלה בחומר ובלבנים כו' הלא כבר זכו לזה מלד הירושפה מאבותיהם אברהם ויזחק ויעקב כפי היוצא מכל הנ"ל . והצ' מדוע לא נימול אברהם עד שנעשה צן ז"ע שנה להקרות שמו אברהם בה"א אחר שכבר ציוה לו לך לך מארצך בהיותו צן ע"ה שנה כו' . גם לפי המובן מתוך ביאור הנ"ל הנה כל המשכות היחודי' דאברהם לא הי' נעשי' למעלה כשהי' שמו אברהם בלא ה"א וה"כ יפלא האך נזכר בתורה מעלתו בהכנסת אורחים באותן השנים שבין היותו ע"ה שנה לז"ע שנה שהן כ"ד שנה כו' . אך הנה כל זה יובן בהקדים הקדמה אחת . דהנה ארז"ל קיים אברהם כל התורה כולה כו' . ולכאורה מאמר הזה יפלא מאד האך קיים אברהם מלות תפילין שבפ' קדש כתוב בה יציאת מצרים אשר עדיין לא הי' בזמנו כו' . ועד"ז יוקשה בכמה מלות שחלוי' צביאת הארץ וצנין בהמ"ק וצדברים שבילתי אפשר לומר שאברהם קיים הכל . הלא הענין ידוע שאברהם קיים את התורה ברוחניות ולא בגשמיות ודבר זה צריך ביאור מהו ענין רוחניות וגשמיות בקיום התורה והמלות . להיות ידוע צענין שרש המלות למעלה שהוא רק להמשיך האורות דל"י בכלים כמו המלות דעוסק בתורה היינו להמשיך אור ח"ס בחכמה וצמ"ס דלדקה להמשיך אור ח"ס בחסד וכיוצא בזה ולכאורה אין לדבר זה הצנה כלל דהלא אורות דל"י כבר נאללו בכלים ולמה צריכי' למלות שיומשכו בכלים כו' . אך התירוץ לזה ידוע דאורות דל"י נאללו מן המאליל בבחי' צמ"ס ומדה ע"י בחי' קו המדה הידוע וכדי שיבא ויגיע לאורות בחי' חוס' אור מן המאליל ויחידו בכלים בחוס' גילוי אור לזה צריך למעשה התחתונים וכמו בעוסק בתורה לשמה לשם התורה היינו שממשיך מעלמות המאליל אור חדש בחכ' שבחורה . וזהו הקורא בתורה קורא בשמותיו כו' כי סדר זרעים הוא בחי' כלי החסד דחכמה כו' . ועד"ז שאר הסדרים הן כלים מכלים שונים לאור החכמה ובהארת אור ח"ס בחכמה בחוס' וכמ"ש ודברי אשר שמתו כו' ע"י ניתוסף האור בחכמה וניתוסף האור צששה הסדרים כו' . ועד"ז צמ"ס הלדקה ניתוסף האור דח"ס באור החסד דל"י שיאיר בכלי בחוס' כו' . ועד"ז הן כל המלות שנקראו רמ"ח אברים דמלכא כידוע . והנה כאשר קיים אברהם כל התורה ברוחניות היינו ע"ד הנ"ל

דהיינו קיום התורה בצחי' הפנימיות בלבד כי מאחר שלא יוכלו היחודי' שלהם לבח בחיולוניות בעשי' גשמיות מזה יש הוראה גמורה שאין האור בא ממקום הגבוה כ"כ לפי הכלל הנ"ל וד"ל . ולזה הטעם יוזן למה לא זכו האצות לקיום התורה בחיולוניות כי אע"פ שגם בשביל קיום התורה ברוחניות צאצאי' הולך שיומשך אור מעלמות המאליל כמו מאמר דלך לך מארץ כו' . והוא האור אשר בא מלמעלה מצחי' סדר ההשתלשלו' הקדומה . אבל בשביל קיום התורה בחיולוניות בעשי' גשמיות הולך שיבא האור ממקום ומדרגה היותר גבוה שבמעלמות המאליל מטעם כלל הנ"ל . והדוגמא לזה צחי' הגילוי דאור החכמה בפ' קדש בתפילין דמאחר שנעשה ונתלבש צחי' גילוי זה בחיולוניות כ"כ דהיינו בקלף גשמי מזה יש הוראה ששרש גילוי זה הוא בא מצחי' שלמעלה מעלה מכל עיקר ההשתלשלו' דצבי"ע אשר שם גם צחי' החכ' דאצאי' לצחי' עשי' יחשב כי אצאי' ועשי' שוים שם . וא"כ גם בקלף הגשמי יוכל להתלבש כי גם צחי' רוחניות החכ' ערך אחד היא עם צחי' גשמיות הקלף לגבי מקום ומדרגה המושלל ומוזדל לגמרי מסדר השתלשלות עילה ועלול כו' . והיינו מצחי' מקיפי' דא"א שהן למעלה מעלה גם להיות צחי' מקור לצבי"ע . אלא בוצצים ומקיפי' מכל נד בהשוואה א' ממש מא"א דאצאי' עד רגלי העשי' וכידוע שבצחי' היושר דוקא יש חילוק המדרגות מאצאי' לצבי"ע . אבל בצחי' העיגולי' אין חילוק מדרגות כלל . ועיגולי' א"א מקיפי' גם רגלי העשי' כמו האצאי' בהשוואה א' והוא צחי' מקיף הכללי המקיף לכללות צבי"ע כידוע וד"ל :

איבר החכמה

וזהו הטעם שלא נימול אברהם עד שנעשה בן ז"ט שנה אע"פ שכבר בהיותו בן ע"ה שנה נטוה לך לך מארץ כו' בשביל קיום התורה ברוחניות כנ"ל . אבל אין ליווי זה רק בשביל קיום התורה והמלות ברוחניות בלבד דהיינו בצחי' יחודים העליונים בצחי' האצאי' שאין האור הזה יורד ממקום גבוה כ"כ כמו לצורך קיום התורה בגשמיות מטעם כלל הנ"ל . ואמנם למלות מילה בלבד זכה אברהם לקיים בגשמיות בהיותו בן ז"ט שנים בלבד ולא מקודם לכן כי עד היותו בן ז"ט שנה לא קיים התורה רק בצחי' הפנימי' כנ"ל . אך בהיותו בן ז"ט שנה ניתנה לו מלות מילה בלבד במתנה שיקיימנה בגשמיות ולא שאר מלות זולתה . והטעם שלא ניתן לו רק מלות מילה בלבד . הענין הוא לפי שבאמת הרי ה' קיום התורה ברוחניות

הנ"ל שהמשך האור מעלמות המאליל בחוס' אור חדש בכלי כו' . ע"י העובדות שעשה למטה במס"כ כו' . ועפ"ז יוזן פי' ויאמר ה' אל אברהם לך לך כו' לפי שהי' צריך לקיים כל התורה ברוחניות להוסיף האורות בכלים שזה א"א כ"א שילא צחי' ההעלם לידי גילוי יותר מכפי המדה ולמאוס הראשון כמבואר למעלה ע"כ הולך בכלל לומר לו לך מארץ וכנ"ל . אך הנה העיווי הזה הי' רק שיתקיים בצחי' הרוחניות בלבד והיינו בצחי' הפנימיות של התורה כמו שהיא בצחי' האצאי' דשם אמרו דאיהו וחיוהי וגרמוהי חד כו' . אבל כדי שיהא קיום התורה בגשמיות היינו שיתלבש האור בכלי גם למטה בעשי' גשמית כמו שמתלבש האור דאצאי' בכלי דאצאי' כו' . והדוגמא לזה הארת החכמה בפ' קדש בתפילין כנ"ל שהקלף הוא עור גשמי כו' וכיוצא בזה בכל המלות . הנה לזה לא נטוה אברהם לך לך מארץ כו' . אלא ישראל קיבלו זה בשעת מ"ת כידוע ולא יכלו זה לקבל כ"א ע"י העול גלות במצרים תחלה בעבודה בחומר ובלבנים עד שמררו את חייהם כו' כי מה שהאצות היו סימן לבנים להוריש להם בירושה כנ"ל היינו רק צחי' קיום התורה בפנימיות למעלה . אבל מה שלא זכו האצות איך יורשו להבנים והיינו קיום התורה בחיולוניות שלא זכו האצות איך יורשו לבנים ולכן הולכו לבא בגלות מצרים כו' . ובזה מתורץ הקושיא הראשונה מדוע לא זכו ישראל לתורה ומלות מיד מנד הירושה כו' . אך הנה דבר זה צריך טעם וביאור למה לא זכו האצות לקיום התורה גם בחיולוניות . אבל הענין הוא מוזן מתוך ביאור הנ"ל בענין יו"ד וה"א שמקומו של יו"ד העליון והתחתון הוא שנעשה ממנו אורך ורוחב ה"א לפי הכלל שכל הגבוה גבוה יותר יותר יוכל לירד ולהתגלות בחיולוניות יותר כו' . וכמו משלי שלמה ומשלים דר"מ כו' . ולפ"ז הכלל הרי מוכרח הדבר לומר שכל אשר ירד האור והשפע בחיולוניות דחיולוניות שזהו הוראה על עולם הרוממות של האור שהוא בא מצחי' פנימיות דפנימיות . דלפי ערך כח הרוממות ממש כך ערך כח הירידה . אם האור בא ממקום הגבוה ביותר כך יוכל לירד למטה ביותר ואם איננו גבוה כ"כ לא יוכל לירד למטה כ"כ כו' . וא"כ הרי מוזן דקיום התורה בחיולוניות דחיולוניות בעשי' גשמי' כמו בקלף בהמה ולמר הכבשי' דנוגה כו' זהו הוראה על היות האור הגנוז בהם בא מצחי' הפנימי' דפנימי' והיינו מצחי' פנימי' דפנימי' של הכתר עליון שהוא יותר גבוה גם מצחי' אור הכתר שמאיר ביחודי' העליונים שעשו האצות

כו'. וכדי שיצא ממנו יעקב צבחי' תמים הארך לימול ח"ע דוקא קודם שגולד יחזק מטעם הג"ל כדי שיוכלו בנ"י לקבל התורה בחילוניות ולהיות לקיום זה קשר וחיבור קיום הרוחני בכל פעם שיעשו מצוה ח' מן המצוות כמבואר למעלה באריכות וד"ל:

131708/2018088

ועם כל הג"ל יוצן הפסוק כי הוא עשנו ולו אנחנו ויש קרי וכתיב. הכתיב צתיבת ולו בחלף ולא והקרי ולו צוי"ו כו'. דהנה כי הוא עשנו חלף דהוא הוא צחי' אור הכתר כי ידוע דבסדר האל"ף ביי"ת החלף הוא צבחי' הכתר והביי"ת צבחי' החכ' כו' כי כמו שהכתר הוא מקור לנאכלים וכך האל"ף ראש לכל האותיות כו' כידוע. והנה להבין זה הנה הוא מוצן ומבואר עפ"י כלל הג"ל דכל הגבוה גבוה יוכל הוא להשפיל ח"ע ביותר כך צחי' הכתר עליון להיותו גבוה במעלה מכל ההשתלשלות דאבי"ע ביכולתו להשפיל ח"ע עד למטה מטה מכל ההשתלשלות דאבי"ע וכמו משל העיגול שסובב למעלה ולמטה בהשוואה ח' ולמעלה הוא בתכלית הרום ולמטה הוא בתכלית העומק כו'. וגם כאן צפי' הפסוק הזה להיות כי אמר שאנחנו נקראי' עמו ולאן מרעיתו כו'. ולבאורה אין לך ירידת המדרגה מעצמות המאליל יותר מזו להיות אנחנו עמו או לאנו ולהיות נק' מלך על עם שהוא צבחי' נפרד לגמרי בגופים חומריים כו'. אך לזה תירץ בתחילת הפסוק כי הוא עשנו. פי' עשיי' של נשמות ישראל שרשם נעשה מבחי' הוא והיינו החלף דכתר שמתעגל ונעוץ הוא מתחלתן לסופן כמשל העיגול כי כל הגבוה גבוה יותר משפיל ח"ע ואז יוכל להיות שאנחנו עמו ולאן מרעיתו ממש אחר שהוא נבדל בערך מכל ההשתלשלות דאבי"ע כג"ל וד"ל. וזהו שצתיבת ולו הקרי ולו צוי"ו והכתיב ולא בחלף כי הנה פי' ולו צוי"ו היינו צחי' וי"ו דז"א שהן צחי' המדות דאלי' ששרש נשמות נולדו מיחוד ז"כ כידוע. וזהו ולו אנחנו כו'. אך באמת אין התחלת התהוות שרש נשמות מבחי' וי"ו דז"א אלא מבחי' החלף דכתר כמ"ש בתחלה כי הוא עשנו כו' ולכך הכתיב ולא בחלף. והכוונה הוא משניהם יחד לו ולא כי שניהם אמת דלא בחלף שמורה לאו ולו צוי"ו שמורה הן ח"ע שכן ולא שני הפכים הן היינו כשבא צבחי' צריחה יש מאין או צבחי' האלי' כו'. אצל צבחי' אור הכתר שהוא עדיין למעלה מן צחי' ההשתלשלות שם עדיין אין צחי' הגילוי באור וכלי וצחי' הלאו עם הן שניהם כא' ישכנו בו וכידוע צבחי' אור הכתר דעליו אמרו

ברוחניות של האבות ובפרט אברהם סימן לבנים דהיינו כאשר יזכו ישראל לקיום התורה בחילוניות יהי' נעשה למעלה צחי' יחודים עליונים ברוחני' וזכות אבות זה ודאי ירשו בניו מן המוכן (כמבואר במשל הג"ל). והנה אם לא הי' אברהם כימול בגשמיות לא הי' חיבור וקשר כלל לקיום התורה ברוחניות עם קיום התורה בגשמיות בישראל. כי הגה ע"י שנימול אברהם בגשמיות הרי כבר ירד עליו האור דתורה ומצוות בחילוניות בדרך כלל ע"י מילה זו וכשהוליד ליחזק כבר הי' בו הארה זו ויחזק הרי נולד משפע זו ממש בטפה הראשונה שילאחה מזריתו של אברהם מיד כשנימול בהיותו בן ל"ט שהרי בהיותו בן מאה נולד יחזק כידוע. ויחזק הוליד ליעקב שהי' איש תם ושלם בשלימות המעלה מהתכללות אברהם ויחזק דהיינו צבחי' קו האמצעי כג"ל והוליד לי"צ שבטי ישראל והמשיך בהם ג"כ הארה זו שצמנות מילה כו' עד אשר מסיבת זה יכלו בני ישראל לקיים התורה והמצוות כולן בחילוניות ושיהי' לקיום זה חיבור וקשר עם קיום הרוחני לפי שירשו מאבותיהם חיבור זה דרך כלל עכ"פ והיינו ע"י מצוות מילה דאברהם שקיימה בגשמיות ואם לא הי' מקיימה בגשמיות לא הי' נולד יחזק מזרית מהול ואע"פ שבדאי הי' אברהם מל אוחו בהמול ח"ע הרי הי' נפסק הקשר והחיבור במה שגולד יחזק מבחתי מלטה בגשמיות כמלאת עדיין באברהם והרי המילה לצורך הולדת יחזק היתה ולכך נלטה מצוות מילה דוקא ולא בשאר מצוות וד"ל. ועם כל זה הרי מתורץ גם הקושיא השני' הג"ל מדוע לא נימול אברהם עד היותו בן ל"ט כי עד אוחו הזמן לא קיים התורה רק ברוחניות ובשביל הולדת יחזק ויעקב נלטה בהיותו בן ל"ט לקיים מצוה אחת בלבד בגשמיות מטעם הג"ל וד"ל. וזוהו יוצן מה שמצינו בדברי רז"ל שהטעם שלא זכה אברהם לקיום התורה במעשה לפי שיצא ממנו ישמעאל ויחזק לא זכה מפני שיצא ממנו עשו אצל יעקב הי' איש תם וע"כ צניו זכו לקבל התורה כו' לפי שאברהם קודם שנימול הוליד לישמעאל צחי' מותר החסדי' כו' ויחזק הגם שגולד אחר המילה דאברהם הרי יצא ממנו עשו פסולת הגבורות כו'. אצל יעקב הי' שלם והוליד י"צ שבטים ע"כ צניו הוא שקבלו התורה. ולבאורה מאמר זה סותר למאמר דקיים אברהם כל התורה כו'. אלא הענין הוא כג"ל דברוחניות קיים קודם המילה מאז היותו בן ע"ה עד היותו בן ל"ט. אצל לא זכה בכ"ד שנים הללו לקיום התורה בגשמיות לפי שיצא ממנו ישמעאל

אמרו איהו תפיש זכולהו עלמין ולית מאן דתפיש
 ז' כו' . הרי נתפס ואינו נתפס ושניהם אמת .
 דהיינו דאיהו תפיש ולית מאן דתפיש ז' כו' והיינו
 ולו קרי ולא כתיב ושניהם אמת דאע"פ דאיהו תפיש
 זכולהו עלמין וה"ז ולו . אבל משום דלית מאן
 דתפיש ז' ולא זאלף כו' שאינו נתפס והטעם
 מזבאר זמ"ח וד"ל . וככל זה מוזן הטעם למה מזוה
 הרשונה ז' הדברות נאמרה זאלף והוא זאלף
 דאנכי כי להיות שרריך האור עליון דעמומת המאלי
 לזא ולהתלבש כ"כ למטה זבחי מזוה מעשיות
 זגשמויות שזה ז"א כ"א זכח הארת הכתר דוקא
 מטעם כלל זכ"ל והיינו ע"י זאלף דאנכי כו' וד"ל .
 ועם כל זה מתורן גם הקושיא השלישית זכ"ל
 זאך זכר זתורה מעלת זברהם זבהנסת זורחי'
 זאותן השנים שעד זמן המילה כו' אחר שהי' נקרא
 זברם זלא ז"א כו' . דהרי מזבאר ומוזן מתוך כל
 זכ"ל דזאותן כ"ד שנים זבין היותו ע"ה שנה עד
 היותו ז"ע לא קיים התורה רק זרוחניות ולמזות
 מילה זלבד הוא שזכה לקיים זגשמויות כו' . ואמנם
 זחי' קיום התורה זרוחניות הנה זאת אשר הורישו
 זבות לזנים להיות זכנ"י חיבור וקשר קיום זרוחני
 עם קיום זגשמי . ולפ"ז ז"כ כל המשכות היחודים
 שעשה זברהם למעלה הי' הכל זרוחניות כדי להוריש
 לזניו וכמ"ש זו כי ידעתיו אשר יזוה את זניו
 ושמרו דרך ז' כו' . ולכך גם זהיותו זברם זלא
 ז"א המשך למעלה זרוחניות ולכך זכר מעלת
 זכנסת זורחי' שלו זפ' זירא זכ"ל . אבל קודם
 שהי' זן ע"ה שנה לא כו' זתורה כל זחסד שעשה
 כי אז עדיין לא המשך כלום גם זרוחניות עד
 שאמר לו לך לך מארץ כו' שזה הי' זהיותו זן ע"ה
 שנה דוקא מזבאר זפרשה וד"ל :

51/08/2018 11:11

ועתה יש להבין סדר דברי הפרשה הזאת . ויאמר

ה' אל זברם לך לך מארץ כו' אל הארץ
 אשר ארצך . הנה זה מזבאר למעלה זיש זזה ז'
 זופנים . ז"א כפי ז' הזר הוא מזמעלה למטה
 דהיינו מארץ הוא זחי' זינה זמקבלת מזור זבא
 כו' . ולך לך מארץ מזמעלה למטה אל זחי' המל' .
 אז כפי' הלק"ת הוא להיפך מארץ הוא זחי' המל'
 ועולה מזמטה למעלה אל זחי' זינה וזכו אל הארץ
 אשר ארצך . ושני הפירושי' אמת כמ"ש למעלה זפי'
 זילך למסעיו כו' וד"ל . זאעשך לגוי גדול זאזכרך
 זאגדלה שמך פי' שמך הוא זחי' מל' ולהיות כי ע"י
 זיזאה זו מארץ התחיל להיות מייחד יחודי' עליונים

למעלה זאזעל"ת שלו למטה זמש"כ מקודם לכן
 כמזבאר למעלה ע"כ אמר לו דוקא עכשיו זאזכרך
 זאגדלה שמך למעלה וזיה זרכה לפי שממך דוקא
 זזכרכו כל האורות עליונים זיחודים זשעשה למעלה .
 וזכו טעם גם לזאעשך לגוי גדול דהיינו זחי'
 זבירורי' דרפ"ח זיזוי' זגרים אשר עשה זזפרט
 זמזות מילה שנק' זב המון גוים זכ"ל וד"ל . זילך
 זברם זאשר זיזר זלזו ה' . פי' מיד שנתן לו כח
 זה לזאת מן זחי' זהעלם זכ"ל זיכף הלך זנחגלה
 למטה כו' ע"ד זכ"ל . זילך זחו לוט . פי' לוט
 היינו שם מ"ה כי לז"ע זגימ' מ"ה . זך הוא זחי'
 זחורי' דשם מ"ה דזברהם זבר מ"ה . זככלל הוא
 זחי' זחורי' דאור זבא וע"כ פי' של לוט הוא ענין
 קללה לזוטין זידוע . זפי' זילך זחו לוט היינו שמיד
 זיזא אור זבא זבחי' זהעלם לגילוי זכ"ל מיד זטפל
 עמו גם זחי' זאחורי' דזבא לזאת ולהלך עמו .
 וזכו מפני שעדיין לא זזכר זחי' זפנימי' מן
 זחי' זכ"ל . זיזן זזר זה ע"ד זידוע זענין זמזמר
 זישא דעשו זעטפוהי דזחך פי' עשו הוא זחי'
 זפסולת זגזרות דקדושה ולזחר זזכר זפסולת
 זזאחורי' נעשה עשו דקליפה זבחי' זסיגים זממש
 זך קודם זזכר עדיין זחי' זככלל זאור זגזרה
 דקדושה זזערוכות לא הי' זחי' זסיג' שזו זיזר
 עדיין כמשל זיתוך זכסף זזסיגי' שזו זכדלי' זפ"ע
 דוקא זחר זמר זיתוך . זבל קודם זמר זיתוך
 זסיגי' זעורזי' זמתזחד' זמוזחר זטוב זלתי זיזכרים
 לפסולת כלל . כך זגמשל זיזן זעשו דקליפה זשהי'
 עדיין קודם זבירור זכו ענין זמזמר דזישא דעשו
 זחי' זעטפוהי דזחך זמש כו' . זכך זמש זיזן
 זבחי' זחורי' זפסולת דאור זבא קודם זבירור
 זחי' זככלל זמתזחד זמש זאור זבא . וזכו זילך זחו
 לוט זחו עמו זמש זזתזחדות זזתכללות זחת זכו
 זסיגי' קודם שזאו לזדי זחגלות כו' . זאזכר אמר
 זברם ללוט זפרד נח מעלי זס זימין כו' . ולזחר
 זזפרד לוט זעשה זחי' זסיגים זמש ע"ד זכ"ל
 זקליפה דעשו זיזא זיזחך כו' אזי נעשה זחי'
 זקור להוליד זחי' זחי' דקליפה זכן עמון זמוזב .
 כי הנה זותיות עמון הוא זותיות נועם זלא זכוא
 זזיפך זחוון זמוזב זבחי' זב שזוא זזכמה זזרי
 זדוע דזענוג זק' נועם זזינה דוקא הוא זיקר
 זחגלות זזענוג להיות זבחי' זמרזב זנק' רזכות
 זנהר זידוע וע"כ קליפה דעמון הוא זחי' זינה
 דקליפה זשם זשכן זענוג זנק' נועם . זלא זכוא
 זא זבחי' זאחורי' זזיפוך זחוון . זמוזב הוא זחי'
 זכ'

דז"א שהיא נק' ארץ כנען קודם הצירור . וזהו והכנעני אז בארץ כו' . ויעבור עד מקום שכס . פי' שכס הוא לשון כחף והוא בחי' כחפיים דנוק' שהן אחרויים דחו"ג שזה ואלון מורה הוא בחי' ת"ת דנוק' כי העברה זו שעבר אצרכם בארץ המשך כל המשכות מאורות עליונים דז"א דנוק' לפי שאור אצח יוכל להוריד האור גם למטה מטה בכל ע"ס דנוק' מטעם כלל הג"ל . והתחלת ירידתו הי' באמרו לך לך מארצך עד שירד למטה מטה והוא עד אלון מורה כו' וד"ל . ויעתק משם הרהר מקדם לבית אל כו' . פי' אחר עולם הירידה חזר ועלה מלמטה למעלה בבחי' עלי' בכתר מלכות שהוא נק' הרהר בה"א הידיעה והוא מקדם לבית אל שהוא חכ' שבמל' כמ"ש בראשית צבי"ת דבראשית כמ"ש ברכמה יבנה בית וסיינו בית אל כו' . ויצן שם מזבח לה' הגרסה אליו בבחי' הגילוי מן ההעלם דאור הכתר מטעם כלל הג"ל . ואז ויקרא אצרכם בשם ה' . פי' בתוך שם ה' שהוא בחי' מל' שנק' שם להוי' דז"א קרא והמשיך כל ע"ס דאלוי' כו' . משא"כ מקודם לכן הי' השם הזה בבחי' פירוד מע"ס דאלוי' ואצרכם חיבר לנוק' דז"א בקריאתו והמשכתו ביחודי' טעשה דוקא בהיותו ע"ה שנה ועבר בארץ כו' משא"כ מקודם לכן כנ"ל וד"ל . ואמנם בזמן המילה שניתוסף בה"א עוד מעלה יתירה הי' זו שהי' יכול לאסוף ולקבץ גם נילוי' שנתפזרו בין העובדי כוכבים ונק' אז המון גוים כנ"ל והיינו שאמר לו ישמעאל יחי' לפניך שגם ישמעאל יוכל להעלות בקדושה ויחי' גם הוא לפניך ממש משא"כ קודם לכן לא הי' ביכולתו לחבר בחי' הנפרד המתפרדי' מבחי' מל' וכמ"ש ומשם יפרד כו' . אלא דוקא לאחר שקרא הכל בשם ה' וכנה בנין הנוק' אזי נכללים בה הנילווי' כנר בפני האצוקה כו' וד"ל . ובכל זה מוזן גם מה שנקראת שרה בה"א הוא דוקא לאחר שצריכה לילד ליצחק כי בשביל הלידה בהתגלות לריך להיות מן היו"ד דשרי ה"א שרה כמו בה"א דאברהם כנ"ל וד"ל :

(אנכי מגן לך) . פי' מגן אברהם . דהנה נודע שאברהם הוא בחי' חסד גדול עד מאד צלי שום מונע וכולם עובדים בעיניו והוא רק עובד]והענין י"ל עפ"מ"ש לעיל על ד"ה מים רבים . גבי וחסדי מאתך לא ימוש שהוא חסד עליון ואה"ר הבאה מלמעלה להיות וימינו תחבקני . ופי' שם שהוא

חכ' דקליפה והן שתי צנות לוב שהולידו מלוב ב' אומות הללו ולאחר שנבררו חו"צ דקליפ' ילא מעמון נעמה העמונית אמו של רחבעם בן שלמה ורות המואביה כו' כידוע וד"ל :

ואברם בן חמש שנים ושצעים שנה בלאתו מחרן . פי' חרן הוא בחי' מיצר הגרון כמבואר בכתבי האריז"ל . וביאור הדבר ידוע להיות כי התהוות תולדות התפעלות המדות בלב מן השכל אשר צמות ה"ז בא בבחי' דילוג ממהות למהות ממש כי מהות המדות אינם דומי' כלל למהות השכל לא מיני' ולא דוגמתו כלל וכלל ולכאורה איך יתהוו המדה מן השכל . אך הענין הוא דהשכל משכנו צמות ותיכף שנתפעל צמות אס הי' בא מיד ללב לא הי' באפשרי כלל להשתנות למהות מדה אך בחי' התפעלות שבצמות הגה באה וגמשת דרך הקנה והושט ללב ועיקר החיות מן הצמות בא ללב ע"י הקנה שהוא הממולע בין הצמות ללב . אך הנה שפע אור השכל כשבה בקנה הוא מתאמצם ומתעלם לגמרי בצואו צמיצר הגרון למעלה ושם מתפשט ונעשה מושלל לגמרי מבחי' שכל וגם עדיין לא נמשך בקנה להיות מהות מדה בלב כי צמיצר הגרון עדיין לא בא לכלל המשכה בלב וגמלא הוא נעשה שם בחי' איך מושלל מבחי' שכל וגם מושלל מבחי' מדה כמו החטה הנרקבת בתחלה ואח"כ לומחת שבהיותה מורקבת אינה כלום שהפסידה אורתה הראשון ולכלל אורה החדשה לא באה עדיין כמבואר במ"א . וגם כאן צמיצר הגרון לכך שם בחי' הדין והאמצום ונק' מלך ים ונק' ג"כ חרן מטעם שהוא למאוס השכל וגם למאוס המדות כו' לכך אז תכלית הדיני' והקטנו' . וזהו ואצרכם בן חמש שנים ושצעים שנה בלאתו מחרן . פי' חמש שנים ושצעים שנה כי ז' המדות כלולה באו"א מי' ע"כ מספרם שצעים שנה ז' פ' עשר . אך זהו רק בבחי' חילוניות שלהם בלבד . וחמש שנים היינו בחי' ה' חסדי' המגדילים המוחי' במדות בבחי' הפנימי' כידוע בע"ח . וזהו דוקא בן ע"ה שנה הי' אצרכם בלאתו ממיצר הגרון להיות מוחין למדות והיינו בלאתו מחרן מחרן אף כו' כמבואר בדברי רז"ל כי האיר מאז והלאה הארת אור אצח במדות וגמתקו הדינין דמוחי' דקטנות כו' וד"ל :

ויעבור אצרכם בארץ עד מקום שכס עד אלון מורה . פי' לאחר שהאיר אור אצח במדות דאלוי' משם עבר עוד למטה דהיינו לנוק'

שהוא בחי' כי חפץ חסד הוא וכו' שם המשל לבחי' זו מאברהם אבינו ע"ה שהי' מלמעלה מאד בשלח היו לו אורחים כו' ע"ש. הרי משם מבואר דבחי' אברהם שרשו מבחי' כי חפץ חסד הוא. שהוא חסד דלגאו כנו' באד"ר דקל"ג ב'. וכן משמע ממ"ש ר"פ פקודי דר"ך ע"ב ע"פ מה רב טובך אשר לפנת כו' פעלת שבחי' נהורא קדמאה דגניז קב"ה זהו בחי' אברהם. ונהורא קדמאה זהו מבחי' הכ"ל כדמשמע בפ' בלק דף ר"ד ע"ב ע' מק"מ שם. ולק"מ ממ"ש ד"ה ועשית בגדי קדש שבחי' חסד לאברהם זהו חסד עולם. ורב חסד הוא למעלה מבחי' זו. כי ודאי יש בחי' אברהם באלי' וזהו ענין חסד עולם. ויש בחי' אברהם למעלה מאלי' כגודע מענין בעבר הנהר ישבו אבותיכם כו' כמבואר ד"ה אס בחקתי תלכו. א"כ לפ"י שפיר י"ל דבחי' כי חפץ חסד הוא ג"כ מרומז בבחי' אברהם. וכה"ג נת' במ"א צפי' מ"ש מועדי הוי' אשר תקראו כו' אלה הם מועדי. וידוע דג' מועדים הם כנגד ג' אבות שהם חג"ת פסח כנגד אברהם שנא' לוי ועשי עוגות כו'. אמנם פי' מועדי הוי' הם חג"ת דאלי'. ומה שסיים אלה הם מועדי היינו למעלה מאלי' דהיינו בעלמות המאלי' וענין מועדי הם חג"ת שבבבחר כו'. והמועדים דאלי' הם לבושי' לבחי' מועדי. ע"ד שנו' כאן צפי' מגן אברהם וכמ"ש בפע"ח שער הסליחות פ"ח בלשון האריז"ל המתחיל אמר ינחק והוצא בהרמ"ז ר"פ אמור שבחי' ורב חסד הוא לבוש לבחי' כי חפץ חסד. ולבוש זה נעשה נשמה לת"ד דז"א. נמלא יש כמה לבושים לבחי' חסד דלגאו הכ"ל. וזהו ענין בגדי כה"ג שיש בהם ג' מדרגות כנו' ד"ה ועשית בגדי קדש. וע' בפ' בלק דר"ד ב' ובג"כ אחפשו דרגין ואחלבושו נהורין כו' ועמ"ש ד"ה ה' יחתו מריבין ולכן אמר לו ישמעאל יחי' לפניך שפי' שיחי' לעד לפניך שהוא בחי' א"ס בלי גבול ואע"פ שהוא יודע מהו ישמעאל אע"כ מחמת חסד גדול וטובו הגדול רוצה שיחי' ולא זו בלבד אלא שרצה שיחי' לחסד בלי גבול. וזהו דאיחא לא כאברהם שיחא ממנו ישמעאל ויחא מחמת רוב חסדו. אבל באמת אין מהראוי כן. [וז"ש במדרש בראשית רבה סוף פרשה ב' והארץ היתה תהו ובהו אלו מעשיהן של רשעים. ויאמר אלקים יהי אור אלו מעשיהן של לדיקים. אבל איני יודע באיזה מהן חפץ אס במעשה אלו ואס במעשה אלו כיון דכתי' וירא אלקים את האור כי טוב היו במעשיהן של לדיקים מל']

חפץ עכ"ל. דלכאו' תמוה איך שייך לומר איני יודע באיזה מהן חפץ כו'. אך הפי' שמלד עלמות אור א"ס כמו שהוא למעלה מהאמנאס הרי לפניו כחשיכה כאורה. ורבו פשעיך מה תעשה לו. ולכן מלד חסדו הגדול שהוא עדיין למעלה מבחי' רצון אחריות לנור א"כ שייך לומר עדיין איני יודע כו' אלא כשנאלל בחי' רצון הוי במעשיהן של לדיקים חפץ וע' בחו"א ד"ה ויאבק איש וד"ה בשלח פרעה. וזהו וירא אלקים פי' כי ראייה הוא בהחלשות הכתר בבח' שהחכ' נק' ראייה וכמ"ש במ"א צפי' הראני את מראיך. ובהחלשות בחי' זו איני נאמר את האור כי טוב אלו מעשיהן של לדיקים דוקא. ועם זה יש ליתן טוב טעם למשארז"ל בתחלה עלה במחשבה לברוא את העולם במדת הדין ראה שאין העולם מתקיים שיתף עמו מדה"ר. דלכאו' יש להפלא שהרי הוא ית' מקור הטוב. ומדוע עלה במחשבתו ית' לברוא את העולם במדה"ד. רק מפני שראה שאין כו'. אך הפי' כי אס הוי בריאת העולם ע"י חסדו הגדול לבד. א"כ היו גם הרשעים מתקיימים כנ"ל ולא הוי נשלם המכוון כלל להיות ואת רוח העומאה לעביר כו' ולא הוי כלל גילוי חלקותו ית' למטה. ועמ"ש סד"ה הן האדם הוי כאחד ממנו בענין פן ישלח ידו ולקח גם מען החיים כו' ע"ש. ולכן עלה במחשבה לברוא את העולם במדת הדין שהוא בחי' האמנאס לשלם לאיש כמעשהו ויהי' נשלם המכוון להיות דירה בתחתונים לע"ל בצ"א. אלא מפני שראה כו' שיתף עמו מדה"ר שהוא קו האמנעי ואינו כמו חסד וע' בחו"א ד"ה פתח אליהו צפי' חד אריך וחד קטיר וחד בינוני] דהנה בביאת משיח אי"ה כתי' בלע המות לנח. ואת רוח העומאה לעביר מן הארץ. ואריך לצער כל הרע מן הארץ ואס יתנהג העולם בחסדו הגדול כנ"ל לא הוי העולם יכולים לבא למדרגה הכ"ל של משיח. ולכן בא ינחק בחי' דין ואף ינחק יחא ממנו עשו מחמת דינו הקשה על חרבך תחי'. אך יעקב היתה מטחו שלימה. והנה נודע כי מגן נק' דבר המכסה למשל במלחמה נק' מגן מה שמכסה בו שלא ישלוב עליו הקשת. והנה כתי' כי שמש ומגן ה' אלקים שכמו שהשמש אס לא הוי לו נרחק לא הוי יכולים לסבול אורו הגדול והנרחק הוא המגין שנוכל לסבול [וע' פ' פקודי דף רכ"ד ב' שמש ומגן כו' אכתי מגן לך כו' והוא ע"ד מ"ש בפ' בלק דף ר"ד ב' צפי' בקר אערך לך ואלפס. כד"א וינפסו זהב טהור. דהיינו שבחי' מל']

חד פרסא . שגם בעולם התבו הי' פרסא ח' ואעפ"כ לא התקיימו עד ולבחר זמנא הוא אסתלק והוה מסתכל בהוה פרסא ואתקון כו' דהיינו הסתלקות האור וגם שנעשה פרסא בין עולמות ח"ס ואילנות אזי נתקיימו . ע"ש בספר רוח דוד . עכ"פ עיקר המסכים והפרסות הוא שנעשו בעולם התיקון . וכ"מ צפ' נח דס"ה ע"א ובמק"מ שם . ומכ"ז יובן ענין אחד דהנה צעמא"מ ריש ש"ז דף מ"ב סע"ג פי' דעולם התבו הוא בחי' נפש ועולם התיקון הוא בחי' רוח . והעולם שיהי' כשיחדש הקב"ה עולמו הוא בחי' נשמה . נמצא לפ"ז עולם התיקון גבוה יותר מעולם התבו כמעלת רוח על הנפש . גם בע"ח מצואר דעגולי' הוא בחי' נפש ויושר הוא בחי' רוח . ומצואר בשער הנקודים צמח"ב פ"ז מעולם הנקודים שבהם הי' שבה"כ נאללו רק בצחי' נפש . ולכן נשברו שלא יכלו לקבל האור כו' והתיקון הוא בחי' יושר בחי' רוח ע"ש באריכות . וכן נמצא באריכות לקמן צפ' שמות בד"ה מי שם פה לאדם . ושלכן יש בתיקון מעלה יתירה מה שאינה בעולם התבו והוא ענין נעוץ תחלתו בסופן שזו הנמצא דוקא בצחי' יושר שהוא פרנאוף אדם שאז יתכן לומר שיש בחינה ברגל מה שאינו אפילו בהראש כו' . משא"כ בעולם התבו שהיו בצחי' עגולים לא הי' בחינה זו . וא"כ מכ"ז משמע דהתיקון שרשו גבוה מהתבו . וכן הסברה נותן . כשסותר ע"מ לבנות ודאי הצנין עדיף . אך ח"כ זה סתירה למ"ש ברוב הדרושים דעולם התבו הוא בחי' לפני מלך מלך לבני' שהוא למעלה מעולם התיקון היינו ששם הי' ריבוי האור כו' . עד שזו תכלית ירידת הנשמה להחלצת צנה"ב והגוף לפי שבה"ב שרשה מעולם התבו ועי"ז דוקא נעשה עליי' נה"א וכמצואר לעיל צפ' נח ע"פ מים רבים ובשאר דוכתי וע' צח"א ע"פ וישלח יעקב . וע"פ ויקח מן הבא בידו מנחה . וע"פ בשלח פרעה . וזה פנת כל הדרושים של אדמו"ר כ"ע . אך כ"ז יובן ע"פ המצואר לקמן בד"ה והבדילה הפרוכת בענין החשמל המלביש לזו"כ דאזי' שהוא ענין המסך שבין אלזי' לבריאה . שאע"פ שהוא חינוניות אללן עכ"ז שרשו גבוה מהן כי זו"כ הוא מדות דאזי' והחשמל שרשו מהבינה ובענין משלי שלמה . ששרש המשל נמשך משכל עליון מאד שלכן דוקא שלמה הי' יכול לומר משלים כו' ע"ש באריכות . והנה עם היות שרשו גבוה יותר עכ"ז הוא עלמו למטה מזו"כ וגורם המעטת האור עד שהאור שטובר ונמשך דרך המסך אינו ערוך כלל לבני האור שלמעלה מהמסך ע"ד

מל' דאזי' הוא נק' לבוש מלכות שהוא הלבוש היפה שכשנמשך השפע זה ועל ידה יומשך בענין שיוכלו לקבל ולהכיל ושיומשך רק לנדיקים המקבלים עול מלכות שמים ולכן נק' רעיתי יפתי דפי' יפתי הוא מטעם הנ"ל שנושה לבוש נאה כביכול לממ"ה הקב"ה . ולבוש זה נמשך ממשעה המלות . וזהו מ"ש כנפי יונה נחפה בכסף וארו"ל מה יונה כנפיה מגינות עליה אף ישראל מלות מגינות עליהן . כי הלבוש נק' כנפים כמש"ש ואינון אקרונן כנפים עילאין כו' ומתמלות נמשך בחי' לבוש הנ"ל אשר הוא בחי' מגן וזהו ענין מלות מגינות עליהן . וע' באגה"ק סי' ג' ע"פ וילבש נדקה כשריון . והנה לפי פי' זה המל' מלד עלמה נק' מגן שהטפה מז"א נקלט בה ועי"ז נעשית הנשמה בשלימות משא"כ הגפילים היו כו' . וזהו ענין אערך לך ואלפה וכמ"ש צמ"א ע"פ מאמר הנ"ל . וע' צפ' שמות דף ג' ע"ב . ח"ג כ"ב ב' י"ב ח' . ועיין מ"ש בד"ה לו את בני' כו' תשמרו להקריב לי . בענין תשמרו שמור זו משנה שמור לנוק' כו' . וזה השמירה וזהו ענין נח והתיבה עיין ר"פ נח דנ"ט ב' גבי ורזא חוליפנא דהא נח אלטרין לתיבה לאתחברא בה ולקיימא זרעא דכולא דכתי' לחיות זרע . וצפי' הרמ"ז שם בד"ה ת"ח נח אחזי מיומא כו' ע"ש . והתיבה י"ל שהיא ג"כ תיבות ודיבורי המשנה שהוא בחי' שמור לנוק' כנ"ל . ונה והתיבה זהו ענין זכור ושמור זכור לדכורא כו' . וזהו שנק' האשה ג"כ עזר כו' . שהוא כענין מגן . גם עזר זהו סמך וכן ששים מסכתות . אך ברוב הדרושים פי' דבחי' מגן זהו ענין הפרוכת הפרסא שבין אלזי' לבריאה כמ"ש צח"א בד"ה ואתה תולה גבי וענין הפרוכת הוא כי הנה כתי' כי שמש ומגן כו' ע"ש . ועד"ז נת' לעיל בד"ה אעשה לו עזר כנגדו . וכן פי' בעה"מ דף מ"ה ע"ג שער ח' פ"ד וז"ל החוט הזה של ח"ס כו' נתפשט החוט בתוך ח"ק ונעשה פרסה פי' פרוכת שהוא מסך כו' בסוד פסוק שמש ומגן כו' כדי שלא ילא האור יותר מדאי ויהי' ח"ו העולם חרב כמו שהי' בעולם התבו והמסך הזה מעכב השפע שלא ילא חולה יותר ממה שיכולים לסבול העולמות וכן יש בין כל עולם ועולם מסך מצדיל בסוד והבדילה הפרוכת לכס עכ"ל וע"ש סע"ד פ"ג פ"ט ושער ו' פכ"ב . ומדבריו מצואר שבעולם התבו לא היו פרסאות כמו בעולם התיקון וע"כ זה הי' סיבה שנחרב העולם התבו כו' וכן האריך שם שער זיין פ"ד . ועיין בע"ח שער ח"א בתחלתו . ובציאור האד"ר בתחלתו גבי ופרים קמיה

ענין חכמי מגן . שהמלות שהם מצחי' חכמי הם צחי' מגן לגילוי האהבה דאברהם כו' . וזהו ג"כ ענין מלות מגינות ונק' כנפי יונה שבהם גילוי הרעון כו' כמ"ס ד"ה יונתי . ועמ"ס ד"ה אשירה לה' כי גאה גאה בענין ושמרו דרך הוי' לעשות לדקה ומשפט ע"ס היטב . ועד"ז יובן ענין חכמי מגן כו' . וז"ל בירמיהו סס"ו ט' כי אני ה' עושה חסד משפט ולדקה בארץ כו' . ומזה נמשך מ"ס וימנע מרשעים אורס . אורס דייקא וכדפי' ד"ה בשלח פרעה . ששרש יניקתם מצחי' ארך אפים ורצ חסד כו' . אלא שאעפ"כ אינו מאיר אלאם בהתגלות כ"א בחשך כפול כו' . משא"כ בקדושה כתי' לא ימנע עוב להולכים בתמים כדפי' בפ' פקודי דר"ל ע"א . ועיין מ"ס ד"ה וישב יעקב גבי אס לעוברי רגונו כו' וכ"ז נמשך ונעשה ע"י צחי' מגן ה"ל שעי"ז נעשה צחי' וימנע מרשעים כו' ולא ימנע עוב להולכים כו' וכמ"ס בפ' פקודי דרכ"ד ע"ב . שזהו ענין נהורא קדמאה דגניז לי' קב"ה ומן חייביא גניז לי' ומנע לי' . אבל לדקייחא מה כתי' לא ימנע עוב כו' . והיינו כמ"ס במ"א ד"ה ואהי' אללו חמון שגנוז בתורה ולכן עי"ז לא יוכלו לקבל ממנו רק שומרי תורה ועמ"ס ד"ה ויאבק בענין אס הגביהי כו' משם אורידיך כו' . ומ"ס ע"פ עבדים היינו כו' ויוליחנו כו' . וע' עוד מענין נהורא קדמאה בפ' תרומה קמ"ט א' קס"ו ב' קס"ז א' . וע' מענין מה רב עובך אשר לפנת כו' בפ' בראשית דף ז' ע"א ובפ' פקודי דר"כ ע"ב ובפ' אמור דפ"ח א' . וע' עוד מענין מגן בפע"ח גבי מלך עוזר ומושיע ומגן ששרש צחי' זו נמשך מצחי' יאר ה' פניו כו' . צפרדס ערך מגן פי' מיכאל גבריאל נוריאל ר"ת מגן והיינו ע"ד שצחי' החשמל הוא מצחי' ת"ת שכולל חו"ג כו' . וע' בפ' יתרו דע"ח ב' גבי וההוא נהורא כליל בתרין נהורין כו' . גם צחי' מלאכים ה"ל זהו הצחי' ג' שבבגדי כה"ג הנו' סד"ה ועשית בגדי קדש ומדרגה השלישית כו' . וע' בפ' פקודי דף ר"כ ע"א וסימן חכמי מגן . בלק"ת כאן פי' מגן היינו כי בלשון תרגום מגן הוא תרגום של חנם . וכ"ה צרבות פמ"ד . וי"ל כי מבואר ד"ה וחלה המשפטים בענין ובשביעית ילא לחפשי חנם . חנם בלא מלות כו' . והוא צחי' שאין להתדל"ת מגיע שם וע"כ כדי שלא יינקו החילוני' מצחי' זו כמ"ס אס הגביהי כנשר כו' ע"ז נאמר ג"כ חכמי מגן לך . כפי' לה"ק דמגן לשון הגנה שלא ינקו מצחי' הנק' חנם . אלא שגם צחי'

ע"ד כי שמש ומגן כו' . וכך עד"ז ממש י"ל בענין התכו והתיקון כי צתהו לא הי' פרוסות ומסכים א"כ צא האור בריבוי מאד . משא"כ בתיקון שנעשו פרוסות ומסכים א"כ צא האור במיעוט . וזהו ענין המצואר בכל הדרושים שעולם התכו הוא גבוה יותר . מלך ריבוי האור שהי' שם . משא"כ בתיקון . וזהו שנאמר גבי יעקב כי קטן הוא צחי' יו"ד עקב שהאור נמשך ע"י למנומים כו' . אך עכ"ז הרי שרש עולם התיקון שהוא ענין המשכות הפרסות והמסכים והלבושים דתיקון הרי הם נמשכים מצחי' שלמעלה גם מריבוי האור לעולם התכו ע"ד הנ"ל בענין החשמל כו' . וכך ז' מלכים דתהו הם ז' מדות והתיקון נמשך מצחי' גבוה יותר כו' וכנודע ג"כ דמלך הדר הוא גבוה מז' מלכים קדמאין שהם ז"ת דמל' דא"ק ומלך הדר הוא יסוד דא"ק וזהו עיקר התיקון כמ"ס באדר דקמ"ב . אלא שמשם נמשך האור ע"י פרוסות ומסכים ושאר התיקונים להמעיט גילוי האור . ולכן ארז"ל ג"כ במדרש רבה תולדות פ' ס"ג . מערונא שאלה את רבי יוסי בן חלפתא למה ילא עשו תחלה אמר לה עיפה ראשונה של יעקב היתה . אמר לה משל אס תניחו שתי מרגליות בשפופרת אחת לא זו שאתה עותנת ראשונה יולאה אחרונה כך עיפה ראשונה של יעקב היתה עכ"ל . והנה מבואר בתו"א ד"ה בשלח פרעה בענין עשו שנק' בנו הגדול לפי שעולם התכו קדם לעולם התיקון כו' וכמ"ס בפ' וישלח . וא"כ לפ"ז עשו הוא הבכור והראשון . ואיך אומר ר' יוסי להפך שבאמת יעקב הוא הראשון כו' . אך לפמשנ"ת שניהם אמת דמלך סדר ההשתלשלות עולם התכו קדם וגם צו ריבוי האור יותר הרבה מצעולם התיקון . אך זהו צסדר השתלשלות שדומה ללידה אבל בשרשן עולם התיקון גבוה יותר שהוא מצחי' רוח ועולם התכו הוא מצחי' נפש . וקרוב ענין זה למשנ"ת צעולם התיקון עלמו בענין שמים וארץ דצסדר השתלשלות שמים קדמו . ובשרשן ארץ קדמה . ע' לקמן ד"ה ויגש אליו יהודה . ועמ"ס עוד במ"א ד"ה השמים כסאי בענין הפרסא ששרשה גבוה מאד היינו מצחי' כתר . וזהו חכמי מגן לך שצחי' המגן והפרסא שרשה מצחי' חכמי כו' . ולמטה פי' חכמי מגן היינו המלות מעשיות שהם מצחי' אשר חכמי מגן מלך כמ"ס סד"ה מים רבים צפ' נח הם צחי' המגן שבהם ועל ידם נמשך ומחלבם מצחי' כי חפץ חסד וזהו ענין בגדי כה"ג כמ"ס ד"ה ועשית בגדי קדש . ועמ"ס צביאור ע"פ וקבל היהודים גבי ולא ע"ה חסיד וזהו ג"כ

בג

שמפסיק בין הקדש לקדש"ק שזהו דרך השתלשלות אוחו אור עלמו שנתגשם וגם לאחר הפרסא הוא קדש [וע"ד שמזדילין צמו"ש ליו"ט המזדיל בין קדש לקדש] משא"כ בין קדש לחול הוא מסך שמעלים ומסחיר האור עד שנעשה נפרד ממש כמו היכלות החילונים המגביהים א"ע לומר לי יאורי כו' אלא שואחה מחי' את כולם וקרו לי' אלהא דאלהיא ואין כופרים ממש וזהו סודו לאלקי האלקים כל"ח שלעולם חסדו והשפעתו מעולם ועד עולם עד שהוא צחי' חלקי חלקים במקום ההעלם וההסתר והחשך ועל מסך מזדיל זה נאמר אלביש שמים קדרות וכו' :

תורה 21/08/2018

והנה צחי' חול זה יש צ' צחי'. א' חול גמור

היכלות דגוגה דקרו לי' חלקא דאלקי' כנ"ל. הב' הוא צחי' חולין שנעשו על עהרת הקדש חולו של מועד דהיינו שנמשך הארה מקדושה צחי' ביטול גם צהחול וכמו שע"י שמירת שבת יש הארה בשבת ימי החול מצחי' קדושת השבת. ג' ימים הראשונים משבת שעברה וג' ימים אחרונים משבת הבא וזה נמשך לישראל בשבת ימי המעשה מקדושת שבת להיות כל מעשיהם בחול ע"ד חולין שנעשו עטה"ק [וזהו ענין הצדלה צמו"ש צרוך המזדיל כו' הצרכה היא המשכה שיהיו החולין נעשי' עטה"ק] וע"ז נאמר שבת ימים תעשה מעשיך וכו' ולריך להיות שבת ימי המעשה דוקא ע"י ההעלם ומסך [המזדיל בין קדש לחול] שאל"כ הי' ביטול ממש וכמו ענין חפלת שמו"ע בהסתחואות וכמו שא"א להרים יד לפני המלך כו' ומאין דמחוי צמחוג קמי מלכא כו'. ובחמת כתי' יגיע כפיך כי תאכל ע"י ל"ע מלאכות הזורע והחורש והקוצר כו' דהיינו שע"י המעשה ממשוך הוי' חדשה והסתוות דבר חדש להיות המחדש צטובו מעשה צראשית דוקא. וזהו אשר צרא חלקים לעשות תורמסין לריכין תיקון להפוך מרירו למיתקו להיות מי שטרח צע"ש יאכל בשבת שיתעלה הכל צחי' שבת כי שבת היא מנוחה צחי' ביטול כמו שמו"ע וא"א להיות כולו שבת כמו כולו שמו"ע רק תחלה להיות ימי החול כו'. ותיקון זה הוא ג"כ צחי' המילה כי עד שלא נמול אברהם הי' שמו אצרים אב הוא צחי' ראשית הגילוי יש מאין שהוא מקור ההשפעה נק' צשם אב והי' צחי' רם על כל גנים כו' מפני שהי' ע"י מסך. וע"י המילה נק' אברהם אב המון גנים להוסיף התכללות ניצולות כי להיות ההארה בגילוי גמור עד שיתקרצ הניצון

צחי' זו יומשך לך כמ"ש וגפלינו חני ועמך כו' וזהו חני חני הוא מוחה פשעך כו'. וזהו לעתיד לצא הקצ"ה מוליא חמה מנרתקה ולדיקים מתהנים צה ורשעים כדונים צה [ע"י צתניא פכ"ז צענין ואוביו כלחה השמש בגבורתו כו' וע' ר"פ אמור ע"פ וזרחה לכס יראי שמי שמש לדקה כו']. והנה נודע שצבל בקר דאברהם צחי' חסד מתעורר בעולם וישכס אברהם בצקר וכדאיתא צוה"ק והקצ"ה רואה להגהיג את העולם צחי' חסד. ולכן צבל צוקר כשמתעורר מדת אברהם מדת חסד כנ"ל חנו לריכין לצרך צרכת מגן אברהם. מגין. שיעשה מגין לצחי' אברהם הנ"ל לעוצחינו :

— ❦ —

ולא יקרא עוד שמך אצרים והי' שמך אצרים כי אב המון גנים וכו'. הענין כי הטעם למילה דכתי' אשר צרא חלקים לעשות לתקן שעדיין לריך תיקון ע"י האדם כי הגם שכבר צרא חלקים את האדם לא צראו בשלימות וכדאיתא צמד"ר [פ' צראשית פ' י"א] ששאל על המילה אם חציבה היא המילה למה צרא האדם ערל והיתה התשובה שכל מה שנצרא צשימ"צ לריכים עשייה ותיקון וכמו התורמסין שלריכין תיקון. ולהבין המשל איך הוא דומה לנמשל הנה נודע מאמר המחדש צטובו צכ"י תמיד מע"צ תמיד הוא החידוש יש מאין וענין התהוות יש וגשמי מאין ורוחני א"א להיות כך רק ע"י צחי' מ"ש והצדילה הפרוכה לכס בין הקדש כו' כי צהמ"ק שם הי' מקור ההשפעה וגילוי השכינה צקדש"ק ולהיות ההשפעה נמשך משם ולהלכה לא הי' ע"י גילוי כ"כ כי א"כ הי' הכל א' רק שנמשך ע"י מסך מזדיל והוא הפרוכת המזדיל בין קדש"ק ששם הי' גילוי השכינה לצחי' קדש. ופרכת ת"א פרסא וכמה צחי' פרוכה הי' צצהמ"ק ומשכן שכל ההשתלשלות מעולם ועד עולם הוא ע"י מסך פרסא מפסיק בין כל עולם כו'. וזהו ענין המחדש צטובו שהתהוות מאין ליש הוא ע"י חדוש דהיינו ע"י מסך פרסא נעשה אור חדש אור של תולדה ואין זה ממהות אור הראשון וכשיררד ומשתלשל נעשה עוד פרסא עד שנתהווה גשמיית ממש :

אך יש כמה מיני מסכים המזדילים שיש עוד צחי' שאומרים צמולאי שבת המזדיל בין קדש לחול שהוא מסך מזדיל גמור ואינו דומה לפרסא

הניזון ליכלל תחת כנפי השכינה הוא ע"י המילה כי מילה אחתיות מל י"ה הם חו"צ ומל הוא ל' התגלות כי מל מלשון ממללא שהדבור הוא התגלות את החכ' להיות החכמה יולאת מכח אל הפועל ומשהעלם אל הגילוי ולכן לע"ל דכתי' אז הפוך אל עמים שפה ברורה כתי' וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דיבר מחמת שיהי' גילוי בחי' דבור התגלות חלקות התגלות חכמה :

וגילוי זה למעלה הוא בבחי' השמל עתים חשות דהיינו שלפעמים הוא בבחי' העלם סייג לחכ' שתיקה ועתים ממללות בחי' דבור וגילוי גם מל מלשון והוא ישב ממולי שהוא פי' נגדי כלומר דבר שנראה כאלו הוא לנוכח עיניו. ולמטה באדם התחתון הנה כתי' נעשה אדם בצלמנו כדמותנו יש ג"כ מסך על אבר המשפיע שהוא בבחי' רם. הנסתרות לה' חלקינו חו"צ והתגלות לנו ולבנינו שע"י המילה נעשה נגלות לנו ולבנינו שהגילוי אינו אלא בבחי' לבנינו שהוא בחי' הולדה כי לכן כאשר ניתוסף ה' באברהם מ"מ לא נעקר הרי"ש באברהם שעדיין הוא בחי' רם אלא שניתוסף בחי' ה' להיות בחי' רם זה בגילוי והנה המילה היא גילוי [ופריעה היא גילוי יוחר כמו ופרע את ראש האשה. שחיטה מפורעת כו'] המסך המבדיל בין קדש לחול דישאל חולין שנעשו עט"ק שהיא עיקר ההבדלה כי בשצעה הבדלת להבדיל בין הטמא כו' אין לנו אומרים לפי שאין לריך כ"כ כי מאחר שמעצירים ההבדלה שבין קדש לחול כו' :

דרוש הג"ל בהרחב יותר .

ולא יקרא עוד שמך אברהם והיה שמך אברהם כי אב המון גויים נתתיך. כתיב אשר ברא חלקים לעשות וידוע פי' לעשות שהוא לתקן כמ"ש ועשתה את לפרנייה ותרגומו ותתקן כו' והענין הוא דכל מה שברא חלקים לא בראו באופן שיהי' זו השלימות בתכלית [היינו מה שנברא בש"צ] אלא הניח זו דבר שלא נשלם ותהי' הבריאה חסר דבר מה ולריך שיתקן שיושלם. וזהו לעשות לתקן שיהי' לריך תיקון להשלימו כו' [ותיקון זה יהי' ע"י האדם] והכוונה בזה עמוק מאד. [ולכא' הכוונה כדי שיהי' שייך עבודת האדם באחעדל"ת וח"כ מה שאמר שהכוונה בזה עמוק מאד. ואפ"ל דאי משום אחעדל"ת

זהו שייך רק בגוף בריאת האדם שבראו בשני ימים כדי שיהי' שייך עבודה. אצל מה שהעולם לא נברא בשלימות אין שייך לזה. אך אפ"ל כי גם באז"ל חף שאין שם חסרון עכ"ז נאלץ בשני אופנים הא' מה שברא בסוד שרש. הב' מה שברא בסוד תוספת שזכו נמשך ע"י עבודת האדם וע' מזה בהקדמת מהר"י שפירא להפע"ח הוצא בלק"ת בהביאור ע"פ שבת שבתון. וכיון שכן שגם באז"ל לא נאלץ בשלימות. לכן מזה נמשך שבב"ע לא נבראו בשלימות ממש] ומזה נדע גם העטם למנות מילה. דהנה ידוע המד"ר פ' בראשית פי"א ששאל על טעם המילה למה נברא האדם בערלה אם אינו חפץ בערלה [שם אין השאלה בלשון זה רק מפני מה לא ניתנה לאדם"ר. אך מתוך התשובה ניכר שזכו השאלה. וכ"כ המ"כ שם וכדלקמן] והשיב לו להוציא חלק אי אפשר אלא כל מה שנברא בש"צ לריך עשייה. כגון החרדל לריך למחוק התורמסין לריך למחוק החטין לריך להטות אפילו אדם לריך תיקון. ופי' המ"כ וז"ל ואומר לך למה ציוונו השי"ת לחסר בבריאותו ולמה לא בראוהו נולד מהול לפי שכל הנברא בששת ימ"צ לריך תיקון. ורש"י פי' מדכתיב אשר ברא חלקים לעשות אפילו מה שכבר נברא לריך לעשות עוד בתיקונו עכ"ל. והי' המשל הזה מתיקון התורמסין תשובה לשאלה ולכאורה אינו מובן עדיין התשובה ואיך המשל דומה לנמשל :

קיצור מה שפרש"י בענין אשר ברא חלקים לעשות לתקן. שכל מה שנברא בש"צ לריך לריך תיקון. תורמסין לריך תיקון. אפילו אדם לריך תיקון. והכוונה בזה עמוק מאד. ואפ"ל כי גם באז"ל מוסיפים תיקון ואור ע"י העבודה כמ"ש בהקדמת הפע"ח. לכן נמשך מזה בבריאת לומת חי מדבר שרריכין תיקון ממש ועי"ז יומשך התיקון באז"ל :

ב אך הענין יובן בהקדים הפסוק והבדילה הפרוכת לכס בין הקדש ובין קדש הקדשים. ותרגום פרוכת פרסא כידוע. והנה הפרוכת שהי' בבסמ"ק להבדיל בין קד"ק להיכל הענין הוא משום דבהיכל קד"ק שבבסמ"ק הי' גילוי אור האלקי מהיכל קד"ק דבריאה [שבו מתנוגן הארה מקד"ק דאז"ל בסודו דד"ה ביאור למ"ש בסש"ב פכ"ז וע' סד"ה את שבתותי תשמורו בענין ומקדשי תיראן] ששם גילוי אור א"ס ממש. [ג' שייכות והבדילה הפרוכת שמה נמשך אח"כ הבדלה בין קדש לחול ואח"כ המסך של הערלה וע"י תיקון מסך הערלה יומשך אח"כ

בפמליה של מטה היינו הארת כחות נפש האלקי המלוכנת בגוף ונה"ב שלא יחא מונע ומעכב מלד הגוף ונה"ב רק שיהיו כולם מסכויים ומתרלים ליחוד זה עכ"ל. אך ל"ל ח"ב דפי' האלק לך שלמה היינו מה ששלמה הי' מזכר ק"ג ח"ב חמאי שלמה זה הוא חול. ואפ"ל ע"ד מ"ש באג"ה סי' כ"ז שכשהמל' מתלבשת בק"ג לזכר עה"ד טו"ר נק' גם היא עה"ד טו"ר. ועד"ו כ' המאו"ח ח' סעי' ע"ו חולין במט"ט עשויים בטורה אך תרומה קדש צבירא. וגשז לעניינו עכ"פ המזדיל בין קדש לחול זהו הבדלה בין הקדושה לק"ג. והיינו שמזחי' ק"ג הנק' חול נמשכו השמים של עובדי כוכבים שמלינו בשר של מזרים שאמר לי יחורי וחני עשיתי. ומ"מ קרו לי' חלקא דלקיח. וע' בת"י פ' האזינו ע"פ בהגחל עליון גויס בהפרידו בני אדם. ועל הבדלה זו נאמר חלבים שמים קדרות ושק חטים כסותם זישי' סי' נו"ג. וע' מזה בזח"א וישב דקפ"ה ע"א ובזח"מ שם ובמד"ר תחלת איכה וכ' היפ"ע שמחמת זה הלבוש נמשך אוחותינו לא רחינו כו' [הג"ה. לכאורה מאחר שחול הוא ק"ג וקדש הוא ע"ס דזי"ע ח"ב הבדלה שבין קדש לחול מהו הרי אינה לא מזי"ע דקדושה ולא מק"ג. ואפ"ל כמו בחי' עשופים המזוהר בזח"א בענין והיה העשופים ללבן והקשורים ליעקב שנתבאר בזהר פ' וילא. ול"ע בזח"מ שם ענינס. או י"ל בחי' לבונה שזי"ח הממני הקטרת שיש פי' שזהו מה שהמל' דעשי' נעשית עתיק לק"ג. זהו ענין הבדלה זו. ול"ע. ונראה דפי' זה עיקר כי גם בקדושה המל' דלני' היא הפרוכת והפרסא שבין חני' לזי"ע וה"כ ממל' דעשי' נעשה הבדלה שבין העשי' לק"ג וזהו שנעשית עתיק לק"ג. עכ"ה]. וא"כ המזדיל קדש לקדש זהו אפילו המסך שבין יני' לעשי'. אך בין סוף העשי' ובין ק"ג הוא המזדיל בין קדש לחול. והנה בדרוש יפה שיחתן של עבדי אבות סעיף ח' נזכר ענין יחק חשבון ד"פ ז"ן. אפ"ל כי לע"ל תל"א ק"ג מחולאתה וא"כ אז גם ז"ן דעשי' מל' דעשייה יחיר בה הגילוי כמו למעלה מעלה. [הג"ה. ובמש"כ שהתהוות מאין ליש זהו מחמת שהשפע נמשך ע"י פרסא ל"ע אך להסכים זה עם מ"ש בת"א ד"ה יביאו לבוש מל' שהתהוות הגשמיות מרוחני' נמשך רק ע"י סוכ"ע רעון העליון הכל יכול. ואולי יש לחלק בין מאין ליש רוחני דהיינו הכלים דזי"ע ובין מאין ליש גשמי. אך לא משמע כן בת"א שם ובהביאורים. ועיין בת"א פ' וירא ד"ה פתח אליהו גבי אך ענין הפרסא כו' ולכן נקרא צריחה

חח"כ שיהי' גילוי מלמעלה מן הפרוכת והפרסא כו'. וזהו ע"ד מ"ש במד"ר פ' תורה ס"פ ל"ח בחי' זכות הי' נכנס אהרן לפניו מן הפרוכת המזדלת בין הקדש ובין קדוה"ק בזכות המילה נמלא שעי' המילה נמשך מזחי' קדוה"ק שהוא כח"ב וגם לפעמים נק' כן תלת רישין דכח"ר]:

והנה חס הי' השפע נמשכת מאלי' לזי"ע בגילוי ע"ד מעילה לעלול לא הי' התהוות המלאכים. ולא רבוי התחלקות וכ"ש שלא הי' התהוות הגשמיות מן הרוחניות. חל"כ כ"ז נעשה ע"י שיש פרסא ומסך שמעלים ומסתיר האור שלא יחא נמשך רק אור של תולדה. ומתהוים ע"י זחי' יש מאין [ונזכר ג"כ בצרייתא דר' שמעון הלדיק שהביא הפרד"ס שער הראשון פרק שביעי וז"ל הי"א פרגוד זהו כסא הכבוד עכ"ל. וכ' הפרד"ס מקום הפסק והוא פרוכת ומסך בין חלני' לשאר דברים שתחת חלני' עכ"ל] ועד"ו יש מסך בין עולם לעולם כו' עד שנתהוו שמים וארץ וכל לבאס צחי' הגשם ממש כו'. וזהו והבדילה הפרוכת לכס בין הקדש כו'. וזהו המחדש בטובו בכי"ת מעשה צרחית. ומהו החידוש בכל יום. חל"כ זהו החידוש יש מאין שנתהוו ע"י סיבת הפרסא:

ג והנה חנו אומרים בזוהר הבדלה בזמ"ש המזדיל בין קדש לחול והוא מסך מזדיל יותר מפרגוד הנ"ל ששם גם אחר הפרגוד יש ביטול היס לאין. והיינו כי הם זי"ע דקדושה שהכלים דע"ס דזי"ע הם ג"כ נצרחים. כמ"ש באג"ה ד"ה איבו וחיוהי. ומ"מ הם צחי' ביטול. משח"כ בחי' חול הוא ק"ג כמ"ש בזח"ב פקודי דף רכ"ז סע"א ע"פ האלק לך שלמה. האלק חול ופי' במק"מ בשם כ"ב מהרח"ו שהם ע"ס דנוגה ובגמ' פ"ד דשבוטות דל"ה ע"ב אמרו דשלמה דהאלף לך שלמה הוא חול. וע"ד הבדלה בין קדש לחול. פי' במק"מ בין הקדושה לק"ג. ועכ"ד חע"ג דפרישו אית מן הקדש לחול. חולקא חדא אית ליה בקדושה מסטרא דשמאלא ה"ד האלק לך שלמה. ולפע"ד י"ל חולקא חדא אית ליה בקדושה זהו המקיף של הע"ס דק"ג שהוא לבונה כמזוהר ענינו בת"א פ' תולדות דד"ה ראה ריה בני. ופי' במק"מ חולקא חדא הם הבירורים שבק"ג עכ"ל. וא"כ פי' האלק לך שלמה היינו ששלמה עסק לזכר ק"ג עד שיי"ס דק"ג נעשו לך שלמה. ע"ד שפי' בת"א פ' יתרו ד"ה בחדש השלישי. צפי' שלום

זריחה ג"כ יש מאין לפי שהיא מצחי פרסא כו' . והנה המשכיל יבין כו' משא"כ צחי' למאוס כו' עכ"ל . הרי מובן משם שהמאוס הוא העלם עלום יותר מצחי' הפרסא . וז"ל אם כדי שיתהוה החכמה דאל"י מהא"ס צ"ה ז"ל ע"י למאוס איך זריחה יש מאין נמשך ע"י פרסא שהיא העלם מועט יותר מהמאוס . וז"ל ע"ד מ"ש בלק"ת פ' ואתחנן ד"ה ענין ק"ש פ"ב אבל במאליל עלמו . צ"ה אין ערוך אליו ית' כו' גשמיות לגבי רוחניות יש לו ערך כו' . הרי ביאר שאלי' לגבי הא"ס אין ערוך יותר מהגשמיות לגבי רוחניות . וצ"ח ביאור ואלה המשפטים כ' אבל אדם דאל"י הוא צחי' אדמה לעליון שאינו רק מהעלם אל הגלוי כו' . משא"כ זריחה התחדשות יש מאין כו' עכ"ל . וכ"ז ז"ע להסכים יחד . ויותר י"ל דשני שיטות הם דהיינו כאן פי' שגם ע"י הפרסא נמשך יש מאין . עכ"ה] והנה צאמת יש בצחי' הבדלה זו להבדיל בין הקדש לחול שני מדרגות האחד חול גמור . היכלות דק"ג דקרו לי' אלקא דאלקייא ככ"ל הב' חולין שנעשו על עהרת הקדש . חולו של מועד דהיינו שנמשך הארה מהקדושה צחי' זיעול גם בהחול כו' . גם ע"ד מ"ש בד"ה ויטע אשל סעיף ג' מענין פי' שאל מה תשאל שזהו ע"ד כי תשאל לימים ראשונים אשר ימים ראשונים לפי' הזהר וילא דף קג"ח הם ז"ת דאל"י א"כ כיון שממשיכים המשכת ז"ת דאל"י שיאירו צבי"ע א"כ זהו ודאי שיהיו החול נעשו עטה"ק . ובמק"מ פי' כי ימים ראשונים שהם שבעת ימי זריחה האירו בהם ז"ת דעת"י . א"כ פי' כי שאל נא לימים ראשונים להמשיך או גילוי ז"ת דאל"י או גילוי ז"ת דעת"י . וכ"ז ממשיכים ע"י שעושים החול עטה"ק ומרחיבים גבול הקדושה גם בחול . א"כ ע"ז יומשך הגילוי מלמעלה מגבול העולמות כ"ח תוספת אור רב כו' :

ע"ד שהמ' זריחה לזרר ק"ג נק' עה"ד עו"ר . ומ"מ חול זה דשלמה י"ל ע"ד חולין שנעשו עטה"ק . ונחזור לענינינו בענין המבדיל בין קדש לחול ועל הבדלה זו נאמר אלבים שמים קדרות ושק אשים כפותם עיין מזה בלק"ת בשה"ש ד"ה יונתי בחגוי ספ"ג . ומזה נמשך אותותינו לא ראינו . והבדלה זו שבין הקדש דצבי"ע לחול דק"ג י"ל שזהו לצונה שבאחד עשר סממני הקטורת . והנה בענין הבדלה זו שבין הקדש לחול יש ב' מדרגות . הא' חול גמור הב' חולין שנעשו עטה"ק . ומזה יומשך מ"ש כי שאל נא לימים ראשונים שהם ז"ת דאל"י כמו שהאירו צבי"ע שאז היו ע"ד מעלת ז"ת שבכתר . וכמ"ש מזה בענין ויטע אשל . אותיות שאל . וכ"ז ממשיכים ע"י שעושים החול עטה"ק :

אוצר החכמה

ד וזרקו ענין ששת ימים תעשה מעשיך . והקשה בזה מהרמ"א מהו שייך ליווי לעבוד עבודה גשמיות אלא כי מאחר אשר הלל את השמים ואת הארץ אני מלא וכולא קמי' כלא חשיב . והרי האדם העומד לפני המלך היתכן שיעשה איוו עבודה והרי מאן דמחוי במחוג כו' . ולזה אמרה תורה ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך . ונתינת טעם לזה כי ששת ימים עשה ד' את השמים ואת הארץ וא"כ דיו לעבד להיות כרבו כ"כ בספר תשואת חן בדרשותיו ד"י ע"א צפי' לא יהי' לך כו' על פני . ועיקר ההיתר בזה בעשיית מלאכה אף שהוא לפני ממה"מ הקב"ה היינו כיון ששת ימים עשה ה' והיינו ע"י פרגוד ומסך המעלים ומסתיר על אור השפע ממנו ית' שפי"ז נתהוה היש מאין ככ"ל סעיף ב' . ואף שאכלו ית' אין שום העלם ולכן כולא קמיה כלא חשיב אך לפי שזהו קמיה דוקא . משא"כ אללינו יש העלם וגם אפילו בצחי' דיעה תחתונה נק' למטה היש ולמעלה אין . לכן הותר לנו המלאכה ^{11/08/2018} שלפי דעתינו ואפילו למעלה ע"פ דעת תחתון אין זה כעושה מלאכה בפני המלך ולכן אמר יעקב אכן יש הוי' במקום הזה כלומר ששם אין המסך מפסיק . וז"ל יגיע כפיך כי תאכל ל"ע מלאכות כו' ועי"ז ממשך ג"כ למעלה הוי' חדשה להיות המחדש צטובו בכל יום תמיד מע"ב [הג"ה היינו אם עושה מעשיו לש"ש להיות נהנה מיגיעו וארז"ל גדול הנהנה מיגיעו יותר מיי"ש . לכן גורם ג"כ להיות המחדש צטובו ע"ד ששת ימים עשה ה' . לפ"ז שייך לומר שאינו הותר לבד כ"א מלוה . עכ"ה] והנה צבוא יום השבת אזי יש עלייה לצחי' המעשה דימי החול . כי שבת הוא קדש הארת שם מ"ה . חכמה

קיצור ענין המבדיל בין קדש לחול שהוא בין הקדושה ובין ק"ג . ומ"מ בלדיקים חול זה נק' חולין שנעשו עטה"ק והוא ע"ד מ"ש האלף לך שלמה . ופי' הרה"ז האלף הם ע"ס דק"ג הנק' חול מ"מ חולקא חדא אית להו בקדושה זהו ענין הצירורים שמזכירים מק"ג . ופי' האלף לך שלמה היינו ששלמה עסק לזרר ק"ג [ואולי לפי שהי' דור ע"ו מאברהם שנתמלא דיסקוס של לבנה לכן נכנע ק"ג לגבי גבירתה מ' דאל"י עד שהם לך שלמה . וזהו בענין שלום בפמשמ"ט ששהי' הנה"ב צטילה ומקושרת בצפה"ח] . ומ"מ שלמה זה חול כיון שזורר לזרר ק"ג

והברילה הפרוכת לכס הנה בע"ח [שער מ"ח] מבוחר שיש פרוכה [וע' בע"ח שער ז' פ"ב] ובגמ' בכתובות [דק"ו ע"ח] איתא י"ג פרוכה היו במקדש שני ז' כנגד ז' שערים כו' ופרש"י ללניעותא עבידא. והיינו כי זלילה היו השערים נעלים וכדאיתא במסכת תמיד רק ביום היו פתוחים שיהיו נכנסין ויוצאין דרך פתחי השערים והיו מוכרחים להיות פתוחי' אעפ"כ הי' פרוכה לכל שער ללניעות כו'. וענין זה הוא פי הנה העזרה והלשכות הם מכוונים נגד מל' דלז' כי למעלה זמל' יש כל הבחי' שבעזרה וגם הר הבית ת"ק אמה כמ"ש בזהר שלח לך [דקס"ח ע"ב] והנה זלילה תרעין דג"ע אסתמו וכמו שנעלים השערים שערי העזרה הגם דכתי' ותקם בעוד לילה ותחן ערף לביתה. היינו בבחי' חילוניות דוקא וכמו בחדש בשעת שינה הסתלקות וקיבוץ החיות מן הדם הוא הנפש לתוך הלבו ונסתם הכל בתוכו שאין מתפשט ממנו פנימית החיות רק קיסטא דחיותא וחילוניות שאז הוא דוקא גילוי והתפשטו' חילוניות החיות כמו כח הזן וכח המעכל שבנפש שהן בחי' חילוניות לגבי כח השכל והמדות וראי' ושמיעה. והתפשטותן עיקרן בשעת שינה. שבשעה שאינו ישן ומאיר השכל אז כח המעכל והזן אינן בהתפשטות כ"כ מלד התכללותן בכח השכל כנר צפני הצוקה ולכן מעכב התפשטותן. אבל בשעת שינה שמתלק ממגלת כח השכל אז הן מתפשטי' ואז הקיבה מעכל ושולח אל הכבוד כו'. וכח הזן והמעכל והדומה וכה"ג הם כחות חילוניות ותחנות שצנפס. וכך למעלה זמל' דלז' שבזלילה תרעין דג"ע אסתמו שההארע שנמשך מבחי' מל' בג"ע זיו השכינה זהו עיקר הארת פנימיות המל' [דהיינו שהמשכה מבחי' ג"ר שבמל' וכמ"ש צמ"ח בביאור הזהר פ' אחרין] וזלילה מסתלק הארה זו אלא שהשפעה חילוניות נמשך אז והיינו ותחן ערף צבי"ע [והמשכה זו מבחי' ז"ת שבמל'] וביום נפתחי' תרעי דג"ע לפי שיש התגברות החסדים חסד אל כל היום ע"כ נמשך אז המשכה הפנימית ואעפ"כ יש בחי' פרוכה פרוכה ונמשך המשכה זו ע"י אמנעות הפרסא והפרסא היא מבחי' חשמל שהוא מחילוניות הבינה שמלביש ומקיף את י"ס דז"ח וי"ס דנוק' כחות עור ומלבישם מזדיהם והוא בכדי שלא יהיו יניקת החילוני' ומתחת רגליהם הוא בחי' מנעל להיות הפסק בין אלז' לבריאה וליז' כו' [ונעל הזה הוא בחי' המסך והפרסא המפסיק בין אלז' לבריאה כמ"ש בע"ח שמ"ח פ"ח

חכמה כ"ח מ"ה והתלבשות אוח"ס הוא בחכמה דוקא. וע"כ גם מה שכתברר מק"כ בששת ימי החול להיות חולין שנעשו עט"ק הנה בשבת נכללו בבחי' ביטול דכח מ"ה שהוא בחי' קדש ממש. וזהו כעין משנ"ח צמ"ח פ' וישב צד"ה והנה אנחנו מאלמים אלומים גבי תשובינה אלומותיכם ותשתחווין לאלומתי בבחי' ביטול ממש כו'. שיוכלו צביטול' אמיתי דמ"ה כו'. ועוד נבאר צמ"ח. שזהו ענין ושמרו צבי"ח את השבת לעשות את השבת להענין ע"ד לעשות לתקן שישראל עושין את השבת ע"י מעשה המלות בששה יומין דחול. דהנה כתיב ראשית חכמה שחכ' עילאה נקראת ראשית לשון נוקבא שמקבלת מבחי' ראש כמ"ש והחכ' מאין תמלא ובזכרת המלות אנו אומרים אשר קדשנו במלותיו. אשר עונג העליון שנמשך ע"י העלאת מ"ן מבחי' החול שנעשה עט"ק והנה אשר אותיות ראש שלמעלה מבחי' ראשית. וזהו לעשות את השבת. ועיין זח"ג פ' האזינו דף רל"ד תחלת ע"ח חילק ג"כ בין ראשית ובין ראשון לעיון כו' :

קיצור ענין ששת ימים תעשה מעשיך מהו שייך לזויו ע"ז. אלא דקס"ד כיון הלא את השמים ואת הארץ אני מלא. א"כ הלא אפילו מאן דמחוי במחוג קמי מלכא. אך לפי כי ששת ימים עשה ה'. והיינו לפי שנמשך פרגוד ומסך עד שלכן בבחי' דעת התחתון למטה הים ע"כ ששת ימים תעשה מעשיך. יגיע כפיך כי תאכל. גורם ג"כ למעלה המחדש בטובו כו' ששת ימים עשה כו'. והנה צבוא יום השבת אזי החולין שנעשו עט"ק ביטול הים נכלל בבחי' ביטול דחכמה כח מה ובענין ותשתחווין לאלומתי. ומזה נמשך עוד לעשות את השבת. כי שבת בראשית חכמה הנקרא ראשית. ובזכרת המלות אנו אומרים אשר קדשנו במלותיו. אשר תענוג העליון והוא אותיות ראש ל' דכר שלמעלה מבחי' ראשית והמשכה זו נמשך ע"י צירור החול דק"ג שנעשה עט"ק ששרשו מעולם התהו שלמעלה מהחכמה כו' :

ה ובר"ז יובן פי' רש"י אשר ברא חלקי' לעשות שכל מה שנברא צבי"ב לריכוס תיקון. ובמד"ר חורמסין לריכין עשייה. [חסר]

פ"ח ופרק ו' ובשטר מ' פ"ח] וכמו שפרש"י ללניעות דהיינו שלא יהי' כל גילוי האור של אל"י בצריחה כ"ח בדרך מסך שהמל' דאל"י צוקע המסך ונעשה עתיק לצריחה [ע' בע"ח שמ"ח פ"ח ואג"ק ח"ט וחיוהי' וכן בכל עולם . שבצריחה נעשה ג"כ חשמל מחילוניות הבינה ומקיף לזו"ג עד שנעשה מנעל כו' [בע"ח שמ"ח פ"ח שהמסך שבין צריחה ליצי' אינו מבינה לצריחה אלא מת"ח לצריחה אלא שבת"ח יש ג"כ חשמל כמ"ש הרמ"ז ס"פ יתרו בשם ח"י] . ולהבין ענין חשמל זה מה ענינו . הגם מבשרי אחזה כי במדות אין שם החגלות כל השכל שאם כן היו המדות בטלים בהשכל ולא הי' מהם כלל התפשטות והמשכה אלא שאעפ"כ מקיף עליהם הארה מועטת מחילוניות הבינה בחי' החזונו' שלמעלה מן המדות בכדי שלא יהי' יניקת החילונים מהמדות יכול להיות אחיזה לסמ"ח וכמארז"ל לא כאברהם שיצא ממנו ישמעאל כו' וכן שבה"כ הי' בהמדות לפיקך ז"ל בחי' חשמל מקיף שלא יהי' להם יניקת מהמדות אלא בדרך שערות ונפרטים כפי הצורך בלבד [כי חשמל זה הוא מהבינה וחז"ב הן תרין ריעין כו' ומחכ' אין יניקת החילונים כגודע מענין הנגעים וכמ"ש ימותו ולא בחכ' לפי שחכמה כח מה בחי' ביטול לאור ח"ס כו'] . ופי' ענין החשמל שמלביש לזו"ג והרי הוא חילוניות אל"ן ואעפ"כ שרשו גבוה מהן שהרי הוא מהבינה הענין הוא כמו המשל שהוא לבוש להגמשל דהנה לירופי אוחיות המשל הם גשמיות נגד הגמשל ולבוש לבד להגמשל . אך מ"מ שרש המשל הוא גבוה מאד נעלה שאין כל אדם יכול לומר משלים אלא משלי שלמה ובגמ' אמרו על ר' מאיר תלתא שמעתא ותלתא מתלי ואמרו משמת ר' מאיר בטלו מושלי משלים כו' . והיינו כי דוקא מי ששכלו שכל גבוה יכול לאמץ שכלו במשל שיהי' מכון נגד הגמשל ממש . משא"כ מי שאין לו שכל גבוה כ"כ די לו במה שיבין השכל כאשר הוא . אבל לא יוכל להסביר פנים במשל ואם יאמר משל לא יהי' המכוון כו' . ועד"ז הוא בחי' החשמל שהוא לבוש לזו"ג בהתלבשות השכל במשל והיינו לפי שנמשך מהבינה שהיא למעלה מעלה מהמדות כו' רק אח"כ נעשה לבוש לזו"ג והוא למטה מהן כמו שהמשל הוא חילוניות לגבי הגמשל ולבוש לבד . והרי ח"כ מובן שיש בבחי' החשמל הזה צ' בחי' ח' מלד שרשו שהוא גבוה מאד נעלה למעלה מן המדות שהוא מבחי' הבינה . והצ' מלד התפשטותו בבחי' חילוניות בבחי' לירופי אוחיות שהאוחיות הם מדרגה האחרונה

והנה זהו בחשמל שבי"ס עלמנן וכן במלאכים שיש כמה אלפי רבבות מדרגות כמ"ש ה"ס מספר

לגודליו ויש מהם שהם מבחי' החשמל ע"י כלים דאל"י [ור"ל שזה שנת"ל הוא ענין החשמל דבינה דאל"י המקיף לזו"ג דאל"י כנ"ל וכמו"כ יש ג"כ בזו"ג דבי"ע ג"כ בחי' חשמל ומזה נמשך המסך שבין צריחה ליצי' ובין יצי' לעשי' . ושם יש ג"כ מלאכים שהם מבחי' חשמל וכידוע שמת"ע נק' נעל דשכינתא והרי נת' שהנעל זהו בחי' חשמל כו' וע"ז ארז"ל בשעה שהדבור יוצא מפי הקצ"ה חשות . פי' הקצ"ה הוא ז"ח כמו פי' קוצ"ה ושכינת' . שכינת' היינו מה ששוכן ומחלבש בתחתונים וקדוש הוא מובדל כך בחי' מל' אין מלך בלא עם הוא בחי' השוכן ומחלבש בעם . משא"כ מדותיו ית' לך ה' הגדולה כו' אין להם ערך ויחס לעם וזהו בחי' קדוש . והדבור שיוצא מפי הקצ"ה הוא בחי' החגלות היינו מל מחשמל והוא כשזו"ג צוקעי' המסך ויורדי' ומחגלים בעולם שלמטה ואזי הם המלאכים חשות שהם נכללים בביטול שנמשך מבחי' חכ' כנ"ל בענין סייג לחכ' שתיקה . משא"כ כשאין הדבור יוצא כו' שהוא בחי' הסתלקות אז הם ממללות שהם צרעם גדול ואומרי' ברוך כבוד כו' . זהו ענין החשמל שמקיף ומלביש לזו"ג מלדיהן שהוא בכדי שלא יהי' יניקת החילונים אך מתחת רגליהם הוא בחי' מה יפו פעמין בנעלים בת נדיב הוא בחי' מל' . נעל זה אינו לבד בשביל שלא יהי' יניקת החילונים אלא הוא מפסיק שלא יהי' גילוי כל האור שבאל"י דאיהו וגרמוהי חד להיות כך בצריחה אלא שיהי' בחי' צריחה יש והיינו ע"י שהמסך מפסיק בין אל"י לצריחה והאור שנמשך מאל"י ע"י המסך להחיות צריחה הוא אור של תולדה ולכן נק' הצריחה יש מאין והגם דמנך הכל כתי' וכולא קמי' כלל חשיבי עכ"ז נק' יש מאין מפני שהתכוונת ה"ס הוא מבחי' האור שנמשך ע"י הפרסא שהוא בחי' אין שהרי אין זה מהות ועלמות האור שלפני

פ"ח ופרק ו' ובשטר מ' פ"ח] וכמו שפרש"י ללניעות דהיינו שלא יהי' כל גילוי האור של אל"י בצריחה כ"ח בדרך מסך שהמל' דאל"י צוקע המסך ונעשה עתיק לצריחה [ע' בע"ח שמ"ח פ"ח ואג"ק ח"ט וחיוהי' וכן בכל עולם . שבצריחה נעשה ג"כ חשמל מחילוניות הבינה ומקיף לזו"ג עד שנעשה מנעל כו' [בע"ח שמ"ח פ"ח שהמסך שבין צריחה ליצי' אינו מבינה לצריחה אלא מת"ח לצריחה אלא שבת"ח יש ג"כ חשמל כמ"ש הרמ"ז ס"פ יתרו בשם ח"י] . ולהבין ענין חשמל זה מה ענינו . הגם מבשרי אחזה כי במדות אין שם החגלות כל השכל שאם כן היו המדות בטלים בהשכל ולא הי' מהם כלל התפשטות והמשכה אלא שאעפ"כ מקיף עליהם הארה מועטת מחילוניות הבינה בחי' החזונו' שלמעלה מן המדות בכדי שלא יהי' יניקת החילונים מהמדות יכול להיות אחיזה לסמ"ח וכמארז"ל לא כאברהם שיצא ממנו ישמעאל כו' וכן שבה"כ הי' בהמדות לפיקך ז"ל בחי' חשמל מקיף שלא יהי' להם יניקת מהמדות אלא בדרך שערות ונפרטים כפי הצורך בלבד [כי חשמל זה הוא מהבינה וחז"ב הן תרין ריעין כו' ומחכ' אין יניקת החילונים כגודע מענין הנגעים וכמ"ש ימותו ולא בחכ' לפי שחכמה כח מה בחי' ביטול לאור ח"ס כו'] . ופי' ענין החשמל שמלביש לזו"ג והרי הוא חילוניות אל"ן ואעפ"כ שרשו גבוה מהן שהרי הוא מהבינה הענין הוא כמו המשל שהוא לבוש להגמשל דהנה לירופי אוחיות המשל הם גשמיות נגד הגמשל ולבוש לבד להגמשל . אך מ"מ שרש המשל הוא גבוה מאד נעלה שאין כל אדם יכול לומר משלים אלא משלי שלמה ובגמ' אמרו על ר' מאיר תלתא שמעתא ותלתא מתלי ואמרו משמת ר' מאיר בטלו מושלי משלים כו' . והיינו כי דוקא מי ששכלו שכל גבוה יכול לאמץ שכלו במשל שיהי' מכון נגד הגמשל ממש . משא"כ מי שאין לו שכל גבוה כ"כ די לו במה שיבין השכל כאשר הוא . אבל לא יוכל להסביר פנים במשל ואם יאמר משל לא יהי' המכוון כו' . ועד"ז הוא בחי' החשמל שהוא לבוש לזו"ג בהתלבשות השכל במשל והיינו לפי שנמשך מהבינה שהיא למעלה מעלה מהמדות כו' רק אח"כ נעשה לבוש לזו"ג והוא למטה מהן כמו שהמשל הוא חילוניות לגבי הגמשל ולבוש לבד . והרי ח"כ מובן שיש בבחי' החשמל הזה צ' בחי' ח' מלד שרשו שהוא גבוה מאד נעלה למעלה מן המדות שהוא מבחי' הבינה . והצ' מלד התפשטותו בבחי' חילוניות בבחי' לירופי אוחיות שהאוחיות הם מדרגה האחרונה

סוף העשיי' ששם מקום הנוגה וזהו מלות מילה מל י"ה שהוא מל מחשמל דבינה שהיא מבחי' י"ה כי חו"ב הן תרין ריעין דהיינו שבשמיסורים הערלה שהיא ק"ג אז נשאר רק חשמל דבינה שהוא הלבוש של"ל כמבואר למעלה בכדי שיהי' התהוות ב"ע כו' . אבל הערלה שהיא ק"ג צריך להסיר . ומתחלה הולך להיות כך כדי שיהי' יניקה לק"ג וממנה לקליפות הטמאות שק"ג היא המפרדת בין הקדושה ובין כל קליפות טמאות ממש אבל אח"כ העבודה לזרר ק"ג ולהפכה לקדושה כו' :

***

והנה בהסיר הערלה אז נעשה אז המון גוים שיחוספו ניצולות להתכלל בחלקות מחמת שלא יהי' מסך הנוגה וע"ז נא' אני הנה בריתי אתך והיית לאז המון גוים אני זקף גדול כי אני אותיות אין שמל' הוא הכתר וזקף גדול דהיינו כשהיא מתעלית למעלה כו' . ופי' שע"י המילה הרי בריתי ממש אתך והיינו התגלות היסוד כי כל הפרסא הכל הוא צבחי' היסוד בכל עולם יסוד אבא כו' עד סוף העשיי' שנעשה ערלה ממש . וע"י מלות מילה נעשה התגלות כו' להיות אתך ממש שורה ומתגלה למטה כמו למעלה [ור"ל שע"י בריתת הערלה יורד ונמשך מבחי' אני צבחי' יסוד כמ"ש צע"ח שכ"ז שהערלה דבוקה לא נמשכו גילוי אורות עליונים ביסוד אלא הם סחומים למעלה כו' וצבריתות הערלה נמשך צחי' אני אותיות אין צבחי' בריתי וכ"ז נמשך אתך ממש כו'] :

אוצר החכמה

— 230664 —

שרי אשתך לא תקרא שמה שרי כי שרה שמה וגו' . הנה שינוי השם של שרה הוא להיות לה צחי' הולדה כמארז"ל שרי לא תלד כו' וא"כ ל"ל הלא מעלת היו"ד גבוה מן ה' כי יו"ד חכמה ה' בינה . ונודע כי עיקר הולדה מבחי' חכ' לפי שחכ' צחי' אין זהחכ' מאין כו' . משא"כ בינה נק' יש כו' ואיך נהפוך הוא שלהיות לה כח ההולדה לוקח מאתה כח היו"ד וניתן לה כח ה' במקומו כו' . והענין כי אברהם ושרה הם צחי' ח"ע וח"ת כו' ששרש אברהם הוא צבחי' חכ' דאזי' . והנה למעלה כך הוא המדה עיקר ההולדה להיות מליאות הולדה חדשה הוא ע"י למנוס דוקא כי אם הי' אוא"ס ב"ה מחפשט כמו שהוא צבחי' א"ס לא הי' אפשר להיות

שלפני הפרסא אלא אור של תולדה שהוא צחי' אין לגבי ע"ס האור שלמעלה מהפרסא . [וע' צוח"ב דע"ח ב' רזא דחשמל כו' וצוהר הרקיע שם ובהרמ"ז ובספר הדרת מלך סי' ל' וס' נ"ה] :

והנה בשבת מאיר אור האזי' למטה ע"י התלבשות הצריחה לצד ואינו אלא מסך אחד . משא"כ בימות החול יש הפרש בין א"י לח"ל שבא"י ההנהגה ע"י יצי' ובח"ל ע"י עשייה . והנה כ"ז עדיין צבחי' קדושה ולכא השמים לך משתחווים שגם היש בטל [ולכן פרוכה ופרסות הנ"ל הם צחי' פרכת המזדילות בין קדש לקדש שהרי הפרסא המזדיל בין ע"ס דיצי' לע"ס דעשי' הרי גם ע"ס דעשי' הוא קדש] אך מעשיי' ולמטה יש עוד מסך ופרסא הוא ק"ג והוא הבדלה בין קדש לחול ואפשר שהפרסא הוא בין ע"ס דעשיי' לק"ג וא"כ אפשר הוא ג"כ צחי' חשמל המפסיק בין ע"ס דעשיי' לנוגה [גם צמ"א צפ' ואחזקן ע"פ שמע כו' נת' ג"כ שההבדלה הוא ע"י צחי' חשמל וגם צמ"א נת' ענין צחי' עטופים שהוא ממוצע בין קדושה לק"ג כו'] וזהו ענין אשר צרא אלקי' לעשות לתקן ותורמסין לריבין תיקון כו' כי האדם נצרא בצלמנו כדמותנו ויש לו מסך זה ולריך לתקן להיות החול צחי' חולין שנעשו עטה"ק והיינו ע"י שנכללי' בקדושת השבת כי שבת הוא קדש שאז מאיר אור האזי' ע"י הצריחה בלי מסך שבין צריחה ליצי' ובין יצי' לעשי' וכ"ש שק"ג אינו מפסיק אז שמאיר שלא על ידו כו' ולכן האדם הוא מובדל ממלאכת החול שאינו עוסק בדברים גשמי' אלא שבת להוי' אלקיך צבחי' ביטול הגם שהוא ביטול דצריחה צחי' יש מי שבעל כו' . משא"כ בימות החול שהתהוותו ע"י יצי' ועשיי' שם יש קליפת נוגה החופפת . אך ע"י שמברר בשבת ימי החול צירורי נוגה יגיע כפיך כי תאכל שעוסק בחמונה לש"ש ומתפלל ולומד זכה זה עי"ז נעשה החולין עטה"ק וע"ז אומרי' צמ"ש המזדיל בין קדש לחול כי להיות הבדלה ופרסא הוא ממקום גבוה ונעלם כנ"ל בענין חשמל כו' וצרוך ונמשך ממש להיות מאיר דרך הפרסא כ"א לא הי' הפרסא לא הי' שום התהוות חידוש יש מאין ולא הי' תיקון חולין שנעשו עטה"ק [רק קדש לצד וכוונת הצריחה דירה בתחתונים הוא שיהי' יש ונפרד צחי' חול רק שיהי' אח"כ ביטול היש עהרת הקדש] . והנה בהתגלות האור דרך הפרסא עדיין הוא קדושה עד

להיות שום התכוות מליחות כלל אפי' ע"י רבוא רבבות השתלשלו' כי כשמו כן הוא אין סוף להתפשטותו וכו'. משא"כ למטה בבחי' שרה כו' הוא להיפך ממש שאם ה' האור מתלמס ה' חשך והעלם והסתר גמור ועיקר התכוות המליחות הוא ע"י בחי' התפשטות והרחבה דוקא וכו' [וכנודע בענין ג' קולין של ה"ו"ד שהקוץ התחתון מקור ובה הבינה תלוי בקוץ העליון כו'] וכנודע בענין תמונת ב' הסיין ומה שנחוסף לאברהם ה' אברהם אינו מוליד כו' אברהם הוא בחי' ח"ע כו' היינו כמו שמפורש במקרא כי אב המון גוים כו' ע"ד בחי' הנפש אשר עשו בחי' העלאות מזלעו"ז כו'. אבל להולדת יצחק סג' דקדושה לא ה' לרק כי אדרבה כל סג' דקדושה בחי' זיטול ולא התפשטות כו'. משא"כ לשרה ניחוסף ה' ללידת יצחק כו' [וע' בתו"א פ' חיי שרה ז"ה יגלה לן טעמין] :

בעצם

היום הזה נמול אברהם וגו'. להבין הקושיא שנזכר בספרים מפני מה לא מל אברהם ח"ע קודם מאחר שקיים כל התורה כולה עד שלא ניתנה ואפי' עירובי תשבילין. ולהבין זה צ"ל תחלה ענין המילה. דהנה כתי' לא בשמים היא לאמר מי יעלה לנו השמימה ר"ת מילה וס"ת הוי'. והענין דהנה תחלה כתי' ומלתם את ערלת לבצכם וכתי' ומל ה' חלקיך את לבבך ופי' שיש ב' בחי' מילה האחת היא מלמטלמ"ע שזריכים לנו למול את ערלת הלב והוא ענין התשובה כמ"ש ושבת עד הוי' חלקיך בקיום התומ"ל וארז"ל אם ישראל עושין תשובה נגאלין ואם לאו אין נגאלין. ואחר קיבוצן גליות כתי' והביאך אל הארץ והטיבך כו' והיא המילה שמלמטלה למטה ומל ה' את לבבך [וזוהו והטיבך מאבותיך בחי' מה רב טובך אשר לפנת כו' כי במשה שנולד מהול כתי' ותרא אותו כי טוב הוא כו'] והיינו שבחי' מילה ראשונה שמלמטלמ"ע היא התעדל"ת והתעדל"ע הוא הגילוי בחי' ומל ה' את לבבך כו'. והנה על מילה שני' הזאת שיהי' לאחר קיבוצן גליות ולאחר קיום התורה כולה כתי' מי יעלה לנו השמימה ר"ת מילה שהיא למעלה מבחי' התורה כי על התורה נא' לא בשמים היא

כד

שהיא נשפלת למטה דוקא וכו' בגמ' שא"ר יהושע אין משגיחין בבית קול מפני שאין התורה בשמים כ"א למטה הימנה ונק' תורת הוי' כי ש' הוי' יו"ד למנוס ה' התפשטות ו' המשכה כו' שעי"ז נמשכה למטה. אבל מילה הנ"ל היא למעלה מש' הוי' עד שהיא בר"ת וש' הוי' הוא בס"ת וע"כ היא מבחי' ומדרגת השמימה. ולמעלה מבחי' התורה שנספלה למטה מבחי' שמים אלו. וע"ז ארז"ל גדולה מילה שנכרתו עליה שלש עשרה זריות. פי' גדולה מילה היא בחי' המילה הגדולה שמלמטלמ"ע שימול ה' את לבבך ולכן נכרתה זי"ג זריות. פי' כידוע בענין הכריתות זרית הוא למעלה מן השכל והדעת ע"ד ב' אורבים שטושים כריתות זרית להיות אורבים זע"ז דהיינו שזוכרת להיות אורבו אף אם לא ה' נמשך אלנו אהבה זו אליו אח"כ מלך השכל והדעת מ"מ מכריח ח"ע לאהבה בבחינה שלמעלה מהשכל והדעת וכך כדי להיות גילוי והמשכה בחי' מילה הגדולה הנ"ל [שהוא בחי' מה רב טובך כו'] הוא ע"י י"ג מדס"ר שהן למעלה מהשכל והשכל ולכן הוא למעלה מבחי' ש' הוי' ולמעלה מבחי' תורה [כמו ש"ג מדס"ר הן בחי' שלמעלה מהתורה ולכן שם הוא סליחת עון] וע"ז נא' עד יעבור עמך הוי' פי' עד יעבור בבחי' שלמעלה משם הוי' [וגם זי"ג מדס"ר כתי' ויעבור כו']. והנה בזה יובן ענין שאברהם קיים כל התורה כולה עד שלא ניתנה ולא קיים מצות מילה מפני שרצה להגיע לאותה מילה גדולה שמלמטלה למטה. ולכן קיים כל התורה כולה שלמטה מאותה מילה ואח"כ זכה לאותה מילה גדולה שמלמטלה. וז"ש נמול אברהם ולא כתי' וימל ח"ע כמ"ש תחלה גבי מילת ישמעאל ומקנת כספו דכתי' וימל כו'. לפי שהיא המילה שמלמטה כדכתי' ומלתם את ערלת לבצכם אבל אברהם זכה לגילוי בחי' ומל ה' את לבבך ע"כ נא' נמול אברהם כו'. וזהו בעלם היום הזה נמול פי' בעלמיות של היום הזה ויום הזה הוא היום שכולו ארוך. שכולו טוב כו'. והעלמיות של היום הזה היינו אותו הגילוי הגדול שיהי' לע"ל גילוי בחי' רב טובך וזהו שכולו טוב וכשנתגלה לו בחי' העלם של היום הזה אז נמול אברהם כו' :

דרוש

דרוש הנ"ל בהרחב יותר עם הגהות .

תולדות דקמ"א ח' וע"פ ונחך ה' תמיד וע"פ דודי
נח ואדום . עכ"ה :

ב הביאור ע"ז יש להקדים שיש בחדש נר"ג
ח"י . נר"ג הם או"פ המלוכשים בצבדא
לבא מוחא [הג"ה שהם שרש בשר גידים ועלמות .
עכ"ה] . וחיה יחידה הם מקיפים שאינם נכנסים
ומתלבשים בהכלים . [הג"ה . ע' מזה צביאור דהשמים
כסאי . וצביאור כי כאשר השמים החדשים שבלק"ת
סוף שה"ש . ועוד בסידור צביאור ע"פ ועשו להם
לינית . ובלק"ת ביאור כי תלא דרוש השני וביאור
וידבר חלקים דגבי חג השבועות . עכ"ה] וענין
שמים וארץ הם ג"כ מקיפים ופנימים . [הג"ה . עמ"ש
צד"ה כי כאשר השמים החדשים גבי שהארץ אינה
אלא כגרגיר חרדל לגבי השמים המקיפים . כך ערך
צחי' הרואה לגבי השבוע וכו' לעיל פ' בראשית .
עכ"ה] ויש שמים וארץ תחתין ויש שמים וארץ
עילאין כנזכר בזהר פ' ויקהל דר"ע ע"א ע"פ השמים
שמים לה' . היינו שמים וארץ תחתין הם זו"ג
שהמל' נק' ארץ והיינו מפני שמל' דאל"י היא מקור
של צי"ע שהם בעלי גבול והיא מתלבשת בתוכם
להחיותם כמ"ש מלכותך מלכות כ"ע צחי' ממכ"ע
לכך היא נק' ארץ שהוא צחי' היותר תחתונה
ושפלה . כמ"ש צת"א פ' מקץ צד"ה ענין חנוכה .
ובלק"ת צד"ה והי' מספר בני"י . והמדות דאל"י שאינם
מתלבשים בצחי' או"פ צבי"ע כ"א הם הסובבים
ומקיף לכך נקראים שמים וכגבזה שמים על הארץ
כך גבזה מדרגתם מצחי' מל' היורדת צבי"ע ועל
צחי' שמים וארץ אלו אמר מרבע"ה האזינו השמים
ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי . כמ"ש בזח"ג
ואתחנן דרס"ג ע"א . אך מה שהם נקראים צחי'
שמים כמשל השמים שהם מקיפים את הארץ מראשה
ועד רגלה . והי' די לומר כגבזה השמים על הארץ
כו' . אך זהו כמשל ביטול הדבור לפני השכל מקורו
שהשכל הוא מקיפו מכל לך . והוא בתוכו צחי'
ביטול לגמרי ומוקף ממנו . והיינו כמ"ש צס"ב
פ"כ למשל כמו בנפש האדם כשמדבר דבר א' מדבור
זה לבדו כלא ממש כו' לגבי עשר צחי' הנפש חב"ד
כו' ושם פכ"א שלגבי הקצ"ה גם אחר התגלות
הדבור כצ"י הדבור בטל אללו כמו בחדש ביטול
הדבור בעודו בשכלו ולבו טרם שינא אל הגילוי כו'
ע"ש באריכות . ולכן נק' המל' דאל"י שהוא צחי'
הדבור

בר"ה צעלם היום הזה והוא דרוש בתקס"ג .
יבאר ענין מי יעלה לנו השמימה ר"ת מילה
וס"ת הוי' . [הג"ה . וכן מאשר יושיט לו המלך ר"ת
מילה . מוכח דמילה יש לה שייכות לצחי' שרביט
הזהב . ועיין מענין שרביט הזהב צת"א סד"ה וישט
המלך לאסתר את שרביט הזהב . ועיין צמאו"א חות
שין סעי' ס"ט . ועיין צס"ב מענין כמעלת הזהב
על הכסף . וצת"א צד"ה ועשית לין זהב וצפע"ח
שער חג המלות פ"ו גבי ולא בכסף תגאלו . עכ"ה]
שם צ' צחי' מילה הא' מ"ש ומלתם את ערלת
לצבכם צחי' חם ישראל עושין תשובה נגאלין . ע'
באג"ה סי' ד' ואח"כ ומל' ה' את לצבך צצחי'
אתעדל"ע [הג"ה . ואפ"ל על מילה זו נאמר למנלח
על השמינית שהרי למנלח על השמינית נאמר ג"כ על
ננור של שמונה נימין שיהי' לימוה"מ . וא"כ מה
שגם מילה עכשיו היא בשמיני היינו לפי שהיא
אתעדל"ת לצחי' מילה דלע"ל מעין מ"ש לקמן סעיף
צ' שבזכות המילה נכנס כה"ג לפניו מן הפרוכת
המבדלת בין הקדש ובין קדש"ק . עכ"ה] ועל מילה
זו היא ר"ת מי יעלה לנו השמימה וס"ת הוא הוי'
כי מילה זו הוא ע"ד עד יעבור עמך הוי' . וזהו
גדולה מילה שנכרתו עליה שלשה עשר בריתות .
ובתורה נכרתו ג' בריתות כי על התורה נאמר לא
בשמים היא שנשפלה למטה מצחי' שמים ובמילה
נאמר השמימה . לכן נאמר צה י"ג בריתות הם י"ג
מדה"ר שלמעלה מהחכמה [הג"ה . י"ל כי התורה היא
המשכה מאל"י בג' עולמות צי"ע כמ"ש לעיל פ'
בראשית צביאור כי כאשר השמים החדשים . ע"כ
נכרתו עליה שלשה בריתות שיומשך האל"י בג'
עולמות צי"ע . אבל המילה הגדולה מי יעלה לנו
השמימה זהו המשכה מצחי' שלמעלה מהאל"י היינו
מצחי' כתר אנת הוא חד ולא בחושבן . ולכן
נכרתו עליה י"ג בריתות להמשיך בעשר ספירות
דאל"י ובג' עולמות צי"ע . שזהו ג"כ ענין י"ג
מדה"ר לפי הצרייתא דשמעון הצדיק שהביא הפרד"ס
שער הראשון פרק זיין . עכ"ה] . וזהו נמול אברהם
ולא כתיב וימל אלא ע"ד ומל' ה' [הג"ה . ועיין
צמד"ר פ' וירא פמ"ע צפי' וכרות עמו הצרית .
וגם צעלם היום הזה י"ל ע"ד והשביע צחלחחות
ואזי ועלמותיך יחליץ . וכמ"ש צמ"א ע"פ הזהר

הדבור בשם ארץ לגבי המדות דלמי שנקראו שמים
 שהדבור מוקף ונטל לגבי המדות כביטול דבור האדם
 לגבי שכלו צעודו עדיין בשכלו כמו עד"מ מאמר
 יהי אור שזכו החיות של האור דבי"ע ונמשך ממדת
 החסד דלמי המקבל בחכמה. הרי מאמר זה אף
 לאחר שינא אל הגילוי הוא בטל לגבי מקורו מדת
 החסד. כביטול דבור האדם קודם שינא אל הגילוי
 צעודו כלול במדת החסד שכלב. שהיה מוקף מהמדה
 ובטל שם לגמרי. וכן עד"מ בכל היו"ד מאמרות.
 ולכן נקראו המדות עליונות בשם שמים והדבור
 העליון נק' ארץ. וזהו נקרא עדיין שמים וארץ
 תתאין. וכמ"כ יש עוד שמים וארץ עילאין [הג"ה].
 ועמ"ש ד"ה וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ
 דכפל צ"פ בארץ. מורה על צ' בחי' ארץ הג"ל.
 היינו ארץ מגורי אביו וזה הבינה המקבלת מבחי'
 אבא ולכן נק' מגורי אביו בארץ כנען היינו המ'
 וזהו ג"כ ענין אתהלך לפני ה' בארצות החיים.
 פי' בארצות היינו צ' ארצות הג"ל. וכן פי' צפרד"ס
 ערך ארץ. שהמ' נק' ארץ וכן הבינה נק' ארץ
 עליונה. וא"כ ממילא מובן שהחכמה נק' שמים
 עילאין אע"פ שלא נזכר כן צפרד"ס ערך שמים
 צפירוש. עכ"ה] היינו שמים עילאין הוא חכמה
 ובחי' הבינה נק' לגבי החכמה ארץ כי בינה הוא
 ההשגה והבינה שיוכל להתלבש בהכלים דלמי בחי'
 או"פ ונקראת אס הבינה שמבינה נולדים המדות
 דלמי וכמו בעבודת ה' מהסתבוננות נולדים המדות
 אהו"ר כו' ומאחר שיוכל לתפוש ההשגה בהכלים של
 המדות אהו"ר ה"ז נק' יש. משא"כ החכ' היא בחי'
 אין. כמ"כ למעלה מהבינה נולדים המדות דלמי.
 וזהו להנחיל אהבי יש. וזהו נק' תבונה. אותיות
 בן ובה. שהם אהבה הנק' בן ויראה הנק' בת.
 כי נה"י דתבונה נעשו מוחין לז"א. וע' צס"ב פע"ז
 בהג"ה. וע' מענין תבונה בזח"ג האזינו דרז"א
 ע"א. וכיון שהתבונה מתלבשת בז"א לכך נק' ארץ.
 וכ"כ צפרד"ס ערך ארץ עליונה שכמו שהארץ מוליאה
 כל מיני למחים וחולדות כן הבינה הולאה ההיות
 והמליאה אל הפועל. אבל החכמה נק' שמים עילאין
 שהחכמה הוא השגת הביטול מה שאינו יוכל להתלבש
 בהשגה בכלי. [הג"ה. וכמ"ש מזה בלק"ת בתחלתו
 בהביאור ע"פ אלה פקודי המשכן פ"ב באריכות קצת
 יעו"ש. לכך נק' שמים בחי' אור מקיף כי אור א"ס
 צ"ה שורה בחכמה. וכמ"ש מזה צפ' ואחחנן ד"ה

ואהבת את הוי' ושם רפ"ב. ועמ"ש בהביאור ע"פ
 וידבר אלקים בלק"ת פ' במדבר ושם פ"א צענין
 שהחכמה נק' חיה כמ"ש והחכ' תחי' והוא בחי'
 מקיף על נר"י דהגם שהחכ' הוא ראשית הגילוי
 היינו בחי' יסוד אבא הארה בעלמא מבחי' אבא בא
 לידי גילוי והתלבשות אבל עלמיות אבא עמיר ונעלם
 כו'. וע' מזה ג"כ צב"ז פ' אמור על המאמר וגם
 חמנה אחותי בת אבי היא. וע"כ החכ' נק' שמים
 והבינה נק' ארץ. ועמ"ש בלק"ת ד"ה ביום השמע"ל
 כנישין תהא ושם פ"ג ג"כ מענין חו"ב שהבינה מאירה
 בהמדות בבחי' קירוב. משא"כ בחכמה נאמר החכמה
 והיא רחוקה ממני. ושם פי' ג"כ שהם תשצ"ב
 ותשצב"פ וידוע דתשצ"ב נק' שמים ותשצב"פ נק'
 ארץ. וע' צפרד"ס ערך ארץ עליונה וז"ל היא הבינה
 ונקראת ארץ כי היא צערך ג' ראשונות צערך המ'
 אל שמלמעלה ממנה עכ"ל. מזה מבואר שהחכ'
 נק' שמים לגבי הבינה. וע"ש ג"כ צערך שכינה
 ומ"ש בלק"ת ד"ה שה"ש. עכ"ה] אך פנימיות בינה
 היא א' עם חכמה ולא שייך לומר ע"ז כגובה
 שמים על הארץ שהרי חו"ב נקראו תרין ריעין
 דלא מתפרשין והכל א' שפנימי' בינה זהו"ע ההשגה
 והבינה של הביטול באור"ס ע"ד הבן בחכמה וחכס
 צבינה ע' צב"ז פ' וארא אלא מה שהבינה נק'
 ארץ זהו בחי' הנק' תבונה אותיות בן ובה כנ"ל
 וכמ"ש מזה בזח"ג פ' האזינו שם ע"פ כי אם לבינה
 תקרא לתבונה תחן קולך כו' בינה עילאה מתבונה.
 וכמ"ש צמ"א צענין מ"ש ולתבונתו אין מספר.
 דקשה איך שייך ענין מספר ואין מספר על התבונה.
 אלא לפי שהתבונה הוא מה שמאיר בהז"ת הנק' בן
 ובה ונמשך מזה מדרגות השתל' אין קץ דוגמת וידבר
 שלשת אלפים משל צמ"א ד"ה מזוה מיימין. לכן
 שייך ע"ז אין מספר. אבל בעלמות הבינה לא
 שייך כלל לומר גדר מספר ואין מספר ונק' חכ'
 בחי' חי' שהוא המקיף של הגשמה. [וע' מזה ד"ה
 מזוה מיימין הג"ל צענין מ"ש ויהי האדם לנפש חיה
 ות"א לרוח ממללא. וע' באג"ה ד"ה ויעש דוד שם
 והרמ"ז פ' בא דף מ"ס כ' שבחי' חיה נמשכה
 מפנימי' אריך המושפע לאבא במקומו ויחידה נמשך
 מבחי' עתיק כו' ע"ש] ובינה נק' גשמה שהיא שורה
 בכלי בבחי' או"פ ושמי' השמים נק' בחי' כתר שהוא
 המקיף על החכמה. כי חכמה היא נקראת ראשית
 הגילוי והוא מעט גילוי אבל הכתר הוא נק' סתימא

דכל

אובלא דאפרת ע"ד ואכלתם אכול היינו חילוניות
 הלכ נק' ג"כ עוב ומילה זו להעביר חילוניות
 הלכ רק ישאר גילוי פנימי' הלכ וגם כמו מעלת
 בכל מאדך על בכל לבצך ע' צד"ה ויקח מן הבא
 בידו מנחה :

קיצור

ענין מי יעלה לנו השמימה ר"ת מילה
 כי יש נרכח"י נר"ג הם או"פ חי' יחידה
 מקיפים וכן שמים וארץ הם מקיפים ופנימים ויש
 שמים וארץ תחאין הם זו"ג ושמים וארץ עילאין
 הם חכ' ותבונה ושמי השמים זהו כתר וזהו השמימה.
 וא"כ מי יעלה לנו השמימה ר"ת מילה זהו מה
 שנמשך מבחי' חי' יחידה ע"י המילה. וצ"ה ענין
 כי הוי' הוא האלקים בשמים ממעל וע"י המילה
 נמשך גילוי ש' הוי' בשמים ממעל ג"כ. וזהו מי
 יעלה לנו השמימה ר"ת מילה. עכ"ה] :

ג וברי

לבאר ענין מילה וענין ומל ה' את לבצך
 יש להקדים ענין הבירורים כי הגה
 התכוונת עולמות ב"ע הוא משבט"כ שהם האותיות
 [כמ"ש מזה צד"ה והנה הנחנו מאלמים חלומים
 וזה הביאור ע"פ וידבר משה אל ראשי המטות] וכתיו'
 ותקם בעוד לילה ותתן ערף לביתה שהמל' יורדת
 בלילה בבי"ע ליתן ערף כו' וכמ"ש מזה בזהר ויחי
 דרכי"ט סע"ב וס"פ ויחי דר"ג ע"א וצ"פ שמות ד"י"ח
 ע"ב וצ"פ פנחס דרמ"ע ע"א וישאר דוכתי והיא
 מזררת הנילוזים שנפלו בבי"ע רפ"ח נילוזין עם
 הכולל גימט' ערף וכמ"ש בוצח"ג פ' אחרי ד"ס ע"א
 שזהו ע"ד וערף ואין מליל וע"ש במק"מ. ועמ"ש
 ג"כ מזה בלק"ת פ' במדבר צד"ה להבין ביאור
 הדברים הכל' בענין במדבר סיני ע"ש. וצ"פ אמור
 צד"ה והניף את העומר פ"א. שזהו ע"ד יולר
 משרתים [הג"ה. ובמד"ר פ' תשא פמ"ז וצ"פ מלורע
 פי"ע וצ"ה"ש רצה בפסוק ראשו כחם פז פירשו
 ותקם בעוד לילה שאין רנה של תורה אלא בלילה
 כו' ועד"ז פי' בוצח"ג פ' אמור ד"ל ע"א ובהרמ"ז
 שם וענין ערף ע"ד ערף נתן ליריאו. ובמד"ר
 פ' בא פי"ח נו' ג"כ ותקם בעוד לילה ע"ד חלות
 לילה חקום להודות לך גם סמכו לענין ויחלק עליהם
 לילה וע' מזה בוצח"א פ' לך דל"ב ע"ב. וצ"פ בא
 דל"ז ע"ב וצ"פ תרומה דקל"א ע"א. וע' עוד מענין
 ותקם בעוד לילה ותתן ערף בוצח"א פ' בראשית ד"י"ח
 ח

דכל סתימין ונק' יחידה [הג"ה. וע' מענין השמים
 ושמי השמים בגמ' פ"ב דחגיגה ד"ב ע"ב וזילקוט
 פ' עקב סוף רמז תתנ"ה וע' במדרש תלים סו'
 קמ"ח גבי הללו שמי השמים. ולפי פירשו י"ל ע"ד
 מ"ש בוצח"ג ס"פ פנחס דרנ"ח ח' צפי' והמים אשר
 מעל השמים יהללו כו'. וע' בספד"ל רפ"ה.
 עכ"ה]. וזהו מי יעלה לנו השמימה ר"ל בחי' שמי
 השמים שהוא כתר וחכמה יחידה וחי' והיינו ר"ת
 מילה בחי' ומל ה' את לבצך [הג"ה. ועמ"ש בלק"ת
 סד"ה וידעת היום דרוש הראשון בענין כי הוי' הוא
 האלקי בשמים ממעל ועל הארץ מתחת כי כמו שיש
 הסתר ולמאוס בבחי' ממכ"ע הנק' ארץ שזהו"ע כי הוי'
 הוא אלקי' על הארץ מתחת כמ"כ יש בבחי' סוכ"ע
 שהוא בבחי' בשמים ממעל הוי' זה גילוי ובחי'
 אלקים הוא הסתר ולמאוס בהתגברות זלעוז' כו'.
 ומבואר בסידור בדרוש חרבות לורים שהערלה היא
 ק"נ שרש יניקתה משם אלקים וזהו מלך אלקים על.
 וע"י כריתות הערלה והפריעה מחגלה העטרה שהיא
 בחי' יו"ד. וע' בלק"ת פ' עקב צד"ה ולהבין שרש
 טעם ושם ספ"א. ואפ"ל לפ"ז בחי' שם אלקי' אשר
 בשמים ממעל סוכ"ע זהו ע"ד והבדילה הפרוכת לכס
 בין הקדש ובין קדה"ק שגם שם יש בחי' פרסא וא"כ
 ע"י בחי' ומל הוי' את לבצך נמשך שיהי' גילוי שם
 הוי' שבבחי' סוכ"ע ולא יעלים ויסתיר בחי' שם
 אלקים. וכעין זה נחבאר פי' והניף ידו על הכהן
 כו' שבי"מ ה' קריעת ים סוף שהוא קריעת המסך
 המפסיק בין אל' לבריאה שיהי' גילוי האל' לבריאה
 ולע"ל יהי' בחי' זו בהנהר נהר היוצא מעדן היא
 בינה שהיא ג"כ פרסא מפסקת בין כתר וחכ' לז"א.
 שיהי' ע"י גילוי הכתר והחכ' יעויין מזה בסידור
 צד"ה ששת ימים תאכל מלות דרוש השני. ובלק"ת
 צד"ה ששת ימים תאכל מלות דרוש השלישי. וצד"ה
 והניף ידו על הכהן. ועפ"ז יובן ענין גדולה מילה
 הכל' שלא יסתיר גם הפרסא העליונה שיהי' הגילוי
 מלמעלה יותר מבחי' ונהר יוצא מעדן. ועמ"ש עוד
 מענין וידעת כו' והשבות כו' כי הוי' הוא האלקי'
 בשמים ממעל ועל הארץ מתחת צד"ה שובה ישראל
 דרוש הראשון. ועמ"ש על המד"ר תלום פל"ח שבזכות
 המילה נכנס אהרן לבית קדה"ק והיינו בזאת יבא
 אהרן זאת בריתי שהענין שעי' כריתות הערלה מסך
 המבדיל ע"י"ז זוכה ליכנס לפניו מן הפרוכת המבדיל
 בין הקדש ובין קדה"ק. גבי מילה ב' י"ל ע"ד

א' . וירא דק"ז ע"א וישב קפ"ט א' . פ' בשלח ד"ס
 ע"ב ר"פ יתרו דס"ג ע"ב וע"ש צפי' הרמ"ז והוא
 ע"ד מ"ש פ' ויקהל דף ר"ד סע"ב פ' פקודי דרס"ב
 סע"א זח"ג פ' אחרי דכ"ח סע"ב פ' אמור דפ"ו ע"ב
 כל אלו המראה מקומות על הפסוקים הוא מבואר
 בס' בית אהרן . עכ"ה] ומזה נמשך ההעלא' מ"ן
 צבקר . ועיין בזהר ויחי דף רמ"ז סע"ב ע"פ צבקר
 יאכל עד וצח"ג פ' ויקרא דכ"ב ע"ב וצפ' בלק
 דף ר"ד סע"א ע"פ צקר אערך לך ואלפה שהוא
 העלאת בחי' ביטול הים אשר מהיש ודבר נפרד
 ככלל בבחי' ביטול אלו זה נק' העלאת מ"ן ע"ד
 מים תחתונים בוכים אכן צעינן למהוי קדם מלכא.
 ועי"ז נמשך אח"כ המשכת ביטול האמיתי משם מ"ה
 שיוכלנו בביטול האמיתי . [וע' כה"ג באג"ה סי' ז'
 ד"ה זורע לדקה שבר אמת ובת"א צפי' וארא אל
 אברהם אל יצחק כו' בד"ה וידבר אלקים כו' וארא
 כו'] והמשכת ביטול זה נק' המשכת מ"ד שמזכר
 את המ"ן והוא ג"כ ענין חיבור כי אל דעות מעין
 ומלאה הארץ דיעה כו' . כי הביטול הוא לפ"ע הדעת
 ויש דעת דבריאה ודעת דאל"י כו' . והשפעת הדעת
 נק' בשם יחוד כו' כמו התלמיד כשמשגי היטב
 השכל והדעת שמשפיע זו הרצ וקאים אדעתו
 דרבי' ועמ"ש צפי' ובו תדבקון בסידור בהביאור
 ע"פ אחרי הוי' אלקיכם תלכו צעינן נפילת אפיס
 כו' . והנה מיוחד זה דמ"ז ומ"ד ב' בחי' הביטול
 דב"ן ומ"ה נולדים ומתהוים נשמות ומלאכים גבוהים
 שיהיו כלולים מב' בחי' ביטול הג"ל מעין ענין
 האבות הן הן המרכבה שהיו תמיד בבחי' ביטול
 או מעין נשמות השבטים שאמרו ג"כ כשם שאין
 בלבך אלא אחד כך אין בלבינו אלא אחד . [הג"ה.
 וכענין נעשה אדם צללמנו כדמותנו . ועמ"ש ע"פ בן
 פורת יוסף . פורת אוחיות תופר שהופר ומחבר
 הב' בחי' דעת דיחוי'ת ויחוי'ע למהוי אחד באחד .
 ועש"ז נק' כנס"י אוחותי ל' יחוי' וחיבור ועמ"ש
 מענין אוחותי בלק"ת ר"פ בהר . וע' מזה בהרמ"ז
 אמור דל"ה צעינן פתחי לי שארז"ל כחודו של מחט.
 לרמוז לענין הפירה הג"ל . ועד"ז ה' חנוך תופר
 מנעלים . והנה בן פורת ל' פרי' ורבי' שעו"ז
 נמשך תוספת אורות ונשמות כו' וכנ"ל שמה נמשכים
 נשמות גבוהות כו' . עכ"ה] . והנה כשנלך להמשיך
 אור חדש היינו נשמה חדשה לגמרי לריך להמשיך
 מאוח"ס צ"ה בעלמו שלמעלה מאל"י . כי באל"י הם

אורות בכלים . שהכלים מגבילים אותן שכן יפעלו
 ולא יותר . ויש ס"ר שרשים של נשמות . והם
 מתחלקים כל שרש לס"ר ניוצות וכשנלך להמשיך
 אור חדש מעיקרו שלא ה' כלל צמעה בראשית
 לריכס להמשיך מאור א"ס צ"ה ענמו שלמעלה
 מהאל"י ולא מאצילות ששם נמשכו הכלים והכלים
 יש להם גבול בפעולתן כמו שנמשך בתחלת מעשה
 בראשית כן יפעלו [הג"ה . והוא ע"ד מ"ש אין כל
 חדש תחת השמש . וע' צפי' תחת השמש בת"א
 פ' וארא בד"ה וידבר אלקים כו' וארא כו' שהוא
 ענין שמש ומגן הוי' אלקים . וע' צח"ג חקת
 דקפ"ב א' . והוא ע"ד מ"ש באג"ה ד"ה איהו וחיוהי .
 ולכן הוא לבדו בכחו ויכולתו לברוא יש מאין . ועיין
 כעין זה בלק"ת בשה"ש בהביאור שני דיוגתי בחגוי
 פ"ג וביאור ע"פ ונקדשתי בתוך בניי פ"א . ומ"מ
 אינו מ"ש כאן כי מש"ש אור חדש הכל עדיין
 מחילוניות עתיק רק נק' אור חדש לגבי ההמשכה
 שמחו"ב ענמן :

קיצור

וכדי לבאר ענין מילה יש להקדים ענין
 הברורים ותקם בעוד לילה ותתן ערף
 ונק' העלאת מ"ן ביטול הים . ומתעלים צבוקר
 ע"ד צבוקר יאכל עד . ועי"ז נמשך אור מלמעלה
 משם מ"ה . ע' מענין רננא ברמשא ושמה צלפרא
 בת"א פ' מקץ בד"ה רני ושמחי דרוש השני .
 ומהעלאת זו והמשכה זו נהווים נשמות ומלאכים .
 בחי' נעשה אדם צללמינו כדמותינו . אך כדי להמשיך
 אור חדש לריך להיות מקור ההמשכה מאוח"ס צ"ה
 בעלמו וע' מזה צב"ז פ' אמור על המאמר וגם
 אמנה אוחותי בת אבי היא . ובלק"ת בשה"ש בד"ה
 לבאר הדברים ע"פ ששים המה מלכות גבי להיות
 כי עיקר הסולדה הוא מלך הארת כו' . עכ"ה] :

ד והנה

אין עתה נשמה חדשה לגמרי כלל כ"א
 הזוג זו"י הוא לחדש הנשמות הישינות .
 ואף שיש נשמות חדשות אינן חדשות לגמרי שלא
 ה' כלל בתחלת מעשה בראשית כ"א בעת יצירת
 האדם כדכתי' נעשה אדם צללמנו היו אז בבחי'
 אצילות שנכללו באדה"ר כמ"ש במד"ר פ' כי תשא
 פמ"א ונפלו לשצירה ע"י חטא עה"ד ופתה נתבררים
 ונתחדשים וכענין מי יתן טהור מטמא חזקיהו מאחו
 כו' . אבל נשמות חדשות לגמרי שלא היו כלל צמע"ב
 אינם

דעכשיו כמו נשמת אדם"ר וגשמת האבות ומרבע"ה יש להם שרש שם. ועכ"ז משמע דנשמות החדשות יש להם יתרון כי לפמ"ש בכתבי רבינו ז"ל הקו נמשך ממל' דא"ס כמוזן ממ"ש בלק"ת בהביאור דמגורת זהב פ"א. ולע"ל י"ל יהי נמשך הקו מבחי' עליונה יותר דהיינו מן תפארת הגעלם ומשם נמשכו הנשמות החדשות. וזהו בחי' שלא הי' כלל צמע"ב שנמשך ממל' דא"ס ע"י למנוס קו. ולשעת הר"מ פאפרוש שהקו נמשך מתפארת שבצ"ס הגזוזת שלמעלה מהלמנוס שהי' צמל' דא"ס. גם הרמ"ז בהג"ה צאול"ח כ' שהקו נמשך מלמעלה מהלמנוס. עכ"ז י"ל כמו בצ"ס הגלויות הרי חו"ב למעלה הרבה מן הת"ת ובחמירת קדוש עולה ת"ת שהוא הוא"ו דקדוש עד אבא שהוא קדש כו'. כמ"כ אפ"ל שלעתיד יאירו חו"ב שבצ"ס הגזוזת בת"ת שמשם נמשך הקו ואז יומשכו נשמות חדשות] שהוא נק' עלמותו ית' ולא כמו עתה שאף שנמשך לאלי' מע"י הוא רק מחילוניות עתיק ולא מן הפנימיות אבל לע"ל יתגלה פנימיות עת"י שהוא חוטמא דעתיק כדכתי' והריחו ביראת ה' וכמארז"ל דמורה ודאין כו' וריח הוא בתענוג כו' וזהו שאז יתגלה חוטמא דע"י פנימיותו וכדכתי' ישכיל עצדי ירום ונשא וגבה מאד שהם ה' עליות עד מאד שהוא בהיפוכי אהוון אדם ופי' שמאד הוא בחי' עתיק [בחי' תחתונה שבמאלי עלמו כו'] והוא מה שעתה הוא רק אדמה לעליון פי' עליון הוא כתר וז"ל נק' רק דמות לעליון וע' מזה במק"מ פ' משפטים דקכ"ב א' שפירש בן ענין דמות כמראה אדם. אבל לע"ל יהי' האדם בבחי' מאד [וע' בהרמ"ז פ' תולדות דקל"ה צענין ואמר ביום ההוא כו'] שיתגלה בחי' שלא הי' כלל בצדרי בראשית כו'. [הג"ה. ענין חילוניות עתיק ופנימיות עתיק י"ל כמו ערך מעלת ג"ע שבו מאיר פנימית המל' היינו ג"ר שבה משח"כ בהעולמות מאיר רק חילוניות ואחוריים היינו ז"ת וע' בד"ה אחרי הוי' חלקיכם תלכו. ולכן בהעולמות אין מושג כלל מהות האלקות שמאיר באלי' רק מליאותו וכמ"ש במד"ר ס"פ נשא ס"פ י"ד שאפילו החיות הנושאות את הכסא אינן משיגים מהות הכבוד וזהו כי לא יראני האדם וחי. דר"ל וחי היינו החיות הנושאות. אבל בג"ע משיגים הנשמות מהות זיו השכינה ממש ולא מליאותו בלבד. וצב"ז פ' אחרי על המאמר דע"ז ע"ב. או כענין מ"ש האריז"ל צפי' רדל"א שגם רישא

אינם כלל עתה כ"א לע"ל בימות"מ אז יומשכו נשמות חדשות לגמרי. [הג"ה. וז"ל המ"ח מסכת השגת הנשמות. הנשמות החדשות ממש שלא נכללו באדם הראשון חלק האילנות שבהם אי אפשר להשיגם אלא אחר התחייה. ול"ע דהא באג"ה סי' י"ד ע"פ עיני ה' חלקיק זה מראשית השנה. פי' שבכל ר"ה יורד ומאיר מחכמה עילאה אור חדש ומחודש שלא הי' מאיר עדיין מעולם לארץ העליונה כו' אור חדש יותר שבמדרגת חכ' עילאה כו' ע"ש. וע' בלק"ת בד"ה שוש חשיש ג"כ מזה. ויש לומר דהיינו אור חדש לגבי זו"נ דאלי' שהם הנק' סדר זמנים. אבל עכ"ז נמשך מחכ' עילאה כמ"ש בהביאור ונקדשתי בתוך בני' הנ"ל צענין פי' יחוד חו"ב ושם בהביאור דיוגתי בחגוי הנ"ל ושרשו מחילוניות עתיק. אבל אור חדש מפנימיות עת"י זה יומשך רק לע"ל. ועמ"ש בת"א פ' בראשית צביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים בסופו ובלק"ת פ' לו בד"ה ואכלתם אכול. עכ"ה]. והיינו מפני שעתה כל המשכת מ"ד הוא הכל מבחי' אלי' שאף כל העליות היינו שבת ויו"ט אינם מתגלים כ"א מוחין דאבא מוחין דאימא דאלי' ולפי התהוות מע"ב הם מספיקים בהשפעתם כו' אבל שיומשך אור חדש כו' אינם באפשרי כי אלי' נמשך מן הקו וחוט של הוא"ס צ"ה ולכך באלי' ג"כ בבחי' קוין (הלצ"ט) רק נמשכים אורות בכלים והכלים מגבילים כנ"ל לכך אינם יכולים לחדש לגמרי כ"א כפי שנמשך בהן דרך אלי' כו'. [ואף הנשמות החדשות לא לגמרי שג"ל שנחשוים גם עתה אינן מאלי' כ"א ג"כ מא"ס צ"ה רק מלובשים באלי' אבל החדשות לגמרי אינם נשפעים כלל דרך אלי' כמשי"ת] אבל לע"ל יומשכו נשמות חדשות לגמרי שלא הי' כלל צמע"ב מן א"ס צ"ה בעלמו שהוא בחי' עת"י כי אז יתגלה פנימיות עת"י [י"ל ע"ד מ"ש בלק"ת ר"פ לו ד"ה ואכלתם אכול. כי ח"ק נק' אדם דבריהם ואלי' העליון אינו אלא אור א"ס שלמעלה מא"ק ושורש יחידה דנשקות הגבוהות דעכשיו הוא מא"ק. אכן הנשמות חדשות דלע"ל יומשכו מאלי' העליון שלמעלה מא"ק שנקרא בריאה. אך כאן פי' שהנשמות דעכשיו שרשם מהקו ונשמות חדשות דלע"ל משמע שיומשכו מלמעלה מהקו. אכן לקמן בסוף הדרוש גבי הן השמים ושמי השמים לא יכלכלוך לא משמע בן. ע"כ נ"ל דאלי' העליון שלמעלה מא"ק י"ל זהו הקו. וא"כ גם הנשמות

רישא עלמנו אינו משיג הפנימיות שבו כמו שהאדם אינו משיג מהות הנשמה שבו כו' ע"ש. ח"כ כמו שאין ערך החגלות כחות הנפש שצגוף לגבי עצמיות ומהות הנשמה כמ"כ אין ערך חילוני' ע"י לגבי פנימיותו ועיין מ"ש בד"ה וידבר אלקים דגבי חג השבועות. גם זהו ע"ד ע"ס הגנוזות לגבי ע"ס הגלויות. גם מלינו הפרש עלום בין פנימיות ובין חילוניות עפמ"ש בפע"ח שער הק"ש פרק ע"ו דפנימית אבא הוא חשוב כמו פנימי' עת"י ובדאי דחילוניות אבא אינו ערוך לעת"י ועז"כ והחכ' מאין תמלא יש מאין כו'. ח"כ הרי אין ערוך בין חילוני' אבא לפנימי' אבא. וע' מזה בסידור בהביאור ע"פ ועשו להם לילית בסופו גבי ושרש ענין החורה בפנימיות וחילוניות כו' וע' בלק"ת בד"ה כי תשמע בקול מענין מפתחות החילוניות ומפתחות הפנימיות. ובמ"א נזכר שעד"מ באדם מחודומ"ע נקרא דרך כלל חילוניות לפי שהם רק בחי' לבושים וכלבוש תחליפם. משח"כ השכל ואפי' המדות נקראו פנימיות לגבי מחודומ"ע לפי שהן עצמיות הנפש או מחודומ"ע לגבי השכל והמדות הם כערך הלבוש לגבי הגוף עיין בת"א פ' וירא בד"ה פתח אליהו. ואפ"ל דחילוני' ע"י זהו מה שמאיר מהקו וחוט ופנימיות עת"י מה שמאיר למעלה מהקו ועיין בהביאור ע"פ בן פורת יוסף בענין ותשב באיתן קשהו. עוד יש להבין מעלת הפנימיות שהוא הגבה מאד נעלה על החילוני' ממ"ש בסידור שער המועדים בד"ה זהר אמור דף ל"ד ע"א ההפרש בין פנימיות ז"א ובין חילוניות ז"א אשר חילוניות ז"א הם ששת ימי המעשה שהם ו"ק דז"א ויום השבת הוא פנימיות ז"א. והרי מעלת יום השבת על ימי המעשה גדול במאד מאד והוא מעלת הקדש על החול. רק ביאר הענין שם כמו מעלת ת"ת קו האמצעי על חו"ג שבת"ת דוקא הוא שם הוי'. משח"כ בחו"ג. והיינו לפי שבת"ת קו האמצעי העולה עד הכתר מאיר שם מבחי' כתר שהוא בחי' תחתונה שבמאילול ולכן עושה שלום בין חו"ג כו' ע"ש. אך ל"ע דהא יום ג' למע"ב שהוכפל בו כי טוב הרי הוא ת"ת ועכ"ז אינו ערוך ליום השבת שהוא פנימיות ז"א. וע' באג"ה סי' י"ב בד"ה והי' מעשה הצדקה שלום. וא"כ כמו שיש הפרש עלום בין פנימיות ז"א ובין חילוניות ז"א. כך עד"ז כשכיל ענין פנימיות עת"י לגבי חילוניות עת"י. כי חילוניות עתיק זהו מחו"ג דע"י ופנימיות עת"י היינו תפארת דע"י שבו מאיר מהכתר דע"י

שממשך גילוי חור ח"ס ממש וזהו ציוס השלישי יקימנו ונחי' לפניו. פי' ציוס השלישי ת"ת דע"י יקימנו ונחי' לפניו גילוי פנימיות ע"י וע' מזה בלק"ת בד"ה יחיינו מיומים כו'. וזהו מ"ש בזהר וישב דף קפ"א וגבה מאד מסערא דיעקב וכמ"ש בזה"ז שם. וזהו וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי ינחק כו'. ומ"ש יעקוב מלא וחי' י"ל מורה על המשכה זו שמפנימיות ע"י שהוא ראשית הקו גם וחי' גימטריא י"ג ז"ס י"ג בריתות שנכתרו על גדולה מילה כו' ולכן יעקוב מלא וחי' גימטריא חמץ וחמץ כי חמץ הוא חיבור הוי' אד' וגדול העונה חמץ כו'. ומבואר לעיל שיש הוי' אלקים בצחי' ממכ"ע. וגם בצחי' סוכ"ע. וענין ומל הוי' היינו גילוי שם הוי' דסוכ"ע וזהו חמץ וחמץ וכו' שיהי' גילוי שם הוי' דע"י והוא פנימיות ע"י כנ"ל משם יומשך הגילוי למטה באד' וכמ"ש ע"פ ועתה יגדל נח כח אד' יו"ד רבתי:

קיצור

שעתה אין נמשך נשמות חדשות לגמרי והיינו מפני שעתה כל המשכת מ"ד הוא רק מאזני ממוחין דלוא"א והם מקבלים מחילוניות ע"י. אבל לע"ל יומשך מפנימיות עת"י והריתו ביראת ה'. הנה ישכיל עבדי ירום וגשא וגבה מאד. מאד צלי גבול ואז יומשכו נשמות חדשות מפנימיות עת"י. ועיין מזה לעיל פ' בראשית בהביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים בסופו. ובהרמ"ז פ' תלך סוף דף רע"ז ע"פ כימי לאחך מארץ מזרים ארצנו נפלאות. עכ"ה]:

ה והנה

מעשה נשוב לענין מילה כי המילה הוא ענין הציור להפריד הרע מהטוב כי תחלה מכסה הערלה על הברית ח"כ הרע והטוב דבוקים יחד. [הג"ה ע"ד שארז"ל במד"ר סדר בראשית כל מה שנברא בשו"ב לריכים עשייה כגון החדל לריך למחוק התורמסין לריכים למחוק החטים לריכין להטחן. אפילו אדם לריך תיקון עכ"ל. וע' עוד במד"ר ס"פ וישלח ס"פ פ"ג התבן והקם כו' המתינו עד שתבוא הגרון כו'. ובמא"א אות תי"ו סעיף י"ג תורמס נק' קליפת נוגה שרריכה מיתוק ובי"ג שם מ"כ בשם הרב תורמס אותיות סר מות. להסיר הרע מן הטוב המעורב שם עכ"ל. ועיין מזה בת"א ע"פ אני הנה בריתי אחק

אחך. ועמ"ש בענין רשע מכחיר את הדיק בלק"ת
 סד"ה את בחקתי תלכו כו'. מבואר בע"ח ושם
 ספ"ג. עכ"ה]. וע"י המילה אז נפרד הרע ואינו
 מסתיר עוד על הטוב ומתגלה הטוב וזהו הצירוף
 וכמשל בירור ההלכה שמתחלה הקושי מכסה וע"י
 הקושי והפירוק נברר ונתגלה הסברא האמיתי'.
 [הג"ה. וז"ל באג"ה סי' כ"ו והמשכיל יבין כו'
 מה נעשה כו' ע"י עיון וצירוף ההלכה כו' כי
 ע"ז מעלה הלכה זו כו' יעו"ש שהאריך]. וזהו
 ג"כ ענין המילה כנ"ל. והנה מילה הגשמיית הוא
 סור מרע. ואח"כ ומלתא את ערלת לבצבס.
 להפריד האהבה זרה בכדי שתתגלה האהבה בלב
 אליו ית' והיינו ע"י התכפיל שמכניע יצרו. וכן
 ע"ז למעלה מל' מזכרת ק"כ וחתן ערף לברר הטוב
 שבק"ג מהרע. [הג"ה. ע' פרדס ערך מילה וערך
 פריעה. דלהאומרים פריעה ביסוד ח"כ המילה
 ע"י מל' שהיא בחי' חרב פיפיות והיינו כנ"ל ענין
 שמזכרת ק"כ. וע"ש דהפריעה כענין פרי החג כו'.
 וכן במא"א אות מס סעיף ס"ז מילה במל' ופריעה
 ביסוד להעביר ס"מ וגוק'. והי"ג כתב שב"כ בזח"ג
 אמור דל"א סע"ב וע' זח"א בראשית דל"ב סע"א.
 ואפ"ל ב' בחי' אלו ע"ד סור מרע ועשה טוב.
 וע' עוד במא"א אות פ' סי"ח ג"כ כנ"ל. ולפמ"ש
 סכ"ד פרעה נק' המל' דחמן התפריעו כל נהורין
 כו'. ח"כ ה' אפ"ל כדברי הפרדס ערך מילה
 דהמילה ע"י יסוד. וממילא הפריעה במל' ע"ד
 שנק' פרעה משום דחמן התפריעו כל נהורין.
 ואפשר לשמוע כן מהזכר בראשית הנ"ל. ולפמ"ש
 בסוד בדרוש חרבות אורים משמע כהפרדס דהא
 אומר אשר חזרה לפי שהי' גבוה יותר במדרגה
 לא הי' לריך לפריעה כי עור הפריעה אינו מסתיר
 לו. ח"כ זה כנ"ל שמלך היסוד בא מצות מילה
 ומלך המל' שלמטה מיסוד ל"ל ג"כ פריעה. וע'
 כה"ג בלק"ת פ' מטות ד"ה ושמע אביה את נדרה.
 אמנם לפמ"ש ד"ה למנלח על השמינית מבואר
 כדברי המא"א דמילה במל' ופריעה ביסוד דכתב
 בשאין הגילוי ממקום גבוה כ"כ ח"כ להסיר רק
 הערלה והיינו כשהגילוי מהמל'. אבל כשהגילוי
 נמשך מבחי' גבוה יותר אזי לריך להסיר גם עור
 הפריעה ע"י הפריעה וכו' יעו"ש. עכ"ה]. וכ"ז
 הוא העלאת מ"ן ואזי נמשך אח"כ מ"ד מלמעלה
 לברר את ההעלאת מ"ן צירוף שני ע"י בחכמה

ספ"כ

שהוא נברא שבו יתכן המשל מציטול העבד אל המלך שהעבד מהות צפ"ע כו' אבל ע"ס דאלי' אף הכלים דע"ס אינן דבר נפרד ח"ו מאחר שהאלי' הוא אלהות אלא שנקראו בחי' גופין חסד דרועא ימינא גבורה דרועא שמאלא תפארת גופא . ע' באג"ס סו' ג' ד"ה וילבש לדיקה כשריון . וכמ"ס בת"ז וכד אנת תסתלק מינייכו אשתתרו כולו שמהן כגופא בלא נשמתא . א"כ ציטול שלהן זהו ע"ד ציטול הגוף להאור והחיות והנשמה שלו כו' . ולא כמו ציטול הגוף הגשמי של האדם להנשמה שלו דאין הגוף משיג מהות הנשמה רק מליאותה וציטולו להנשמה זהו ע"ד נפשי אופיך כמ"ס בסש"צ פמ"ד . אבל הע"ס משיגים מהות האור והחיות המלוכש בהן מאור א"ס . ולכן ציטולן לגבי האור והנשמה שבהן הוא ביתר שאת לאין ערוך מציטול הגוף הגשמי לגבי הנשמה . וזהו שהחכמה נק' חיה כי החכמה כח מה ציטול וציטול זה הוא לבחי' החיות מאור א"ס המלוכש בחכ' ועמס"ל סעיף ב' צ"ס הרמ"ז פ' בא שבחי' חיה הוא ההמשכה מפנימי' אריך באבא כו' . וא"כ זה הציטול דחכמה הוא ע"ד למען חיך . ועד"ז י"ל יהי' ציטול הנשמות לאור א"ס צ"ה . וזהו שארז"ל בגמרא פ"ה דצ"ב דע"ה ב' עתידין לדיקים שיקראו על שמו של הקצ"ה . ופרש"י שיהי' שם הוי' . ור"ל כי שם הוי' זהו האור המלוכש בע"ס דאלי' יוד חכמה הא בינה כו' . וא"כ כענין ציטול ע"ס לגבי המאליל שאינו ע"ד ציטול הנבראים דבי"ע לגבי א"ס צ"ה שהוא רק כמו ציטול אדם נפרד לגבי המלך שהוא יש ודבר נפרד אלא שצטל כו' . משא"כ ציטול ע"ס לגבי א"ס אינו עד"ז כי כמו ציטול הגוף להנשמה עד וכד אנת תסתלק אשתתרו כו' . כך הלדיקים יהי' ציטולן עד"ז . וזהו למען חיך ולכן יהי' שם הוי' כו' . וכ"ז נמשך ע"י ומל ה' את לבבך כו' . ומש"כ שזכו ע"י ההמשכה מלמעלה מעלה מבחי' אלי' . אף כי לפ"ז יהיו הנשמות ע"ד מדרגת האלי' היינו כי כדי שיתעלו הנשמות כ"כ שהן נבראים דבי"ע ע"ד מיכאל כו' ושיתעלו כ"כ להיות כמדרגת האלי' שבהן מלוכש הקו מאוא"ס . זהו ע"י שיומשך להם האור והגילוי מלמעלה מעלה מסדר ההשתלשלו' . משא"כ עכשיו שהמשכות הן מאלי' א"א להיות בחי' זו . ועפ"ז אפ"ל פי' המד"ר צשה"ש ע"פ כי עזה כמות אהבה עזה אהבה כמות שהקצ"ה אוהב אתכם הה"ד אהבתי אתכם אמר ה' שאין לזה פירוש . ולפמ"ש צפי'

ספ"כ שעי"ז פורתים הערלה שהיא ק"כ יעו"ש צזהר ויחי . וצפרדס ערך מילה איך הגבורות דקדושה דוחים החילוני' . והיינו כי היחוד יסוד ומ' זהו המתקת הגבורות בחסדים וכשהגבורות מתמתקות אז אין שום יניקה לגבורות קשות . ועמ"ש ע"פ ואני הגני מציא מצול כו' :

קיצור

ומעשה נשוצ לענין מילה . שלא יהא הערלה מסתיר ומכסה . וזהו עד"מ כמו ענין הקושיא שמכסה ומסתיר שלא יכולים להבין הדבר . וע"י התירון נופל הקושיא ונתגלה האמת . וכמו עד"מ הקושיא למה הרעות לעם הזה . וכשהי' יצ"מ ונתגלה התירון ע"ד וארא אל אברהם כו' ושמי הוי' לא נודעתי להם וכמ"ס צמ"א . הרי עי"ז נתעבר המסך המסתיר ונתגלה הטוב וצמילה עלמה יש מילה גשמיות ויש ומלחם את ערלת לבבכם . תחלה סור מרע . ואח"כ להסיר התאוות זרות ע"י אהכפיא . וענין מילה ופריעה ע"ד דא מוחא לדא ודא קליפה לדא . כך מה שלגבי מל' נק' צירור שכבר הועבר ההסתר דהערלה עדיין לגבי ז"א יחו"ע נק' הסתר לכן לריך לגלות גם עור הדק של הפריעה :

ו וזהו

הכל ענין מילה דעכשיו בחי' ומלחם את ערלת לבבכם ולאחר שיתברר הכל אזי לע"ל ומל ה' אלקיך את לבבך שיהי' גילוי יסוד דעתיק דהיינו המשכה פנימי' מעלמותו יתברך [ע' סד"ה כי הורים ימושו בענין וברית שלומי לא תמוט] כי עתיק הוא בחינה תחתונה שבמאליל ולכך יתחדשו אז נשמות חדשות לגמרי [ע' לעיני סעי' ד'] . למען חיך עיין באג"ס סו' ד' ד"ה אין ישראל . פי' שעתה הוא כל ההמשכות מאלילות . ואלי' שהוא חכמה נק' חיה [ע' צד"ה מזוזה מימין בענין לנפש חיה] וחכמה ציטול הרי הציטול זהו המשל דבר ואדם צפ"ע שצטל אל המלך . אבל כשיהי' ומל ה' אז יהי' למען חיך שהוא ית' יהי' חיך [הג"ה . כמו הנשמה המחיה את הגוף שהן עלם אחד עמ"ש מזה צלק"ת צד"ה והקרבתם עולה אשה . ועמ"ש צד"ה ראה אנכי נותן . והיינו שעד"ז יהי' ענין הנשמות החדשות דלע"ל שיהיו בבחי' למען חיך שלמעלה מהציטול . ופי' למען חיך ר"ל ההמשכה מאוא"ס בבחי' אלי' שהוא חכמה הנק' חיה והיינו ההמשכה מבחי' חיי החיים בבחי' חיה . ומ"מ אפ"ל שזהו ע"ד אלילות עשר ספירות שהן נק' איהו ואיהי וגרמוהי חד וציטולם להמאליל י"ל ע"ד למען חיך ואינו כמו ציטול מלאך מיכאל

כה

בעלם העלמות שלו הוא ח"א זבחי' זו נמול
 חברה. והיינו משארז"ל צפדר"א פכ"ע אחיא
 עלם עלם מיום הכפורים כו' שביום הכפורים
 נמול חברה והיינו כי ביוכ"פ נאמר לפני הוי'
 חטתו. חטתו גימט' כתר שהוא חרך אפיס
 ונק' לפני הוי' למעלה משם הוי' יו"ד חכ' כו'.
 ועד"ז הו"ע נמול חברה זבחי' מילה שצ"ת מי
 יעלה לנו השמימה שהוא זבחי' ראשי תיבות
 ושם הוי' הוא בסוף תיבות ע"ד שביום הכפורים
 נאמר לפני הוי' חטתו כנ"ל. ועו"ל צפי'
 בעלם היום הזה ע"ד שארז"ל צמד"ר פ' בשלח
 ס"פ כ"ג בעוה"ז אמרתם לפני פעם אחד זה
 אלי חבל לע"ל אתם חומרים אותו דבר פעמיים שנאמר
 ואמר ביום ההוא הגה חלקינו זה קוינו לו ווישיענו זה
 ה' קוינו לו וזבחי' זו דלע"ל נק' בעלם היום הזה שהוא
 העלמות והפנימיות של זבחי' היום הזה ועמ"ש
 מזה בהגות לד"ה ענין הברכות ושם פ"ח
 [ולפי מה שכתבתי י"ל שגם במילה דעכשיו
 נכרתו עליה י"ג זריות שהם י"ג מדה"ר שהם
 ע"ס דלז"י וג' עולמות בי"ע שגם ע"י מילה
 דעכשיו נמשך הגילוי מאוח"ס זבחי' וזבחי"ע חלל
 שזה מחילוניות עת"י וכנ"ל ס"ג. ולע"ל יומשך
 הו"ג זריות מפנימיות עת"י וזה שיחגלה נשמות
 חדשות ממש]:

קיצור

וזה הכל ענין מילה דעכשיו ומלת
 את ערלת לבבכם ולאחר שיתברר הכל
 אז ומל ה' חלקיך את לבבך שזה למעלה
 ממילת ערלת לבב וכמו ע"י ומלת את ערלת
 מאיר יסוד כך ע"י מילה דלע"ל יאיר יסוד
 דעת"י ולכן יתחדשו אז נשמות חדשות. וזהו"ע
 למען חייך שהוא ית' יהי' חייך. ע"ד שלמעלה
 נק' הוא ית' נשמתא לע"ס דלז"י הנקראים
 חללו ית' בשם גופא. כך יהי' ג"כ נשמות
 ישראל חללו עד"ז. וז"ש צמד"ר בשם"ש ע"פ
 כי עזה כמות חבה. שהחבה עזה עד"מ
 כפרישותא דנפשא מן גופא. וזה עתידים
 לדיקים שיקראו על שמו של הקב"ה. או חפ"ל
 ע"ד הנזכר בזו"ג פ' בהעלותך דף קנ"ב ע"א
 כנס"י דא גופא כו' נשמתא דא חיהו תפארת
 ישראל. ונשמתא לנשמתא דא חיהו ע"ק כו'.
 והרי נאמר אשר בך תפארת דא חיהו ונשמה
 של הדיקים בח"ה יהיו כמו ז' הבחי' דתפארת
 ומל' שהם נשמה וגוף. ובהן יאיר ג"כ זבחי'
 נשמתא דתפארת ישראל שזה הנק' נשמתא
 לנשמתא

צפי' שיקראו על שמו של הקב"ה דהיינו זבחי'
 למען חייך כנ"ל ילדק משל זה. שהחבה עזה
 כפרישותא דנפשא מגופא ועיין בלק"ת בשם"ש צד"ה
 שימני כחותם סעיף ג' עכ"ה] וזה גדולה מילה
 שנכרתו עליה י"ג זריות דכמו שיש עתה י"ג ת"ד
 שהם י"ג מדה"ר להמשיך מא"ס ז"ה שאין ערוך
 אליו להמשיך זלז"י [עמ"ש צת"א צד"ה חשירה
 להוי' כי גאה גאה בענין חנון ורחום הוי' הטוב
 כי לא כלו רחמיך ובהבואור ע"פ כי אתה נרי
 הוי' וסד"ה וחתחן חל ה' וסד"ה טובה ישראל
 דרוש הראשון]. כמ"כ יש י"ג זריות שגבוהים
 מ"ג ת"ד הג"ל והם להמשיך מעלמותו ית' הגילוי
 שלע"ל שזריך לזה זריות זריות כו' [ואפ"ל ע"ד
 מ"ש זרחמים גדולים חקבך בישעי' סי' כ"ד ז'
 וע' מזה צת"י תיקון י"ב דכ"ג ח' ופי' זכס"מ שם
 וזרחמים גדולים רחמי עתיק כמ"ש באדרא שיחגלה
 פנימי' עתיק זביחת המשיח שיזכה ליחידה עכ"ל.
 וע' מזה עוד צתיקון כ"ה דס"ע ע"ב זכס"מ שם.
 משמע י"ג מדה"ר דעתה זהו צו"א. וזרחמים גדולים
 הם דעתיק וח"א. וע' בספר עמה"מ שער דיקנא
 קדישא פ"ב פי' שיש מדרגות גבוהות יותר מ"ג
 ת"ד דל"א ע"ש. והנה צפרדס שער הראשון פ"ו
 לפי הברייתא של שמעון הצדיק בענין י"ג מדות משמע
 שהם ע"ס דלז"י והשלשה היתרים הם חור ג' עולמות
 בי"ע והיינו מ"ש כל הנק' בשמי זהו ע"ס דלז"י
 שהם שמותיו של הקב"ה ולכבודי זריות יצרתיו
 אף עשיתיו הן זי"ע. וח"כ לפי זה י"ל זבחי'
 וזרחמים גדולים זהו החגלות והמשכה זבחי'
 ע"ס הגנוזות במאלין ע' מזה בלק"ת פ' חלא
 בהבואור ע"פ ולא חבה והשלשה היתרים הם
 זי"ע דכללות ח"ק נק' אדם דזריחה ונקודים.
 נקודים נק' אדם דיצירה. וזלז"י נק' עשייה.
 ולע"ל יהי' ההמשכה זבחי' חלו. ולכן נקרא
 רחמים גדולים. ועמ"ש מזה ע"פ והי' ביום
 ההוא יתקע בשופר גדול פ"ו אשר ענין שופר
 גדול י"ל ע"ד וזרחמים גדולים. ועיין בהרמ"ז
 פ' חלא דרע"ו ע"ב ד"ה כימי לאתך מארמ"ז.
 ודף רע"ז ח' גבי וזרחמים גדולים וזהו גדולה
 מילה ע"ד וזרחמים גדולים כו']. וזהו גדולה
 מילה. המילה הגדולה שיהי' לע"ל. וזהו בעלם
 היום הזה נמול חברה. שענין נמול זהו ע"ד
 ומל ה' חלקיך וכמ"ש וזרות עמו הזרית והיינו
 שאברהם זכה לזבחי' גדולה מילה שנכרתו כו'
 וזהו בעלם היום הזה. היום הזה הוא ז"א זבחי'

לנשמתא והוא הנק' ג"כ חיה והוא מבחי' עתיקא קדישא. והוא למען חייד. והוא גדולה מילה שנכרתו עליה שלשה עשר בריתות. שגבוהים מ"ג ת"ד המאירים עכשיו. והוא וברחמים גדולים אקבצך. הנמשכים ע"י בחי' גדולה מילה. ועיין פרד"ס שער הראשון פ"ז בשם זרייתא דשמעון הלדיק בענין י"ג מדה"ר ש"ל שהן ע"ס דלצי' וג' עולמות זי"ע והן נמשכים ע"י התקשרות עשר בחי' הנשמה ושלשה לבושיהן מחודומי"ע שמתקשרים לאור א"ס ז"ה בקיום ומלתא את ערלת לבבם עי"ז נמשך י"ג מדה"ר הנ"ל. אך ע"י ומל ה' אלקיך את לבבך יומשכו י"ג בחי' עליונות יותר דהיינו ע"ס הגנוזות במאלין שלמעלה מע"ס דלצי' וג' בחי' זי"ע הם זי"ע שבאצי' כזכר בלק"ת פ' שלח בהציאור ע"פ ועתה יגדל נח כח אד'. והוא בעלם היום הזה נמול אברהם שהוא ביום הכפורים ונקרא העלמות של היום הזה. כענין נשמתא לגופא לבחי' היום הזה. והוא משארז"ל בעוה"ז אמרתם לפני פעם אחד זה אלי. אבל לע"ל אתם אומרים אותו דבר פעמיים. כי תפארת ישראל נק' זה כמו שכתב בפרד"ס ערך זה. ועיין מזה בזח"ב פ' בא דל"ז ע"ב. והוא ג"כ ענין משה שנחננה בזה. שהוא בחי' אספקלריא המאירה. אך העלמות של בחי' תפארת הנק' זה. הוא מה שמאיר בו ע"ק בבחי' נשמתא לנשמתא כנ"ל. ולע"ל יחיר בחי' זו בכשמות ולכן יאמרו ז"פ זה ועמ"ש ע"פ הזר פ' תולדות דקמ"א ע"פ ונחך ה' תמיד והשביע בלחצות נפשך כו' :

ז וזדה לא בשמים היא לאמר מי יעלה לנו השמימה ר"ת מילה וס"ת הוי' פי' הוי' הוא ז"א דלצי'. שהוא אורות המתלבשים בכלים וחורה היא ג"כ מחכמה נפקת שהיא יולאת מחכ' דלצי' ומתלבשת בז"א דלצי' שהוא המדות חג"ת שמהם נמשך כשר ופסול אסור ומותר כו' [הג"ה]. עיין לעיל פ' בראשית דד"ה השמים כסאי. אלא ששם פי' שמים ז"א דלצי' ולא כמש"כ דקאי על המקיפים. מיהו עיין לעיל סעיף א' בענין שמים תחאין ושמים עילאין. עכ"ה]. ולכך לא בשמים היא כי שמים הם המקיפים בכל מקום שאין נכנסין ומתיישבים בכלי כלל בבחי' קוין כ"א בבחי' מקיף על הכלי. וכן נתבאר בלק"ת פ' נצבים דד"ה כי המליה הזאת אשר אנכי מלוך ושם פ"ג לא בשמים היא שמים הוא בחי'

אוצר החכמה

מקיף עליון כמו שמים לרום שאינו נראה על הארץ כי גוון תכלת הנראה אלינו הוא מראה האויר ולא מראה השמים. אבל התורה מחכמה נפקת שנתחלקה שם לבחי' קוין. הלבשת אור פנימי בכלים. והוא סוף תיבות הוי' שזכו התורה שמחכמה נפקת. ונתלבשה בג' קוין חג"ת כו'. [הג"ה]. עיין זח"א פ' בראשית די"ח ע"א ע"פ יקוו המים בארץ קו למחוי באורח מישור דלשם נתבאר שהקוין נמשך ע"י שם הוי' שמבחי' הוי"ד נמשך ע"י הה"א בחי' הו"א"ו שהוא קו ישר. ודף הג"ל פי' יקוו המים על ג' פעמים קדוש ר"ל ג' ויין ששלשה פעמים קדוש הם ג' קוין. והוא יקוו כו' יעו"ש. ועיין מזה בלק"ת פ' תלף דד"ה כי ההרים ימושו. ושם פ"ב. ובח"א פ' בשלח סד"ה אשירה להוי' זפי' הנה אלקינו זה קוינו לו. ובפ' יתרו בדרוש זכור ושומר בדבור אחד נאמרו נתבאר שהמשכת ג' קוין זהו"ע ההמשכה בחי' ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם. שהוא בבחי' ג' קוין יד ימין ושמאל ואמצע הוא הגוף כו'. וגם נתבאר שם שכדי להיות החללות הג' קוין זהו ע"י המשכה מאח"ס ממש דלאו מכל חלין מדות איהו כלל בהציאור ד"ה להבין ענין האבות הן הן המרכבה. וע' עוד מענין המשכת ג' קוין דד"ה לבסומי צפוריא דרום הראשון. ושם נתבאר שז"ע על שלשה דברים העולם עומד על החורה ועל העבודה ועל גמ"ח. שהן השלשה קוין ימין ושמאל ואמצע. ועיין עוד מזה בלק"ת בשב"ש דד"ה לסוסי ברכבי פרעה דרום השני וזד"ה נחו לחייד בתורים. ועיין בתו"א דד"ה וארץ אל אברהם זפי' שמע ישראל הוי' אלקינו הוי' אחד שהוא מה שממשיכים מבחי' יחיד להיות מאיר בהמדות עליונות שזכו בחי' אחד. זהו ג"כ כענין ההמשכה בג' קוין שהן שורש הו"ק וכנ"ל זפי' הנה אלקינו זה קוינו לו. והוא ענין התורה שנמשכה בג' קוין כנ"ל. וע' ביאור הזר פ' וישלח ע"פ כי ישרים דרכי הוי' לדיקים ילכו צם. קינור מההג"ה. יקוו המים ל' קו ג' ויין דג"פ קדוש הם ג' קוין. והוא ההמשכ' אור בבחי' ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם. הפך בחי' וישח אדם וישפל איש בגמ' סוף מסכת סוטה דף מ"ח סע"א. והמשכה זו היא שעי"ז יוכל להיות ההמשכה בעולמות. והיינו שעי"ג קדוש ג' ויין ג' קוין הנמשכים מבחי' קדש העליון להיות נמשך בבחי' ג' פעמים

קדוש

קדוש בוא"ו עי"ו דוקא נמשך האור והגילוי להיות מלא כל הארץ כבודו. ועיין בת"א ר"פ תרומה ד"ה מי יתכן כחה לי וצד"ה וארח אל חברהם בענין מה שאנו אומרים בק"ש הוי' אחד. עכ"ה].
 אבל מי יעלה לנו השמימה הוא ר"ת מילה. פי' כי השמימה המכוון על העילוי שבמקיפים שהוא שמי השמים. שהוא בחי' כתר כנ"ל. ומילה נכרתו עליה שלשה עשר זריות שהם י"ג ת"ד דאריך אנפין והם ג"כ למעלה מן י"ג ת"ד דעתה כנ"ל. לכך מילה היא ר"ת של מי יעלה לנו השמימה שמילה היא דוקא בבחי' השמימה שהיא כתר. אבל התורה היא נמשכה וירדה למטה בז"א וגם כי אורייתא מחכמה נפקת. וכתר הוא גבוה ונעלה מבחי' חכמה. [הג"ה. ואפ"ל ג"כ שעם היות גילוי זה הוא לע"ל עכ"ו ע"י שמירת הצרית בתכלית עי"ו וזכה ג"כ להארה מבחי' השמימה. וזהו"ע יוסף הלדיק. ועמ"ש ד"ה לבאר ענין המסעות פ"ג בענין אל עליון כו' וקונה הכל. וזהו מי יעלה לנו השמימה מי היינו צינה יעלה לנו השמימה בחי' כתר כנ"ל. ויוסף שהוא לדיק יסוד עולם מקבל מהצניח כמבואר בזח"א בההקדמה ד"ו סע"א וצ"פ תרומה דקנ"צ ע"א. והיינו כי היסוד נק' כל שמקבל מחמשים שערי צינה. שזכו בחי' מי כו'. ואפ"ל ג"כ כי התורה ניתנה במ"ט פנים כדלקמן והיינו נגד מ"ט שערי צינה. משח"כ שער החמשים לא נתגלה. אבל ע"י המילה הוא בחי' פי יעלה. מי היינו ג"כ שער החמשים ולע"ל יתגלה שער החמשים וזהו ענין חידוש תורה מאתי תלא. וכדפי' הגמ"ו פ' כי תלא סוף דף רע"ו על ענין כימי לאחק מאמ"ל אראנו נפלאות:

קיצור

וזהו מי יעלה לנו השמימה. כי התורה לא בשמים היא כ"א ירדה ונמשכה בבחי' דמות כמראה חדם ג' קוין. ומהם נמשך כשר ופסול והלכה כדברי המכריע ועמ"ש"ל בקיצור מההג"ה בענין יקוו המים. הנה חלקינו זה קוינו לו כו'. שפ"י ג' קוין חורה ועבודה וגמ"ח ממשיכים בחי' זה. וגם זה הוי' קוינו לו שיאמרו צ"פ זה. אך המילה היא בחי' השמימה בחי' כתר. שלמעלה מבחי' אורייתא מחכ' נפקת שניתנה במ"ט פנים. אבל מי יעלה לנו השמימה. מי היינו חמשים והוא שער החמשים שזה יתגלה לע"ל. ומשה אף

שנתגלה בזה נגלו אליו רק מ"ט שערי צינה. אבל לע"ל שיחגלה שער החמשים עי"ו יאמרו אותו דבר צ' פעמים כו'. עכ"ה]:

אך

ל' דאיתא בפרק הזהב דנ"ט ע"ב במחלוקת דתנור של עכנאי שאמר ר' אליעזר אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו ילאתה בת קול כו' עמד ר' יהושע על רגליו ואמר לא בשמים היא כו' אין לנו משגיחין צבת קול כו'. ול"ל מאחר דבאמת אין הלכה כר' אליעזר ח"כ למה העידה בת קול מן השמים כמותו כו' [הג"ה. וגם אדרבה משמע שם דבך העידו באמת מן השמים שהלכה כר' אליעזר מדאמר אליהו דהקצ"ה חייך ואמר נלחוני בני. משמע שדעתו הו' לעבר כר' אליעזר. אלא דנלחוני בני שרוב החכמים הסכימו ללא כר' אליעזר. ואחרי רבים להטות ועמ"ש ע"פ ויאמר יהונתן אל דוד. צפי' יהו נתן שנתן להם התורה בבחי' מתנה עד שהיא ברשותא דוקא. וזהו ענין נלחוני בני. וראיתי בספר אחד כמדומה בשם הרה"ק הגאון רל"י ז"ל מצרדיטשוב ע"פ והיה עקב תשמעון שזכו משארז"ל דכל מקום שנא' והיה הוא לשון שמחה כי זהו בענין נלחוני בני דהיינו מה שבחי' ו"ה קודם לבחי' י"ה. וע' כעין זה בשמו בספר עבודה ישראל פ' וילא דד"ה וידר יעקב נדר כו' והיה הוי' לי לחלקים. ועיין מענין מחלוקת ר"א וחכמים הג"ל בבחי' פ' ראה גבי כי המלות ע"י נבואה באה אלינו שהיא למעלה מצבת קול כו'. ואין טעם זה מספיק אלא הטעם מוזן ע"פ מ"ש הרמב"ם רפ"ח מה' יסוה"ת ורפ"ט. וע' עוד בבחי' פ' קרח ע"פ ויפלו על פניהם. וע' עוד מזה בדרשות הר"ן דרוש ג' ובספר עשרה מאמרות מח"ד ח"ב פי"ח. ובשל"ה תשצ"ב צפ' ויקהל דרוש פ' פרה דף של"ה ע"א. עכ"ה]. היינו כי יש נשמות שנמשכו מבחי' המקיף דשמים ולכך הם משיגים את התורה כמו שהיתה בבחי' שמים קודם ירידתה למטה במדות בבחי' מ"ט פנים כו'. וזהו ומראה לו פנים. והיינו כי המשכת התורה מא"א בא"י הוא ע"י שערות י"ג ת"ד. אבל בחי' פנים הוא פנוי משערות שזכו למעלה מהמלמומים דהיינו המשכה מעלמיות ח"ס. [הג"ה. ועיין מזה בלק"ת פ' תזריע סד"ה קא מיפלגי במתיבתא דרקיב ספ"ה. ובפ' מסעי ד"ה הנה גבי המסעות פרק ד']:

